

„Kreatív város – fenntartható vidék”
(KRAFT)

új regionális fejlesztési stratégia megvalósítása
Kőszeg város példáján

– megvalósíthatósági tanulmány –

TARTALOMJEGYZÉK

0.	Dokumentum információk	9
0.1.	Dokumentum adatok	9
0.2.	Dokumentum készítői	9
0.3.	Dokumentum közreműködői	10
0.4.	A dokumentum készítésében résztvevő javaslattevők	10
0.5.	Kapcsolódó dokumentumok	14
0.6.	Kapcsolódó Mellékletek	14
0.7.	Dokumentum történet	15
1.	Vezetői összefoglaló	16
2.	A programban résztvevő szervezetek bemutatása	27
2.1.	A programgazda szervezet	27
2.2.	A projektgazda szervezetek	37
2.2.1.	Design Terminál Nemzeti Kreatívipari Központ	37
2.2.2.	Europa Nova Nonprofit Információs Szolgáltató és Médiafejlesztő Kft.	38
2.2.3.	Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai Szakképző Iskola és Kollégium (Evangélikus Szakképző Iskola)	39
2.2.4.	IBM Magyarországi Kft.	40
2.2.5.	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ	41
2.2.6.	Kőszeg Város Önkormányzata	43
2.2.7.	Kőszegi Evangélikus Egyházközség	44
2.2.8.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.	46
2.2.9.	Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátsága	48
2.2.10.	Pannon Egyetem	50
2.2.11.	Pannon Fejlesztési Alapítvány	57
3.	A programterület bemutatása	59
3.1.	Kőszegi kistérség	59
3.2.	Kőszeg	66
4.	Célok és célcsoportok	68
4.1.	Célok	68
4.2.	Célcsoportok bemutatása	71
5.	A program térségre gyakorolt hatása	74
6.	Illeszkedés vizsgálat, szinergia	79

6.1.	A település és térség stratégiai dokumentumaihoz való kapcsolódás	79
6.2.	Megyei területfejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés	81
6.3.	2014–2020–as operatív programokhoz történő illeszkedés.....	86
6.4.	Szinergia, Kapcsolódás más programokhoz	97
7.	A projektek ismertetése	102
7.1.	Kutatás, K+F+I, oktatásfejlesztés	119
7.1.1.	Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja.....	119
7.1.2.	Pannon Egyetem kutató és oktatóbázisának létrehozása.....	178
7.1.3.	Pannon Egyetem Georgikon Karának és az Evangélikus Szakképző Iskolának társérfeljelletési együttlüködése	206
7.1.4.	Klíma- és energiasztratégia készítése.....	215
7.2.	Kulturális örökség új menedzselmentje	220
7.2.1.	Kőszegi Zsinagóga felújítása.....	220
7.2.2.	Kiengeszletődés és Dialógus Háza	222
7.2.3.	„Múlt – jelen – jövő” Kőszegi Agora – Örökségközpont létesítése a volt Balog iskola épületében	222
7.2.4.	Kőszegi „toronyélmény”	239
7.3.	Turizmus, rekreáció, well-being	248
7.3.1.	Gyöngyös–patak revitalizáció	250
7.3.2.	Kőszegi Abért–tavak rekreációs fejlesztése.....	260
7.3.3.	Turisztikai fejlesztések	268
7.4.	Munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés, szociális szféra	279
7.4.1.	Nemezygár rehabilitáció.....	279
7.4.2.	Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény épületeinek energetikai korszerúsítése	295
7.5.	Közlekedés és kommunikáció	303
7.5.1.	Okos város kialakítása Kőszegen (Smart City)	303
7.5.2.	Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése.....	311
7.5.3.	Kőszeg városmajor felújítása – Parkolóház és vásárcsarnok építése, tűzoltóság átköltöztetése	312
8.	Pénzügyi elemzés	324
8.1.	Saját forrás.....	324
8.1.1.	Önerő.....	324
8.1.2.	Befektetés	325

8.2.	Idegen forrás	325
8.2.1.	Projektfinanszírozás	325
8.2.2.	Beruházási hitel	327
8.2.3.	Európai Unió pályázati források	328
8.2.4.	A KRAFT programhoz kapcsolódó egyéb pályázati lehetőségek	344
8.3.	Fenntarthatóság	346
9.	SWOT-analízis	349
10.	Kockázatelemzés	352
11.	KRAFT kommunikációs terv	358
Mellékletek		361
1. számú melléklet		362
2. számú melléklet		373
3. számú melléklet		415
4. számú melléklet		422
5. számú melléklet		430

Képjegyzék

1. kép: Kulturális Örökség Menedzsment képzés, Dr. Kerekes Sándor, Corvinus Egyetem...	29
2. kép: Európa Ház	30
3. kép: A kőszegi evangélikus templom.....	45
4. kép: Technológiai Centrum, Pannon Fejlesztési Alapítvány.....	57
6. kép: Gyöngyös-patak	60
7. kép: A kőszegi Jurisics-vár	60
8. kép: Bükfürdő – Gyógy- és élménycentrum	63
9. kép: Az ISES Alapítvány és a Corvinus Egyetem nemzetközi hallgatói csoportja	65
10. kép: Városkút a Jurisics téren, szemben a Sgraffitós Ház, az UNESCO Tanszék épülete.	66
11. kép: KRAFT Fórum	97
12. kép: Művészetek Háza	120
13. kép: Zwinger (Öregtorony).....	120
14. kép: Európa Ház, Sigray palota	121
15. kép: Nádasdy-ház	121
16. kép: Festetics- vagy Chernel-ház	122
17. kép: Torkos-ház.....	122
18. kép: Sgraffitós-ház.....	123
19. kép: Bencés Rendház	123
20. kép: Táblabíró Ház	124
21. kép: Bálház.....	124
22. kép: A volt MÁV Gyermekotthon	125
23. kép: Képzési program, ISES	191
24. kép: A kőszegi Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai és Szakképző Iskola és Kollégium.....	207
25. kép: A volt Kőszegi Tanítóképző épülete	223
26. kép: Az evangélikus templom különálló tornya	239
27. kép: Az evangélikus templomtorony belseje.....	240
28. kép: Abért-tavak (Kőszeg-Lukácsháza víztározó).....	261
29. kép: Kőszegi Nemezgyár	279
30. kép: A kőszegi nemezgyár az 1930-as években.....	280
31. kép: Dr. Nagy László Gyógypedagógia Intézmény főépülete	295
32. kép: A Dr. Nagy László Gyógypedagógiai Intézmény épületegyüttese.....	296
33. kép: Ingatlanok a leendő vásárcsarnok és parkolóház helyén	314

Táblázatjegyzék

1. táblázat: A KRAFT projektek szinergiái a kreatív iparágak vonatkozásában	22
2. táblázat: A KRAFT programelemeinek meghatározott témaelemekhez való csoportosítása, becsült projektköltségei	23
3. táblázat: Az ISES Alapítvány korábbi sikeres projektjeinek adatai	34
4. táblázat: Europa Nova Kft. eddigi jelentősebb fejlesztései	38
5. táblázat: Az Evangélikus Szakképző Iskola eddigi jelentősebb fejlesztései	40
6. táblázat: Kőszeg Város Önkormányzata által korábban végrehajtott jelentősebb beruházások	44
7. táblázat: A Kőszegi Evangélikus Egyházközség eddigi jelentősebb fejlesztései	46
8. táblázat: Az MNV Zrt. elmúlt években lezárult, illetve folyamatban lévő projektjei	47
9. táblázat: A Pannonhalmi Főapátság eddigi jelentősebb fejlesztései	50
10. táblázat: A Pannon Egyetem intézményeinek telephelyei	52
11. táblázat: A Pannon Egyetem eddigi jelentősebb fejlesztései	55
12. táblázat: Pannon Egyetem Georgikon Karának eddigi jelentősebb fejlesztései	57
13. táblázat: A Pannon Fejlesztési Alapítvány – Technológiai Centrum legjelentősebb fejlesztései	58
14. táblázat: Térségi oktatási, képzési és kutatási intézményi kapacitások	64
15. táblázat: 2014–2020 között várhatóan elérhető, a KRAFT program szempontjából releváns Európai Unió pályázati források	91
16. táblázat: KRAFT programelemeinek meghatározott témaelemekhez való csoportosítása	103
17. táblázat: A 2014–2020 között tervezett projektek főbb információi (a sorrendiség prioritási rangsort is jelent)	105
18. táblázat: Projekthelyszínek összefoglaló táblázata	113
19. táblázat: A projekt tervezett ütemezés	173
20. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)	176
21. táblázat: Összevont kompetencia térkép	179
22. táblázat: Fejlesztésben szereplő szakok (kínálati oldal)	180
23. táblázat: Tervezett hallgatói létszám (keresleti oldal) (forrás: Pannon Egyetem adatszolgáltatása)	183
24. táblázat: Az elmúlt évben a meglévő hallgatói létszámok és az egyes szakokra felvételiző diákok száma	184
25. táblázat: Igényelt és megítélt támogatások megoszlása operatív programként (ÚMFT, Ft)	195
26. táblázat: A projekt tervezett ütemezése	203
27. táblázat: Szakindítási ütemterv	203
28. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)	205
29. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)	214
30. táblázat: A projekt tervezett ütemezése	219
31. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)	219
32. táblázat: A projekt tervezett ütemezése	237

33. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)	238
34. táblázat: A projekt tervezett ütemezése	246
35. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)	247
36. táblázat: A projekt tervezett ütemezése	259
37. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)	260
38. táblázat: A projekt tervezett ütemezése	266
39. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)	267
40. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (Ft)	277
41. táblázat: A projekt tervezett ütemezése	293
42. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (nettó, Ft)	294
43. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)	302
44. táblázat: A projekt tervezett ütemezése	309
45. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (nettó, Ft)	310
46. táblázat: A fejlesztésben érintett ingatlanok	313
47. táblázat: A projekt tervezett ütemezése	321
48. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)	322
49. táblázat: A KRAFT programhoz kapcsolódó projektek 2014–2020-as operatív programokhoz való illeszkedése	328
50. táblázat: A KRAFT program projektjeinek várható finanszírozási lehetőségei a 2014–2020-as operatív programokból	332
51. táblázat: A projektek becsült költségei a számba vehető opciókkal	336
52. táblázat: A továbblépés szempontjából priorizált projektek	337
53. táblázat: A 2014–2020-as programozási időszakban adható maximális támogatási intenzitások	341
54. táblázat: A KRAFT program SWOT-analízise	349
55. táblázat: Kockázatok azonosítása és kezelése	353

Ábrajegyzék

1. ábra: A KRAFT program szinergiái: kreativitás, innováció, kapcsolódások	21
2. ábra: A Kőszegi Evangélikus Sziget.....	46
3. ábra: Pannon Egyetem 2011. év őszi felvételi eljárásában felvett hallgatói állandó lakhely szerinti eloszlása	53
4. ábra: A KRAFT program szinergiái: kreativitás, innováció, kapcsolódások	102
5. ábra: A KRAFT program által érintett projektelemek térségi elhelyezkedése.....	117
6. ábra: A KRAFT program által érintett projektelemek elhelyezkedése Kőszeg városán belül	118
7. ábra: CAS projektelem tartalmi felépítése	119
8. ábra: A Technológiai Transzfer Központ hatásai	141
9. ábra: London irodalmi térképe.....	150
10. ábra: A fejlesztéssel érintett terület bemutatása	250
11. ábra: Gyöngyös–patak látványterv	251
12. ábra: Abért–tavak	263
13. ábra: Az okos város koncepció modulárisan felépülő keretrendszere	304
14. ábra: Az új tűzoltósági épület tervezett helyszíne	312
15. ábra: Maximális támogatási intenzitás nagyvállalatok számára	341

0. DOKUMENTUM INFORMÁCIÓK

0.1. DOKUMENTUM ADATOK

Elnevezés	Magyarázat
Projekt	Egy új regionális fejlesztési koncepció kidolgozása és megvalósítása
Cím	„Kreatív város – fenntartható vidék” (KRAFT) – új regionális fejlesztési stratégia megvalósítása Kőszeg város példáján
Fázis	Megvalósíthatósági tanulmány készítése
Megbízó	Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézet Alapítvány
Felelős	Happ Norbert
Verzió	6.0
Oldalszám	447
Minősítés	Bizalmas
Státusz	Észrevételekkel kiegészített végleges dokumentum

0.2. DOKUMENTUM KÉSZÍTŐI

#	Név	Beosztás / Cég
1	Kiss Anita	tanácsadó
2	Szeifert Nóra	junior tanácsadó
3	Lázár Levente	vezető tanácsadó
4	Nagy Tamás	vezető tanácsadó
5	Happ Norbert	vezető tanácsadó

0.3. DOKUMENTUM KÖZREMŰKÖDŐI

#	Név	Programban betöltött szerep / Cég	
1	Miszlivetz Ferenc	programgazda	ISES Alapítvány
2	Ekler Dezső	építész szakértő	EKLER ÉPÍTÉSZ Kft.
3	Takács Laura	tanácsadó, Miniszterelnök-ségi kapcsolattartás	ISES Alapítvány
4	Hollósi Szabolcs	tanácsadó, önkormányzati kapcsolattartás	BFH Európa Kft.

0.4. A DOKUMENTUM KÉSZÍTÉSÉBEN RÉSZTVEVŐ JAVASLATTEVŐK

Név	Szervezet	Javaslat címe	Projekt/részprojekt
B. Wallner Erika	Mundus Novus Kft.	ISES Kiadói Hivatal	Publikációs Iroda
Bába Iván	ISES	Nemzetközi Diplo- máciai Akadémia	Nemzetközi Diplo- máciai Akadémia
Bakos Maxim	Design Terminál	A kőszegi Nemezgyár projekt	Nemezgyár rehabi- litáció
Baranyai Csaba	Kőszegi Evangéli- kus Egyházközség	„Kőszegi toronyél- mény”	„Kőszegi toronyél- mény”
Biernaczky Szilárd	Mundus Novus Kft.	ISES Kiadói Hivatal	Publikációs Iroda
Bokányi Péter	Európa Ház Egye- sület, Kőszeg	Pannon Irodalom Há- za	Pannon Irodalom Háza
Bolfán Csaba	UTIRO LEADER	KRAFT – Kreatív vá- ros – fenntartható vidék „Kőszegi PETI” Fenntartható vidék programdosszié KRAFT Turisztikai Program	Pannon Egyetem Georgikon Karának és az Evangélikus Szakképző Iskola társégfejlesztési együttműködése Turisztikai Fejleszté- sek
Bognárné Lovász Katalin	Nyugat- Magyarországi Egyetem	Modern Könyvtár	Nemzetközi Kutató- könyvtár
Heriberto Caberas	Pannon Egyetem	Nemzetközi Fenn- tarthatósági Elemző Központ	Nemzetközi Fenn- tarthatósági Elemző Központ

Név	Szervezet	Javaslat címe	Projekt/részprojekt
Csécs Sándor	Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége	Adatszolgáltatás KRAFT projekthez	Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése Gyöngyös-patak revitalizáció
Csepeli György	Eötvös Lóránd Tudományegyetem	Lőw Immanuel Központ Big Data Központ	Kutatói Laboratóriumok Big Data Központ
Csernai László	MTA Wagner Fizikai Kutatóközpont, Bergeni Egyetem	Komplex rendszerek elméleti vizsgálata	Kutatói Laboratóriumok
Drescher Edina	Textil Design Service, Kőszeg-Berlin	A kőszegi Nemezgyár projekt	Nemezgyár rehabilitáció
Fejérdy Tamás	UNESCO tanszék, Kőszeg	Kulturális Örökség Intézet	Kutatói Laboratóriumok
Friedler Ferenc	rektor, Pannon Egyetem	A Pannon Egyetem szerepvállalása a KRAFT programban	Pannon Egyetem kutató és oktatóbázisának létrehozása
Hankiss Elemér	Új Közép-Európa Nemzeti Kiválóság ösztöndíjprogram	Center for Advanced Study for Innovative Thinking	Kutató laboratóriumok
Háry András	Technológiai Centrum, Zalaegerszeg	Kétpólusú Jövőkutatói Centrum	Jövőkutatók épülő Interdiszciplináris Kutatóműhely
Hatvani Szabó János Virág Gabriella	Írottjú Hotel Kft, Kőszeg	„Kreatív város” – fenntartható vidék” programhoz kapcsolódó turisztikai – rekreációs – programterv	Turisztikai fejlesztések
Stuart Holland	Új Közép-Európa nemzeti Kiválóság ösztöndíjprogram, Coimbrai Egyetem	Synergising Local and Regional Innovation, Governance Accountability – The „Missing Middle” Project, Non-Linear Mathematics Project, Human and Social Value Project, Health and Wellbeing Project	Kutatói Laboratóriumok

Név	Szervezet	Javaslat címe	Projekt/részprojekt
Hollósi Szabolcs	BFH Európa Kft.	Klímastratégia	Klíma- és energia stratégia
Horváth György	ISES, Kulturális örökség program	Kőszegi Múzeum – Kőszegi Agora	„Múlt – jelen – jövő” Kőszegi Agora – Örökségmúzeum létesítése a volt Balog iskola épületében
Jody Jensen	MTA TK	Globalisation and Governance Laboratory	Kutatói Laboratóriumok
Koltai Katalin	Mezítlábasi Zeneszerek Művészcsoporthoz	Művészeti közösség-építés	Határtalan Hangok – Kreatív Zenei Központ és Művészetterápia
Kovács Jenő	Főmérnök, Vas megyei önkormányzat	Intelligens közlekedési informatikai megoldások Kőszeg közlekedési helyzete, megoldási javaslat	Intelligens közlekedési informatikai megoldások, célulú wifi hálózatok kiépítése Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése
Krizmanich István Szima Andrea Ujvári Csaba		Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése Kőszeg városmajor felújítása – Parkolóház és vásárcsarnok építése, tűzoltóság átköltöztetése Gyöngyös-patak revitalizációja	Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése Kőszeg városmajor felújítása – Parkolóház és vásárcsarnok építése, tűzoltóság átköltöztetése Gyöngyös-patak revitalizáció
Kroó Norbert	MTA elnöki főtanácsadó	Számítástudományi Laboratórium	Kutatói Laboratóriumok
Láng József	Kőszegi borászok egyesülete	KRAFT Turisztikai Program	Turisztikai Fejlesztések

Név	Szervezet	Javaslat címe	Projekt/részprojekt
Lovász Irén	Károli Gáspár Egyetem	Ének a határtalanról	Határtalan Hangok – Kreatív Zenei Központ és Művészetterápia
Manchin Róbert	Europa Nova Kht.	Határtalan Hangok	Határtalan Hangok – Kreatív Zenei Központ és Művészetterápia
		Big Data Központ	Big Data Központ
Mizsei Zoltán	Zeneművészeti Egyetem	A reneszánsz reneszánsza – Collegium Musicum Ginsiense (Kőszegi Hangász Kollégium)	Határtalan Hangok – Kreatív Zenei Központ és Művészetterápia
Paróczai Péter	Technológiai Centrum	Kétpólusú Jövőkutatói Centrum	Jövő kutatásokra épülő Interdiszciplináris Kutatóműhely
Pongrácz Ferenc Vágvolgyi Zoltán	IBM	Okos város (Smart City) koncepció	Okos város kialakítása Kőszegen
Puskás Norbert	Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége	Adatszolgáltatás KRAFT projekthez	Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése Gyöngyös-patak revitalizáció
Révész József	Kőszegi Városi Múzeum	Kőszegi Múzeum – Kőszegi Agora	„Múlt – jelen – jövő” Kőszegi Agora – Örökségmúzeum létesítése a volt Balog iskola épületében
James M. Skelly	Baker Institute for Peace and Conflict Studies, Juniata College	Critical Studies in the Information Age	Mesterprogramok
Stefán Péter	Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Intézet (NIIFI)	Big Data tudásközpont infrastruktúra kialakítása	Big Data Központ
Szent-Iványi István	nagykövet, Ljubljana	Nemzetközi Diplomáciai Akadémia	Nemzetközi Diplomáciai Akadémia

Név	Szervezet	Javaslat címe	Projekt/részprojekt
Szövényi Anna és Szövényi István	Budapesti Műszaki Egyetem	Gyöngyös-patak revitalizációja	Gyöngyös-patak revitalizáció
Vass Szilárd	Promo Marketing és Média Szociális Szövetkezet	Koncepció a Kőszegi Televízió (Média műhely) létrehozására	„Múlt – jelen – jövő” Kőszegi Agora – Örökségmúzeum létesítése a volt Ba-log iskola épületében
Z. Karvalics László	ISES, Új Közép-Európa Nemzeti kiválóság ösztöndíjprogram	Center for Advanced Study for Innovative Thinking: Közösségi informatika Kutató- és Fejlesztő-központ, Online demokrácia Műhely és Szolgáltató-központ	Kutatói Laboratóriumok

0.5. KAPCSOLÓDÓ DOKUMENTUMOK

#	Cím
1	Miszlivetz Ferenc és az ISES kutatócsoportja: Kreatív városok és fenntarthatóság, Javaslatok a Duna-stratégia megvalósítására Nyugat-Pannónia példáján. ISES könyvek, Savaria University Press.
2	Miszlivetz, Ferenc and Márkus, Eszter (2013) A Kraft-index – kreatív városok – fenntartható vidék (The KRAFT Index: Creative Cities – Sustainable Regions). Vezetéstudomány / Budapest Management Review, 44 (9). pp. 2–21. ISSN 0133-0179

0.6. KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEK

#	Cím
1	Térségi közlekedésfejlesztési javaslat
2	A Pannon Egyetem által a kőszegi telephelyen indítandó szakok részletesebb leírása
3	Tudás- és Technológiatranszfer Központ tervezett Működési Szabályzata
4	Szándéknyilatkozatok

0.7. DOKUMENTUM TÖRTÉNET

#	Dátum	Kiállító	Változás / Megjegyzés
1	2014. 03. 14.	Happ Norbert	–
2	2014. 03. 18.	Happ Norbert	–
3	2014. 08. 26.	Happ Norbert	Szerződés szerint teljesített dokumentum
4	2014. 09. 15.	Happ Norbert	Előzetes észrevételekkel kiegészített véleményezési dokumentum
5	2014. 09. 29.	Happ Norbert	Észrevételekkel kiegészített véleményezési dokumentum
6	2014. 12. 22.	Happ Norbert	Észrevételekkel kiegészített végleges dokumentum

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Jelen dokumentum a KRAFT program megvalósíthatóságát vizsgálja, célja, hogy a programhoz kapcsolódó projektelemek azonosítása, valamint előkészítettségi állapotuknak megfelelő bemutatása megtörténjen. A dokumentum vizsgálja továbbá a program környezetét, a kapcsolódási és illeszkedési pontokat a megyei, hazai és európai uniós programokhoz. Igyekszünk kimutatni az egyes projektelemek egymáshoz kapcsolódását, egymást erősítő szerepét. A programban szereplő projektek részletes megvalósíthatóságát külön dokumentumok tartalmazzák, melyek a közeli jövőben, a kapcsolódó pályázati lehetőségeknek megfelelően kerülnek elkészítésre.

A „Kreatív város – fenntartható vidék” (KRAFT) egy új, komplex, innovatív fejlesztési koncepció, amely abból indul ki, hogy a fejlesztések és beruházások – a növekedés és versenyképesség – sikerének záloga egy adott térség városai, intézményei, meghatározó gazdasági, társadalmi és közéleti szereplői közötti hatékonyabb együttműködés, a társadalmi, kulturális és kapcsolati tőkékben rejlő szinergia.

A koncepció módszertani alapja a **KRAFT-index**, egy új, komplex mutatórendszer, amely a fejlődési tendenciát, hálózatosodást, a fontosabb szereplők együttműködési készségét és kapacitását, kreativitási potenciálját, valamint a szereplők szinergiáiból fakadó belső energiák és lehetőségeik mérésére és összehasonlítására alkalmas (a KRAFT-index két egymást követő évben, 2011-ben és 2012-ben került kidolgozásra az ISES alapítvány kutatói által a Siemens Zrt. Magyarország támogatásával).

A **KRAFT koncepció megvalósítása** – a hatalmas és egységes épített örökséggel, páratlan történelmi hagyományokkal, iskolavárosi és civil szervezeti múlttal rendelkező – Kőszeg városának tudás alapú és kulturális örökség hasznosítás révén megvalósuló kreatív városfejlesztési programjával indul. A koncepció részletes kidolgozása következtében Kőszegre és közvetlen környezetére kidolgozott integrált térségfejlesztési programot nevezünk kőszegi KRAFT programnak. A kőszegi programot első lépésnek, remélhetőleg egy **modell értékű** beavatkozásnak szükséges tekinteni, mely a későbbiek során alapja lehet a **KRAFT** koncepció más régiókban történő megvalósításának is (a nyugat-dunántúli régió más város együtteseivel mellett felmerült más határrégiók KRAFT- szemléletű integrált fejlesztésének a lehetősége is).

A kőszegi KRAFT program fő célja

Egy olyan komplex és integrált város- és térségfejlesztő program megvalósítása, amely Kőszeg város és vidéke értékeire, adottságaira, kulturális és szellemi örökségének új menedzsmentjére alapozva a kutatási, innovációs és oktatási infrastruktúra fejlesztésével és megújításával, a közcélú szolgáltatások és a közösségi terek fejlesztésével az önkormányzat, a városban működő intézmények, a meghatározó gazdasági, társadalmi és közéleti szereplők közötti hatékonyabb együttműködés kialakításával, valamint a társadalmi, kulturális és kapcsolati tőkékben rejlő szinergia hasznosításával kívánja céljait elérni.

A KRAFT az első bevezetésre kerülő integratív és komplex fejlesztési stratégia, amely egyszerre kísérli meg figyelembe venni város és vidék, kutatás és oktatás, a kulturális örökség megőrzése és fenntartható hasznosítása, a minőségi turizmus, a rekreáció és a társadalmi jól-lét, a munkahelyteremtés, a gazdaságfejlesztés, valamint a közlekedés és kommunikáció fejlesztési igényeit és keresi azok szinergiáit. Ezek az önmagukban is fontos fejlesztési feltételek összekapcsolódva teremthetik meg egy város és intézményei kreatívra válásának feltételeit és hozhatják létre a fenntarthatóság új alapjait.

Ezeknek a részint rejtett kapcsolatoknak, kölcsönös függőségi láncolatoknak a megtalálása, pozitív hatásaik azonosítása nem feltétlenül kézenfekvő, ezért a fejlesztés folyamatát nyomon követő elemzésekre folyamatosan szükség van, aminek módszertanát a KRAFT index tartalmazza.

Konkrét célok

- Az Oktatáshoz, kutatáshoz kapcsolódó minden részprojektre vonatkozó célok:
 - Nemzetközi léptékű, egyedi, magas szintű kutatási és oktatási programok kialakítása, az ezekhez elengedhetetlen legmagasabb szintű infrastruktúrák fejlesztése, a meglévő kapacitások bővítése, és ennek köszönhetően hatékony bekapcsolódás az európai kutatási és oktatási térség hálózatainak munkájába.
 - A KKV-k és nemzetközi vállalatok humán erőforrás igényeit figyelembe vevő, és a meglévő tudásbázisra (pl. textilgyártás, szőlészet-borászat) épített képzések és továbbképzések indítása.
 - Új kutatóhelyek létrehozása, egyetemi telephely és campus kialakítása, amely a társadalom- és embertudományok mellett a műszaki és természettudományi kutatásokat, a technikai innovációt és a művészeteket is magába foglalja. A KKV-k és nemzetközi vállalatok humán erőforrás igényeit figyelembe vevő, és a meglévő tudásbázisra (pl. szőlészet-borászat) épített képzések és továbbképzések indítása.

- Új kutatóhelyek létrehozása, egyetemi campus kialakítása, amely a társadalom- és embertudományok mellett a műszaki és természettudományi kutatásokat és innovációt is magába foglalja.
- A térség tudományterületi sokszínűségének bővítése, angol nyelvű doktori iskola, mesterképzések, posztgraduális programok indítása.
- Nemzetközi szintű, nagy befogadó képességű, magas felszereltségű multifunkcionális kutatókönyvtár létesítése.
- Hozzájárulás a magyar felsőoktatás nemzetközi szintű versenyképessé tételéhez és szerves bekapcsolásához a világ és Európa élvonalába tartozó oktatási-kutatási hálózatokba.
- A szakterületek és diszciplínák közötti rendszeres együttműködés gyakorlatának és kultúrájának kialakítása, a multi-inter és transzdiszciplinaritás érvényesítése.
- Kiemelkedő fiatal és szenior hazai és nemzetközi kutatók, fejlesztők és alkotóművészek jelenlétének biztosítása;
- Egyedi oktatási és továbbképzési szolgáltatások nyújtása: a helyi alap- és középfokú oktatási intézményekben tanulók számára kihelyezett történelem és filozófia órák, interaktív előadások, konzultációk tartása.
- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó, minden részprojektre vonatkozó célok:
 - Foglalkoztatás-bővítés, munkahelyteremtés.
 - A térség népességmegtartó erejének növelése, a képzettebb rétegek, valamint a fiatalok elvándorlásának megállítása, visszafordítása.
 - A térség vonzerejének, turisztikai kínálatának, sport- és rekreációs lehetőségeinek új, fenntartható szolgáltatási elemekkel bővítése, a vendégforgalmának növelése, a minőségi turisztikai programkínálat bővítése és komplexebbé tétele.
 - A térség kreativitási és innovációs potenciáljának növelése, a kapcsolati tőke, az ICT technológiák adta lehetőségek alkotó felhasználása.
 - Települési háttér-infrastruktúra feltételeinek javítása, a lakosok és a városba látogatók mindennapi életének könnyítése, vonzóbbá tétele.
 - Rendezettebb belváros-külváros kapcsolat, a lakóterületek és zöldterületek kapcsolatának szervezettebbé tétele.
 - A közösségi tervezés erősítése és állandósítása.
 - A Kőszeg-Szombathely város-együttes társadalmi, kulturális, oktatási és kutatási kapcsolatainak erősítése, szervezettebbé tétele.
- Kulturális értékek fejlesztéséhez kapcsolódó, minden részprojektre vonatkozó célok:
 - A kulturális örökség új szemléletű menedzsmentjének kialakítása, komplex és átfogó társadalmi és gazdasági hasznosításának elősegítése.

- Kőszeg értékeinek széleskörű bemutatása, a "tanító város" szerep kialakítása, a kiemelkedően gazdag épített örökség megmentése, rehabilitációja és rekultivációja, új, közösségi funkciók révén hatékony, hosszútávon fenntartható működésének biztosítása.
- Vállalkozás-fejlesztéshez kapcsolódó minden részprojektre vonatkozó célok:
 - Helyi és regionális szinten a kis-és középvállalatok számára információs és tudásközponti szerep betöltése.
 - Üzleti szereplők számára vonzó társadalmi és települési környezet megteremtése.
 - A térségben lévő vállalkozásokat érintő K+F+I fejlesztések előtérbe helyezése, ezek eredményeinek (termékek és szolgáltatások) piaci hasznosítása.

A program hatásai

Kőszegen a felújított és sok esetben a végső pusztulástól megmentett épületek és a bennük új, egymást erősítő tartalmakkal működni kezdő intézmények olyan együttest alkotnak, amely

1. **dinamizálója lehet az új fejlesztési programnak** Nyugat-Magyarország mellett az ország és Közép-Európa más régióiban;
2. **elindítója és gerjesztője lehet a felsőoktatás kutatási kapacitás színvonal fejlesztésének**, valamint a hazai egyetemek és kutatóközpontok **nemzetközi hálózatokba történő hatékony és proaktív bekapcsolódásának**.

A tervezett új, egymást erősítő funkciók szinergikus hatásának következtében – a szükséges infrastrukturális és intézményi fejlesztéseket követően – **a város és környezete szellemi**, kulturális vonzereje és kisugárzása várhatóan ugrásszerűen megnő. Jelentősen növekedne a város kreatív és kvalifikált munkaerőt és **fiatal generációkat megtartó és vonzó ereje** is. Hangsúlyossá válna a város nyitottsága és befogadó jellege, dinamikus kapcsolat jönne létre a vidéki környezettel és agglomerációval. Kőszeg a 21. századnak megfelelő intézményi és technikai feltételek mellett visszanyerné és új színekkel gazdagítaná az elmúlt évtizedekben háttérbe szorult iskolaváros karakterét, visszanyerné az intézményfejlesztés terén tanúsított történelmi gyökerű kreativitását, a somszédos Burgenlandra is kiterjedő határon átnyúló regionális kulturális és rekreációs központ jellegét. A hagyományos funkciók mellett a műszaki-technikai, intézményi és a társadalmi innováció új, modellértékű példája jöhetne létre illetve teljesebben ki Kőszegen.

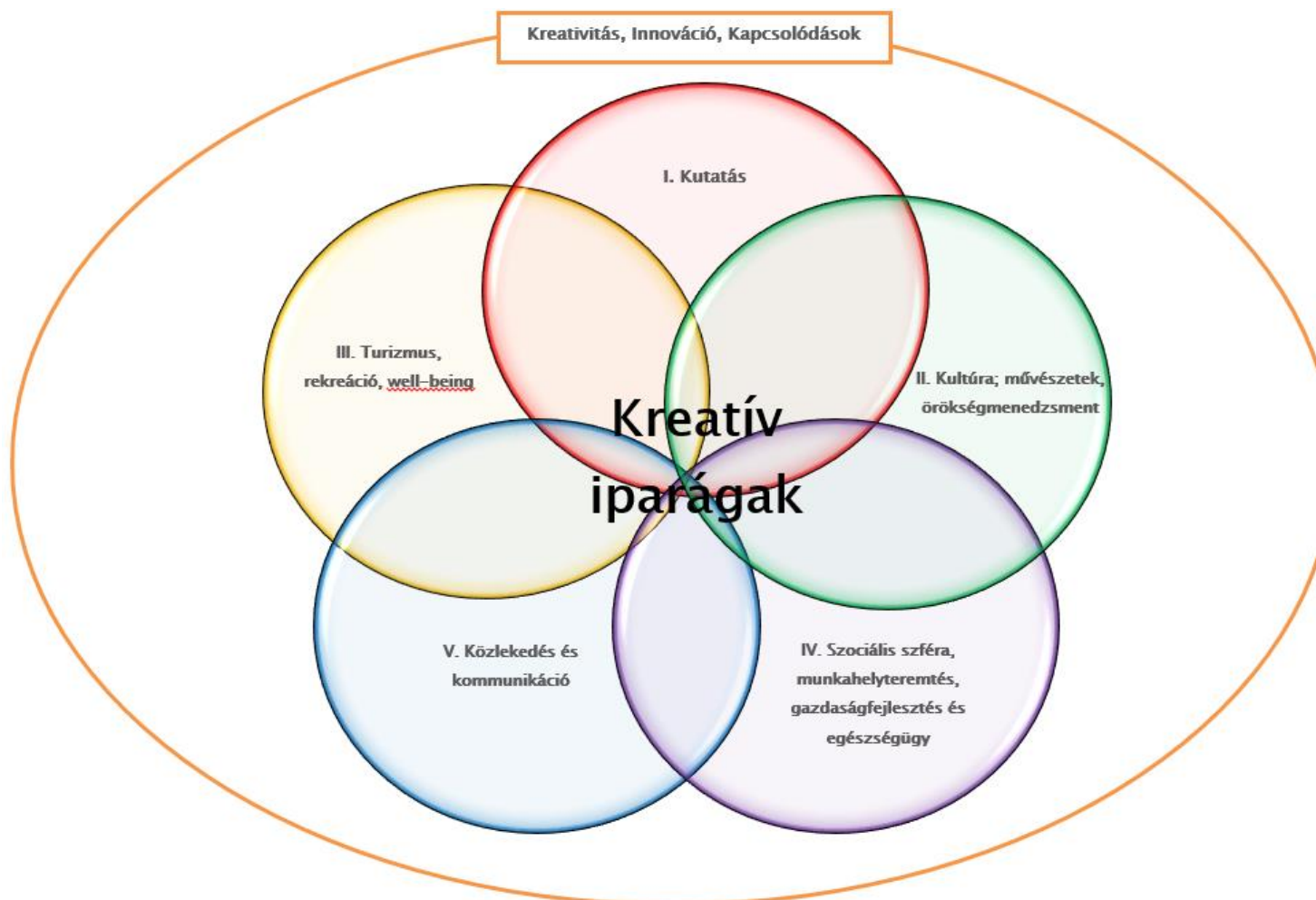
A programban egymással összekapcsolódó és gyakran egymásra épülő fejlesztések képesek lennének olyan innovatív környezetet és feltételrendszert teremtenis, amely Kőszeg 21.

századi értelemben véve is dinamikus regionális és határokon átívelő hatást kifejtő **multi-funkcionális kulturális és tudásközponttá**, egy új, 21. századi fellegvállrá avatná.

A programban tervezett együttműködések, potenciális partnerek

- Bolognai Egyetem;
- Corvinus Corvinus Egyetem (Budapest);
- Design Terminál Nemzeti Kreatívipari Központ (Budapest);
- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Eötvös Lóránd Tudományegyetem (Budapest);
- Európa Ház Egyesület (Kőszeg)
- Europa Nova Nonprofit Kft.
- Európai Bizottság Jean Monnet Program;
- Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai Szakképző Iskola (Kőszeg)
- IBM Magyarországi Kft.
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ;
- Kőszeg Város Önkormányzata;
- Kőszegi Evangélikus Egyházközség;
- Külgazdasági és Külügyminisztérium;
- Magyar Állam, illetve a tulajdonosi jogokat gyakorló MNV Zrt.;
- Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság;
- Magyar Tudományos Akadémia;
- Magyarországi Evangélikus Egyház;
- Nemezgyár Kft.;
- Pannon Egyetem (Veszprém);
- Pannon Fejlesztési Alapítvány – Technológiai Centrum;
- Siemens Zrt.
- Textile Design Service (Kőszeg–Berlin);
- UNESCO Magyarország;
- UTIRO LEADER Egyesület;
- Vasi Horgász Egyesület.

A program elemei

1. ábra: A KRAFT program szinergiái: kreativitás, innováció, kapcsolódások

A KRAFT program során az egyes projektelemek a kreatív iparágak közötti átfedéseit az alábbi táblázat mutatja be.

1. táblázat: A KRAFT projektelemek szinergiái a kreatív iparágak vonatkozásában

A KRAFT projektelemei	KREATÍV IPARÁGAK				
	Kutatás	Kultúra, művészetek, örökségmenedzsment	Turizmus, rekreáció, well-being	Szociális szféra, munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés és egészségügy	Közlekedés és kommunikáció
Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja – Centre for Advanced Interdisciplinary Studies (CAS)					
Pannon Egyetem kutató-oktató bázisának létrehozása					
Pannon Egyetem Georgikon Karának és az Evangélikus Szakképző Iskola térségfejlesztési együttműködése					
Klíma- és energia stratégia készítése					
Nemezgyár rehabilitáció					
Zsinagóga felújítása, kulturális célú hasznosítása					
Kiengesztelődés és Dialógus Háza létrehozása					
"Múlt – jelen – jövő" Kőszegi Agora – Örökség-múzeum létesítése a volt Balog iskola épületében					
„Kőszegi toronyélmény”					
Gyöngyös-patak revitalizáció					
Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése					
Turisztikai fejlesztések					
Dr. Nagy László EGyMI épületeinek energetikai korszerűsítése					
Okos város kialakítása Kőszegen (Smart City)					
Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése					
Kőszegi Városmajor felújítása					

2. táblázat: A KRAFT programelemeinek meghatározott témaelemekhez való csoportosítása, becsült projektköltségei

Témacsoport	Projektelelem	Részprojektek	Elszámolható projektköltség (Ft)
I. Kutatás, K+F+I, oktatásfejlesztés	Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja – Centre for Advanced Interdisciplinary Studies (CAS)	Kutatói laboratóriumok (Globalizáció és Kormányzás Laboratórium; Komplexitás és Nem-linearitás; Kulturális örökség és fenntarthatóság; MTA támogatott kutatóműhely; Nyílt Adat és Közösségi Informatika Műhely)	6 567 156 789
		Jövőkutatásokra Épülő Interdiszciplináris Kutatóműhely létrehozása – Természettudományi és Műszaki Informatikai Központ	
		Nemzetközi Fenntarthatósági Elemző Központ létrehozása	
		Pannon Irodalom Háza kialakítása	
		Határtalan Hangok – Kreatív Zenei Központ és Művészetterápia	
		Big Data Központ	
		Technológiai és Transzfer Központ	
		Könyvtár	
		KRAFT Intézet	
		Publikációs Iroda létrehozása	
	Pannon Egyetem kutató-oktató bázisának létrehozása	Pannon Egyetem oktatási és kutatási infrastruktúrájának kiépítése, valamint képzési, kutatási és ösztöndíj programjainak megvalósítása	7 401 274 641
		Nemzetközi Diplomáciai Akadémia létrehozása	
		Mesterprogramok	
		Doktori iskola	

Témacsoport	Projektelem	Részprojektek	Elszámolható projektköltség (Ft)
I. Kutatás, K+F+I, oktatásfejlesztés	Pannon Egyetem Georgikon Karának és az Evangélikus Szakképző Iskola térségfejlesztési együttműködése	Pannon Egyetem Georgikon Karának képzési és ösztöndíj programjának fejlesztése	3 488 650 000
		Evangélikus Szakképző Iskola képzési program fejlesztése	
Evangélikus Szakképző Iskola gyakorlati helyeinek infrastrukturális fejlesztése			
	Klíma- és energia stratégia készítése		13 970 000
II. Kulturális örökség új menedzsmentje	Kőszegi múzeumfejlesztés	Kiengesztelődés és Dialógus Háza létrehozása	3 420 972 275
		Zsinagóga felújítása, kulturális célú hasznosítása	
		"Múlt – jelen – jövő" Kőszegi Agora – Örökségmúzeum létesítése a volt Balog iskola épületében	
„Kőszegi toronyélmény”			
III. Turizmus; Rekreáció; Well-being	Gyöngyös-patak revitalizáció		2 399 861 188
	Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése		1 100 000 000
	Turisztikai fejlesztések	Interaktív tájékoztatás; útépités, útjavítás; közlekedésfejlesztés	2 081 178 000
		Szénsavas ivókút fejlesztése	
		Sífelvonó, síház környezetének rendezése	
		Okmányos környezetének rendezése	
		Hétforrás turista pihenőhely fejlesztése	
		Tematikus erdészeti és vadászati információs pont létesítése	
		Keresztkúti Pihenőhely fejlesztése	
		Táborhegyi vadspark és kilátó	
		Kőszegi bor és gasztronómiai excellence fejlesztése, működtetése	
		Korcsolyapálya kialakítása	
Királyvölgyi játszótér létesítése			
Sportcélú fejlesztések			

Témacsoport	Projektelelem	Részprojektek	Elszámolható projektköltség (Ft)
IV. Munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés, szociális szféra	Nemezgyár rehabilitáció		3 051 245 370
	Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény épületeinek energetikai korszerűsítése		1 564 925 236
V. Közlekedés és kommunikáció	Okos város kialakítása Kőszegen (Smart City)		385 000 000
	Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése		na.
	Kőszegi Városmajor felújítása		1 390 992 421
Mindösszesen			32 865 225 920

A felsorolt projektelemekek a jelen helyzet pillanatfelvételeként értelmezhetők, az egyes projektelemekek pontos műszaki, szakmai tartalma a projektfejlesztés időszakában, a részletes kidolgozás során az éppen aktuális helyzetnek megfelelően változhat.

A KRAFT program projektlistája tartalmazza a legfontosabb egymást erősítő fejlesztési célkitűzéseket, amelyek együttesen garantálják az új fejlesztési stratégia integratív és komplex jellegét. Ezen belül kerülnek majd meghatározásra azok a prioritást élvező projektek, amelyek illeszkednek a 2014–2020-as időszakra tervezett operatív programok célrendszeréhez és finanszírozási kereteihez.

Több esetben további részletes tervezés és mélyebb elemzés szükséges ahhoz, hogy a projektelemek illeszkedése megfelelően érzékelhetővé váljék, és azokat együttesen lehessen hozzárendelni az operatív programok intézkedéseibe.

Két fontos észrevétel azonban tehető:

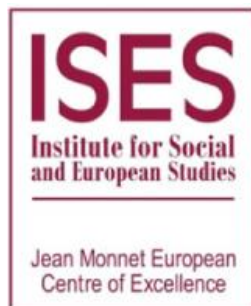
1. A TOP-hoz rendelt fejlesztések közül a TOP finanszírozási keretébe csak a projektek egy kisebb része kerülhet be (ennek pontos köre és nagysága még nem ismert, további egyeztetések eredményeképpen véglegesíthető), így az – elvi szinten – ide sorolt 10,5–12 mrd Ft-os összes projektköltségnek csak egy része finanszírozható ezen operatív programokból.
2. A Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja és a Pannon Egyetem kutató-oktató bázisának létrehozása elnevezésű projektelemek érintettek **felsőoktatási infrastruktúra létesítésében** (Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program – EFOP). A két projektben – az előzetes tervek és tervezői becslések alapján – a teljes felsőoktatási infrastruktúra kiépítésére tervezett **projektköltség cca. 903.147.355 Ft**. A MÁV ingatlanjainak (fő- és melléképület) összes alapterülete cca. 9.114 m², ebből várhatóan a felsőoktatási infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó terület 1.102 m², ami a kiszolgáló területek arányos részével (25,27%) növelve 2.303 m². A teljes építési költség a volt MÁV Gyermekotthon építésére vonatkozóan bruttó 3.248.731.493 Ft, amelyből a felsőoktatási infrastruktúra összege 821.043.050 Ft. Ezt korrigálva a járulékos költségekkel (pm, tervezés, műszaki ellenőrzés, egyéb szolgáltatások – átlagosan az építési költségek 10%-ával számolva) kapjuk meg a felsőoktatási infrastruktúrára jutó projektköltséget

2. A PROGRAMBAN RÉSZTVEVŐ SZERVEZETEK BEMUTATÁSA

2.1. A PROGRAMGAZDA SZERVEZET

A Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézet Alapítvány (Institute for Social and European Studies Foundation – ISES Alapítvány) 1998-ban kezdte meg működését. Az alapítvány létrehozását az indokolta, hogy a '90-es évek elején nyilvánvalóvá vált, hogy a Magyarország előtt álló jelentős politikai, gazdasági és társadalmi kihívásokra az oktatás, a kutatás és a szellemi kapacitás hasznosításának kialakult módja és szokásos allokációja nem ad elégtő választ. Ahhoz, hogy az ország sikeresen vehessen részt a globalizáció által kiélezett nemzetközi versenyben és az európai integrációban, új intézményi struktúrára, nemzetközi és regionális kutatási programokra, „képessé tevő” intézményekre van szükség. Az alapítvány egyik fő célkitűzése kezdettől egy ilyen modellértékű „képessé tevő” felsőoktatási és kutatóintézet létrehozása, illetve munkájának támogatása volt.

Egy olyan új típusú – a magyar felsőoktatásban példa nélküli – intézmény kialakítása volt a cél, amely újszerű módon integrálja az alap- és alkalmazott kutatásokat, gyorsan és hatékonyan reagál a társadalmi és gazdasági változásokra, továbbá folyamatos kapcsolatban áll a magyar politikai, társadalmi és gazdasági élet szereplőivel. Tehát egyszerre „tanító” és „tanuló” szervezet.

Az **Intézet** működését eredetileg Szombathelyen, a mai Savaria Egyetemi Központ (korábban Berzsenyi Dániel Főiskola) fejlesztésével kezdte. 1996-tól egy 3 éves TEMPUS-program keretében sor került egy interdiszciplináris, nemzetközi, egyetemi szintű Európa-tanulmányok program kidolgozására és bevezetésére, amelynek keretében több neves hazai és külföldi intézmény működött együtt: többek között a mai Savaria Egyetemi Központ Európa-tanulmányok Központja; az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) több tanszéke; az MTA Szociológiai és Politikatudományi Intézetei; a Bolognai Egyetem, a Sussexi Egyetem; a bécsi Műszaki Egyetem; és az osztrák European Peace University.

1999-ben a Magyar Akkreditációs Bizottság elfogadta az egyetemi Nemzetközi tanulmányok – Európa-tanulmányok szakirány tervezetét, ezzel megnyílt a lehetőség az Európai Dokumentációs Központ az Európa-tanulmányok Központ (ETK) létrehozására. Ezt követően 2001-ben az Intézet elnyerte az EU Bizottságtól a *Jean Monnet European Centre of Excellence* kitüntető címet.

Az Intézet keretei között működött az MTA Regionális Fejlődéstanulmányok és Mikrointegrációs Kutatócsoportja, kezdetben Szentes Tamás akadémikus vezetésével. Az így kiegészült Intézet az európai és nemzetközi kutatási és oktatási hálózatokba bekapcsolva rövid idő alatt erős akadémiai kapcsolatrendszert épített ki.

A 2000-es évek elejétől az ISES Alapítvány működése fokozatosan Kőszegre koncentráldott. Az 1996-ban itt elindított Nemzetközi Nyári Egyetem mellett az Európa Házban kihelyezett képzésként megindult a magyar nyelvű Európa-tanulmányok posztgraduális képzés, 2005-től a Corvinus Egyetemmel együttműködve angol nyelvű mester- és posztgraduális képzések indultak.

Az ISES kiemelt feladatának tekinti, hogy intézményes keretet biztosítson a kelet-és közép-európai országok együttműködését és az európai integrálódás folyamatát elősegítő alkotó-, kutató, oktató és fejlesztő munkához, és hogy e munka eredményeinek közvetítéséhez a megfelelő nyilvánosságot biztosítsa. E tevékenység során jelentős mértékben épít a nyugat-magyarországi régió, azon belül a Kőszeg-Szombathely városeggyüttes által kínált társadalmi, földrajzi és intellektuális forrásokra és emberkincre. Akadémiai és civil társadalmi munkája és publikációs tevékenysége mellett nemzetközi kulturális események és művészeti fórumok megrendezésével járul hozzá az európai integráció, a kelet- és közép-európai együttműködés, valamint a világvallások közötti párbeszéd eredményességéhez.

Az ISES a továbbiakban is törekszik arra hogy Kőszeg és Nyugat-Pannóniaegésze a magyar és külföldi szakemberek, kutatók, diplomaták, politikusok, művészek és polgárok példaértékű találkozóhelyévé váljon. Gondolatok, szellemi áramlatok, művészeti törekvések, nyelvek, kultúrák, vallások megtermékenyítő, befogadó és kisugárzó közegévé, amelyben az alkotó munka nem csak új tudást, de új bölcsességet és kölcsönös megértést is teremt.

Az ISES Alapítvány által kínált képzések

Robosztus, kiszámíthatatlan és gyors egymásutánban bekövetkező, egymással összefonódó gazdasági, politikai és társadalmi átalakulási folyamatok világában állandó és növekvő igény mutatkozik a beválnak hitt és állandónak gondolt fogalmak újraértelmezésére, a sokszor rejtett, kölcsönös függőségi viszonyok feltérképezésére és interpretációjára. A konvencionális, a változásokra időben reflektálni képtelen tudományterületeket az eljelentéktelenedés és marginalizálódás fenyegeti, egyre kevésbé képesek létüket társadalmi szinten legitimálni. A komplex jelenségek komplex értelmezése viszont megkívánja az inter- és transzdiszciplináris és holisztikus szemlélet és módszertan megjelenését mind a kutatás, mind a felsőoktatás terén.

Az ISES Alapítvány olyan hallgatók számára kínál **képzéseket**, akik e nyitott szemlélet szempontjai szerint kívánják bővíteni ismereteiket a **társadalomtudományok, a nemzetközi kapcsolatok, a Globális és Európa-tanulmányok, valamint a kulturális örökség menedzsment és a fenntartható fejlődés terén**. Az ISES oktatási tevékenysége az eddigiekben kizárólag a

1. kép: Kulturális Örökség Menedzsment képzés, Dr. Kerekes Sándor, Corvinus Egyetem (forrás: www.ises.hu)

Corvinus Egyetem Globális és Európai Integrációs Tanulmányok Intézetének (Institute of Global and European Integration Studies □ IGES) keretei között zajlott. A Pannon Egyetem a kőszegi telephely létesítésének köszönhetően a jövőben meghatározó szerepet játszhat a képzési és kutatási feladatok és fejlesztések terén. Emellett a tervezett nemzetközi Egyetemközi Központ (Interuniversity Centre) létrehozása külföldi egyetemek strukturált bekapcsolódását eredményezheti a posztgraduális és doktorandusz képzés terén.

A jelenleg futó két posztgraduális képzési program, a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok és a Kulturális örökség Menedzsment különösen azok számára ajánlott, akik a társadalmi és politikai változások, a kommunikáció, a kulturális örökség, menedzsment, fenntartható fejlődés, a demokratikus átmenet kihívásai, a kisebbségek és emberi jogok tanulmányozása iránt érdeklődnek.

A **Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok** program 2005 óta a világ számos részéről érkező hallgatóknak biztosít lehetőséget arra, hogy elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek a nemzetközi kapcsolatok és közgazdaságtan, a regionális és globális tanulmányok, politológia, szociológia, európai kultúra, civilizáció, identitás és a kelet- és közép-európai történelem valamint az átfogó gazdasági-társadalmi átalakulások témaköreiben. A diploma megszerzése ezen a szakon rendkívül előnyös a globális közgazdaságtan, üzleti és politikai ügyek jelenlegi világrendszerében. Elismert nemzetközi és hazai professzorok mellett kiemelkedő gyakorlati szakemberek, köztük diplomaták, nemzetközi vállalatok vezetői, a civil társadalom reprezentánsai, etc. tartanak rendszeresen vendégelőadásokat.

A **Kulturális Örökség Menedzsment** szak célja, hogy sokoldalú elméleti és gyakorlati szakembereket képezzen, akik a kulturális örökséget működő rendszerként szemlélik, azaz nem csak annak védelmét, hanem fenntarthatóságát és hasznosíthatóságának szempontjait is

szem előtt tudják tartani. A képzésnek a kőszegi Európa Ház, a 17. században épült Sgraffitós-ház biztosít egyedülálló helyszínt és környezetet. Itt kapott helyet 2011-ben a hasonló nevet viselő UNESCO tanszék is.

A kormányzati támogatásból felújításra kerül belvárosi épületek – Zwinger, Művészetek Háza stb. – biztosítani tudják a növekvő terem és helységigényeket.

A **Nemzetközi Nyári Egyetem** 2015-ben 20. alkalommal kerül megrendezésre. A rendezvényt sorozat fő célkitűzése, hogy globális kontextusban elemezze a közép-kelet-európai átrendeződés folyamatát, különös tekintettel az európai integrációt érintő témakörökre. A nyári egyetemen – nemzetközileg elismert meghívott előadók mellett – fiatal kutatók, és PhD-hallgatók vesznek részt elsősorban Kelet- és Közép-Európa és Dél-kelet-Európa egyetemeiről. A Nyári Egyetemen való aktív részvétel és prezentáció esetén a résztvevők tanusítványt kapnak az ISES-től, amely az Európai Kreditviteli Rendszer szerint beszámítható az egyetemeken. A résztvevők száma előadókkal átlagosan 60–70 fő, a külföldi hallgatóké 25–30 fő.

2. kép: Európa Ház
(forrás: www.koszeg.hu)

Az intézmény **szakmai gyakorlati lehetőséget** is biztosít egyetemi, főiskolai hallgatók, illetve pályakezdő diplomások számára. Az ISES a kötelező féléves gyakorlat eltöltésére, az oktatásszervezés, fejlesztés terén szakmai tapasztalat szerzésére kínál megoldásokat az alábbi területeken:

- irodaszervezés,
- titkársági, ügyfélszolgálati feladatok,
- kapcsolatteremtés, diáktoborzás,
- nyári egyetem és konferenciaszervezés,
- arculat és marketingtevékenység az oktatásban,
- magas színvonalú oktatás háttérének biztosítása,
- aktuális, futó pályázatok, projektek nyomonkövetése, projektmenedzsment és innováció.

A gyakorlat végeztével a hallgatók angol és magyar nyelvű ajánlólevelet kapnak, melyben részletezésre kerülnek a gyakorlat alatt megszerzett ismeretek, kompetenciák.

Az ISES Alapítvány az elmúlt évtizedben számottevő nemzetközi hálózatot épített ki: London School of Economics – London (Egyesült Királyság); University of Sussex – Brighton (Egyesült Királyság); London School of Slavonic and East European Studies – London (Egyesült Királyság); Osztrák Tudományos Akadémia – Bécs (Ausztria); Bolognai Egyetem – Bologna (Olaszország); Trentói Egyetem – Trento (Olaszország); Közép-európai Egyetem – Budapest (Magyarország); Middle East Technical University – Ankara (Törökország), European University Institute – Firenze (Olaszország); Columbia Egyetem – New York (Amerikai Egyesült Államok), Catholic University of Ruzomberok – Ruzomberok (Szlovákia); University of Trondheim – Trondheim (Norvégia), Bergen University – Bergen (Norvégia); stb.

Számos nemzetközi konferencia, előadássorozat, kerekasztal-beszélgetés, fórum került megrendezésre a kőszegi Európa Házban, amely 1994 óta helyszíniként folyamatosan az ISES Alapítvány rendelkezésére áll.

2005-ben Borsody István Könyvtár és Emlékszoba nyílt Kőszegen az Európa Házban, amelyben Közép-Kelet-Európa történelmét bemutató rendkívül gazdag angol és magyar nyelvű könyvgyűjtemény áll a kutatók rendelkezésére.

2011-ben UNESCO tanszék kezdte meg működését a Sgraffitós házban. Ugyanitt került be-
rendezésre – a Norvég Alap támogatásának köszönhetően – egy folyamatos bővítés alatt álló nemzetközi szintű szakkönyvtár. Tekintettel a gyorsan bővülő állományra, a növekvő igényekre, 2016-tól a könyvtár számára új elhelyezést kell találni.

A Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézet Alapítvány **jövőbeli tervei** között szerepel:

- Új, interdiszciplináris képzési programok nemzetközi szintű kidolgozása és bevezetése.
- Új képzési formák (kreditértékű intenzív szemináriumok, hétvégi kurzusok) és meglévő képzési modulok összehangolása.
- Helyi, regionális és nemzetközi összehasonlító kutatások megtervezése, szervezése és kivitelezése.
- Legújabb kutatási eredmények publikálása angol és magyar nyelven.
- Nemzetközi konferenciák, szimpóziumok és workshopok szervezése.
- A tudományos élet, az üzleti világ, a civil társadalom és a politika közötti oda-vissza csa-
tolás és párbeszéd javítása, közös vitafórumok szervezése összességében a társadalom-
tudományi kutatásoknak helyi és regionális fejlesztési stratégiákhoz illesztése.
- A nemzetközi kapcsolatok és az európai integráció mélyítése és bővítése a tudomány, a
kultúra és dialógus eszközeivel, különös tekintettel a szűkebb, közép-európai régióra.

Három kiemelkedő projekt járult hozzá nagymértékben az ISES Alapítvány intézetének fejlődéséhez:

- **A Phare CBC–projekt (2004–2005) keretében megvalósult eredmények:**
 - a kőszegi Európa Ház épületrekonstrukciója (tetőtér–beépítés),
 - 17 helyiség felújítása 350 m²–en,
 - 4 db új, oktatásra és kutatásra alkalmas helyiség jött létre,
 - eszköz- és bútorbeszerzés (számítógépek, projektor, fénymásoló, székek, irodai berendezés),
 - 10 minősített oktató és tudományos fokozattal rendelkező kutató részvétele a kutatási programok és a PhD tananyag–fejlesztési terv megvalósításában,
 - 18 hónapon keresztül 5 témában folyt kutatás a határrégió területén,
 - a kutatási program végrehajtás során 5 kutatási jelentés készült el, ezek publikálása könyv formátumban angol, német és magyar nyelven,
 - 7 db workshop és 2db 3 napos konferencia,
 - két új, határon átnyúló együttműködés és 5 közös kutatási projekt,
 - megvalósíthatósági tanulmány.

A projekt által elnyert támogatás 499.500 EUR.

- **Interreg projekt (2006–2007) keretében megvalósult eredmények:**
 - a Kőszegi Európai Egyetemi Intézet kialakításának második lépéseként a bázisépület kialakításának befejezése (kőszegi Európa Ház földszintjének és pincehelyiségének átalakítása, az épület állagmegóvása),
 - eszközbeszerzés (15 db számítógép),
 - kísérleti angol nyelvű Globális és Európa–tanulmányok MA képzés indítása,
 - megkezdett kutatási programok folytatása,
 - egy kutatóközponttal kombinált egyetemi intézet létrehozása, amely növeli a régió felsőoktatási és kutatási kapacitását, hozzájárul a régió társadalmi és gazdasági megújulásához.

A projekt által elnyert támogatás 499.500 EUR.

- **Norvég Alap, „Új iskola a határon – Kőszegi Európai Egyetemi Intézet” (2011) projekt ke–**
retében megvalósult eredmények:
 - kulturális örökség menedzsment posztgraduális képzés,
 - infrastruktúra fejlesztés,
 - e–learning rendszer kidolgozása,
 - PR, publikációs tevékenység,
 - könyvtárfejlesztés.

A projekt által elnyert támogatás 235.251.312 Ft.

A felsorolt három egymásra épülő nagyobb projekt megteremtette kutatási és oktatási infrastruktúra terén az alapjait annak az átfogó fejlesztésnek, amely a KRAFT kőszegi programjának keretében megindult.

3. táblázat: Az ISES Alapítvány korábbi sikeres projektjeinek adatai

Év	Pályázat kiírója/forrása	Kírási megnevezése	Azonosító	A projekt megnevezése	A projekt tartalma	Elyert támogatás összege
2004	PHARE CBC Program	-	2002/000-317-01	Az együttműködés fejlesztése a képzés, szakképzés és a kutatás területén	A Kőszegi Európai Egyetemi Intézet kialakításának első lépéseként a kőszegi Európa Ház felújítása, bővítése és európai színvonalú oktatási és kutatási tevékenységekkel való megtöltése, valamint további tervezési, előkészítési munkálatok elvégzése.	499 500 EUR
2005-2006.	VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Kht.	Kisprojekt Alap HU.2003/004-575-03	AT-HU/05/01/019	Társadalomtudományi könyvtár létrehozása Kőszegen	A Kőszegi Európai Egyetemi Intézet oktatási és kutatási tevékenységei könyvtári háttérének megalapozása, határon átnyúló tudományos együttműködések erősítése.	49 986 EUR
2006-2007.	VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Kht.	Ausztria-Magyarország INTERREG IIIA 3.2. int.	AT-HU/06/01/105	ISES Kőszeg – EPU Stadtschlaining határon átnyúló egyetem	ISES Kőszeg – EPU Stadtschlaining határon átnyúló egyetem (Kőszegi Európai Egyetemi Intézet) létrehozása a két nonprofit alapon működő magánegyetem (ISES és EPU) együttműködésére, kooperációjára alapozva kőszegi és stadtschlainingi képzési helyszínekkel.	499 500 EUR
2009	EGT Finanszírozási Mechanizmus és a Norvég Alap	Kulturális és természeti örökség	HU0123	"Új iskola a határon – Kőszegi Európai Egyetemi Intézet"	A kulturális örökségmenedzsment és fenntartható fejlődés szak tananyagfejlesztési feladatának elvégzése	235 251 312 Ft
2010	Jean Monnet	Jean Monnet Centre of Excellence	2010/2696	Between Globality and Locality	Oktatás, könyvkiadás	75 000 EUR

Év	Pályázat kiírója/forrása	Kírási megnevezése	Azonosító	A projekt megnevezése	A projekt tartalma	Elnyert támogatás összege
2011	International Visegrad Fund	University Studies Grant	61100018	Cultural Heritage Management Best Practices	Jó menedzsment példák bemutatása	35 000 EUR
2012	International Visegrad Fund	Creative cities	21210324	Best Practices	Workshopok	9 500 EUR
2013	CEI- Central European Initiative	Cooperation Activities	1202.173-13	Nyári Egyetem	CEI résztvevők, diákok támogatása a Nyári Egyetemen	13 260 EUR
2013	Nemzeti Kulturális Alap	Miniszteri Támogatás	A2002 N0917	Blue Sky Conference	Szociológiai Konferencia kulturális programokra	3 000 000 Ft
1998-2000	PHARE Program	Területfejlesztés, HU9602	ESC/98/29/03	Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézete és Európai Dokumentációs Központ létrehozása	12 magyar felsőoktatási intézmény társaságában Európai Tanulmányi Központtá vált	236 500 EUR
2001	PHARE Program	INTERREG IIC - PREPARITY	HU9705 03 07 0001	Strukturális politika és regionális tervezés az Európai Unió külső határvidékén	A bővítés előrelátható hatásainak összegyűjtése és elemzése az Európai Unió keleti határvidékén, valamint a levont következtetések alapján javaslatok kidolgozása a döntés-előkészítők, döntéshozók és a különféle kormányzati szinteken működő politikusok számára.	203 385 EUR
2002	FVM	SZIKRA PHARE TÜKÖRPROGRAM	-	-	Egy multidiszciplináris kutató-csoport létrehozása, ahol a kutatók tudományos munkájukat az oktatásban is hasznosítják.	20 000 000 Ft

Év	Pályázat ki-írója/forrása	Kírás megnevezése	Azonosító	A projekt megnevezése	A projekt tartalma	Elnyert támogatás összege
2010	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	A helyi és a határokon átnyúló foglalkoztatási megállapodások, TÁMOP-1.4.4-08/1	TÁMOP-1.4.4-08/1-2009-0024	A Kőszegi Kistérség és a Felső-Répcementi Kistérség Foglalkoztatási Paktuma	Munkaerőpiaci-helyzetelemzés	4 500 000 Ft

2.2. A PROJEKTGAZDA SZERVEZETEK

A programban résztvevő potenciális projektgazda szervezetek:

- Design Terminál Nemzeti Kreatívipari Központ;
- Europa Nova Nonprofit Kft.;
- Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai Szakképző Iskola és Kollégium (Kőszeg);
- IBM Magyarországi Kft.;
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK);
- Kőszeg Város Önkormányzata;
- Kőszegi Evangélikus Egyházközség;
- Magyar Állam, illetve a tulajdonosi jogokat gyakorló Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV Zrt.);
- Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság;
- Magyar Tudományos Akadémia;
- Pannon Egyetem (Veszprém, Keszthely, Kőszeg);
- Pannon Fejlesztési Alapítvány, Technológiai Centrum;
- Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézet Alapítvány (bemutatása a 2.1. fejezetben megtörtént).

2.2.1. DESIGN TERMINÁL NEMZETI KREATÍVIPARI KÖZPONT

A Design Terminál Nemzeti Kreatívipari Központ (a továbbiakban: Design Terminál) a Magyar Állam kreatív iparágak ösztönzéséért felelős ügynöksége. Küldetése Magyarország kormánya mindenkor gazdaságpolitikájának támogatása a kreatívipar állami ösztönzésével, a kreatíviparban rejlő gazdaságpolitikai és ország kép formálási lehetőségek meghatározása és a magyar állam stratégiai érdekeinek érvényesítése az érintett ágazatokban.

A Design Terminál tevékenységi területeinek kiválasztását három szempont alapján teszi: azokat az ágazatokat kívánja ösztönözni:

- ahol Magyarország jelentős iparági hagyománnyal, így elvitathatatlan ágazati hitelességgel bír,
- ahol bizonyítható kortárs potenciállal, azaz az új tehetségek számottevő tömegével rendelkezik,
- amely területek eredményessége látványosan járulhat hozzá az ország megítélésének kedvező alakulásához.

A Design Terminál által támogatandó területek:

- az innovatív technológiák,
- a formatervezés és ipari formatervezés,
- a divatipar és divattervezés,
- valamint az urbanisztika és várostervezés ágazatait.

A Design Terminál ezeken a területeken kezdeményező, segítő és befogadó intézményként látja el feladatait.

2.2.2. EUROPA NOVA NONPROFIT INFORMÁCIÓS SZOLGÁLTATÓ ÉS MÉDIAFEJLESZTŐ KFT.

A társaság az Új Széchenyi Terv és az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program intézkedései közötti eligazodásban, projekttervezésben, beruházások előkészítésében, forrásszerzésben, vidékfejlesztési programok kidolgozásában nyújt segítséget a hozzá fordulóknak. Ügyfeleit európai uniós projektekben segíti kommunikációs feladatok megoldásában, kommunikációs tervek összeállításában és megvalósításában. Közhasznú tevékenysége keretében ingyenes pályázati tanácsadást és a beruházási javaslatok kidolgozásában szakmai támogatást nyújt. Segít rendezvényszervezési feladatok megvalósításában kis találkozóktól a több száz fős konferenciákig.

A társaság feladata és célja, hogy gazdasági, vállalkozási eszközökkel és módszerekkel hozzájáruljon a magyar nemzeti hagyományok és értékek megőrzéséhez, a magyar valóság és a nemzetközi törekvések széleskörű bemutatásához. A céljait nemzetközi együttműködések előkészítésével, nonprofit fejlesztések generálásával, településfejlesztési, vidékfejlesztési, rendezvényszervezési és energiahatékonyságot segítő beruházások előkészítésével kívánja megvalósítani.

Az Europa Nova Kft. korábban végrehajtott beruházásait az alábbi táblázat szemlélteti:

4. táblázat: Europa Nova Kft. eddigi jelentősebb fejlesztései

	A BIG DATA megvalósíthatósági vizsgálata egy piacvezető globális konzultáns és elemző cég számára
Megvalósítás helyszíne	Amerikai Egyesült Államok
Megvalósítás időpontja	2012. november–2014. január
Megvalósítás költsége	600 ezer euró
Forrása	Konzultációs és menedzsment szerződés, megrendelő által finanszírozva
Célja és indokoltsága	Áttekintés a vezető kutatási helyek középtávú projektjeiről (Google, MIT, Harvard University, Yale University műhelyeivel). Egy – Manchin Róbert által – vezetett globális team segítségével a potenciális alkalmazási lehetőségek feltárása, és mintaalkalmazások kidolgozása.

<p>Outputok, eredmények, hatások</p>	<p>A BIG DATA megvalósíthatósági vizsgálata egy piacvezető globális konzultáns és elemző cég számára</p>
	<p>A demo alkalmazások alapján megtartott tréning workshopok, a potenciális kliensek számára azonnal hasznosítható eredmények bemutatása. A team résztvevői számára naprakész technikai tudás megszerzése, a legfontosabb módszertani trendek megismerése és a kapcsolódó szoftverek kipróbálási lehetősége.</p>

2.2.3. EVANGÉLIKUS MEZŐGAZDASÁGI, KERESKEDELMI, INFORMATIKAI SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM (EVANGÉLIKUS SZAKKÉPZŐ ISKOLA)

A Dunántúli Evangélikus Egyházterület 1899-ben, Gyurácz Ferenc püspök kezdeményezésére, másodrendű felsőbb leányiskolát hozott létre Kőszegen. Az 1933/34-es tanévben a kőszegi evangélikus leányiskolában vezették be Magyarországon először a szaktantermi rendszert, amely a mai napig működik. 1945. szeptember 13-án megnyílt a mezőgazdasági leány-középiskolai tagozat. Az akkori gazdaasszony képzés alapozta meg a mai mezőgazdasági szakképzés létét, és a város támogatásával a tangazdaság létrehozását. 1947-ben a tangazdaság területeit bérletek révén sikerült tovább növelni.

Az 1948. június 13-i államosítás azt jelentette, hogy az intézet az evangélikus egyházkerület fenntartásából a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium és a Földművelésügyi Minisztérium hatáskörébe került át. 1950-től az intézet állattenyésztő és növénytermesztő technikumként folytatta munkáját. A tangazdaság nagyüzemmé szervezésére is ebben a tanévben került sor.

1991-ben kezdődött el a helyileg kidolgozott, az átalakuló mezőgazdaság igényeihez jobban igazodó integrált szakképzési modell bevezetése. A kilencvenes években előbb az „Emberi erőforrások fejlesztése”, majd az „Ifjúsági szakképzés korszerűsítése” világbanki program mezőgazdasági szakmacsoportjának bázisiskolája lett az intézmény. Ebben a tanévben került átadásra az új Zrínyi utcai kollégium. A képzési profil az 1997-98-as tanévtől kereskedelem-marketing szakiránnyal bővült. 2001-től az iskola újra visszakerült a Magyarországi Evangélikus Egyház fennhatósága alá. Az iskola jelenlegi képzési palettája: szakközépiskola, szakiskola, és felnőtt képzés.

- Mezőgazdaság szakmacsoport
 - Mezőgazdasági technikus, Állattenyésztő és állategészségügyi technikus;
 - Lovász, Szőlész-borász, Kertész, Gazda;
- Kereskedelem szakmacsoport
 - Logisztikai ügyintéző, Kereskedő;

- Informatika szakmacsoport
 - Informatikai rendszergazda;
- Vendéglátóipari–turisztikai szakmacsoport
 - Vendéglős, Lovastúra–vezető;
 - Pincér, Szakács.

Az iskola vezetése törekszik arra, hogy az iskola hagyományait megőrizve új utakat keresen, ezért is került az informatika és a vendéglátás szakirány is a képzési irányok közé. Ugyanakkor azon is munkálkodnak, hogy az iskola visszanyerje klasszikus egyházi szellemét, s tanulóik számára konzervatív, de a mai társadalmi közegben érvényesülést biztosító tudást, szellemiséget közvetítsenek.

Az Evangélikus Szakképző Iskola által korábban végrehajtott beruházásokat szemlélteti az alábbi táblázat.

5. táblázat: Az Evangélikus Szakképző Iskola eddigi jelentősebb fejlesztései

	Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés	A szakképzés tárgyi feltételeinek fejlesztése	Az Evangélikus Szakképző Iskola épületeinek energetikai korszerűsítése
Megvalósítás helyszíne	Kőszeg, Árpád tér 1.	Kőszeg, Árpád tér 1.	Kőszeg, Árpád tér 1.
Megvalósítás időpontja	2009.	2013.	2014.
Megvalósítás költsége	22.450.000	12.257.000	325.000.000
Forrása	TÁMOP-3.1.4-08	NFA képzési alaprész 2012. évi decentralizált keretének felhasználására	Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva KEOP-2012-5.5.0/B

2.2.4. IBM MAGYARORSZÁGI KFT.

1936 óta tartó folyamatos jelenléte alatt az IBM változó intenzitással bővült, leginkább az utóbbi 2 évtizedben vált 5.500 feletti alkalmazottjával jelentős IBM lokációvá Magyarországon. Az utóbbi 2 évben több, mint 600 új munkahelyet hozott létre.

Az IBM magas képzettségű, elsősorban IT és mérnöki erőforrásokat alkalmazva/kiképezve, nagy hozzáadott értéket képviselő és magas minőségű szolgáltatást és gyártást végez. Az informatikai beszállítói piacon fejlett és komplex megoldásaival illetve szaktudásával van jelen. Hagyományosan magas a piaci részesedése a magas működési biztonságot igénylő pénzügyi és közmű szolgáltatói szektorban. Számos kiemelt kormányzati intézmény munkáját is segíti nagy projektek keretében, illetve áttételesen több száz hazai partner céggel dol-

gozik együtt. A cég Magyarországon 4 leányvállalat keretében végzi tevékenységét. Székesfehérvár az IBM európai IT szolgáltató központjainak egyik fő telephelye. Vác az IBM csúcstechnológiájú háttértároló egységeinek fő gyártója világviszonylatban. Budapesten üzleti szolgáltatást nyújtó központot üzemeltet, illetve értékesítésre szakosodott leányvállalattal is jelen van.

Az IBM a magyarországi innovációs folyamatokban is részt vállal. A Pannon Egyetemmel közösen a magyar állam által finanszírozott (VKSZ) kutatás-fejlesztési projektben vesz részt, melynek fő területe a felhő alapú szolgáltatások (okos energia elosztás, mobil munkaerő irányítás, okos város fenntartás, illetve mindezek felhő alapú megoldásai).

Az IBM felelős munkaadóként és társadalmi szereplőként is aktív. Munkába visszaintegráló programja a kismamák számára kiemelten sikeres, 2013-ban és 2014-ben is díjazottak voltak. Kiemelt programja van az 50 év felettiek, illetve a fogyatékkal élők munkába integrálására. Aktívan támogat olyan iskolákat és képzéssel foglalkozó szervezeteket, amelyek a társadalomtudományokat, illetve a mérnöki pályát népszerűsítik a fiatalok körében. A felsőoktatás számára díjmentesen rendelkezésre bocsátotta szoftver portfólióját 2013-ban.

2.2.5. KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) az ország oktatásért felelős miniszter irányítása alatt működő központi hivatal. Névadója Gróf Klebelsberg Kuno magyar jogász, országgyűlési képviselő, művelődéspolitikus, kis ideig belügy-, majd vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Az KLIK központi szervből és területi szervekből áll. Az Intézményfenntartó Központ területi szerve a tankerület és a megyeközponti tankerület. A tankerületek székhelye és illetékességi területe megegyezik a járási hivatalok székhelyével és illetékességi területével. A tankerület az illetékességi területén működő általános iskolák, alapfokú művészeti iskolák és gimnáziumok fenntartásával kapcsolatosan ellátja az Intézményfenntartó Központ szervezeti és működési szabályzatában számára meghatározott egyes fenntartói feladatokat. A megyeközponti tankerület a megye székhelyén működő tankerület, amelynek illetékességi területe a szakképző iskolák, a kollégiumok, a pedagógiai szakszolgálati feladatokat ellátó intézmények, valamint a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézmények tekintetében azon megyére terjed ki, amelynek székhelyén működik.

A KLIK feladatai:

- ellátja a meghatározott fenntartói feladatokat,
- érvényesíti és – módszertani segítséget is nyújtva – érvényesítteti az irányítása alá tartozó köznevelési intézmények tevékenységében a közfeladatok ellátására vonatkozó követelményeket, és az erőforrásokkal, így különösen az Intézményfenntartó Központ költségvetési előirányzatával, engedélyezett létszámával és a kezelésében álló vagyonnal való szabályszerű és hatékony gazdálkodás követelményeit,
- ellátja az oktatáspolitikai kialakításához, az azzal kapcsolatos döntés-előkészítéshez szükséges és a költségvetési támogatásból megvalósuló fejlesztések lebonyolításával kapcsolatos feladatokat,
- elemzi az irányítása alá tartozó köznevelési intézményben lefolytatott ellenőrzések eredményeit, és ennek alapján javaslatot tesz a miniszternek a köznevelés közép- és hosszú távú fejlesztési terveinek kidolgozására, módosítására,
- ellátja a jogszabályban és az Intézményfenntartó Központ alapító okiratában meghatározott további feladatokat.
- a szakképző iskola megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával kapcsolatos döntése előtt az elnök kikéri a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter véleményét, és
- az Intézményfenntartó Központ tevékenysége során együttműködik a szakmai és érdekképviselői szervezetekkel, valamint az országos nemzetiségi önkormányzatokkal.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által működtetett intézmények az alábbi, az Európai Unió támogatásával megvalósuló intézkedésekben érdekelt:

- Dél-Alföldi Operatív Program
 - DAOP-4.1. Egészségügyi és szociális szolgáltatások korszerűsítése, fejlesztése
 - DAOP-4.3. Egyenlő esélyű hozzáférés a közszolgáltatásokhoz
- Észak-Alföldi Operatív Program
 - ÉAOP-4.1. Humán infrastruktúra fejlesztés
- Észak-Magyarországi Operatív Program
 - ÉMOP-4.2. Szociális infrastruktúra fejlesztése és utólagos akadálymentesítés
 - ÉMOP-4.3. Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése
- Környezet és Energia Operatív Program
 - KEOP-3.3. Erdei iskola hálózatfejlesztés
 - KEOP-4.2. Helyi hő- és hűtési energiaigény kielégítése megújuló energiaforrásokból

- KEOP–5.3. Épületenergetikai fejlesztések
- KEOP–6.1. A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok
- KEOP–6.2. Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek
- KEOP–7.3. Természeti értékeink jó kezelése
- Közép–Magyarországi Operatív Program
 - KMOP–3.3. Környezetvédelmi szolgáltató rendszer fejlesztése
 - KMOP–4.1. A munkaerő–piaci részvételt támogató infrastruktúra fejlesztése
 - KMOP–4.6. Közoktatási intézmények infrastruktúra fejlesztése
- Nyugat–Dunántúli Operatív Program
 - NYDOP–5.3. Közoktatási infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése
- Társadalmi Megújulás Operatív Program
 - TÁMOP–1.1. A foglalkoztatási szolgálat fejlesztése, integrált munkaügyi és szociális rendszer kialakítása
 - TÁMOP–1.4. Szociális gazdaság, innovatív és helyi foglalkoztatási kezdeményezések és megállapodások
 - TÁMOP–2.2. A szervezetek alkalmazkodóképességének fejlesztése
 - TÁMOP–3.1. A kompetencia alapú oktatás elterjedésének támogatása
 - TÁMOP–3.2. A közoktatási rendszer hatékonyságának javítása, újszerű megoldások és együttműködések kialakítása
 - TÁMOP–3.3. A halmozottan hátrányos helyzetű és a roma tanulók szegregációjának csökkentése, esélyegyenlőségük megteremtése a közoktatásban
 - TÁMOP–3.4. Az eltérő oktatási igényű csoportok oktatásának és a sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának támogatása, az interkulturális oktatás
 - TÁMOP–5.1. A kiemelt leghátrányosabb helyzetű térségek, valamint a településen belüli szegregáció csökkentését célzó komplex fejlesztések támogatása

2.2.6. KŐSZEG VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Kőszeg Város Önkormányzatának jogi státusza: nonprofit szervezet államháztartáson belül, fő tevékenysége: 8411 Általános közigazgatás. Feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen

- a településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelme,
- a lakásgazdálkodás,
- a vízrendezés és vízelvezetés, csatornázás,

- köztemető fenntartása,
- a helyi közutak és közterületek fenntartása,
- a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elöl el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosítása,
- helyi tömegközlekedés,
- a köztisztaság és településtisztaság biztosítása.

Ezeken kívül

- gondoskodás a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól;
- közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, a foglalkoztatás megoldásában;
- az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásáról, valamint a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás;
- a közösségi tér biztosítása;
- közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása;
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása;
- az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.

6. táblázat: Kőszeg Város Önkormányzata által korábban végrehajtott jelentősebb beruházások

Projekt megnevezése	Projekt azonosítója	Projekt értéke
Kőszegi Jurisics vár turisztikai fejlesztése (I. ütem)	NYDOP-2.2.1/B-2f-2009-0003	1 099 566 216 Ft
Jurisich Miklós Gimnázium és Középiskolai Kollégium, kollégium épületének energetikai korszerűsítése	KEOP-4.9.0/11-2011-0161	250 000 000 Ft
A kőszegi történelmi belváros rehabilitációja és funkcióbővítő megújítása	NYDOP-3.1.1/A-2f-2009-0003	647 479 155 Ft
Mozgásban Gyöngyös – Szabadidőpark létrehozása Kőszegen	NYDOP-3.1.1/C-09-2009-0010	63 69 961 Ft

2.2.7. KŐSZEGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

A reformáció tanítása hamar érkezett meg Kőszegre. A németül beszélő városban sokan értették meg Luther tanításának lényegét, hogy „az egyháznak reformációra van szüksége!” Így a 16. század közepére a város nagyobbik része már „lutheránusnak” vallotta magát. 1554-ben Álts Mihály plébános átadta a Jakab templom kulcsát az evangélikusoknak, ezt az időpontot tekintjük a Kőszegi Evangélikus Egyházközség alapításának. Még ebben az évben a várkapitány hívására megérkezett az első evangélikus lelkész.

Több mint ötven évig két temploma is volt az evangélikus gyülekezetnek a város régi főterén, a mai Jurisics téren. Az ellenreformáció idején a katolikus egyház azonban először a

3. kép: A kőszegi evangélikus templom
(forrás: www.koszeg.hu)

Jakab templomot vette vissza, majd 1673-ban az evangélikusok által épített templomot is elvették a gyülekezettől, valamint a lelkészeket is kitiltották a városból.

1781 októberében született meg II. József türelmi rendelete, melynek értelmében a más vallásúak is kaptak engedélyt imaház építésére, igaz csak torony nélkül és udvarban. A jelenlegi kőszegi műemléktemplom – melyet 1783-ban szenteltek fel – ennek tipikus példája. A gyülekezet lelkesedését mutatja, hogy a templom fél év alatt készült

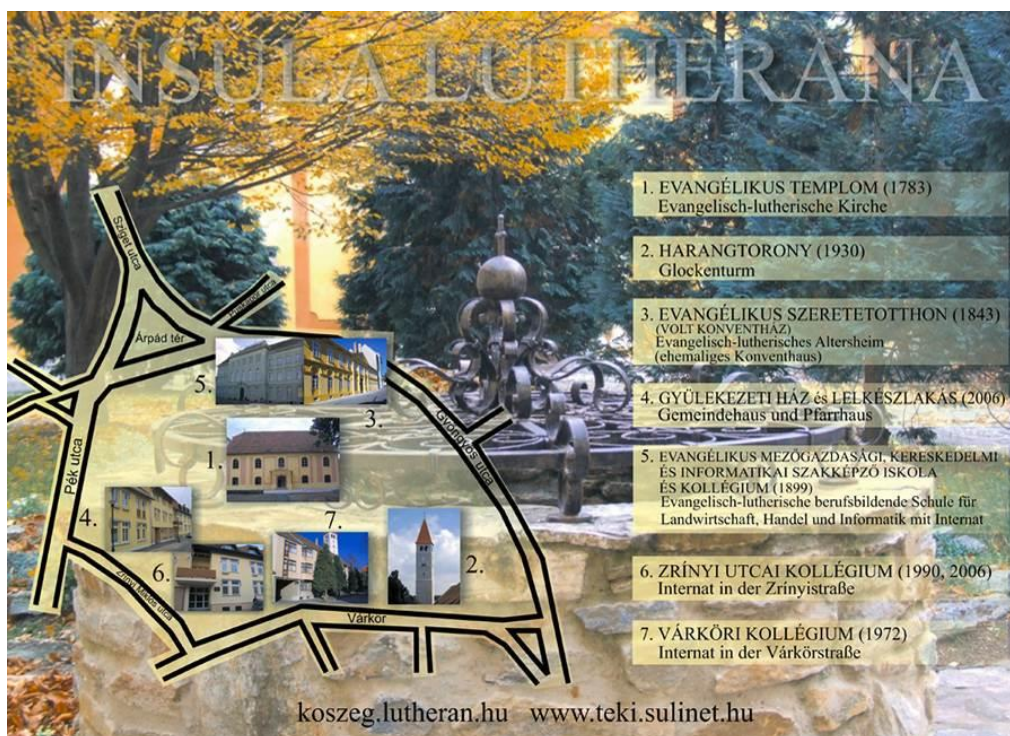
el. Ezt követően szépen épült a gyülekezet is. Árvaházat, majd evangélikus iskolát alapítottak, igen aktív volt a helyi Ifjúsági Egylet élete is. A gyülekezetnek ma mintegy 1.000 tagja van és a kőszegi lelkészek a szomszédos Kiszsidányban egy leánygyülekezetet is gondoznak.

Az Egyházközség három tevékenység köré épül:

- igehirdetés és istentisztelet,
- tanítás és az iskola szolgálata,
- szeretetszolgálat, diakónia.

Az értékes tradíció megtartása és az újra való nyitottság egyaránt tetten érhető a több mint 450 éve alakult német gyökerekkel rendelkező gyülekezet életében, ahol az istentiszteleteken, családi istentiszteleteken, valamint német nyelvű istentiszteleteken kívül baba-mama kör, bibliai játszóház, ifjúsági csoport, felnőtt bibliaórai közösség, férfikör, Mária-Márta kör, gyülekezeti énekkar is működik. Az Egyházközség örömmel vállal szerepet Kőszeg város ökumenikus életének előmozdításában és aktív kapcsolatot ápol finnországi testvérgyülekezetével. A Szeretotthon 2001 óta működik a templom szomszédságában, ahol jelenleg harminc idős lakót gondoznak.

A „kőszegi evangélikus sziget” – INSULA LUTHERANA – a múlt kényszerű bezárkózásának idejét is idézi, de a kapunyitás vágyáról is tanúskodik.

2. ábra: A Kőszegi Evangélikus Sziget

A Kőszegi Evangélikus Egyházközség által korábban végrehajtott beruházásokat szemlélteti az alábbi táblázat.

7. táblázat: A Kőszegi Evangélikus Egyházközség eddigi jelentősebb fejlesztései

	Új gyülekezeti ház és lelkészlakás építése	Kőszegi Evangélikus Szeretetotthon épületének belső átalakítása és külső felújítása	Evangélikus harangtorony külső felújítása	Evangélikus templom és park felújítása a 2009. júniusi áradat után
Megvalósítás helyszíne	Kőszeg, Zrinyi Miklós u. 6.	Kőszeg, Gyöngyös u. 29.	Kőszeg	Kőszeg
Megvalósítás időpontja	2006.	2008.	2009.	2010.
Megvalósítás költsége	75 millió Ft	34 millió Ft	17 millió Ft	36 millió Ft
Forrása	saját forrás (kárpót-lási pénz)	saját forrásból, adományokból	saját forrás, egyházi támogatás, adományok, önkormányzati támogatás	saját forrás, egyházi támogatás, adományok, önkormányzati támogatás

2.2.8. MAGYAR NEMZETI VAGYONKEZELŐ ZRT.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV Zrt.), önálló jogi személyiségű, költségvetési rend szerint gazdálkodó **100%-ban állami tulajdonú gazdasági társaság**. A projektgazda alanya az ÁFA-nak. Adólevonási jog illeti meg, az elszámolásban az ÁFA nélküli (nettó) összeg kerül elszámolásra.

Az MNV Zrt. feladatai, célkitűzései

A pályázó feladatait a vagyontörvény legfontosabb keretszabályai tartalmazzák. A jogszabály meghatározza azokat az ügyleteket, eljárásokat, tárgyakat, amelyekkel kapcsolatosan az állami vagyon esetében az MNV Zrt. kizárólagos hatáskörrel van felruházva:

- Előkészíti és végrehajtja a kormány és a miniszter állami vagyonnal kapcsolatos döntéseit,
- Nyilvántartást vezet az állami vagyonról,
- Annak alapján adatszolgáltatást nyújt, a tulajdonosi jog gyakorlása alá tartozó állami vagyont közvetlenül vagy polgári jogi szerződések útján hasznosítja,
- Rendszeresen ellenőrzi a vele szerződéses jogviszonyban levő személyek szervezetek vagy más használók állami vagyonnal való gazdálkodását,
- Az állami vagyonnal kapcsolatos polgári jogi viszonyokban képviseli a Magyar Államot,
- Ellenőrzi az értékesítési szerződésekben foglalt, a vevők által vállalt kötelezettségek teljesítését,
- Közreműködik a nemzeti vagyongazdálkodási irányelvek és az éves nemzeti vagyongazdálkodási program előkészítésében,
- Az állami feladatok ellátása során a költségvetési szerveknek működésükhöz szükséges állami tulajdon használatához szükséges szolgáltatásokat (üzemeltetés, beszerzés) nyújt.

8. táblázat: Az MNV Zrt. elmúlt években lezárult, illetve folyamatban lévő projektjei

Év	Fejlesztés ismertetése
2008	Doba, Somló vár: falazat megerősítés Nagyberki, magtár: állagmegóvás Iszkaszentgyörgy, Amadé-Bajzáth-Pappenheim kastély: tetőjavítás
2009	Somogysárdi kastély: állagvédelem Várbazár: statikai szakvélemény Tés, Ozi féle szélmalom: állagvédelem Örvényes, vízimalom: állagvédelem
2010	Bozsok, Batthyány kastélyrom, tervezési munkák Soponya, Zichy kastély: tetőfelújítás Bükkszentlélek, Pálos kolostorrom: romkonzerválás Simontornya, vár: tetőbádogozás Nagydobszai tájház: tető helyreállítás
2011	Budai vár, Savoyai terasz: új terasz burkolat készítése, a vízvezetés megoldása Gödöllő, Grassalkovich kastély, Schimmelhof udvar: útépités, kertépítési munkák Sopron, Templom u. 15.: tetőszerkezeti rekonstrukció Pécs, Középkori Egyetem: védőépület befejezési munkái, külső tájépítés, bástya helyreállítás Szigetvári vár: kazamatasor íves fémlemezfedés készítése Füzéri vár: régészeti munkák

Év	Fejlesztés ismertetése
2012	<p>Szigetvári vár: DK, ÉNy-i bástyák helyreállítása, gyilokjáró kiépítése Doba, Somlói vár: falazat helyreállítási munkák Vassurány, kastély: tetőrekonstrukció Kisbér, Lovarda: homlokzatjavítás Máré vára: statikai megerősítés Bajna, Sándor–Metternich kastély: műemléki kerítésfal helyreállítás Rezi vár: kaputorony helyreállítás Csókakői vár: kaputorony rekonstrukció Regéci vár: több falszakasz és kerekdedbástya helyreállítása Tátika vár, Drégelyvár: falazat helyreállítási munkák Sopron, Tábornok és Storno ház: komplett tetőrekonstrukció Hegyhátszentpéteri tájház–együttes: állagvédelem Esztergomi műemléki épület: komplett helyreállítás Monostori erőd: Duna–kikötő kialakítás Fábiánsebestyéni Cserna féle szélmalom: helyreállítás Budai Vár: több falszakaszának helyreállítása Tervezési munkák: Somlói vár, Cseszneki vár, Kelenhegyi alkotóház, Eger – Zárkándy bástya Régészeti kutatás: Regéc, Somló, Füzéri vár</p>

Éves szinten a projektgazda több milliárd Ft-os nagyságrendű vagyonnal gazdálkodik. Az állami tulajdonban álló műemlékek, elsősorban várak, kastélyok vonatkozásában az MNV Zrt. az elmúlt években egyre jelentősebb műemléki felújítási programokat hajtott végre (a fenti táblázatból az említésre érdemes, nagyobb volumenű projektek):

- Budai Vár műemléki épületegyüttese, világörökségi helyszín állagvédelmi, felújítási munkái
- Regéci vár: felső vár helyreállítása
- Csókakői vár: kaputorony rekonstrukció
- Szászvári várkastély felújítása.

2.2.9. MAGYAR BENCÉS KONGREGÁCIÓ PANNONHALMI FŐAPÁTSÁGA

A Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság (9090 Pannonhalma, Vár 1.) működése során egyházi, oktatási, kulturális, szociális és önfenntartó gazdálkodási tevékenységet végez. A Főapátság ezeréves tevékenységéből adódóan szigorú stratégiai célja a fenntarthatóság megvalósítása és az esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos helyzetűek segítése érdekében.

A Pannonhalmi Főapátság tevékenysége az alábbi területekre terjed ki:

- **Oktatás:** A pannonhalmi gimnáziumot és kollégiumot 1939-ben kezdték építeni. A kezdet kezdetén tízéves korukban kerültek ide a fiúk, egy osztályban huszonöten

voltak, az iskolát pedig nyolcosztályosra tervezték. A magyar és a hazai bencés iskolák történetében teljesen új megoldásnak számított, hogy a gimnázium és a kollégium egybeépült. Az osztályközösség a diákotthonban is együtt maradt, egy hálóban lakott, az osztályfőnök pedig többnyire diákotthoni nevelő (prefektus) is volt. A pannonhalmi iskolát 1948 júniusában államosították, a monostorral összekötő folyosókat lefalazták. Az iskola mint bencés gimnázium 1950-ben indulhatott újra és egyike volt annak a nyolc katolikus gimnáziumnak, amely a kommunizmus éveiben is fennmaradhatott Magyarországon.

- **Vendéglátás:** A Pannonhalmi Bencés Főapátság számos látnivalóval várja az odalátogatókat. A látnivalók között szerepel a Bazilika, a Porta Speciosa és a kerengő, a Boldogasszony kápolna, a Milleniumi emlékmű, a könyvtár és egyebek között az Arborétum. Minden évben megrendezésre kerülnek időszakos kiállítások. Idén a "Barokk-idő" című kiállítást tekinthették meg a látogatók; az időfogalom barokk kori változását követhették nyomon a tárgyi emlékek bemutatásával.
- **Kulturális tevékenység:** A rend létrehozta a Bencés Kiadót, amelynek célkitűzése, hogy bencés lelkiségi könyveket adjon ki, amelyek hosszú évtizedekig hiányoztak a magyar keresztény életből. A bazilikában kiemelt ünnepek alkalmával orgonahangversenyek, nyaranként pedig az Arcus Temporum Művészeti Fesztivál kerül megrendezésre.
- **Pincészet:** A bencések a középkorban templomuk és monostoruk felépítésével egy időben újjáélesztették a rómaiak által létrehozott szőlő- és borkultúrát. Pannonhalmának egészen az 1945 utáni államosításokig saját borászata volt. Ezt a hagyományt folytatták a szerzetesek, amikor új, mintegy 2000 m² alapterületű pincét és borházat építettek, ahol 2003 őszétől folyik a szőlő feldolgozása. A 2001 őszén kezdődött telepítési munkáknak köszönhetően 37 ha területen újonnan telepített szőlő zöldell és további 15 ha termő ültetvény áll a borászat rendelkezésére.
- **Arborétum:** A régi korok szerzetesei nagy gonddal termesztették és gyűjtötték a gyógyításhoz szükséges növényeket. 1830-ban már mintegy 80 fa- és cserjefaj volt található a Főapátság arborétumában, amelynek angolkert jellegét Szeder Fábán alakította ki az 1840-es években. Az arborétum területén ma több száz fa- és cserjefaj található, s ezek egy része különleges, az országban csak kevés helyen előforduló faj és fajta. Védett botanikai értékei mellett igen gazdag a terület énekesmadár-világa is. A Főapátság 2010-ben kezdte meg az arborétum dendro-botanikai rehabilitációját uniós támogatásnak köszönhetően.
- **Gyógynövénytermesztés:** A Pannonhalmi Főapátság Gyógynövénykertjében mintegy 35 féle gyógynövényt termesztenek, közülük 5 félével viszonylag nagy területen (levendula, kakukkfű, citromfű, zsálya és menta). Feljegyzések is tanúsítják, hogy már a középkorban is rendszeres volt a használatuk, Reisch Elek kézirata (1735) nagyjából 600 receptet tartalmaz, melyek között találhatóak gyógyteák, kenőcsök, alkoholos

tinktúrák és gyógynövény fürdők is. Ezekre alapozva a Főapátság munkatársai az elmúlt években számos gyógynövény alapú termék gyártásába kezdtek. A jelenlegi apátsági termékek köre borecettel, gyogyecettel, fürdősóval, szappanokkal és illóolajokkal bővült.

9. táblázat: A Pannonhalmi Főapátság eddigi jelentősebb fejlesztései

	Biomassza fűtőmű létesítése a Pannonhalmi Főapátság hőellátására	A Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Kollégium nevelés-oktatási infrastruktúrájának fejlesztése	A Pannonhalmi Főapátság komplex turisztikai fejlesztése és új látogató bejáratának kiépítése
Megvalósítás helyszíne	Pannonhalma	Pannonhalma	Pannonhalma
Megvalósítás időpontja	2007–2010.	2008–2010.	2010–2012
Megvalósítás költsége	360.603.106	227.351.318	705.024.878
Forrása	KEOP-4-1.0-2008-0042	NYDOP-5.3.1/2F-2f-2009-0009	NYDOP-2.1.1/D-09-2009-0021
	A soproni Bencés-Kecske templom és kolostor turisztikai vonzerőfejlesztése	A Pannonhalmi Főapátság Turisztikai vonzerő fejlesztési programja II., III. és IV. ütem	Pannonhalmi Apátsági Major Látogatóközpont Az első magyar Regionális Kiállítótér
Megvalósítás helyszíne	Sopron	Pannonhalma	Pannonhalma
Megvalósítás időpontja	2009–2011	2008–2010	2012–2014
Megvalósítás költsége	199.993.764	1.568.118.837	1.600.714.633
Forrása	NYDOP-2.2.1/B-2f-2009-0002	NYDOP-2.1.1/B-2008-0001	NYDOP-2.1.1/A.B-12-k-2012-0002

2.2.10. PANNON EGYETEM

„A Pannon Egyetem a gazdasági és társadalmi munkamegosztásban alapvető feladatának tekinti a szakemberképzést, az innovációs tevékenységet és a vidékfejlesztést.

- A szakemberképzést a gazdaság és a társadalom igényeihez igazítja a szakok szakmai tartalma, és [...] a képzett hallgatók létszáma tekintetében.
- A magas hozzáadott értéket előállító versenyképes cégek innovációs projektjeiben az egyetem tudományos potenciáljának hasznosításával vállal részt. Ezáltal képzési helyei közvetlenül és közvetve is befolyásolják a gazdasági fejlődést.
- Ezen folyamatok célszerű és céltudatos kialakítása nagymértékben szolgálja a vidékfejlesztést.

A fenti három feladatát a Pannon Egyetem oly módon teljesíti, hogy

- szoros szakmai kapcsolatot tart fenn a gazdaság és a társadalom szereplőivel az igény szerinti szakemberképzés érdekében;
- nemzetközi élvonalba tartozó kutatásai egyfelől a képzések folyamatos megújulását, másfelől az innovációs projektekhez való hozzájárulást szolgálják;
- hálózati modellben működik, ezáltal mindhárom feladatát azonos módon és minőségben látja el;
- szervezete felépítését és működtetését az átláthatóság, a kiszámíthatóság és a célszerűség jellemzi, amelyek együtt szolgálják a hatékonyságot és a versenyképességet.

A Pannon Egyetem tevékenységére a minőség jellemző, amely egyaránt vonatkozik a szakmai feladatok teljesítésére és a szervezet működésére.

Minőségnek tekintik

- a képzések esetében: ha a versenyképes terméket előállító cégek szakember-utánpótlását szolgáljuk, ami egyúttal a hallgatók hosszú távú szakmai karrierjének megalapozását jelenti;
- az innovációs folyamatok esetében: ha az egyetem tudományos hátterével versenyképes termékek előállításához járul hozzá;
- a vidékfejlesztés esetében: ha az adott régió működését a maga egységében kezeli, és ehhez illeszti az ott folyó tevékenységeit.

A Pannon Egyetem célja, hogy minőségi paramétereinek tekintetében a hazai felsőoktatás élvonalába kerüljön, és a 2012–2016-os időszak végére teljesítse a kutatóegyetemi cím minőségi elvárásait.

Az Egyetem rövid története

Az Egyetemet 1949-ben alapították; kezdetben, mint a Budapesti Műszaki Egyetem Nehézvegyipari Kara, 1951-től önállóan Veszprémi Vegyipari Egyetemenként (VVE) működött, s a hazai vegyész-mérnök képzés nemzetközileg is ismert és elismert központjává vált. 1990-ben a Mérnöki Kar mellett létrejött a Tanárképző Kar, s az intézmény neve Veszprémi Egyetemre változott. A Pannon Agrártudományi Egyetem Georgikon Mezőgazdasági Karával létrejött integrációnak köszönhetően 2000-ben az Egyetem már három karral rendelkezett. A 2000/2001-es tanévben a Veszprémi Egyetem keretein belül újra megindult a főiskolai képzés Nagykanizsán. 2001-ben megkezdték működésüket a Doktori Iskolák. A korábban a Mérnöki Kar keretében működő Műszaki Informatikai és Villamosmérnöki Önálló Intézet és a Gazdaságtudományi Önálló Intézet 2003-tól önálló karként (Műszaki Informatikai és Gazdaságtudományi Kar) folytatta működését.

10. táblázat: A Pannon Egyetem intézményeinek telephelyei

Intézmény	Telephely
Felnőttképzési Intézet	8200 Veszprém, Wartha Vince utca 1.
	8360 Keszthely, Deák Ferenc u. 16.
Gazdaságtudományi Kar	8200 Veszprém, Egyetem u. 10.
Georgikon Kar	8360 Keszthely, Deák Ferenc u. 16.
Mérnöki Kar	8200 Veszprém, Egyetem u. 10.
Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar	8200 Veszprém, Egyetem u. 10.
Műszaki Informatikai Kar	8200 Veszprém, Egyetem u. 10.
	8200 Veszprém, Wartha Vince u. 1.
Pannon Egyetem Nagykanizsa	8800 Nagykanizsa, Zrínyi M. u. 18.
Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézet (ISES)	9730 Kőszeg, Chernel u. 14.

A Pannon Egyetem képzési portfóliójának bemutatása

A Pannon Egyetem alap- és mesterszakokon 8 képzési területen (agrár, bölcsészettudományi, gazdaságtudományi, informatikai, műszaki, pedagógusképzés, társadalomtudományi és természettudományi) indít képzéseket. Az intézmény országos beiskolázási tevékenységet folytat, a felvett hallgatók és a diplomás végzetek elhelyezkedése szempontjából az Egyetem vonzáskörzetébe tartozó régiók (Veszprém, Fejér, Zala, Vas és Somogy megye) szerepe a meghatározó. A PE a képzések minden szintjén (alapképzés, mesterképzés, doktori képzés, felsőfokú szakképzés, szakirányú továbbképzés) széles kínálattal rendelkezik. Jelenleg 7 doktori iskolában, 22 mesterszakon, 36 alapszakon folyik képzés az intézményben. A szakok iránti érdeklődés stabil.

Az intézmény öt karral rendelkezik. Jelen projekt megvalósításában a központi szervezeti egységek mellett, a Pannon Egyetem valamennyi kara részt vesz:

- Georgikon Kar (keszthelyi székhely),
- Gazdaságtudományi Kar (veszprémi székhely),
- Mérnöki Kar (veszprémi székhely),
- Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar (veszprémi székhely),
- Műszaki Informatikai Kar (veszprémi székhely).

A Pannon Egyetem a fejlesztési terveinek, stratégiájának kidolgozásánál a felsőoktatási törvény előírásait, az Új Széchenyi Terv, valamint a Közép- és Nyugat-Dunántúli Régió stratégiai célkitűzéseit is figyelembe vette. Az Egyetem célja, hogy a régió gazdasági szereplőinek szakember-utánpótlását és felmerülő igényeit kielégítse. Képzéseinek tartalomfejlesztésekor gazdasági partnerei véleményét eddig is tekintetbe vette: alapszakjain belül folyamatosan

A külföldi hallgatók aránya 2011-ben 0,9% volt. Az intézmény beiskolázásában a regionális szerepek az elsődlegesek. A Pannon Egyetem vonzáskörzetei (Veszprém, Fejér, Zala, Vas, Somogy, Győr–Moson–Sopron megyék) a felvett hallgatók több mint 76%-át adják.

Az alapképzés nappali tagozatára jelentkezők túlnyomó többsége 20 év alatti. Ugyanennek a korosztálynak az összes jelentkezők közötti aránya az összes jelentkezőkhöz viszonyítva 53%. A gimnáziumot végzett jelentkezők aránya 54% volt az alapképzés nappali tagozatán. Az összes alapképzés és felsőfokú szakképzésre jelentkezőknél ugyanez 50%.

A PE-n a hatósági képzések, illetve munkaügyi központok megrendelésére szervezett felnőttképzések jellemzően Veszprémben, Keszthelyen és Nagykanizsán folynak, az ipari megrendelésére megvalósuló képzések kihelyezett képzésként sokszor a megrendelő telepelyén, nem ritkán Budapesten valósulnak meg.

2014. szeptember 1-vel a Pannon Egyetem kőszegi telephelye is bejegyzésre került. Ezzel egyidőben a KRAFT program keretein belül az ISES alapítvánnyal együttműködésben megindult a kutatási és oktatási infrastruktúra és portfólió kialakítása.

Doktori iskolák és fejlesztési programok

A Pannon Egyetemet a Közép- és Nyugat-Dunántúli Régió más felsőoktatási intézményeitől elsősorban a doktori képzés volumene (220 PhD fokozat kiadása 2008 óta) és a művelt kutatási témák sokszínűsége (7 doktori iskola, 4 tudományterület, 10 tudományág) különbözteti meg. A „Kiváló egyetem” címmel rendelkező intézmény kutatási tevékenysége jelentős mértékben támaszkodik a doktoranduszok magas szakmai színvonalú munkájára. A doktori képzésnél a minőséget elsősorban az akkreditált témavezetők által vezetett nemzetközi színvonalú kutatások, a jól definiált, ugyanakkor szigorú fokozatszerzési feltételek jelentik. Minden esetben elvárás rangos nemzetközi publikációk megjelenése.

Az Egyetem doktori iskoláit országos, illetve egyes tudományterületeken nemzetközi beiskolázási tevékenység jellemzi. A speciális kutatási témák minél szélesebb körben való megismertetéséhez segítséget ad az országos és egyetemi információs rendszerek (Országos Doktori Tanács adatbázisa, doktori iskolák honlapjai), valamint a doktori iskolák oktatóinak intézményes és személyes szakmai kapcsolatrendszere.

Az Egyetem doktori képzésnek teljesítménymutatói (végzetek/felvettek aránya) jelenleg az országos átlagnál jobbak. Cél a minőség megtartása mellett a képzési idő lerövidítése, a képzés hatékonyságának növelése, ezáltal a fokozatszerzési mutatók javítása.

A doktori képzések egyik fontos pillére a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) intézményeivel való együttműködés. Valamennyi doktori iskolának élő együttműködési szerződése van valamelyik – esetenként több – MTA kutatóintézettel, amik bővítik az Egyetem kutatási infrastruktúráját és hozzájárulnak a kutatási témák kínálatának szélesítéséhez. Ugyanakkor az Egyetem biztosítja a tudományos utánpótlást a kutatóintézetek számára, az együttműködés így kölcsönösen előnyökre épül. A régió belüli intézetekkel való együttműködések kialakításában az Egyetem jelentős mértékben támaszkodik az MTA Veszprémi Területi Bizottsága (VEAB) szervezeti struktúrájára. A fiatal kutatók motiválását mind az Egyetem egyes karai, mind a VEAB által létrehozott ösztöndíjak segítik. Az utóbbi évek pályázati programjai (pl. Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) jelentős segítséget nyújtottak az Egyetemnek a tudományos utánpótlás anyagi ösztönzéséhez.

A kőszegi KRAFT program keretei között a Pannon Egyetem új interdiszciplináris angol nyelvű nemzetközi doktori iskola magalapítását tervezi, amelynek kutatási programjaiba más egyetemek bekapcsolódása is várható. A KRAFT jelenlegi fejlesztési célkitűzéseinek megvalósulása nagyban hozzájárulhat a Pannon Egyetem nemzetközileg is kiemelkedő tudásközponttá, hálózatos tudományegyetemmé válásához.

A Pannon Egyetem által korábban végrehajtott beruházásokat szemlélteti az alábbi táblázat.

11. táblázat: A Pannon Egyetem eddigi jelentősebb fejlesztései

Projekt megnevezése	A megvalósítás időpontja	A projekt összes költsége (Ft)	Támogatott projekt esetén pályázati azonosító szám
Tudományos eredmények disszeminációja és tehetséggondozás a minőségi képzésért a Pannon Egyetemen	2009.08.01– 2011.09.30.	168.072.074	TÁMOP-4.2.3- 08/1/2009-0018
Élhetőbb környezet, egészségesebb ember – Bioinnováció és zöldtechnológiák kutatása a Pannon Egyetemen	2009.09.01– 2011.08.31.	697.744.000	TÁMOP- 4.2.2/08/1-2008- 0018
„Tudásdepó-Expressz”- A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében; Országos elektronikus szolgáltatások bővítése, fejlesztése	2009.11.01– 2011.04.30	102.040.966	TÁMOP-3.2.4- 08/2-2009-0003
Nyelvi és informatikai képzés a Pannon Egyetemen	2010.02.01– 2011.07.31.	37.802.884	TÁMOP-4.1.2- 08/1/C-2009- 0006
A környezetgazdálkodási és természetvédelmi mérnöki MSc szakok tananyag és tartalomfejlesztése különös tekintettel a természettudományi, műszaki és informatikai tartalomra (konzorciumban a Debreceni Egyetemmel)	2010.02.01– 2011.07.31.	11.350.260	TÁMOP-4.1.2- 08/1/A-2009- 0032

Projekt megnevezése	A megvalósítás időpontja	A projekt összes költsége (Ft)	Támogatott projekt esetén pályázati azonosító szám
Gyakorlatorientált képzési programok kidolgozása a turisztikai desztináció menedzsment és a kapcsolódó ismeretanyagok oktatására (Konzorciumi pályázat, PE a főpályázó)	2010.02.01– 2011.06.30.	17.969.424	TÁMOP-4.1.2- 08/1/A-2009- 0034
A Közép-dunántúli régió pedagógusképzését segítő szolgáltató és kutatóhálózat kialakítása (Konzorciumi pályázat, PE a főpályázó)	2010.03.01– 2011.09.30.	63.759.800	TÁMOP-4.1.2- 08/1/B-2009-0007
MOBILITÁS és KÖRNYEZET: járműipari, energetikai és környezeti kutatások a Közép- és Nyugat-dunántúli régióban (konzorciumi p.)	2010.04.30– 2012.10.29.	1.596.364.722	TÁMOP-4.2.1/B- 09/1/KONV-2010- 0003
Hiányszakmák és munkaadói igényekre épülő képzések környezetbarát és fenntartható kialakítása, fejlesztése a Pannon Egyetemen	2010.06.01– 2011.11.30.	234.123.874	TÁMOP-4.1.2/A/2- 10/1-2010-0012
Komplex hallgatói, intézményi és munkaerőpiaci szolgáltatásfejlesztés a Pannon Egyetemen	2010.06.01 – 2012.12.31.	590.964.012	TÁMOP-4.1.1.A- 10/1/KONV-2010- 0006
Egységes Tudás és Technológia Transzfer platform a kiterjesztett közép-dunántúli tengelyen	2010.07.01 – 2013.06.30.	171.336.259	TÁMOP-4.2.1- 08/1-2008-0007
Tudományos Képzés Műhelyeinek Támogatása	2011.08.01 – 2013.07.31. [Meg- valósítás alatt]	669.779.225	TÁMOP-4.2.2.-B- 10/1-2010-0025
Magyarország a kelet-európai logisztika központja – Innovatív logisztikai képzés e-learning alapú fejlesztése	2012.04.01– 2014.03.30. [Meg- valósítás alatt]	200.439.392	TÁMOP-4.1.2.A/1- 11/1-2011-0088
Mechatronikai mérnök MSc szak tananyagfejlesztése	2012.01.01.– 2014.12.31. [Meg- valósítás alatt]	116.857.160	TÁMOP-4.1.2.A/1- 11/1-2011-0042
Mesterszintű MTMI képzések környezetmérnöki diszciplínájú tananyagfejlesztése	2012.01.01– 2014.08.30 [Meg- valósítás alatt]	76.474.365	TÁMOP-4.1.2.A/1- 11/1-2011-0089
A felsőfokú informatikai oktatás minőségének fejlesztése, modernizációja	2012.01.01– 2014.12.31. [Meg- valósítás alatt]	109.891.552	TÁMOP-4.1.2.A/1- 11/1-2011-0104
A vidékfejlesztési és a gazdasági agrármérnöki (MSc) szakok, és a feltétellel belépők felzárkóztatása esettanulmányokon alapuló, gyakorlatorientált, modul rendszerű tananyagának fejlesztése, különös tekintettel az informatikai eszközök alkalmazására	2012.01.01– 2014.08.30. [Meg- valósítás alatt]	44.080.807 Ft	TÁMOP-4.1.2.A/1- 11/1-2011-0029
Az éghajlatváltozásból eredő időjárási szélsőségek regionális hatásai és a kárenyhítés lehetőségei a következő évtizedekben	2012.10.01– 2015.01.31. [Megvalósítás alatt]	828 211 676 Ft	TÁMOP-4.2.2.A- 11/1/KONV-2012- 0064

Projekt megnevezése	A megvalósítás időpontja	A projekt összes költsége (Ft)	Támogatott projekt esetén pályázati azonosító szám
Energiaellátó és hasznosító rendszerek korszerűsítésének és hatékonyabb üzemeltetésének tervezése és optimalizálása megújuló energiaforrások és infokommunikációs technológiák felhasználásával	2012.10.01– 2015.01.31. [Megvalósítás alatt]	759 659 801 Ft	TÁMOP-4.2.2.A- 11/1/KONV-2012- 0072

12. táblázat: Pannon Egyetem Georgikon Karának eddigi jelentősebb fejlesztései

	A Pannon Egyetem infrastrukturális és informatikai fejlesztése (II. forduló)	Energetikai hatékonyság fokozása	Élhetőbb környezet, egészségesebb ember – Bioinnováció és zöld technológiák kutatása a Pannon Egyetemen	Pannon Bioinnovációs Központ létesítése, valamint kutatás-fejlesztési és innovációs szolgáltatásainak fejlesztése
Megvalósítás helyszíne	Georgikon Kar	"D" jelű épület és Pethe Ferenc Kollégium	Georgikon Kar	Georgikon Kar
Megvalósítás időpontja	2009–2011.	2009–2010.	2009–2011.	2009–2010.
Megvalósítás költsége	473.119.753 Ft	78.695.873 Ft	139.764.097 Ft	119.692.016 Ft
Forrása	TIOP-1.3.1/07/2	KEOP-2007-5.1.0	TÁMOP 4.2.2/08/01	„Innovációs központ” ND_INRG3_07 (INNOREG 2007)

2.2.11. PANNON FEJLESZTÉSI ALAPÍTVÁNY

Az alapítvány 2005-ben magánalapítványként jött létre Zalaegerszegen. Tisztségviselői a térség fejlődéséért tenni akaró személyek, ipari és/vagy multinacionális gyakorlattal. A Pannon Fejlesztési Alapítvány célja a nyugat-dunántúli térség ipari és gazdasági fejlődésének elősegítése a kutatás-fejlesztés helyzetének javításán, a gazdasági szereplők közötti tudás- és információ-megosztás intenzitásának fejlesztésén és a hálózati együttműködések erősítésén keresztül.

4. kép: Technológiai Centrum, Pannon Fejlesztési Alapítvány

Az Alapítvány közreműködésével 2010-ben ipari igényekre alapozva, hasonló nemzetközi szervezetek tapasztalatainak felhasználásával létrejött a **Technológiai Centrum**, amely saját humán- és eszközháttérrel, valamint kiterjedt szakmai együttműködő körrel rendelkező szolgáltató és kutatóhely. Speciális szervezeti struktúrája és működési modellje révén a rugalmasság, a szakmai teljesítmény és

tudományos érték együttesét kínálja erőteljes üzemi jelenlét mellett az ipari fejlesztési projektek során. Aktív szerepet vállal a műszaki tudás humán bázisának erősítése és fejlesztése terén; valamint az érintettek közötti tudástranszfer előmozdítása terén.

A Technológiai Centrum értékalapú tevékenységgel és az erre épülő szolgáltatásokkal kíván elismert gépipari kutatóközponttá válni.

- Összetett, innovatív ötleteket, széleskörű kitekintést, gyakran átfogó elemzést igénylő problémákra keres technikai és gazdasági megoldásokat.
- Erőforrásaival értékarányos műszaki és kutatás–fejlesztési szolgáltatásokat kínál ipari partnerei számára.

A Pannon Fejlesztési Alapítvány által korábban végrehajtott beruházásokat szemlélteti az alábbi táblázat.

13. táblázat: A Pannon Fejlesztési Alapítvány – Technológiai Centrum legjelentősebb fejlesztései

	Technológiai Centrum meg- alapozása	Technológiai Centrum továbbfej- lesztése
Megvalósítás helyszíne	Zalaegerszeg	Zalaegerszeg
Megvalósítás időpontja	2010	2011–13
Megvalósítás költsége	90 millió Ft	40 millió Ft
Forrása	saját forrás és támogatás	saját forrás
Célja, indokltsága	térségi ipari igények	térségi ipari igények
Outputok, eredmények, hatások	gépipari K+F+I szolgáltatások	komplett szolgáltatási struktúra

3. A PROGRAMTERÜLET BEMUTATÁSA

3.1. KŐSZEGI KISTÉRSÉG

A térség sokszínű gazdasági–földrajzi adottságai, a népesség magas képzettségi szintje, nyelvtudása, munkakultúrája, történelmi hagyományai, a különböző népcsoportok együttélése és az ebből adódó kulturális sokszínűsége miatt nyitott és vonzó célpont az érdeklődők számára.

A vidéki karakter évszázados városi, polgári hagyományokkal ötvöződik. Kőszeg és Csepreg, a két történelmi város mellett Bük Magyarország harmadik leglátogatottabb, nemzetközi hírű gyógyfürdőjeként városi rangra emelkedett. A városi lét nagy múltú civil szervezeteket, iparos és turisztikai vállalkozói együttműködéseket, élénk kulturális közéletet hívott életre.

A térség településeinek kapcsolatrendszere történelmi gyökerű, túlmutat az ország- és megyehatáron. Kőszeg természetes vonzáskörzete (az egykori Kőszegi járás) Ausztriába, a mai Burgenland történelmi településeire (Léka–Lockenhaus, Bernstein–Borostyánkő, Stadtschlaining–Városszalónak, etc.) is átnyúlik.

A KRAFT projekt integratív fejlesztési stratégiája Kőszeg vonzáskörének újbóli kiszélesedését, a város történelmi hagyományainak felélesztését vetíti előre. Kőszeg újjáéledő energiái jótékony hatással bírnak a környező településekre, erősítik az együttműködési hajlandóságot a turizmus, a turisztika, a rekreáció, az infrastrukturális beruházások, a foglalkoztatásfejlesztés terén.

Természeti környezet

A térség a Gyöngyös és a Répce mentén, a Kőszegi–hegységtől a Répce–sízig húzódik. Felszíne viszonylag kis területe ellenére változatos. A két folyón kívül számos patak, több nagy vízfelületű tó és főleg a hegyvidéken sok bővizű forrás is található.

A terület éghajlatát alapvetően meghatározza az Alpok közelsége. A klimatikus adottságok a térséget alkalmassá teszik a légúti betegségek kezelésére. Az időjárás az országosnál hűvösebb és csapadékosabb, az évi napfénytartam pedig alacsonyabb. Kedvező természeti erőforrásként értékelhető a táj kiegyensúlyozott éghajlata, elsősorban a takarmánynövények termesztése és az erre építhető szarvasmarha-tartás szempontjából. A terület talajadottságai kitűnőek a gyümölcsstermesztésre, melynek sok területen gazdag hagyományai vannak (ld. szelídgesztenye).

A terület ásványi nyersanyagokban szegény. Jelentős viszont a Bük határában 1957-ben szénhidrogén kutatás közben feltárt termál karsztvíz. Az ezer méteres mélységből feltörő 58 C°-os Ca–Na–hidrogénkarbonátos jellegű, fluorid-tartalmú termálvíz kiválóan alkalmas gyógyászati célokra. Lényegében erre a bázisra települt a büki gyógyfürdő – gyógy-idegenforgalom, melynek hatása döntő a térség gazdaságának fejlődésére.

A természetvédelem különösen a Kőszegi kistérségben fontos, melynek kitűnő adottságai, érintetlen természeti területei mindenképpen megőrzésre szorulnak. Országos védettséget élvez a Kőszegi Tájvédelmi Körzet, amelynek területe 4.305 ha. Ebből fokozottan védett 550 hektár. Itt található az **Írott-kő Natúrpark**, amely jelentős természeti értékekkel, történelmi, kulturális örökséggel rendelkező tájegység, és 15 település teljes

5. kép: Gyöngyös-patak
 (forrás: www.alternativenergia.hu)

közigazgatási határát – azaz a teljes kistérséget – foglalja magába: Kőszeg, Cák, Kőszegszerdahely, Kőszegdoroszló, Velem, Bozsok, Horvátzsidány, Peresznye, Kiszsidány, Ólmod, Lukácsháza, Gyöngyösfalu, Nemescsó, Kőszegpaty, valamint Pusztacsó. A natúrpark területének 50%-a természeti terület, 25%-a Natura 2000 terület, amely azonban 90%-os területi átfedést mutat a védett természeti területekkel.

Épített környezet

Magyarország műemlékekben ötödik leggazdagabb városa Kőszeg, középkori belvárosa szinte érintetlenül megmaradt a Jurisics várral egyetemben. Mintegy 175 műemlékileg védett és ugyanennyi helyi védettség alatt álló épülete van. Közülük sok ma is az eredetivel azonos funkciót tölt be. A hatalmas örökséget számos múzeum mutatja be. A térség kisebb települései is gazdag épített örökséggel rendelkeznek. A műemléki védettség azonban problémát is jelenthet, hiszen ezeket az épületeket nehéz, vagy nem is lehet felújítani, a leromlott állapotú, lakatlan és funkció nélküli ingatlanok pedig a városképet is rontják.

6. kép: A kőszegi Jurisics-vár
 (forrás: www.koszeg.hu)

Infrastrukturális jellemzők

A térség **közúti hálózata** megfelelő sűrűségű, a települések közti összeköttetés és a főutak elérése biztosított (az alacsonyabb rendű utak minőségével azonban problémák adódnak – pl. a 8627. számú, Kőszeg-Fertőszentmiklósra összekötő út, amely a budapesti elérést is biztosítja). A megyeközpont és Ausztria felé teremt összeköttetést a 87-es főút, a térség északi peremén halad a Bécs–Sopron–Balaton közlekedési tengelyt jelentő 84-es számú főút, keleti szegélyén pedig a 86-os főút, amely Nyugat-Dunántúl elsőrendű fontosságú észak–déli tengelye. Ez utóbbit várhatóan 2016 végéig gyorsforgalmi úttá (M86) fejlesztik, valamint a 2014–2020-as Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Programban (IKOP) kiemelt projektként szerepel a 87-es főút Szombathely–Kőszeg közötti szakaszának építése.

A térségben három **közúti határátkelőhely** működik: a kőszegi mellett Bozsokon és a Győr–Moson–Sopron megyében található Zsirában.

A **kerékpárút-hálózat** jól kiépült, elsősorban a turisták kiszolgálására hivatott. A Bük–Zsira–Locsmánd közötti 20 km-es szakasz az európai hírvíz gyógyfürdőket köti össze, a határmentén húzódó Írott-kő–Vashegy kerékpárút pedig a Kőszegi-hegység turisztikai látványosságaira épül, vonalvezetésében követve a természeti, környezeti, építészeti és kulturális látnivalókat.

A fő **vasúti kapcsolatot** a Szombathely–Sopron vasútvonal teremt meg, melynek villamosítása, korszerűsítése megtörtént. A Kőszeg–Szombathely vasút ausztriai folytatásának helyreállítása még fontos közlekedés-fejlesztési feladat. A sikeres gazdaságfejlesztés feltétele továbbá a Tormásliget–Bük iparvágány továbbépítése a csepregi iparterületig.

A vasúti közlekedést jól kiegészítik a Sopron, Bükfürdő, Szombathely, Felsőpulya irányába vezető **távolsági, helyközi buszjáratok**.

A térségben több **repülőtér** is található: Bécs–Schwechat (125 km), Sármellék (115 km), Graz (140 km), Pozsony (150 km) és Budapest (230 km).

Gazdasági jellemzők

A Kőszegi kistérség **gazdaságának szerkezete az elmúlt két évtizedben átalakult**, struktúrája jelenleg meglehetősen változatos képet mutat. A korábban meghatározó termelő tevékenységek (mezőgazdaság, textilipar, építőipar) helyét más iparágakba tartozó üzemek, illetőleg a kereskedelmi és a szolgáltató szektor vette át. Mivel még egymás mellett elhelyezkedő települések esetében is különbözőek a lehetőségek, mások a termelési hagyományok, eltér-

rőek a közlekedési kapcsolatok és az agglomerációs hatások, ezért nem egységes a gazdaság szerkezete. A kistérség gazdasági helyzetét befolyásolja a határ menti elhelyezkedés is.

Kőszeg környékén a klasszikus értelemben vett **mezőgazdasági tevékenység** visszaszorult. A kiterjedt erdők miatt azonban fontos az **erdőgazdálkodás**, ugyanakkor hiányzik az alapanyagot helyben feldolgozó **faipar**. A város környezetében az elmúlt időszakban a kedvező agroökológiai lehetőségekre adaptálva új **gyümölcsös- és szőlőültetvények** létesültek, zömmében családi gazdaságok közreműködésével. A termények helyben történő magasabb fokú feldolgozása, tartós tárolása, az értékesítés összehangolása tovább élénkíthetné az ágazat szereplőinek gazdasági teljesítményét.

A **KRAFT program** lehetőséget adhat a nagy múltú és a városi polgárok identitásában még mindig erőteljesen jelen lévő textilipar újjáélesztésére. A kőszegi bionemezgyár által előállított termékek megfelelő műszaki fejlesztés és marketing módszerek segítségével termelésbővítést és munkahelyteremtést eredményezhetnek és Kőszeg az ipari termelés terén is visszakapcsolnák a nemzetközi vérkeringésbe.

A térség adottságai kiváló lehetőséget nyújtanak a **megújuló energiaforrások hasznosításához**, miáltal csökkenthető az energiafüggőség és erősödhet a helyi gazdaság, új vállalkozások és munkahelyek jöhetnek létre. A város energiaellátása szempontjából komoly lehetőséget jelent a korábbi vízierőművek rehabilitációja a Gyöngyös patak mentén. A hét korábbi vízi erőmű képes volna biztosítani a város elektromos energia igényének jelentős hányadát.

A kőszegi vonzáskörzet gazdaságának meghatározó szereplői az agglomerálódó térség tengelyét jelentő 87-es számú főútvonal mellett helyezkednek el. Ettől a vonaltól távolodva a községek gazdasági életét zömmel a mezőgazdasági termelés határozza meg, de elvéve kisebb feldolgozóüzemekkel (Kőszegszerdahely), és jelentősnek tekinthető turisztikai kapacitásokkal (Velem) is találkozhatunk.

A népesség jellemzői, a foglalkoztatás helyzete

A térség 29 ezer ember otthona, a népsűrűség átlagosan 78,4 fő/km². Az aktív korú népesség aránya 60,6%, amely azonos a megyei és a régiós átlaggal. Az országos tendenciához hasonlóan itt is a népesség elöregedése jellemző, a fiatal, aktív korú lakosság aránya pedig csökken. A népesség képzettsége és az idegennyelv-tudás szintje magasabb a megyei átlagnál. Elsősorban Ausztria közelsége miatt, illetve a külföldi tulajdonú vállalkozásoknál történő foglalkoztatás hatására a térség az ország más régióihoz viszonyítva fejlettebb munkakultúrával rendelkezik. Kőszeg város népességszáma stagnál, mivel a határon túli munkalehetőségek miatt az alacsonyabb képzettségűek aránya növekszik, a magasán kvalifikált

munkaerő elvándorol. A kistérség megyei viszonylatban kedvező munkanélküliségi rátájának alakulásában (4,6%) szerepet játszik az Ausztriába ingázók magas száma is, melyet főleg a bérek közti különbség okoz. A regisztrált munkanélküliek száma a 2012-es KSH adatok alapján (519 fő) közel ötödével csökkent a 2005-ös adatokhoz képest (639 fő). Az álláskeresők 10%-a pályakezdő fiatal.

A térségre jellemző a különböző **nemzetiségek** jelenléte, több évszázados együttélése. Legjelentősebb számban horvátok élnek a térségen, de meghatározó a német nemzetiségű lakosság létszáma is. A város és a régió soknyelvűsége eddig még ki nem aknázott lehetőségeket rejt magában a turizmus, idegenforgalom, kultúra és oktatás terén.

A **foglalkoztatási lehetőségek** településenként differenciáltak, ezért a helyi munkaerő egy része kénytelen megélhetése érdekében naponta ingázni. Az aprófalvakban, különösen a mezőgazdasági üzemek telephelyeinek és melléküzemágaik megszűnése és átalakulása következtében magasabb szintű a lakóhelyen kívüli munkavállalás. Az ingázás felerősödése irányába hatott, hogy a nagy létszámot alkalmazó ipari befektetőket néhány település vonzotta. Szintén ezt a folyamatot erősítette a szuburbanizációs hatás, azaz a falvakba történő kiköltözések és a határ menti fekvésből adódóan az ausztriai munkavállalás lehetősége is, az ingázók számáról azonban nem áll rendelkezésre hivatalos adat. A foglalkoztatás szektoronkénti megoszlása követi az országos trendet, legtöbbször a szolgáltatások területén (57%), míg legkisebb arányban a mezőgazdaságban (4%) dolgoznak (ipar, építőipar: 39%). Kőszeg városa is hasonló arányokat képvisel, a primer szektorban a foglalkoztatottak 2%-a (114 fő), a szekunder szektorban 39%-uk (.1912 fő), a terciér szektorban pedig 59%-uk (2.896 fő) dolgozik.

Idegenforgalom, turizmus

A két kistérség aprófalvas szerkezete miatt a jellemző vendéglátási forma a magán-szállásadás, falusi turizmus, kereskedelmi szálláshellyel Kőszegen és Velemen, Bükön, Csepregen, Bőben, Bozsokon, Kőszegszerdahelyen és Tompaládonyban találkozunk. Ezek azonban alacsonyabb kategóriájú vendéglátóhelyek.

7. kép: Bükfürdő – Gyógy- és élménycentrum
 (forrás: www.felsőfokon.hu)

Az idegenforgalmi tevékenység alapvetően Kőszegre és Bükre koncentrálódott, annak ellenére, hogy a falusi vendéglátás határozottan jelentős a kőszeg-hegylajai kistelepüléseken. A

turizmus fő vonzerejét itt az 1.200 méter mélyről feltörő kalcium–magnézium–hidrogénkarbonátos **gyógyvíz** jelenti, amelyre mostanra az ország egyik legnagyobb gyógy- és élményfürdő-komplexuma települt.

Az év minden szakában figyelemreméltó kínálatot felvonultató turisztikai paletta ellenére **Kőszeg város inkább az egy-kétnapos kirándulók vagy szállóvendégek, az átutazók és az osztrák bevásárlók, szolgáltatási turisták kedvelt célpontja.** Mivel kevés a marasztalást biztosító vonzerő, a férőhelyek kihasználtsága is alacsony. Ennek oka többek között az is, hogy Kőszeg nem rendelkezik négycsillagos szállodával, háromcsillagos szálláshely is csak egy van.

Kőszeg jelentős erőfeszítéseket tesz a vendégek hosszabb marasztalására, ezt tanúsítja a városbelső, a vár felújítása, a zöld turizmus erősítése, a helyi értékek és jellegzetességek különböző vásárok és fesztiválok keretében történő bemutatása is. Meglévő események pl. Nemzetközi Nyári Egyetem, Szőlő Jövésnek Könyve programsorozat, Kőszegi Szüret, Tranzit – Fesztivál a határon, Kőszegi Ostromnapok, a továbbiakban egyéb tudományos, művelődési, kulturális, oktatási rendezvények is megrendezésre kerülnek.

Oktatás, képzés

A térség jelentős oktatási, képzési intézményi kapacitással rendelkezik. 1–1 felsőoktatási intézmény és gimnázium, 3 középiskola és 1 speciális szakiskola található a kistérségben.

14. táblázat: Térségi oktatási, képzési és kutatási intézményi kapacitások

Intézmény	Település
Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola és Vendéglátó–ipari Szakiskola	Bük
Nádasdy Tamás Közgazdasági, Informatikai Szakközépiskola és Kollégium	Csepreg
Jurisich Miklós Gimnázium és Középiskolai Kollégium	Kőszeg
Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai Szakképző Iskola és Kollégium	Kőszeg
Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Speciális Szakiskola	Kőszeg
ISES Alapítvány (gazdasági partnerek, egyetemek és az MTA bevonásával)	Kőszeg

A jelenlegi középiskolai szakmai képzési kínálat, részben megfelel a térség gazdasági szerkezetének és a helyi kínálatot kiegészítik a szombathelyi szakképző intézmények.

A jövőben – az országos szakpolitikai elképzelésekhez igazodva – hangsúlyosabbá válik a vállalkozásoknál megvalósuló gyakorlatorientált képzés, valamint a célok között megjelent az új képzési irányok bevezetése is (pl. műszaki, megújuló energiaforrásokhoz kapcsolódó energetikai és menedzsment képzések).

A kistérség aprófalvas szerkezete, a kedvezőtlen társadalmi és demográfiai folyamatok miatt az óvodai ellátásnak és az oktatásnak kiemelt jelentősége van a lakosság elöregedésének megállításában, az elvándorlások csökkentésében, illetve a folyamat megfordításában, a kistérség lakosságmegetartó erejének növelésében.

A gyermekgondozási segélyről (GYES), gyermekgondozási díjról (GYED) visszatérők számára foglalkoztatási szempontból elsődleges kérdés a minél korábbi gyermekelhelyezés és a hosszú távon helyben, vagy a lakóhelyhez minél közelebb biztosítható minőségi oktatás. A képzési helyek elérhetősége szempontjából nagy jelentősége van a közlekedési infrastruktúrának, és a több település által közösen fenntartott, minőségi oktatást és ellátást biztosítani képes intézményeknek, esetleg iskolabuszoknak.

8. kép: Az ISES Alapítvány és a Corvinus Egyetem nemzetközi hallgatói csoportja
(forrás: www.ises.hu)

Új képzések indításánál többek között Kőszeg földrajzi elhelyezkedéséből, valamint gazdag kulturális örökségéből, és az egyre markánsabban megfogalmazódó gazdasági, kulturális és önkormányzati igényekből lehet kiindulni. Földrajzi elhelyezkedése révén egyértelműen az idegen nyelvi képzések hangsúlyozása lehet a cél, akár közoktatási tevékenység keretében, akár OKJ-s, akkreditált képzés keretében. Ugyanígy fejlődési lehetőség lehet a határ menti hiányszakmákban való képzés. A határhoz közeli helyzet nagy lehetőséget ad a befektetés-ösztönítésnek (külföldi tőke), mely ösztönzéshez szintén lehet képzéseket rendelni.

A Kőszeg és Nyugat-Pannónia gazdag kulturális örökségét is alapul véve az ISES szervezésében, a Norvég Alap támogatásával 2009-ben kísérleti jellegű kulturális örökségvédelmi menedzserképzés indult, mely egyben útmutatóként is szolgálhat további, a képzésre épülő, vagy azt megalapozó képzések kidolgozásához (pl. a város számára hasznos lenne és a kulturális miliőhöz illeszkedne művészeti és zenei és szépirodalmi képzés). A Kőszeg és a hozzá hasonló történelmi kis- és középvárosok fenntarthatósága és egyéni adottságaikon alapuló fejlesztése szempontjából nélkülözhetetlen kulturális örökség menedzser státuszok telepítése az önkormányzatokhoz.

Emellett ösztönözni kell a kistérség gazdasági sajátosságaihoz illeszkedő szakmák elsajátítását, hogy a lokális lehetőségeket minél jobban kihasználhassák a vállalkozók (kézműves és hagyományos mesterségek – pl. szőlészet, borászat, méhészet, gyümölcsfeldolgozás, textilipar, etc.).

3.2. KŐSZEG

A város az Alpok alján, a Kőszegi hegység lábánál, a Gyöngyös-patak völgyében húzódik. A térség kulturálisan és esztétikailag kiemelkedő, a történelmi múltat településszerkezetében, épületeiben és hagyományaiban egyaránt őrző kisvárosa, amelyet méltán tartanak a szomszédos Burgenland településeinek is térségi kulturális központnak. Természeti adottságai kiválóan egészítik ki a történelmi atmoszférát, a polgárok nyitottságát és vendégszeretetét. Kőszeg évek óta szerepel Magyarország 10 legkedveltebb városa között.

Esztétikai és kulturális értéket jelent a természetet és a környező kultúrtáját óvó tájhasználat, a települési harmóniát meghatározó egyes épített és természeti elemek (kevésbé nevezetes épületek, mikro-architektúra, növényzet) viszonyulása a történelmi értékekhez és a környező területhez. A város öt európai kultúrkör: a német, az osztrák, a horvát, a szlovén és a magyar metszéspontjában fekszik. Nemcsak a saját történelmét, hanem a Nyugat-Pannon Eurégiót is szimbolizálja.

Saját rendkívüli adottságainak, az elmúlt évtized célirányos fejlesztéseinek és az európai uniós támogatási programoknak köszönhetően a tudományos kutatás, az elmélyült szellemi élet, valamint a nemzetközi felsőoktatás terén a város már most is komoly sikereket könyvelhet el. Ehhez rendkívüli adottságai is jelentősen hozzájárultak:

- vonzó, ihlető természeti és épített környezet, harmonikus, nemes vonalú, történelmi emlékekben gazdag város, fejlődő borvidékkel;
- kisváros, nagy és sokszínű kultúrával (a város több kultúra találkozási pontján és fizikai értelemben is a határon fekszik);
- elismert iskolavárosi múlt; ahol a mindennapi élet harmonikusan egybefonódik a tanulással, a szellemi munkával, elmélyedéssel;
- polgári élet rendje, derűje, íratlan szabályainak betartása jellemzi;
- a fővárostól távol esik, ahol a csendes kutatómunkát nem zavarja semmi, de a közeli repülőterekről (Graz, Schwechat, Pozsony) könnyen elérhető.

9. kép: Városkút a Jurisics téren, szemben a Sgraffitós Ház, az UNESCO Tanszék épülete (forrás: www.koszeg.hu)

Kőszeg neve az 1994-ben megnyílt Európa Ház, az 1996 óta rendszeresen megrendezésre kerülő Nemzetközi Nyári Egyetem, valamint az ISES Alapítvány tevékenysége kapcsán vált közzismertté a nemzetközi akadémiai világban.

A KRAFT, mint új, integrált térségfejlesztési koncepció bevezetése az arányait tekintve hatalmas és egységes épített örökséggel, páratlan történelmi hagyományokkal, iskolavárosi és civil szervezeti múlttal rendelkező *Kőszeg tudás alapú , a kulturális örökség új menedzsment által megerősített integratív városfejlesztési programjával indul.*

4. CÉLOK ÉS CÉLCSOPORTOK

4.1. CÉLOK

A „Kreatív város – fenntartható vidék” (KRAFT) tehát egy új, komplex, innovatív fejlesztési koncepció, amely abból indul ki, hogy *a fejlesztések és beruházások* – a növekedés és versenyképesség – *sikerének záloga egy adott térség városai, intézményei, meghatározó gazdasági, társadalmi és közéleti szereplői közötti hatékonyabb együttműködés*, a társadalmi, kulturális és kapcsolati tőkékben rejlő szinergia. Ennek érdekében keresni kell azokat a kapcsolódási pontokat és közös érdekeket szolgáló fejlesztési területeket, illetve módszereket, amelyek célzott befektetések és fejlesztések révén felszínre hozzák az intézmények és szereplők rejtett tudását, innovációs kapacitását, a fenntarthatóságot, a társadalmi-gazdasági kohéziót és a növekedést szolgáló kreativitását.

A KRAFT újszerűsége az ún. „puha” tényezők – *kreativitás, innovációs kapacitás, törekvés új tudás létrehozására, tudástranszfer, hálózatosodás, társadalmi tőke, bizalom, együttműködési készség* stb. – *előtérbe állítása*, illetve az *ezeket ösztönző, „képessé tevő” új intézmények és szabályozási keretek létrehozása*. A társadalmi, gazdasági, tudományos és kulturális kapcsolatok és hálózatok sűrűsége, minősége és dinamizmusa ma már fontosabbnak számítanak, mint a fizikai távolság, az adminisztratív jogi határok, vagy az ún. „kemény” tényezők (infrastruktúra, út, vasút, általános szélessávú internet hozzáférés, energiagazdálkodás stb.).

A kormányzat, a tudásközpont (egyetem, kutatóintézet) és a vállalatok alkotta „három csavar” modellje a Nyugat-Dunántúlon – más közép-európai régiókhöz hasonlóan – sajátos, kis- és középvárosi környezetben alkalmazható. A régió kis- és középvárosainak többsége Kőszeghez hasonlóan jelentős történelmi múlttal és gazdag hagyományokkal, jelentős, ám sokszor rejtett és ezért nem hasznosuló kulturális örökséggel rendelkezik. Mindez előtérbe állítja a kulturális örökség új típusú, gazdasági és fenntarthatósági szempontból is hatékony menedzsmentjének kérdését, az épített és szellemi örökség, a szokások, a helyi kultúra, tehát a „puha” tényezők szerepét. A kulturális kreativitás, az épített, a szellemi és természeti örökség hatékony menedzsmentje azonban önmagában nem elégséges kritériuma a társadalmi-gazdasági dinamizmus kialakulásának vagy visszaszerzésének. *A „puha” és a „kemény” tényezők együttes, tervezett és kombinált fejlesztése biztosíthatja a komplex és átfogó jövőképpel és hosszú-távú stratégiával rendszerint nem rendelkező városok és mikrorégiók fenntartható fejlődési pályára kerülését és dinamikus, meghatározó hálózatosan együttműködő szereplőkké, ’kreatív városokká’ válását.*

A **KRAFT koncepció integrált fejlesztési stratégiaként történő megvalósítása** – hatalmas és egységes épített örökséggel, páratlan történelmi hagyományokkal, iskolavárosi és civil szervezeti múlttal rendelkező – Kőszeg tudás alapú és kulturális örökség hasznosítás révén megvalósuló kreatív városfejlesztési programjával indul. A kőszegi KRAFT program egy **modell értékű innovatív fejlesztés** első lépése. Hangsúlyozandó, hogy Kőszeg városának és a vidékének itt bemutatott fejlesztési stratégia egy folyamat kezdetét jelenti.

A program fő (átfogó) célja

A kutatási, az innovációs, az oktatási, a kulturális, valamint a még meglévő ipari termelési infrastruktúra és intézmények minőségi megújításával, a kulturális örökség új szemléletű menedzsmentjével, a közcélú szolgáltatások és a közösségi terek fejlesztésével olyan komplex és integratív térségfejlesztő stratégia kialakítása, amely a város és környezete, annak intézményei, meghatározó gazdasági, társadalmi és közéleti szereplői közötti hatékonyabb együttműködés kialakításával, valamint a társadalmi, kulturális és kapcsolati tőkékben rejlő energiák felszínre hozásával valósítható meg.

Konkrét célok

- Kutatáshoz és oktatáshoz, kutatáshoz kapcsolódó célok:
 - Nemzetközi léptékű, egyedi, magas szintű kutatási és képzési fejlesztések és szolgáltatások nyújtása, oktatási, továbbképzési és kutatói infrastruktúrák fejlesztése, a meglévő kapacitások bővítése, nemzetközi posztgraduális és doktori programok kifejlesztése és működtetése.
 - A KKV-k és nemzetközi vállalatok humán erőforrás igényeit figyelembe vevő, és a meglévő tudásbázisra (pl. szőlészet-borászat, textilipar) épített képzések és továbbképzések indítása.
 - Új kutatóhelyek létrehozása, nemzetközi egyetemi campus kialakítása, amely a társadalom- és embertudományok mellett a műszaki és természettudományi kutatásokat és innovációt is magába foglalja.
 - A térség tudományterületi sokszínűségének bővítése, angol nyelvű mesterképzések, posztgraduális és doktori programok indítása.
 - Nemzetközi szintű kutatókönyvtár létesítése.
 - Hozzájárulás a magyar felsőoktatás nemzetközi szintű versenyképessé tételéhez és szerves bekapcsolásához a világ és Európa élvonalába tartozó oktatási-kutatási hálózatokba.
 - A szakterületek és diszciplínák közötti rendszeres együttműködés gyakorlatának és kultúrájának kialakítása, a multi- inter- és transzdiszciplinaritás megvalósítása és összekapcsolása az alkalmazott/problémamegoldó kutatásokkal.

- Kiemelkedő fiatal és senior hazai és nemzetközi kutatók jelenlétének biztosítása és új nemzetközi kutató csapatok és hálózatok kialakulása.
- A felsőoktatásban aktívan résztvevő nemzetközi presztízzsel rendelkező kutatók arányának növelése.
- Az inter- és transzdiszciplinaritás elvének érvényre juttatása mind a kutatás, mind az oktatás terén.
- Az oktató intézmények nyitottságának, együttműködési potenciáljának kialakítása, az elmélet és gyakorlati tudás összekapcsolása.
- Egyedi oktatási szolgáltatások nyújtása: a helyi alap- és középfokú oktatási intézményekben tanulók számára kihelyezett történelemórák, interaktív előadások megtartása.
- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó, minden részprojektre vonatkozó célok:
 - Foglalkoztatás-bővítés, munkahelyteremtés.
 - A térség népességmegtartó erejének növelése, a képzetesebb rétegek, valamint a fiatalok elvándorlásának megállítása, visszafordítása.
 - A térség vonzerejének, minőségi turisztikai kínálatának, sport- és rekreációs lehetőségeinek új, fenntartható szolgáltatási elemekkel bővítése.
 - A vendégforgalom növelése, a turisztikai programkínálat bővítése és komplexebbé tétele. Az egyes rekreációs és turisztikai fejlesztési elemek összekapcsolása.
 - Az új szolgáltatási elemek által újabb célcsoportok elérése.
 - A helyi erőforrásokra épülő gazdasági növekedés megteremtése, helyi termékek piacra vitelének elősegítése (bionemez, textíliák, mezőgazdasági termékek, szőlő, bor, szellemi és művészeti termékek stb.).
 - Általában a térség kreativitási és innovációs potenciáljának növelése, a kapcsolati tőke, az ICT technológiák adta lehetőségek alkotó felhasználása.
 - Települési háttér-infrastruktúra feltételeinek javítása, a helyi társadalom és a városba látogatók, munkavállalók, ösztöndíjasok, diákok kényelmének, jól-létének kiszolgálása.
 - Rendezettebb belváros-periféria kapcsolat, valamint szervezettebb belvárosi lakó és zöldterületek kapcsolata, ezek által felértékelődő városi területek.
 - A környezeti állapot javítása.
 - A társadalmi-gazdasági-ökológiai fenntarthatóság együttes megteremtése.
 - A helyi elköteleződés növelése és helyi összefogások erősítése, részvétel a KRAFT program megvalósításában. A közösségi tervezés gyakorlatának kiterjesztése.

- A fogyatékkal élők integrált szemlélet alapján történő bevonása a helyi társadalom életébe. A művészetterápia legújabb eredményeinek hasznosítása.
- A Kőszeg–Szombathely város–együttes kapcsolat szorosabbra fűzése.
- Kulturális értékek fejlesztéséhez kapcsolódó, minden részprojektre vonatkozó célok:
 - Kulturális örökség értékeinek megóvása és megfelelő szintű bemutatása, közkinccsé tétele. A legszélesebb értelemben felfogott – az immateriális és szellemi örökséget is tartalmazó – kulturális örökség új menedzsmentjének és intézményeinek kialakítása.
 - Az épített örökség megtöltése új, a mai és a jövő generációk számára fontos tartalmakkal és funkciókkal. Az állagmegóvás mellett a fenntarthatóság kritériumainak érvényre juttatása. A ’tanuló és tanító város programjának megvalósítása.
- Vállalkozás–fejlesztéshez kapcsolódó, minden részprojektre vonatkozó célok:
 - Helyi és regionális szinten a kis-és középvállalatok számára információs és tudásközpont kialakítása, start-up programok indítása.
 - Üzleti szereplők számára vonzó társadalmi és települési környezet megteremtése, információs központ létrehozása.
 - A térségben lévő vállalkozásokat érintő K+F+I témák kibontakoztatása, illetve ezek eredményeinek (termékek és szolgáltatások) piaci hasznosítása.
 - A térség vállalkozásainak dinamizálása, közös hosszútávú célok megfogalmazása, a kapcsolati tőke fejlesztése, a vállalkozói tőke mobilizálása, további fejlesztési igények generálása.

4.2. CÉLCSOPORTOK BEMUTATÁSA

A KRAFT program potenciális célcsoportjának meghatározásánál, a program diverzitása miatt megkülönböztetésre kerülnek a közvetlen és a közvetett célcsoportok.

Közvetlen célcsoportok

- A projekt fejlesztései elsősorban azokat a célcsoportokat érintik, akik a térséghez kapcsolódó **felsőfokú kutatási, oktatási, képzési programok résztvevői**:
 - hazai és külföldi professzorok, kutatók, ösztöndíjasok, szakértők,
 - hazai és külföldi szakértő vendégelőadók,
 - hazai és külföldi egyetemi hallgatók,
 - oktatási partnerszervezetek,
- A már működő és a telepítendő tudásközpontok **kutatási programjainak résztvevői**, a **kutatóhelyek használói**:
 - hazai és külföldi kutató professzorok,

- hazai és külföldi fiatal kutatók és diákok,
 - művészek, kulturális kreatívok, szakértők, diplomaták,
 - kutatási programokba bevont partner szervezetek, egyetemek, vállalkozások, konzorciumok.
- Az egyetemi képzéshez kapcsolódó, helyi **alap- és középfokú oktatási intézmények.**
 - A **térségi**, illetve a **helyi lakosság**: számukra egyrészt közvetlen munkahelyteremtésre nyílik lehetőség, másrészt lehetőség adódik a projektelemekhez kapcsolódóan különféle bedolgozási és beszállítási lehetőségek kihasználására, továbbá a település olyan szolgáltatási körrel bővül, ami a lakosok jóléti szintjét emeli meg, létrejönnek a minőségi 'jó élet' feltételei, és a kényelmüket szolgálja (felértékelődik lakókörnyezetük),
 - **Hátrányos helyzetű csoportok tagjai** (pl. fogyatékkal élők – enyhén vagy középsúlyosan értelmi fogyatékosok, autisták – és családjaik, sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik; átmeneti vagy tartós fejlesztési programokban résztvevők, etc.).
 - Azok a **bel- és külföldi turisták**, akik számára elsődleges vonzerőt jelentenek a Kőszegi és a Felső-Répcementi Kistérség által kínált sokszínű természeti- és építészeti adottságok:
 - **kulturális turisták**: azok a turisták, akik elsősorban művészettörténeti, építészeti értékek miatt érkeznek, a természet adta rekreációs lehetőségekben és sportturizmusban érdekeltek: az Alpok alja klímájának kedvelői, horgászat, lovasturizmus, gyalogtúrák kedvelői, természetjárók, kerékpárosok, természetvédők, akik érdeklődési körében elsősorban a térség földrajzi adottságai, a Kőszegi-hegység vonzerői állnak;
 - **Konferenciaturizmus, rendezvények résztvevői, fesztivál vendégek**: a meglévő események látogatói (pl. Nemzetközi Nyári Egyetem, Szőlő Jövésnek Könyve programsorozat, Kőszegi Szüret, Tranzit – Fesztivál a határon, Kőszegi Ostromnapok) és a továbbiakban tervezett programok (tudományos, művelődési, kulturális, oktatási rendezvények) iránt potenciálisan érdeklődők,
 - **diplomaták, politikusok, kiemelkedő közéleti személyiségek**,
 - **természetjárók, aktív turisták**: túrázók, kerékpárosok, természetvédők, akik érdeklődési körében elsősorban a térség földrajzi adottságai, a Kőszegi-hegység vonzerői állnak,
 - **a gyógy- és egészségturizmus résztvevői, a térségben pihenők**: minden olyan látogató, aki a büki gyógyfürdő, vagy a környező strandok és élményfürdők (pl. Lutzmannsburg, Bad Tatzmannsdorf, Lockenhaus) szolgáltatásait hosszabb időtartamra veszi igénybe, nem csupán alternatív programként, az itt tartózkodás színesítéseként választhatja Kőszeg felkeresését, hanem a város által kínált új szolgáltatások vonzereje miatt.

- Azon szervezetek, melyek számára lehetőség nyílik a tulajdonukban, kezelésükben lévő műemléki épületek felújítására, megfelelő hasznosítására jelen program céljaihoz kapcsolódva.
- **Kőszeg Város Önkormányzata** (továbbá közvetett módon, de a fejlesztés hatására a térségben megnő a gazdasági aktivitás, ami miatt az önkormányzat adó- és egyéb bevételei is növekednek).

A közvetlen célcsoport tagjait **korcsoport szerinti megoszlásban** nem kívánjuk részletesebben bemutatni, mivel a program szerteágazó jellege és sokszínűsége miatt, a megvalósítandó projektek által minden korcsoport érintve érezheti magát, az általános iskolás gyerekektől, a diákokon, fiatal felnőtteken keresztül, a nyugdíjas korúakig.

A tervezett program szolgáltatásainak potenciális használói, igénybe vevői között növekvő számú **belföldi** és **külföldi** résztvevőkre számítunk, ami egyrészt a tervezett projektelemek miatt értelmezhető vonzaskörzetből fakad (nemzetközileg ismert és elismert kutatóközpont és felsőoktatási intézmény), másrészt Kőszeg növekvő és komplex vonzerejének, nyitottságának és befogadó képességének köszönhető.

Közvetett célcsoportok

A közvetett célcsoportokat a fejlesztés által generált eredmények, hatások és lehetőségek élvezői alkotják:

- A **Vállalkozások** a fejlesztésekben érdekelt célcsoporttá válhatnak azáltal, hogy a fejlesztéseknek köszönhetően a városba és a térségbe érkezők és itt rövidebb-hosszabb ideig megtelepülők – kutatók, diákok, vendégprofesszorok, művészek, stb. – magasabb szintű igényeinek kielégítésére építik saját üzleti terveiket. Magasabb szintű és szélesebb körű szolgáltatások nélkül elképzelhetetlen a város vonzerejének növekedése.
- A térség **meglévő és kifejtésre kerülő oktatási intézményei** növekedő munkahelyigénnyel számolhatnak a projekt hatására kibővült lehetőségeknek (könyvtári szolgáltatások, bővülő szakterületek, kutatási programok, szaporodó együttműködések) köszönhetően.
- A **régiós és területi turisztikai szolgáltatókat, hotel-és panziótulajdonosokat** is érintik a tervezett fejlesztések, amennyiben a tovagyűrűző hatások és a magasabb szintű, komplex szolgáltatások iránti fokozódó igények kielégítésére törekszenek.

5. A PROGRAM TÉRSÉGRE GYAKOROLT HATÁSA

A program keretében felújítandó és rehabilitációra szoruló, új funkciók nélkül fenntarthatatlan épületek (MÁV Gyermekotthon, Bálház, Zsinagóga, Bionemezgyár, etc.), valamint a tervezett új és egymást erősítő tartalmakkal működő intézmények, rekultivációt igénylő városrészek (pl. a Gyöngyös patakpart) olyan komplex program-együttest alkotnak, amelyek egyrészt pro-aktív és dinamikus részei lehetnek a Nyugat-Dunántúl új, integratív fejlesztési stratégiájának; másrészt elindíthatják és gerjeszthetik a felsőoktatás kutatási kapacitás-színvonalának fejlesztését, valamint a nemzetközi hálózatokba történő hatékony bekapcsolását. Ehhez elengedhetetlen, hogy egy regionális, újszerű hálózati struktúrában működő egyetem (Pannon Egyetem) infrastruktúrája és szellemi kapacitása háttérként szolgáljon a program megvalósítása során.

Jelen program nemcsak Nyugat-Pannóniában, de Közép-Európa-szerte is új dimenziókkal gazdagítja a létező intézmények együttműködését, aminek pozitív hatása lehet az összeurópai – szintén sok kívánnivalót maga után hagyó – felsőoktatási és kutatási térség továbbfejlődésére. Ennek keretétül szolgál az EU makrotérségi fejlesztési keretprogramja, a Duna Stratégia.

A **kreatív város** nem csak a tudományos élet feltételeinek megteremtését jelenti, legalább ugyanannyira fontos a **kultúra, a sport, a kikapcsolódás és a jó élet vagy „jól-lét” egyéb formáinak mindennapokba történő szerves beépítése**, minél szélesebb körű, változatosabb formáinak megjelenése. Erre szükség van egyrészt a helyi társadalom életkörülményeinek javítása, magasabb szintre emelése miatt is, másrészt fontos az egyetemi képzés, nemzetközi kutatások helyszínének megteremtése mellett a programokban résztvevő professzorok, a hallgatók, a kutatók szempontjából is. Figyelembe véve Kőszeg adottságait és hagyományait, a kreatív városi milió kialakításában kiemelkedő szerep jut a zenének, a képzőművészeteknek, a színháznak, azaz minden alkotóművészeteknek. A tervezett program fejlesztéseiben helyet kap az art mozi, az egész évben felkereshető állandó koncertek, színházi előadások, nyári mesterkurzusok stb. Kreatív város kreatív alkotóművészet nélkül elképzelhetetlen.

A KRAFT program előtérbe helyezi Kőszeg iskolavárosi, tanító, valamint befogadó hagyományait, így a fejlesztések között nemcsak helyet kaptak, de az egymásra gyakorolt direkt és indirekt hatásokból fakadó szinergiákat is kihasználva kerültek megtervezésre a kulturális örökség értékekre épülő projektelemek. A „tanító város háromszögében” Kőszeg társadalom-, vallás-, és kultúratörténetét bemutató, többnyelvű digitalizált, 21. századi színvonalú

múzeumok és állandó kiállítások találhatóak, amelyek az interaktív tanulásra, az élményszerzésre és figyelemfelkeltésre, az összefüggések kiemelésére, az „érdeklődve tanulásra” helyezik a hangsúlyt. Mindez segíti a kulturális örökség mélyebb rétegeinek feltárását, rejtett történelmi és kulturális dimenziók megértését, valamint nagyban növeli a város vonzerejét a minőségi turizmus terén.

A kreatív város működése – különösen a közép-európai kis- és középvárosi kontextusban – nem képzelhető el *fenntartható vidék* nélkül. Az integratív fejlesztési stratégia szempontjából kiemelten fontos a kiegyensúlyozott *város-vidék kapcsolat*, hiszen a város önmagában nem képes hosszabb távon kielégíteni a megnövekedett fogyasztói és rekreációs igényeket, a szolgáltatásokkal szemben fokozódó minőségi elvárásokat. A várost körülvevő „vidék”:

- komoly turisztikai és rekreációs potenciált kínál a város, illetve a város-együttes számára a Kőszegi-hegység természeti adottságaival: Írott-kő, az Óház-kilátó, a Hétforrás, a Cádi Pincesor, a 'Pogányok' római korra utaló tájrész, a bozsoki Határmenti Vigadó, a veleimi Szent Vid kápolna épület- és tájegyüttese; ami az ausztriai burgenlandi Buschenschankokkal és a rohonci (Rechnitz) tóval a természeti és épített örökség és kultúra páratlan harmóniáját kínálja;
- fontos beszállítói és kiszolgáló háttér (élelmiszertermelés, alapanyag-ellátás, helyi energiatermelés, lakókörnyezet stb.);
- a kőszegi-rohonci borvidék és borkultúra, valamint a helyi gasztronómia, amely a minőségi turizmus szempontjából kiemelten fontos, új szemléletű menedzselést kívánó kulturális örökség elem.

A javasolt fejlesztések jelentős részben egyúttal a vidék fejlődését is szolgálják. A szellemi és szaktudásbeli kapacitásnövekedés, az emberkincs komplex fejlesztése messze túlmutat a város határain.

Társadalmi hatások

A "Kreatív város – fenntartható vidék" projektelemei megvalósításának sokrétű, egymást erősítő pozitív hatásai várhatók:

- Olyan új és típusú és komplex kutatásokra épülő „tudás” központ jön létre, amely ma még hiányzik a hazai felsőoktatás és kutatás világából.
- A tovagyrúzó hatások következtében növekszik a felsőoktatási képzés minősége és kínálata a régióban.
- A létrejövő kutatási közpon jelentősen javítja Magyarország európai, nemzetközi versenyhelyzetét.

- Az állandóan változó gazdasági, vállalati, önkormányzati és társadalmi igényekhez igazodó elindítani kívánt egyetemi képzési programok segítenek kielégíteni a KKV-k humán erőforrás igényét.
- Új funkciókkal bővül a felújításra kerülő, páratlanul egységes épített örökség (amelynek jelentős része jelenleg végveszélyben van, s amelynek épületenkénti felújítására nincs sok esély).
- Növekszik a város és a régió szellemi, tudományos és kulturális kisugárzása és vonzereje.
- A felsőfokú kutatások és továbbképzések meghonosítása mellett, ahhoz sok szálon kötődve tovább erősödik és láthatóbbá válik a város kulturális és művészeti arculata és kínálata.
- A fejlesztések Kőszeget a globális radar által érzékelhető új kreatív várossá alakítják, amely fokozza a város és vidéke társadalmi gazdasági kohézióját, a helyi társadalmat aktívan bevonva város és vidéke fejlesztésének projektjébe, a kulturális örökség újszerű menedzsmentjébe.
- A hagyományos funkciók mellett a műszaki–technikai, az intézményi és a társadalmi innováció új központja alakul ki.
- A térségben a célzott fejlesztéseknek köszönhetően várhatóan fellendül a minőségi turizmus.
- A projektben felújításra javasolt épületek a városon belüli igen frekventált elhelyezkedésének, valamint a tervezett szolgáltatások egyediségének köszönhetően az egyes projektelemek akár önmagukban is válhatnak turisztikai úticélokká.
- A térségbe látogatók programjai sokszínűbbé, még tartalmasabbá és hosszabbá válhatnak.
- Hangsúlyosabb lesz a térség nyitottsága és befogadó jellege.
- Ugrásszerűen javulhat a helyi társadalom és az itt dolgozók életkörülményei, rekreációs, kulturális és sportolási lehetőségei.
- A fejlesztések és az intézmények működése során faji, nemzetiségi, nemi vagy bármi más módon alapuló megkülönböztetés kizárt.
- Egy új kőszegi „brand” tudásfellegvár kialakulása várható.

Gazdasági hatások

A „Kreatív város– fenntartható vidék” program megvalósításának gazdasági hatásai:

- A megújítandó épületek hosszú távú, fenntartható működtetése biztosított lesz.
- A korszerű fejlesztéseknek köszönhetően megújult intézményekben dolgozók, vagy ott képzési tevékenységben résztvevő oktatók, hallgatók munka, kutatási és tanulási körülményei színvonalasabbá válnak.

- Új munkahelyek létesülnek, ezzel egyidejűleg az ingázás jelenleg magas aránya csökkenhet.
- Jelentősen növekedhet a város kreatív és magasan kvalifikált munkaerőt és fiatal generációkat megtartó és vonzó ereje is.
- A helyi vállalkozások szolgáltatásai és termékei iránti kereslet várhatóan növekedni fog, új igények kiszolgálására lesz szükség. A létrejövő komplex tudásközpont (elsősorban a CAS, a Pannon Egyetem, az Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai és Szakképző Iskola, etc.) csak abban az esetben tud a gazdasági szerkezet átalakulására hatással lenni, ha az üzleti infrastruktúra fejlesztése mellett nagy hangsúlyt kap a lokális és regionális együttműködések erősítése és a megfelelő üzleti szolgáltató háttér biztosítása.
- A legmagasabb szintű kutatások telepítése várhatóan pozitív hatást gyakorol a helyi és regionális felsőoktatás minőségére, valamint a felsőoktatási képzés infrastrukturális és eszköz ellátottságára.
- Megvalósul a versenyszféra, a kormányzati és önkormányzati, valamint az egyetemi szféra rendszeres együttműködése. Ezzel egy új, nyitott, dinamikus modell jön létre.
- A térségi ipari szereplők bevonásával komoly előrelépés prognosztizálható a kutatás-fejlesztés és innováció területén.
- Bővül a kistérségben megtalálható turisztikai, vendéglátó-ipari szolgáltatók feladata, kínálata.
- Kőszeg Város Önkormányzata adó- és egyéb bevételei is növekedni fognak.
- A program élénkítő hatással lesz a kistérségi és agglomerációs gazdaságra, és közép- és hosszútávon erősödő tovagyrúzó hatást fejthet ki a régió egészére.
- A megye- és országhatárokon túlmutató együttműködések száma, az így kiterjedt vonzáskörzet együttműködési lehetőségei növekednek.
- A projekt nemzetközi hatásai leginkább a földrajzilag közelebb eső országok és régiók vonatkozásában lesznek érezhetőek. Várhatóan növekszik az oktatók és a hallgatók mobilitása.
- A városi infrastruktúra optimális működését támogató szolgáltatásokkal a város gazdaságosabb működését szolgáló feltételrendszerek alakulnak ki (pl.: közművek, épületek stb.).

Környezeti hatások

- A környezeti hatások szempontjából a tervezett beruházásoknak egyértelműen pozitív a helyi hatása, hiszen több műemlék épület felújítására, korszerűsítésére kerül sor, amely hosszú távon biztosítja a magas színvonalú közcélú használatot (a megvalósuló beruházás mintaként, tapasztalatként is szolgálhat az intézményekben tanuló örökség-menedzsment iránt érdeklődő hallgatók számára). Megújulnak a közterek, a

szabadidőparkok, javulnak a közlekedési és parkolási feltételek, csökkennek a környezetkárosító hatások.

- A beruházás ösztönzője lehet egy történelmi belváros rekonstrukciós program elindításának is.
- A felújítás során gazdaságosabb és környezetbarát technológiák kerülnek beépítésre, leváltva a régebbi, nem hatékony és környezetterhelő megoldásokat. A leromlott állapotú épületek magas és gazdaságtalan energiafogyasztása megszűnik.
- A tervezett korszerűsítéseknek köszönhetően az épületek magasabb energiatanúsítási besorolásba kerülnek, energiaköltségeik jelentősen csökkennek, amely nem elhanyagolható sem az intézmények működtetése, sem az államháztartás szempontjából.
- Az energia-hatékony megoldások bevezetése következtében megszűnik az épületek elavult állapotával járó CO₂ és szállópor kibocsátás.
- A felújított épületek komfortfokozata emelkedik, megjelenésük korszerűbb lesz, amely mind az ott dolgozók, mind a szolgáltatásokat igénybevevők, mind pedig a helyi társadalom életminőségét javítja.
- A projekt kapcsán a környezeti értékek védelme érdekében a vendéglátó és kereskedelmi funkciók esetében elsődlegesen a helyben előállított alapanyagok és termékek felhasználása kerül előtérbe.

Összefoglalva: Az egymással összekapcsolódó, sok szálon egymást potenciálisan erősítő fejlesztések megteremtik azt a környezetet és feltételrendszert, amely Kőszeg 21. századi értelemben véve is dinamikus regionális és határokon átívelő hatást kifejtő multifunkcionális kulturális és tudásközponttá avatják. A város egyenrangú, sőt meghatározó szereplője lehet a további integrált regionális fejlesztési stratégia megvalósításának, első lépésben a Kőszeg-Szombathely város-együttes kialakításának.

A veszprémi központú Pannon Egyetem telephely-létesítése Kőszegen a felsőoktatás teljes vertikumának megjelenését eredményezheti és megteremtheti az alapokat a legmagasabb szintű interdiszciplináris kutatások eredményeinek közvetlen társadalmi, ipari, gazdasági és intézményi hasznosulásához.

Az integrált fejlesztés csak úgy lehet sikeres, ha nem öncélú, ha figyelünk a különböző, de egymást jól kiegészítő projektelemek közötti kapcsolódási lehetőségekre, ha elhárulnak az együttműködések eddig hátráltató intézményi és mentalitásbeli akadályok.

6. ILLESZKEDÉS VIZSGÁLAT, SZINERGIA

6.1. A TELEPÜLÉS ÉS TÉRSÉG STRATÉGIAI DOKUMENTUMAIHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

A fejezetben az alábbi dokumentumokat vizsgáljuk:

- Kőszeg Város Integrált Város Fejlesztési Stratégiája (IVS),
- A Kőszegi Kistérség Területfejlesztési Konceptiója és Programja,
- Írott-kő Stratégiai Program.

Kőszeg Város Integrált Város Fejlesztési Stratégiája (IVS) alapján a város jövőképe (2025): a kulturális örökség és természeti értékek megőrzése mellett, magas életminőséget nyújtó lakó- és üdülőkörnyezet megteremtése.

Jelen program előkészítése és megvalósítása a stratégiai dokumentumban megfogalmazott alábbi fejlesztési célkitűzésekhez illeszkedik:

- Kőszeg és a környező települések gazdasági és turisztikai vonzerejének növelése a turisztikai, szabadidős, kulturális és tudományos kínálatának továbbfejlesztése révén:
 - történelmi városmag megújítása;
 - „Klimatikus Gyógyhely” program megvalósítása;
 - turisztikai célokat is szolgáló kulturális értékekre építő programok szervezése;
 - a város és térsége szabadidős program kínálatának a fejlesztése;
 - szálláshely kínálat fejlesztése.
- Olyan vonzó életminőség kialakítása, mely alapján biztonságos körülmények között megéri a városban és környékén dolgozni, élni, szabadidőt eltölteni:
 - a kultúra, ifjúság, sport tématerületeken a társadalmi célú közszolgáltatások fejlesztése;
 - a települési infrastruktúra fejlesztése: magasabb színvonalú lakókörnyezet kialakítása; a természeti, táji értékek és a kulturális örökség értékek megóvása, műemlék épületek felújítása.
- Egymás iránti tisztelet és bizalom erősítésével olyan partnerségi légkör kialakulásának elérése, mely a jövőbeni feladatok szakmai döntéseken és a társadalmi elfogadottságon alapuló teljesítését lehetővé teszi

Az Önkormányzat 2014. év végén, 2015. év elején tervezi felülvizsgáltatni és megújítani IVS-ét és elkészíttetni az új jogszabály (314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet) által előírt tartal-

lommal rendelkező Integrált Településfejlesztési Stratégiáját, melynek munkálatai 2014. augusztus–szeptemberében kezdődnek.

A Kőszegi Kistérség Területfejlesztési Konceptiója és Programja

A területfejlesztési program meghatározó céljai és az azokat összefoglalva kifejező szlogen: „*Vonzó életkörülményeket kínáló kistérség*” is összhangban van a „Kreatív város – fenntartható vidék” projekt tervezett intézkedéseivel:

- Gazdasági potenciál erősítése (mely bármely térség fejlesztésének/népességmegtartó képességének alapja);
- Vonzó települési környezet kialakítása (mely egy pozitív vándorlási különbözetű terület esetében alapkövetelmény a pozitív trendek megőrzése céljából).

Írott Kő Stratégiai Program

Az Írott Kő Stratégiai Program 2030-ig szóló víziója három fő irányt fogalmaz meg: a fejlesztendő terület egyszerre kíván nyitott, öngondoskodó és fenntartható térséggé válni. Önmagában ez a három elképzelés is kapcsolódik a koncepcióhoz, amely a program sikerét elsősorban a területi együttműködésben, a fenntartható megoldásokban és a saját igényeit ki-elégíteni képes térségben, a helyi összefogások erősítésében látja.

A KRAFT programhoz leginkább illeszkedő területek a következők:

- A természeti és épített környezet védelme és fejlesztése:
 - a megújuló energia-felhasználás arányának növelése és a negatív környezeti hatások minimalizálása, a természetes és mesterséges hulladékok (mezőgazdasági, háztartási hulladékok) újrafelhasználása;
 - a természeti környezet védelme, minőségének javítása (pl. Gyöngyös-patak revitalizációja);
 - használaton kívüli, gondozatlan ingatlanok hasznosítása;
 - a helyi vagy országos szintű védelem alatt álló építmények, épületek állapotának megóvása, felújítása, funkcióval való felruházása;
 - közút- és kerékpárút-hálózat fejlesztése a térségi elérhetőség javítása és a határ menti kapcsolatok erősítése érdekében (pl. a Vasfüggöny kerékpárút térséget érintő szakaszának, illetve az S31-es gyorsforgalmi út hiányzó szakaszának megépítése).
- Gazdaságélénkítő tevékenységek a vállalkozói környezet, a turizmus és a helyi gazdaság fejlesztésének kapcsán:
 - rendszeres tanácsadás és információ szolgáltatás révén információban gazdag szellemi, valamint infrastrukturális fejlesztésekkel vonzó települési környezet kialakítása a munkaerő és a vállalkozások helyben tartása, illetve új munkahelyek teremtése érdekében;

- a turizmus fellendítése céljából a meglévő attrakciók bővítése és népszerűsítése, illetve új turisztikai programcsomagok kialakítása;
- a helyi adottságoknak megfelelő növénytermesztés és állattenyésztés ösztönzése, ezekre alapuló helyben történő feldolgozás, illetve helyi termékek előállításának erősítése, értékesítési lánc szervezése.
- **Emberi erőforrás fejlesztés a tudásszint növelésével és a térségi tudat erősítésével:**
 - a munkaerő piaci kereslet és kínálat összehangolása, ezeknek megfelelő képzések, továbbképzések szervezése;
 - az idegennyelv-tudás erősítése elsősorban a térséghez kapcsolódó nyelvek terén (német, horvát, szlovén stb.);
 - a helyi identitás erősítése a hagyományok, hagyományőrző- és teremtő programok hangsúlyozásával, a különböző nemzetiségi csoportok számára közösségépítő tevékenységek szervezése.

6.2. MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKHOZ VALÓ ILLESZKEDÉS

Jelen fejezetben az alábbi dokumentumokat vizsgáljuk:

- Vas Megye Gazdaságfejlesztési Fókuszú Stratégiai Programja (2014–2020),
- Vas Megye Gazdaságfejlesztési Fókuszú Operatív Programja (2014–2020),
- Vas Megye Területfejlesztési Konceptiója,
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK).

Vas Megye Gazdaságfejlesztési Fókuszú Stratégiai Programja (2014–2020) célja, hogy konkrét, minőségi változást generáló fejlesztési elvek kerüljenek meghatározásra. A program 7 integrált prioritás-területe nevez meg, melyek a vállalkozás-fejlesztés, élelmiszer-termelés, turizmus, energiahatékonyság, egészséges környezet, humán erőforrás (itt kerül említésre maga a KRAFT program is), illetve a közlekedés fejlesztése. Ezek közül a következő területek kapcsolódnak a programhoz:

- **Vállalkozás Fókuszú Gazdaság-fejlesztési Prioritás**
 - **Kreatívipari program:**
 - a kreatív készségek általános fejlesztése, fókuszában az oktatás, a képzés és a kutatás;
 - a kulturális turizmus, mely komplex innovatív eszközrendszert és fenntartható kínálatot jelent.
- **Turizmus Prioritás**
 - **Kulturális és esemény turizmus:**
 - koordinált, tematikus kulturális események (konferenciák, fesztiválok, koncertek, színi előadások, etc.) szervezése, új célcsoportok elnyerése,

látogatottság növelése (hagyományőrző, vallási és kulturális témájú, épített örökségre alapozó és sportrendezvények).

- Energia-hatékonysági program
 - Épületenergetika:
 - épületállományok energia-hatékonyságának növelése.
 - Okos város kialakítása Kőszegen (Smart City program):
 - intelligens várostervezés, közlekedési utak optimalizációja, korszerű energia-menedzsment.
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Prioritás
 - Oktatás, képzési program:
 - a felnőttképzés, a szakképzés és a továbbképzés területén a piaci kereslethez igazodó, rugalmas képzési formák megvalósítása;
 - nyitottá kell tenni a lakosság széles körét a folyamatos tanulásra, a készségek állandó megújítására.
 - **Kreatív város, fenntartható vidék – KRAFT program:**
 - multidiszciplináris rendszer kialakítása, nemzetközi szinten is jegyzett kutatási és oktatási programmal, melynek bázisa egy szellemi műhely;
 - infrastrukturális fejlesztések alapja;
 - koordinátora a megyében létrejövő, fizikailag és tudomány-területileg elkülönülő know-how fejlesztési és transzfer központoknak.
 - Közösségi terek kialakítása, egyházi fejlesztések:
 - helytörténeti épületeknek az állagjavítása, kialakítása, valamint közösségi házak létrehozása;
 - egyházi épületek, intézmények megújítása, fejlesztése mellett rendezvények, események, működés támogatása, erősítése.
- Egészséges környezet
 - Települési környezet fejlesztése:
 - vonzó települési környezet kialakítása a városokban, kulturális és zöldövezeti szabadidő infrastruktúrájának fejlesztése;
 - kompakt várospolitikai elveinek megvalósítása (szolgáltatási kínálat növelése, energia megtakarítások ösztönzése, az örökség értékek magasabb szintű fenntartható hasznosítása);
 - kistelepülések egyéni és közösségi közlekedést kiszolgáló közúti megközelíthetősége, szélessávú telekommunikációs hálózatokon való elérhetősége.

A Stratégiai Programon alapul **Vas Megye Gazdaságfejlesztési Fókuszú Operatív Programja (2014–2020)**, mely szintén több projekt kapcsán mutat illeszkedést.

- Vállalkozás-fejlesztés:
 - Komplex vállalkozói program

- Kis- és középvállalati program: segíti a kis- és középvállalkozások versenyképességét, innovativitását és foglalkoztatási képességét, folyamatos mentorálási és elemzési programot működtet.
- Ágazati Fejlesztési Program
 - Vas megyei Kreatív Ipari Szolgáltató projektcsomag: a kreatív ipar ösztönzése és népszerűsítése szervesen illeszkedve a megye fejlesztését elősegítő kulcságazatokhoz.
- Emberi erőforrás fejlesztés
 - Egészséges ember
 - Befektetői iroda – alkony-gazdaság és turizmus fókusz: a turisztikai szektorban potenciális befektetőket megszólítani képes iroda létrehozása.
 - Kompetens ember
 - Kompetencia központ: módszertani fejlesztő központ kialakítása, melynek alapja a képzésben és a felnőttképzésben az új technológiák által támogatott interaktív tanulás, a problémaalapú módszerek alkalmazása és a személyes képességek motivált felhasználására épülő oktatási szisztémák.
- Egészséges környezet
 - Turizmus
 - Minőségi vevőkör megszólítása: a megye turizmusgazdasági bevételeinek fenntartható és folyamatos emelkedésének biztosítása; minőségi szolgáltatásokon és egyedi kínálaton alapuló térségi márkák kialakítása és piacra vitele megyei együttműködésben.
 - Tematikus turisztikai kínálat kialakítása: A megyében jellemző vendégtartózkodás (egy főre jutó vendégéjszakák száma) és vendéglégedettség növelése, új célcsoportok megnyerése, a helyi lakosság javát is szolgáló fejlesztésekkel autentikus kínálat, arculat kialakítása.
 - Önfenntartó vidék/Turizmus
 - Helyi termékek fejlesztése, beépítése a turisztikai kínálatba: kistelepülések szerepének, látogatottságának, vonzerejének, bevételeinek növelése, ezzel együtt munkahelyteremtés, beruházás-ösztönzés, vállalkozásfejlesztés, lakosságmegtartó képesség erősítése.

Vas Megye Területfejlesztési Konceptiójának tervezési időszaka megegyezik az Európai Unió költségvetési-tervkészítési periódusával (2007–2020).

Az elkészített tervezési dokumentumok általános célja, hogy a területfejlesztés-tervezés eszközeivel hozzájáruljanak a megye helyzetének, az ott lakók életkörülményeinek javításához, a megye és nagyvárosi térségeinek, valamint a megye és a Nyugat-Dunántúli régió belső kohéziójának erősítéséhez, a társadalmi-gazdasági életben kimutatható különbségek csökkentéséhez, a határokon átnyúló kapcsolatainak bővítéséhez.

A megfogalmazott *jövőkép* szerint *Vas megyét gazdaságilag, kulturálisan és fejlett közlekedési és kommunikációs rendszere segítségével jó életszínvonalú, egyben nem romló (ha lehet, javuló) demográfiai trendekkel jellemezhető, erős identitású kistérségek alkotják.*

Jelen program az alábbi pontokban illeszkedik Vas Megye Területfejlesztési Koncepciójának céljaihoz:

- A térségi versenyképesség javul.
- A vidékies térségek települései adottságaikra, erőforrásaikra és stratégiájukra építve komplex és életképes – ökológiai, idegenforgalmi, rekreációs és jól-léti – funkciókat kapnak. Ezeket erősítik, erőforrásvonzó képességüket javítják a helyi kezdeményezések segítségével.
- A gazdaságot a magasabb hozzáadott értékű termékek, szolgáltatások teszik dinamikusabbá. (Ezek kifejlesztése a branding elve alapján része a KRAFT programnak.)
- A foglalkoztatás szintje eléri az európai átlagot.
- Az információtechnológiai alkalmazások széles körben elterjedtek.
- Idegenforgalmi sokszínűség, minőségi szolgáltatások várják az ide látogatókat, a helyi oktatás-képzés komplex intézményhálózata úgy épül ki, hogy az a szomszédos országokból érkezők számára is vonzóvá válik.
- A természet és környezet védelmét elsődleges feladatnak tekintik, a fejlesztések során a mai értékek védelmet élveznek.
- A saját kistérségi arculat, egyediség kialakult, s azt országsszerte ismerik.
- Az életminőség javul a környezeti állapot, a természeti és az épített környezet védelme és a társadalmi összetartozás erősítése által.
- A megyehatáron túlmutató, valamint a szomszédos megyével való együttműködések száma növekszik.
- A természetes és az országhatáron túlnyúló vonzáskörzet együttműködései újjáélednek.

A Nyugat-Dunántúli régió fejlesztése

Nyugat-Dunántúl fejlesztésének fő irányai az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció hosszú távú fejlesztési irányai mentén vezethetők le. Az OFTK-hoz képest új elemként a társadalmi dimenzió jelenik meg az alábbi területeken:

- környezeti állapot javítása;
- a társadalmi megújulás, kohézió erősítése;
- gazdasági versenyképesség javítása;
- területi felzárkóztatás;
- területi együttműködések bővítése.

A különböző területi szinteknek az alábbi kihívásokkal kell szembenézniük, amelyekre jelen program megoldásokat is kínál:

- a különböző térségeknek saját gazdasági–társadalmi–földrajzi helyzetükhöz viszonyított versenyképes fejlesztése;
- a vidéki térségekben a kedvezőtlen demográfiai folyamatok megállítása;
- a jelentős természeti értékek megőrzése és a fejlesztések során a természetes területek lehetőség szerinti legkisebb igénybevétele, a táji, kulturális értékek megőrzése.

Az **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)** a 2014–2020–as időszakra meghatározott fejlesztési prioritásai és a „Kreatív város – fenntartható vidék” program elképzelései az alábbi területeken fedik egymást:

- ***Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben:***
 - a hazai K+F potenciálra építő kis- és középvállalkozások innovációs potenciáljának a növelése;
 - az üzleti környezet fejlesztése, a gazdaság hálózatosodásának elősegítése, a kis- és középvállalkozások megerősítése, valamint a vállalkozások versenyképességének erősítése;
 - a foglalkoztatás növelése, beleértve a hazai kis- és középvállalkozások foglalkoztatásának és a foglalkoztatásban betöltött szerepének növelését;
 - a közlekedési, infokommunikációs és szolgáltatási kapcsolatok javítása.
- ***Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudásalapú társadalom felé:***
 - tudásalapú társadalom feltételeinek kialakítása;
 - alap-, közép- és felsőfokú oktatás színvonalának emelése.
- ***Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé:***
 - energiahatékonyság javítása;
 - a természeti erőforrások mennyiségét és minőségét megőrző fenntartható erőforrás-használat;
 - a környezet minőségét megőrző és javító környezetvédelmi beavatkozások.
- ***Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán:***
 - a város–vidék kapcsolatok erősítése, a településszerkezeti és térségi sajátosságokhoz igazodó fejlesztések, programok megvalósítása, integrált térségi és helyi fejlesztési programok megvalósítása, a vidéki térségek fejlesztésével összhangban és szinergiában történő városhálózati- és városfejlesztés.

A Koncepcióban a későbbiekben részletezett megyei területfejlesztési igények és feladatok ezeken felül is mutatnak kapcsolódást:

- A turisztikai szektort érintve: kiemelt térségi brand-ek kialakítása (Őrség, Kőszeg – Írott-kő, Savaria, Pannon fürdővilág); valamint a gyógyfürdőkre (Bükfürdő, Sárvár), a történelmi hagyományokra (Savaria Karnevál, Szent Márton-kultusz) és az épített (Kőszeg) és természeti (Őrség, Írott-kő) örökségre egyaránt építő fejlesztések.
- A kistelepülések, belső perifériás térségek (pl. Vasi Hegyhát, Kemenesalja, Őrség felzárkóztatása) népességmegtartó-képességének javítása infrastrukturális fejlesztések és térségi alapon szervezett közszolgáltatások révén, valamint a belső erőforrásokra alapozott helyi gazdaságfejlesztés eredményeként.

6.3. 2014–2020–AS OPERATÍV PROGRAMOKHOZ TÖRTÉNŐ ILLESZKEDÉS

Az Európai Bizottság a 2014–2020–as európai uniós költségvetési időszakra vonatkozóan, a lehető legnagyobb hatás kifejtése érdekében átstrukturálta kohéziós politikáját. Az Európai Bizottság 10 pontban foglalta össze a reform lényegét:

1. **Beruházás valamennyi uniós régióba** és a támogatás szintjének és a nemzeti hozzájárulás mértékének (társfinanszírozási arány) hozzáigazítása az egyes régiók fejlettségi szintjéhez:
 - kevésbé fejlett régiók (GDP < az EU-27 átlagának 75%-a),
 - átmeneti régiók (GDP az EU-27 átlagának 75%-90%-a között),
 - fejlettebb régiók (GDP > az EU-27 átlagának 90%-a).

2. **A forrásoknak a kulcsfontosságú növekedési ágazatokban történő célzott felhasználása:** Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) keretében történő beruházások 4 kulcsprioritásra összpontosulnak majd: innováció és kutatás, digitális menetrend, a kis- és középvállalkozások (kkv-k) támogatása és karbonszegény gazdaság, az adott régió kategóriájától függően (kevesbé fejlett régiók: 50%, átmeneti régiók: 60%, fejlettebb régiók: 80%). Megközelítőleg 100 milliárd eurót fordítanak ezekre az ágazatokra, amelyből legalább 23 milliárd euró a karbonszegény gazdaságra történő átállás (az energiahatékonyság és a megújuló energiák) előmozdítására szolgál. Ezzel összefüggésben az ERFA-forrásokat különálló kötelezettségvállalások formájában ítélik oda (kevesbé fejlett régiók: 12%, átmeneti régiók: 15%, fejlettebb régiók: 20%).

Hozzávetőlegesen 66 milliárd euró a prioritást képező transzeurópai közlekedési vonalakra és a Kohéziós Alapon keresztül megvalósítandó kulcsfontosságú környezetvédelmi infrastrukturális projektekre irányul.

Az Európai Szociális Alapon (ESZA) keresztül a kohéziós politika jelentősen hozzájárul majd az uniós prioritások megvalósításához a foglalkoztatás területén, például képzések és az egész életen át tartó tanulás, az oktatás és a társadalmi befogadás révén

(minden tagállamban az ESZA legalább 20%-át e célkitűzés támogatására kell felhasználni). Az ESZA-forrásokat az egyes tagállamok szükségleteinek megfelelően állapítják meg egy előre meghatározott minimum szerint, minek következtében a teljes összeg legalább 70 milliárd eurót tesz ki. Az ESZA-hoz kapcsolódó és legalább 6 milliárd eurót jelentő új ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés az ifjúsági garancia végrehajtásának támogatására szolgál.

- 3. Világos, átlátható, mérhető célok és célkitűzések az elszámoltathatóság és az eredményesség érdekében:** Az országoknak és régióknak már a kezdet kezdetén be kell jelenteniük, milyen célkitűzéseket kívánnak megvalósítani a rendelkezésre álló forrásokból, pontosítva, hogy miként mérik majd az e célok irányába történő előrelépést. Ez lehetővé teszi a rendszeres ellenőrzést és a pénzügyi források felhasználási módjáról szóló vitát. Így az időszak vége felé kiegészítő forrásokat lehet majd rendelkezésre bocsátani a jobban teljesítő programok számára (ún. teljesítéshez kötött tartalék).
- 4. Feltételrendszer bevezetése a források célba juttatása előtt** a beruházások hatékonyságának fokozása érdekében. Például az „intelligens szakosodási” stratégiák az egyedi erősségek és potenciál azonosítása céljából, a vállalkozásbarát reformok, a közlekedési stratégiák, a közbeszerzési rendszerek javítását célzó intézkedések, a környezetvédelmi jogszabályoknak való megfelelés, az ifjúsági munkanélküliség és az iskolai lemorzsolódás visszaszorítására vagy a nemek közötti egyenlőség előmozdítására kidolgozott stratégiák, valamint a megkülönböztetésmentesség egyaránt ilyen szükséges előfeltételt jelentenek.
- 5. Közös stratégia meghatározása a jobb koordináció és a kevesebb átfedés érdekében:** A közös stratégiai keretnek köszönhetően javítható az európai strukturális és beruházási alapok (ERFA, Kohéziós Alap és ESZA, úgy mint a kohéziós politika keretébe tartozó három alap, valamint a vidékfejlesztési és halászati alapok) közötti koordináció. Ez a keret ugyanakkor biztosítja a többi uniós eszközzel – például a Horizont 2020 keretprogrammal, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel vagy a foglalkoztatás és a szociális innováció európai programjával – való jobb kapcsolatot.
- 6. A bürokrácia csökkentése és az uniós beruházások felhasználásának egyszerűsítése** a valamennyi európai strukturális és beruházási alap esetében alkalmazandó közös szabályrendszer, valamint egyszerűbb beszámolási szabályok, célzottabb jelentéstételi kötelezettségek és a digitális technológia („e-kohézió”) fokozottabb használata révén.
- 7. A szakpolitika városi dimenziójának fokozása** az ERFA keretében a városokban lévő integrált projektek céljára – a városi területek fejlesztését célzó egyéb kiadásokon túlmenően – elköltendő források minimális összegének meghatározásával.
- 8. A határokon átnyúló együttműködés erősítése** és a határokon átnyúló nagyobb számú projekt elindításának megkönnyítése. Ezenfelül annak biztosítása, hogy a nemzeti és

regionális programok támogatják a makroregionális stratégiákat, köztük a Duna- és a Balti-tenger-stratégiát.

9. **Annak biztosítása, hogy a kohéziós politika szorosabban kapcsolódik a tágabb értelemben vett európai uniós gazdasági irányításhoz:** A programoknak összhangban kell állniuk a nemzeti reformprogramokkal és foglalkozniuk kell az európai szemeszter során közzétett országspecifikus ajánlásokban azonosított megfelelő reformokkal. A Bizottság szükség esetén – az ún. „makrogazdasági feltételek” záradék alapján – felkérheti a tagállamokat a programjaik oly módon történő kiigazítására, hogy azok támogassák a kulcsfontosságú strukturális reformokat. A Bizottság végső eszközként függesztheti a finanszírozást, amennyiben a gazdasági ajánlásokat ismételten és súlyosan megsértik.
10. **A pénzügyi eszközök fokozottabb használatának ösztönzése, hogy ezáltal javuljon a kkv-k támogatása és hitelhez való hozzáférése:** A kölcsönöket, garanciákat és a saját/kockázati tőkét uniós forrásokból, közös szabályok alkalmazásával támogatják, azok felhasználási körének kiterjesztése és különféle ösztönzők nyújtása (pl. magasabb társfinanszírozási ráták) mellett. Azáltal, hogy a hangsúlyt a kölcsönnyújtásra helyezik a támogatások helyett, várhatóan javul a projektek minősége és visszaszorítható a támogatásoktól való függőség.¹

A Magyarország számára biztosított jelentős fejlesztési forrásokat (összesen mintegy 21,9 milliárd eurót) – a korábbi időszakhoz hasonlóan – a fejlesztési programokban előzetesen rögzített módon kell felhasználni. Ezen fejlesztési programokat (továbbiakban operatív programok, OP-k), az Európai Unió fentiekben bemutatott elvárásai mentén Magyarország tervezi meg, az Európai Bizottság hagyja jóvá. A 2014–2020-as költségvetési időszakban a tervezési hierarchia csúcsán a Partnerségi Megállapodás című dokumentum áll, az ezekben rögzített fejlesztési célokat és fejlesztési irányokat bontják alá az egyes operatív programok.

A **Partnerségi Megállapodás** tehát a 2014–2020-as költségvetési időszak tervezési alapküldetése, amely a korábbi időszakok alapküldetéseinek (2004–2006 Nemzeti Fejlesztési Terv; 2007–2013 Új Magyarország Fejlesztési Terv) képest nagyobb fokú integrációt jelenít meg, tekintettel arra, hogy nem csak az Európai Unió kohéziós politikájának pénzügyi alapjainak (Strukturális Alapok, Kohéziós Alap), hanem Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) forrásaira tervezett operatív programok célrendszerét is összehangolja.

¹ *Refocusing EU Cohesion Policy for Maximum Impact on Growth and Jobs: The Reform in 10 points – European Commission – MEMO/13/878 07/11/2013*

A Partnerségi Megállapodás – amelynek Európai Bizottság általi elfogadására 2014. augusztus 29-én, ünnepélyes aláírására pedig 2014. szeptember 11-én került sor – azonosítja Magyarország legfontosabb kihívásait és kitűzi fő fejlesztési irányait, továbbá Magyarország hozzájárulását az Európai Unió 2020-as céljaihoz. A magyar Partnerségi Megállapodás 5 fő nemzeti fejlesztési prioritást tűz ki:

1. A gazdasági szereplők versenyképességének javítása és nemzetközi szerepvállalásuk fokozása.
2. A foglalkoztatás növelése (a gazdaságfejlesztési, a foglalkoztatási, oktatási, társadalmi befogadási szakpolitikák által, tekintettel a területi különbségekre).
3. Az energia- és erőforrás-hatékonyság növelése.
4. A társadalmi befogadási és népesedési kihívások kezelése.
5. A gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása.

A Partnerségi Megállapodás céljainak megvalósítása hét operatív program és két további támogatási program keretében fog zajlani:

1. Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP),
2. Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP),
3. Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP),
4. Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP),
5. Közigazgatás- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program (KÖFOP),
6. Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP),
7. Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP),
8. Vidékfejlesztési Program (VP),
9. Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP).

Bár az európai strukturális és beruházási (ESB) alapokból valósul meg finanszírozásuk, a Partnerségi Megállapodás és az általa keretbe foglalt operatív programoktól elkülönülten, ezzel együtt azokkal összhangban kerülnek tervezésre az európai területi együttműködés célkitűzés alá tartozó határmenti együttműködéseket támogató operatív programok.

Az **európai területi együttműködés** (ETE) a koháziós politika egyik célkitűzése, amely keretet biztosít a közös fellépések végrehajtására és a szakpolitikai tapasztalatcserére a különböző tagállamok nemzeti, regionális és helyi szereplői között. Az ETE programjain keresztül a területi kohéziót és intergációt kívánják előmozdítani. A programok finanszírozását az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) biztosítja.

Az ETE három programtípust biztosít:

- Határokon átnyúló együttműködések, amelyek keretében a közös határ két oldalán található régiók és helyi hatóságok közreműködésével megvalósuló projektek kerülnek finanszírozásra. A Határon Átnyúló Együttműködési Programok (CBC) tartoznak ide, többek között az Ausztria–Magyarország Határonátnyúló Együttműködési Program.
- Transznacionális együttműködések, amelyek tagállami, regionális és helyi hatóságok közreműködésével megvalósuló projekteket támogatnak egy nagyobb kiterjedésű földrajzi területen.
- Régiók közötti együttműködési programok.

Az Európai Területi Társulás (ETT, angolul European Grouping for Territorial Cooperation, EGTC) egy ETE által kínált lehetőség önkormányzatoknak, régióknak és államnak, hogy határon átnyúló, transznacionális vagy régiók közötti együttműködést hozzanak létre más tagállam ezen szereplőivel és így valósítsák meg közös céljaikat.

A területi, elsősorban a határon átnyúló együttműködések terén az ETT-k 2014-től kezdődően még kiemeltebb szerepet fognak betölteni. Az ETT-eszközt arra szánják, hogy a területi együttműködés elősegítése és a gyakorlati nehézségek csökkentése által az Unió kohézióját fokozza egy olyan jogi szervezeten keresztül, amely az együttműködési kezdeményezések számára a jogbiztonságot és a stabilitást növelni tudja.

Az ETT-k határon átnyúló együttműködési programok megvalósítására kiválóan alkalmasak, mert egyszerre valósítják meg az ETE projektekkel szemben támasztott közös tervezés, közös végrehajtás és határon átnyúló hatás feltételeit. Ennek megfelelően az ETT-k pályázói, programirányítói funkciót tölthetnek be ETE programokban, illetve határon átívelő közszolgáltatások nyújtásában is szerepük lehet. Az ETT-k finanszírozásának legfőbb forrását jelentik az ETE-s 2014–20-as programok, ezért erős érdekeltségük van a programok kialakításánál való részvételben.

Azokat 2014–2020-as operatív programokat mutatja az alábbi táblázat, amelyekhez a KRAFT program elemei a képviselt céljaik tekintetében illeszkednek/illeszkedhetnek.

Ilyen operatív programok az alábbiak:

- EFOP: kutatáshoz és oktatáshoz kapcsolódó témák,
- TOP: önkormányzatok, önkormányzati szervezetek terület- és településfejlesztési akciói,
- GINOP: kkv-k kutatásfejlesztése és versenyképességük javítása,
- KEHOP: élővilág-védelmi fejlesztések, energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása,
- VP: vidékfejlesztés, mezőgazdasághoz kapcsolódó beavatkozások.

Az alábbi táblázatban összegezzük az Európai Unió pályázati rendszer által várhatóan elérhető forrásokat.

15. táblázat: 2014–2020 között várhatóan elérhető, a KRAFT program szempontjából releváns Európai Unió pályázati források

Operatív Program	Prioritástengely		Beruházási prioritás		Specifikus cél		Intézkedés					
	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés				
EFOP	3	Gyarapodó tudástőke	10.i	A korai iskolaelhagyók számának csökkentése és a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése, valamint a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása a koragyermekkorai nevelésben, az alap- és középfokú oktatásban, ideértve az oktatásba való visszatérést ösztönző formális, informális és nem formális tanulási formákat is	3.B	A köznevelés eredményességének, minőségének hatékonyságának növelése, továbbá a szakpolitikai irányítás javítása	3.2	A minőségi oktatáshoz, neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása				
							3.3	A neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása a nem formális és informális tanulási formákon keresztül				
			10.ii	A felsőfokú vagy annak megfelelő szintű oktatás minőségének, hatékonyságának és hozzáférhetőségének javítása az oktatásban való részvétel növelése érdekében, különösen a hátrányos helyzetű csoportok számára.	3.C	A felsőfokúknak megfelelő szintű oktatás hozzáférhetőségének javítása	3.4	A felsőfokúknak megfelelő szintű oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása				
							3.D	A munkaerő-piaci kompetenciák erősítése a felsőoktatási hallgatók körében	3.5	A munkaerő-piaci kompetenciák javítása a felsőoktatási rendszerben		
									3.E	Kutatás, innováció és intelligens szakosodás növelése a felsőfokú oktatási rendszer fejlesztésén és kapcsolódó humán erőforrás fejlesztéseken keresztül	3.6	Kutatás, innováció és intelligens szakosodás növelése a felsőfokú oktatási rendszer fejlesztésén és kapcsolódó humán erőforrás fejlesztéseken keresztül

Operatív Program	Prioritástengely		Beruházási prioritás		Specifikus cél		Intézkedés	
	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés
EFOP	4	Infrastrukturális beruházások a gyarapodó tudástőke érdekében	10.a	Beruházás az oktatásba, készségekre vonatkozó képzésbe és a szakképzésbe és az egész életen át tartó tanulásba képzési és oktatási infrastruktúrák fejlesztésével	4.A	Minőségi közneveléshez és oktatáshoz való hozzáférés infrastrukturális feltételeinek megteremtése	4.1	A köznevelést és a nem formális képzést szolgáló infrastrukturális fejlesztések
					4.B	Minőségi felsőoktatás infrastrukturális feltételeinek megteremtése	4.2	Felsőoktatási infrastrukturális fejlesztések
TOP	1	Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	8.b	A foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	1.A	A vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térségi feltételek biztosításával	1.1	Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése
					1.B	A turizmus területi adottságai-ban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében.	1.2	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
					1.C	A munkahelyek elérhetőségének javítása, a munkavállalók mobilitásának segítése a közlekedési feltételek fejlesztésével.	1.3	A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
	2	Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	6.e	A városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezésmentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása.	2.A	Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása településfejlesztési beavatkozásokkal	2.1	Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés

Operatív Program	Prioritástengely		Beruházási prioritás		Specifikus cél		Intézkedés	
	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés
TOP	3	Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	4.e	Alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamilyen területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható multimodális városi mobilitást és a kárenyhítést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását.	3.A	Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése.	3.1	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés
			4.c	Az infrastrukturális létesítményekben – többek között a középületekben – és a lakásépítési ágazatban az energiahatékonyság, az intelligens energiagazdálkodás és a megújuló energia használatának támogatása.	3.B	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése.	3.2	Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
GINOP	1	Kis- és középvállalkozások versenyképességének javítása	3.c	A korszerű termék- és szolgáltatásfejlesztési képességek megteremtésének és bővítésének támogatása	NEC 2.1	A kkv-k növekedési lehetőségeinek megteremtése		Kapacitásbővítés támogatása
			3.d	A kkv-k segítése abban, hogy növekedni tudjanak a regionális, nemzeti és nemzetközi piacokon, és részt tudjanak venni az innovációs folyamatokban	NEC 3.1	Piacképes és együttműködő kkv szektor megteremtése		Vállalkozások hálózatosodásának és piacra jutásának elősegítése

Operatív Program	Prioritástengely		Beruházási prioritás		Specifikus cél		Intézkedés	
	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés
GINOP	2	Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció	1.b	A vállalkozások K+I beruházásainak előmozdítása, valamint a vállalkozások, a kutatási és fejlesztési központok és a felsőoktatási ágazat közötti kapcsolatok és szinergiák létrehozása, különös tekintettel a termék- és szolgáltatásfejlesztésbe, a technológiaátadásba, a társadalmi innovációba, az ökoinnovációba és a közszolgálati alkalmazásokba, a kereslet-élénkítésbe, a hálózatépítésbe, a klaszterekbe és az intelligens specializáció általi nyílt innovációba történő beruházásokra, továbbá a technológiai és alkalmazott kutatás, a kísérleti programok, a korai termékhitelítési intézkedések, az alaptermékfejlesztések, az alaptermékfejlesztések fejlett gyártási kapacitásának és próbagyártásának támogatása, valamint az általános célú technológiák terjesztése.	NEC 4.1	K+I aktivitás növelése a tudás- és technológia-intenzív vállalkozások körében		Vállalati K+I tevékenység intenzitásának ösztönzése
					NEC 4.2	Stratégiai K+I hálózatok számának növelése a K+F tevékenységet folytató vállalatok, valamint a közfinanszírozású és nonprofit kutatóhelyek (kutató-ismeretterjesztő szervezetek) között		Stratégiai K+I együttműködések és kezdeményezések támogatása
			1. a	A kutatási és innovációs (K+I) kiválóság fejlesztése, és különösen az európai érdekeltsgű kompetenciaközpontok támogatása érdekében a K+I infrastruktúra és kapacitás megerősítése.	NEC 5.1	A K+I kapacitások megerősítésével növekvő Horizon 2020 részvétel a közfinanszírozású és nonprofit kutatóhelyek (kutató-ismeretterjesztő szervezetek), valamint a vállalkozások körében.		K+I infrastruktúra és kapacitás megerősítése a nemzetközi kiválóság érdekében

Operatív Program	Prioritástengely		Beruházási prioritás		Specifikus cél		Intézkedés	
	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés
GINOP	3	Infokommunikációs fejlesztések	2.b	Az IKT-termékek és szolgáltatások, az e-kereskedelem továbbfejlesztése és az IKT iránti kereslet fokozása.	NEC 6.1	Az IKT szektor nemzetközi versenyképességének növelése		Versenyképes IKT szektor fejlesztése
			2.a	A szélessáv-kiépítés kiterjesztése és nagy sebességű hálózatok kiépítése, valamint a digitális gazdaságot szolgáló feltörekvő technológiák és hálózatok bevezetésének támogatása;	NEC 8.2	Nagy sáv szélességű kapcsolat biztosítása az ellátatlan állami intézményeknél		Újgenerációs szélessávú hálózatok és hozzáférés fejlesztése
KEHOP	4	Természetvédelmi és élővilág-védelmi fejlesztések	6.d	A biológiai sokféleség és a talaj megóvása és helyreállítása és az ökoszisztéma-szolgáltatások elősegítése, többek között a Natura 2000 és a zöld infrastruktúrák révén.	1	A zöld infrastruktúra fejlesztése, illetve a leromlott ökoszisztémák helyreállítása a védett, illetve közösségi jelentőségű természeti értékek és területek természetvédelmi helyzetének és állapotának javítása érdekében.	1	A természetvédelmi helyzet javítását és a leromlott ökoszisztémák helyreállítását célzó élőhely-fejlesztés
	5	Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása	4.iii	Az infrastrukturális létesítményekben – többek között a középületekben – és a lakásépítési ágazatban az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználás és a megújuló energia használatának támogatása.	4	Az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelése	2	Épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával

Operatív Program	Prioritástengely		Beruházási prioritás		Specifikus cél		Intézkedés	
	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés	Szám	Elnevezés
VP	1	A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben	1A	Az innovációnak, az együttműködésnek és a tudásbázis gyarapításának az ösztönzése a vidéki térségekben.	1.	Tudásátadás és tájékoztatási tevékenységek		
			1B	A kapcsolatok erősítése a mezőgazdaság, az élelmiszertermelés és az erdőgazdálkodás, valamint a kutatás és az innováció között, egyebek mellett a környezetgazdálkodás és a környezeti teljesítmény javítása céljából.				
			1C	Az egész életen át tartó tanulás és a szakképzés előmozdítása a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban.				

6.4. SZINERGIA, KAPCSOLÓDÁS MÁS PROGRAMOKHOZ

A KRAFT program kidolgozói a helyi közösségek véleményét, javaslatait is figyelembe vették az elképzelés körvonalazásakor. A helyben élő polgárok és közösségeik tervezési folyamatba való bevonása a megvalósíthatósági tanulmány elkészítése során két formában valósult meg. Az ISES egyrészt szakmai megbeszéléseken, egyeztetéseken látta vendégül a helyi közösségek képviselőit, másrészt nyilvános KRAFT fórumok szervezésével segítette a közösségi tervezést és részvételt. Az Alapítvány az elmúlt időszakban 5 alkalommal – 2014. május. 6-án és 20-án, június 11-én, 18-án, és július 23-án – megtartott, a „Kreatív város – fenntartható vidék (KRAFT)” című, mindenki számára nyitva álló fórumot szervezett azzal a céllal, hogy a program egyes elemeit bemutatassa; a városi és térségi szereplők véleményét a témában megismerje, valamint hogy megvitassa az együttműködési lehetőségeket. A fórumoknak az Európa Ház adott otthont.

10. kép: KRAFT Fórum

A KRAFT koncepció megvalósítása Kőszeg tudás alapú és kulturális örökség hasznosítás révén megvalósuló kreatív városfejlesztési programjával (a jelen dokumentumban bemutatott KRAFT program) indul, ezt követően a **Kőszeg–Szombathely város–együttes fejlesztési programjának kidolgozására** kerül sor. A kőszegi program, mint első lépés, egy **modell értékű beavatkozás**, amelyet a Kőszeg–Szombathely város–együttes és mikroregionális vonzáskörzetük (a köztük elhelyezkedő és őket körülvevő települések) fejlesztési programjának kidolgozása követ majd. A koncepció megfelelő adaptáció mellett új lehetőségeket biztosít a kis- és középvárosok együtteseire és az általuk meghatározott regionális gazdaságok számára a fenntarthatóság és a versenyképesség terén.

A Kőszeg–Szombathely városeggyüttes, mint agglomerációs térségi egység mintegy 200–250 ezer fős népességével eléri az európai középvárosok nagyságrendjét. A két város által együttesen generált és újszerűen felfogott fejlesztési térben egy új és hatékony agglomerációs gazdaság és hálózat-társadalom lehetőségei adóttak, jobban érvényesülnek a multiplikátor-hatások és növekszik a fokozott gazdasági megtérülés lehetősége. Mindez feltételezi az infrastrukturális fejlesztéseket, a közlekedés, a vendéglátás, a rekreáció színvonalának radikális növelését, összehangolt, integrált fejlesztését is.

A kutatói kapacitás és egyetemi fejlesztési programok mellett, azt kiegészítve **térségi feltöltődési, rekreációs lehetőségeket** is létre kell hozni. Kőszegre és az Írott-kő Natúrparkra (esetleg a Vas-hegy felé kiterjesztett területtel), mint a nagyváros számára szükséges emberi erőforrás megújulásához szükséges természeti térre, Szombathelyre és az ipari területekre pedig ezen erőforrások „termelési akcióterületére” kell tekinteni. Szombathely városa ezen felül az oktatás, a sport és a kultúra területén is jelentős kínálatot biztosít.

A fentieket egyrészt a Kőszegi-hegység, mint a természet és a kultúrák találkozásának színtere kulturális és természeti turisztikai „termékfejlesztésével”, másrészt az aktív szabadidős kínálat fejlesztésével lehet megvalósítani. Ide tartozik a tévesen fejlettnak minősített – valójában kapcsolódó szolgáltatásokat tekintve fejlett, de ugyanakkor rossz minőségű – kerékpárút hálózat fejlesztése, a kijelölt 150–200 ezer fős térség tengelyében fekvő víztározó, a kőszegi Abért-tavak fejlesztése, illetve kiemelten a már most is jelentős vállalkozásokra építő lovas szabadidősport hálózat. A víztározóval nem csak strand és a hozzá kapcsolódó turisztikai szolgáltatások, hanem kiemelten csónak- és hajó alapú vízi sport fejlesztés is megvalósulhatna. Ezzel nem csak a turistáknak, hanem az állandó és átmeneti lakosságnak is megteremténék a vizes sportolás lehetőséget. Az Abért-tavak és a mögöttük folyó Gyöngös-patak kulturális, gasztronómiai és rekreációs szolgáltatások ritka gazdagságát kínálhatja: a pisztrángos tanösvény mellett pisztrángos étterem, borozó létesülhet, a tavak partján a tanítási őszi szezonban működő félig fedett szabadterei színpad kínálhat nagyobb közönség számára kulturális élvezetet. Ugyanez igaz a lovas fejlesztésekre, melyeknek iskolai bázisa az Evangélikus Szakképző Iskolában adott, de szintén fejlesztésre szorul a biogazdálkodás és a borászat-szőlészet mellett.

Az új típusú vidékfejlesztési modell (KRAFT program) megvalósulása, majd adaptálása **új alapokra helyezheti a területfejlesztést** is: integrált tervezés, valós szektorközi partnerségek (önkormányzatok, állam, egyházak, vállalkozások, civil társadalom bekapcsolódása, oktatás-kutatás), térségi adottságok és szinergiák kihasználása. **A kőszegi program tanulságait felhasználva a régióon belül és az ország más régióiban is alkalmazásra kerülhet** az új fejlesztési koncepció. Ebben a jövőképből kell most elképzelnünk a megújuló Kőszeg és környé-

két, mint impulzusokat felvevő és kisugárzó kulturális szellemi központot. A KRAFT modell további térségekre való kiterjesztése az alábbi „karéjban” folytatódhat (sorrendiség nélkül):

- Sopron–Eisenstadt (Ausztria)–Fertőd (Eszterháza),
- Kőszeg–Bük–Szombathely,
- Körmend–Szentgotthárd–Őriszentpéter,
- Zalaegerszeg–Nagykanizsa–Kaposvár.

Az ország ezen méltatlanul háttérbe szorult részének 10–15 éven belül húzóerejévé válhat a turizmus, a rekreáció és a kreatív iparágak, amelyek által nyitott, együttműködő, kreatív városok létesülhetnek, valamint amelyektől új impulzusokat kaphat – és számukra is adhat – a minőségivé váló vidéki élet. Az urbanitás, a városiasság jegyeit és előnyeit, annak ismert hátrányai nélkül lehetne ilyen módon megteremteni. Ehhez viszont komplex, nagytérségi szemlélet, átfogó infrastrukturális koncepciók és ezek alapján megvalósuló beruházások, valamint intézményi fejlesztések elengedhetetlenek.

Az ország más határrégióiban is szükség lehet a KRAFT integratív fejlesztési koncepció alkalmazására, a KRAFT–szemlélet átvételére. Konkrét igény merült fel Salgótarján és Békéscsaba esetében is, ahol a közeljövőben szükséges megvizsgálni a KRAFT program adaptálását.

A térségfejlesztési jövőkép elemek megvalósításában **a tervezett kőszegi tudásközpont** (elsősorban a CAS, Pannon Egyetem, Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai és Szakképző Iskola) **együttműködik a szereplőkkel** (vállalkozások, önkormányzatok, civilek, oktatási és kulturális intézmények) és oktatási, kutatási, fejlesztési szolgáltatásaival segíti a célok elérését:

- a kulturális örökség hasznosítása révén, a **térségi adottságokra, hagyományokra alapozva** az országban **egyedülálló kreatív térség** jön létre;
- az **Írott-kő Natúrpark térségi márkává** válik;
- az alapfokú oktatási kínálatot kiegészíti sokféle kreatív módszer és lehetőség, amely segítséget ad **az identitás, együttműködés (team-munka) és a közösségben való gondolkodás erősítésében**, valamint **sokrétegű tudás megszerzését** teszi lehetővé;
- **erős közösségi kapcsolatrendszer, „kapcsolati tőke”, környezettudatosság és tudatos piaci magatartás** jellemzi a helyi társadalmat, amelyet kiegészít a hagyományápolás, a nyitottság és az újra való fogékonyság is,
- megjelenik **a térségi autonómia reálisan elérhető legmagasabb szintjére való törekvés** (elsősorban az energiaellátásban, helyi élelmiszertermelésben, emberi erőforrás fejlesztésében).

További kapcsolódások

Ahhoz, hogy Kőszeg új szerepét megfelelően be tudja tölteni, hogy a tudomány, amúvészetek, a kultúra és a gazdasági élet szereplői számára vonzó célpont legyen, kiszámítható, gyors és kényelmes elérhetőségre van szükség. Megfelelő külső és belső közlekedési infrastruktúra nélkül nem várható, hogy a minőségi tudást hordozó szellemi kapacitás – akár országhatárokon belülről, akár külföldről – ideáramoljon, tartósan megtelepedjen. A projekt keretében kidolgozásra került egy **térségi közlekedésfejlesztési javaslat**, amely a következő szempontokra épít:

- vasúti közlekedés: Szombathely–Kőszeg és Kőszeg–Harka viszonylatban;
- közúti közlekedés: 87-es számú főút fejlesztése, 8627. jelű Fertőszentmiklós – Kőszeg összekötő út főúttá történő átépítése, S31-es gyorsforgalmi út hiányzó szakaszának megépítése.
- a busz–vasút menetrendek összehangolása, esetleg ingajáratok létesítése.

A térségben jelen lévő, vagy a hamarosan meginduló nagy programok, kiemelt projektek (pl. Szombathely, Sopron, Eisenstadt, Fertőd) minél hatékonyabb működtetéséhez, hosszú távú fenntarthatóságához a települések napi szintű összekapcsolása szükséges, amihez azonban a közlekedési infrastruktúra fejlesztése elengedhetetlen (a kidolgozott térségi közlekedésfejlesztési javaslat alapján ez cca. 123,3 mrd Ft beruházási költséget jelent). A javaslatban megfogalmazott elemek egy része nevesített az IKOP-ban (87-es főút Szombathely–Kőszeg között (2x1) – IKOP-3 projektek között 66. helyen; Szombathely–Kőszeg (forgalmi kitérő, biztosítóberendezés, peron) – Nemzeti Közlekedési Stratégia/Országos Vasútfejlesztési Konceptió projektjavaslatok 64. helyen), így a megvalósítás forrása rendelkezésre áll, a kérdés ezen fejlesztések időbeli megvalósulása.

A KRAFT program szempontjából – közös programok kidolgozása, kapcsolódási pontok keresése – nagy lehetőséget jelent a „**Helyi gazdaság és közszolgáltatás fejlesztés hátrányos helyzetű munkanélküliek foglalkoztatásával a kőszegi és a felső-répcementi foglalkoztatási paktumban**” című – TÁMOP-1.4.5-12/1-2012-0010 azonosító jelű – pályázat megvalósítása. A projekt célja a Kőszegi és Felső-Répcementi Kistérség Foglalkoztatási Paktuma által kidolgozott, a térségi foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akcióterv projektjeinek, a sikeres piaci képzés és nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedés elősegítése, fenntartható munkahelyek létesítése a partnerségben résztvevők együttműködésével.

A szombathelyi székhelyű **Nemzeti Regionális Kreatív Intézet** szintén erősítheti a KRAFT program térségi kiterjesztését, a hatékony együttműködések növelését. Az Intézet feladatai – Nyugat-Magyarország, Szombathely és térségének kreatív gazdaságfejlesztése, a kreatív és internetiparhoz kapcsolódó vállalkozások fejlesztése, a start up cégek, pályakezdők, diá-

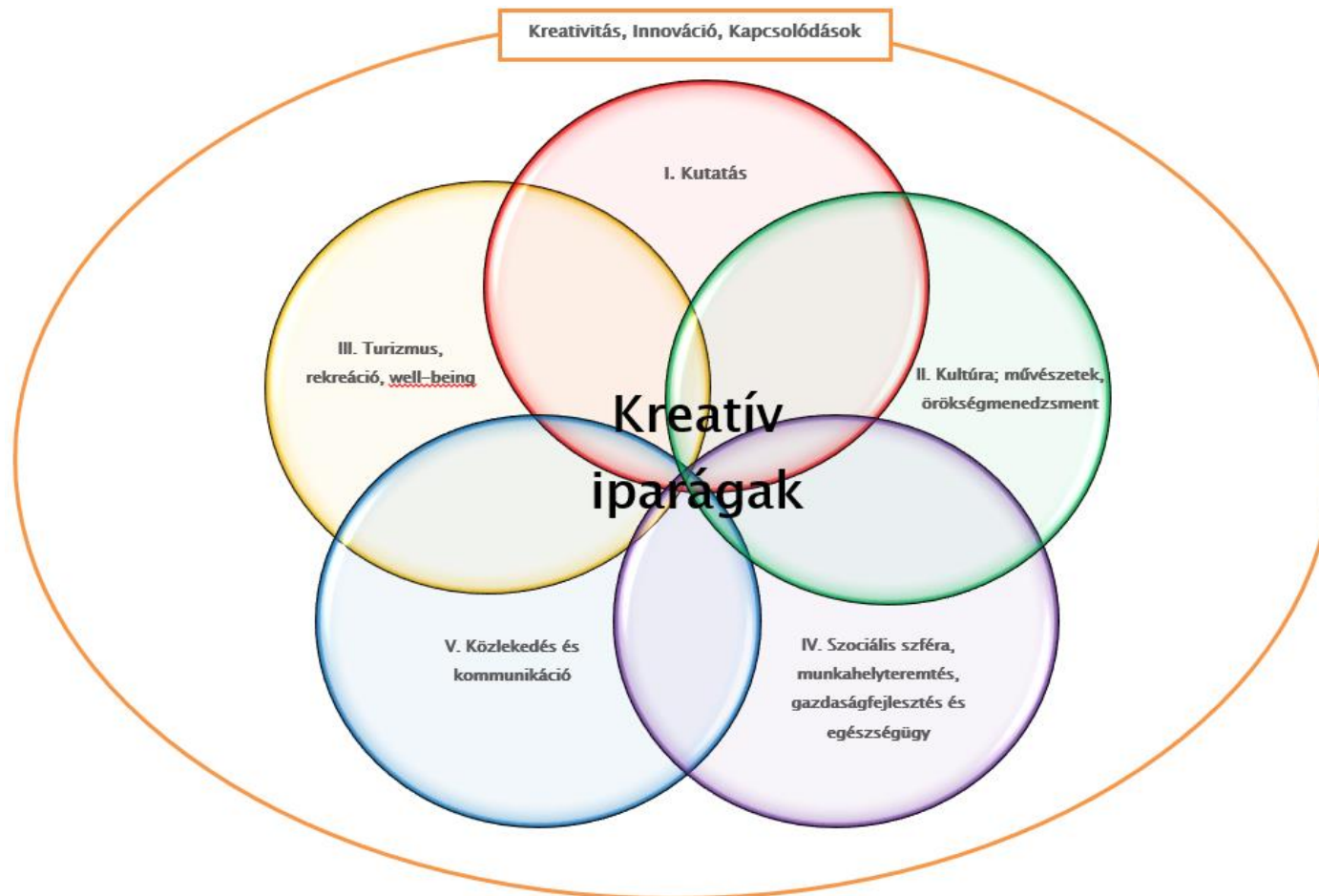
kok kreatív és digitális versenyképességének elősegítése a Savaria Egyetemi Központ, illetve a Nyugat–magyarországi Egyetem szellemi bázisán keletkezett kutatási eredmények hasznosítása – jól kapcsolódnak a KRAFT céljaihoz, tervezett intézkedéseikhez.

A Pannon Mechatronikai Klaszterrel való együttműködési lehetőség a területi, régiós kapcsolódáson túl, a technológia- és innováció-orientációban is megvalósulhat. A Klaszter a mechatronikai tudásháttérre alapoz (gép-, eszköz- és alkatrészgyártás – elektronikával és informatikával kombinálva), amely jól ötvözhető a CAS informatikai jellegű fejlesztéseivel. Emellett együttműködési lehetőség kínálkozik a Jövőkutatásokra Épülő Interdiszciplináris Kutatóműhellyel is ipari hálózat kialakítása, valamint az eredmények helyi és országos disszeminációja kapcsán.

Az EU versenyképességének fejlesztését célzó **Európa 2020 stratégiai célkitűzéseikhez** az alábbi pontokban kapcsolódik a KRAFT:

- A népesség foglalkoztatási rátájának emelése (ezen belül a fiatal és az idősebb munkavállalók nagyobb mértékű foglalkoztatása).
- A kutatás–fejlesztés feltételeinek javítása.
- A megújuló energiaforrások arányának növelése.
- A képzettségi szint javítása.

7. A PROJEKTELEMEK ISMERTETÉSE

4. ábra: A KRAFT program szinergiái: kreativitás, innováció, kapcsolódások

16. táblázat: KRAFT programelemeinek meghatározott témaelemekhez való csoportosítása

Témacsoport	Projektelem	Részprojektek
I. Kutatás, K+F+I, oktatásfejlesztés	Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja – Centre for Advanced Interdisciplinary Studies (CAS)	Kutatói laboratóriumok (Globalizáció és Kormányzás Laboratórium; Komplexitás és Nem-linearitás; Kulturális örökség és fenntarthatóság; MTA támogatott kutatóműhely; Nyílt Adat és Közösségi Informatika Műhely)
		Jövő kutatásokra Épülő Interdiszciplináris Kutatóműhely létrehozása – Természet-tudományi és Műszaki Informatikai Központ
		Fenntarthatósági Elemző Központ létrehozása
		Pannon Irodalom Háza kialakítása
		Big Data központ kialakítása
		Technológiai és Transzfer Központ
		Határtalan Hangok – Kreatív Zenei Központ és Művészetterápia
		Nemzetközi Kutatókönyvtár
		KRAFT Intézet
		Publikációs Iroda létrehozása
	Pannon Egyetem kutató-oktató bázisának létrehozása	Pannon Egyetem oktatási és kutatási infrastruktúrájának kiépítése, valamint képzési, kutatási és ösztöndíj programjainak megvalósítása
		Nemzetközi Diplomáciai Akadémia létrehozása
		Mesterprogramok
		Doktori iskola

Témacsoport	Projektelelem	Részprojektek
I. Kutatás, K+F+I, oktatásfejlesztés	Pannon Egyetem Georgikon Karának és az Evangélikus Szakképző Iskola térségfejlesztési együttműködése	Pannon Egyetem Georgikon Karának képzési és ösztöndíj programjának fejlesztése Evangélikus Szakképző Iskola képzési program fejlesztése Evangélikus Szakképző Iskola gyakorlati helyeinek infrastrukturális fejlesztése
	Klíma- és energia stratégia készítése	
II. A kulturális örökség új menedzsmentje	Kőszegi múzeumfejlesztés	Zsinagóga felújítása, kulturális célú hasznosítása Kiengesztelődés és Dialógus Háza létrehozása "Múlt – jelen – jövő" Kőszegi Agora - Örökség-múzeum létesítése a volt Balog iskola épületében „Kőszegi toronyélmény”
III. Turizmus, rekreáció, well-being	Gyöngyös-patak revitalizáció	
	Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése	
	Turisztikai fejlesztések	Interaktív tájékoztatás; útépítés, -javítás; közlekedésfejlesztés Szénsavas ivókút fejlesztése Sífelvonó, síház környékének rendezése Okmányos környezetének rendezése Hétforrás turista pihenőhely fejlesztése Tematikus erdészeti és vadászati információs pont létesítése (Keresztkút) Keresztkúti Pihenőhely fejlesztése Táborhegyi vadspark és kilátó Kőszegi bor és gasztronómiai excellence fejlesztése, működtetése Korcsolyapálya kialakítása Királyvölgyi játszótér létesítése Sportcélú fejlesztések

Témacsoport	Projektelem	Részprojektek
IV. Munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés szociális szféra	Nemzgyár rehabilitáció	
	Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény épületeinek energetikai korszerűsítése	
V. Közlekedés és kommunikáció	Okos város kialakítása Kőszegen (Smart City)	
	Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése	
	Kőszegi Városmajor felújítása	

17. táblázat: A 2014–2020 között tervezett projektek főbb információi (a sorrendiség prioritási rangsort is jelent)

#	Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Projekt/részprojekt célja	Projekt/részprojekt rövid leírása	Kedvezményezett
1.	Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja – Centre for Advanced Interdisciplinary Studies (CAS)	<p>Kutatói laboratóriumok (Globalizáció és Kormányzás Laboratórium; Komplexitás és Nemlinearitás; Kulturális örökség és fenntarthatóság; MTA támogatott kutatóműhely; Nyílt Adat és Közösségi Informatika Műhely)</p> <p>Jövőkutatásokra Épülő Interdiszciplináris Kutatóműhely létrehozása – Természettudományi és Műszaki Informatikai Központ</p>	Az Új Közép-Európa ösztöndíjprogramon alapuló nemzetközi szintű közép-európai kisugárzású tudásközpont (Center for Advanced Study) és új kutatóhelyek létrehozása, és Nemzetközi Diplomáciai Akadémia telephelyének kialakítása, oktatási infrastruktúra kiépítése	<p>Kutatószobák, előadó és szemináriumtermek, közösségi és irodahelyiségek, valamint az ezekhez kapcsolódó háttérinfrastruktúra kialakítása, szükséges eszközbeszerzések, szakmai és ösztöndíjprogramok megvalósítása</p> <p>Alapkutatások megvalósítása fizikai természettudományi orientációval (mozgástudomány, energetika, intelligens informatika); a jövőkutatói irányok „jelenben értelmezett” műszaki kihívásai alapján. Az ipari technológiák megértését, valamint a jövőbeni trendek értelmezését támogató háttértudományos kutatóműhely kialakítása.</p>	ISES (létrehozását követően CAS)

#	Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Projekt/részprojekt célja	Projekt/részprojekt rövid leírása	Kedvezményezett
1.	Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja – Centre for Advanced Interdisciplinary Studies (CAS)	Nemzetközi Fenntarthatósági Elemző Központ létrehozása	Az Új Közép-Európa ösztöndíjprogramon alapuló nemzetközi szintű közép-európai kisugárzású tudásközpont (Center for Advanced Study) és új kutatóhelyek létrehozása, és Nemzetközi Diplomáciai Akadémia telephelyének kialakítása, oktatási infrastruktúra kiépítése	Tudományosan megalapozott gyakorlati, precíz módszerek kidolgozása a fenntarthatóság jobb megértéséhez és előmozdításához, az új információk egyetemi képzés és ipari/közigazgatási közegben folytatott tanfolyamok általi terjesztéséhez	ISES (létrehozását követően CAS)
	Pannon Irodalom Háza kialakítása	Irodalomtörténeti kutatások folytatása, a térség irodalmi emlékeinek, kultuszainak feltérképezése, irodalmi tudatkutatás (Trieszt–Kőszeg–Bécs), alkalmazott irodalomtudományi kutatások elvégzése, az irodalmi emlékek megjelenítésének segítése a térség oktatási intézményeiben; Pannon Irodalmi Múzeum létrehozása; irodalmi rendezvények szervezése			
	Határtalan Hangok – Kreatív Zenei Központ és Művészetterápia	Az elképzelés a hanghullámok minden irányú terjedését tekinti kiinduló modellnek a politikai és kulturális határok viszonylagosságát vizsgáló társadalmi-művészeti projekt számára. Részei: Ének a Határtalanról: Zene: Kreativitás – Terápia – Kommunikáció; Zene és Regionalitás – Collegium Musicum Ginsiumensis (Kőszegi Hangász Kollégium); Művészet és közösségépítés.			

#	Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Projekt/részprojekt célja	Projekt/részprojekt rövid leírása	Kedvezményezett
1.	Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja – Centre for Advanced Interdisciplinary Studies (CAS)	Big Data Központ	Az Új Közép-Európa ösztöndíjprogramon alapuló nemzetközi szintű közép-európai kisugárzású tudásközpont (Center for Advanced Study) és új kutatóhelyek létrehozása, és Nemzetközi Diplomáciai Akadémia telephelyének kialakítása, oktatási infrastruktúra kiépítése	Egy olyan interdiszciplináris alkalmazott kutatási központ létrehozása, amely a Big Data analitikus lehetőségeinek innovatív felhasználását támogatja 3-as funkciójával: – Big Data LAB: horizontális tevékenység keretein belül közös módszertani támogatást nyújt a különböző interdiszciplináris műhelyek és projektek számára; – Vallás és Globalizáció Observatory: kulturális- és értékrendek kutatása; – Üzleti, közlekedési, egészségügyi, kulturális rendszerek működési és biztonsági problémáinak azonosítása, megoldási lehetőségeinek feltárása.	ISES (létrehozását követően CAS)
	Technológiai és Transzfer Központ	Az IBM-mel együttműködve kialakításra kerülő vállalkozási inkubátor, melynek célja a hazai innovatív szoftver technológián alapuló termékek megvalósítása és világpiaci bevezetése az IBM támogatásával a vállalkozások versenyképességének és K+I tevékenységének ösztönzése érdekében.			
	Könyvtár	A CAS témáihoz kapcsolódó kutatási területek könyvállományának biztosítása.			
	KRAFT Intézet	Történeti, szociológiai, empirikus kutatások központja, amely a KRAFT modell országos elterjesztését végzi.			
	Publikációs Iroda létrehozása	Oktatási és kutatási infrastruktúrához kapcsolódó könyv- és lapkiadó létrehozása, kiadói szakmai oktatás végzése			

#	Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Projekt/részprojekt célja	Projekt/részprojekt rövid leírása	Kedvezményezett
2.	Pannon Egyetem kutató- oktató bázisának létreho- zása	Pannon Egyetem oktatási és kutatási infrastruktúra- jának kiépítése, valamint képzési, kutatási és ösz- töndíj programjainak meg- valósítása	Pannon Egyetem telephelyének kialakí- tása, oktatási és kutatási infrastruktúra kiépítése, kutatási programok megvaló- sítása, vállalati inkubációs központ lét- rehozása	Tantermek és laborok kialakítása, felszerelése, képzési programok megvalósítása	Pannon Egyetem
		Nemzetközi Diplomáciai Akadémia létrehozása		Nemzetközi diplomáciai oktatás létrehozása (kelet- és közép-európai és balkáni szakirány).	
		Mesterprogramok		Globális és regionális tanulmányok közép-európa szakirány Kulturális örökségmenedzsment képzés Critical Studies in the Information Age	
2.	Pannon Egyetem kutató- oktató bázisának létreho- zása	Doktori iskola	Pannon Egyetem telephelyének kialakí- tása, oktatási és kutatási infrastruktúra kiépítése, kutatási programok megvaló- sítása, vállalati inkubációs központ lét- rehozása	International Doctoral School: doktori iskolák, amelyeken belül több egyetem közösen valósítja meg programjait, képzéseit Global Regional Studies Interdisciplinar School (Pannon Egyetem doktori iskolája).	Pannon Egyetem ELTE, Bolognai Egye- tem (Olaszország), valamint egyeztetés alatt: Kaposvári Egye- tem, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) és Liszt Fe- renc Zeneművészeti Egyetem
3.	Nemezgyár rehabilitáció	-	A meglévő textilipari hagyományokra építő, ipari, oktatási, kutatási, kulturális és kiállítási tevékenységnek helyet adó, programalkotásában nemzetközi szin- ten is előremutató intézmény létrehozá- sa	Kreatívipar regionális központként létrehozása, amely az ipari tevékenységre (működő textilipa- ri tevékenység folytatása), a kutatás-fejlesztésre és oktatásra, továbbá a kultúrára, szórakozásra épít.	Design Terminál és/vagy vállalkozási konzorcium

#	Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Projekt/részprojekt célja	Projekt/részprojekt rövid leírása	Kedvezményezett	
4.	Pannon Egyetem Georgikon Karának és az Evangélikus Szakképző Iskola térségfejlesztési együttműködése	Pannon Egyetem Georgikon Karának képzési és ösztöndíj programjának fejlesztése	A mezőgazdaság területén a középiskolai és egyetemi oktatáson, valamint gazdaságokon, vállalkozásokon átívelő oktatás- és infrastruktúra fejlesztési program megvalósítása, gyakorlati helyek kialakítása, korszerűsítése	Helyi igényekre reagáló képzések indítása	Pannon Egyetem	
				Integrált tudományokon alapuló képzések		
				Vidékfejlesztési kiválóságközpont alapítása		
				AIK kutatási központ nyitása		
				Élelmiszer-minőség ellenőrző labor nyitása		
				Élelmiszer Innovációs Központ alapítása		
				Evangélikus Szakképző Iskola képzési program fejlesztése	Egyetemi gyakorló Iskola cím megszerzése	Kőszegi Evangélikus Egyházközség (Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai és Szakképző Iskola és Kollégium)
					Innovatív szakképzési rendszer kidolgozása	
					Oktatási helyszínek reorganizációja	
					Középfokú szakképzések indítása, fejlesztése	
					Beiskolázási körzet és keretszám növelése	
					Praktikus oktató bázisok kialakítása (tangazdaság, tankert)	
	Evangélikus Szakképző Iskola gyakorlati helyeinek infrastrukturális fejlesztése	Logisztikai fejlesztések – szállás és étkezés az oktatás szolgálatában (tankonyha és kollégium korszerűsítése)	nem releváns			
	Térségfejlesztés					

#	Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Projekt/részprojekt célja	Projekt/részprojekt rövid leírása	Kedvezményezett
5.	Kőszegi múzeumfejlesztés	Kiengesztelődés és Dialógus Háza létrehozása	Kőszeg kulturális értékeinek összehangolt és a mai kor igényeinek megfelelő, korszerű, interaktív bemutatása, közösfőrmáló terek létrehozása	Megbékélés és Dialógus Házának felújítása, benne közösségi és kiállítótér létrehozása	meghatározása folyamatban
		Zsinagóga felújítása, kulturális célú hasznosítása		Multifunkcionális közösségi és rendezvénytér, valamint állandó kiállítás megvalósítása	nem releváns
		"Múlt – jelen – jövő" Kőszegi Agora – Örökségmúzeum létesítése a volt Balog iskola épületében		Kőszeg Város múzeumi funkcióinak egy helyre szervezése, interaktív, modern kiállítási tartamok fejlesztésével, egyéb funkciók telepítésével, Média Centrum létrehozásával	Kőszeg Város Önkormányzata
		„Kőszegi toronyélmény”		Evangélikus kiállítás létrehozása, kilátó létesítése	Kőszegi Evangélikus Egyházközség
6.	Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése	-	Egy új intermodális pályaudvar megépítése Kőszegen és a hozzá kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztési központjának kialakítása	Kőszegen egy új intermodális pályaudvar megépítése	Kőszeg Város Önkormányzata
7.	Gyöngyös-patak revitalizáció	-	A Gyöngyös-patak várost érintő középső szakaszának rendezése, közlekedési infrastruktúra javítása, közösségi terek kialakítása	A tervezési területen található utak és hidak felújítása, sétány és kerékpárút kialakítása, Széchenyi téri park és egyéb zöldfelületek megújítása, parkolók kialakítása	Kőszeg Város Önkormányzata
8.	Kőszegi Városmajor felújítása	Parkolóház és vásárcsarnok építése	Kőszeg parkolási helyzetének javítása, modern, helyi termelőket befogadni képes vásárcsarnok kialakítása, valamint a tűzoltóság megfelelő infrastruktúrájának létrehozása	Új parkolóház kialakítása (155 gk), helyi termelői piac ide telepítése; feltáró utak kialakítása	Kőszeg Város Önkormányzata
		Tűzoltóság átköltöztetése		Tűzoltóság megfelelő környezetbe történő áttelepítése, új, korszerű tűzoltósági épület felépítése	Kőszeg Város Önkormányzata
9.	Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése	-	Jelenleg funkció nélküli vízfelület sport, rekreációs és kulturális célú hasznosítása, kiszolgáló infrastruktúra létesítése	Lukácsházi árvízcsökkentő tározó hasznosítása sport, rekreációs, turisztikai és kulturális célokra	Kőszeg Város Önkormányzata
10.	Klíma- és energia stratégia készítése	-	Stratégiakészítés	Az Írottktő Natúrpark térségére vonatkozó stratégiaiakészítés	Kőszeg Város Önkormányzata

#	Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Projekt/részprojekt célja	Projekt/részprojekt rövid leírása	Kedvezményezett
11.	Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény energetikai korszerűsítése	-	Épületek energetikai korszerűsítés a hatékony intézményfenntartás érdekében	Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény épületeinek energetikai korszerűsítése	KLIC
12.	Okos Város (Smart City)	Smart City koncepció kidolgozása.	Interdiszciplináris innovációs pilot projektek létrehozása	Kifejezetten a magyar városok sajátosságait figyelembe véve infokommunikációs technológiákkal támogatva ösztönözní a fenntartható fejlődést. A koncepció magában foglalja az intelligens közlekedésinformatikai megoldások kiterjesztésének vizsgálatát, a közcélú wifi kiépítésének és a térfigyelő kamerarendszer bővítésének koncepcióját is.	IBM
13.	Turisztikai fejlesztések	Interaktív tájékoztatás; útépités, útjavítás; közlekedésfejlesztés	Színvonalas és változatos rekreációs, turisztikai infrastruktúra kialakítása mind a térség lakosai, mind az ide látogató turisták, mind pedig az oktatási és kutatási programokban résztvevők számára	Kőszegen interaktív információs tábla létrehozása a Kőszegi-hegység programjairól; meglévő utak javítása, sorompó-, kamerarendszer és parkolóépítés; közösségi közlekedés fejlesztése	Kőszeg Város Önkormányzata
		Szénsavas ivókút fejlesztése		A szénsavas kútnál ivópavilon létesítése, a szénsavas víz kulturált környezetben történő kóstolása infrastruktúrájának kialakítása	Kőszeg Város Önkormányzata
		Sífelvonó, síház környékének rendezése		Jelenlegi sífelvonó, „melegedő ház” és környezetének turista pihenőhellyé történő alakítása	meghatározása folyamatban
		Okmányos környezetének rendezése		Kulturált gépkocsi parkolási lehetőség és buszmegálló kialakítása, interaktív tájékoztató tábla elhelyezése, szociális blokk kialakítása	meghatározása folyamatban
		Hétforrás turista pihenőhely fejlesztése		A lebontandó laktanya területén esőbeálló, pihenőhely és kiszolgáló helyiségek kialakítása, szabadtéri rendezvényhelyszín létesítése	meghatározása folyamatban
		Tematikus erdészeti és vadászati információs pont létesítése (Keresztkút)		Faszerkezetű kilátó, információs pont infrastruktúrájának kialakítása, útszakasz kiszélesítése	meghatározása folyamatban

#	Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Projekt/részprojekt célja	Projekt/részprojekt rövid leírása	Kedvezményezett
13.	Turisztikai fejlesztések	Keresztkúti Pihenőhely fejlesztése	Színvonalas és változatos rekreációs, turisztikai infrastruktúra kialakítása mind a térség lakosai, mind az ide látogató turisták, mind pedig az oktatási és kutatási programokban résztvevők számára	Rekreációs üdülőcentrum fejlesztése: szálláshelyek és étterem létesítése, sport- és játéktér fejlesztés, energetikai, informatikai fejlesztések	Vállalkozás
		Táborhegyi vadaspark és kilátó		Az elhagyott katonai támaszpont területrendezés, vadaspark, játszótér és kilátó kialakítása	meghatározása folyamatban
		Kőszegi bor és gasztro-nómiai excellence fejlesztése, működtetése		Excellence borbár és vinotéka, szórakozóhely és Bor és Gasztro Excellence Oktatási Központ létrehozása	Vállalkozás
		Korcsolyapálya kialakítása		Kőszeg Fő terén mobil sátorral fedett korcsolyapálya létesítése időszakos jelleggel	meghatározása folyamatban
		Királyvölgyi játszótér létesítése		A török-magyar idők hangulatát visszaidéző játszótér	meghatározása folyamatban

A táblázatban szereplő projektelemek együttesen határozzák meg a KRAFT programot, azonban néhány elem nem feltétlenül a KRAFT keretében, hanem más programokból kerülhet finanszírozásra. A táblázat a projekteket prioritási sorrend szerint mutatja be, a benne szereplő elemek egymást követően, illetve egymással párhuzamosan kerülnek megvalósításra, együtt teljesítik ki az elképzelést.

A teljes projektportfólió szakmai tartalmának részletes meghatározásakor célszerű figyelemmel lenni arra, hogy a hasonló típusú fejlesztések eszközigényeit, azok műszaki specifikációit összehangoljuk a jövőbeni együttműködések hatékonysága, valamint a kompatibilitás érdekében (pl. horizontális infokommunikációs terv készülhet). Meg kell vizsgálni, hogy léteznek-e olyan rendszerek, amelyek ki tudnak elégíteni akár több projekt által külön-külön generált igényt, feltételt, ezeket tudják-e együttesen kezelni, lehet-e a projektköltségeket racionalizálni. Ezen vizsgálat alkalmával fontos kitérni arra is, hogy ezen rendszerek pályázati forrásból történő finanszírozása megoldható-e.

18. táblázat: Projekthelyszínek összefoglaló táblázata

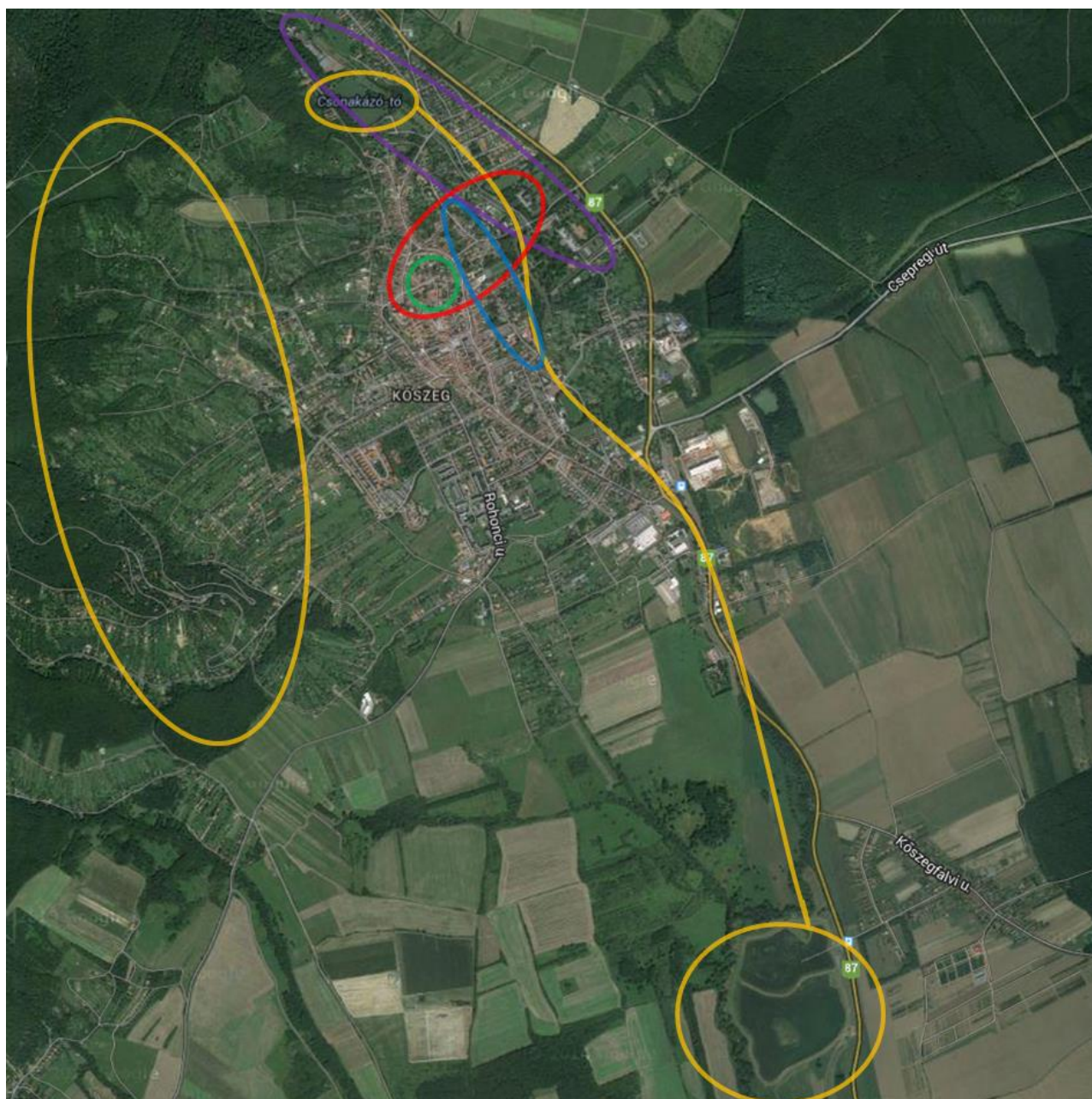
Ingtanok elnevezése, címe	Ingtan jelenlegi tulajdonosa	Ingtan jövőbeli, tervezett tulajdonosa	Ingtan jelenlegi funkciója	Ingtan tervezett funkciója	Kapcsolódás projekthez	Ingtan jelenlegi állapota	Műemlék épület
Művészetek Háza Kőszeg, Chernel utca 18. Hrsz.: 1834	Magánszemély	Magyar Állam, vagyonykezelő MNV Zrt.	esetenként kiállítási helyszín	kutatószobák, irodák, közösségi terek	CAS	felújításra szoruló	igen
Bálház Kőszeg, Schneller István u. 2-4., Hrsz: 1808, 1809	Erste Ingatlan fejlesztő Hasznosító és Mérnöki Kft.	Magyar Állam, vagyonykezelő MNV Zrt.	funkció nélküli	előadóterem, art mozi, kiállítóterek, kísérleti színház, étterem, kerthelyiség	CAS	részben felújított	igen
Festetics/Chernel ház Kőszeg, Chernel u. 10. Hrsz.: 1839	Magyar Állam vagyonykezelő MNV Zrt.	Magyar Állam vagyonykezelő MNV Zrt.	részben lakóház, részben funkció nélküli	kutatószobák, könyvtár	CAS	leromlott, jelenleg nem hasznosítható	igen
Zwinger (Öregtorony) Kőszeg, Chernel utca 16. Hrsz.:1831	Magyar Állam, vagyonykezelő Kőszeg Város Önkormányzata	Magyar Állam, vagyonykezelő Kőszeg Város Önkormányzata	részben városi múzeum, részben funkció nélküli	kutatószobák, előadóterem, kamaraterem, kiállítóter, olvasó, kávézó	CAS	felújításra szoruló	igen
Európa Ház Kőszeg, Chernel u. 14. Hrsz.: 1837/A/1,2,3,4,8	Kőszeg Város Önkormányzata (25 évre az ISES használatában)	Kőszeg Város Önkormányzata (25 évre az ISES használatában)	ISES központi épülete	CAS központi épülete, szeminárium termek, kutatószobák, kiszolgáló helyiségek	CAS	felújításra szoruló	igen
Bencés Rendház Kőszeg, Rajnis utca 2. Hrsz.: 1812	Magyar Bencés Kongregáció Panonhalmi Főapátság	Magyar Bencés Kongregáció Panonhalmi Főapátság	részben ifjúsági szállás, részben funkció nélküli	professzori és diákszallás, kutatószobák, vendéglátás	CAS	felújításra szoruló	igen

Ingtalanok elnevezése, címe	Ingtalan jelenlegi tulajdonosa	Ingtalan jövőbeli, tervezett tulajdonosa	Ingtalan jelenlegi funkciója	Ingtalan tervezett funkciója	Kapcsolódás projektekhez	Ingtalan jelenlegi állapota	Műemlék épület
Nádasdy-ház (Zeneiskola) Kőszeg, Chernel u. 12. Hrsz.: 1832/2	Kőszeg Város Önkormányzata, vagyonkezelője és a fenntartója a KLIK	Kőszeg Város Önkormányzata, vagyonkezelője és a fenntartója a KLIK	zeneiskola	zeneiskola, szemináriumi termek, kutatószobák	CAS	felújításra szoruló	igen
Torkos-ház Kőszeg, Chernel u. 2. Hrsz.: 1844	Magánszemély	Magyar Állam, vagyonkezelő MNV Zrt.	funkció nélküli	professzori lakások, kutatószobák	CAS	felújításra szoruló	igen
Sgraffitós-ház Kőszeg, Jurisics tér 7. Hrsz.: 1771	Kőszeg Város Önkormányzata – UNESCO tanszék Corvinus Egyetem és ISES használatban	Kőszeg Város Önkormányzata – UNESCO tanszék Corvinus Egyetem és ISES használatban	oktatási helyszín	szemináriumi termek, kutatószobák	CAS	részben felújított	igen
Táblabíró ház Kőszeg, Táblaház u. 9. Hrsz.: 1806	Europa Nova Nonprofit Kft.	Europa Nova Nonprofit Kft.	funkció nélküli	kutatószobák és professzori lakások	CAS	részben felújított	igen
MÁV Gyermekotthon Kőszeg, Felső Körút 4. Hrsz.: 1165	Magyar Állam vagyonkezelő MNV Zrt.	Magyar Állam vagyonkezelő MNV Zrt. vagy Pannon Egyetem	funkció nélküli	kutató és oktatási helyszín	CAS Pannon Egyetem kutató-oktató bázisának létrehozása Smart City	felújításra szoruló	igen
Nemezgyár Kőszeg, Hrsz.: 1111	Magánszemély	Design Terminál vagy vállalkozási konzorcium	nemezgyár	nemezgyár és oktató-kutató bázis, design központ	Nemezgyár rehabilitáció	felújításra szoruló	nem

Ingtatlanok elnevezése, címe	Ingtatlan jelenlegi tulajdonosa	Ingtatlan jövőbeli, tervezett tulajdonosa	Ingtatlan jelenlegi funkciója	Ingtatlan tervezett funkciója	Kapcsolódás projektekhez	Ingtatlan jelenlegi állapota	Műemlék épület
Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai és Szakképző Iskola és Kollégium Kőszeg, Árpád tér 1., Hrsz.: 1727, 1729	Magyarországi Evangélikus Egyház	Magyarországi Evangélikus Egyház	oktatási helyszín, tangazdaság, tankert, tankonyha, kollégium	oktatási helyszín, tangazdaság, tankert, tankonyha, kollégium	Pannon Egyetem Georgikon Karának és az Evangélikus Szakképző Iskola térségfejlesztési együttműködése	felújításra szoruló	nem
Volt vízimalom és lakóház Kőszeg, Gyöngyös u. 1. Hrsz.: 1754	Magyar Állam, vagyonykezelő MNV Zrt.	Magyar Állam, vagyonykezelő MNV Zrt.	részben lakóház, részben funkció nélküli	közösségi tér, kiállítóhely	Kiengesztelődé és Dialógus Háza létrehozása	leromlott, jelenleg nem hasznosítható	igen
Zsinagóga Kőszeg, Várkör 41. Hrsz.:1743/1	KIVING Zrt.	KIVING Zrt.	funkció nélküli	multifunkcionális közösségi és rendezvénytér, állandó kiállítóhely	Zsinagóga felújítása, kulturális célú hasznosítása	leromlott, jelenleg nem hasznosítható	igen
volt Kőszegi Tanítóképző (volt Balog iskola) Kőszeg, Kelcz-Adelffy u. 3. Hrsz.: 1763	Schönauer Kft.,	Magyar Állam, vagyonykezelő MNV Zrt.	funkció nélküli	múzeum, kiállítóhely, közösségi terek, média centrum	"Múlt – jelen – jövő" Kőszegi Agora – Örökségmúzeum létesítése a volt Balog iskola épületében	leromlott, jelenleg nem hasznosítható	igen
Evangélikus templom Kőszeg, Várkör 44. Hrsz.: 1736	Kőszegi Evangélikus Egyházközség	Kőszegi Evangélikus Egyházközség	vallási	múzeum, kiállítóhely, kilátó	„Kőszegi toronyélmény”	felújításra szoruló	igen
a pontos lista az érintett ingatlanokról összeállítás alatt	na.	na.	városi területek	városi területek	Gyöngyös-patak revitalizáció	nem releváns	nem

Ingtatlanok elnevezése, címe	Ingtatlan jelenlegi tulajdonosa	Ingtatlan jövőbeli, tervezett tulajdonosa	Ingtatlan jelenlegi funkciója	Ingtatlan tervezett funkciója	Kapcsolódás projektekhez	Ingtatlan jelenlegi állapota	Műemlék épület
Kőszeg, Hrsz.: 2196	Kőszeg Város Önkormányzata	Kőszeg Város Önkormányzata	funkció nélküli	parkoló és vásárcsarnok	Kőszegi Városmajor felújítása	leromlott, jelenleg nem hasznosítható	nem
Kőszeg, Liszt F. u. 30. Hrsz.: 2530/2	Kőszeg Város Önkormányzata	Kőszeg Város Önkormányzata	funkció nélküli	tűzoltóság	Kőszegi Városmajor felújítása	nem releváns	nem
Kőszegi Abért-tavak Kőszeg, Hrsz.: 0164/34	Magyar Állam, vízfelszín kezelői jog: na.	Magyar Állam, vízfelszín kezelői jog: Kőszeg Város Önkormányzata	víztározó	sport, rekreáció, turizmus, kultúra	Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése	nem releváns	nem
Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (EGYMI) ingatlan-együttese Kőszeg, Kiss J. u. 31. Hrsz.: 1991	Magyar Állam, vagyongazdálkodó és fenntartó: KLIK	Magyar Állam, vagyongazdálkodó és fenntartó: KLIK	oktatási helyszín	oktatási helyszín	Dr. Nagy László EGYMI épületeinek energetikai korszerűsítése	energetikai korszerűsítése szükséges	igen

A következő fejezetben kerülnek részletesen kifejtésre az egyes projektek, melyek elhelyezkedését mutatják az alábbi térképek:

5. ábra: A KRAFT program által érintett projektelemek térségi elhelyezkedése

A KRAFT programelemek témacsoportonkénti megjelenítése:

- Kutatás;
- Kultúra, művészetek, örökségmenedzsment;
- Turizmus, rekreáció, well-being;
- Szociális szféra, munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés és egészségügy;
- Közlekedés és kommunikáció.

I. KUTATÁS

Center for Advanced Interdisciplinary Studies

- MÁV Gyermekotthon, Felső körút 4.
- Művészetek háza, Chemel utca 18.
- Zwinger (Óregtorony), Chemel utca 16.
- Európa ház, Chemel utca 14.
- Nádasdy ház, Chemel utca 12.
- Festetics palota, Chemel utca 12.
- Torkos ház, Chemel utca 2.
- Sgraffitós-ház, Jurisics tér 7.
- Bencés Rendház, Rajnis utca 2.
- Táblalíró ház, Táblaház utca 9.

Pannon Egyetem kutató-oktató bázis

- MÁV Gyermekotthon, Felső körút 4.

Georgikon Kar és Evangélikus Szakiskola közös térségfejlesztés

- Evangélikus Szakiskola, Árpád tér 1.

Térségi klíma- és energia stratégia

II: KULTÚRA, MŰVÉSZETEK, ÖRÖKSÉGMENEDZSMENT

Múzeumfejlesztés

- Zsinagóga, Várkör 41.
- Zsidó temető, Temető út
- Megbékélés és Dialógus háza, Gyöngyös utca 1.
- Kőszegi Múzeum - Örökségközpont, volt Tanítóképző, Kelcz-Adelffy utca 3.
- "Kőszegi toronyélmény" Evangélikus templom, Várkör 44.

III. TURIZMUS, REKREÁCIÓ, WELL-BEING

Gyöngyös-patak revitalizáció

Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése

Turisztikai fejlesztések

IV. SZOCIÁLIS SZFÉRA, MUNKAHELYTEREMTÉS, GAZDASÁGFEJLESZTÉS ÉS EGÉSZSÉGÜGY

Gyógypedagógiai Intézet energetikai korszerűsítése

- Dr. Nagy László Gyógypedagógiai Intézmény, Kiss János utca 31.

Nemzgyár megújítása

- Borostyánkő u.

V. KÖZLEKEDÉS, KOMMUNIKÁCIÓ

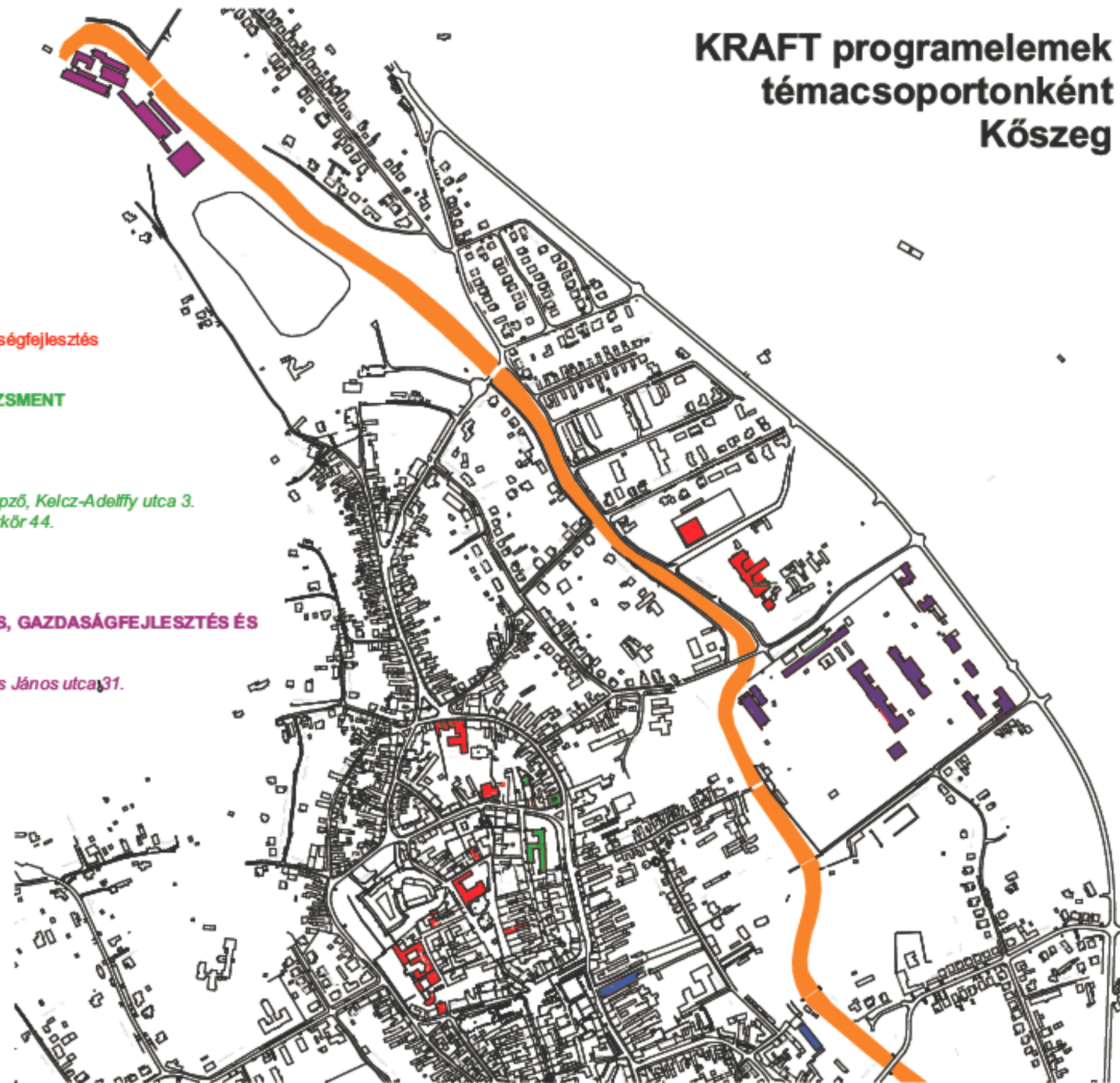
Smart City - IBM

Intermodális Pályaudvar

Városmajor felújítása

- Parkolóház és vásárcsarnok, Kossuth utca 3.
- Új tűzoltóság, Liszt Ferenc utca 30.

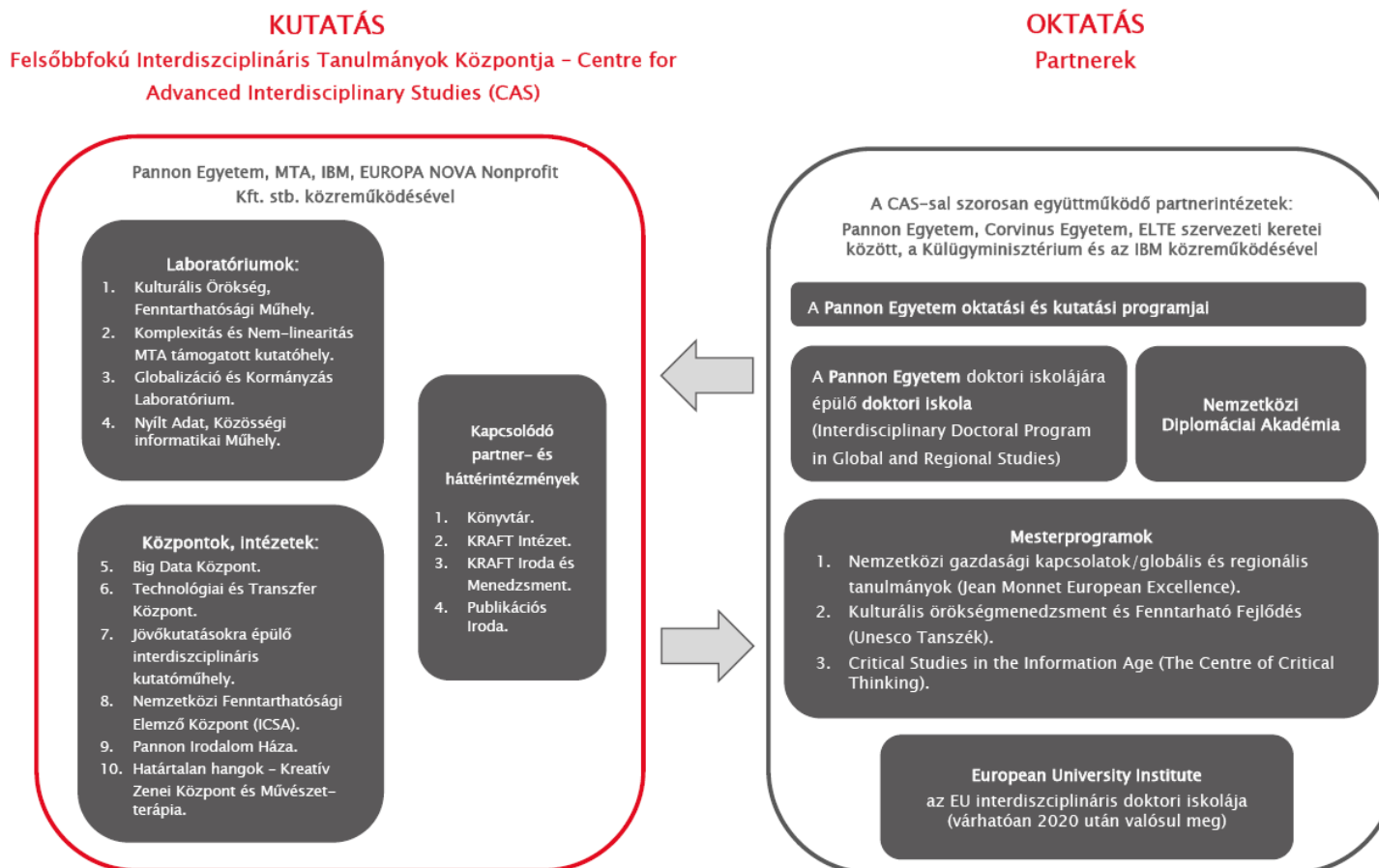
KRAFT programelemek
témacsoportonként
Kőszeg

6. ábra: A KRAFT program által érintett projektelemek elhelyezkedése Kőszeg városán belül

7.1. KUTATÁS, K+F+I, OKTATÁSFEJLESZTÉS

7.1.1. FELSŐBBFOKÚ INTERDISZCIPLINÁRIS TANULMÁNYOK KÖZPONTJA

7. ábra: CAS projektlem tartalmi felépítése

A következő alfejezetben kerülnek részletes bemutatásra a CAS egyes oktatási és kutatási elemei.

7.1.1.1. A PROJEKT HELYSZÍNEINEK BEMUTATÁSA

A projektelem több helyszínen történő megvalósítása tervezett. A helyszínek:

1. Művészetek Háza, Kőszeg, Chernel u. 18. hrsz.

1834. Az épület a bécsi Plachnich iskola poszt szecessziós műalkotása, amely magában őrzi a bécsi szecesszió hatását és egyben a magyar szecesszió jellegzetes vonásait. A jelenlegi kutatások szerint 1905 körül épült, a tervező személye jelenleg ismeretlen.² A CAS adminisztrációs és információs központját tervezzük itt létrehozni, valamint kutatószobák is kapnak itt helyet. Az épület 720 m² alapterülettel rendelkezik. Az ingatlant az MNV Zrt. megvásárolta.

11. kép: Művészetek Háza
(forrás: www.oroksegnapok.hu)

2. Zwinger (Öregtorony), Kőszeg, Chernel u. 16., hrsz. 1831.

12. kép: Zwinger (Öregtorony)

A város legrégebbi és legnagyobb bástyája az Öregtorony, más néven Zwinger-bástya. 1974-től a Városi Múzeum időszakos kiállítóhelye. Az egykori városfal délnyugati sarokbástyájának épült a XI. században, mai formáját az Anjou-kori (1301–1386) nagy építkezések idején kapta. Mai helyreállított állapotában megőrizte eredeti formáját, belsejében csupán az új rendeltetés ellátásához elengedhetetlenül szükséges átalakítás történt. 1965-ben újították fel, 1977-től múzeumi kiállítóterként funkcionál.³ A Magyar Állam tulajdonában és Kőszeg Város Önkormányzata kezelésében lévő épület kiválóan kiegészítheti a jelenleg elsősorban egyetemi, oktató és kutatóközpontként működő Európa Házat. Az épület 976 m² alapterülettel rendelkezik, 60–70 m²-es termeiből előadóterem, kamaraterem, közösségi tér,

² <http://www.oroksegnapok.hu/helyszinek/310>

³ <http://www.koszegimuzeumok.hu/magunkrol/a-koszegi-varosi-muzeum>

kiállítótér, olvasó és kávézó kialakítása tervezett. Az épület egyedi műemléki védelem (M) alatt áll.

3. **Európa Ház, Kőszeg, Chernel u. 14., hrsz. 1837/A/1,2,3,4,8.** A kőszegi Európa Ház 1994. szeptember 30-án nyílt meg, az Európa Ház Egyesület 1995 januárjától működik a Chernel utca egyik leglátványosabb épületében, a Sigray-palotában. 1795-ben, gróf Sigray Károly, Somogy vármegye főispánja a Kőszegi Kerületi Tábla elnöke lett. Ebben az évben örökölte a kőszegi Chernel utcai Szveticz palotát, mely a XVII. században épült.⁴ A

13. kép: Európa Ház, Sigray palota
 (forrás: www.ises.hu)

Chernel utcában ezen az egyetlen házban maradt meg a félnyeregvetőt takaró oromfal, mely faltükreinek motívumai reneszánsz stílusúak.⁵ Az ingatlan tulajdonosa Kőszeg Város Önkormányzata, azonban az épület 25 évre a Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézete Alapítvány (ISES) használatába került. Az épület hasznos alapterülete 1.333 m². Az épület a kőszegi műemléki jelentőségű területen (MJT) belül található, és egyedi műemléki védelem (M) alatt is áll, művelési ága kivett lakóház, udvar.

4. **Nádasdy-ház (Zeneiskola), Kőszeg, Chernel u. 12., hrsz. 1832/2.** Eredetileg a

14. kép: Nádasdy-ház
 (forrás: www.koszeg.hu)

Nádasdy-család tulajdonában lévő kétemeletes épület végső, barokk formáját több átépítés és bővítés után nyerte el. Udvarán megtekinthető a hajdani városfal és a védművek egyik bástyája is. Az épületben jelenleg zenei alapoktatás folyik, amelynek feltételei nem teljesen adóttak, ezért a külső felújításon kívül – melybe az udvar rendezése is belértendő – belső korszerűsítést is kell végezni. Az épület új formájának elnyerése után továbbra is

⁴ http://www.vassurany.hu/nyomtato_verzio.php?v=1&p=34&function=2_5

⁵ <http://www.oroksegnapok.hu/helyszinek/962>

helyt adna a zeneiskolának, amely mellett – a kétféle használat eltérő időbelisége folytán – kutató tevékenységek kiszolgálása is meg tud valósulni. Az ingatlan 1.093 m² alapterületű, Kőszeg Város Önkormányzata tulajdonában van, Kőszeg Város Önkormányzata vagyonkezelője és a fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK). Az épület egyedi műemléki védelem (M) alatt áll.

5. Festetics vagy Chernel-ház, Kőszeg, Chernel u. 10., hrsz. 1839. Az állami tulajdonú

lakóház több történelmi családhoz is köthető. A Chernel- vagy Festetics-palota helyén az 1700-as évek elején még 2 kisebb ház állt a gróf Nádasdy család tulajdonában. Ezeket Kelcz József, a Dunántúli Kerületi Tábla ügyvédje, később királyi kancelláriai tanácsosa egyesítette. 1766-ban barokk stílusban építtette át. 1802-ben vásárolta meg gróf Festetics Imre, akit a genetika tudomány atyjának tekintenek. Az épület házasság révén került a Chernel család kezébe, akik egészen az államosításig birtokolták. Végső formájában a homlokzata és különleges kapuzata a késő barokk, rokokó stílust képviseli. Az épület 1.101 m² alapterülettel rendelkezik, kiválóan alkalmas kutatási, oktatási célokra, tulajdonosa a Magyar Állam, bérlőkijelölője a Magyar Kincstár. Az épület a kőszegi műemléki jelentőségű területen (MJT) belül található, és egyedi műemléki védelem (M) alatt is áll, művelési ága kivett lakóház, udvar.

16. kép: Festetics- vagy Chernel-ház
 (forrás: www.koszeg.hu)

6. Torkos-ház⁶, Kőszeg, Chernel u. 2., hrsz.

1844. A középkori eredetű Torkos-ház a 18. században barokk stílusban átalakított épület. Az ingatlan kiválóan alkalmas arra, hogy Kőszeg történelmi belvárosában egy jelenleg üresen álló, középkori alapokkal, illetve épületrészekkel rendelkező kiemelt műemléki védettségű épületben a városban folyó egyetemi képzések támogatására egy

15. kép: Torkos-ház
 (forrás: www.koszeg.hu)

⁶ A Torkos-ház névadója Torkos László költő, aki 1849-ben született Kőszegen és e házban lakott.

megfelelő színvonalú professzori és vendégház létesüljön. Az épület 512 m² alapterülettel rendelkezik, tulajdonosa magánszemély, így az ingatlan megvásárlása szükséges.

- 7. Sgraffitós-ház**, Kőszeg, Jurisics M. tér 7., hrsz. 1771. A Sgraffitós-ház Kőszeg egyik legszebb épülete (egyedi műemléki védelem (M) alatt áll). A reneszánsz eredetű ház homlokzatát 1560 körül alakították mai formájára, sgraffitó díszítése is ekkor, illetve 1668-ban készült.⁷ A Sgraffitós-házban kap helyet a 2011-ben alakult Kulturális Örökségmenedzsment UNESCO tanszék. Az épület befogadóképessége kisebb (max. 20 fős) szemináriumok, kutató-szemináriumok tartására a CAS által megkívánt elmélyült kutatásra rendkívül alkalmas. Az épület felújítással érintett területe 263 m², tulajdonosa Kőszeg Város Önkormányzata.

17. kép: Sgraffitós-ház
(forrás: www.koszeg.hu)

- 8. Bencés Rendház**, Rajnis u. 2., hrsz. 1812. A szűken vett belváros egyetlen kétemeletes épülete a kora barokk, egykori jezsuita, később piarista, végül bencés rendház. Az olasz származású lékai építőmester, Pietro Orsolini építette 1677–1680 között. 1950-től a korábbi Írott-kői járást váltó Kőszegi Járási Tanács székhelye lett. 1990-ben a bencések visszakapták tulajdonjogát, de használati jogát az Isteni Ige Társaságnak engedték át.⁸ Az épület jelenleg 49 szobával (30 db 1 ágyas, 19 db kétágyas) rendelkezik, amely az elkerülhetetlenül szükséges felújítását követően hallgatók és

18. kép: Bencés Rendház
(forrás: www.koszeg.hu)

⁷ <http://koszeg.utisugo.hu/latnivalok/sgraffitos-haz-koszeg-88594.html>

⁸ <http://epulettar.hu/projekt/bences-rendhaz-koszeg>

professzorok / kutatók elhelyezésére szolgálhat. Az épület alapterülete 2.064 m², tulajdonosa a Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság. Az épület műemlék, művelési ága kivett lakóház, udvar.

9. Táblabíró Ház, Kőszeg, Táblaház u.

9., hrsz. 1806. Az ingatlan tulajdonosa az Europa Nova Nonprofit Kft., az épület alapterülete 328 m². A belváros egyik legnagyobb alapterületű épülete korábban az igazgatás és a bíraskodás helyi főhadiszállásaként működött. A Dunántúli Kerületi Tábla három ízben működött itt. Először 1790 és 1808 között

19. kép: Táblabíró Ház

tárgyaltak itt az ülnökök. A város vezetése 1826-ban megvásárolta a házat. A neoabszolutizmus alatt a Kőszegi Járásbíróság használta. Az 1880-as évek elejéig újra a Kőszegi Járásbíróság pereit tartották benne. Ennek elköltözése után helyiségeiben bérlakásokat alakítottak ki, de itt kapott helyet egy időben az államosított rendőrség is. Az épület homlokzatának felújítása, valamint a kapcsolódó asztalosmunkák az Europa Nova Nonprofit Kft. saját forrásainak igénybevételével valósultak meg. Professzorok/kutatók szállásaként és kapcsolódó funkciókra alkalmas épület.

10. Bálház, Kőszeg, Schneller István u. 2-4.,

hrs.1808, 1809. Kőszegen a barokk Bálház a 18. század végén épült, de legrégebbi részei 16-17. századiak. Hozzákapcsolódik az egykori városfal részeként 1546-ban, Anton Woler építőmester által emelt, patkó alakú Lombai-torony maradványa. Az 1910-es években falai között kapott állandó helyet a mozi, ami az 1990-es évekig szolgálta a lakosságot.⁹ Három helyrajzi számon bejegyzett ingatlanból áll:

20. kép: Bálház
(forrás: www.koszeg.hu)

⁹ <http://www.szeporszag.hu/B%C3%A1lh%C3%A1z---K%C5%91szeg.lalnivalo>

- 1791: Az épület műemlék, művelési ága kivett beépítetlen terület, alapterülete 1325 m², tulajdonosa az Erste Ingatlan Fejlesztő Hasznosító és Mérnöki Kft.
- 1808: Az épület műemlék, művelési ága kivett filmszínház, alapterülete 534 m², a vezetékjog gyakorlója az E.ON, tulajdonosa az Erste Ingatlan Fejlesztő Hasznosító és Mérnöki Kft.
- 1809: Az épület műemlék, művelési ága kivett vendéglő, alapterülete 478 m², a vezetékjog gyakorlója az E.ON, tulajdonosa az Erste Ingatlan Fejlesztő Hasznosító és Mérnöki Kft.

Az épület elsősorban közösségi és kulturális funkciók kielégítésére alkalmas, mind a városi, mind pedig az oktatási–kutatási célok szolgálatában.

A volt **MÁV Gyermekotthon** (Kőszeg, Felső Körút 4., hrsz. 1165) felújítását követően a CAS intézményeinek, laboratóriumainak működtetése a felújított volt gyermekotthoni ingatlanban

21. kép: A volt MÁV Gyermekotthon

folytatódik, ahol a Pannon Egyetem telep-helye, oktatási és kutatóbázisa is helyet kap.

Az árvaházat 1912-ben kezdték építeni azzal a céllal, hogy a vasutas árvák feje felé fedél kerüljön. Az ingatlan első tulajdonosa a Magyar Szent Korona Országainak Vasutas Szövetsége, majd a Magyar Királyi Államvasutak, azt követően a MÁV, majd a MÁV Vagyonkezelő Zrt, jelenleg pedig a Magyar Állam, vagyonkezelője az MNV Zrt. A bezárás előtt az intézményt a Vasút a

Gyermekekért Alapítvány működtette. Az utolsó időszakban kb. 160 fő volt a gyermeklétszám. A vasúttársaság a jó hírű, szakmailag elismert otthon bezárását a támogatási rendszer megváltoztatásával indokolta. A kastélyszerű, patinás főépület a bezárás (2005) óta üresen, kihasználatlanul áll, állaga folyamatosan romlik. Az ingatlan komplexumban egyedül a hátsó lakóépületeket hasznosították vasúti dolgozók bérlakásaként. A volt Gyermekotthon ingatlanjának fejlesztéssel érintett terület 15.054 m², az épület műemléki védelem alatt áll.

Egyes funkciók, laborok, műhelyek a jelenlegi helyükről a MÁV Gyermekotthon felújítását követően annak épületébe költöznek. Az átköltöztetés után a belvárosi ingatlanok sem maradnak üresen, funkció nélkül, hiszen már most körvonalazódnak a CAS-hoz kapcsolódó kutatási programok, melyek köré a későbbiekben – a felmerülő igények függvényében –

műhelyek, laboratóriumok, centrumok is szerveződhetnek. A tervezett tudásközpont innovációja többek között a rugalmas struktúrában rejlik, amely magában hordozza a szükségletekhez való flexibilis és hatékony alkalmazkodást ezen a területen is. További kapcsolódó, későbbiekben megvalósítható kutatási programok:

- MTA Támogatott Kutatóhelyek (pontos részletei kidolgozás alatt állnak).
- „Új Európa” – Az átalakulóban lévő Európában zajló folyamatok, perspektívák, programok elemzése, különös tekintettel Magyarország esélyeire és teendőire.
- „Nagy átalakulás” – A Globális rendszer átalakulása, a globális társadalom problémái, globális igazságtalanság és szolidaritás, az emberi lét feltételeinek átalakulása.
- Lőw Immámuel műhely kutatási programjai: Társadalmi és etnikai konfliktusok a Kárpát-medencében; Lägerenciklopédia; Genocídium, tömeggyilkosság, etnikai tisztogatások; Konfliktusmonitoring: Magyarország 2009–2015; Sorsanalízis: társadalmi szolidaritás és egyéni aktivitás.
- Digitális Helikon.

Az ingatlanok külső megújításán túl, valamint a belső felújítás során a speciális alprojektnek való megfelelésen kívül, az épületek műemlék jellegének figyelembevételével kell a műszaki feltételeket megteremteni.

7.1.1.2. A PROJEKT SZAKMAI ÉS MŰSZAKI TARTALMÁNAK ISMERTETÉSE

A projekt célja egy olyan új, innovatív, interdiszciplináris tudásközpont, tudáshálózat létrehozása, amely összekapcsolja a nagy tudományterületek elméleti és a gyakorlati vonatkozásait és biztosítja a kormányzat/önkormányzat, az oktatási intézmények és vállalatok alkotta hármas egység közti összhang megteremtését.

A megvalósuló fejlesztési elképzelés Magyarországon és Európában is egyedülálló, a hagyományos intézményrendszeri struktúrától eltérően rugalmas és nyitott, ezáltal lehetővé teszi Kőszeg térség intézményei, meghatározó gazdasági és társadalmi és kulturális szereplői közötti folyamatos és hatékony együttműködést, a tudás áramlását és sokoldalú hasznosítását, a társadalmi szereplők bevonását.

A CAS és a hozzá kapcsolódó programok alkotta tudásháló az alábbi kutatási tevékenységek mentén bontakozik ki:

I. Kutatás

A CAS egy új ösztöndíjprogramra építve nemzetközi színvonalú intézményi keretet biztosít a nagy tudományterületek közötti rendszeres párbeszéd és együttműködés számára. A központ két dimenzióban foglalkozik magas szintű elméleti és gyakorlat-orientált kutatásokkal:

- Egyéni kutatók munkássága individuális kutatási programok, illetve ún. tutoriálás keretében.
- Különböző intézmények (egyetem vagy egyetemek konzorciuma, MTA, vállalati kutatóhely, európai kiválósági központ, etc.) keretei között működő műhelyek, központok laboratóriumok, amelyek között az átjárás és együttműködés biztosított:

Műhelyek, Központok, Laboratóriumok:

- Globalizáció és Kormányzás Laboratórium;
- Komplexitás és Nem-linearitás;
- Kulturális örökség és fenntarthatóság;
- MTA támogatott kutatóműhely;
- Nyílt Adat és Közösségi Informatika Műhely;

Centrumok:

- Big Data Központ;
- Technológiai és Transzfer Központ (IBM-mel együttműködésben)
- Jövő kutatásokra épülő interdiszciplináris kutatóműhely – Természettudományi és Műszaki Informatikai kutatóközpont;
- Nemzetközi Fenntarthatósági Elemző Központ;
- Határtalan Hangok – Kreatív Zenei Központ és Művészetterápia;
- Pannon Irodalom Háza.

II. Háttérintézetek

- Európa Ház;
- KRAFT Intézet;
- KRAFT Iroda és Menedzsment;
- Nemzetközi Kutatókönyvtár;
- Publikációs iroda;
- UNESCO tanszék.

A támogatásra kerülő kutatási programok regionális (közép-európai) és a legszélesebb értelemben vett interdiszciplináris jellege új színekkel gazdagítja az Európai Kutatási Térséget és a legmagasabb szinten kapcsolhatja be Magyarországot a komplex globális problémákról folytatott tudományos és közéleti vitákba.

7.1.1.2.1. LABORATÓRIUMOK

A részprojekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett szervezet az ISES és a vele társulni kívánó egyetem(egyetemek). Ezen részprojekt célja egy olyan új, innovatív, interdiszciplináris tudásközpont, tudáshálózat létrehozása, amely összekapcsolja a nagy

tudományterületek elméleti és a gyakorlati vonatkozásait és biztosítja a kormányzat/önkormányzat, az oktatási intézmények és vállalatok alkotta hármas egység közti összhang megteremtését.

A megvalósuló fejlesztési elképzelés Magyarországon és Európában is egyedülálló, a megszokott, merev intézményrendszeri struktúrától eltérően, rugalmasan lehetővé teszi Kőszeg térség intézményei, meghatározó gazdasági és társadalmi szereplői közötti folyamatos és hatékony együttműködést, a tudás áramlását és hasznosítását.

A laboratóriumok, központok, olyan, önállósággal rendelkező tudományos műhelyek, amelyek:

- főállású és vendégkutatókkal, ösztöndíjasokkal, diákokkal és önkéntesekkel, valamint részben közös adminisztrációval és infrastruktúra-használattal végeznek kutatási projekteket,
- munkájukat kutatócsoportokban szervezik,
- felsőfokú és posztgraduális oktatásban vesznek részt,
- külső programokat gondoznak,
- szükség esetén spin-off cégeket hozhatnak létre,
- fokozatosan önfenntartóvá válnak, önállóan pályáznak és szereznek forrást, növekedésüket saját bevételekből finanszírozzák.

A gondolkodás főbb területei és irányai, amelyek átszövik és összekötik a laboratóriumok munkásságát:

- A demokrácia válsága és átalakulása globális, regionális és nemzetállami szinten.
- A fenntarthatóság komplex és interdependens kérdéskörei.
- Arany Háromszög: Határokön átnyúló kulturális örökség.
- Az életvilág globális eróziója és újrateremtődése.
- Fekete Hattyúk: A társadalmi innováció új lehetőségei.
- „Nagy adat” és „kis adat”: A társadalmi adatok gyűjtésének és elemzésének új lehetőségei.
- Quo vadis homine? A fejlődés veszélyei és lehetőségei.
- Társadalmi játszmák: A társadalmi önszerveződés új lehetőségei.
- Tudományos forradalom és az élet értelme: Egy 21. századi konfliktus.

Kulturális Örökség és Fenntarthatósági Műhely

A kulturális örökség elemeinek megőrzése és a bennük rejlő fejlesztési kapacitásnak a fenntarthatóság biztosítása melletti kiaknázása kizárólag a hagyaték anyagi vagy nem-anyagiasult jellegű értékeinek számbavétele és mélyreható ismerete mellett lehetséges. Jelen

laboratórium célja a kulturális örökség területén releváns információk, adatok feltérképezése, a kapcsolódó trendek, tendenciák elemzése és a területben rejlő lehetőségek feltárása. A Műhely nagyobb részprojektjei:

- **Örökség Obszervatórium és hatásmérés:** Elsődleges feladat a kulturális örökség területén releváns információk, adatszoportok és adatkombinációk kiválasztása, majd azok célzott gyűjtése.
- **Kultúrákon átnyúló közös/megosztott örökség:** Kutatási területek: a Közép-Európai régió; a térben és időben változó, egymást követő, vagy párhuzamosan létező örökség-közösségek kulturális örökség értelmezési kérdései; országon belüli kulturális rétegek, kisközösségek, illetve a múlt-jelen-jövő idővonalán „közös”/megosztott örökség; a közös örökség egyfajta hierarchikus „műfajának” az elemzése; a kulturális örökségnek az egymást követő generációk közötti megosztása.
- **Kulturális mikroörökség csoport:** A kulturális örökség egyik, jelenleg mostohán kezelt, de óriási tárgyi és szellemi értéket hordozó szeletét jelentik a családi emlékezet fizikai objektumai (az ún. „cipősdoboz-dokumentumok”: igazolványok, fényképek, levelek, igazolások, levelezőlapok, jogi és privát iratok stb.). Ezen a területen óriási a pusztulásveszély (az idős családtag vagy a gyűjtő elhunytával az örökösök kidobják vagy igyekeznek pénzzé tenni az állományokat, az anyagok így soha nem kerülnek tematikusan levéltári vagy múzeumi őrzésbe. A csoport a saját kutatások mellett a fejlesztési programban szintén szereplő Gyűjtemények Háza létrehozását és szakmai munkájának megalapozását (gyűjtemények adatbázisa, a mikroörökségi dokumentumok befogadása, gyűjtése, virtuális gyűjteményezésére való felkészülés, együttműködések, másodlagos csatornák feltárása, nemzetközi legjobb gyakorlatok gyűjtése) segíti.
- **Kulturális identitás:** A kutatás területe egy-egy adott kulturális régió (pl. Közép-Európa), közösség kulturális identitásának elemzése, a kulturális identitás és a nemzeti identitás összefüggésének tisztázása, felmutatva az értékek kibontakoztatásának, valamint az eltérő kulturális identitások közötti lehetséges ütközések minimalizálásának a lehetőségeit.
- **Fenntartható kézművesség:** A hagyományos – helyi, regionális, illetve történeti tapasztalatokon és tudáson alapuló – kézművesség önmagában is a kulturális örökség része, sajnálatos módon az egyik legjobban veszélyeztetett, pusztuló szegmense. Önmagában a tárgyi örökség (kézműves eszközök, szerszámok, anyagok stb.) megőrzésével ez a pusztulási folyamat nem állítható meg, hiszen hiába őrzik meg ezeket a tárgyakat, a hozzájuk kapcsoló tudás (munkafolyamatok, munkafogások, anyag-összetételi receptúrák stb.), mint nem anyagi („szellemi”) örökség nélkül a használatuk nem lehetséges. A cél a kézművesség értékeinek fenntartása, számbavétele és rehabilitációja.

Komplexitás, Nem-linearitás Laboratóriuma

A Magyar Tudomány Akadémiai közreműködésével tevékenykedő laboratórium a komplex, nem lineáris rendszerek elméleti és számítástechnikai vizsgálatával foglalkozik az élő és élettelen természet-, és társadalomtudományban.

Az információs technológiák kiszélesítik általánosságban a globális technológiai-társadalmi-gazdasági rendszerre, konkrétan pedig a tudományra vonatkozó ismereteinket. Az emberi társadalom és a globális, intelligens és hálózatosodott információ-feldolgozó rendszerek közötti komplex kapcsolatrendszerek és kölcsönhatások következményei, valamint potenciális hasznai felvértezik az emberi közösségeket, így pontosabb és bővebb információk birtokában jobb és felelősségteljesebb döntéseket tudnak hozni a jövőre vonatkozóan. Ezért a tudománynak és a társadalomnak törekednie kell az információs technológiai rendszerekkel, valamint ezeken keresztül az egymással fennálló szoros és állandó kölcsönhatásra.

A hálózatos infrastruktúrák fejlődését – különös tekintettel a korszerű internet szolgáltatásokra – elsősorban a társadalmi-gazdasági folyamatok, rendszerek fejlődése befolyásolja és kevésbé a technológiai fejlődés. Ezeket a kihívásokat célszerűen egy olyan kutatói közösségnek kell felvállalnia, amely törekszik ezen problémák optimális megoldására és választatot tud adni a pontosan megfogalmazott és definiált problémákra.

Annak érdekében, hogy a politikai és gazdasági döntéshozók, kutatók, valamint általában a polgárok figyelme az információs társadalom kihívásai és lehetőségei felé forduljon, integrálni kell a számítástudományokat a társadalomtudományokkal, valamint a komplex rendszerek tudományával. A számítástudományokra szükség van a technológiai-társadalmi-gazdasági folyamatokhoz kapcsolódó adatgyűjtésben és ezen adatok analizálásában. Szükség van továbbá a használtknál sokkal realitásosabb társadalmi és komplex rendszerek tudományos modelljeinek tesztelésére és kalibrálására gazdasági és társadalmi hasznosság elérése céljából, valamint azért is, hogy megértsük a bennünket körülvevő természet nemlineáris és valószínűségi jellegét.

A társadalomtudományok azért is szükségesek, hogy világossá váljanak és pontosan megfogalmazhatóak legyenek az információs és kommunikációs technológiák, valamint a társadalom közötti kölcsönhatások.

A műhelyen belül egy olyan számítógépes tudományos laboratórium kialakítása történik meg, amely nemlineáris, komplex és káosz rendszerek vizsgálatával foglalkozik. Célja, a létező tudományos és társadalmi problémákra új megoldásokat tárjon fel, valamint ehhez kapcsolódó módszereket dolgozzon ki a CAS többi kutatólaboratóriuma számára.

A laboratórium kutatási területei:

- A közegészségügyi rendszerek és az orvosi technikai fejlődés hozadékaként megemelkedett várható élettartam megnövelte az igényeket és a költségeket az egészségügyi szolgáltatások biztosítása terén. Az **egészség és jólét** projekt központjában annak a vizsgálata áll, hogy léteznek az egészségügyi ellátásnak olyan alternatív modelljei, melyek a rugalmas termelésre és folyamatos fejlesztésre építve képesek költségcsökkentést elérni, valamint mind a betegek, mind az egészségügyi szakemberek jólétét megnövelni. A kutatás másik vetülete a gazdasági hatékonyság elméletének és gyakorlatának a társadalmi hatékonyság koncepciójával, illetve a munka és a magánélet egyensúlyának koncepcióját tartalmazó elhanyagolt Lisszaboni Agendával történő összekapcsolása.

- A **nem-lineáris matematika** kutatás célja a többsíkú gondolkodás és vizsgálódás ösztönzésére szolgáló megoldások keresése az oktatásban. Az iskolákban másfajta szemlélettel, tanítással inspirálni lehet az egyoldalúságból való kilépést. A szigorú matematikai és tudományos elemzés technikáival történő megismerkedés, amelyet a kormányzatok egyre inkább megkövetelnek, mondván, hogy az oktatás a kompetitív előnyök alapja, valójában pontosan ennek az ellenkezőjéhez vezethet. A megkérdőjelezésre és a rácsodálkozásra – beleértve a vajon miért nem „ez”, miért éppen „az” a helyes jellegű érdeklődést is – motiválni lehet a diákokat a többsíkú problémamegoldásra.

A módszertan alapja: workshopok tartása matematika és természettudományi tanárok részvételével, alap- és középfokú intézmények bevonása, prototípus elkészítése, jelentés írás és nemzetközi konferencia az eredményekről. Ehhez a kutatáshoz szorosan kapcsolódik a **káosz és metamintázatok** tématerület.

- Fontos kutatási területeket fednek le azok az **alap- és alkalmazott természettudományi** témák, amelyeknek a mai társadalmi fejlődés szempontjából jelentősége van vagy lehet. Ilyenek például az energiával, aktuális orvostudomány terén (pl. rákkutatás) diagnosztikával és terápiával kapcsolatos kérdések.

- Társadalmi vonatkozású természettudományi kutatások: A modern nagyenergiájú részecske és magfizikai kutatások nagy pontosságú diagnosztikai és technológiai módszereket fejlesztettek ki, ezek ma pl. az orvostudományban, ezen belül a rák diagnosztikában és sugárkezelésében is felhasználásra kerülnek. A besugárzás protonokkal vagy ún. nehézionokkal történik. Az eljárás nehézségét annak beállítása jelenti, hogy az ionizáló sugárzás milliméter pontossággal, egy adott mélységben adja le energiáját, így a több irányból való besugárzás nem szükséges és a környező szövetek nem károsodnak. Sajnos ez a kezelés még nagyon drága, és csak Japánban, valamint az Amerikai Egyesült Államokban terjedt el. Európában csak Németországban van ilyen nehézion

sugárkezelés. Az ezzel kapcsolatos kutatások és a tapasztalat felépítése egy nagyon fontos feladat Európában.

- Energiával és energiaellátással kapcsolatos kutatások: Itt nem annyira az új energiaforrások és "energiatermelési" folyamatok kutatása a legfontosabb, hanem a már ismert folyamatok felhasználása és a használatukból eredő másodlagos folyamatok megismerése a lényeges, így pl. a fúziós energiatermelés, a nukleáris energiatermeléssel kapcsolatos radioaktív hulladék csökkentése, megsemmisítése, átalakítása, és az ún. „megújuló energiaforrások” használatával jelentkező hálózat stabilitási problémák megoldása vagy elkerülése jelent problémát.

A részprojekt megvalósításához számos **eszköz** beszerzése szükséges, a munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: asztali PC-k, wifi elérés, szerver, nyomtató, szkennel) és bútorok, felszerelések (asztalok, székek, asztali lámpák, polcok, szekrények) beszerzése elengedhetetlen.

A labor beindulásához szükséges **humán erőforrás**: kb. öt nemzetközileg elismert kutató és öt olyan fiatalabb kutató szükséges, aki tehetségét már bizonyította. Fontos, hogy mindkét csoportban legyenek olyan kutatók, akik állandó vagy tartós megbízatással kötődnek a részprojekthez, míg mások, változó, 1–3 éves állásban. Egy jelentős mértékű, vendégkutatói keret fenntartása is nagyon fontos, amely az intézmény ismertségét, elismertségét nagymértékben növeli és meggyorsítja. Ezen felül szükség van még az adminisztrációs háttér (titkár/titkárnő, jó angol és német beszélt és írott nyelvtudással) megteremtésére. A részprojekt kiterjedésével számítástechnikai rendszermenedzserek foglalkoztatása is szükségessé válik.

A részprojekt kapcsán tervezett együttműködések:

Az Academia Europaea létrehozta Knowledge Hub hálózatát Barcelonában (Spanyolország), Bergenben (Norvégia) és Wrocławban (Lengyelország). Központja Londonban (Egyesült Királyság), adminisztrációs, számítástechnikai központja pedig Grazban (Ausztria) van.

A magyarországi székhelyű európai intézményekkel pl. az EU „Kutatási Infrastruktúrákkal”, az Európai Nukleáris Kutatási Szervezet (CERN) központi (Tier-0) számítógép intézetével (WIGNER Adatközpont, Budapest), valamint a szomszédos országokban levő nemzetközi, európai vagy európai jelentőségű kutatóintézetekkel jó kapcsolat kialakítása elengedhetetlenül szükséges.

Globalizáció és Kormányzás Laboratórium (GKL)

Összehozza azokat a kutatókat és gyakorlati szakembereket, akik tanulmányozzák, eltervezik és megvalósítják azokat a fejlesztéseket, melyek helyi, nemzeti, regionális, európai és nemzetközi szinten fokozzák a polgárok hatékonyabb kormányzás iránti elkötelezettségét. A cél az, hogy elérhetővé váljon egy interdiszciplináris, együttműködő, valamint több szintű érintettséggel bíró szemléletmód, annak érdekében, hogy a demokratikus gyakorlatok új értelmezést nyerjenek, melyek képessé teszik a polgárokat az életminőségük és a kormányzás minőségének fejlesztésére.

A GKL új megoldásokat keres a 21. század társadalmi, gazdasági és politikai kihívásaira, egyúttal módszereket és eszközöket is talál a globalizált világ legnagyobb egyenlőtlenségeinek csökkentésére is. Teszi ezt annak érdekében, hogy jobban „felfegyverezze” a polgárokat a közjavak és közösségi területek megvédésére a piaci/gazdasági behatolástól illetve a nem legitimizált politikai erőktől.

Jelen laboratórium nem úgy működik, mint egy hagyományos tudományos kutatási intézmény vagy kutatóközpont, hanem inkább a kutatási eredmények, egyedi projektek szükségletei mentén vagy trendek válaszaként fejlődött ki. Szemlélete a „cselekvés-központú kutatás” annak érdekében, hogy fejlessze a problémák megközelítésének és megoldásának módját.

A GKL tudományos kutatást is végez, beleértve a publikációk és politikai dokumentumok kiadását is, valamint feltérképezi a valóban létező globális problémákat és hatásait annak érdekében, hogy elősegítse a komplex és független folyamatok jobb megértését.

A tevékenységek (kutatás, projektek, képzés, ismeretterjesztés) fókuszai az alábbiak:

- **GKL Obszervatórium:** Megosztja azt a tudást, amelynek megszerzése tapasztalati és elméleti úton több tudományterületen történik.
- **GKL Élő Laboratórium programok:** Világméretű szervezetekkel társulva cselekvés-központú kutatásokat folytat annak tesztelésére, hogy mi működik a gyakorlatban, valamint a hatások mérésével is foglalkozik.
- **GKL Kutatási Hálózat:** évente, illetve kétévente megrendezett hálózati találkozókön a kutatási tervek terjesztésével és új kormányzati modellek fejlesztésével foglalkoznak.
- **GKL Akadémia:** Ingyenes online közösség azok számára, akik érdeklődnek az együttműködő stratégiák és problémamegoldások tanítása, illetve tanulása iránt.

Az interdiszciplináris cselekvés–központú kutatás tematikus területei

A tagok által vezetett kutatásokon és a GKL csapattagok együttműködésén túl a GKL az alábbi, külső forrásból finanszírozott projekteket is szeretné megvalósítani:

- Magas színvonalú kutatás a világgazdasággal kapcsolatban: A világgazdaság egyéni jólétére gyakorolt hatásainak, valamint az összetett folyamat által keletkezett kihívások vizsgálata. A GKL egy dinamikus térben, az elmélettől kezdve a gyakorlati helyzetekig, több tudományterületen kutatja azt a számtalan helyzetet, ahol az emberi jogokat és igazságosságot keresztezi a világgazdaság.
- Kozmopolitizmus és szolidaritás: Célja a nemzetek közötti szolidaritás politikájának kiaknázása azáltal, hogy megnevezik az internacionalizmus és kozmopolitizmus meghatározásából, kritikájából, és különböző fajtáinak gyakorlatba történt átültetéséből adódó nehézségeket.
- Interdiszciplináris csoportok: A GKL olyan kutató/vitázó csoportjait jelenti, melyek a vezető kutatók fő érdeklődési területére helyezik a hangsúlyt.
- Integrációs szemináriumok: Tudósokból és gyakorlati szakemberekből álló, szakterületeken átívelő csoport rendszeres találkozóit jelentik, amelyek munkáját az ISES koordinálja. A csoport célja, hogy megvitassa és megértse a Kelet- és Közép-Európával, kulturális örökséggel és annak menedzsmentjével, fenntarthatósággal és a világgazdasággal, társadalmi igazságossággal és demokráciával kapcsolatos témákat.

A „Kormányzás és elszámoltathatóság” – A "hiányzó közép" elnevezésű projekt az elképzelések szerint a Komplexitás és Nem-Lineaaritás Laboratóriummal karöltve valósul meg. A projekt kutatásait két célkitűzés vezeti:

- A nagyvállalatok, mint a mikro- és makroszintek közötti mezoszektor szerepének multidiszciplináris keretben történő elemzése, annak gazdasági, társadalmi és politikai következményei alapján.
- Az Eurostat által használt és egy Európai Bankunió számára rendelkezésre álló elszámolási keret javítása az input-output elemzésnek egy mezodimenzióval történő kiegészítése által.

Nyílt Adat és Közösségi Informatikai Intézet

A műhelyben a tervek szerint a Big Data-val és az Open Data-val kapcsolatos, alkalmazott inkubátor jellegű tevékenységek folytatása, valamint a közösségi informatika létjogosultságának társadalmi, gazdasági, politikai és társadalomelméleti szempontból való körbejárása valósul meg.

- nyílt adat program,
- applikáció-nevelde,
- adat-vizualizáció,

- linked data tudásközpont,
- adat-újrahasznosítás.

Közösségi informatika alatt azok a megoldások értendők, amelyek segítségével egy-egy modern információs és kommunikációs technológiai (IKT) eszköz használata és hatása közösségi szinten realizálódik.

A műhely keretében a közösségi informatika létjogosultságának társadalmi, gazdasági, politikai és társadalomelméleti szempontból való körbejárása a cél. AZ IKT eszközök közösségi szintű használatának igen gazdag hazai és nemzetközi legjobb gyakorlatainak áttekintése, a közösségi informatika helyi társadalomra gyakorolt hatásának, az információs társadalom integrációs ereje növelési lehetőségeinek vizsgálata, valamint azoknak az informatika eszközöknek és „social software” (társadalmi szoftver) alkalmazásoknak a számbavétele a feladat, amelyek igen hatékony szerepet töltenek be a helyi közösségek fejlesztésében:

- **Online Demokrácia Műhely és Szolgáltató-központ:** Az internet a szabad véleménynyilvánítás, a hatalmi ellenőrzéstől mentes kommunikáció és a nyilvánosság egy kiváló lehetősége. Ennek ellenére alig terjednek az e-demokrácia eszközei, a széles értelemben vett állampolgári participáció online lehetőségei, azokkal sem az állam, a közigazgatás, sem a civil társadalom nem él a lehetőségeknek megfelelő mértékben. A műhely célja jobban kihasználni a hálózati társadalmak tömegeiben rejlő bölcsességet, felkutatni a helyi közösségekben, a parlamenti vagy önkormányzati döntéshozatalokban a képviseleti demokráciát felváltó közvetlen, kollaboratív megoldásokat.
- **Online Önkéntesség, A Tömegek Bölcsessége Tudásközpont:** A nagy volumenű online feladatmegoldás önkéntesekkel az internet egyik tipikus és egyre népszerűbb területe, amely nem tesz mást, mint szervezett módon kihasználja a tömegek bölcsességét. Mindez innovatív módon hasznosítható az üzleti, kormányzati és civil társadalom szintjén is. A központ a témában kutatásokat folytat, közleményeket gondoz, szakmai eseményeket szervez, módszertani tanácsadási kompetenciát épít fel és ezt a kompetenciát a kreatív Kőszeg valamennyi entitásának szolgálatába állítja.
- **Teleházak és közösségi hozzáférés:** A legfőbb célkitűzés a közösségi informatika hazai gyakorlatainak, megoldásainak, tapasztalatainak továbbfejlesztése, a társadalmi, helyi innovátorok gazdasági, társadalmi hatásainak, fenntarthatósági modelljeinek a kutatása.
- **E-kormányzás:** A műhely főbb feladatai: a kormányzatok átláthatóságát és elszámoltathatóságát segítő eszközök, alkalmazások fejlesztése; a rendészet és bűnüldözés új formáinak, megoldásainak megtalálása; az adatvédelmi irányelvek, paradigmák módosítása, változása; a közigazgatás hálózatosodását (decentralizált, horizontális működés) segítő eszközök, alkalmazások fejlesztése.

A CAS laboratóriumainak **helyigénye** a következő:

- kutatószobák (16 db),
- műhelyek (4 db),
- titkári szobák (3 db),
- informatikai szoba (1 db),
- szeminárium terem (3 db),
- előadóterem (1 db közös használatú).

A laboratóriumok megvalósításához elengedhetetlen az alábbi műszaki és humán feltételek megléte:

- szélessávú internet kapcsolat,
- elektronikus könyvtár,
- konferenciák szervezéséhez szükséges, több száz fő befogadására alkalmas termek, ezek hang-, vizuál- és egyéb szükséges technikával való ellátása,
- nagy tudású, komoly szakmai tapasztalattal és kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkező professzorok megnyerése.

A részprojekt megvalósításához számos **eszköz** szükséges, többek között: munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: laptopok, szuperszámítógép, nyomtató, fénymásoló) és bútorok, felszerelések (asztalok, székek, asztali lámpák, polcok, szekrények), valamint szoftverek (alapszoftverek, MatLab, Labview).

A részprojekttel kapcsolatban meglévő **munkahelyek** nincsenek, a tervek szerint a projekt megvalósítása során a 30–35 kutatónak kínált max. 1 évre szóló ösztöndíjprogramon felül mintegy 52 új, állandó munkahely létesül (intézményvezető kutatók, kutatók, titkár/ügyviteli munkatársak, állománykezelők, technikai munkatársak, szuperszámítógép kezelők, informatikus-fejlesztő).

7.1.1.2.2. BIG DATA¹⁰ KÖZPONT

A részprojekt megvalósításáért felelős kedvezményezett egy ISES vezette konzorcium, melynek lehetséges tagjai: Pannon Egyetem, IBM Magyarország Kft., az EUROPA Nova Nonprofit

¹⁰ A „Big Data” a cégek, az intelligens hálózatok, a magánszektor és az egyéni felhasználók által világszerte és napi szinten előállított óriási adatmennyiségét jelenti. Strukturáltan és kielemezve ez a rengeteg információ nagy hasznot hoz a felhasználók számára. Big Data azt az analitikai eszközt is jelenti, amely segít az adattömeg összegyűjtésében, integrálásában, elemzésében és a megrendelők számára felhasználhatóvá tételében.

Kft., valamint a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Intézet (NIIFI). A részprojekt fenntartása a felsorolt konzorciumi partnerek feladata lehet. A nagyméretű, klasszikus relációs-adatbázison alapuló módszerekkel nem kezelhető adatok feldolgozása, angolszász terminológiában „big data challenge”, napjaink egyik divatossá váló ágazata. Segítségével a jelenleg rendelkezésre álló, heterogén adathalmazok dolgozhatók fel, az egyes adatelemek között olyan, jelenleg rejtett összefüggések tárhatóak fel, amelyekkel a különböző szolgáltatások magasabb színvonalon, illetve jelentősen olcsóbban biztosíthatóak, valamint új szolgáltatások hozhatók létre. Például egy nagy egészségügyi nyilvántartó rendszer adatainak feldolgozásával feltárhatóak strukturális problémák, lehetséges beavatkozási területek, vagy a társadalom szerkezete, globális viselkedése, egy adott szituációban történő várható reakciója is elemezhető az egyes személyek által hátrahagyott rendkívül nagy mennyiségű digitális lábnyom (pl. közösségi portálokon sajtóhírekre adott reakciók) segítségével. Mindezek a módszerek nemcsak a közvetlen kutatásban használhatóak, hanem a gazdasági versenyképesség növelésében is, például szolgáltató, termelő cégek is képesek lehetnek egy nagyobb, jelenleg nyers adatvagyron felett kialakított új összefüggésekből gazdasági versenyelőnyt kovácsolni.

Az új kommunikációs technológiák megjelenése és megállíthatatlan fejlődése új lehetőségeket kínál a rendszerkutatás számára. A hálózatok matematikai elemzéseiből kiindulva a komplex rendszerek kutatása magába foglalja a biológiai, műszaki, szociológiai, szociálpszichológiai, gazdasági, politikai, kulturális rendszerek problémáinak kutatását. A kutatás eredményeinek alkalmazása korábban sosem látott mértékben teszi lehetővé a természeti rendszerek és az ember által létrehozott rendszerek megoldatlan problémáinak megoldását. Az élet minden területén keletkező adatok összegyűjtése, konszolidálása, feldolgozhatóvá tétele, amely nemcsak az egyes speciális területeken jelentkező problémák felismerését teszi lehetővé, hanem a különböző területeken képződő adatbázisok összekapcsolása révén korábban nem sejtett komplex összefüggésekre is fényt derít.

Jelen részprojektelelem kapcsán egy olyan interdiszciplináris alkalmazott kutatási központ létrehozása a cél, amely a Big Data analitikus lehetőségeinek innovatív felhasználását támogatja. A témában folyó regionális kutatóhelyek közötti együttműködésen túl a világ vezető műhelyeivel való személyes kapcsolatok ápolásával támogatja a közszféra politikai döntéseinek megalapozását, a vállalkozások számára az alkalmazások fejlesztését, a felsőoktatás műhelyei számára az opendata és a bigdata lehetőségeinek tréningekkel és workshopokkal való támogatását.

A központ az elképzelés szerint hármas funkciót töltene be a CAS-ban:

- Egyrészt az egyetemi partnerekkel és az IBM közreműködésével a **Big Data LAB** egyfajta cross-cutting **horizontális tevékenységet** végezne, melynek keretein belül közös módszertani támogatást nyújtana a különböző interdiszciplináris műhelyek és projektek számára, gyakorlatban demonstrálva is a lehetőségeket. CAS vagy külső megrendelésre alkalmazott kutatásokat végezne, feladata lenne az informatika és statisztika világában zajló innovációs folyamatok monitorozása, hétköznapi nyelvre történő lefordítása, hasznosítása. Az adatkincsben rejlő előnyök kiaknázásának vizsgálata, információs adatbázisok másodlagos felhasználási lehetőségei is fontos szegmensét képeznék ezeknek a horizontális, több tudományterületet is kiszolgáló kutatásoknak. Ez a részprojekt elem tulajdonképpen a 7.1.2.1. fejezetben bemutatott Nyílt Adat és Közösségi Informatikai Intézet.
- A projekten belül a második funkció egy önálló interdiszciplináris műhely működtetése lenne. A műhelyen belüli fő rendezőelv a **kulturális- és értéktrendek kutatása**, ezen belül is elsőként egy **Vallás és Globalizáció Observatory** felállítása a Big Data analitikus eszköztárának a segítségével. Nemzetközi együttműködés keretében a közép-európai és a Balkán térségén túl a Mediterrán térségben megjelenő vallási háttérű dilemmák és potenciális konfliktusok, illetve együttműködési lehetőségek napi szintű monitorozása és az így generálódó adat és információs bázis más kutatóhelyei hasznosításra való publikálása.
- Harmadrészt: az aktorok és tartalmak rendszer meghatározott forgalmának elemzése **üzleti, közlekedési, egészségügyi, kulturális rendszerek működési és biztonsági problémáinak azonosítását**, a problémák megoldási lehetőségeit tárja fel, új működési zónákat mutat meg a felhasználói és döntéshozói szintek teljes vertikuma mentén.

Kompetenciák:

- egészségügy (szegmentálás, kockázatfelmérés, betegségcsoportok),
- mentálhigiéné (lelki megbetegedések hálózat alapú elemzése, segítség),
- testi állapot mérése,
- lelki állapotok mérése,
- büntetés végrehajtás rendszerébe került csoportok,
- marginális élethelyzetű csoportok (hajléktalanok),
- üzleti szervezetek kliensei,
- identitás, kulturális viselkedés,
- piacépítés (ajánló rendszerek),
- intelligens közlekedés (szociológiai szempontú forgalom analitika).

A részprojekt a volt MÁV Gyermekotthonban valósul meg. A volt MÁV Gyermekotthonban tervezett helyigény (a Nyílt Adat és Közösségi Informatikai Intézet helyigényét a 7.1.2.1.

fejezetben ismertettük, a következőkben csak az üzleti, közlekedési, egészségügyi, kulturális rendszerek működési és biztonsági problémáinak azonosítását végző központ helyigénye szerepel):

- 100 m² iroda,
- 50 m² szerverterem,
- 100 m² műveleti helység
- 20 m² szükségáramforrás helye,
- 40 m² hűtőkapacitás kialakítása (épület tetején),
- 30 m² tárgyaló,
- műhelyek 1.500–2.000 m²-en.

A részprojektek megvalósításához számos nagyértékű **eszköz** beszerzése szükséges, a munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: laptopok, nyomtatók, fénymásolók, szerver, webkamerák, projektorok, monitorok (asztali és nagyméretű fali), mobil adattároló eszközök, hardveres távoli elérést biztosító biztonsági eszközök, biztonságtechnikai rendszereszközök, mobilkommunikációs eszközök), bútorok, felszerelések (asztalok, székek, asztali lámpák, polcok, szekrények), szoftverek, és könyvek.

A részprojektnek a bemutatott szakmai tartalmon túl további célja, hogy a tudomány különböző ágazati területein keletkezett nagyméretű, nagy mennyiségű adathalmaz számára, azok feldolgozásához elosztott számítási és adattárolási környezetet is teremtsünk, és azt a hazai, illetve európai adathálózatba, valamint számítási erőforrás-hálózatba integráljuk. Ezzel kapcsolatos feladatok az alábbiak:

- Elosztott számítási és adattárolási infrastruktúra beszerzése, üzembe helyezése.
- Környezeti infrastruktúra beszerzése, és üzembe helyezése (pl. villamossági szerelések, hűtés/klíma szerelés).
- Adathálózati integrációhoz szükséges infrastruktúra beszerzése, beüzemelése, illetve az erőforrás integrálása a hazai, és az európai rendszerekhez (DWDM, IP eszközök beszerzése, konfigurálás).
- „Big data” szoftverstruktúra beszerzése, üzembe helyezése, szolgáltatások kialakítása.
- A rendszer hazai felhasználói közösség számára történő megnyitása, az egyes komponensek összehangolása.

A részprojekt keretében a Vallás és Globalizáció Observatory elemhez kapcsolódóan mintegy 5 fő állandó és további 5 fő vendégkutatói **munkahely** kialakítása tervezett. Tapasztalt és már korábban is több feladaton együtt dolgozó személyek tennék ki a Big Data Központ „core team”-jét, akikhez időlegesen, éves vagy fél éves projektek elvégzése érdekében fiatal,

tehetséges hallgatók, kutatók kapcsolódnának. Tervben van egy-egy szakterület neves képviselőjének, szakértőjének is felkérése projektmunkákra.

Az üzleti, közlekedési, egészségügyi, kulturális rendszerek működési és biztonsági problémáinak azonosítását végző központ tervezett munkaerőigény mintegy 25 fő (vezető, vezetőhelyettes, kutató, programozó, adatmenedzser és technikai segédszemélyzet munkakörökben).

A részprojekt kapcsán tervezett együttműködések:

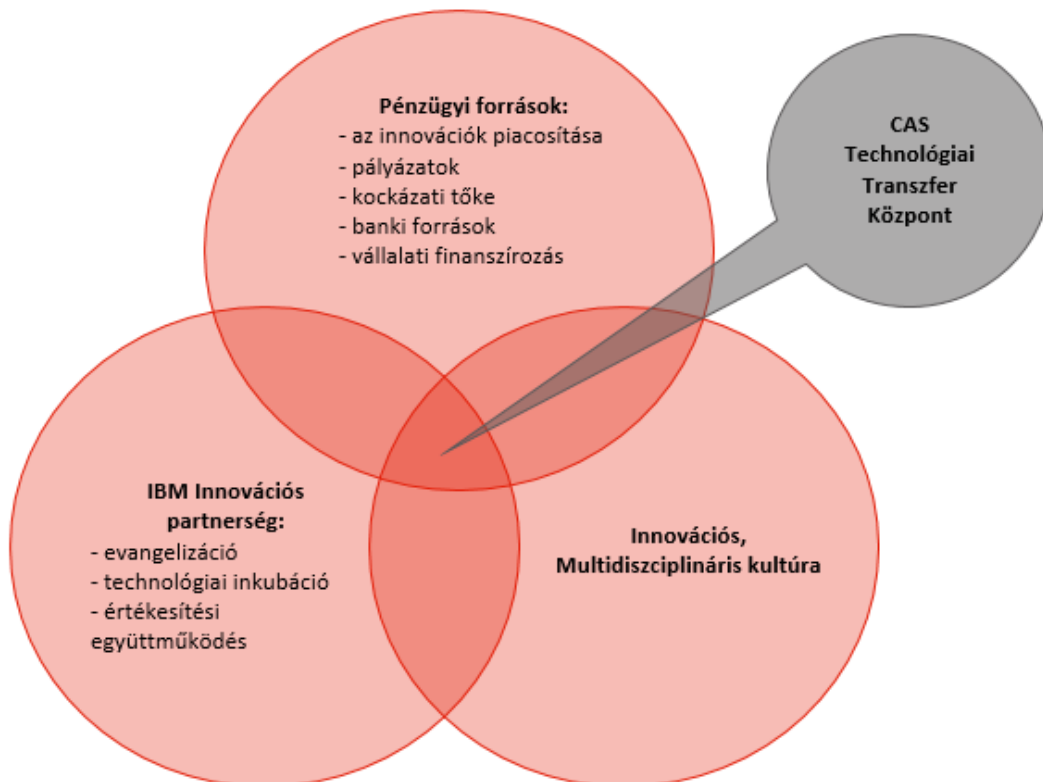
- Cambridge-i Egyetemen (Cambridge, Egyesült Királyság) belül működő Woolf Intézet),
- Eötvös Lóránd Tudományegyetem (Budapest),
- Georgetown Egyetem (Washington D.C., Amerikai Egyesült Államok),
- Károli Gáspár Református Egyetem (Budapest),
- Magyar Tudományos Akadémia, Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet,
- Massachusetts Institute of Technology (MIT) Human Dynamics Lab (Cambridge, Massachusetts, Amerikai Egyesült Államok),
- Pannon Egyetem (Veszprém),
- Stone Center for Applied Social Research (Osor, Horvátország),
- Yale Center for Faith and Culture (New Haven, Connecticut, Amerikai Egyesült Államok).

7.1.1.2.3. TECHNOLÓGIAI ÉS TRANSZFER KÖZPONT

A részprojekt célja a hazai innovatív szoftver technológián alapuló termékek megvalósítása és világszerte bevezetése az IBM támogatásával a vállalkozások versenyképességének és K+I tevékenységének ösztönzése érdekében.

Az IBM világviszonylatban is kiemelkedik innovációs teljesítményével. 21 éve minden évben a legtöbb szabadalmat bejegyző vállalat az Egyesült Államokban és több szabadalommal rendelkezik, mint az összes iparági versenytársa együttvéve. Innovációs teljesítményét a cégnél dolgozó 5 Nobel-díjas is jelzi. A vállalat stratégiájában kiemelt helyet foglal el a független innovatív kisvállalkozásokkal történő együttműködés. Az IBM egymilliárd dollár értékű beruházási programot jelentett be, amelynek keretében a külső szoftverfejlesztő partnerek számára is elérhető és azok termékeit a világ minden pontján azonnal elérhetővé tevő adatközpont és azokat összekötő nagysebességű hálózati infrastruktúrát fejleszt (Softlayer). Az IBM szoftverfejlesztő partnerei és így akár a CAS együttműködési programban résztvevők bizonyos feltételek teljesülése esetén nagyon jelentős, akár 120 000 dollárig terjedő piacra lépést segítő támogatást kaphatnak kedvezménytel igénybe vehető

informatikai infrastruktúrahasznaítat formájában. Az IBM további 1 milliárd dollárt költ a Watson elnevezésű forradalmi mesterséges intelligencia megoldás továbbfejlesztésére és lehetőséget ad külső fejlesztő partnereinek, így a CAS együttműködési programban résztvevőknek is, hogy a Watson technológiát beépítsék saját szoftvermegoldásaikba. A partnerek számára továbbá rendelkezésre áll egy a szoftverfejlesztést és a piacra lépést rendkívül felgyorsító megoldás, a Bluemix. Az IBM mindezeken túl stratégiai szövetséget kötött a világ legnagyobb piaci értékű vállalatával, az Apple-lel. Az együttműködés célja kifejezetten az Apple termékeire kidolgozott nagyvállalati szoftvermegoldások kifejlesztése. Az IBM–Apple megállapodás további piaci lehetőségeket nyit meg az IBM szoftverfejlesztő partnerei előtt. Végezetül az IBM egy három milliárd dolláros kutatási programot is bejelentett, amely biztosítja a cég hosszú távú technológiai vezető szerepét. Az IBM és az ISES Alapítvány 2009 óta együttműködik a magyar munkakultúrához kapcsolódó kutatásokban, 2009-ben az ISES által elkészített kutatás 2014-ben újra kiadásra kerül. A CAS olyan inspiratív, innovációs környezetet biztosít a Technológiai Transzfer Központnak (TTK) Kőszegen, ahol az egyes tudományágak jeles képviselői segíthetik saját szakterületük ismereteivel az ötletgenerálásban a műszaki tudományok szakembereit, valamint egyedülálló környezetet biztosít az innovációhoz.

8. ábra: A Technológiai Transzfer Központ hatásai

A kőszegi TTK a termékfejlesztési folyamat három fázisában kíván a projekt keretében támogatást nyújtani a résztvevő innovatív magyar kis- és középvállalkozásoknak a kedvező innovációs környezet kialakításával:

- Ötletgenerálás és alapismeretek átadása (tanfolyamok, gyakorlati képzés, tananyag kidolgozása, oktatás a tananyag részeként).
- Termékfejlesztési támogatás (technológiai inkubáció).
- Kereskedelmi hasznosítás, világpiaci bevezetés. (webáruház, ingyenes, felhő alapú piactér).

A kezdeményezés épít az ISES és az IBM, a Pannon Egyetem és az IBM, valamint Kőszeg városa és az IBM már meglévő együttműködési megállapodásra, illetve az IBM nemzetközi és hazai innovációs központjának tapasztalataira és aktív részvételére beleértve az IBM nemzetközi egyetemi együttműködési programját (Academic Initiative), az IBM nemzetközi inkubációs programját (Global Entrepreneur Program) illetve az IBM magyarországi innovációs központjának (IIC) és az IBM nemzetközi innovációs központ hálózatának szolgáltatásait. A technológiai kompetenciák mellett a kőszegi TTK kiemelten kíván foglalkozni a vállalkezési ismeretek és kultúra átadásával is.

A tervezett projekt az IBM legmodernebb szoftvertechnológiai megoldására épülő, jelentős szellemi hozzáadott értékeket hordozó új piacképes termékek, szolgáltatások és technológiák kifejlesztését és sikeres nemzetközi piaci bevezetését tűzi ki célul. Az IBM a technológiai inkubáción felül az egyedi igényekre szabott értékesítési együttműködést is kínál a programban résztvevő magyar kis- és középvállalatoknak.

A tervezett programban résztvevő magyarországi kis- és középvállalati partnerek megfelelő feltételek teljesülése esetén bekerülhetnek az IBM partner katalógusába, az IBM vállalati megoldásokat kínáló webáruházába a Cloud Marketplace-re, illetve egyedi továbbértékesítési szerződést is köthetnek.

A tervezett technológiai továbbképzések, képzések az IBM mellett Pannon Egyetem Műszaki Informatika karának szakmai kompetenciáira épülnének.

Az IBM, mint együttműködő partner a TTK létrehozásával és működtetésével kapcsolatban az alábbiakat biztosítja:

- képzések tartása,
- tananyagok biztosítása,
- oktatók képzése,
- technológiai inkubáció,

- IIC software infrastruktúra használat,
- IIC hardware infrastruktúra használat,
- GEP program (nemzetközi technológiai inkubációs program) részvétel,
- Bluemix használat,
- Softlayer kedvezmények (akár 120 000 dollár résztvevő vállalkozásonként),
- hozzáférés az innovációs központok nemzetközi hálózatához,
- értékesítési együttműködés: IBM partner katalógus, IBM Cloud Marketplace, Egyedi értékesítési megállapodás, IBM Ecosystem development hálózatához való hozzáférés.

A részprojekt a volt MÁV Gyermekotthonban valósul meg, a szükséges **helyigénye**:

- 60 m² oktatóterem,
- 2*30 m² projektszoba,
- 30 m² iroda,
- 50 m² innovációs kollaborációs tér.

A részprojektek megvalósításához számos **eszköz** beszerzése szükséges, a munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: szerverek, laptopok, monitorok, mobil bemutató eszközök, hálózati kialakítás), bútorok, felszerelések (asztalok, székek, asztali lámpák, polcok, szekrények), szoftverek.

A részprojekt keretében mintegy 2 fő támogató személyzeti **munkahely** kialakítása tervezett.

7.1.1.2.4. JÖVŐKUTATÁSOKRA ÉPÜLŐ INTERDISZCIPLINÁRIS KUTATÓMŰHELY LÉTREHOZÁSA – TERMÉSZETTUDOMÁNYI ÉS MŰSZAKI INFORMATIKAI KÖZPONT

A részprojekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett a Pannon Fejlesztési Alapítvány. A Nyugat–Magyarország déli részének gazdaságát kettőség jellemzi. Tekintettel arra, hogy a rendszerváltás utáni időszakot kedvező folyamatok övezték, Zala és Vas megye egyrészt nagyon erős ipari koncentrációval rendelkezik: sikeres privatizációk, eredményes akvizíciók, a korábbi kisvállalkozások megerősödése, nemzetközi vállalatok betelepítése jellemzi. Másrészt, ezen ipari koncentráció eredményeként mégsem került sor a helyi tudásgazdaság alapjait jelentő, vállalat–független lokális kompetenciarendszer megalapozására. Közrejátszik ebben az is, hogy nincs a térségben tradicionális, nagy műszaki–természettudományi egyetem és a közeljövőben ennek realitása sincs.

Az egyes innovatív és K+F érzékeny vállalati szereplők maguk már elindultak a kutatási háttér megteremtésének útján, továbbá, a zalaegerszegi Technológiai Centrum tevékenységével megteremtődött a térségi K+F+I ipari igényeket kiszolgálni képes struktúra is. Ugyanakkor

az egyes műszaki–mérnöki problémák megoldása során még mindig igen jelentős a térség–en kívülről szükséges „tudástranszfer”, ráadásul a helyi tudás felhalmozási folyamat is rendkívül lassú. Ennek egyik oka a természettudományi tudományokhoz kötődő háttér– és alapkutatói bázis hiánya.

A részprojekt célja alapkutatók megvalósítása fizikai természettudományi orientációval (mozgástudomány, energetika, intelligens informatika) a jövőkutatói irányok „jelenben értelmezett” műszaki kihívásai alapján. Továbbá a térségben meglévő struktúrákra, erősekre és tapasztalatokra építve az ipari technológiák megértését, valamint a jövőbeni trendek értelmezését támogató háttér–tudományos kutatóműhely kialakítása tervezett.

A jövő térségének fejlesztéseit nem elsősorban a múltbeli statisztikák elemzésére, hanem jövőkutatóból leszűrt konklúziókra kell alapozni. A világban folyó gazdasági–társadalmi átalakulások nem hagyják érintetlenül a Nyugat–Dunántúli Régiót sem, ezért ezen trendek megértése kulcskérdés az itt működő vállalkozások jövőbeni eredményessége tekintetében, amely egyúttal kihat a térség társadalmi folyamataira. A szintiszta szakmai szellemi műhelyek helyett/mellett egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a komplex globális kihívások és trendek okait, összefüggéseit, veszélyeit és lehetőségeit leképezni képes interdiszciplináris szellemi műhelyek. A részprojekt Nyugat–Magyarország „északi” (Kőszeg környéki) részén csírázó társadalomtudományi–szociológiai szellemi műhely, és Nyugat–Magyarország „déli” (Zalaegerszeg környéki) részén levő gépészeti–műszaki szellemi műhely kooperációjára épül.

A projekt lényege, hogy egy, a fizikai tudományokhoz kötődő kutatócsoport, valamint a CAS létrejöttével lehetővé válik a térségi ipari problémák olyan mélységű megértése, amely nemcsak a jelenlegi kihívásokra képes válaszokat adni, hanem proaktív megközelítéssel a jövőbeni fejlődési irányokat is képes megalapozni.

A fizikai tudományterület az ipari és energetikai terület legalapvetőbb háttérét univerzálisan adni képes diszciplína. A fizika különböző területei rendszerszerűen építkezve, alkalmasak a térségi általános természettudományi tudásbázis megalapozására. Az informatikai tudományterület az a jövőbemutató irány, amelynek „termékei” szinte minden területen jelen vannak már napjainkban is, és a látható trendek alapján ez tovább fog erősödni a jövőben is. Ezzel együtt az informatika egy olyan integráló tudásterület, amely komoly potenciált jelent a gazdasági és társadalmi szereplők versenyképessége, sikeressége tekintetében.

A részprojektben **tervezett tevékenységek**:

- Kutatói programok megvalósítása a következő területeken:
 - mozgástudomány: „sokszabadságfokú rendszerek mechanikai sajátosságai”,

- energetika: „adott rendszerszinten belső energiaforrásokra épülő és zéró emissziós energetikai megoldások”,
- intelligens informatika hardver: „komplex elektronikai rendszerek stabilitási kihívásai”.

Tartalom: a 3 kutatási irány mentén definiált komplex, interdiszciplináris, alapkutatás (alkalmazott kutatás) jellegű kutatási program megvalósítása.

- Jövőkutatói programok és kiadványok.

Tartalom: a jövőkutatásra alapozott, célzott kutatási program megvalósítása (ipari és társadalmi trendek, technológiai változások); valamint legalább negyedévente kutatási jelentések és kiadványok megjelentetése.

- Tudásbázis rendszer kialakítása.

A projekt során előálló és feltárt „tudásokat” integráló egységes tudásbázis rendszer kidolgozása és megvalósítása, beleértve ennek elérhetővé tételét a gazdaság és társadalom meghatározott célcsoportjai számára.

- Kutatói programok és rendezvények („mester kutatók”, PhD hallgatók, fiatal kutatójelöltek).

Tartalom: a kutatók számára rendezett programok és szakmai rendezvények, workshopok (6 db).

- Hazai és nemzetközi konferenciák.

Tartalom: 1 színvonalas hazai és 1 nemzetközi konferencia megszervezése.

- Kapcsolatok kialakítása nemzetközi szellemi műhelyekkel.

Tartalom: kapcsolatfelvétel releváns külföldi szellemi műhelyekkel és velük jövőbeni együttműködési lehetőség kidolgozása.

- Szakmai kurzusok egyetemi és főiskolai hallgatók számára; középiskolásokat is bevonva.

Tartalom: az egyetemi és főiskolai hallgatói célcsoportot megcélzó, a projekt keretében szerzett ismereteket célzottan csatornázó szakmai kurzusok szervezése – min. 3 kurzus.

A részprojekt **helyigénye**:

- egy 30 m²-es és egy 50 m²-es iroda ,
- 30 m²-es tárgyaló.

A részprojekt megvalósításához számos nagyértékű **eszköz** beszerzése szükséges, a munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: laptopok, nyomtató, fénymásoló) és bútorok, felszerelések (asztalok, székek, asztali lámpák, polcok, szekrények) mellett szoftverek (mechanikai modellező, jármű modellező, végelem analízis, áramlási szimulációs), valamint energetikai (hőmérséklet mérő rendszer, hajtóanyag energiatartalom

mérő rendszer, energetikai veszteségelemző rendszer), fizikai (elektronikai, hőtani és mechanikai) és informatikai kutatólaboratóriumok berendezése is elengedhetetlen.

A részprojekttel kapcsolatban két meglévő **munkahely** áll rendelkezésre (fejlesztőmérnök, kutató asszisztens), a tervek szerint a projekt megvalósítása során a 30–35 kutatónak kínál max. 1 évre szóló ösztöndíjprogramon felül 7 új munkahely létesül (részprojekt vezető, részprojekt asszisztens, kutatócsoport vezető, kutató munkakörökben).

A projekt során tervezett **együttműködések**:

- ISES Alapítvány szakemberei: jövőkutatói irányok és interdiszciplináris hatások.
- Technológiai Centrum (zalaegerszegi bázis): kapcsolódás a projekt eredményeihez, ipari hasznosíthatóság oldaláról (ipari problémák, igények, trendek).
- Pannon Egyetem: a projekt szellemi bázisa.
- IBM Magyarországi Kft.: ipari hasznosíthatóság.
- Pannon Mechatronikai Klaszter: ipari hálózat, az eredmények helyi és országos disszeminációja.
- Regionális Innovációs Ügynökség – Pannon Novum Nonprofit Kft.: a projekteredmények innovációs hasznosíthatósága.

7.1.1.2.5. NEMZETKÖZI FENNTARTHATÓSÁGI ELEMZŐ KÖZPONT

A részprojekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett az ISES. A részprojekt-javaslat középpontjában egy Nemzetközi Fenntarthatósági Elemző Központ (International Center for Sustainability Analysis, ICSA) létrehozása áll Dr. Heriberto Cabezas vezetésével, a Pannon Egyetem kőszegi telephelyén.

A fenntarthatóság elemzése és előmozdítása az emberi viselkedés, ökoszisztémák, technológia és gazdaság, önmagukban is komplex dinamikus rendszereinek összetett interakcióját igényli. Ennélfogva a fenntarthatóság egyik alapvető megoldatlan problémája, hogy hogyan találhatunk megfelelő gyakorlatot, hogyan fejleszthetünk ki és alkalmazhatunk olyan technológiákat, amelyek az emberi viselkedés kontextusában jótékony hatással vannak az egészséges ökoszisztémákra, gazdaságokra. Ebben az irányban tett előrelépés az elméleti tanulmányok és valós helyzetekben történő gyakorlati alkalmazások kombinációja. Az elméleti tanulmányok alapja a Gráf Elmélet, Információ Elmélet, Döntéselmélet, mérnöki tervezés, gazdasági modellezés és ökoszisztéma modellezés szoftverrel kivitelezett fúziójából épül fel.

Szintén ilyen irányba tett előrelépés a fenti elméletek és modellek konkrét gyakorlati problémákra történő szakértői alkalmazása. Például, Dr. Heriberto Cabezas vezetésével az

Energia Rendszer Elmélet, az Információ Elmélet, az ökológiai lábnyom és a környezet gazdaságtan egyes elgondolásainak kombinálása valósult meg a kolorádói San Luis Medence fenntarthatósági mutatóit felmérő általános keretrendszer kidolgozására, továbbá az utóbbi időben a Gráf Elmélet, az Energia Rendszer Elmélet és az ökológiai lábnyom elgondolásai is kombinálásra kerültek egy általános, fenntartható energialáncok tervezéséhez szükséges módszer kidolgozásához.

Fontos, hogy a sikeres beavatkozáshoz szükséges az ökológia, technológia, gazdaság és társadalmi viselkedés metszéspontjának komplex rendszerének megértése. Ez lehetőséget nyújtana olyan komplex problémák kezelésére, amelyek jelenleg nagy hatással bírnak a társadalomra.

A projekt oktatási komponense olyan hallgatók képzését célozza, akik képesek lesznek a fenntarthatóság tudományos megértésére, és a fenntarthatósági szempontokat kiemelten figyelembevevő gazdasági szférában való helytállásra. Az említett kurzusok az ipar és közigazgatás területéről érkező szakemberek képzését szolgálják, hogy minél könnyebben beépíthessék a fenntarthatóság fogalmát a felelősségi területükbe.

A központ további célja, hogy az interdependenciák mind szélesebb körét feltárva, és a visszacsatolások természetét figyelembe véve, vizsgálja meg azokat a jövőre vonatkozó legfontosabb forgatókönyveket, amelyek a fenntartható fejlődést alapvetően behatárolják. A Stockholm Resilience Centre (Stockholm, Svédország) a Föld határait illetően tíz dimenzió vizsgálatát célozta meg. Ezek a dimenziók a klímaváltozás, a biodiverzitás, a nitrogén és foszfor ciklus, az óceánok savasodása, a sztratoszférikus ózon csökkenés, az édesvízhasználat, a földhasználat, az atmoszféra aeroszol szennyezése és a kémiai szennyezés. Ezeket a dimenziókat vizsgálva is nyilvánvaló, hogy amennyiben az egyik dimenzióban túllépjük a „föld határait” jelentő mértéket, az számos más dimenzióra is hatást gyakorol. A rendszerelmélet fontosságát és a holisztikus gondolkodás szükségességét számos kutató hangsúlyozza, mégis ritkák azok a kutatások, amelyek multidiszciplinárisak és az interdependenciák feltárására irányulnak. A fenntartható fejlődést illetően a problémát még árnyalja az idődimenzió. A gazdasági kutatások és prognózisok esetében a 20–30 éves időhorizont már hosszútávnak számít, a fenntarthatósági kutatások esetében a néhány száz év is indokolatlanul rövid időintervallumnak számít.

A modellezést egyre elterjedtebben alkalmazzák a gazdasági és társadalmi folyamatok előrejelzése érdekében. Gyakran található olyan előrejelzések, amelyek különböző forgatókönyveket tartalmaznak. A modellek alkalmasak az érzékenységvizsgálatok elvégzésére is. Érdekes viszont, hogy a modellekkel kapott előrejelzések nem ritkán olyan

eredményeket tartalmaznak, amelyek a gyakorlatban nem létezhetnek. Elvileg elfogyhatnának például a fosszilis energiahordozók, a gyakorlatban azonban ez nem következhet be, mert még előtte „megfőznénk” a Földet, vagyis a kontinensek jelentős része alkalmatlanná válna az emberi életre. Ez esetben nem volna lehetőség arra, hogy kilencmilliárd vagy még több ember éljen a Földön. Amennyiben kevesebben lennének és nem kilencmilliárdan, nem lenne szükség ennyi energiára, és a gondolatmenet tovább folytatható. A gondolatmenet logikáját könnyen beláthatjuk például a budapesti vízfogyasztás példáján. Azzal számoltak, hogy a város népessége és az egy főre jutó fogyasztás is nőni fog. Megépítették a szükséges kapacitásokat, aztán kiderült, hogy mindkét érték csökkent és most problémát okoznak a feles kapacitások, például megromlik a víz a csövekben. Előre lehet jelezni a légiközlekedés vagy a turizmus fejlődését, a becült adatok viszont irreálisak, nem lehet annyi utaskilométert vagy vendégéjszakát teljesíteni, mint amit az előrejelzések mutatnak. A probléma tehát az, hogy a vizsgálatokat, a modelleket leszűkítik egy-egy problémára, és azt a tényt, hogy a vizsgált jelenségek között kölcsönhatások vannak, és szinte minden-mindennel összefügg, általában nem vizsgálják. Sokat foglalkoznak politikusok és gazdasági szakértők is az elöregedéssel, a jóléti rendszerek összeomlásával, de ha a világ népességének migrációs tendenciáit komolyan figyelembe vesszük, akkor nyilvánvaló, hogy Európa nem elöregszik majd, hanem a bevándorló fiatal, de nem keresztény polgárok miatt multikulturálissá válik és problémát az jelenthet, hogy képesek lesznek-e olyan intézményrendszert létrehozni, ami a társadalmi szolidaritás megszokott európai szintjét fenntartja. A kérdés nem az elöregedés, hanem az, hogy a bevándorló afrikai, kínai vagy indiai fiatalok hajlandóak lesznek-e azért is dolgozni Európában, hogy eltartsák azokat az öregeket, akiknek nem születtek kellő számban utódaik?

A kutatás a társadalmi-gazdasági összefüggések vizsgálatára szorítkozik, de szakítani igyekszünk a főáramú társadalomtudomány szűk diszciplináris kereteivel, és szokásos időhorizontjaival is. Kísérletet tesz felvázolni milyen világ vár unokáinkra 2050-ben akkor, ha a Föld eléri a kilencmilliárdos népességet, és milyen akkor, ha a népességszám radikálisan csökkenne.

Nyilvánvaló, hogy radikális paradigmaváltásra volna szükség a gazdaságban. A profit helyett a foglalkoztatást kellene a gazdaság középpontjába állítani. A birtoklás helyett a szükségletek kielégítését. A tervezetten elavuló termékek és szolgáltatások helyett a tartós és biztonságos termékek és szolgáltatások termelését segítő gazdasági modellek felvázolására volna szükség. A kutatás egy ilyen gondolkodás megalapozását igyekszik elősegíteni.

Az elhelyezésre kerülő Központ **helyigénye** a következő:

- 9 alkalmazott és 3 diplomás hallgató munkavégzésére alkalmas, berendezett, telefon- és internetkapcsolattal ellátott irodahelyiség (1 db),
- 20 fő befogadására alkalmas szemináriumterem (2 db).

A részprojekt megvalósításához számos **eszköz** beszerzése szükséges, többek között: a munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: laptopok, nyomtató), bútorok, felszerelések (asztalok, székek, asztali lámpák, polcok, szekrények) és szoftverek (MatLab).

Munkahelyteremtés: A tervek szerint a részprojekt megvalósítása során 12 főnek (professzorok, tudományos munkatársak, végzős hallgatók, adminisztratív asszisztens) kínál max. 1 évre szóló munkavégzési lehetőséget.

A részprojektben **tervezett együttműködések:**

- Amerikai Egyesült Államokbeli intézmények:
 - Amerikai Környezetvédelmi Hivatal (U.S. Environmental Protection Agency) Kutatás Fejlesztési Irodája (Washington D.C., Amerikai Egyesült Államok),
 - Georgia Institute of Technology (Atlanta, Georgia, Amerikai Egyesült Államok),
 - Kansas State University (Manhattan, Kansas, Amerikai Egyesült Államok),
 - University of Illinois at Chicago (Chicago, Illinois, Amerikai Egyesült Államok),
- Európán belüli együttműködések
 - Graz University of Technology (Graz, Ausztria),
 - University of Maribor (Maribor, Szlovénia),
 - University of Zagreb (Zágráb, Horvátország).

Ezek, a Pannon Egyetem által működő kapcsolatok biztosítják a projekt eredmények terjesztését és a Pannon Egyetem tevékenységének erősítését.

7.1.1.2.6. PANNON IRODALOM HÁZA

A részprojekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett az ISES. A részprojekt célja irodalomtörténeti kutatások folytatása, a térség irodalmi emlékeinek, kultuszainak feltérképezése, irodalmi tudat kutatás (Trieszt–Kőszeg–Bécs), alkalmazott irodalomtudományi kutatások elvégzése, az irodalmi emlékek megjelenítésének segítése a térség oktatási intézményeiben; Pannon Irodalmi Múzeum létrehozása; irodalmi rendezvények szervezése.

A Kőszegen működő Európa Ház Egyesület és az ISES Alapítvány keretei közt létrejövő Kristóf Ágota Műhely célja, hogy kutatási programjai és az azokhoz kapcsolódó, azokból táplálkozó rendezvényei révén feltárja és megismertesse az író-életművét; illetve – hogy Kristóf Ágota életét és művét emblémává emelve – interdiszciplináris kutatási programok mentén átgondolja a közép-európaiság, a határmentiség problémáit, s rávilágítson egy sajátos, eredendően több nemzetiségű, több vallású, több kultúrájú térség (Kőszeg és környéke) életének és múltjának tanulságaira, ilyen értelemben is kapcsolódva a városban több éve működő ISES Alapítvány és az Európa Ház Egyesület kutatásaihoz, programjaihoz, oktatási tevékenységéhez.

A Kristóf Ágota Műhely tervezett tevékenységei:

- Kristóf Ágota Kiállítás létrehozása és működtetése:

A kiállítás célja, hogy bemutassa Kristóf Ágota életét és művét, illetve a tematika bővül Ottlik Géza életművével is. A két alkotó fő művei (Iskola a határon és a Trilógia) több ponton összekapcsolódnak – a regények „kőszegisége” az alapvető kapocs –, illetve az a tény, hogy e két regény írja be Kőszegét és környékét a világirodalomba. A Központ a kiállítás részeként és a könyvtár anyagaként összegyűjti A nagy füzet és az Iskola a határon idegen nyelvű kiadásait is. A szakmai célon túl a kiállítás feladata az is, hogy megnyissa a Kristóf Ágota Műhelyt a szélesebb közönség számára, s bevonja a város turisztikai, múzeumi kínálatába.

- Kutatási programok:

- Kristóf Ágota életműve,
- Az irodalmi modernség kezdetei – regionális irodalmitudat-kutatás (Duinó–Trieszt–Kőszeg–Bécs; Rilke, Joyce, Ottlik, Musil),
- A nyugati magyar emigráció élete/irodalma,
- A regény/történelmi regény regionalitása, avagy a múltak történelemmé írása,
- A határ menti identitás kérdései irodalomban, kultúrában, társadalomban,
- Vallások, vallási közösségek együttélése a Nyugat-Dunántúli Régióban.

- **Fordítói ösztöndíj alapítása**

Évi 5 ösztöndíj kiosztása meghatározott művek lefordítása érdekében.

Az elképzelés célja a régió irodalmának bemutatása a szélesebb közönség számára. A műhely Kőszeg földrajzi adottságának, a három szomszédnemzet (osztrák, szlovák, szlovén) közelségének kihasználásával szeretné az egyes nemzeti irodalmakat egymáshoz közelebb hozni és egymásnak bemutatni.

A részprojekt **helyigénye:**

- irodahelyiség (2 db),

- kiállítótér (1 db),
- 12 fős szemináriumi szoba (1 db),
- 40 fős előadóterem (1 db).

A részprojekt megvalósításához számos **eszköz** beszerzése szükséges, többek között: a munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: laptopok, nyomtató, projektor, vetítővászon) és bútorok, felszerelések (asztalok, székek, asztali lámpák, polcok, szekrények).

A tervek szerint a részprojekt megvalósítása kapcsán 5 új **munkahely** (intézményvezető kutató, kutató, titkár/ügyviteli munkatárs, állománykezelő, technikai munkatárs) létesül. A Pannon Irodalom Háza integrálja a Kristóf Ágota Műhelyt, utóbbi az intézmény keretein belül fog működni az intézmény koordinációjával. A Pannon Irodalom Háza Vezetése egyben a Kristóf Ágota Műhelyt is vezeti.

A részprojekt megvalósítása során több szervezettel való **együtműködés** szükséges. Fontos partner a Petőfi Irodalmi Múzeum, az MTA Irodalomtudományi Intézete, a NYME Bölcsészkar, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a szombathelyi Weöres Sándor Asztaltársaság, és a szombathelyi Életünk Szerkesztősége. A partnerek elsősorban a szakmai programok megvalósítását segítik. A Kőszegi Európa Ház Egyesület és az ISES Alapítvány a Pannon Irodalom Házának hétköznapi munkáját segítik.

7.1.1.2.7. „HATÁRTALAN HANGOK” – KREATÍV ZENEI KÖZPONT ÉS MŰVÉSZETTERÁPIA

A részprojekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett az ISES.

Zenei örökség és közösségi hangművészet (public sound art) Kőszegen és más európai határregiókban.

A Határtalan Hangok az Európai Bizottság Creative Europe elnevezésű programja részleges finanszírozásával megvalósítandó projekt, amely a Kőszegen formálódó interdiszciplináris műhelyek intellektuális erőforrásaira támaszkodik. Az elképzelés a hanghullámok minden irányú terjedését tekinti kiinduló modellnek a politikai és kulturális határok viszonylagosságát vizsgáló társadalmi-művészeti projekt számára.

A „sound art”, mint a kreatív iparágakban a digitális eszközök által felhasznált kifejezési forma és a zene ideálisak Európa kulturális és meglévő politikai határainak áthidalására. Népzenei gyűjtéseik feldolgozása során többek között magyar zenetudósok, Bartók Béla és

Kodály Zoltán, majd tanítványaik is bebizonyították, hogy a zenei motívumok a határokon is átívelnek a Közel–Kelettől egészen Magyarorszáig.

A kőszegi projekt a zeneipar leggyorsabban fejlődő szegmensében, a mobil eszközökön megszólaltatható, felhőalapú, prediktív analitikán alapuló interaktív alkalmazások területén nyújt újdonságot. A Big Data és nyílt adatforrásokra építő applikáció-fejlesztéseket is generáló elképzelésről van szó, amely a helyi és környező iskolák fiataljait is játszva vezeti be az új technológia világába. Az innovatív tevékenységek eredményeképpen új hangtechnológiák és zenei applikációk alkalmazása és fejlesztése, valamint új dokumentációs technikák és hatásmérési indikátorok kidolgozása történik.

A projekt indulásakor a digitális hangművészet és az experimentális zenei gyakorlat európai vezető intézményei magyar szakemberekkel és zenészekkel együtt vesznek részt a program kidolgozásában, amely Kőszegen egy állandó attrakciót és hozzá kapcsolódó munkahelyeket is teremt.

A Határtalan hangok fő célja a határok mentén élő közösségek közös akusztikus környezetének tudatosítása. A természet hangjai, a települések hangvilága, a digitális hangzó anyagok közössége, a zenei örökség, de még az időjárás vagy a nyelv zenei elemei is része a közös akusztikus térnek. A hangzó atmoszféra – mint kiinduló művészeti alapanyag – vizsgálata és használata közben építészeti, urbanisztikai vagy meteorológiai és fizikai jellemzőkről beszélünk. Ennek megfelelően a projekthez kapcsolódó workshopokon nemcsak zenészek és hangászok (Kőszegen alakult meg Magyarország első Hangászdája 1825-ben), hanem más tudományágak képviselői is jelen lesznek.

A projekt az új technológiákra építő innovációra, célközönségében a közösségi (különösen a fiatalok) és az élményturisták részvételére, új, gyakorlatilag hasznosítható tudás generálására és ezeknek a tudásoknak a továbbadására koncentrál. Eredményeképpen Kőszeg, mint a terület elismert Iskolája lesz a „Határon”.

A művészeti és részvételre alapozó helyi installációk során a Határtalan Hangok a helyben lakókat bátorítja abban hogy új érzékenységgel közelítsenek a saját környezetükhöz és ezzel is elősegítsék a helyi életminőség generálását. A közösségi terek hangzásvilágának alakításával, a határ másik oldalára is átnyúló hangzásélmények a látogatók számára is élményszerű megosztásával a határok spiritualizását feszegetjük.

A projekt folyamán a művészek alkotó műhelymunkája a következő konkrét elemeket tartalmazza:

- A művészek és a helyi kulturális aktivisták közös fejlesztő programjai az egyes határ régiókban egyhetes intenzív rezidens workshopok vagy több hónapig tartó fejlesztő folyamatok formájában realizálódnak.
- Az egyes programok során két vagy három régió művészei és multidiszciplináris csoportja közösen vagy egyénileg olyan félig-permanens vagy permanens alkotásokon dolgoznak, amelyeknek Kőszeggel, illetve az adott régióval közvetlen kapcsolata van.
- Minden lokális programnak más fókuszja illetve témája lehet. Ezek egyrészt az adott csoport kapcsolatain, helyi speciális tudásain, másrészt a speciális hangzó világon és zenei örökség anyagon alapulnak.
- A partnerek felelősek a saját határ régiójuk területén dolgozó csoport kiválasztásában azzal, hogy a határ túloldaláról illetve legalább két különböző kulturális régióban – országban élő művészeket vonnak be a közös csoportmunkába. Minden egyes rezidens csoportba maximum 12 résztvevő művészt vonnak be.
- A résztvevő művészek kívánatos profilja:
 - Fiatal és / vagy ígéretes művész.
 - Képes empátiával együtt dolgozni helyiekkel, illetve alul reprezentált zenei közönséggel.
 - Aktív a „sound art”, zene, hangzászat, új média művészetek, közösségi műalkotások terén, illetve aktív a társadalomtudományok, kulturális antropológia, akusztika stb. területén.

A rezidens művészek által produkált alkotások és helyhez kötött hang installációk időlegesen vagy lehetőség szerint permanensen a városban és környékén lesznek hozzáférhetők.

A projekt eredményei:

- Innováció terén:
 - Közös metodológia, és egy hang, illetve zenei applikációk fejlesztésére szolgáló keretrendszer, amelyet a közösségi hangászati projektek használhatnak.
 - Új dokumentációs technikák és hatásmérési indikátorok kidolgozása és más kulturális projektek számára is hasznosítható módon való dokumentálása.
 - A legújabb hangtechnológiák és zenei applikációk alkalmazása és fejlesztése, felhő alapú Big Data szerverekkel kommunikáló média eszközök fejlesztése.
 - Geolokációs technikákkal az akusztikus és zenei örökség mindenki számára hozzáférhetővé tétele (határokon átívelve).
- Közösségi részvétel terén:
 - Zenei produkciók (gyerekek és fiatalok hivatásos művészekkel való együttműködésének eredményeképp).
 - A zene közönségének kitágítása a helyi oktatási és kulturális intézmények aktív részvételével.

- Az akusztikus ökológia és az adott helyszínekre sajátos környezeti hangzásvilág tudatosítása – a reflexált hallgatás élményének megosztása.
- Határterületi kérdések terén:
 - Különböző szektorok közötti párbeszéd elősegítése (zenetudomány, IT alapú fejlesztés és alkalmazott kutatás, idegenforgalom, oktatás).
 - Módszertanok kifejlesztése a nyelvi határok, a kulturális konfliktus zónák, a határon átnyúló kulturális és oktatási együttműködések területén.
 - Mobil műalkotások (hang installációk), „hangösvények” – „audio túroutak”, amelyek különböző határokat szelnek át.
 - Egy záró, interdiszciplináris szimpóziumra Kőszegre hozni a világ különböző részeiről vezető gondolkodókat és tudósokat, akik a liminalitás és általában a legtágabb értelemben vett határok teoretikus és praktikus kérdéseivel foglalkoznak.
 - A projekt során kialakuló, kutatókkal és művészeti műhelyekkel való kapcsolatok a Kőszegen kialakuló tudásközpont más műhelyeinek munkáiban is megtermékenyítő hatással lehetnek.

A projektet magyar részről, hangászati szakmailag Mizsei Zoltán, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem professzora irányítaná, aki az innovatív fiatal zenészeket vonná be a Kőszegen folytatandó fejlesztő munkába.

Ének a Határtalanról (Zene: Kreativitás – Terápia – Kommunikáció)

A zenét a kreativitás, a terápia és a kommunikáció eszközeként fogjuk fel. A zenei alkotó és előadói folyamat az intuíció, a figyelem, a koncentráció és a memória fejlesztésének ad kiváló lehetőséget. A zene terápikus (azaz segítő) hasznát nem csak patológikus esetekre értjük, hanem általánosságban az aktív zenélés, éneklés, mentálhigiénés, lelki–testi harmonizáló, egészségmegőrző, betegségmegelőző jelentőségét hangsúlyozzuk. Ehhez a hagyományos társadalmak, kultúrák, így a hagyományos magyar népzene is etnomuzikológiai tapasztalattal és antropológiai alapot szolgáltat számunkra.

A zene, mint preverbális szinten ható és működő nyelv, a kommunikáció különféle színterein ugyancsak a legfontosabb vizsgálandó területeink közé tartozik. A zenei kreativitás, az alkotó folyamatban, az improvizációban a zene felszabadító erejét is átélni engedi. Az alkotási folyamat terápiás hatása a „flow”-ban való elragadtatásként és időtlen lebegésként megélt különössége Csíkszentmihályi Mihály¹¹ óta nyilvánvaló.

¹¹ Széchenyi-díjas pszichológus, pedagógus, egyetemi tanár, az MTA külső tagja, szakterülete a fejlődés- és neveléslélektan, valamint a kreativitás- és tehetségkutatás. Tőle származik a „flow” (azaz „áramlat”) gondolata, amely a boldogság egy lehetséges útját kínálja fel.

A holisztikus emberképben az alkotó szellemi ember teljesítménye és életminősége javításában, a teljesség megközelítésében kiemelkedő szerepet kap a művészi kreativitás, az intuíció és általában a sok elhanyagolt jobb agyféltekés tevékenység aktivizálása. Mára már közzismert, hogy mindez milyen jótékony és megtermékenyítő hatással bír a szellemi, tudományos, bal agyféltekés alkotóképességre az ún. transzfer hatás révén.

Konkrét zeneterápiás projektek:

- A zeneterápia pszichológiai háttere: előadássorozat – Dr. Konta Ildikó Mária klinikai szakpszichológus, kiképző zeneterapeuta.
- Gongterápia: workshop – Dr. Konta Ildikó Mária.
- A dalolás, mint terápia: előadás és gyakorlati kurzus – Lovász Irén Bartók Béla-díjas és Magyar Művészetért Díjas etnográfus, folklorista, énekes, egyetemi oktató.
- Érzelmi intelligencia fejlesztés zenével, mozgással: workshop – Mihályi Éva hegedűművész, az Operaház szólamvezetője, zeneterapeuta.
- Improvizációs technikák: gyakorlati kurzus – Mizsei Zoltán DLA, egyetemi adjunktus.
- Mesterkurzus: ütőhangszerek: workshop – Horváth Kornél, Kossuth-díjas művész.
- Zenés festés – érzelmi intelligencia fejlesztés színekkel és zenével: workshop – Dr. Konta Ildikó. (Az itt készült alkotásokból kiállítások szervezhetők.)
- Tánc –és mozgásterápia: improvizatív kortárstánc – Hód Adrienn táncos, koreográfus, rendező.
- 3 hang projekt: koncert és workshop – Lovász Irén.
- Groove&Voice Hangtájkép/Soundscape: koncert, workshop és alkotói ösztöndíj-pályázat – Lovász Irén.

A fenti programok közül kiemelkedik két zeneterápiás projekt, amelyek alapvetően más eseményekhez kapcsolódóan jöttek létre, azonban állandó jelleggel Kőszegre telepítésük megvalósítható:

- **3 hang projekt:** Egy olyan népzenei, világzenei projekt, amely egy csehországi, népzenei fesztivál felkérésére jött létre 2014 augusztusában. Az esemény a morvaországi Namest nad Olavou reneszánsz várnegyedében zajlik, ami a regionális zenei tervek egyik partnere lehetne. A fesztivál szervezőinek koncepciója, hogy az egyhetes fesztivál zárónapján 3 különböző anyanyelvű és kultúrájú énekesnő és 2 egymásnak ismeretlen zenekar két napi próba után egy teljes órás koncertet ad. Mindhárom énekesnő 3 népdallal készül, amelyet a többiek is megtanulnak és közösen énekelnek. A dalok négy – magyar, cseh, török, és mivel az isztambuli énekesnő anyanyelve héber – nyelven szóltak. A 12 zenész pedig több mint 12 hangszeren játszik és még több kultúrát is képvisel. Így az intenzív multikulturális közegben a zenei nyelv nonverbális kommunikatív ereje megerősödik és dominánssá válik. A

nemzeti kultúrákon és nyelveken alapuló világzenei „beszéd” különösen alkalmas a kulturális vallási tolerancia, megértés, elfogadás és tisztelet kialakítására és megerősítésére. Ezért jelentőségét nem lehet eléggé hangsúlyozni.

Ez a projekt remekül példázza azt, hogy a zene a kultúrák közti kommunikáció kiváló eszköze. A próbafolyamat során az is bebizonyosodott, hogy a zene a személyközi kommunikáció és az interperszonális konfliktuskezelésben milyen hatékony szerepet játszik. A projekt demonstrálja a határtalan szabadság megélésének lehetőségét a szó minden értelmében. A határokon értsünk bár: kulturális, nyelvi, politika, vallási, regionális határokat, de a határtalanságot tapasztalhatjuk meg akár interdiszciplinaritásában, a zenei szövet műfaji cross-over jellegében, amely a lokális, a globális, a hagyományos és a posztmodern, vagy a hagyományos és a fenntartható fogalmak határait is átlépi.

- **Groove&Voice Hangtájkép/Soundscape:** (Lovász Irén – hang, Horváth Kornél – ütőhangszerek, altfuvola, Mizsei Zoltán – hang, billentyűs hangszerek.) A trió a horvátországi Soundsape–Landcape fesztivál inspirációjaként jött létre. 2012-ben és 2013-ban ez a műsor volt a fesztivál záró koncertje is. Sajátos etnozenét, világzenét játszik, ami az archaikus magyar népdal spirituális-gyógyító erejére épül. A koncert nemcsak mágikus, természetes, meditatív, varázslatos és női hanggal elbűvölő, hanem az ősi tűz lobbanása, ropogása és a férfierő robbanása, lendülete is jellemzi – csakúgy, mint a külső és belső természet hangjait. Az énekes és kutató Lovász Irén Gyógyító Hangok címmel lemezsorozatot indított el, mely az emberi hang és magyar népdal gyógyító, segítő szerepét hangsúlyozza. A sorozat eddig megjelent részei: Égi hang (Sacred Voice), Belső Hang (Inner Voice). A műsor a Belső Hang című lemeznek sajátos, újszerű újragondolása, a felállítás elnevezése pedig a lemezsorozatra utal, ahhoz kapcsolódik. A Belső Hang és a Hangtájkép is egy belső utazás, az én legmélyén szunnyadó őserők fölébresztése érdekében. A négy természeti őselem: a föld, víz, tűz, levegő bennünk rejlő energiáinak felszínre hozása a zene, a harmónia természetes eszközeivel. Ötödik tétele, a belső hang: a bennünk lévő mindenség-elemeket integráló teljesség, az elemek együttes jelenléte. A teremtés extatikus körtáncát, a létezés örömét hirdeti a női-férfi pólusok megjelenésével, az apai-anyai archetípusok megidézésével. A fenti két lemezhez képest új hangzásbeli különbség az elektronikus hangszerek (a szintetizátor és az elektromos dob) megjelenése. A kompozíciókban a női és férfi éneklések, az akusztikus ütőhangszerek és az altfuvola szerves zenei egységet hoznak létre az elektronikus hangzással. Új eleme az új lemeznek az Ének a határtalanról és a Hangok illata kezdetű Weöres Sándor vers feldolgozása.

A kőszegi inspiráló környezetben ehhez a műsorhoz két különleges projekt kapcsolódna:

- interaktív koncert és zeneterápiás workshop,
- alkotói ösztöndíj-pályázat: a projekt multimédiás/audiovizuális rögzítéséhez vagy a Soundscape természetfilm elkészítéséhez.

Zene és Regionalitás – Collegium Musicum Ginsiumensis (Kőszegi Hangász Kollégium)

Korunk egyetemi szisztémája nem, vagy csak nagyon kevéssé teszi lehetővé a diszciplínák közti átjárást, a különböző szak- illetve művészeti területek közötti együttműködést, együttgondolkodást. Az általános zenei nevelésben is tapasztalható már egy ideje egyfajta regressziós tendencia, ami még nehezebbé teszi, hogy egy, a zenével nem szakmai szinten találkozó ember aktívan vehessen részt zenei programokban, márpedig elismert tény, hogy a zenélés által felszabaduló kreatív energiák jótékonyan hatnak az élet más területeire is. Hasonló probléma a kistérségi, regionális, vagy fogalmazhatunk úgy, hogy a fővárostól, vagy a megyeszékhelyektől távolabb eső települések fokozatos elszigetelődése a kortárs művészeti- azon belül zenei folyamatoktól, értékektől.

A Collegium egyik célja, hogy mindazok a kutatók, tanárok, alkotók, akik az ISES látókörébe kerülnek, ottlétük során találkozhatnak a zene által megismerhető és elsajátítható kreatív eljárásokkal, gondolatokkal, hogy saját maguk is részesei lehessenek zenei alkotó, improvizatív, kreatív folyamatoknak. Emellett Kőszeg városa és a környező régió zenei életére is termékenyen hathat a Collegium működése. Egyrészt a város, a környező települések lakói, diákjai is részesülhetnek a programban leírt zenei kreatív programokban, másrészt cél, hogy a térségben meglévő zenei élet, zeneoktatás szereplői is új impulzusokat, sőt megmutatózási lehetőségeket kapjanak programjaik megvalósulása által. A projekt feladata felkutatni, összegyűjteni, s a jövőben különböző formákban a köz elé tárni a városra, a régióra jellemző történelmi, s jelenkori zenei értékeket, például egy hang-térkép megszerkesztésével, a létrejött hanginstallációk, vagy egyéb zenei alkotások dokumentálásával, vagy a programban szereplő regionális reneszánsz zenei központ kutatási eredményeinek rendszeres publikálásával.

Egy regionális zenei központ alakítása valósul meg, amelynek feladata a „visegrádi régió” tágabb földrajzi és történelmi értelemben Bécstől Isztambulig húzódó közös reneszánsz zenének feltárása, feldolgozása, bemutatása és újrahasznosítása a mai „reneszánsz ember” (szorosan véve az intézménybe látogató, és annak szellemiségében részesedő szakemberek, diákok, vendégek) látókörének megnyitása céljából. Kőszeg földrajzi elhelyezkedése (határvidék) jó pozíciót biztosít egy ilyen regionális összetalálkozás számára. Reneszánsz zeneszek: németek, csehek, lengyelek, osztrákok, magyarok és természetesen az Alpokon túlról

érkező németalföldi vagy itáliai mesterek: itt forogtak, Bécsben tanultak, Habsburg, cseh, erdélyi, magyar főurakat szolgáltak. Kőszeg hőskora, a török által „megízlelt” Európa ideje az ő idejük is.

Magyarország igen nagy lemaradásban van a fentiek tekintetében: Lényegében az 1970-es évek óta – mikor leginkább Rajeczky Benjámin zenetudós, a Mezei László vezette Fragmenta Codicum munkacsoport töredékfeltáró munkájának eredményeire támaszkodva feldolgozta, majd a Dobszay László és Szendrei Janka vezette Schola Hungarica segítségével hanglemezzre vette a magyar vonatkozású többszólamú zenei forrásokat – semmilyen új, akár feltáró, vagy összegző–kiadó kutatás nem folyt a saját reneszánsz zenénk megismerése és megismertetése terén. Fontos feladat tehát a zenei forrásaink összegzése, feldolgozása, publikálása. Ezen kívül új kihívást jelent újabb kutatóutak szervezése a régió határait, valamint kelet felé, egészen Isztambulig, az esetlegesen még lappangó zenei emlékek felkutatására.

A reneszánsz örökségünk feltárásakor megismert benyomásokat, tanulságokat, a zenékből és gondolatokból leszűrt tapasztalatokat vissza kell forgatni a mai (gondolkodó, érző, kíváncsi és nyitott) ember rekreációja érdekében, egyfajta művészeti wellness, „art spa” formájában. A reneszánsz gondolatokat, (zenei) struktúrákat a mai (zenei) analógiák mellé kell rendelni, illetve más művészeti vagy tudományos területek (képzőművészet, digitális adatfeldolgozás vagy az ezeket ötvöző „data-art” témáival, eszközeivel összehangolni.

Művészet és közösségépítés

A Koltai Katalin (Junior Prima Díjas gitárművész, zenepedagógus, zenei rendező) által vezetett Mezítlábas Zenészek Művészcsoporthoz tartozó programjának célja, hogy egy éven keresztül rendszeresen együttesként olyan zenei és ösztönző művészeti eseményeket teremtsenek Kőszegen és az ISES Intézetben, melyek a művészetről való közös gondolkodás megkezdésén keresztül a közösségépítés és a kulturális eszmecsere célját szolgálják. A művészcsoporthoz tartozó tagjai sok éves tapasztalattal rendelkeznek a közösségépítő művészet területén, számos saját projektet hoztak már létre. A kőszegi projekt általános célja az új kommunikációs csatornák nyitása, párbeszéd és együttműködés a helyi közösségekkel, valamint az ISES és Kőszeg társadalmi együttműködésének fejlesztése a művészet segítségével.

A művészet jelenléte kiemelkedő fontosságú a városi közösségek és a kutatói közösségek életében is. A létrehozott workshopok, előadások, hangversenyek, performanszok lehetőséget kínálnak a „bekapcsolódásra” mindazoknak, akik már maguk is mindennapi életük részeként tekintettek a magas művészetekre, és éppúgy azok számára, akik mostanáig elzárkóztak az ilyen jellegű eseményektől.

A kidolgozott program fontos törekvésnéppen keresi a társadalmi sokszínűséget mind korosztályi, szociális, iskolázottsági szempontból. A legfontosabb célcsoportok és az őket célzó program típusok:

- **Workshopok, előadások az ISES Intézetben**

A program tematikáját klasszikus és kortárs zene által felvetett filozófiai és esztétikai kérdések strukturálják. A hangversenyek szorosan kapcsolódnak az őket megelőző szeminárium jellegű előadásokhoz. Emellett az interaktív workshopok keretében a hallgatóság maga is aktív résztvevőként ismerhet meg különböző technikákat.

Célcsoport: kutatói csoportok, magas végzettségű felnőtt és fiatal értelmiség.

Alkalmak száma: kb. 4 alkalom/év.

- **Speciális interaktív eszközöket használó, közös zenélésbe, alkotásba bevonó koncertek**

A program fő célkitűzése a kőszegi Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményhez tartozó iskolák tanulói fejlődésének elősegítése művészetpedagógiai eszközökkel, valamint a kőszegi Budaker Gusztáv Zeneiskola diákjaival és tanáraival való együttműködés. A program összművészeti jellegű, így magában ötvöz drámapedagógiai, zeneterápiás és vizuális művészeti elemeket. A program részeként a programban dolgozó művészek az iskolák pedagógusaival közösen készítik elő a gyerekekkel való találkozásokat. A projekt szakmai háttérét a Mezőtálas Zenészek „Színezz zenét” ifjúsági projektje adja, melyet a művészcsoport a Szépművészeti Múzeummal együttműködésben immár három év rendszeresen mutat be, és ezáltal mostanáig körülbelül 1500 gyerekhez juttatott el.

Az interaktív előadáson egy mese keretein belül, különböző zenei és képi játékok segítségével ismerkednek a gyerekek a vetített anyaggal. Hogyan találkozhat a kép a hanggal? Hogyan épül fel egy kép? Milyen zenei eszközökkel tudjuk ezt leképezni? Az audiovizuális játék célja egy adott képi világ kreatív átélése a zene eszközeivel.

Az interaktív játék sajátossága, hogy bármilyen vizuális együttes, képi anyag vagy kiállítás válhat érdekes témává.

Az előadás során az iskolák terei újfajta interaktív térré alakulnak: képzőművészet, zene és színház inspiratív módon, a művészetek és a közönség közötti átjárást maximálisan megvalósítva, intenzív közösségi élményként fonódik egybe.

Speciális (célcsoport függő) művészetpedagógiai eszközök használata: Az adott oktatási intézményhez adaptált programot a művészek az iskolák pedagógusaival közösen készítik elő. Ez a megelőző egyeztetés lehetőséget nyújt a speciális igények és adottságok felmérésére. A hátrányos helyzetű csoportoknak tartott előadásokon az előadás hangsúlyozottan törekszik az olyan drámapedagógiai eszközök használatára, melyek segítik a gyerekek folyamatosan aktív részvételét és koncentrációját. A zeneiskolai növendékeknek tartott előadásokat közös zenei műhelymunka előzi meg,

melynek során a gyerekek speciális irányított improvizációs technikákat tanulnak meg (Soundpainting technika, Sárly módszer), és melyek használatával maguk is hangszeresen vagy énekelve bekapcsolódnak az előadás során.

Az interaktív koncertek lehetőséget nyújtanak a kőszegi általános iskolás és óvodás gyermekek számára, hogy újfajta művészeti formákkal ismerkedjenek, és eszközöket próbáljanak ki.

Az előadások családi jellege: A művészek célja, hogy az előadások családi programként valósuljanak meg, és így a gyermekek hozzátartozói is betekintést nyerjenek a program eredményeibe, a művészeti élmények közös családi élménnyé váljanak ezáltal.

Célcsoport: hátrányos helyzetű kiskorú csoportok, gyerekek, családok.

Alkalmak száma: 4–6 alkalom/év.

- **A Kőszegi műemlékek (elsősorban a kőszegi Zsinagóga) megismertetését és népszerűsítését célzó értékőrző zenei és összművészeti események**

Kulturális hagyományőrző programként kiemelt célja a kőszegi kihasználatlan műemlékek (elsősorban – a projektgazdával egyeztetett módon és keretek között – a kőszegi Zsinagóga) aktív kulturális tartalommal megtöltése, és ezáltal a helyi kulturális életbe becsatolása. A programsorozat elemei kamarazenei koncertek és koncertszínházi produkciók. A Zsinagógába tervezett programok között szerepelnek zsidó és más tematikájú programok is. A művészcsoport házigazdaként a magyar művészeti élet kiemelkedő előadóival együttműködésben mutat be produkciókat, melyek mind a klasszikus kamarazene, mind a világzene, jazz, mind a kísérleti színház elemeit magukban ötvözik. Ezek a zenei találkozások lehetőséget nyitnak arra, hogy egy szélesebb közönség-célcsoport érezze megszólítotttnak magát és, hogy az esetleg korábban csupán egyfajta zenei műfaj iránt érdeklődők tágítsák zenei érdeklődésüket. A produkciók minden esetben a helyi műemlék sajátosságaiból indulnak ki vizuális és akusztikai szempontból is, és kiemelt céljuk a terek élővé varázsolása a művészet segítségével.

Célcsoport: helyi közösség.

Alkalmak száma: 4–6 alkalom/év.

- **A nyári hónapokban jazz tematikájú mesterkurzusok megtartása**

Binder Károly zongoraművész, zeneszerző, tanszékvezető egyetemi tanár által megtartott mesterkurzusok. Binder Károly több mint 100 zongora, kamara, és zenekari darab mellett, 34 film és színházi zene alkotója, akinek koncertjei, mesterkurzusai a világ számos nagyvárosában már elérhetővé vált (Royal Festival Hall – London (Egyesült Királyság); Hamburg, Berlin, Köln, Frankfurt, Duisburg, Essen, Freiburg (Németország); Stockholm (Svédország), Amsterdam (Hollandia), Helsinki (Finnország), Koppenhága

(Dánia), Bécs (Ausztria), Athén (Görögország), Ankara (Törökország), Kairó (Egyiptom))¹².

A zenei műhelyek **helyigénye** cca. 150 m², ami a Táblabíró Házban a projekt tervezett indítására biztosítható.

A kialakításra kerülő épület audio-vizuális, és zenei eszközökkel jól felszerelt központ kell legyen. Meg kell teremteni benne a professzionális zenehallgatás, zenei felvétel, zeneszerkesztés és zenélés alapfeltételeit (hangszerek, hangszerállványok, kottatartók, hangosító eszközök, számítógépes háttér stb.).

A projektek kapcsán tervezett együttműködések:

- Bunker (Ljubljana, Szlovénia).
- Centre d'Études Supérieures de la Renaissance (Tours, Franciaország).
- Dis-Patch (Belgrád, Szerbia).
- ELTE Reneszánsz Tanulmányok mesterképzési szak (Budapest).
- Flanders Festival Kortrijk (Kortrijk, Belgium).
- Maastricht University (Maastricht, Hollandia).
- Madeira Interactive Technologies Institute (Funchal, Portugália) – Carnegie Mellon University (Pittsburgh, Pennsylvania, Amerikai Egyesült Államok).
- Massachusetts Institute of Technology (MIT) Media Lab (Cambridge, Massachusetts, Amerikai Egyesült Államok).
- Medea Electronique (Athén, Görögország).
- Musica – Impulse Centre for Music (Toekomstlaan, Belgium).
- Országos Széchényi Könyvtár (Budapest).
- Phil Stone Center for Applied Social Research (Osor, Horvátország).
- Toerisme Vlaanderen (Brüsszel, Belgium).
- University of Bologna (Bologna, Olaszország).
- Zágrábi Zeneakadémia (Zágráb, Horvátország).

7.1.1.2.8. NEMZETKÖZI KUTATÓKÖNYVTÁR

A részprojekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett az ISES. A CAS és a Pannon Egyetem kőszegi telephelye keretein belül létrehozandó képzések és kutatási témákhoz kapcsolódó anyagok képeznek a könyvtár gyűjteményének anyagát. A részprojekt célja a CAS témáihoz kapcsolódó kutatási területek könyvállományának biztosítása. A

¹² <http://www.binderkaroly.hu/>

könyvtárban elérhető információk, egy modern könyvtár szellemének megfelelően elsősorban elektronikusan, e-könyvek formájában állnának a látogatók rendelkezésére. A fő tartalom adatbázisokra épülne, amelyekkel kapcsolatban éves előfizetésekkel kell számolni. A hagyományos könyvtári szolgáltatások mellett ez az intézmény komolyabb munkát vállalna speciális kutatásokban való részvételre, egyfajta kutatási partner szerepkörben, információkutatási feladatokat látna el cégek egyedi igényeinek megfelelően.

A modern könyvtár naprakész állományával, online adatbázisokhoz és folyóiratokhoz való hozzáférés és képzett személyzet biztosításával alkalmas lehet a helyi és regionális KKV-k számára információs és tudásközponti szerep betöltésére is. Ezen vállalatoknak legtöbb esetben nincs lehetősége információs szakemberek alkalmazására, ezért a könyvtárosok a szemantikusweb-technológiák használatával képesek olyan szolgáltatásokat nyújtani, amelyek KKV-k számára biztosíthatják a versenyképességet. A könyvtár hálózat alapú szolgáltatásokat nyújtva, olyan digitális források elérhetőségét tudja biztosítani, amelyek a vállalkozások számára nem elérhetőek. Ilyenek lehetnek a hagyományos és digitális referenzkönyvek, online adatbázisok, hírportálok, e-folyóiratok, e-könyvek.

A CAS kutatási projektjeihez kapcsolódó modern, **magas színvonalú könyvtár működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges rendszerek:**

- **ALEPH 500 integrált könyvtári rendszer** beszerzési, katalogizáló, folyóirat nyilvántartó, kölcsönzési és könyvtárközi kölcsönzési modullal: A rendszer használatához a belépési kódon kívül csak egy hagyományos Web böngésző szükséges a kereső számítógépén vagy internet elérést biztosító mobil eszközén. A felhasználó ennek segítségével bármikor-bárhonnan könyvtári információkhoz juthat. Erőteljes, egyértelmű keresési eszközök teszik lehetővé, hogy a felhasználók alap- vagy összetett keresést végezzenek, valamint hogy csaknem végtelen számú böngésző és kereső indexet használhassanak a keresésük során. Az ALEPH 500 ipari szabványokon – mint pl. az OpenURL, XML, OAI, NCIP és ODBC – alapulva lehetővé teszi az Ex Libris termékek teljes forrás-megosztási lehetőségeit, maximális összekapcsolhatóságot és akadálymentes interakciót nyújt külső rendszerekkel és adatbázisokkal.
- **RFID** (Radio Frequency IDentification), azaz termékek, tárgyi- és forgóeszközök, személyek követésére és azonosítására szolgáló technológia: Az RFID – rádiófrekvenciás azonosítási technológia és az integrált könyvtári rendszer együttműködése és kommunikációja lehetőséget ad az emberi erővel végzett manuális feladatok számának és hibalehetőségének jelentős csökkentésére. Érintés és közvetlen rálátás nélkül valósít meg adatátvitelt egy címke és egy leolvasó között. A leolvasott adatokat a leolvasó IP hálózaton keresztül adatbázisba, komplex informatikai rendszerbe továbbítja, így az adatbevitel külső beavatkozás nélkül, automatikusan

történhet. A technológia megoldja a fizikai formában és virtuálisan létező könyvtári dokumentumok csoportos azonosítását, a velük végzendő tranzakciók automatizálását. A rendszer alkalmas állományba vételi, kölcsönzési, keresési, állományellenőrzési folyamatok kezelésére, önkiszolgáló kölcsönzésre és lopásvédelemre. Rádiófrekvencia segíti a könyvtári folyamatok automatizálását, megkönnyíti az intézmény működtetését, a könyvek nyilvántartását, valamint keresését, csökkentve ezzel az intézmény személyi jellegű kiadásait; emellett a felhasználók, a kutatók számára is leegyszerűsíti a kutatási anyagok megkeresését, feldolgozását. A tervek szerint 24 órán keresztül nyitva tartó könyvtár ez alapvető feltétele, a biztonsági kérdések miatt is.

- **Beléptető rendszer.**

Az elhelyezésre kerülő könyvtár **helyigénye** a következő:

- nyitott labor (1 db),
- kreatív labor (1 db),
- számítógépes labor (1 db),
- olvasóterem (1 db),
- 3–4 fős csoportos tanulási terek (2 db),
- 20 fős oktató- és előadóterem (1 db),
- 20 fős számítógépes kabinet (1 db),
- 50 fős előadóterem (1 db),

A részprojekt megvalósításához számos **eszköz** szükséges, többek között: munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: laptop, e-book olvasó, digitális tábla, 3D és normál nyomtatók, szkennerek, projektorok) és bútorok, felszerelések (asztalok, székek, fotelek, asztali lámpák, információs pult, könyv-, folyóirat és kiállítási állványok), valamint könyvek (magyar és idegen nyelvű állomány, e-könyvek).

A projekttel kapcsolatban meglévő **munkahelyek** nincsenek, a tervek szerint a projekt megvalósítása során 4 új munkahely létesül (könyvtárvezető, feldolgozó könyvtáros, olvasószolgálati munkatárs munkakörökben). Mivel a könyvtár elsődlegesen a tervezett kutatások támogatására, kiszolgálására szolgál, ezért az átlagosnál magasabb kvalifikált könyvtárosok foglalkoztatására van szükség az intézményben. Minimum két nyelv és speciális ismeretek szükségesek a tervezett feladatok ellátásához. A tervek szerint a Nyugat-magyarországi Egyetem kapcsolódó mesterképzéséről, az információs tudásmenedzsment képzésről kikerülő, végzős hallgatók között lesznek alkalmas személyek a pozíciók betöltésére, valamint partnerségi megállapodás következtében a könyvtár gyakorlati helyként is funkcionálhat a fenti képzés keretein belül.

7.1.1.2.9. KRAFT INTÉZET

A CAS alapvetően alap kutatásokra fókuszáló kutatóintézet, amelynek kutatói részt vesznek a Pannon Egyetem oktatási programjaiban is (kutatási területeik folyamatait, eredményeit a képzési programokban is hasznosítják, és oktatóként is megjelennek), amivel az Egyetem oktatási palettája is versenyképesebbé válik.

Erre a folyamatra épül rá a KRAFT Intézet is, amely a fentiek következtében a CAS-ban és a Pannon Egyetemen felhalmozott tudást igyekszik továbbvinni más régiókba, térségekbe is, azaz tudástranszfert végez a kreatív térségfejlesztés érdekében, hiszen – ahogy az eddig felmerült igények is alátámasztják – az ország más határregióiban is szükség lehet a KRAFT integratív fejlesztési koncepció alkalmazására, a KRAFT-szemlélet átvételére.

A kőszegi KRAFT program egy modell értékű program, amelynek továbbvitele jelentős változásokat eredményezhet hasonló adottságokkal rendelkező térségeknél. Konkrét igények merültek fel Salgótarján és Békéscsaba esetében, ahol a közeljövőben szükséges megvizsgálni a KRAFT program adaptálásának lehetőségét.

A CAS megalapítását követően hozható létre a KRAFT Intézet, amely az indulásakor tulajdonképpen egy 2–3 főt számláló programkoordinációs iroda.

7.1.1.2.10. PUBLIKÁCIÓS IRODA

A részprojekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett az ISES. A Publikációs Iroda kettős feladatot látna el: kiadványkészítéssel és kiadói szakmai oktatás végzésével is foglalkozna.

A **kiadási tevékenység** során magyar, angol, illetve igény esetén más nyelveken kutatási anyagok, konferencia előadások és meghívott előadók szövegei, ösztöndíjas és más hallgatók dolgozatai, valamint – szakmai együttműködés keretében – önálló kiadványok országos terjesztéssel, felárazott formában való megjelentetése történne.

Az **oktatási tevékenység** során az egyetemi hallgatók megismerkedhetnek a modern értelemben felfogott könyvkiadás alapjaival és új formáival. Az oktatás tématerve:

- írott szellemi produkciók közreadása és terjesztése;
- könyvkiadás papíralapon;
- könyvkiadás elektronikus formában;
- a kiadvány-előkészítés folyamatai:
 - a szerző feladatai,

- a szerkesztő feladatai,
- a szövegszerkesztés,
- a nyomdai előkészítés,
- könyvművészet,
- nyomdai előállítás;
- könyvkiadás és üzlet:
 - kiadó és terjesztők viszonya,
 - árképzés,
 - marketing eszközök,
 - a hazai és a külföldi terjesztés viszonyai és lehetőségei.

A felsorolt feladatokhoz kapcsolódó további szakmai tevékenységek:

- ügyvitel: szerzői kapcsolattartás,
- szerkesztés,
- fordítás,
- kiadvány előkészítés,
- sokszorosítás,
- oktatási kurzus megszervezése és folyamatos karbantartása,
- honlap(ok) létrehozása és működtetése, a szabad (copyright free) anyagok folyamatos felhelyezése.

Az elhelyezésre kerülő kiadó **helyigénye** a következő:

- szobák (3 db), kb. 100 m²,
- tárgyaló (1 db), ez lehet más intézménnyel közösen használt helyiség is,
- raktár (1 db), 100 m², amely a későbbiekben bővíthető 200 m²-re (az elkészült kiadványok raktározásához szükséges száraz alagsori vagy pince helyiség, amely a szállítás miatt jól megközelíthető kell, hogy legyen).

A helyiségek esetében a legfontosabb, hogy magas szintű elektronikai (számítástechnikai) háttérre lesz szükség, vagyis ezeknek a bekötéséhez megfelelő műszaki tervezés szükséges (lásd pl. nagy memória igényű anyagok küldése–fogadása, igényesebb anyagok tervezése, honlapok működtetése stb.)

A részprojekt megvalósításához számos **eszköz** szükséges, többek között: munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: PC-k, laptopok, nyomtató, szkener, fénymásoló) és bútorok, felszerelések (asztalok, székek, asztali lámpák, polcok, szekrények), valamint könyvek (magyar és idegen nyelvű állomány, e-könyvek).

A projekttel kapcsolatban meglévő **munkahelyek** nincsenek, a tervek szerint a projekt megvalósítása során mintegy 9 új munkahely létesül (többek között szövegszerkesztő gépíró, kiadvány- és olvasószerkesztő, angol (anyanyelvi) lektor).

7.1.1.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt fő (átfogó) célja

A CAS magas szintű interdiszciplináris jellegű kutatások központja. Egy új ösztöndíjprogramra építve Magyarországon nemzetközi színvonalú intézményi kereteket biztosít a nagy tudományterületek (műszaki tudományok, művészetek, társadalomtudományok, természettudományok) közötti rendszeres párbeszéd és együttműködés számára.

A CAS legfőbb célja, hogy ideális alkotókörnyezetet teremtsen a legkiválóbb hazai és külföldi kutatók számára (szenior, középkorú és junior) az alkotómunkához, és, hogy nemzetközi szinten biztosítsa a tudományos élet infrastrukturális és technikai feltételeit. A tervezett központ célja továbbá hozzásegíteni az ösztöndíjas kutatókat ahhoz, hogy a szemináriumok és előadások során:

- tájékozódjanak szakmájuk legújabb eredményeiről;
- dolgozzanak egy olyan úttörő jellegű könyvön vagy átfogó tanulmányon, amely komolyan hozzájárulhat tudományterületük megújításához;
- elmélyült interdiszciplináris gondolkodásban vegyenek részt a Központ többi kutatójával;
- tovább építsék nemzetközi kapcsolati hálójukat.

Konkrét célok

- Big Data vonatkozásában a célkitűzések:
 - Interdiszciplináris alkalmazott kutatási központ létrehozása, amely a Big Data analitikus lehetőségeinek innovatív felhasználását támogatja.
 - A témában folyó regionális kutatóhelyek közötti együttműködésen túl a világ vezető műhelyeivel való személyes kapcsolatok ápolásával támogatni a közszféra policy döntéseinek megalapozását, a vállalkozások számára az alkalmazások fejlesztését, a felsőoktatás műhelyei számára az open data és a big data lehetőségeinek tréningekkel és workshopokkal való támogatását.
 - Az információ alapú döntések technikájának vizsgálata, a keletkező metódusok alkalmazása.
 - Adatbányászati módszereket alkalmazva szimulációs és prediktív modelleket építve a problémák megértése és magyarázata új lehetőségeinek biztosítása.

- Az új típusú adatforradalom tudományokra gyakorolt hatásának vizsgálata.
- Technológia Transzfer Központ vonatkozásában
 - Ötletgenerálás és alapismeretek átadása (tanfolyamok, gyakorlati képzés, tananyag kidolgozása, oktatás a tananyag részeként).
 - Termékfejlesztési támogatás (technológiai inkubáció).
 - Kereskedelmi hasznosítás, világpiaci bevezetés. (webáruház, ingyenes, felhő alapú piactér).
- Jövő kutatásokra Épülő Interdiszciplináris Kutatóműhely vonatkozásában:
 - Az ipari technológiák könnyebb megértése, a jövőbeni trendek értelmezésének elősegítése.
 - Egy térségi általános természettudományi tudásbázis megalapozása.
 - Alapkutatási eredmények létrehozása.
 - PhD hallgatók előmenetelének segítése.
 - Külföldi és hazai BSc és MSc kutatók tudásának növelése.
- Nemzetközi Fenntarthatósági Elemző Központ vonatkozásában:
 - Tudományosan megalapozott gyakorlati, precíz módszerek kidolgozása a fenntarthatóság jobb megértéséhez és előmozdításához, az új információk egyetemi képzés és ipari/közigazgatási közegben folytatott tanfolyamok általi terjesztéséhez.
- Pannon Irodalom Háza vonatkozásában:
 - Nemzetközi léptékű, európai, egyedi és magas szintű kutatóbázis létrehozása, amely a kutatási programok megvalósítását kulturális rendezvényekkel színesítve képzelel el.
 - A Nyugat-Dunántúli Régió és az osztrák–magyar, szlovén–magyar közös irodalmi örökség megőrzése és bemutatása.
 - A térség irodalmi múltjának és jelenének kutatása, feldolgozása és megjelenítése kiállítás, szakmai kiadványok, konferenciák, irodalmi estek révén.
 - A kortárs irodalmi élet szereplőinek tér biztosítása, a jelen irodalmának megismertetésére való törekvés.
 - Az intézmény a Nyugat-Magyarország meghatározó kulturális intézményévé szeretne válni, amely rendezvényeivel hatékonyan hozzájárul a térségi identitás értelmezésének kérdéseire, és egyben kiegészíti, segíti a tágabb régióban megvalósuló felsőoktatási tevékenységet.
- KRAFT Intézet
 - A CAS-ban és a Pannon Egyetemen felhalmozott tudást továbbítása, valamint a KRAFT integratív fejlesztési koncepció alkalmazásának, a KRAFT-szemlélet átvételének vizsgálata más régiókban, térségekben.
- A Nemzetközi Kutató Könyvtár vonatkozásában:

- A létrejövő könyvtár célja, hogy kiszolgálja – elsősorban – azokat a kutatókat és hallgatókat, akik a CAS résztvevőiként Kőszegen tartózkodnak, másodsorban egyéb, külsős igényeket is kielégítsen.
- A Publikációs Iroda vonatkozásában:
 - A kiadási tevékenység elsődleges célja évente kb. 50–100 vagy még annál is több working paper (illetve bármiféle ún. belső munkaanyag) előállítására kisebb példányszámban, elsősorban ingyenes szakmai terjesztésre vagy belső használatra.
 - Az oktatási tevékenység célja az érdeklődő – vagy idővel kurzus formájában – résztvevő hallgatók megismertetése a modern értelemben felfogott könyvkiadás alapjaival és új formáival.
- Oktatáshoz, kutatáshoz kapcsolódó egyéb, minden részprojektre vonatkozó célok:
 - Az Új Közép-Európa ösztöndíjprogramon és annak folytatásán – alapuló nemzetközi szintű közép-európai kisugárzású tudásközpont (CAS) és új kutatóhelyek létrehozása, egyetemi campus kialakítása, amely a társadalom- és embertudományok mellett a műszaki és természettudományi kutatásokat, a műszaki innováció elősegítését, valamint az alkotóművészetek interdiszciplináris kutatásokba történő bekapcsolását is magába foglalja. és innovációt is magába foglalja.
 - Nemzetközi szintű kutatókönyvtár létesítése.
 - Hozzájárulás a magyar felsőoktatás nemzetközi szintű versenyképessé tételéhez és szerves bekapcsolásához a világ és Európa élvonalába tartozó oktatási-kutatási hálózatokba.
 - Nemzetközileg ismert találkozóhellyé válás.
 - A szakterületek és diszciplínák közötti rendszeres együttműködés gyakorlatának és kultúrájának kialakítása, a multi- inter és transzdiszciplinaritás módszereinek és gyakorlatának kialakítása.
 - Kiemelkedő fiatal és szenior hazai és nemzetközi kutatók egyidejű jelenlétének biztosítása és új nemzetközi kutató teamek és hálózatok kialakítása.
 - A felsőoktatásban aktívan résztvevő nemzetközi presztízzsel rendelkező kutatók arányának növelése, új szellemi műhelyek kibontakozásának segítése.
 - A nemzetközi szakfolyóiratokban megjelenő publikációk számának növekedése.
- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó egyéb, minden részprojektre vonatkozó célok:
 - Foglalkoztatás-bővítés, munkahelyteremtés.
 - A térség népességmegtartó erejének növelése, a képzetesebb rétegek, valamint a fiatalok elvándorlásának megállítása, visszafordítása.
 - Az új szolgáltatási elemek által újabb célcsoportok elérése.

- A helyi erőforrásokra épülő gazdasági növekedés megteremtése.
- A térség kreativitási és innovációs potenciáljának növelése, a kapcsolati tőke, az ICT technológiák adta lehetőségek alkotó felhasználása.
- Kulturális értékek megőrzéséhez, megértéséhez és továbbhagyományozásához kapcsolódó egyéb, minden részprojektre vonatkozó célok:
 - Kulturális örökség védelme, társadalmi hasznosításának, hatékonyabb menedzselésének elősegítése.
 - Kőszeg és a Nyugat-Pannon régió építészeti, művészettörténeti értékeinek bemutatása, különféle hasznosítási módok révén a műemlék épületek megújítása, hatékony, hosszútávon fenntartható működtetésének biztosítása.
- Vállalkozás–fejlesztéshez kapcsolódó egyéb, minden részprojektre vonatkozó célok:
 - Helyi és regionális szinten a kis-és középvállalatok számára információs és tudásközponti szerep betöltése.
 - Üzleti szereplők számára vonzó társadalmi és települési környezet megteremtése.
 - Vállalkozói kultúra és környezet fejlesztése.
 - A térség vállalkozásainak dinamizálása, a vállalkozói tőke megmozgatása, további fejlesztési igények generálása.

A projekt megvalósítása következményeként az alábbi **hatások** bekövetkezését várjuk:

- A kutatási eredmények a kőszegi posztgraduális és doktori kurzusokon, poszt–doktori képzéseken és nyilvános előadásokon, nyári egyetemeken, intézeti honlapokon és publikációkon keresztül közvetlenül is gazdagítják a hazai és európai felsőoktatást, kidomborítva annak innovatív kutatói kapacitását.
- A CAS hatalmas előnye, hogy a kutatások eredményei azonnal „lecsorognak” a felsőoktatás rendszerébe, a piaci visszajelzések és így a gyakorlati tapasztalatok közvetlenül megjelennek az elméleti képzésben is.
- Az „advanced study” típusú kutatások és az ezekből kinövő műhelyek, laboratóriumok és kutatóközpontok jelentős módon elősegíthetik Magyarország és Közép–Európa felzárkózását a világ és Európa élvonalához.
- A támogatásra kerülő kutatási programok regionális (közép–európai) és a legszélesebb értelemben vett interdiszciplináris jellege új színekkel gazdagíthatja az Európai Kutatási Térséget és a legmagasabb szinten kapcsolhatja be Magyarországot a komplex globális problémákról szóló tudományos és közéleti vitákba.
- a magyar felsőoktatás színvonalának, nemzetközi beágyazottságának és versenyképességének erősödése.
- Az UNESCO társadalomtudományi programjához (Management of Social Change) illeszkedő kutatási profil megszületése.

- Magas színvonalú, a hagyományosnál szélesebb spektrumú kutatómunka CAS projektek során.
- A szűkebb és tágabb régióban egy olyan új tudás és kompetencia központ – Knowledge Hub jön létre, amelynek egyszerre van regionális kisugárzása és vonzereje. Az infrastruktúrára alapozva lehetőséget nyújt a témával foglalkozni kívánó legtehetősebb fiatalok számára a munkaerőpiacon történő legmagasabb szintű megmérettetésre.
- A döntéshozatalhoz, meghatározott folyamatok, események megértéséhez megfelelő minőségű és mennyiségű információ előállítása.
- A kutatások által megtámogatott algoritmusfejlesztések segítségével gyorsabbá, hatékonyabbá válnak a döntéshozatali mechanizmusok, mind vállalati, mind nagyobb komplex rendszerek irányítása során.
- Egy új, nyílt adatokra alapozó applikáció–fejlesztési kapacitás start-up vállalkozásokat generálhat.
- Közérthetővé válnak az informatikai és statisztikai tudományok világában zajló folyamatok.
- Növekszik az egyes adatbázisokból kinyerhető információk felhasználási lehetősége.
- A KRAFT részprojektjeinek és összehasonlító jellegű kutatásainak (KRAFT index) megfelelő dokumentálása és disszeminálása
- Hatékony információáramlás jön létre a KRAFT programhoz tartozó eredményekről, eseményekről.
- Az egységes, minőségi KRAFT dokumentációkhoz való hozzáférhetőség javul.
- A rendszeres kortárs irodalmi rendezvények, az alkalmi és állandó irodalomtörténeti kiállítások révén a régió kulturális programkínálata jelentősen bővül, színvonala ugrásszerűen nő.
- Az irodalmi kutatások révén megindul a régió irodalmi múltjának szisztematikus feltárása.
- A szélesebb érdeklődő közönség és a szűkebb, szakmai közönség számára a régió identitást meghatározó irodalmi és művészeti hagyományai.
- A nagy adattömeg birtokában lehetővé válik a jövőbeli folyamatok előre jelzése, az egyes döntések kockázatainak becslése, a rendszerek biztonságával kapcsolatos problémák kezelése.
- A fenntarthatóság mélyebb és alapvető összefüggéseinek megértését segítően:
 - A regionális környezeti menedzsment, ahol olyan eljárásmodok és gyakorlatok kerülnek kidolgozása, amelyek hozzájárulnak a régió hosszú távú környezeti fenntarthatóságához;

- Az energia ellátási lánc tervezés, ahol a társadalom indokolt energia szükségleteinek biztosítása kerül megtervezésre, a minimális erőforrás felhasználással, a legkisebb környezeti hatásokkal;
- termék ellátási lánc tervezés a társadalmi szükségletek fenntartható kiszolgálására, a minimális erőforrás felhasználással, a legkisebb környezeti hatásokkal.
- Intézmények, szakmák, diszciplínák közötti együttműködés erősödése.
- Helyi és regionális szinten a kis-és középvállalatok számára információs és tudásközponti szerep betöltése.
- Az ipari technológiák könnyebb megértése, a jövőbeni trendek értelmezésének elősegítése.
- Egy térségi általános természettudományi tudásbázis megalapozása.
- Alapkutatási eredmények rendszerezése, közzététele és vitára bocsájtása.
- PhD hallgatók karrierútjának tervezése.
- Magasan kvalifikált hazai és regionális diplomáciai szakembergárda létrejötte.
- A külföldi hallgatók képzésének externális tovaggyűrűző hatásai komoly hozzájárulást jelenthetnek tekinthetők Magyarország diplomáciai, gazdasági és kulturális kapcsolatrendszerének minőségi fejlesztéséhez.

Célcsoportok

Közvetlen célcsoportok

- A projekt fejlesztései elsősorban azokat a célcsoportokat érintik, akik a térséghez kapcsolódó ***felsőfokú oktatási, képzési programok résztvevői***:
 - hazai és külföldi professzorok,
 - hazai és külföldi vendégelőadók,
 - hazai és külföldi egyetemi hallgatók,
 - oktatási partnerszervezetek,
- A már működő és a telepítendő tudásközpontok ***kutatási programjainak résztvevői***, a ***kutatóhelyek használói***:
 - hazai és külföldi kutató professzorok,
 - hazai és külföldi fiatal kutatók és diákok,
 - kutatási programokba bevont partner szervezetek, vállalkozások.
- ***Egyéb képzési és kutatási programok résztvevői***: az Akadémia által ideszervezett neves szakemberek előadásai vonzhatják más szakterületek képviselőit (diákokat, professzorokat, kutatókat).
- ***Magyar Állam külpolitikához, diplomáciához kapcsolódó szervezetei***.
- ***Közép-Európa, valamint a Nyugat-Balkán államainak külpolitikai, diplomáciai szervezetei***.

- Az egyetemi képzéshez kapcsolódó, helyi *alap- és középfokú oktatási intézmények.*
- A *térségi,* illetve a *helyi lakosság.*
- Az *ingatlanok tulajdonosai, vagyongekezelői, használói:*
 - Magyar Állam,
 - MNV Zrt.,
 - Kőszeg Város Önkormányzata,
 - Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság,
 - Europa Nova Nonprofit Kft.

Közvetett célcsoport

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- *Kőszeg Város Önkormányzata,*
- helyi és a térségbe letelepedni szándékozó *vállalkozások,*
- a térség *oktatási intézményei.*

7.1.1.4. A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A műszaki ütemezés lehetséges tervezetét mutatja a következő táblázat, amelyet a projekt forrásának (EU-s támogatás) előteremtése befolyásolhat (a pályázati kiírás megjelentetése és elbírálási folyamata a kivitelezési munkálatokat késleltethetik)

19. táblázat: A projekt tervezett ütemezés

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Tulajdonviszonyok rendezése																								
Pannon Egyetem telephely engedélye																								
Szükséges akkreditációk megszerzése																								
A szakmai stáb felállítása																								
Szükséges beszerzések lefolytatása																								
Részletes megvalósítási tervek elkészítése																								
Engedélyes és kivitelezési tervdokumentációk																								
Építési engedélyek megszerzése																								

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Pályázati folyamat megkezdése																								
Kutatási programok előkészítése																								
Kutatási programok legkorábbi elindítása																								
Eszközbeszerezések lehetséges kezdése																								
Könyvek beszerzése, feldolgozása és technikai felszerelése																								
Folyóiratok és adatbázisok megrendelése																								
Kivitelezések lehetséges kezdése																								

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- Az ingatlanok tulajdonviszonya részben rendezett: A Művészetek Háza esetében a vásárlás megtörtént a Festetics ház esetében a szükséges bérlői egyeztetések folyamatban vannak (mindkettő az MNV Zrt. által), ezek átfutása idén (2014.) várható. A Torkos-ház megvásárlása tervezett, a szükséges pénzügyi forrás rendelkezésre állásáig azonban várni kell.
- A Táblabíró ház felújítása részben megtörtént, a fennmaradó részekre vonatkozó tervek, egyéb műszaki dokumentáció rendelkezésre áll, az épület hasznosítása és működtetése további egyeztetéseket igényel.
- A Pannon Egyetem telephely engedélyezési folyamata sikeresen lezárult, 2014. szeptember 1-jén a telephely bejegyzésre került.
- A Big Data kutatások tekintetében az elkészült dokumentációk és szakmai háttéranyagok rendelkezésre állnak, a témával kapcsolatos legfontosabb kutatóhelyeken személyes kapcsolatfelvételek megtörténtek (Google, Twitter, Yale Egyetem).
- A Kristóf Ágota kiállítás anyagának összegyűjtése érdekében megtörtént a kapcsolatfelvétel Kristóf Ágota családjával, illetve, az Ottlik-anyag esetében a Petőfi Irodalmi Múzeummal.
- A Pannon Irodalom Házába tervezett kiállítás látványterve, arculati tervei elkészültek, a kutatási irányok meghatározása, egyes kutatási témák kutatási terveinek elkészítése és a kutatási programok vezetésére kiválasztott kutatók megkeresése, valamint felkérése megtörtént.

- A projekt elemei a hatályos rendezési tervnek megfelelnek.

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- CAS működtető szervezetének alapítása (jelenlegi elképzelés szerint a Kormány által alapított, önálló költségvetéssel rendelkező kutatóintézet).
- Akkreditációhoz kötött tevékenység esetén a Pannon Egyetem telephelyengedélyének birtokában a szükséges regisztrációs/akkreditációs folyamatok elindítása, az akkreditáció mielőbbi megszerzése.
- Engedélyes és kiviteli tervdokumentációk elkészítése a projektbe vonandó ingatlanok felújítására.
- Építési engedélyek megszerzése.
- Mivel a Nemzetközi Diplomáciai Akadémia végleges helyül választott ingatlan (volt MÁV Gyermeotthon) felújítása nem valósul meg 2015 őszéig, ezért az oktatás megindításához ideiglenes helyre van szükség, amelynek kiválasztása folyamatban van.
- A Pannon Egyetem és a vele együttműködésre lépő szervezetek pontos jogi konstrukciójának kialakítása.
- A Chemcad 7 folyamattervező szoftver licenz beszerzése: a licenz tulajdonos Chemstations Inc. cég informálisan már jelezte, hogy kutatási célokra hajlandó felhasználói engedélyt biztosítani a Pannon Egyetem részére. A szoftver kiadása kapcsán jelenleg is folynak a licenz tárgyalások.
- Pannon Irodalom Házába tervezett kiállítás kapcsán kiállítóhelyként működési engedély kérelmezése szükséges.
- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részprojektekre vonatkozó részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet (beleértve az első állandó és ideiglenes laboratóriumi résztvevőkkel való időpont egyeztetéseket). Egy ilyen elkötelezettség ezen a szinten több évre előre szól és csak a fix szerződéses háttér alapján lehetséges.
 - A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.
 - Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.
 - Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
 - Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

- A kivitelezések potenciális ideje az egyes épületek esetén változó, előre jelezhetően 6–18 hónap között tartható.

7.1.1.5. A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek bruttó összegben kerülnek megadásra, mivel a potenciális projektgazdák/pályázati kedvezményezettek alanyai az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában nem igényelnek vissza ÁFÁ-t.

20. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (tanulmányok, tervek, közbeszerzés stb.)	150.841.063
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment, szolgáltatások)	452.523.190
Megvalósítás költségei (kivitelezés)*	598.758.816
Megvalósítás költségei (képzési programok, eszközbeszerzés, immateriális javak)	5.434.883.720
Projekt összköltsége	6.637.006.789

* Megjegyzés: A MÁV Gyermekotthon felújításának a költsége a Pannon Egyetemenél jelennik meg, azonban az épületet a CAS kutatói is használják.

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Unió támogatás lehet, várhatóan az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban, és a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- Potenciális bevételek:
 - rendszeres heti riport könyvtárak, egyéb kutatóhelyek számára,
 - képzések tartása (1 hetes, 10 napos képzések adat alapú termékek készítői számára),
 - küldő országok, nemzetközi vállalatok, szponzorok által felajánlott ösztöndíjak, grant-ek,
 - tandíjak,
 - későbbiekben: korábbi konzulok, diplomaták számára rendezvények, 1–2 napos továbbképzések díja,
 - tananyagfejlesztés,

- kisvállalkozás fejlesztés, műszaki konzultációs lehetőség a legkorszerűbb információs technológia alkalmazására,
 - tanácsadói szolgáltatások nyújtása ipari és kormányzati megrendelőknek,
 - workshopok szervezése – problémamegfogalmazásra,
 - alkalmazott fordító funkció kidolgozása,
 - okostelefon alkalmazások készítése,
 - szoftverfejlesztések bevételei,
 - könyvtári beiratkozási díjak külsősöktől (nem a CAS keretein belülről érkezők),
 - üzleti információszolgáltatás, IT mentorálás, információbrókeri feladatok ellátásának díjai,
 - vállalkozók számára létrehozott inkubátorházakban információs központ felállításában történő közreműködés,
 - értékhozzáadott munkák révén különféle, személyre (vállalatra) szolgáltatási csomagok (pl. trendelemzés, benchmarking, információkutatás) értékesítése,
 - speciális kutatásokban való részvétel közreműködői díjai,
 - a Kristóf Ágota kiállítás belépő díjai,
 - a kiadói csoport külsős, ún. bér munkákat is vállal, amelyből bevételek keletkeznek,
 - kormányzati támogatás,
 - Európai Unió támogatások, H2020-as kutatói, kutatási projektek,
 - egyéb támogatások, pl. MTA.
- **Kiadások:**
- személyi költségek,
 - adminisztrációs költségek,
 - adat- és információs bázisokhoz való hozzáférés költsége,
 - ösztöndíjak szervezése, kifizetése,
 - integrált könyvtári rendszer hozzáféréseinek költsége,
 - stilisztikai, szakmai lektorálás költsége, fordítási költségek,
 - szakórák és nyelvórák díjai,
 - előadók honoráriumai és szerzői honoráriumok,
 - marketing költségek (honlap fenntartás, szórólapok, kiadványok),
 - rezsiköltség,
 - karbantartás és javítás költségei.

Fenntarthatósággal kapcsolatos megjegyzések

- Amennyiben a CAS működtető szervezetét a Kormány alapítja, és önálló költségvetéssel rendelkező kutatóintézet lesz, abban az esetben a fenntarthatóságot

erősíti az éves bázisfinanszírozás összege (ennek mértéke jelen pillanatban nem tudható csak becsülhető, az éves költségvetés cca. 20–30%-át fedezheti).

- A Big Data Központ és a kutatókönyvtár minél szorosabb kapcsolata szükséges az adatbázisok működtetése, lehető legszélesebb körű felhasználása érdekében.
- Egy, a mai kor kihívásainak megfelelő, modern könyvtár fenntartásai költségei magasak, elsősorban az adatbázisok folyamatos előfizetési díjainak köszönhetően, ugyanakkor a bevételi lehetőségek száma korlátozott. Fontos, hogy a CAS ösztöndíjprogramjaiból – a magas színvonalú háttér és kutatómunka elérhetősége biztosítása miatt – a könyvtár fenntartására is rendszeres támogatás legyen fordítva.

7.1.2. PANNON EGYETEM KUTATÓ ÉS OKTATÓBÁZISÁNAK LÉTREHOZÁSA

7.1.2.1. A PROJEKT HELYSZÍNÉNEK BEMUTATÁSA

A projekt tervezett helyszíne: Kőszeg, MÁV Gyermekotthon, Felső Körút 4., hrsz. 1165. Az ingatlan tulajdonosa a Magyar Állam, vagyionkezelője az MNV Zrt. Az ingatlan a 7.1.1. fejezetben bemutatásra került.

7.1.2.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI ISMERTETÉSE

A részprojekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett a Pannon Egyetem. A Pannon Egyetem a nemzetközi tendenciának megfelelően „multi-kampuszos” szervezeti filozófiájában a mátrixos működési logikára tért át, ezért is döntött egy kőszegi campus létrehozása mellett. A Pannon Egyetem a jelenleg még létesítés alatt álló kőszegi telephelyén tervezett oktatási tevékenység mellett K+F témák kibontakoztatására, illetve ezek eredményeinek (termékek és szolgáltatások) piaci hasznosítására készül.

7.1.2.2.1. OKTATÁSFEJLESZTÉS

A hajdan híres iskolavárosnak, Kőszegnek ma is meghatározó negatív emléke a tanítóképző '50-es években történt Szombathelyre költöztetése, ami egyet jelentett a városban a felsőoktatási megszűnésével. A gyógyulási folyamat 1996-ban kezdődött. Jelenleg két képzés folyik Kőszegen az ISES alapításával:

- Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok (MA program),
- Kulturális Örökség Menedzsment (BSc, angol nyelven).

A két képzés különösen azok számára ajánlott, akik a társadalmi és politikai változások, a kommunikáció, a kulturális örökség, menedzsment, fenntartható fejlődés, a demokratikus átmenet kihívásai, a kisebbségek és emberi jogok tanulmányozása iránt érdeklődnek.

A Pannon Egyetem a Kormány által támogatott „Kreatív város – fenntartható vidék” című koncepció oktatásfejlesztési elemeinek megvalósítására, azaz a felsőoktatási paletta kiegészítésére ajánlja partnerségét az alábbi tudományági/tudományterületi mátrix szerint.

21. táblázat: Összevont kompetencia térkép

Tudományág / tudományterület	Meglévő kompetencia (Kösszeg)	Pannon Egyetemen meglévő kompetencia	Összevont
1. Természettudományok			
1.1. Matematika- és számítástudományok		⊙	⊙
1.2. Fizikai tudományok		⊙	⊙
1.3. Kémiai tudományok		⊙	⊙
1.4. Földtudományok		⊙	
1.5. Biológiai tudományok		⊙	
1.6. Környezettudományok		⊙	
1.7. Multidiszciplináris természettudományok		⊙	⊙
2. Műszaki tudományok			
2.2. Villamosmérnöki tudományok		⊙	
2.4. Anyagtudományok és technológiák		⊙	⊙
2.5. Gépészeti tudományok		⊙	⊙
2.7. Vegyészmérnöki tudományok		⊙	
2.8. Informatikai tudományok		⊙	⊙
2.9. Agrárműszaki tudományok		⊙	
2.11. Multidiszciplináris műszaki tudományok		⊙	⊙
4. Agrártudományok			
4.1. Növénytermesztési és kertészeti tudományok		⊙	
4.3. Állattenyésztési tudományok		⊙	
4.4. Élelmiszertudományok		⊙	
4.6. Multidiszciplináris agrártudományok		⊙	
5. Társadalomtudományok			
5.1. Gazdálkodás- és szervezéstudományok	⊙	⊙	⊙⊙
5.2. Közgazdaságtudományok		⊙	⊙
5.3. Állam- és jogtudományok	⊙		⊙
5.4. Szociológiai tudományok	⊙	⊙	⊙⊙
5.5. Politikatudományok	⊙	⊙	⊙⊙
5.7. Multidiszciplináris társadalomtudományok		⊙	⊙⊙
6. Bölcsészettudományok			
6.1. Történelemtudományok	⊙	⊙	⊙⊙
6.2. Irodalomtudományok		⊙	⊙
6.3. Nyelvtudományok		⊙	⊙
6.4. Filozófiai tudományok		⊙	⊙
6.5. Nevelés- és sporttudományok		⊙	⊙
6.7. Néprajz és kulturális antropológiai tudományok	⊙		⊙
6.8. Művészeti és művelődéstörténeti tudományok	⊙		⊙

Tudományág / tudományterület	Meglévő kompetencia (Kőszeg)	Pannon Egyetemen meglévő kompetencia	Összevont
6.9. Vallástudományok		⊙	
6.10. Média- és kommunikációs tudományok		⊙	
6.11. Multidiszciplináris bölcsészettudományok	⊙		⊙

Megjegyzés: ⊙ = fejlesztésben szerepel ⊙ = fejlesztésben nem szerepel

A Pannon Egyetem kőszegi telephely létesítésével hozzájárul a térség tudományterületi sokszínűségének bővítéséhez. A műszaki és természettudományok megjelenítésével pedig új profilt és ezzel együtt új lehetőségeket ad fejlesztési koncepcióhoz.

22. táblázat: Fejlesztésben szereplő szakok (kínálati oldal)

Kar	Szak, képzés megnevezése	Típus	Indítás éve	Tagozat
Gazdaságtudományi Kar (GTK)	Műszaki menedzser	Mesterképzés	2017 ősz	Levelező
	Projekt menedzser (fővállalkozó)	Szakirányú továbbképzés	2015 ősz	Levelező
	Biztosítási menedzser	Szakirányú továbbképzés	2015 ősz	Levelező
	Karbantartási menedzser	Szakirányú továbbképzés	2015 ősz	Levelező
Georgikon Kar (GK)	Gazdasági és vidékfejlesztő agrármérnök	Alapképzés	2015 ősz	Levelező
	Turisztikai desztináció menedzsment	Szakirányú továbbképzés	2015 ősz	Levelező
	Szőlő – és borgazdasági mérnök	Szakirányú továbbképzés	2015 ősz	Levelező
Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar (MFTK)	Nemzetközi tanulmányok (angol nyelven)	Mesterképzés	2015 ősz	Nappali és levelező
	Némettanár	Mesterképzés	2015 ősz	Levelező
	Német nyelv, irodalom, kultúra	Mesterképzés	2015 ősz	Levelező
	Magyar, mint származásnyelv-tanár	Osztatlan mesterképzés	2016 ősz	Levelező
	Fordító és tolmács mesterszak	Mesterképzés	2015 ősz	Levelező
	Német-magyar-osztrák kulturális kapcsolatok	Szakirányú továbbképzés	2015 ősz	Levelező
	Politikai tanácsadó	Szakirányú továbbképzés	2014 ősz	Levelező
Műszaki Informatikai Kar (MIK)	Programtervező informatikus	Alapképzés	2015 ősz	Levelező
	Mérnökinformatikus	Mesterképzés	2015 ősz	Levelező
Mérnöki Kar (MK)	Mechatronikai mérnök	Alapképzés	2015 ősz	Levelező

A tervezett szakok indítását többek között az támasztja alá, hogy nincsenek ilyen képzések a régióban (pl. műszaki menedzser, projekt menedzser, biztosítási menedzser, karbantartási menedzser), illetve néhány esetben az országban sem (pl. magyar mint származásnyelv-tanár). További indokok a szakok indításához:

- A térségben számos műszaki orientáltságú nagy-, valamint kis- és középvállalkozás működik és a tervek szerint a Pannon Egyetem a térségben jelentős műszaki oktatási és K+F+I bázist épít ki. Erre alapozva a műszaki menedzser a műszaki tevékenységet végző vállalatok vezetőképzési igényét kívánja kielégíteni.
- Hasonló az indoka a projekt menedzser képzésnek: a térségben működő vállalkozások jelentős részére a projekt alapú működés jellemző, valamint a non-profit szervezetekben a pályázati tevékenységükből kifolyólag szintén megjelent a projektek tervezésével és megvalósításával kapcsolatos tevékenység.
- A biztosítási menedzser szakirányú továbbképzés hiánypótlónak tekinthető. A képzés indítására két biztosító társaságtól is közvetlen kezdeményezést kapott az Egyetem továbbképzési szak alapítására.
- Karbantartási menedzser: A recessziós és szerény növekedést mutató gazdasági körülmények között a karbantartás szerepe felértékelődik, mert a fejlődést, növekedést biztosító beruházások elmaradnak. Ez kikerülhetetlenül a meglévő eszközök, berendezések jelentőségét növeli.
- Gazdasági és vidékfejlesztő agrármérnök indítását a regionális sajátosságok, a szak erős beiskolázási bázisa, a minimális háttér infrastruktúra igény is indokolja. A Nyugat-magyarországi Egyetem indít ilyen alapszakot, de ez a szakirány ott nem található.
- A Turisztikai desztináció menedzsment és a Szőlő- és borgazdasági mérnök képzés esetén az indítást hasonló okok támasztják alá, konkurenciával pedig nem kell számolnunk a régióból.
- A Nyugat-magyarországi Egyetem Berzsenyi Dániel Tanárképző karán 2013-ig működött magyar nyelvű nemzetközi tanulmányok alapképzés, itt azonban angol nyelvű mesterképzésről van szó, amely Dunántúlon egyedül Pécsen van akkreditálva.
- Az osztrák határ közelsége és a régió német orientációja (pl. Audi) indokoltá teszi kiváló német nyelvtudású, magas fokú interkulturális kompetenciával, tárgyalási készséggel rendelkező szakemberek képzését (némettanár, német nyelv, irodalom, kultúra, német-magyar-osztrák kulturális kapcsolatok).
- Jelenleg nem működik magyar, mint származásnyelv-tanár szak Magyarországon. A Pannon Egyetem ad otthont a diaszpórában magyar nyelvet oktató tanárok nyári képzésének. Eddigi tapasztalataink és a tanárok visszajelzése alapján úgy ítéljük meg, valóban igény van ilyen szak létesítésére. A Pannon Egyetem kétnyelvűség-kutatási port-

foliója és szakembergárdája minden szempontból megfelelő bázisát adja a képzésnek. A határ közelsége a külföldről érkezők számára vonzó célpontot jelenthet.

- Fordító és tolmács mesterszak a régió intézményeiben nem működik. A szakot a Pannon Egyetem konzorciumban akkreditáltatta és 2008-ban az első között indította. A szak egyre nagyobb népszerűséggel rendelkezik országszerte, folyamatosan nő a képzésre jelentkezők száma, a nagy tudományegyetemek is elindították a szakot, ami önmagában is megalapozza az igényt fordító és tolmács szakemberekre. A pályázatíró cégektől kezdve vállalatoknál, a közigazgatásban és kulturális intézményekben egyaránt szükséges a jelenlétük, s jól kiegészíti a kőszegi telephely nemzetközi portfólióját.
- Sem Sopronban sem Szombathelyen nem működik programtervező informatikus, mérnökinformatikus, és mechatronikai mérnök képzés. A Nyugat-magyarországi Egyetem alapképzés keretében, Zalaegerszegen képez mechatronikai mérnököket.

A következő, részletes tervezési időszakban megvalósul az indítandó szakokkal kapcsolatos igényfelmérés, amelynek konkrét eredményei befolyásolják a Pannon Egyetem itt bemutatott projektjének tartalmát. Az igényfelmérés a készülő, kizárólag erre a projektre vonatkozó részletes megvalósíthatósági tanulmányban bemutatásra kerül.

A szakok részletesebb leírása a 2. számú mellékletben található. Minden tervezett szakról (kari bontásban) megtalálható egy rövid leírás, amely tartalmazza a térség felsőoktatási intézményei képzéseitől való elhatárolást, az indításhoz szükséges műszaki alapparamétereket.

Rövid ciklusú képzések (1–5 napos tréningek, továbbképzések) különösen az alábbi területeken tervezettek:

- kompetencia fejlesztés,
- lean módszerek felhasználása a termelésszervezésben,
- ellátási láncok szervezése és ésszerűsítése,
- minőségbiztosítási rendszerek fejlesztése,
- kockázat és bizonytalanság kezelése,
- változás- és válságmenedzselés.

Tanácsadási tevékenység különösen az alábbi területeken:

- szervezet- és személyzetfejlesztés, tanuló szervezet építés,
- környezet- és természetvédelmi problémák kezelése,
- TPM rendszer bevezetése,
- stratégia és stratégiai forgató könyvek készítése,

- projektirányítás, projektszervezés,
- társadalmi felelősségvállalás.

23. táblázat: Tervezett hallgatói létszám (keresleti oldal) (forrás: Pannon Egyetem adatszolgáltatása)

Szak, képzés megnevezése	2014	2015	2016	2017	2018
Műszaki menedzser	0	0	0	25	30
Projekt menedzser (fővállalkozó)	0	15	25	25	30
Biztosítási menedzser	0	15	25	25	30
Karbantartási menedzser	0	15	25	25	30
Gazdasági és vidékfejlesztő agrármérnök	0	20	35	60	75
Turisztikai desztináció menedzsment	0	20	35	60	75
Szőlő - és borgazdasági mérnök	0	20	35	60	75
Nemzetközi tanulmányok	0	10	20	25	30
Némettanár	0	10	20	-	-
Német nyelv, irodalom, kultúra	0	10	15	15	15
Magyar, mint származásnyelvtanár	0	0	10	15	15
Fordító és tolmács mesterszak	0	10	15	20	20
Német-magyar-osztrák kulturális kapcsolatok	0	10	15	15	15
Politikai tanácsadó	10	10	15	20	20
Programtervező informatikus	0	20	40	60	60
Mérnökinformatikus	0	20	40	40	40
Mechatronikai mérnök	0	25	30	30	30
Összesen	10	230	400	520	590

A következő táblázat a meglévő hallgatói létszámokat mutatja az egyes (kőszegi projektben is érintett) szakokon a 2013. október 15-i statisztikai létszám adatok alapján, valamint az elmúlt évben az egyes szakokra felvételiző diákok számát is ismerteti a 2013. őszi felvételi jelentkezési adatok szerint (állami ösztöndíjassal és önköltséggel együtt).

24. táblázat: Az elmúlt évben a meglévő hallgatói létszámok és az egyes szakokra felvételiző diákok száma

Kar	Szak neve	Szint	Tagozat	Meglévő létszám (fő)	Felvételiző lét-szám (fő)
MIK	programtervező informatikus	BSc	nappali	184	215
		BSc	levelező	nem indult	-
	mérnökinformatikus	MSc	levelező	23	24
		MSc	nappali	30	18
MFTK	német-magyar-osztrák kulturális kapcsolatok	SzT	levelező	nem indult	-
	társadalomtudományi és gazdasági szakfordító (angol és német nyelven)	SzT	levelező	1	-
MFTK	nemzetközi tanulmányok	MA	nappali	23	26
		MA	levelező	3	2
	némettanár	MA	levelező	18	18
		MA	nappali	9	14
	német nyelv, irodalom és kultúra	MA	levelező	1	3
		MA	nappali	10	13
	fordító és tolmács – angol, német, francia, olasz, orosz nyelven, további kelet-európai nyelvekkel bővíthető, mint pl.: horvát, lengyel, szlovák, cseh	MA	levelező	nem indult	-
magyar, mint idegen nyelv oktatási tanácsadó (akkreditált, nálunk is indítható képzés)	SzT	levelező	nem indult	-	
GK	Gazdasági és vidékfejlesztő agrármérnök	BSc	levelező	47	58
		BSc	nappali	194	230
	Szőlő és borgazdasági szak	SzT	levelező	5	-
GTK	Projekt menedzser	SzT	levelező	4	-
	Biztosítási menedzser	SzT	SzT	nem indult	-
	Karbantartási menedzser	SzT	SzT	nem indult	-
MK	Mechatronikai mérnök	BSc	levelező	nem indult	-
		BSc	nappali	133	170

Megjegyzés:

- Alapképzések: BA = bachelor of arts; BSc = bachelor of sciences
- Mesterképzések: MA = master of arts MSc = master of sciences
- Szakirányú továbbképzés = SzT

A táblázat adataiból kiolvasható, hogy programtervező informatikus; mérnökinformatikus; nemzetközi tanulmányok; némettanár; német nyelv, irodalom és kultúra; fordító és tolmács;

gazdasági és vidékfejlesztő agrármérnök és mechatronikai mérnök szakok esetében az elmúlt évben nagyobb volt a felvételiző diákok száma, mint a meglévő létszám.

A várható beiskolázásra tekintettel meg kell említeni, hogy **Kőszeg** egy középiskolát és egy szakképző iskolát tart fent:

- Jurisich Miklós Gimnázium és Középiskolai Kollégium
 - Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja,
 - két tanítási nyelvű (magyar–angol) tagozat,
 - angol nyelvi intenzív előkészítő évfolyammal induló oktatás,
 - emelt szintű idegen nyelvi képzés (angol és német) idegenforgalmi–turisztikai ismeretekkel,
 - emelt szintű biológia–kémia tagozat,
- Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai Szakképző Iskola és Kollégium
 - szakközépiskolai képzés
 - mezőgazdasági technikus,
 - állattenyésztő és állategészségügyi technikus,
 - logisztikai ügyintéző,
 - kereskedő,
 - vendéglátásszervező–vendéglős,
 - informatikai rendszergazda,
 - Szakiskolai képzés
 - gazda,
 - kertész,
 - lovász,
 - pincér,
 - szakács.

Burgenland

Burgenlandot Ausztria gazdaságilag elmaradott tartományává nyilvánították 1995–ben. Főleg a belterjes mezőgazdaság a jellemző. A tartományban azonban problémák vannak a továbbtanulással, ugyanis az ingyenes felsőoktatási helyekre a tartományban élő középiskolások kevés sikerrel jutnak be. A jövőre vonatkozóan beiskolázási célcsoportot jelenthet az idegen nyelven (angol) indítandó képzések tekintetében ez a réteg.

Egyéb képzések

A CAS kutatások eredményeit a nemzetközi, posztgraduális oktatási és kutatási programok is hasznosíthatják. Fontos hangsúlyozni, hogy nem egy új, hagyományos felsőoktatási intézmény nappali képzésekkel történő létrehozása, hanem hazai és külföldi egyetemekkel,

társági szereplőkkel, multinacionális vállalatokkal együttműködő, jelenleg példa nélkül álló interdiszciplináris kutató–fejlesztő–szellemi központ kialakítása a cél. A nemzetközi doktori iskolának, a külföldi hallgatók számára szintén nyitott mester– és posztgraduális képzéseknek, a CAS alap kutatásainak, az alkalmazott kutatásoknak, laboratóriumi és műhely munkának egymást erősítő hatásuk van, ezen felül a köztük lévő speciális kapcsolat/hálózat miatt technikai, szervezési, anyagi előnyöket is élveznek egy hagyományos felsőoktatási struktúrához képest. A CAS-hoz kapcsolódó oktatási/képzési programok a következők:

- Nemzetközi Doktori Iskola: a Pannon Egyetem tervezett interdiszciplináris doktori iskolájának bázisán több egyetem közreműködésével működne Interdisciplinary Doctoral Program in Global and Regional Studies elnevezéssel;
- Nemzetközi Diplomáciai Akadémia;
- Angol nyelven is induló mesterprogramok hazai és külföldi hallgatók számára:
 - Nemzetközi gazdasági kapcsolatok (későbbiekben tervezett Globális és Regionális tanulmányok, Közép–Európa szakirány címen folytatni);
 - Kulturális örökségmenedzsment és fenntartható fejlődés;
 - Critical Studies in the Information Age;
- Európai Egyetem Intézet (European University Institute – „Új iskola a határon”).

Fentiekén túl a 7.1. fejezetben már bemutatásra kerültek azok a kutatási programok, amelyek a CAS-hoz kapcsolódnak, de a Pannon Egyetem tevékenyen részt vesz a megvalósításukban:

- Jövő kutatásokra épülő Interdiszciplináris Kutatóműhely létrehozása – Természettudományi és Műszaki Informatikai Advanced Study – a szellemi bázist a Pannon Egyetem adja.
- Nemzetközi Fenntarthatósági Elemző Központ: a Központ munkáját a Pannon Egyetem kutató professzorai és diákjai végzik az Egyetem támogatásával,

Nemzetközi Doktori iskola

Magyarországon jelenleg nincs olyan egyetemközi együttműködésre épülő kutatási és képzési központ, mely az interdiszciplinaritás, valamint az üzleti és közpolitikai gyakorlathoz való közel állásból adódó előnyöket kiaknázná. Ezt az űrt betöltendő, több egyetem közreműködésével kialakításra kerül a Pannon Egyetem nemzetközi doktori iskolájára épülő doktori iskola (javasolt elnevezése: Interdisciplinary Doctoral Program in Global and Regional Studies), amely az akadémiai, a közpolitikai, az üzleti és a civil társadalmi hálózatok közötti szinergiák kihasználására épül, bekapcsolódva a hasonló jellegű központok nemzetközi rendszerébe. Ez olyan intézményfejlesztési innovációt is jelent, amely strukturált együttműködés keretében konzorciumba tömöríti a munkában részt vevő egyetemeket (Pannon Egyetem, Corvinus és ELTE, később nemzetközi egyetemek), és

segíthet kiküszöbölni a doktori iskolák állandósult betegségét, a szürkéséget, bezártságot és motivációhiányt. Ezen intézményfejlesztési innováció egy interdiszciplináris angol nyelvű doktori iskola létrehozását is magában foglalja. A doktori és posztdoktori képzés szintereként lehetőséget ad az együttműködő egyetem doktori iskoláinak arra, hogy külön-külön vagy közösen kurzusokat rendezzenek, kiemelkedő oktatókat és kutatókat hívjanak meg, s kutatási lehetőséget biztosítsanak a KRAFT index mutatói által leképzett gazdasági-társadalmi tér problémáinak feltárása, megoldása és a megoldások alkalmazása és disztribúciója számára.

A Pannon Egyetem inter- és tanszdiszciplináris diszciplináris doktori iskolája a társadalomtudományok és bölcsészettudományok területén hazai és nemzetközi hallgatóknak nyújthat képzési és nemzetközi projektekbe történő bekapcsolódási lehetőséget. A globalizáció, a globális kormányzás, a régiók közötti együttműködések és konfliktusos témakörökben, különös tekintettel a közép- és kelet-európai és délkelet (Balkán) térségeire.

A tervezett intézmény keretein belül e fentiekén kívül több egyetem közösen valósítaná meg programjait, képzéseit, nyári egyetemeket; közös előadásokat tartanak; közös working paper-eket, publikációkat adnak ki. A doktori programok, a képzés nyelve angol. A professzorok között lesznek külföldi állandóak és vendégprofesszorok. Az elképzelések szerint az együttműködésben a Pannon Egyetemen kívül hazai és nemzetközi egyetemek vesznek részt: Eötvös Lóránt Tudományegyetem (ELTE), Bolognai Egyetem (Università di Bologna, Olaszország), valamint egyeztetés alatt: Kaposvári Egyetem, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) és Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem.

A doktori iskola *helyigénye*: egy 20 fő befogadására alkalmas szemináriumterem.

Nemzetközi Diplomáciai Akadémia

A részprojekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett a Pannon Egyetem. A projekt előzménye Kőszegen az UNESCO Tanszék és a Jean Monnet European Centre of Excellence keretein belül már több éve sikeresen működő Kulturális örökségmenedzsment és fenntartható fejlődés szak, valamint a Nemzetközi gazdasági kapcsolatok program, melyek kapcsán szerteágazó kapcsolatrendszer épült ki. A Nemzetközi Diplomáciai Akadémia számára lehetőség nyílik ennek a kapcsolati hálónak a kihasználására, és az erre történő építésre.

A képzés egyszerre akadémiai és gyakorlatközpontú, fontosnak tekinti a „learning by doing” módszert, az oktatók és vendégelőadók között is éppúgy lesznek akadémiai kiválóságok,

mint a külpolitika és a diplomácia gyakorlatában jártas, elismert hazai és külföldi szakemberek (külpolitikusok, nagykövetek).

A képzésnek két fókusza van:

1. földrajzi: regionális, választhatóan Közép-Európa, Kelet-Európa vagy Nyugat-Balkán;
2. tematikus:
 - a) biztonságpolitika,
 - b) multilaterális diplomácia,
 - c) Európai Unió külpolitikája.

Az első két szemeszter alapozásnak tekinthető, ez gyakorlatilag minden hallgató számára azonos. Ebben az első évben minden hallgató kötelezően tanul diplomácia történetet és alapismereteket, összehasonlító politikatudományt, nemzetközi szervezeteket, nemzetközi konfliktusok elméletét, EU ismereteket. Az elméleti tárgyakat gyakorlati foglalkozások egészítik ki: tárgyalástechnikák (szimulációs gyakorlatok), konfliktuskezelés, protokoll ismeretek, nemzetközi jogi alapismeretek.

A második évben (3. és 4. szemeszter) a diákok választanak egy földrajzi és egy tematikus specifikációt. Ebben az időszakban már a képzés jelentős részben egyénre szabott tanmenet alapján, tulajdonképpen tutorial rendszerben történik, azaz egy tanár közvetlen irányítása mellett folyik. A földrajzi és a tematikus fókuszban tartozó órák látogatása mellett egy angol nyelvű szakdolgozatot (master thesis) készítenek el a tutor irányításával. A képzés ebben a szakaszban nagy hangsúlyt fektet az analitikus képességek fejlesztésére, illetve a diplomáciához szükséges alapkészségek fejlesztésére (tárgyalástechnika, érveléstechnika, retorika, koncentrációs készségek fejlesztése, memóriafejlesztés).

Mind a négy félévben kötelező a diplomáciai angol nyelv tanulása, stílusgyakorlatok folytatása, valamint az angolon kívül legalább egy idegen nyelv alapfokú elsajátítása, amire a képzés folyamán lehetőséget biztosít a Center of Advanced Studies (ez a nem magyar anyanyelvűek számára lehet magyar is).

A képzés szerves részét képezik a tanulmányi kirándulások, illetve a gyakorlat internship formájában. A tanulmányi kirándulás színhelyei:

- Bécs (Ausztria), itt található nemzetközi szervezetek
 - Egyesült Nemzetek Szövetsége (ENSZ),
 - ENSZ Iparfejlesztési Szervezete (United Nations Industrial Development Organisation – UNIDO),
 - Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ),

- Kőolaj-exportáló Országok Nemzetközi Szervezete (Organisation of the Petroleum Exporting Countries – OPEC),
- Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (International Atomic Energy Agency – IAEA),
- Brüsszel (Belgium), az Európai Unió intézményei
 - Európai Bizottság,
 - Európai Külügyi Szolgálat,
 - Európai Parlament.

A második évben kívánatos, hogy minden hallgató a maga által választott földrajzi fókusz területén töltsön le a szakmai gyakorlatát (tehát vagy valamelyik érintett ország külügyminisztériumában, vagy annak az érintett területen található nagykövetségén, főkonzulátusán). Ennek érdekében célszerű előzetes átfogó megállapodást kötni a magyar Külgazdasági és Külügyminisztériummal, illetve eseti megállapodást az idegen hallgatók küldő országának külügyminisztériumaival, valamint egyes nemzetközi szervezetekkel a hallgatók fogadásáról.

A képzés kereteit és misszióját a Külgazdasági és Külügyminisztérium adja, ahogyan az oktatók nagy részét is. Nyugdíjas diplomaták, nagykövetek kutathatnak, részt vehetnek a CAS által felállítandó laboratóriumok munkájában, amelyekből előadások szülehetnek. A képzés tartalmát, a szakmai háttérrel és a szükséges akkreditációt a Pannon Egyetem biztosítja.

A tervek szerint a diplomataképzésnek a későbbiekben a közép-európai és nyugat-balkáni szakirányokon kívül létrejöhetne egy kulturális diplomácia szakiránya is. Ezen túl az Akadémia felfutását követően lehetőség nyílna tiszteletbeli konzuloknak tartandó továbbképzésekre, illetve 1–2 napos képzésekre.

Az oktatás évfolyamonként 20–30 hallgató részvételével tervezett, szemeszterenként 10 tantárgy (5 kötelező és 5 választható) kerül oktatásra (a tervezett tantárgyak bemutatását a 2. számú melléklet tartalmazza). A képzés végeredménye egy speciális MA diploma.

A tervezett Akadémia *helyigénye* a következő:

- 50 fős előadóterem (1 db),
- 20 fős szemináriumi szobák (2 db),
- professzori, tanári szobák (4 db),
- igazgatói és titkári szobák (3 db).

A részprojekt megvalósításához számos **eszköz** beszerzése szükséges, többek között: a munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: laptopok, monitorok, nyomtatók, projektorok, vetítővásznak, fénymásolók) és bútorok, felszerelések (asztalok, székek, asztali lámpák, polcok, szekrények).

Az oktatógárda bázisát a Külgazdasági és Külügyminisztérium adná. A projekttel kapcsolatban meglévő **munkahelyek** nincsenek, a tervek szerint a projekt megvalósítása során 10 új munkahely létesül (igazgató, igazgatóhelyettes, gazdasági igazgató, állandó tanárok, titkárnő, gondnok és segédgondnok, informatikus).

A Nemzetközi Diplomáciai Akadémia által **tervezett együttműködések:**

- College of Europe, Lengyel Intézet (Natolin – Varsó, Lengyelország),
- Diplomatiska Akademie Wien (Bécs, Ausztria),
- Konstantin Filozófus Egyetem Közép-Európai Tanulmányok Kara (Nyitra, Szlovákia),
- L'Institut Européen des Hautes Études Internationales (Nizza, Franciaország),
- University of Geneva (Genf, Svájc).

Mesterprogramok

A részprojekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett az ISES és a Pannon Egyetem. A Center of Advanced Study nemzetközi, posztgraduális programjai:

A jelenlegi Nemzetközi gazdasági kapcsolatok, Globális és európai tanulmányok (későbbiekben tervezett Globális és Regionális tanulmányok) program

A Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézetében (ISES) 2005 óta működő Nemzetközi gazdasági kapcsolatok program a világ számos részéről érkező hallgatóknak biztosít lehetőséget arra, hogy elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzen a nemzetközi kapcsolatok és közgazdaságtan, a regionális és globális tanulmányok, politológia, szociológia, európai kultúra és történelem területén.

A képzés felépítése egyedülálló abban, hogy a kurzusok és a fakultás a szemeszterek során nem kötöttek. Minden héten elismert professzorok, akadémiai tagok, köztük egyetemi tanárok, uniós tisztviselők, társadalmi szervezetek vezetői, fejlesztési és regionális szakértők keresik fel az ISES intézményét, ahol a szakterületükhöz kapcsolódó témákról előadásokat tartanak. Az előadók számos országból érkeznek, ezért minden kurzus angol nyelven folyik.

22. kép: Képzési program, ISES
(forrás: www.ises.hu)

A hallgatóknak lehetőségük van arra, hogy az őszi vagy tavaszi szemeszterben kezdjék meg tanulmányaikat. A végzettség megszerzéséhez szükség van arra, hogy a hallgatók 2 szemesztert töltsenek el a campuson, hogy részt vegyenek a kurzusokon, míg a harmadik szemeszterben valahol kutatnak és megírják a szakdolgozatot.

A kis létszámú évfolyamok miatt a tanárokkal töltött idő sokkal közvetlenebb és nagyobb teret enged az interaktív tanulásnak. A hallgatók ezt rendkívül előnyösnek és hasznosnak tartják más intézményekkel összehasonlítva, ahol a csoport létszáma sokkal nagyobb és az egyéni vitákra való lehetőség elveszik a tömegben.

A képzésen bármilyen területen szerzett BA (bachelor of arts) szintű diplomával lehet részt venni. A képzési idő: 4 félév., a képzés nyelve: angol. A képzés létszáma: 20–30 fő/szemeszter.

Kulturális örökségmenedzsment és fenntartható fejlődés (Cultural Heritage Management and Sustainable Development) – UNESCO Tanszék

A képzést az ISES Alapítvány hozta létre a Budapesti Corvinus Egyetemmel együttműködésben. Ezt a képzést a jövőben, az akkreditációt követően mesterképzésként kívánja folytatni az ISES a Pannon Egyetemmel közösen.

A tanszéken egy új megközelítés alapján sokoldalú elméleti és gyakorlati szakemberek képzése történik, akik a kulturális örökséget működő rendszerként szemlélik, azaz nem csak védelmét, hanem annak fenntarthatóságát és hasznosítását is szem előtt tudják tartani.

Az új szemlélet fontos része, hogy az örökségi elemeket nem kiszakítva, csupán védendő emlékeként tekinti, hanem egy fenntartható fejlődési modellben vizsgálja azokat, az emlékek társadalmi és gazdasági környezetével együtt. Ennek hatására az integrált örökségvédelem lényeges elemévé válik az örökséghasznosítás kérdése is, amelynek keretében szükség van az örökségi elemek gazdasági hasznosításának, turisztikai vonzerejének kidolgozására is, és az ehhez szükséges szakmai kompetenciák ismeretével rendelkező örökség menedzserekre.

A képzés oktatói a legkiválóbb örökségvédelmi szakemberek, közgazdászok, szociológusok, művészeti szakemberek, történészek, menedzserek, városfejlesztők, építészek, kulturális diplomaták.

A képzésen bármilyen területen szerzett BA (bachelor of arts) szintű diplomával lehet részt venni és MA (master of arts) végzettséget ad. A képzési idő: 4 félév, a képzés nyelve: angol. A képzés létszáma: 10–15 fő/szemeszter. A képzés hallgatóit a veszprémi, keszthelyi és szombathelyi egyetemek társadalomtudományok és bölcsészettudományok terén diplomát szerzett magyar és külföldi diákjai adják.

A képzés tantárgyai a teljesség igénye nélkül:

- A történelmi pillanatok megőrzésétől az integrált örökség menedzsmentig Kelet–Közép Európában;
- Interkulturális kommunikáció a válság időszakában;
- Az építészet nyelve;e;
- Menedzsment: Eszközök és praktikák a kulturális örökség fenntartásának és hasznosításának szolgálatában;
- Az épített kulturális örökség fenntartható helyreállítása;
- Történelmi város és fenntartható fejlődés;
- Demokratikus állampolgárság;
- Társadalom és kultúra Közép–Európában.

Critical Studies in the Information Age

A „The Centre of Critical Thinking” egy virtuális továbbképző központ, amelyet Dr. James M. Skelly hozott létre, aki a Juanita College, Baker Institute (Huntingdon, Pennsylvania, Amerikai Egyesült Államok) Béke és Konfliktus Tanulmányok igazgatója.

A központ már 3 éve Kőszegen, az ISES Alapítvánnyal karöltve tevékenykedik. Itt zajlik a „Kritikus gondolkodás az információ korában” elnevezésű mesterképzési programja. A

képzés a Juanita College által már akkreditált program, de rövidtávú cél a hazai akkreditáltatás is (a Pannon Egyetem közreműködésével).

A képzés alapja, hogy a kritikus gondolkodás egy módszer, amely a technológiától való eltávolodást, sok-sok olvasást foglal magába középpontjában kerekasztal beszélgetésekkel. A programban a különböző háttérrel érkező tudósok és hallgatók együtt dolgoznak és csatlakozási pontokat keresnek a zavaros, komplex és globalizálódó világunkhoz.

A program két komponensből tevődik össze:

- Az első szemeszterben a hallgatók és oktatók vizsgálják a társadalmi, pszichológiai és kulturális feltételezések mögött létező, a kortárs globalizációt jellemző domináns formákat.
- A második szemeszter fókuszában a fő politikai, társadalmi és környezeti kihívások állnak (azt vizsgálják, hogy hogyan történik a globális éghajlati zavarok és az ezeket kísérő élelmiszer-, víz-és energia válságok kezelése bolygónkon a jelenkori gazdasági és politikai szervezetek segítségével, valamint kiemelten foglalkoznak a környezeti kihívások, kockázatok globális felügyeletével és a nukleáris fenyegetés kérdésével is).

A kurzusok hetei alatt a hallgatók és az oktatók hétfőtől péntekig összeülnek napi 3 órára, hogy a napi olvasmányokról beszélgessenek, vitázzanak. A hétvégék rendszerint szabadok, kivéve, ha különleges vendégek tartanak előadásokat, workshopokat vagy filmvetítések szerveződnek.

A képzés egy éves, szigorúan olvasás központú program. Nyolc, egymást követő három hetes periódusból áll és a második szemeszter végén egy szakdolgozat elkészítésével zárul.

A képzésen bármilyen területen szerzett BA szintű diplomával lehet részt venni. A képzési idő: 2 félév, a képzés nyelve: angol. A képzés létszáma: 10–15 fő/szemeszter. Az oktatást két állandó professzor végzi, esetenként vendégelőadókkal kiegészítve. A 2015/2016-os tanév első szemináriuma 2015. szeptember 6-tól kezdődik.

A program tematikáját a horizontális és vertikális tanulmányok kombinációja adja, ami Magyarországon újdonságnak számít:

- Horizontális tanulmányok
 - társadalmi konstruktivizmus és információ technológiák,
 - történelmi és társadalmi változás,
 - identitás.

- Vertikális tanulmányok
 - politikai hatalom az információ korában,
 - emberi projekt veszélyei,
 - politikai gazdaság fenntarthatósága.
- Módszer és szakdolgozat készítés
 - a módszer kérdései,
 - kortárs kérdések, problémák (hallgatók által vezetett formában).

Az elhelyezésre kerülő mesterprogramok *helyigénye* a következő:

- szemináriumi szoba (3 db),
- titkári szoba (1 db).

A részprojekt megvalósításához számos *eszköz* beszerzése szükséges, többek között: a munkaállomásokhoz kapcsolódó IT eszközök (pl.: laptopok, nyomtató, projektor, vetítővászon, fénymásoló), bútorok, felszerelések (asztalok, székek, asztali lámpák, polcok, szekrények) és könyvek (információtechnológiához kapcsolódó, szociológiai, politológiai témájú kiadványok).

Európai Egyetem Intézet (European University Institute)

Jelen program hosszú távú koncepciójának mindenképpen részét képezi a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményjelenlegi területén egy Európai Egyetem Intézet campusának létesítése azonban ennek megvalósítása hosszabb távon, megfelelő előkészítettségi fok elérését követően válik majd lehetségessé.

7.1.2.2.2. KUTATÁS–FEJLESZTÉS, INNOVÁCIÓ

A Széchenyi2020 Programban a publikus tervezési információk alapján a források jelentős része (cca. 60%–a) a KKV szektorhoz fog eljutni. Ezért meg kell vizsgálni a város és a nem szűken vett térség gazdaságának főbb jellemzőit. Szempontrendszerünk középpontjában kell, hogy elhelyezkedjen: a jövőben lesznek-e és, ha igen, mely vállalkozások lehetnek a Nyugat–Dunántúli Régióban megvalósuló K+F projekt partnereink. Az előzőekben említetteknek megfelelően a K+F terület meghatározó lehet a forrásbevonás szempontjából. Tekintettel arra, hogy másik régióban helyezkedik el, komplementer szerepet tölthet be forrásszerzési oldalról.

Adottságok

Gazdaság szerkezetének meghatározó elemei:

- szőlőtermesztés,

- erdőgazdálkodás,
- gépjárműgyártás (+ beszállítók),
- kézműipar,
- elektronika,
- szolgáltatások igénybevétele.

Térség meghatározó ipari partnerei:

- BPW–Hungária Kft. (vontatottjármű–futóművek és felfüggesztési rendszerek gyártása, agrár–gépipari termékek tervezése, fejlesztése és gyártása),
- Delphi Hungary Kft. (a Delphi az autóipar elektronikai és technológiai ágának egyik globális és vezető beszállítója),
- Flextronics International Kft. (elektronikai tervezés, gyártás és összeszerelés),
- JABIL Global Services Hungary Ltd. (a Jabil a „high–tech” elektronika területén nyújt szervizelési és integrált logisztikai szolgáltatásokat),
- Komberg–Schubert Kft. (villamos autófelszerelések gyártása – Kőszeg város ma is legnagyobb foglalkoztatója),
- LUK Savaria Kuplunggyártó Kft. (közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása),
- OPEL Szentgotthárd Kft. (az Opel motorok gyártóközpontja),
- TDK–EPCOS Elektronikai Alkatrészgyártó Kft. (passzív elektronikus alkatrészek gyártása).

Korábbi programozási időszak eredményeit mutatja az alábbi táblázat.

25. táblázat: Igényelt és megítélt támogatások megoszlása operatív programonként (ÚMFT, Ft)

Operatív program	Beérkezett pályázatok Kőszeg település	Beérkezett pályázatok Országos átlag (település)	Támogatott pályázatok Kőszeg település	Támogatott pályázatok Országos átlag (település)
GOP	937 403 543 Ft	532 136 790 Ft	204 065 973 Ft	329 749 738 Ft
KEOP	57 379 909 Ft	88 374 044 Ft	21 894 909 Ft	34 567 002 Ft
TÁMOP	54 517 350 Ft	72 116 629 Ft	0 Ft	31 060 955 Ft

Az ÚMFT statisztikai adatok alapján Kőszeg elmarad az országos átlagtól mind a benyújtott támogatási igény (KEOP, TÁMOP), mind a támogatott pályázatok tekintetében (GOP, KEOP, TÁMOP). A Pannon Egyetem projektgenerálással, illetve hazai/nemzetközi forrásszerzéssel kapcsolatos képességeivel és tapasztalataival kívánja és tudja segíteni a program megvalósítását.

A Pannon Egyetem által javasolt K+F témák (kínálati oldal)

Mérnöki Kar

A feladatok, tevékenységek megvalósítása a Nyugat Pannon Járműipari és Mechatronikai Központtal történő együttműködésben tervezett. A Központ alapvető célja egy olyan járműipari, gépipari, mechatronikai és kapcsolódó ágazati ipar- és gazdaságfejlesztés megszervezése és lebonyolítása, amely lehetővé teszi, hogy a térség nemzetközi versenyképessége – a járműipari, elektronikai és egyéb gépipari területeken – jelentősen növekedjen, a foglalkoztatás a fejlesztendő ágazatokban tartósan és fenntarthatóan biztosítható legyen. A koordinált térségi iparfejlesztés további célja egy intelligensen szakosodó régió kialakítása a Zalaegerszeg–Szombathely–Szentotthárd térségben, ahol a járműipari–gépipari–elektronikai gyártó- és beszállítói bázis összhangban van brüsszeli S3 (Smart Specialization Strategy) prioritással.

A. Motorfejlesztési tesztelési feladatok

1. Dauer-teszt (több hőmérő, nyomásmérő). (BlowBy-mérés, füstölésmérés (415-ös), olajfogyasztás mérés). Járatás hossza: min. 25 óra, max. 1.200 óra (széria bevezetés előtti alkatrészekhez).
2. Funkciós mérések motorvezérlő applikációs tevékenységre szenzorok, jelleggörbék ellenőrzése (5 féle gáz összetevő-mérés, kipufogógáz analizátor). Járatás hossza: 2-10 óra, jelleggörbe mezőket ellenőriznek.
3. Indikálás (hengerben lévő égési nyomásgörbéből számol több száz adatot), piezokristályokat szerelnek az izzító gyertya helyére és ezzel mérnek.
4. Inka-s mérések (programozható motor vezérlőegységgel, és Puma kétirányú adatkommunikációval).
5. HIL-szimulációval jármű részrendszer (pl. automata váltó kapcsolásának) tesztje a motorvezérlővel.

B. Minőségbiztosítási feladatok a gyártásban

6. Motoraudit vizsgálat (funkció vizsgálat: teljesítmény, nyomaték, kipufogógáz nyomás, hőmérséklet, mérésekkel). Utána motor szétszedése és egy ellenőrző lista alapján alkatrészek hiba felvételezése. Járatás hossza: 4.5 óra bejáratás + 1 óra teljes terhelés.
7. Zerleger Audit (adott típusból a termelési program adott százalékát (~0.5-1 %) kitevő darabszámú motor lejárta, utána szétbontása és ellenőrzése).
8. Motoralkatrészek bemintázása, beépítési próbája (oka: megváltozik az adott alkatrész és ezt kell kipróbálni bírja-e az extrém üzemi körülményeket).

C. Termikus analízis, anyagvizsgálatok végzése.

D. Interdiszciplináris kutatások, elektroeológiai és magnetoreológiai folyadékok alkalmazása a gépjármű mechatronikában.

Címszavakban a kompetencia lista (Mérnöki Kar):

- teszt automatizálás, ECU elektronikus vezérlő egységek tesztelése, diagnosztikája, verifikálása és validálása,
- HIL, SIL szimulációs technikák,
- korszerű ipari (ProfiBus, Fieldnet, Profinet...) és autóiipari kommunikációs protokollok (CAN, LIN, FlexRay, MOST) diagnosztikája,
- mérésadatgyűjtő rendszerek, adatbázis struktúrák,
- mérésautomatizálás, tesztautomatizálás, hibadiagnosztika, grafikus kezelői felületek tervezése,
- gyártástámogatás, döntéstámogatás,
- DSC, PLC, SCADA rendszerek,
- optimális szerkezet tervezés,
- magnetoreológiai (MR) és az elektroreológiai (ER) folyadékok,
- anyagvizsgálat, elektronmikroszkóp, hulladékhasznosítás, kerámia, röntgenanalízis,
- termikus analízis; rezgési spektroszkópia; kémiai térképezés,
- üzemanyagok fejlesztése.

Georgikon Kar

A javasolt fejlesztések a Georgikon Kar és a kőszegi partnerek közös érdekeltsége mentén az UTIRO Leader Egyesület által felvázolt vidékfejlesztési koncepcióhoz kapcsolódóan a szőlő és bor ágazat, az ökológiai gazdálkodás, a gyógy és fűszernövény termesztés, továbbá a tájfajtákra alapozott helyi gyümölcsstermesztés fejlesztésére irányul. Az elképzelések költségvetését a GET KRAFT projektelelem tartalmazza.

1. Rezisztens kékszőlő fajták nemesítése és termőhelyi vizsgálata a szőlő termesztés-technológiától a borászati feldolgozásig

A Georgikon Karon a szőlőnemesítés több generáción átívelő hagyományokkal rendelkezik, aminek eredményeképpen olyan értékes fajtákkal gazdagította Magyarország szőlő- és bor ágazatát, mint a Cserszegi fűszeres, a Nektár, a Pátria, Rozália, Magyar Rizling stb. fajták. A nemesítői tevékenység eredményeként a fehér borszőlő fajták mellett olyan kékszőlő fajták nemesítése is folyik, amelyek magas fokú rezisztenciával rendelkeznek a növényi kórokozókkal szemben. Tekintettel arra, hogy Keszthely szűkebb és tágabb természeti környezetében a termőhelyi adottságok a fehér szőlő fajták számára kedvezőbb adottságokat biztosítanak, a nemesítési munka során létrehozott kékszőlő változatok termőhelyi tesztelését olyan termőhelyi környezetben célszerű elvégezni, ahol hagyományosan a kékszőlő termesztésnek van nagyobb jelentősége a sok évtizedes, ill. a több évszázados tapasztalatok alapján.

Kőszeg és környéke hagyományosan kékszőlő termesztéséről híres. Az újonnan létrehozott rezisztens kékszőlő genetikai alapok közül a termőhelyi teszteléssel

kiválaszthatók azok a genetikai vonalak, fajtajelöltek, amelyek az adott termőhelyen – akár ökológiai gazdálkodás keretei között is – új arculatot adhatnak, illetve színesebbé tehetik a helyi borvidék kínálatát, segíthetik a helyi termelők piaci pozícióját és a térség turisztikai fejlesztését.

A szőlőnemesítés által előállított új genetikai változatok teszteléséhez boranalitikai műszer fejlesztés is szükséges a Georgikon Karon és Kőszegen egyaránt. A Georgikon Karon a nemesítési tevékenység hatékonyságának műszeres támogatása céljából, Kőszegen pedig az adott termőhelyi adottságok közötti teszteléshez szükséges a műszerfejlesztés. Ma már léteznek komplex boranalitikai műszerek, mint pl. a „Niuron 1” típusú műszer, ami egy bormintából akár több tucatnyi paramétert is meghatároz. A borászati analitikai vizsgálatok teljessé tételéhez bor alkohol tartalom meghatározására alkalmas műszerre is szükség van. A K+F+I tevékenységet kiegészítheti a műszerekkel végzett mérési szolgáltatás is, ami közvetlen bevételhez is juttathatja az intézményeket.

2. Gyógy- és fűszernövény feldolgozás fejlesztése

A gyógy és fűszernövények számos módon feldolgozhatók. Szárítmányok és különböző kivonatok egyaránt készíthetők belőlük. A fejlesztendő területek közé tartozik a különböző növényi alapanyagok hatóanyag tartalmának bevizsgálása, illetve a feldolgozási folyamatok hatóanyag tartalomra gyakorolt hatásának vizsgálata, meghatározása. A feldolgozás technológia fejlesztéséhez műszer- és humánerőforrás fejlesztésre egyaránt szükség van. A kivonatok készítéséhez speciális eszközökre, illóolaj lepárló berendezésekre, a hatóanyag vizsgálatokhoz kémiai analitikai eszközökre van szükség.

3. Körte génbank létrehozása és fejlesztése a tájfajtákra alapozott gyümölcsstermesztés megalapozása céljából

Az egyes gyümölcsfajok fajtáinak, géntartalékainak fenntartása és biztosítása a jövő érdekében alapvetően szükséges. Ennek megvalósulásáért hívták életre a génbankokat. A génbankok az élővilág minden fajának, fajtájának és változatának, a tájfajták, valamint vad rokon fajaik begyűjtését, fenntartását és megőrzését célul kitűző létesítmény. A génbankokban lévő tételekről részletes adat felvételezés készül, mely alkalmas azok azonosítására, a központi nyilvántartásra, illetve lehetőség nyílik ezen keresztül az igény szerinti hozzáférhetőségre. Ezeknek a génbankoknak a fenntartása nemzeti érdekünk, magas eszmei értékkel rendelkeznek.

1979-ben a zalai termesztő körzetet a körte számára optimálisnak tartva, a körte génbankot hozták létre Keszthelyen, a Georgikon Karon. Ez a gyűjtemény ma is megtalálható, és több, mint 200 fajtából áll. A génmegőrzés, a génanyagok ültetvényes fenntartása, nem kis kihívás, de regionálisan és országosan is nagy jelentőséggel bír. A génbankok fenntartásának felbecsülhetetlen értéke, de egyben nehézsége is, hogy

egy-egy fajtából esetleg csak egy ismert egyed áll rendelkezésre, ami ki van téve a környezeti kockázatoknak, beleértve a növényvédelmi problémákat is. Ilyen körülmények között a génforrások megmentése a fő célunk és az egészséges növényállomány elérésére kell törekednünk.

Egyik megoldás lehet a növényi anyag kis helyen szabályozott körülmények közötti, in vitro fenntartása, ami egyes növényvédelmi problémák kiküszöbölésére is lehetőséget nyújt. A Georgikon Kar Kertészeti Tanszékén elindítottuk a keszthelyi körte génbank in vitro körülmények között történő fenntartásának kidolgozását. Az eredményesebb és hatékonyabb munkához mikroszaporító laboratórium és klímaszoba fejlesztés szükséges. A génbankban található és in vitro körülmények között tovább szaporított körtefajtákat a Georgikon Kar átadja a Kőszegen létrehozott partner intézménynek, így Kőszeg körzetében is létrehozható körte génbank, ami lehetőséget biztosít az adott ökológiai körzetben a tájtermesztésre leginkább alkalmas fajták kiválasztására és a helyi termék előállításba történő bevonásra. A Kőszeg körzetében található őshonos körtefajták ugyancsak beállíthatók a génbankba, és amennyiben növénykórtani problémákkal terheltek, in vitro mikroszaporítással mentesítve azokat, egészséges növényi alapanyagok hozhatók létre és adhatók vissza a köztermesztésnek.

javaslat a telephelyen megvalósuló K+F+I fejlesztések indítására

A Pannon Egyetem létre kíván hozni egy *Tudás- és Technológiatranszfer Irodát* (TTI) Kőszegen, melynek feladata rövidtávon a potenciális projekt partnerek feltérképezése, az igények felmérése és visszajelzés küldése a karok irányába. Kölcsönös együttműködési szándék esetén a partner bevonásával, vagy a partnerhez való csatlakozás révén (pl. GINOP pályázatok) a következő lépés a forrás megszerzése, melynek birtokában indulhatnak a konkrét, helyi fejlesztések és kapacitásbővítések.

A tervezett TTI 1 fő irodavezetővel és 1 fő tudás- és technológia transzfer menedzserrel működne, konkrét feladati közé tartoznak az alábbiak:

- Az egyetem részvételével megvalósuló pályázati projektek előkészítése, a megvalósítás irányítása, valamint a projektek fenntartásának felügyelete.
- Az alaptevékenység ellátásával összefüggésben, valamint a fejlesztési célkitűzések megvalósítása érdekében, aktív pályázati forrásteremtő tevékenység.
- Pályázatfigyelés és pályázati források figyelése, információgyűjtés, információszolgáltatás, „projektötletek” elemzése.
- Pályázati- és projekt kezdeményezések kockázatelemzése, döntés előkészítése vezetői szintek számára

A TTI tervezett Működési Szabályzataát a 3. számú melléklet tartalmazza.

A Pannon Egyetem oktatási és kutatási infrastruktúrájának kiépítéséhez szükséges *hely- és eszközigényt* a 2. számú melléklet tartalmazza.

7.1.2.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt fő (átfogó) célja

A Pannon Egyetem a „multi-kampuszos” szervezeti filozófiájához, mátrixos működési logikához illeszthetően a Kőszegen létesített telephelyén korszerű, minden igényt kielégítő oktatási és kutatási infrastrukturális háttér kialakítását, a keresleti trendekhez igazodó, hosszú távon fenntartható szakok indítását, kiemelt kutatási, fejlesztési és innovációs központ létesítését célozza, amellyel erősíteni kívánja regionális szerepvállalását, Kőszeg város, illetve a térség innovációs, hálózati és fenntarthatósági potenciálját.

Konkrét célok

- Oktatáshoz, kutatáshoz kapcsolódó célok:
 - Nemzetközi léptékű, egyedi, magas szintű oktatási szolgáltatások nyújtása, oktatási, továbbképzési és kutatói infrastruktúrák fejlesztése, kapacitások bővítése.
 - Tudás- és Technológiatranszfer Iroda létrehozása a potenciális kutatási partneri kör feltérképezésére, bevonására.
 - A meglévő tudásbázisra (pl. szőlészet-borászat) épített felsőoktatási képzések elindítása.
 - A térség tudományterületi sokszínűségének bővítése.
 - Angol nyelvű mesterképzések, posztgraduális programok indítása.
 - Új kutatóhelyek létrehozása, egyetemi campus kialakítása, amely a társadalom- és embertudományok mellett a műszaki és természettudományi kutatásokat és innovációt is magába foglalja.
 - Hozzájárulás a magyar felsőoktatás nemzetközi szintű versenyképessé tételéhez és szerves bekapcsolásához a világ és Európa élvonalába tartozó oktatási-kutatási hálózatokba.
- Nemzetközi Diplomáciai Akadémia vonatkozásában:
 - A nemzeti külügyi szolgálatok, a nemzetközi szervezetek és NGO-k, valamint más nemzetközi kapcsolatokban érintett szereplők, valamint általában a diplomáciai feladatok számára felkészült szakemberek képzése.
- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Foglalkoztatás-bővítés, munkahelyteremtés.

- A térség versenyképességének javítása, népességmegtartó erejének növelése, a képzetlenebb rétegek, valamint a fiatalok elvándorlásának megállítása, visszafordítása.
- Az új szolgáltatási elemek által újabb célcsoportok elérése.
- A helyi hagyományokra, adottságokra és erőforrásokra épülő gazdasági növekedés megteremtése.
- A térség kreativitási és innovációs potenciáljának növelése, a kapcsolati tőke, az ICT technológiák adta lehetőségek alkotó felhasználása.
- A társadalmi–gazdasági–ökológiai fenntarthatóság együttes megteremtése.
- Kulturális értékek fejlesztéséhez kapcsolódó célok:
 - Kulturális örökség védelme, hasznosításának elősegítése.
- Vállalkozás–fejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Üzleti szereplők számára vonzó települési környezet megteremtése.
 - A térségben lévő vállalkozásokat érintő K+F témák kibontakoztatása, illetve ezek eredményeinek (termékek és szolgáltatások) piaci hasznosítása.
 - Vállalkozói kultúra és környezet fejlesztése.
 - A térség vállalkozásainak dinamizálása, a vállalkozói tőke megmozgatása, további fejlesztési igények generálása.

A projekt megvalósítása következményeként az alábbi **hatások** bekövetkezését várjuk:

- Interdiszciplináris oktatási portfólió létrehozása, amely kiterjed mindhárom alapvető tudományterületre a műszaki és természettudományokra, az élettudományokra és a társadalomtudományokra is.
- Kutatóműhelyek létrehozása az innovációs potenciál növelésére és menedzselésére.
- A vállalkozási környezet fejlesztése (kutatási programok lehetővé tétele, szellemi kapacitások és infrastruktúra biztosítása) által a térség népességmegtartó képességének alapját jelentő gazdasági potenciál erősítése, vonzó települési környezet kialakításának elősegítése.
- A versenyszféra, a kormányzati és önkormányzati szféra, valamint az egyetemi szféra együttműködésének kialakítása, folyamatos és hosszú távon megvalósuló támogatása.
- A megye- és országhatárokon túlmutató együttműködések száma, az így kiterjedt vonzáskörzet együttműködési lehetőségei növekednek.

Célcsoportok

Közvetlen célcsoportok

- A projekt fejlesztései elsősorban azokat a célcsoportokat érintik, akik a térséghez kapcsolódó **felsőfokú oktatási, képzési programok résztvevői**:
 - hazai és külföldi professzorok,

- hazai és külföldi vendégelőadók,
- hazai és külföldi egyetemi hallgatók,
- oktatási partnerszervezetek.
- A már működő és a telepítendő tudásközpontok **kutatási programjainak résztvevői**, a **kutatóhelyek használói**:
 - hazai és külföldi kutató professzorok,
 - hazai és külföldi fiatal kutatók és diákok,
 - kutatási programokba bevont partner szervezetek, vállalkozások.
- Az egyetemi képzéshez kapcsolódó, helyi **alap- és középfokú oktatási intézmények** (pl.: Evangélikus Szakképző Iskola).
- **Vállalkozások** a tervezett kutatási programok által (partneri együttműködések, eredmények felhasználása).
- **Magyar Állam** (a tulajdonosi jogokat gyakorló MNV Zrt-n keresztül), mivel lehetőség nyílik a tulajdonában, kezelésében lévő műemléki épület felújítására, megfelelő hasznosítására jelen program céljaihoz kapcsolódva.

Közvetett célcsoport

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- A **térségi**, illetve a **helyi lakosság**.
- A térség **meglévő oktatási intézményei** növekedő hallgatószámmal számolhatnak a projekt hatására kibővült lehetőségek (bővülő szakterületek, kutatási programok, szaporodó együttműködések) tükrében.
- **Vállalkozások** azzal, hogy a fejlesztések kapcsán a térségbe érkező diákok, látogatók, egyéb érdeklődők kiszolgálására építenek, illetve a projektelemek valamilyen szintű partnerévé válnak.
- A **régiós és területi turisztikai szolgáltatókat** is érintik a tervezett fejlesztések, hiszen olyan sokszínű rendezvények, turisztikai szolgáltatások jelennek meg a területen, amely kiegészítő szolgáltatások, programok nyújtását várja el más szolgáltatóktól.

7.1.2.4. A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A Pannon Egyetem elkészítette a Kőszegen indítandó szakok tervezett ütemezését. A szakok indítása és a végleges telephely épületének felújítása és használhatóvá tétele a jelenlegi tervek szerint két szálon fog futni:

- a szakok elindítása ideiglenes helyszínen megvalósítható (az induláshoz megfelelő tantermi környezet kiválasztás alatt áll, jelenleg egyeztetések zajlanak az Evangélikus Szakképző Iskolával),

- a volt MÁV Gyermekehely épületének felújítása a célnak megfelelő európai uniós pályázati források rendelkezésre állásának függvénye.

A jövőben telephelyként szolgáló épület megújulását követően az ideiglenes helyszíneken elhelyezett szakok átköltöztethetők végleges helyükre.

A műszaki ütemezés lehetséges tervezetét mutatja a következő táblázat, amelyet a projekt forrásának (EU-s támogatás) előteremtése befolyásolhat (a pályázati kiírás megjelentetése és elbírálási folyamata a kivitelezési munkákat késleltethetik).

26. táblázat: A projekt tervezett ütemezése

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Közbeszerzési feladatok																								
Engedélyes és kiviteli tervek elkészítése																								
Részletes megvalósítási tervek elkészítése																								
Kivitelezés																								
Eszközbeszerezés																								
Az épület be- rendezése																								

A telephelyül választott ingatlan felújításától függetlenül az alábbi táblázat tartalmazza a Pannon Egyetem által indítandó szakok tervezett ütemezését.

27. táblázat: Szakindítási ütemterv

Képzés megnevezése	2014 őszi	2015 őszi	2016 őszi	2017 őszi
Műszaki menedzser				○
Projekt menedzser (fővállalkozó)		○		
Biztosítási menedzser		○		
Karbantartási menedzser		○		
Gazdasági és vidékfejlesztő agrármérnök		○		
Turisztikai desztináció menedzserment		○		
Szülő – és borgazdasági mérnök		○		
Nemzetközi tanulmányok (angol nyelven)		○		
Némettanár		○		
Német nyelv, irodalom, kultúra		○		
Magyar, mint származásnyelv-tanár			○	
Fordító és tolmács mesterszak		○		

Képzés megnevezése	2014 őszi	2015 őszi	2016 őszi	2017 őszi
Német–magyar–osztrák kulturális kapcsolatok		●		
Politikai tanácsadó	●			
Programtervező informatikus		●		
Mérnökinformatikus		●		
Mechatronikai mérnök		●		
Összesen	1	14	1	1

A szakindítások ütemterve megalapozott és az intézmény kapacitástervével összhangban született. A 2007–2014 közötti programozási időszakban elnyert projektekben vállalt indikátorvállalások teljesítési kötelezettsége 2014 utolsó és 2015 első negyedévére esik. Így a többségében 2015 második félévére ütemezett szakindításoknak a Pannon Egyetem biztosítani tudja a szükséges személyi és egyéb kapacitásbeli háttérét.

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- Az ingatlan tulajdonviszonya rendezett.
- A Pannon Egyetem várhatóan 2014. szeptemberében telephely létesítési engedéllyel fog rendelkezni (Kőszegre vonatkozóan).
- Az alap- és mesterszakok indításához telephely bejegyzésre van szükség. Ennek megléte után azokat a szakokat, amelyekre a Pannon Egyetemnek van szakindítási engedélye, a kőszegi telephelyre az OH-nál regisztrálni kell. Ez a magyar és angol nyelvű indítás esetén is mindössze regisztrációt igényel, amelynek az ügyintézési ideje 30–60 nap. A regisztrációs kérelemhez szenátusi határozatot kell mellékelni. A szakirányú továbbképzési szakok esetében nincs szükség a telephely regisztrációjára (amennyiben az indítási engedéllyel már rendelkezik a Pannon Egyetem).
- A szakindítási ütemterv rendelkezésre áll.
- A projekt a hatályos rendezési tervnek megfelel.

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- A szakok indításához és megvalósításához első körben szükséges ideiglenes helyiségek megtalálása.
- A szükséges együttműködésekhez kapcsolódó konzorciumi szerződések megkötése.
- Az épületre vonatkozóan engedélyezési és kiviteli tervdokumentációk elkészítése.
- Építési engedélyek megszerzése.
- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.
 - A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.

- Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.
- Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
- Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

7.1.2.5.A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek bruttó összegben kerültek megadásra, mivel a Pannon Egyetem alanya az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában nem igényel vissza ÁFÁ-t.

28. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (tanulmányok, tervek, közbeszerzés)	269.137.260
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	403.705.889
Megvalósítás költségei (kivitelezés)*	3.248.731.492
Megvalósítás költségei (eszközbeszerzés, immateriális javak)	3.479.700.000
Projekt összköltsége	7 401 274 641

* Megjegyzés: A MÁV Gyermekotthon felújításának a költsége a Pannon Egyetemenél jelennik meg, azonban az épületet a CAS kutatói is használják.

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Uniós támogatás lehet, várhatóan az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban (EFOP) és a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban (GINOP) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- Bevételek:
 - egy főre eső normatív támogatás, illetve hallgatói költségtérítés (140–400.000 Ft attól függően, hogy milyen szakról van szó),
 - egyéb források (a fenntartáshoz szükséges költségek akár 50–75%-ának mértékében):
 - ipari K+F megbízások,
 - szellemi termékek hasznosítása,
 - pályázati bevételek (pl. GINOP).

- Kiadások:
 - adminisztrációs költségek,
 - személyi költségek,
 - marketing költségek,
 - rezsiköltség,
 - karbantartás és pótlás.

A várakozások szerint a kezdeti kiadások (eszközbeszerések és működési költségek) középtávon (az indítást követő 3–5 éven belül) megtérülnek.

Fenntarthatósággal kapcsolatos megjegyzések

- A diplomáciai képzés speciális jellegéből adódóan az induló években nem várható el, hogy önfenntartó legyen, vagy, hogy jelentős önálló bevétellel rendelkezzen. A világon számos helyen folytatnak diplomáciai képzést, ezek közül néhány nagy presztízsű (Diplomatische Akademie – Bécs (Ausztria), Fletcher School of Law and Diplomacy – Medford (Amerikai Egyesült Államok), Kennedy Government School – Cambridge (Amerikai Egyesült Államok), John Hopkins University – Baltimore (Amerikai Egyesült Államok) stb.) elismert intézmény magas tandíjak mellett képes az önfenntartásra. Ugyanakkor számos más országban is zajlik ilyen képzés az állami felsőoktatás keretei között (pl. Haute Etudes d'Administration, Science Po – Paris, Párizs (Franciaország)), államilag szubvencionált alacsony tandíjak mellett, vagy éppen ingyenesen. Egy induló képzési formának előbb bizonyítania kell az életképességét és hasznosságát, és csak azután válhat legalább részben önfenntartóvá. Ezért csak abban az esetben van értelme elindítani a diplomáciai képzést, ha legalább három év biztonságos finanszírozását előre látjuk, de ezt követően is elsősorban nem tandíjkból, hanem a küldő országok, nemzetközi vállalatok, szponzorok által felajánlott ösztöndíjkból, grant-ekből, támogatásokból látjuk finanszírozhatónak a Nemzetközi Diplomáciai Akadémiát.

7.1.3. PANNON EGYETEM GEORGIKON KARÁNAK ÉS AZ EVANGÉLIKUS SZAKKÉPZŐ ISKOLÁNAK TÉRSÉGFEJLESZTÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉSE

7.1.3.1. A PROJEKT HELYSZÍNEINEK BEMUTATÁSA

A kőszegi Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai és Szakképző Iskola és Kollégium (továbbiakban Evangélikus Szakképző Iskola) 2000-ben került vissza az evangélikus egyház fenntartásába. Az egyház határozott szándéka, hogy a középiskolát szakmailag

is fejlessze, és európai szintre emelje. Az épület 4.328 m² alapterülettel rendelkezik, tulajdonosa a Magyarországi Evangélikus Egyház.

A biokertészet európai gyakorlatainak kísérleti helyévé, valamint a vidékfejlesztés középfokú

23. kép: A kőszegi Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai és Szakképző Iskola és Kollégium (forrás: www.wikipedia.org)

oktatási bázisává (szőlészet–borászat, vincerlérképzés, lótenyésztés, lovas turizmus, fogadós képzés, több lábon álló családi gazdaságok jövőbeni irányítóit képezhetik) válhat az iskola európai jó gyakorlatok megvalósításával. Adott az infrastruktúra, a kollégiumi kapacitás, a szakemberek, amely kiegészítheti a Pannon Egyetem Georgikon Karának kőszegre tervezett (borászképzés közép- és felsőfokú oktatásának összekapcsolása, egyéb együttműködések).

A Pannon Egyetem Georgikon Karának tervezett helyszíne: Kőszeg, MÁV Gyermekotthon, Felső Körút 4., hrsz. 1165. Az ingatlan tulajdonosa a Magyar Állam, vagyonkezelője az MNV Zrt. Az ingatlan a 7.1.1. fejezetben bemutatásra került.

7.1.3.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI TARTALMÁNAK ISMERTETÉSE

A projekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett a Pannon Egyetem (Georgikon Kar) és az Evangélikus Szakképző Iskola.

A **Pannon Egyetem** a mai kor egyik meghatározó dunántúli egyetemi hálózatát tudhatja magáénak. Matrikos képzési szerkezetének köszönhetően minden telephelyén tudja biztosítani az egyenértékű képzésekhez szükséges oktatói, szakember és infrastrukturális feltételeket, melyekkel a hallgatók diplomájának egyenértékűségét is biztosítják. Programirodájuk segítségével önálló kutatási, innovációs programjukkal teszik lehetővé, hogy az oktató tevékenység mellett a kreativitást, novumot is felvonultató tudásközpontként tekintsünk rájuk. Képzési szerkezetük sokrétű, mely Kőszegre telepítése a várost a 2020-as évekre a Pannon régió egyik vezető szellemi műhelyévé teheti.

A Pannon Egyetem Georgikon Kara a 2014–2020 időszakban a következő helyi igényekre reagáló képzéseket, kutatási területeket kívánja a Pannon–Evangélikus Térségfejlesztési Integráció keretében elindítani Kőszegen:

- **Oktatás:**
 - gazdasági és vidékfejlesztő agrármérnök,
 - Turisztikai Desztináció Menedzser,
 - szőlő és borgazdasági agrármérnök.
- **Kutatás:**
 - rezisztens kékszőlő fajták nemesítése és termőhelyi vizsgálata a szőlő termesztés–technológiától a borászati feldolgozásig,
 - gyógy- és fűszernövény feldolgozás fejlesztése,
 - körte génbank létrehozása és fejlesztése a tájfajtákra alapozott gyümölcsstermesztés megalapozása céljából,
 - hagyományos tájgazdálkodási módszerek összehasonlító vizsgálata helyi termék előállítási, táj, klíma és vízvédelmi szempontokat figyelembe véve,
 - táj- és természetvédelmi kutatások indítása a Natúrpark területén vadon gyűjthető gyógynövények és gombák öko élelmiszer programba csatolásának lehetőségéről,
 - hálózatos gazdaságfejlesztési módszerek alkalmazása az ökogazdálkodás teljes vertikumában (CLLD).

Az **Evangelikus Szakképző Iskola** Kőszegnek, de Vas megyének is évszázados múlttal rendelkező, meghatározó szakképző oktatási intézménye. Kiemelkedő és meghatározó szerepe volt és van a mezőgazdasági képzés terén. Szakiskolai és szakközépiskolai évfolyamaiból kerül ki a Nyugat–Dunántúli vonzaskörzet érettségivel, szakképzettséggel, technikus végzettséggel rendelkező fiataljainak döntő többsége, emellett pedig felnőttképzése is jelentős.

Az iskola meghatározó képzéseik szakmacsoportok és szakközépiskolai ágazatok szerint:

- szakmacsoportok szerint:
 - mezőgazdaság,
 - vendéglátás–turisztika,
 - élelmiszeripar,
 - kereskedelem–marketing, üzleti adminisztráció.
- szakközépiskolai ágazatok szerint:
 - mezőgazdaság,
 - turisztika,
 - vendéglátóipar.

A Szakképző Iskola Tangazdasága, Tankertje és Tankonyhája, valamint a partnergazdaságok telephelyei lehetőséget teremtenek a sokrétű gyakorlati képzés megvalósítására. Meglevő, korszerű, számítástechnikai infrastruktúrája oktatási segédeszközei segítik a szakképzések

magas szakmai színvonalon történő lebonyolítását. Tankonyhája és tanterme alapot biztosít a képzések komplexebb összekapcsolására a rokon területek vonatkozásában.

(A részletes együttműködési javaslatot a 4.sz. melléklet tartalmazza).

7.1.3.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt fő célja, víziója

A KRAFT Fenntartható Vidék elvéhez a Kőszegi térség viszonyait, lakossági, önkormányzati, vállalkozói képességeket figyelembe véve, a következő közös víziót fogalmazták meg az együttműködő partnerek:

A Kőszegi térség települései és annak lakossága, vállalkozói, civil szervezetei, oktatási intézményei befogadják, közülük valónak érzik a lakóhelyükön megjelenő oktató, kutató, fejlesztő, tudás és kiválóság központokat alapító Pannon egyetemi polgárokat. Velük közösséget alkotva, közösen munkálkodva, a fiatalságot helyben tartó, kreatív ipart idevonzó, rekreációs, ezerarcú Írottkő Natúrparki Tájat teremtettek, tartanak fenn, mely minden vendéget szeretettel hív magához.

Egyéni céljaik elérését, saját jövőképük kiteljesedését összehangolt tervezés utáni közös menedzsment által koordinált oktatási, képzési, kutatási politika végrehajtásában, eredményeiknek a közösség felé való publikálásában, gyakorlatba való átültetésében látják megvalósulni. Vállalásaik nyomán tudásuk, társadalmi kohéziós erejük nő, valamint szabad szellemi tőkájük keletkezik, amit a Térség előremozdítására fordítanak a jövőben is.

Fenntartható Vidéket, biológiai sokféleséget, élhető falvakat, egészséges, kiváló minőségű élelmiszert előállító gazdaságot építenek és oktatási, szemléletformálási, nevelési tevékenységükkel a térség szellemi potenciálját fokozzák. Munkájuk nyomán a KRAFT Program más részterületeinek megvalósulását és eredményességét is előmozdítják, sikereik részévé teszik.

Konkrét célok

- Oktatáshoz, kutatáshoz kapcsolódó célok:
 - Nemzetközi léptékű, egyedi, magas szintű oktatási szolgáltatások nyújtása, oktatási, továbbképzési és kutatói infrastruktúrák fejlesztése, kapacitások bővítése.
 - A KKV-k és nemzetközi vállalatok humán erőforrás igényeit figyelembe vevő képzések és továbbképzések indítása.

- A meglévő tudásbázisra (szőlészet–borászat) épített felsőoktatási képzések elindítása.
- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Foglalkoztatás–bővítés, munkahelyteremtés.
 - A térség népességmegtartó erejének növelése, a képzettebb rétegek, valamint a fiatalok elvándorlásának megállítása, visszafordítása.
 - Az új szolgáltatási elemek által újabb célcsoportok elérése.
 - Kerékpáros és aktív turizmus fejlesztése.
 - A helyi hagyományokra, erőforrásokra épülő gazdasági növekedés megteremtése.
 - A térség kreativitási és innovációs potenciáljának növelése, a kapcsolati tőke, az ICT technológiák adta lehetőségek alkotó felhasználása.
 - A környezeti állapot javítása.
 - A társadalmi–gazdasági–ökológiai fenntarthatóság együttes megteremtése.
 - A térségi energiahatékonyság növelése.
 - A helyi elköteleződés növelése és helyi összefogások erősítése
 - A Kőszeg–Szombathely város–együttes kapcsolat szorosabbra fűzése.
- Kulturális értékek fejlesztéséhez kapcsolódó célok:
 - Kulturális örökség védelme, hasznosításának elősegítése.
- Vállalkozás–fejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Üzleti szereplők számára vonzó települési környezet megteremtése.
 - Vállalkozói kultúra és környezet fejlesztése.
 - A térség vállalkozásainak dinamizálása, a vállalkozói tőke megmozgatása, további fejlesztési igények generálása.

A projekt megvalósításától **elvárt eredmények:**

- A projekt kifizetési ideje 5–7 év, mely időszak végére a projektben együttműködő partnerek tevékenysége, térségben betöltött pozíciójuk megváltozik: olyan kreatív, innovatív, probléma–megoldó időszakot fognak maguk mögött tudni, mely tapasztalatai, vívmányai, újításai, mint saját, mint a helyi közösség hasznára válnak.
- Az oktatási intézmények, az iskolaváros és vidékének szellemi tőkájének javát adják, más, a KRAFT programhoz csatlakozó képző intézményekkel együtt.
- A humánerőforrás képzési, fejlesztési, szemléletformálási, kutatási, kísérleti és laborálási – oktatást és vállalkozások igényeit kiszolgáló – tevékenységükkel egy új típusú vidékfejlesztési potenciált hoznak a térségbe.
- Innovatív, újszerű kutatási, termékfejlesztési programjaikkal új vállalkozások alapítását, mások ide települését segítik.

- A CAS programjához csatlakozva a KRAFT minőségét emelő, értékgeneráló szerep betöltése az Írottkő Natúrpark Térségben. A vidék és annak minden lakója, vendége érezheti, a vidékfejlesztés szoft verziójának eredményességét, ha a Vidékfejlesztési Csoport Akcióterületét járva, közösségileg aktív, fenntartható, élménnyel teli, harmóniában élő falvakat, várost talál.

Az egyes együttműködő **partnerek saját eredményei és azok megvalósulását alátámasztó értékei** a következők lehetnek:

- Pannon Egyetem
 - térségi fiatalok tanulnak a Pannon Kőszeg Campuson,
 - legalább 3 db további képzés indul a Campuson,
 - legalább 3 db interdiszciplináris doktori képzés indul,
 - feláll egy a Vidék szellemi fejlesztését elősegítő rendszer,
 - Agrár Innovációs Központ legalább 3 db programot indít,
 - kutató, oktató, szolgáltató labor működik együtt a Vidékkel,
 - legalább 3 db új minőségi élelmiszer kifejlesztése.
- Evangélikus Szakképző Iskola
 - minőségi képzés eredményeként növekszik a továbbtanulási hányad,
 - legalább 2 db új képzés indítása valósul meg,
 - munkaerő piacon kelendő gyakorlati tudással rendelkező fiatalok kerülnek ki a képzésekből,
 - eredményesebb tudásátadás, hatékonyabb oktatás valósul meg,
 - otthonos kollégium, egészséges étel, nagyobb tanulási kedv jellemző az iskolára,
 - térségi szinten a középfokú felnőttoktatás új bázisa alakul ki,
 - új szakokra és a modernizált iskolába jelentkező tanulói létszám növekszik.
- UTIRO LEADER Egyesület (Írottkő Natúrpark Térség)
 - növekszik a helyi élelmiszerek aránya az élelmiszerpiacon,
 - helyi közösségek alakulnak,
 - leromló területek hosszútávon közösségépítő céllal hasznosulnak,
 - energiahatékonyság nő, a környezet élhetőbbé válik,
 - turisztikailag rekreációs céllal keresett térséggé válik az Írottkő Natúrpark Térség,
 - kerékpáros mintarégióvá válik az Írottkő Natúrpark Térség,
 - Integrált Térségi Menedzsment fejleszti a Natúrpark településeit,
 - hagyományos, tájba illeszkedő, helyi élelmiszert előállító vállalkozások indulnak.

A Pannon–Evangélikus Térségfejlesztési Integráció megvalósítása következményeként **várt hatások:**

- Kőszeg Város történelmi rangjának, pozíciójának visszahódítása a Nyugat-Pannonia térségben.
- Iskolaváros, szellemi bázis, gondolkodó elméket Magyarországra, illetve idevonzó helyé válás alig egy évtized alatt.
- Polgári környezet, történelmi belváros atmoszférája, pezsgő kulturális élet, egészséges, háborítatlan táj, kitűnő borok és ételek, feltöltő szelíd turisztikai értékek fogják jellemezni Kőszeg – Kreatív várost és fenntartható vidékét.
- A KRAFT Program, melynek része a GET KRAFT is, már érkezésével is megpepszdített valamit, elvetette a magot, melyet sok gondos gazda nevel majd bő terméssé, itt a Natúrparkiság szívében, a termő talajt biztosító Kőszeg várossal és Magyarország Kormányával egyetértésben.

Célcsoportok

Közvetlen célcsoportok

- A projekt fejlesztései elsősorban azokat a célcsoportokat érintik, akik a térséghez kapcsolódó **felsőfokú oktatási, képzési programok résztvevői**:
 - hazai és külföldi professzorok,
 - hazai és külföldi vendégelőadók,
 - hazai és külföldi egyetemi hallgatók,
 - oktatási partnerszervezetek,
- A már működő és a telepítendő tudásközpontok **kutatási programjainak résztvevői**, a **kutatóhelyek használói**:
 - hazai és külföldi kutató professzorok,
 - hazai és külföldi fiatal kutatók és diákok,
 - kutatási programokba bevont partner szervezetek, vállalkozások.
- Az egyetemi képzéshez kapcsolódó, helyi **alap- és középfokú oktatási intézmények**.
- A **térségi**, illetve a **helyi lakosság**: számukra egyrészt közvetlen munkahelyteremtés valósul meg, másrészt lehetőség adódik a projektelemekhez kapcsolódóan különféle bedolgozási és beszállítási lehetőségek kihasználására, továbbá a település olyan szolgáltatási körrel bővül, ami a lakosok jóléti szintjét emeli meg, és a kényelmüket szolgálja (felértékelődik lakókörnyezetük),
- Azok a **bel- és külföldi utazók**, akiknek elsődleges vonzerőt jelentenek a Kőszegi és a Felső-Répcementi Kistérség által kínált sokszínű természeti- és építészeti adottságok:
 - **kulturális turisták**: azok a turisták, akik elsősorban művészettörténeti, építészeti értékek miatt érkeznek,
 - **rendezvények résztvevői, fesztivál vendégek**: a meglévő események látogatói (pl. Nemzetközi Nyári Egyetem, Szőlő Jövésnek Könyve programsorozat, Kőszegi Szüret, Tranzit – Fesztivál a határon, Kőszegi Ostromnapok) és a továbbiakban

tervezett programok (tudományos, művelődési, kulturális, oktatási rendezvények) iránt potenciálisan érdeklődők,

- **természetjárók, aktív turisták:** túrázók, kerékpárosok, természetvédők, akik érdeklődési körében elsősorban a térség földrajzi adottságai, a Kőszegi-hegység vonzerői állnak,
 - **a gyógy- és egészségturizmus résztvevői, a térségben pihenők:** minden olyan látogató, aki a büki gyógyfürdő, vagy a környező strandok és élményfürdők (pl. Lutzmannsburg, Bad Tatzmannsdorf, Lockenhaus) szolgáltatásait hosszabb időtartamra veszi igénybe, és aki alternatív programként, az itt tartózkodás színesítéseként választhatja Kőszeg turisztikai szolgáltatási elemeinek felkeresését.
- Azon szervezetek, melyek számára lehetőség nyílik a tulajdonukban, kezelésükben lévő műemléki épületek felújítására, megfelelő hasznosítására jelen program céljaihoz kapcsolódva
 - **Kőszegi Evangélikus Egyházközség,**
 - **Magyar Állam** (illetve a tulajdonosi jogokat gyakorló MNV Zrt-n keresztül),
 - **forprofit társaságok és nonprofit szervezetek.**

Közvetett célcsoport

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- **Vállalkozások** célközönséggé válhatnak azzal, hogy a fejlesztések kapcsán a térségbe érkező diákok, látogatók, egyéb érdeklődők kiszolgálására építenek, illetve a projekt-elemek valamilyen szintű partnerévé válnak. Részvételük szolgáltatásaik révén nélkülözhetetlen a település kreatív várossá formálásban, értékesítői szempontból meghatározóak a helyi termékek piacra vitelében.
- A **régiós és területi turisztikai szolgáltatásokat** is érintik a tervezett fejlesztések, hiszen olyan sokszínű rendezvények, turisztikai szolgáltatások jelennek meg a területen, amely kiegészítő szolgáltatások, programok nyújtását várja el más szolgáltatóktól.

7.1.3.4. A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- A kapcsolatfelvétel és az első körös egyeztetések megtörténtek a projektben érintett partnerek között, a koncepció elemei közös gondolkodás eredményeként születtek.

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- A projektbe bevonni tervezett ingatlanok tulajdonviszonyainak rendezése.
- A partnerek közötti jogviszony tisztázása, szükséges szerződések megkötése.

- Az épületekre engedélyezési és kiviteli tervdokumentációk elkészítése.
- Építési engedélyek megszerzése.
- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.
 - A pontos, végleges műszaki–szakmai tartalom összeállítása.
 - A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.
 - Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.
 - Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
 - Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

7.1.3.5. A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek bruttó összegben kerültek megadásra, mivel a potenciális projektgazdák alanyai az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában nem igényelik vissza ÁFÁ-t.

29. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (tanulmányok, tervek, közbeszerzés)	79.287.500
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	237.862.500
Megvalósítás költségei (kivitelezés)	720.000.000
<i>Gyakorlati oktató bázisok kialakítása (tangazdaság, tankert)</i>	<i>440.000.000</i>
<i>Tankönyha korszerűsítése</i>	<i>120.000.000</i>
<i>Kollégium korszerűsítése</i>	<i>160.000.000</i>
Megvalósítás költségei (eszközbeszerzés, immateriális javak)	2.451.500.000
<i>Helyi igényekre reagáló képzések indítása</i>	<i>18.000.000</i>
<i>Integrált tudományokon alapuló képzések</i>	<i>155.000.000</i>
<i>Vidékfejlesztési kiválóságközpont alapítása</i>	<i>25.500.000</i>
<i>AIK kutatási központ nyitása</i>	<i>152.000.000</i>
<i>Élelmiszer-minőség ellenőrző labor nyitása</i>	<i>1.450.000.000</i>
<i>Élelmiszer Innovációs Központ alapítása</i>	<i>610.000.000</i>
<i>Evangélikus Szakképző Iskola képzési program fejlesztése</i>	<i>41.000.000</i>
Projekt összköltsége	3.488.650.000

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Unió támogatás lehet, várhatóan az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban (EFOP), a Vidékfejlesztési Programban (VP) és az EU Horizon 2020 programban (H2020) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- **Bevételek:**
 - egy főre eső normatív támogatás, illetve hallgatói költségtérítés,
 - kollégiumi díjak, egyéb szálláshely bevételek,
 - iskolarendszeren túli képzések díjai,
 - piacra történő értékesítés árbevétele (tangazdaság, tankert, tankonyha esetében),
 - ipari K+F és egyéb megbízások,
 - szellemi termékek hasznosítása,
 - laborszolgáltatások árbevétele, élelmiszeripari megrendelések, termékfejlesztések és tesztelések árbevétele
 - támogatások, pályázati pénzek.
- **Kiadások:**
 - adminisztrációs költségek,
 - személyi költségek, szakértői díjak, honoráriumok,
 - marketing költségek,
 - labor fogyóeszközök költsége,
 - rezsiköltség,
 - ösztöndíjak,
 - karbantartás és pótlás.

7.1.4. KLÍMA– ÉS ENERGIASZTRATÉGIA KÉSZÍTÉSE

7.1.4.1. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI ISMERTETÉSE

A projekt megvalósításáért felelős kedvezményezett Kőszeg Város Önkormányzata. Jelen projektem a KRAFT-tal érintett térség klíma- és energiastratégiájának elkészítését célozza, így a projekt helyszíne nem egy adott ingatlan, a stratégia Kőszeg térségét, tulajdonképpen az Írott-kő Natúrpark területét érinti.

A klímaváltozás és energiaválság problémakörök kezelés érdekében a stratégiának az alábbi területekre kell kiterjednie:

- Megalapozó vizsgálatok, elemzés

Magába foglalja minden, a települési önkormányzatok hatáskörében álló létesítmény, intézmény és folyamat releváns adatainak összegyűjtését, feldolgozását és kiértékelését, amelyek befolyásolják a CO₂ kibocsátást, az energiafelhasználást és a mikroklímát. Ennek fontos része a fűtési, hűtési, hő- és villamos energia felhasználás, a bel- és kültéri világítási rendszerek, valamint a közlekedési és hulladékgazdálkodási rendszerek, vízgazdálkodás energiaigénye.

- Az Írott-kő Natúrpark klíma- és energiapolitikai jövőképe, célrendszere
A 2050-ig terjedő vízió és 2025-ig terjedő hosszú távú, stratégiai célok, majd azok közép- és rövid távú célokra való lebontása.
- Megelőzés intézkedések
 - Aktív megelőzési eszközök:
Mindazon megoldások, amelyeket az önkormányzatok saját hatáskörükben és közvetlen mérhető kimenetekkel tudnak tenni a klímaváltozás megelőzése, várható mértékének csökkentése és az energiatakarékosság- és hatékonyság érdekében. Ennek keretében:
 - elkészíteni a felmért, I. prioritási csoportba sorolt épületek energetikai auditálását és kiállítani azok tanúsítását (maximum 15 épület),
 - háromszintű intézkedéscsomag kidolgozása az energiafelhasználás csökkentésére a saját ingatlan-állomány vonatkozásában,
 - fejlesztési javaslatok készítése a nagyrendszerek (különösen a távhő-szolgáltatás, hulladékkezelés, városi közlekedés és zöldfelület-gazdálkodás) klíma- és energia hatékony működésének javítása érdekében,
 - feltérképezni, hogy mely megújuló energiaforrások és milyen mértékben vonhatók be a folyamatokba; milyen, térségen kívüli lehetőségek merülhetnek fel ezek használatára; illetve melyek az ezen határon belül és kívül bevonható megújuló energiaforrások alkalmazásának konkrét javasolt fejlesztési területei.
 - Passzív megelőzési eszközök:
Mindazon megoldások, amelyekre az Írott-kő Natúrpark hatással van, de a klímavédelem, az energiatakarékosság- és hatékonyság tekintetében releváns közvetlen mérhető kimenetek teljesüléséért nem ő a fő felelős. Ezek a területek:
 - településfejlesztési koncepciókban, IVS-ekben, ITS-ekben alkalmazandó szempontok, megoldások,
 - településszerkezeti tervekben, Helyi Építési Szabályzatok kidolgozása során alkalmazandó szempontok, megoldások (pl. telek-, kiosztási elvek, tájolási javaslatok, építményekhez kapcsolódó, energetikai, klímavédelmi elvárások, zöldfelületi elvárások),

- tudatformálás, oktatás intézkedései – saját intézmények és helyben működő, nem saját fenntartású intézmények bontásában,
 - klímabarát ösztönző- és szankcionáló rendszer javaslatának megfogalmazása,
 - tudatos kommunikáció és marketing tevékenység javaslatai.
- **Alkalmazkodás intézkedései**
A klímaváltozás hatásaira való felkészülés Natúrpark szintű feladatainak megfogalmazása során – különösen a hőhullámok, vízgazdálkodás, tűzkárok, szmoghatás, mobilitás sérülése, kommunikáció területein – várható következményeket és intézkedéseket kell megtervezni. Az alkalmazkodás terén javaslatot kell megfogalmazni rövid-, közép- és hosszútávon tervezendő tevékenységekre, megbontva a javaslatokat saját hatáskörben megtehető és a vállalkozások és a lakosság felé ajánlható megoldásokra.
 - **Klíma- és energiastratégia cselekvési terv**
A 2014–2020 közötti időszakra cselekvési tervben összegezni éves bontásban, a javasolt felelősök és becsült, hozzárendelhető költségek feltüntetése mellett a rövid- és középtávon szükséges lépéseket.
 - **Finanszírozás és intézményi háttér**
A felsorolt javaslatok megvalósítására költségbecslést készíteni, továbbá megfogalmazni több olyan intézményi javaslatot, amelyek azok megvalósításának előfeltételei, vagy azt elősegítik.

A stratégiakészítés során fel kell mérni az önkormányzati tulajdonú épületállomány összesített energiafelhasználási jellemzőit a meglévő, ismert fogyasztási adatok alapján, majd azokat három prioritási csoportba kell sorolni. Az előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” projektben érintett épületek esetében el kell végezni azok energetikai auditjához szükséges felmérését is, amely megalapozza az energetikai beruházásokat, és lehetővé válik a programszintű összehangolt megvalósítás.

7.1.4.2. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt fő célja

A 21. század két legjelentősebb kihívása a klímaváltozás és az energiaválság. Ezen folyamatok mára már a civilizációnk és természetes ökoszisztémák fenntarthatóságát egyaránt veszélyeztetik, ezek összeomlásával fenyegetnek. Annak érdekében, hogy a klímaváltozás mértéke a lehető legkisebb legyen, illetve hogy a várható változásokra fel tudjon készülni, meg tudja őrizni egyedi értékeit, az KRAFT program által érintett földrajzi területre vonatkozóan is szükséges megalkotni a klíma- és energiastratégiát.

Konkrét célok

- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - A térség népességmegtartó erejének növelése, a képzettebb rétegek, valamint a fiatalok elvándorlásának megállítása, visszafordítása.
 - A helyi hagyományokra, erőforrásokra épülő gazdasági növekedés megteremtése.
 - A környezeti állapot javítása.
 - A társadalmi–gazdasági–ökológiai fenntarthatóság együttes megteremtése.
 - A térségi energiahatékonyság növelése.
 - A helyi elköteleződés növelése és helyi összefogások erősítése.
- Kulturális értékek fejlesztéséhez kapcsolódó célok:
 - Kulturális örökség védelme, hasznosításának elősegítése.
- Vállalkozás–fejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Üzleti szereplők számára vonzó települési környezet megteremtése.

Célcsoportok

Közvetlen célcsoportok

- A **térségi, illetve a helyi lakosság**: számukra egyrészt közvetlen munkahelyteremtés valósul meg, másrészt lehetőség adódik a projektelemekhez kapcsolódóan különféle bedolgozási és szállítási lehetőségek kihasználására, továbbá a település olyan szolgáltatási körrel bővül, ami a lakosok jóléti szintjét emeli meg, és a kényelmüket szolgálja (felértékelődik lakókörnyezetük),
- Azon **szervezetek**, melyek **számára lehetőség nyílik a tulajdonukban, kezelésükben lévő műemléki épületek felújítására**, megfelelő hasznosítására jelen program céljaihoz kapcsolódva
 - Kőszeg Város Önkormányzata,
 - Kőszegi Evangélikus Egyházközség,
 - Magyar Állam (illetve a tulajdonosi jogokat gyakorló MNV Zrt-n keresztül),
 - Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság,
 - forprofit társaságok és nonprofit szervezetek.

Közvetett célcsoport

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- **Vállalkozások.**
- A térség **meglévő oktatási intézményei.**
- A **régiós és területi turisztikai szolgáltatók.**

7.1.4.3. A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A műszaki ütemezés lehetséges tervezetét mutatja a következő táblázat, amelyet a projekt forrásának (EU-s támogatás) előteremtése befolyásolhat (a pályázati kiírás megjelentetése és elbírálási folyamata a kivitelezési munkákat késleltethetik).

30. táblázat: A projekt tervezett ütemezése

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Vállalkozó kiválasztási eljárása													
Stratégiakészítés													
Stratégia elfogadása													

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- A kiírandó műszaki tartalom (stratégia tartalomjegyzéke) rendelkezésre áll.
- A kiválasztási folyamatba meghívandó, a feladat ellátásra alkalmas vállalkozók listája rendelkezésre áll.

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- Közbeszerzési dokumentáció előkészítése, kiválasztási eljárás megindítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció összeállítása.

7.1.4.4. A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Projektköltség

A projekt költségei bruttó összegben kerültek megadásra, mivel Kőszeg Város Önkormányzata alanya az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában nem igényel vissza ÁFÁ-t.

31. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (közbeszerzés)	670.000
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	600.000
Megvalósítás költségei (stratégiakészítés)	12.700.000
Projekt összköltsége	13.970.000

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Unió támogatás lehet, várhatóan a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban (TOP) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

Működtetés pénzügyi eredménye

A projekt esetében nem beszélhetünk működtetésről, és ez alapján számított bevételekről, kiadásokról, azonban az elkészült stratégia által megfogalmazott akciók megvalósítása, bevezetése következtében jelentős költségmegtakarítások érhetők el a térségi szereplők működési költségeiben (az érvényesülő környezeti hatásokon túl).

7.2. KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG ÚJ MENEDZSMENTJE

7.2.1. KŐSZEGI ZSINAGÓGA FELÚJÍTÁSA

Kőszegi Zsinagóga, Kőszeg, Várkör 41. hrsz. 1743/2, valamint zsidó temető (Temető út – Park u. sarka). Az 1743/1-es helyrajzi számon a rabbi lakás található. A középkori városrész belső részén 1880-ban épült a romantikus stílusú, kettős bástyatoronyszerű előépítményű, kör alaprajzú, felülvilágító kupolás zsinagóga. 1970-ben a magyar állam tulajdonába, majd 1995-ben magánkézbe került.¹³ Az épület jelenleg funkció nélkül, üresen áll. A zsinagóga épülete műemlék, művelési ága kivett templom, alapterülete 400 m². A másik ingatlan művelési ága kivett lakóház, udvar, alapterülete 519 m². Ma a melléképületek magántulajdonban vannak, azonban megvásárlásukat a Magyar Állam nevében eljáró MNV Zrt. már kezdeményezte a tulajdonosoknál.

A Zsinagóga épületét tartalmazó ingatlant a Magyar Állam 2014-ben megvásárolta (~80 millió Ft-ért), mely jelenleg a KIVING Ingatlan gazdálkodó és Beruházásszervező Kft. tulajdona. A KIVING Kft. már be is fejezte az épület állagmegóvási munkálatait, így megkezdődhet a műemléképület felújítása. A Kft. egyszemélyes gazdasági társaság, amely 100% állami tulajdonban van, a tulajdonosi jogokat a vagyonpolitikáért felelős miniszter a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-én keresztül gyakorolja.

A kőszegi Zsinagóga hasznosítása külön kormányhatározatban, külön forrásként kerül támogatásra (390 millió Ft), így a KRAFT programhoz való szoros illeszkedése mellett a finanszírozása más forrásból valósulhat meg.

A KRAFT programban a kőszegi zsinagóga helyreállítására, új rendeltetésére javasolt koncepció az alábbi (melyet az ISES/UNESCO Tanszék munkatársai által készített és egyéb kapcsolódó anyagok és javaslatok alapján és felhasználásával dr. Fejérdy Tamás DLA, a Kőszegi Zsinagóga Megújításáért Munkacsoport koordinátora állított össze):

¹³ <http://www.zsido.hu/synagogue/koszeg.htm>

Az épület-együttes teljes helyreállítása és majdani fenntartható használat érdekében elsőrendű fontossága van a megfelelő funkció, illetve funkciók meghatározásának. A lehetséges rendeltetésre vonatkozóan több javaslat is született, amelyek alapján egyre pontosabban megfogalmazható az épület történeti jelentőségéhez méltó és fizikai adottságaihoz illeszkedő megoldás.

Lehetséges változatként felmerült, hogy a zsinagóga múzeum jellegű emlékhelyként működjék. A zsinagóga adottságai (kis mérete, térkapcsolatai) miatt ezt a rendeltetést célszerű – a KRAFT projekt keretében felvázolt módon – inkább egy közeli/szomszédok épületben megvalósítani. A zsinagóga esetében a múzeumi hasznosítás, miután önmagában nem lenne fenntartható, nem szolgálná azok emlékezetének a fenntartását, akik számára ez az épület egykor az istentisztelet helye és közösségi gyülekezőhely volt.

Megfelelő körütekintéssel megválasztott rendeltetés esetén nem áll fenn alapvető ellentmondás a zsinagóga megszentelt története és a között, hogy üzletileg fenntartható újrahasznosítását keressünk számára. Az alapterület viszont nagyon kicsi, ezért ennek megfelelően a bevétel-termelő képessége hasonló mértékben korlátozott. Ebből az is következik, hogy a helyreállítási munkákat támogatásokból szükséges fedezni, azaz a használat során keletkező bevételből kizárólag a használattal kapcsolatos kiadásokat (működtetés) lehet fedezni.

Ennek az épületnek a különleges értékét az eredeti történeti formája jelenti: ez által válik olyan helyszínné, amely minden évszakban, mindennap különféle tevékenységek befogadására alkalmas. Ebből következően a helyszín egyetlen konkrét funkció meghatározta bármiféle fizikai adaptációja helyett az eredeti állapot multifunkcionális jellegű hasznosításának menedzselésére kell fektetni.

A fentiek alapján a kőszegi zsinagóga épülete önmaga határozza meg a lehetséges több-funkciós, alapvetően kulturális jellegű, ugyanakkor rugalmasan meghatározható használatot, azaz a „zsinagóga, mint a „Kiengesztelődés háza” különböző magas szellemi és esztétikai értéket képviselő, üzenet közvetítő, tudatformáló események helyszíne lehet. Pl.: akusztikus zenei előadások, meditációk, vallásközi párbeszéd, vallásos előadások, nemzetiségek közötti dialógus, demokrácia és tolerancia kurzusok stb.

A zenei hasznosításra helyi kezdeményezésként, javaslatként merült fel, hogy két nagy hagyományú, de jelenleg „otthontalan” kőszegi amatőr művészeti együttest is befogadhatna a felújításra kerülő műemlék épület. A Concordia-Barátság Énekegyesület és a Kőszegi Vonósok próba és szereplőhelyeül is ideális lenne a zsinagóga. Akusztikailag is e két műfaj illeszkedne legjobban a épület adottságaihoz. Ez a hasznosítási lehetőség a helyi kötődés

miatt a folyamatosságot is biztosítja, ugyanakkor nem igényel kizárólagos használatot, azaz jól kapcsolódhat más, hasonló, vagy éppen eltérő-komplementer jellegű kulturális tevékenységekhez.

A prózaibb hasznosítási lehetőségeket illetően (előadások, párbeszéd stb.) a kőszegi Legfelsőbb Tanulmányok Központja projekt keretében – együttműködésben más (külföldi) vezető kutatási központokkal – befogadó intézményként működhet a zsinagóga. Erre vonatkozóan egy lehetséges programra már született is egy javaslat, melyet Manchin Anna PhD, a Center for Jewish History, New York kutatója dolgozott ki.

7.2.2. KIENGESZTELŐDÉS ÉS DIALÓGUS HÁZA

Kőszeg, Gyöngyös u. 1., Hrsz.: 1754.

Állami tulajdomban lévő, műemléki védelem alatt álló, körülépített-udvaros kétszintes épület. A Gyöngyös utca 1. szám alatti épületbe tervezett projekt különböző vallási felekezetek hívei számára biztosítana találkozóhelyet. A 21. században egyre erőteljesebben merül fel a világvallások közötti rivalizálás és lehetséges dialógus kérdése. A megbékélést csak a helyi társadalmak részvételével lehet sikeresen megvalósítani. Ez a Ház lehetőséget nyújtana a rendszeres párbeszédre, együttgondolkodásra a világvallások híveivel (erre kiemelkedő lehetőséget nyújtanak a CAS programjaiban résztvevő oktatók és hallgatók, hiszen a világ minden részéről érkeznek), valamint a kultúrák közötti párbeszédet és megértést segítheti.

7.2.3. „MÚLT – JELEN – JÖVŐ” KŐSZEGI AGORA – ÖRÖKSÉGGÖZPONT LÉTESÍTÉSE A VOLT BALOG ISKOLA ÉPÜLETÉBEN

7.2.3.1. A PROJEKT HELYSZÍNÉNEK BEMUTATÁSA

A projekt helyszíne, az ún. **volt Kőszegi Tanítóképző (volt Balog iskola)**, Kőszeg belvárosában, a Kelcz-Adelffy u. 1. szám alatt található (1763 hrsz.). Az épület eredetileg árvaháznak épült, jelen formáját a 18. század végén nyerte el. Az épületet 1749-ben vették át a jezsuita szerzetesek, akik szinte fél Dunántúlról befogadni képes nagy intézetté fejlesztették. Mai alakját a Hefele Menyhért vezette átépítés után, 1781-ben nyerte el. Eleinte a neveltek tanítása is itt folyt, majd a városi tanulókkal közös iskolába jártak. 1930-tól újra oktatási intézménynek adott helyet. Akkor költözött ide az 1926-ban alapított Magyar Királyi Állami Tanítóképző Intézet internátusa. Ennek az intézménynek lett jogutóda a Szombathelyi Tanítóképző. 1958-ban koedukált állami általános iskola költözött ide, amely 1961-ben vette fel Béri Balog Ádám kuruc brigadéros nevét. Az intézmény elköltözése után 1989-től üresen áll. Az ingatlan jelenleg magántulajdonban van, ezért a tervezett projekt

megvalósításához először a tulajdonjogok tisztázása szükséges. A vélhetően 300 millió Ft körüli vételi összeg előteremtése az épület megvásárlására kulcsfontosságú a projekt elkezdéséhez.

24. kép: A volt Kőszegi Tanítóképző épülete
(forrás: www.koszeg.hu)

Az épület szerkezete alkalmas a modern múzeumi funkciók befogadására, tehát a történelmi épületet nem kell „szétrombolni” ahhoz, hogy a modern, 21. századi új funkciójának megfelelően (ez rendkívül fontos szempont az épület műemléki jellege miatt.)

A tervezett hasznosítási javaslat pontosan illeszkedik a területi múzeummal szembeni elvárásokat tartalmazó a 2/2010. (I. 14.) OKM rendeletben foglaltakhoz. A rendelet 7. § a) pontja előírja, hogy a múzeum használatában

álló épületben állandó és időszakos kiállítás bemutatására alkalmas kiállító helyiségeket, gyűjteményi raktárt, előkészítő raktárt, állományvédelmi feladatok ellátására alkalmas helyiséget, könyvtárat, adattárat, valamint elkülönítetten vagy a kiállító térben múzeumpedagógiai foglalkoztató teret, és a közönség fogadását szolgáló helyiséget kell kialakítani, továbbá az épületet elektronikus és mechanikus védelemmel kell ellátni, illetve a b) pont szerint a múzeumnak a gyűjtőkörének megfelelő állandó és időszaki kiállítást kell bemutatni, amelyek évente legalább 260 napon át – beleértve minden hónap egyik hétvégéjének az intézmény által meghatározott napját, továbbá a Magyar Köztársaság nemzeti ünnepeit – naponta legalább hatórás nyitva tartás és a d) pontban meghatározott valamely munkakört betöltő alkalmazott szakmai felügyelete mellett látogathatók, valamint a kiállításokhoz kapcsolódó közművelődési és múzeumpedagógiai szolgáltatásokat kell nyújtani.

A volt Balog iskolaként ismert ikonikus épület helyén korábban az ún. Hóhér-bástya állt, ahol Kőszeg városának egyik legjelentősebb történelmi eseménye zajlott, az 1532. évi ostrom egyik kulcsfontosságú csatája. A Hóhér-bástya alapjait megtalálták és kiásták az épület belsejében, az ma is látható, sőt a nagyközönség számára bemutatható. Itt szinte tapintható közelségbe kerül az 1532-ben történt ostrom, a maga valóságában és történelmi hitelességében.

Végül, de nem utolsó sorban maga az épület turisztikai szempontból a lehető legjobb helyen, a Várkör észak-nyugati részén található. Az épület a jelenlegi közlekedési rendszer szerint a turisták számára az egyik legkönnyebben megtalálható és megközelíthető ponton található. Valamint fontos megemlíteni, hogy ez az épület a történelmi belváros egyik legnagyobb, évtizedek óta üresen és romosan álló épülete. Egyedül a Bencés rendház épülete hasonló méretű.

7.2.3.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI ISMERTETÉSE

A projekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett Kőszeg Város Önkormányzata. A tervezett elképzelés szerint az új múzeum Kőszeg Agorája lehet, a város társadalmi, kulturális központja, mely a következő elemekből áll össze:

- Városi Múzeum;
- turisztikai információs központ (amolyan látogató központja az egész belvárosnak);
- kulturális közösségi tér;
- gyógyszerészeti könyvtár és kutatóhely.
- kisközösségi városi média és info központ.

Kőszeg történelmi városának jelenleg nincs meghatározó múzeumi épülete. Sokan hiszik – jogosan – hogy a város történetének ikonikus épületegyüttese, a Jurisich-vár a „Múzeum”, de ez nem így van. Jelenleg a várban „csak” egy része, és igen kis része található a Múzeumnak (mindössze egy tematikus kiállítás van a várban). Maga a Városi Múzeum különböző épületekben kapott elhelyezést, amit nem az ésszerűség, hanem véletlen generált egységgé. Kőszeg történetét bemutató kiállítóhelyek:

- Kőszegi Városi Múzeum (Tábornokház–Hősök tornya),
- Arany Egyszarvú Patika,
- Fekete Szerecseny Patika,
- Zwinger,
- Kőszegi Várkiállítás (a Jurisics-várban),
- Kelcz-Adelffy utcai irodák.

Ez a szétszabdaltság problémát jelent az üzemeltetésben, és problémát okoz a turisták, látogatók számára is, mert nehezen értelmezik, hogy a kiállító terek egymástól ilyen nagy távolságban, különböző épületekben, a belváros más-más pontjain vannak. Ez a szabdaltság érezhető a látogatottságban, hiszen alacsony a látogatók száma, ami a fenntarthatóság terén is probléma.

Jogosan merült fel az az elképzelés, hogy a KRAFT program keretében, a használaton kívül, romosan álló belvárosi történelmi épületek közül egyet múzeumi központtá alakítsanak, és oda koncentrálják a múzeumi funkciókat. Erre a célra a volt Balogh iskola – Kelcz-Adelffy utca 1. – épülete a legalkalmasabb.

Városi Múzeum

A Kelcz-Adelffy utca 1. szám ideális a Kőszegi Városi Múzeum, mint intézmény új központi egységének. Az épület alkalmas azoknak a funkcióknak a befogadására, amelyeket a jelenlegi központi épületben (Tábornokház) egyáltalán nem lehet már elhelyezni. Itt nemcsak a törvény által kötelezően előírt közösségi és szakmai tereket lehet kialakítani, de az épület alkalmas arra is, hogy befogadja a városban szétszórva elhelyezett kiállításokat (Tábornokház, Zwinger, Várkiállítás) is. Mindezek a funkciók az épület szerkezetének szétrombolása nélkül kialakíthatóak.

Az alább leírt központi múzeumi funkciókat az újonnan létesítendő múzeumi épület mellett kiegészíti a továbbra is a jelenlegi helyén maradó Arany Egyszarvú Patika, a Fekete Szerecseny Patika és a Hősök Tornya, amely új tárlatot kap. Nevéhez méltón három szintjén kerül elhelyezésre a török ostromban, az első és a második világháborúban elesett kőszegiek emlékére rendezett kiállítás.

▪ (Interaktív) Nagy kiállítás

Kőszeg 1328-tól egészen a községi törvények életbe lépéséig (1870–1886) az egykori Vasvármegye egyetlen királyi, majd 1648-tól szabad királyi városa volt. Állandó tárlatnak kell bemutatnia a város történetét, polgárainak életmódját, mindennapjait. A tárlat főbb pontjai:

- Az országban egyedülálló várváros alapítása, a Kőszegiek, kiskirályi székhelytől a királyi városig;
- Az Anjou-kori város;
- Kőszeg a Jagello, a Hunyadi és a Habsburg család érdekharcában 1447–1490, I. Mátyás Kőszegen, reneszánsz város;
- Kőszeg Habsburg zálogban 1490–1647;
- Kőszeg a 17–19. században;
- Kőszeg a 20. században;
- Céhek, mesterek, mesterségek. A gyűjteményből – mivel az intézmény rendelkezik a leggazdagabb céh- és kézműtörténeti műtárgyállománnyal nemcsak Vas megyében, de a Nyugat-dunántúli régióban, – sőt hasonló céh és kézműipar-történeti kiállítás Európában csak Prágában látható! – az egykori műhelyek teljes felszerelésével bemutatható 14 különböző kézműves mesterség.

A gyűjtemény jelentőségét az adja, hogy a bemutatott mesterségek kiállítási tárgyai kivétel nélkül a valaha Kőszegen élt és dolgozott mesterek tulajdonát képezték. Kőszeg az egyetlen olyan település, ahol egy több éven át tartó szervezett gyűjtést követően a céh-, és ipartörténeti emlékek egységként kerültek be a múzeumba. A bemutatandó műhelyeket valóban összetartozó műtárgyakkal rendezzük be. Ezen műhelyek (nyerges és szíjgyártó, cukrász, mézesbábos, hentes, fésűs, órás, könyvkötő, kéményseprő, lakatos, borbély, takács, fényképész, asztalos) mindegyike a Kőszegen egykor élt és dolgozott mesterek hagyatékeként kerültek megőrzésre, így a tárgyak olyan személyekhez köthetők, akiket a helybeli lakosok még ismerhettek is.

▪ **Kamara kiállítások**

A város történetét bemutató tárlat mellett fontos, hogy a Városi Múzeum gyűjteményi egységei is láthatóvá váljanak, ezért a gyűjteményi anyagot felhasználva az alábbi „kamara kiállítások” készülnek:

- 18–19. századi polgári enteriőrök (a megyében az intézmény rendelkezik a legjobb és autentikusabb polgári bútor gyűjteménnyel);
- A kőszegi családok (Chernel, Csergheő, Sigray, Miske stb.) bemutatása;
- Kőszegi Pantheon (híres, ismert kőszegi születésű vagy a városban alkotó művészek, írók, tudósok, sportolók stb. bemutatása, pl. Faludy Ferenc, Ottlik Géza, Hadik András, Lóránt Gyula stb.);
- Képzőművészeti kiállítás 17–19. századi kőszegi festményekből (portrék, városábrázolások), illetve a Mária Terézia alapította Kőszegi Rajztanoda művészi „műszaki” rajzaiból;
- Kőszeg szabad királyi város jelképeinek bemutatása (hazánkban unikális tárgyak: polgármesteri asztal, a kőszegi szenátus kettős feszülete, a városi hóhér pallosa, a városkapitány kardja, városkulcs);
- A Szőlő Jövésnek Könyve és az ahhoz kapcsolódó szőlőtermesztés és borkultúra bemutatása;
- Kőszeg a kétnyelvű város. A magyar, a német (hiencek és svábok) és a horvát nyelvű lakosság évszázados békés egymás mellett élésének bemutatása;
- Kőszeg az iskolaváros (ahogy az Ottlik Géza Iskola a határon című művében is olvasható);
- „Kőszegi történetek”. Helyi legendák, történetek bemutatása (Hörmann Mihály, 11 órás harangszó, Szűz Mária megjelenése a városfalon és a török betörés visszaverés, Forintos Mátyás boszorkánypere);
- Az épület a középkori városfalra lett ráépítve, és magában foglalja a Rókafok vagy Hohár/Hóhér tornyot is. A jelenlegi tulajdonos a városfalakat kibontatta és azok szinte teljes egészében – az egykori toronnyal együtt – az épületben

bemutathatók! Az 1532-es török ostrom idején a városnak ez volt a leghevesebben támadt szakasza, a törökök itt állították fel a két ostromtornyot is és itt indultak többször is rohamra. Az ostrom során bekövetkezett betörés is itt történt. Ez a hely a leghitelesebb – a városfalakkal együtt – az 1532-es ostrom bemutatására. Ez a történeti rész folytatódik egy olyan tárlattal, amely a török hódoltság Magyarországon még mai napig is élő emlékeit mutatja be (gasztronómia, fürdő kultúra, jelképek – tulipán motívum – stb.), illetve csatlakozva a „Kiengesztelődés házához”, ide kerül a sokszor tévesen vagy egyáltalán nem ismert iszlámot bemutató tárlat is.

- „Hazahívó”. A Kőszegről elkerült tárgyak (pl.: Wolfgang Haiden-féle aranykehely, 1486; Batthyány–miskönyv 1489; „Ecce homo” úrmutató, 15. század; Erzsébet miseruha – 16. század; Majolika korsók, 15. sz.; stb.) kőszegi bemutatása.
- Látványraktár.

▪ **Múzeumpedagógiai foglalkoztató termek**

A muzeális intézményekkel szemben elvárás, illetve törvényi előírás, hogy az intézmény rendelkezzen olyan terekkel, amelyek alkalmasak foglalkozások, múzeumpedagógiai rendezvények lebonyolítására. A Kőszegi Városi Múzeum 4 korcsoportra (óvodás, alsó tagozatos, felső tagozatos, értelmi fogyatékos) fejlesztőpedagógus által kidolgozott múzeumpedagógia programkínálattal rendelkezik. Minimálisan két, különböző méretű (max. 15 és max. 30 főt befogadó) terem megléte szükséges.

▪ **Multifunkciós konferenciaterem**

A teremnek alkalmasnak kell lennie konferencia megrendezésére éppúgy, mint kamaraszínházi, zenés produkciók bemutatására is (30–200 fő).

▪ **Előadóterem**

Csoportos látogatók, iskolai osztályok számára kidolgozott, elsősorban ismeretterjesztő előadások megtartására alkalmas előadóterem.

▪ **Közösségi kiszolgáló funkciók (az alap kiszolgáló funkciókon felül)**

- Digitális történeti információs központ
 - Az intézmény már most is jelentős mennyiségű információt őriz a városról és annak történetéről. A gyűjtemények, a könyvtárak (jó néhány példány csak országos intézményben található meg, illetve itt található az ország második legnagyobb orvos-, illetve gyógyszerészet-történeti könyvtára), az adattár digitalizálásával, illetve a városról máshol fellelhető adatok egy helyre gyűjtésével a kutatók, de a helyiek számára is, minden egy helyen érhető el. A feldolgozás során nyert tapasztalat és eszközök felhasználhatók a társintézmények gyűjteményeinek digitalizálásban is.

- **Kulturális örökségi információs központ, Helyi értéktár**
 - A Kőszegi Városi Múzeum látja el a helyi, települési értéktár törvényben előírt feladatait. Ez, valamint az a tény, hogy Kőszeg több mint 250 műemléképülettel rendelkezik és a megóvásukkal kapcsolatos kérdések, problémák, állapotuk figyelése az intézmény által elvégezhető feladat, melyhez rendelkezik megfelelő, képzett munkatársakkal.
 - Amennyiben lehetséges a Nemzeti Levéltár Vas Megyei Levéltár Kőszegi Fióklevéltárának átköltözése a Lábasházból az új múzeumi épületbe.
- **Múzeumkert**
 - Az épületet félig körülölelő park rendbetétele, odailő kerítéssel történő ellátása. Alkalmassá kell tenni kisebb rendezvényekre, illetve a múzeumi kávézóval kerthelyiség kialakítására. (a Károlyi-kert, illetve a Múzeumkert mintájára).
 - A parkban felállított két ostromtorony megépítése, amely látványosság mellett gyerek játszótér is lehet.
- **Kiszolgálói funkciók**
 - Irodai.
 - Raktározási (installációs, műtárgy).
 - Műtárgyvédelmi, restaurátor műhely.

Turisztikai információs központ (a belváros látogató központja)

Kőszeg történelmi belvárosa a maga nemében egyedülálló, mivel hazánkban nincs több ilyen plasztikusan bemutatható erődtett város a középkorból. Ennek a falakkal körülvett városmagnak jelenleg hiányos a bemutatása, pedig gyakorlatilag ez a turisztikai látványosság képviseli a legnagyobb értéket. Ennek a történelmi belvárosnak bemutatása lenne az információs központ legfontosabb feladata. (Láthatóvá tenni azt, ami ma nem látható.) Ennek a programnak „Regélő Házak” lesz a neve.

Kulturális közösségi tér

A Múzeum működéséhez szorosan kapcsolódó közösségi terek kerülnek kialakításra a múzeum épületében:

- **Előadóterem:**
 - konferenciákhoz,
 - koncertekhez, jazz klubhoz,
 - városi rendezvényekhez.
- **Kávézó:**
 - turisták számára,
 - egyetemisták, városi polgárok számára,
 - rendezvények hinterlandjaként.

Gyógyszerészeti könyvtár és kutatóhely

A Városi Múzeum jelenleg két gyűjteménnyel rendelkezik:

- Múzeumi könyvtár, kb. 8,500 kötet
- Gyógyszerészeti szakkönyvtár, kb. 30,000 kötet

Ezek a gyűjtemények jelenleg nincsenek könyvtári formában elhelyezve. Raktárakban vannak, nem látogathatók, nem kutathatók. Rendkívül fontos lenne a nagyközönség és a szakma számára hozzáférhetővé tenni ezeket az állományokat, különös tekintettel arra, hogy a gyógyszerészeti gyűjtemény egyedülálló hazánkban.

Kisközösségi városi Média Center

Kőszeg értékeinek médián keresztüli eljuttatása mind a Város közönsége, mind a szűkebb és tágabb környezet felé mindig problémát jelentett. Az elmúlt időszakban a Város folyamatos kommunikációs útkeresése zajlott. A KRAFT program keretében létrejövő fejlesztések folyamatos kommunikációs jelenlétet igényelnek és olyan témákkal szolgálhat, melyek országos, illetve nemzetközi érdeklődésre is számot tarthatnak. Az elképzelések szerint jelen projektben közösségformáló elemként a volt Balogh iskola területén lesz kialakítva az ún. Média Center, ahol korszerű, a Város lakosságának, valamint az ott tanulók, tanítók és kutatók kommunikációs igényeit kiszolgáló kommunikációs központ jön létre.

- **Közösségi televízió létrehozása**

A városi lakosok vizuális módon történő tájékoztatására már több kísérlet is történt: a Szombathelyi Városi Televízióval történt együttműködésen keresztül, a jelenleg is működő Trió Médiaival való megállapodáson át. Ezek félmegoldásoknak bonyultak, mert a színes, tájékoztatásra érdemes közéleti és kulturális paletta szűk szeletét tudták csak korlátozott időtartamban bemutatni, helyileg nem beágyazott módon és az aktuális eseményekre későn, vagy egyáltalán nem reagálva.

A létrejövő városi televízióknak szervesen integrálódnia kell a KRAFT program megvalósításába, annak kommunikációjába. A megvalósítandó kutatóhelyiségek számára műhelyként és kommunikációs csatornaként kell funkcionálnia, bevonva az itt dolgozókat és tanulókat. Olyan anyagok előállítására a cél, melyek mind a hazai, mind a külföldi szakemberek számára piaci alapon is értékesíthetőek. Ennek a többcélúságnak a fenntarthatóság miatt van jelentősége, hiszen a létrehozott kapacitás így hatékonyan hasznosulhat és bevételt is termelhet.

Mivel Kőszeg számára mindig is fontos volt a lokálpatriotizmus, ezért megfelelő szakmai irányítás mellett a médiára fogékony polgárok, értelmiségiek, diákok is fontos kiegészítő munkatársai lehetnek a Média Centernek, ezzel erősítve a napjainkban egyre fontosabbá váló önkéntesség elterjedését. Az irányítást végző szakértőgárda a

professzionális médiumok felé, illetve a piac számára biztosíthatják az elvárt minőséget.

▪ **Közösségi rádió kialakítása**

A televíziós felvételi lehetőségek mellett fontos médium a közösségi rádió. A technikai eszközpark egy része közösen is használható a többi médiummal. A műsorkészítő stáb szintén azonos lehet a televízió stábjával. Azért is fontos ez az elem, mert a közösség azon részét is elérhetnénk, akik a kevésbé fogékonyak a célzott műsornézésre. A rádió autóban és a lakásokban háttér információ forrásként is funkcionál. Az adó és a stúdió közösen is kialakítható a televíziós technikával és egyben a létrejövő gyártóbázis számára professzionális hanganyagok elkészítését is lehetővé teszi.

▪ **Internet, informatika hálózat**

Technikailag a legkorszerűbb megoldásokat kell alkalmazni, szervesen kapcsolódva a projekt minden eleméhez. Információs csatornaként meghatározó szerepe lesz a projekt eredményeinek és elérhetőségének biztosításában. Sávészélességben és stabilitásban a nyugat európai trendeknek kell megfelelnie. A lakosság, valamint a CAS képzésben résztvevők, kutatók, oktatók, diákok minden igényét ki kell, hogy elégítse.

A Mécia Center kialakításának helyszínülül a projekt keretében felújításra kerülő volt Balog iskola épülete felel meg a legjobban, azonban a Média Center elhelyezése – abban az esetben, ha a Balog iskola felújítása, illetve hasznosítása nem az MT-ben bemutatottaknak megfelelően alakul – megoldható más, a KRAFT programban résztvevő, felújításra kerülő épületben is (pl.: volt MÁV Gyermekotthon épülete).

Általános, üzemeltetéssel kapcsolatos felvetések

Jelenleg a Kőszegi Városi Múzeum, mint közgyűjteményi intézmény, központi épülete a Tábornokház–Hősök Tornya (Kőszeg, Jurisics tér 6.), a kulturális törvény szerinti területi múzeum besorolással. A muzeális intézmények rendelkeznek múzeumi működési engedéllyel, melyeket törvényben rögzített feltétel rendszer alapján az Emberi Erőforrások Minisztériuma ad ki. Szervezetileg a Kőszegi Városi Múzeum működteti az Arany Egyszarvú Patikát (közérdekű muzeális gyűjtemény), a Fekete Szerecseny Patikát (közérdekű muzeális kiállítóhely), a Zwingert (közérdekű muzeális kiállítóhely) és a Kőszegi Várkiállítást (közérdekű muzeális kiállítóhely). Ez a szétszabdaltság problémát jelent az üzemeltetésben és problémát okoz a turisták, látogatók számára is, mert nehezen értelmezik, hogy a kiállító terek egymástól ilyen nagy távolságban, különböző épületekben, a belváros más-más pontjain vannak. Ez a szabdaltság érezhető a látogatottságban – látogatók viszonylag alacsony számában – és a fenntarthatóságban.

A Kelcz–Adelffy utca 1. szám alatti épület kisebb átalakításokkal, hozzáépítéssel alkalmassá tehető, hogy a Kőszegi Városi Múzeum, mint intézmény központjaként kielégítse a jelenlegi törvényi, társadalmi és szakmai elvárásokat. Az épületben kialakíthatóak azok a funkciók, amelyeket a jelenlegi központi épületben (Tábornokház), az épület adottságai miatt, még jelentős átalakítással sem lehet megoldani. Itt nemcsak a városban jelenleg szétszórva látható kiállításokat (Tábornokház, Zwinger, Várkiállítás) lehet elhelyezni, de az épület bővítésével a törvény által kötelezően előírt közösségi, szakmai és kiszolgáló tereket lehet kialakítani 21. századi színvonalon.

Cél az, hogy amennyire lehet egybe, egy épületbe fogjuk össze a kőszegi kiállítóhelyeket. A leírt központi múzeumi funkciókat az újonnan létesítendő múzeumi épület mellett kiegészíti a továbbra is a jelenlegi helyén maradó Arany Egyszarvú Patika, mely nemcsak az ország, de Európa legszebb barokk officinájának is helyet ad, illetve a Fekete Szerecseny Patika, mely 1643-tól működik e funkciójában és tulajdonosa 317 éven keresztül az Küttel-család volt, mely az ország bizonyíthatóan legrégebb patikusdinasztiája. Az 1932-ben épült Hősök Tornya új tárlatot kap, nevéhez méltón – és az építők szándékának megfelelően – három szintjén az 1532-es török ostromban, az első, illetve a második világháborúban elesett kőszegiekre emlékezünk.

A Tábornokház hivatali (önkormányzati) funkciót kap, míg a Jurisics-vár állandó kiállítótereit a városi stratégiai fejlesztési tervben foglaltak szerint Kőszeg városa, illetve közművelődési intézménye kulturális célokra hasznosítja. Zwingert oktatási funkciók céljára átveszi a ISES.

A kőszegi Városi Múzeum önállóan működő, de nem önállóan gazdálkodó helyi önkormányzati költségvetési szerv, melynek költségvetése a jelenlegi törvényi szabályozás szerint három fő részből adódik össze:

- 1 állami támogatás,
- 2 önkormányzati támogatás,
- 3 saját bevétel.

A kőszegi Városi Múzeum jelenleg 12 teljes munkaidős státusszal rendelkezik, ebből 4 fő szakmai 8 fő kiszolgáló feladatokat lát el. A tervezett alkalmazotti létszám, mely az intézmény működtetéséhez minimálisan szükséges:

- muzeológus szakalkalmazott 2 fő,
- restaurátor 1 fő,
- közművelődési szakember 1 fő,
- könyvtáros/kutatószolg. 1 fő,
- múzeumpedagógus 1 fő,

▪ tárlatvezető	8 fő,
▪ gondnok, karbantartó	1 fő,
▪ takarító	2 fő,
▪ rendezvényszervező, PR	1 fő,
▪ összesen	18 fő.

A munkaköröket átfedésekkel tervezzük, egy munkavállaló több területen is dolgozhat, helyettesíthet, például a recepciósök tárlatot vezetnek, a rendezvényszervező a múzeum teljes PR feladatokért felelős stb.

Általában a fent felsorolt pozíciókon kívül építünk az önkéntes munkára, létre hozzuk a Múzeum Barátok önkéntes körét, akik az összes funkcióban tevékenyen részt vennének, valamint gyakornoki programokat dolgozunk ki.

A projekt során tervezett együttműködések

A projekt megvalósításában a MEE Országos Múzeumával, és annak vezetőjével Harmati Béla László igazgatóval, a helyi Kőszegi Múzeum igazgatójával, Révész Józseffel, valamint a Kőszegi Levéltár vezetőjével, Söptei Imrével való együttműködés elengedhetetlen.

Műszaki beavatkozások

A volt árvaház keleti és északi oldalról park övezi, választja el a Várkörtől, míg nyugati oldalon a Kelcz-Adelffy utcáról nyílik bejárata, amely zsákutca, behajtani csak az ott lakóknak és külön engedéllyel lehet.

A középkori város észak-keleti sarkánál a mai Várkörön felhelyezkedő kétszintes épület alapterülete jelenlegi formájában szintenként 1.450 m², mely szinte teljes egészében boltíves kialakítású. Az osztrák tulajdonos az épület megvásárlását követően műemléki engedélyezés nélküli átépítésekbe kezdett. Az épület északi és keleti sarkánál a városfal mentén, 2,5–3 méter mélyen kiásta az alapozást a falak belső oldalán. A belső támasztás nélküli alapozást tovább gyengítették a nagy esőzések ide összefolyó, illetve az épületben – a kiásott részben összegyűlő – csapadék. Szükséges az épület statikai felmérése, az észak-keleti rész dőlésének megállítása, stabilizálása, majd azt követően az épületet teljesen felújítása (tető, fűtés, elektromos rendszer, nyílászárók, fűtés, faljavítás, belső udvar rendezése stb).

Mivel az épület – amely ugyan a városfalon belül a legnagyobb alapterületű ingatlan –, de több mint 300 éve épült, így belső kialakítása miatt nem képes minden funkciót befogadni, ezért a muzeológiai-kiszolgáló funkciók számára a jelenlegi tömbhöz hozzá lehet, illetve kell építeni. Ez az egykori széntároló bontását, majd a helyére, illetve a keleti oldalon lévő

udvarra történő beépítést jelenti, amivel a hasznos alapterület kb. 800 m²-rel megnő. Ide kerülnek az irodák, raktárak, restaurátor műhely, előadóterem, kutatóterem, könyvtár, média center, múzeumpedagógiai foglalkoztatók, illetve a gépészet.

Fogadótér kialakítása is szükséges egy új rész – kb. 100 m² odaillő – beépítésével (megléte törvényi előírás következtében), hiszen jelen pillanatban nincs olyan megközelíthető terme az épületnek, amely alkalmas lenne a célra, vagyis csoportok egyszerre történő fogadására. tevékenységek között ingatlanfelújítás, eszközbeszerzések, valamint a projektmegvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások is szerepelnek.

Restaurálás

A Kőszegi Városi Múzeum műtárgyállományának csak elenyésző része restaurált. Elsősorban a bútoranyag, a képzőművészeti gyűjtemény darbjai és a textilanyag közül a zászlógyűjtemény, ami esztétikai, történeti értéke miatt – és mert ez volt az a tárgykör, amelyre nem tudott áldozni a fenntartó – elsődlegesen megóvandó.

Az intézmény szakrestaurátora fém tárgyakra szakosodott, tehát a fa, textil, festmény csak külső szakemberekkel restauráltatható.

Legfontosabb a múzeum országosan elismert 17–19. századi bútorainak restaurálása, konzerválása. Egyik legkiemelkedőbb darab az a klavír, amelyen List Ferenc játszott 1846-ban Kőszegen. A bútorrestaurálás az egyik legköltésesebb és leginkább időigényes tevékenység. Kiemelkedő a múzeum zászlógyűjteménye, amelyek között az 1646-os zsoldoszászló vagy az kőszegi polgárórség 1846-os zászlaja érdemes kiemelni.

Az egykor Kőszegen élt nemesi családok (Chernel, Csergheo stb.) múzeumba került családi gyűjteményeinek darbjait is kiállításra kerülnek. Ehhez szükséges a festmények konzerválása, tisztítása.

A tervek szerint összességében 140 db műtárgy kerülne restaurálásra külső szakemberek bevonásával.

7.2.3.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt fő célja

Kőszeg városában található múzeumi, kulturális értékek bemutatását szolgáló egységek egy központi helyre szervezése, a működésük hatékonyabbá tétele, úgy, hogy a kiállítások interaktív módon, 21. századi korszerű körülmények között történő kialakítása valósul meg. A létrehozandó múzeum komplexitását fokozza az egyéb kapcsolódó funkciók ide telepítése, amelyekkel valódi multifunkciós látogatóközpont, pezsgő közösségi tér alakul ki. Cél, hogy a

hogy a látogatóközpont olyan komplex élményt nyújtson, melyen keresztül megmutatkoznak Kőszeg hagyományai, műveltsége, nyitott gondolkodásmódja, kreativitása egyaránt.

Konkrét célok

- Oktatáshoz kapcsolódó célok:
 - Egyedi oktatási szolgáltatások nyújtása: a helyi alap- és középfokú oktatási intézményekben tanulók számára kihelyezett történelemórák, interaktív előadások megtartása.
- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - A térség vonzerejének, turisztikai kínálatának új, fenntartható szolgáltatási elemekkel történő bővítése, valamint vendégforgalmának növelése.
 - A programkínálat bővítése és komplexebbé tétele.
 - Az új szolgáltatási elemek által újabb célcsoportok elérése.
 - Az ICT technológiák adta lehetőségek alkotó felhasználása.
 - A helyi elköteleződés növelése és helyi összefogások erősítése
- Kulturális értékek fejlesztéséhez kapcsolódó célok:
 - A volt Balogh iskola műemlék épületének értékelvű helyreállítása, kulturális örökség védelme, hasznosításának elősegítése.
 - Kőszeg értékeinek bemutatása, széles tömegekkel történő megismertetése, különféle hasznosítási módok révén a műemlék épületek megújítása, hatékony, hosszútávon fenntartható működtetésének biztosítása.
 - Egy 21. századi trendeknek megfelelő, komplex szolgáltatást nyújtó turisztikai attrakció létrehozása.
 - Integrált látogatómenedzsment rendszer kialakítása, családbarát szolgáltatásokat is nyújtó létesítmény megvalósítása.
 - Multifunkcionális kulturális központ létesítése, új városi közösségi tér létrejötte.
 - Pénzügyileg önfenntartó, önkormányzati és állami támogatást nem igénylő létesítmény kialakítása.

A vonzerővé fejlesztett műemlékek új, értékelvű hasznosításának „rétegei”:

- Műemlékvédelem, örökség-megőrzés.
- Turisztikai vonzerőfejlesztés.
- Rekreáció.
- Identitáserősítés.

A „Kőszegi Agora” a „Kreatív város – fenntartható vidék koncepció egyik kiemelt elemében, a különböző vallások békés együttélését, együttműködését célzó programok között helyezke-

dik el a Toronyélmény és a Zsinagóga épületeivel és tartalmi elemeivel együtt. A volt Balog iskolában kialakítandó Városi Múzeum, Kőszegi Agora néven a hármas egység központi, kiinduló pontja. A tervek szerint itt kerülne kialakításra a három intézmény közös belépőjegyének megváltására alkalmas kiszolgáló egység, egy információs központ, valamint egy vízszintes blokk (tekintettel arra, hogy a Toronyélmény épületében, valamint a Zsinagógában erre nem lesz lehetőség).

A projekt megvalósítása következményeként az alábbi **hatások, eredmények** bekövetkezését várjuk:

- A programkínálat a turisták hosszabb tartózkodását generálja, mely növeli a város és a térség turisztikai bevételeit, jövedelemszerző képességét.
- A múzeum célcsoportjai között kiemelt szerep jut a régióban élőknek, hiszen ők laknak olyan távolságban, hogy rendszeresen ellátogassanak a megújuló programokra, az iskolás csoportoknak félévre/tanévre ütemezett kompetencia alapú múzeumpedagógiai programok szervezhetőek.
- A projekt az épített és tárgyi örökséget újszerűen hasznosítja, ezért szakmapolitikai hatással bírhat mind a hazai muzeológiára, mind az oktatásra.
- Kiadványok: turisztikai marketing és a kiállításokhoz, valamint a kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógia kiadványok, egyéb tanulmányok (pl.: turisztikai út koncepciók, melyeknek része Kőszeg).
- Egy új kőszegi „brand”.
- Új, interaktív kiállítások, melyen keresztül a közép- és újkori város történetét, mindennapi életét mutatja be (kb. 1.100 m²) a múzeum.
- Komplex, egész évben ajánlható, saját élményalapú kulturális turisztikai szolgáltatási csomagok különböző célcsoportoknak.
- Rendezvény: konferenciák, továbbképzések, coachingok stb. megtartási lehetősége.
- Múzeumpedagógiai módszertani csomag pedagógusoknak, művelődésszervezőknek, múzeumpedagógusoknak stb.

Célcsoportok

A tervezett szolgáltatások potenciális látogatói között mind belföldi, mind külföldi látogatók érkezésére számítunk, ami egyrészt Kőszeg meglévő vonzerőinek, azok népszerűségének köszönhető, valamint úgy gondoljuk, hogy a KRAFT programban és azon kívül meghonosítani tervezett attrakciós elemek értelmezhető vonzáskörzete a jelenlegi határokon jócskán túlra nyúlhat.

Közvetlen célcsoportok

- A vonzerő potenciális látogatói azok a bel- és külföldi utazók, akiknek elsődleges vonzerőt jelent Kőszeg, valamint az Agora
 - **kulturális turisták:** azok a turisták, akik nem vallási motivációval látogatják meg Kőszeget, hanem elsősorban művészettörténeti, építészeti értékek miatt érkeznek;
 - **rendezvények résztvevői:** a kialakításra kerülő közösségi-rendezvényi tér kiváló helyszíne lehet nagyobb kulturális, művelődési, tudományos, oktatási rendezvényeknek.
- Azok a Nyugat-Dunántúlra, Kőszeg környékére látogató turisták, akik alternatív programként, az itt tartózkodás színesítéséként választhatják a Kőszegi Agora felkeresését:
 - a felsőoktatási, kutatási programok résztvevői,
 - a térségben pihenők (Sopron, Szombathely, Bük, Sárvár vendégei),
 - rendezvények, illetve tematikus utak résztvevői, fesztivál vendégek: a meglévő események látogatói (pl. Nemzetközi Nyári Egyetem, Szőlő Jövésnek Könyve programsorozat, Kőszegi Szüret, Tranzit – Fesztivál a határon, Kőszegi Ostromnapok),
 - az itt található, a turizmus más irányaihoz (vallási-, aktív-, öko-, horgász-, vadászturizmus stb.) tartozó látogatók.
- A térség **meglévő oktatási intézményei** a projekt hatására kibővült lehetőségek (pl. interaktív történelem órák) tükrében.
- **Kőszeg Város Önkormányzata**, amely számára lehetőség nyílik a fenntartásában lévő múzeumi intézmények racionális, hatékony működtetésére.

A közvetlen célcsoportba az utazás típusa szerint

- **egyéni utazók** (utazásaikat előre megtervezik és maguk szervezik),
- **csoporthoz tartozó utazók** (utazási irodák, utazásszervezők, iskolák, egyesületek stb. segítségével kerül kiválasztásra az úti cél)

egyaránt bele tartoznak.

Közvetett célcsoportok

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- **Vállalkozások** célközönséggé válhatnak azzal, hogy a fejlesztések kapcsán a térségbe érkező diákok, látogatók, egyéb érdeklődők kiszolgálására építenek, illetve a projekt-elemek valamilyen szintű partnerévé válnak.

- A **régiós és területi turisztikai szolgáltatókat** is érintik a tervezett fejlesztések, hiszen olyan sokszínű rendezvények, turisztikai szolgáltatások jelennek meg a területen, amely kiegészítő szolgáltatások, programok nyújtását várja el más szolgáltatóktól.

7.2.3.4. A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A műszaki ütemezés lehetséges tervezetét mutatja a következő táblázat, amelyet a projekt forrásának (EU-s támogatás) előteremtése befolyásolhat (a pályázati kiírás megjelentetése és elbírálási folyamata a kivitelezési munkálatokat késleltethetik)

32. táblázat: A projekt tervezett ütemezése

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Közbeszerzési feladatok																								
Engedélyes és kiviteli tervek elkészítése																								
Részletes megvalósítási tervek elkészítése																								
Kivitelezés																								
Eszközbeszerezés																								
A kiállítás be- rendezése																								

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- Az ingatlan tulajdonviszonya rendezetlen, meg kell vásárolni (már nincs felszámolás alatt az osztrák tulajdonos cége, így könnyebben megvásárolható kb. 300 millió Ft).
- A projekt a hatályos rendezési tervnek megfelel.

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- A fejlesztendő ingatlan megvásárlása.
- Engedélyes és kiviteli tervdokumentáció elkészítése.
- Építési engedély megszerzése.
- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.
 - A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.
 - Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.

- Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
- Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

7.2.3.5.A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek bruttó összegben kerültek megadásra, mivel Kőszeg Város Önkormányzata alanya az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában nem igényel vissza ÁFÁ-t.

33. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (tervezés, közbeszerzés, ingatlanvásárlás)	525.000.000
Ingatlanvásárlás	300.000.000
Tervezés, közbeszerzés	225.00.000
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	225.000.000
Megvalósítás költségei (kivitelezés, eszközbeszerzés, immateriális javak)	2.366.693.934
Építés költsége	1.800.000.000
Eszközbeszerzés, immateriális javak, múzeumi funkciók	383.593.934
Média Center megvalósításának költségei (csak eszköz)	183.100.000
Projekt összköltsége	3.116.693.934

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Uniósi támogatás lehet, várhatóan a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban (TOP) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- Bevételek:
 - múzeumi belépődíj,
 - bérleti díj rendezvények számára,
 - kávézó bevételei,
 - múzeumi bolt értékesítéséből származó bevételek,
 - az összevont működésből származó költségmegtakarítás.
- Kiadások:
 - adminisztrációs költségek,

- személyi költségek,
- marketing költségek (szórólapok, kiadványok),
- rezsiköltség,
- karbantartás és pótlás.

A fejlesztésből származó bevételek várhatóan elegendőek a projekt fejlesztése következtében keletkező kiadások finanszírozására, így a projektgazdának előre láthatóan nem szükséges további, működést segítő forrásokat bevonnia. Valamint a városban található múzeumok összevonásával, az egykori múzeumi ingatlanok hasznosítása is bevételt eredményezhet az Önkormányzat számára, ami szintén indokolja a beruházás létjogosultságát.

7.2.4. KŐSZEGI „TORONYÉLMÉNY”

7.2.4.1. A PROJEKT HELYSZÍNÉNEK BEMUTATÁSA

A projekt helyszíne: Kőszeg, Evangélikus templom, Várkör 44., hrsz. 1736. Az ingatlan tulajdonosa a Kőszegi Evangélikus Egyházközség.

25. kép: Az evangélikus templom különálló tornya

A kőszegi evangélikus templom 1783-ban épült – II. József türelmi rendelete értelmében – torony nélkül. Az 1900-es évek elején a gyülekezet kívánságára készült egy terv egy új templom felépítésére toronnyal, harangokkal és a templom két oldalán egy-egy lelkészlakással. Az I. világháború azonban közbeszólt és a későbbi tervekben már csak egy torony megépítése szerepelt, ami meg is valósult. Így maradt meg a régi templom torony nélkül és egy önállóan álló torony templom nélkül.

Az évtizedek során baleset- és életveszélyesség vált építmény külső felújítását 2009-ben az evangélikus gyülekezet végezte el saját erőből, valamint önkormányzati támogatás segítségével. A munkálatok során új toronyóra is került a toronyba.

A gyülekezet tervei azonban nem csak a külső, hanem a belső felújítást és az épület tartalommal való megtöltését is tartalmazták, amelyre mindeddig forráshiány miatt nem kerülhetett sor.

Az épület He-270/00 számon a 23/2000.(X.1.) számú Önkormányzati Rendelettel jóváhagyott egyedi védelem alatt áll, valamint műemléki jelentőségű területen fekszik. Külső, illetve belső alapterülete: 37,6, valamint 17,1 m².

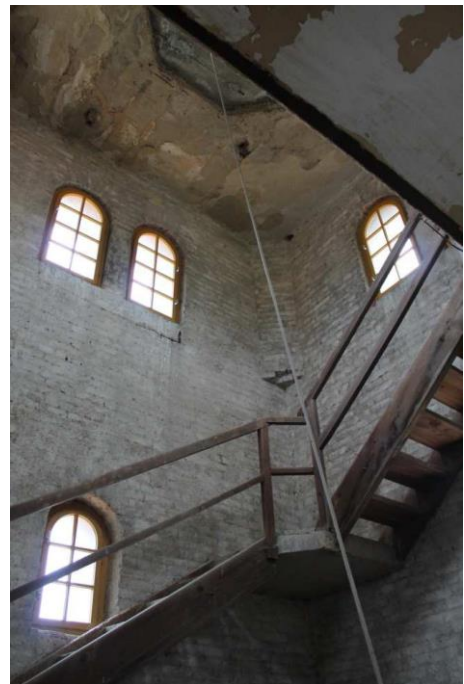
7.2.4.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI ISMERTETÉSE

A projekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett a Kőszegi Evangélikus Egyházközség. Az építési munkálatok kiterjednek a torony komplett felújítására, a védendő részek restaurálása, valamint elektromos, gyengeáramú alapszerelésekre. A mozgásukban korlátozottak számára egy felvonó kiépítése is megvalósul, amely „látványliftként” üzemel majd.

A torony tervezett átalakítása után a régi – történelmi, valamint az új – modern értékek együtt jelennek meg az épületben. A múltat az 1927-ben épült templomtorony jelenti, melyet a harangokkal együtt 1930. július 14-én avattak fel, a mai kor nyomaként pedig az épület közepében, magjában elhelyezett üvegfalú, acélszerkezetű lift funkcionál majd.

Az épület előtti területre burkolat, pad, biciklitartó és információs tábla kerül. A torony bejárata és a környező terepszint közötti 50 cm szintkülönbség akadálymentes áthidalására épített jelleggel nincs lehetőség, szükség esetén mobil rámpa a helyszínen rendelkezésre áll. Az épület bejáratával szemben található kapubejáró korábban befalazásra került, ennek megnyitásával – tűzgátló üveg beépítésével – a fogadósínt kellő megvilágítás kap. A bejárat mellett a lépcsőkar alatt pult kerül elhelyezésre.

A meglévő műkö lépcsőkar a kovácsoltvas korláttal a 3. szintig eredeti állapotában megmarad, a további szintekre felvezető fa lépcső sem szélességében, sem állapotában, sem tűzveszélyességi szempontból nem felel meg az elvárt követelményeknek. A 3. szinttől acélszerkezetű lépcsőkar készül 17 cm magas

26. kép: Az evangélikus templomtorony belseje

fellépésekkel, acél járólappal és acél szerkezetű közbenső födémekkel, valamint acél szerkezetű korláttal. A jelenleg meglévő közbenső beton födémek elbontásra kerülnek.

Az orsótérben elhelyezett „látványlift” acél tartószerkezettel készül, melyet a statikai terv szerint szintenként elemekből raknak össze, így a tartószerkezet helytakarékos, gyorsan és egyszerűen összeszerelhető. Az épületben található acélszerkezetek egységes színezést kapnak. A betervezett lift gépház nélküli kivitelben készül, a gép az aknafejen kerül elhelyezésre. A lift bejárattal szemközti falán a kiállítás részét képező molinó kerül, két oldalsó fala üvegből készül, így teljes kilátás nyílik a torony keresztmetszetére. Az üveglift átláthatósága növeli a teret, valamint világossá teszi az épület belsejét.

A harangtorony legfelső látogatható szintje a belváros legmagasabb pontja, innen páratlan kilátás nyílik a városra mind a négy égtáj felé. A magasba való feljutás két módon történik, egyik részről lépcsőn, másrészről az orsótérbe épített üvegfalú látványlifttel.

A tervezett kiállítás tematikája

A földszinten Luther „toronyélményével” indul a kiállítás. Luther ún. „toronyélménye” 1513 körül történt, amikor a Római levél olvasása közben a Lélek által jutott el egy új meggyőződésre Isten igazságával kapcsolatban. Itt kerülnek elhelyezésre az ehhez a belső élményhez kapcsolódó dokumentumok:

- a Római levél idevonatkozó részlete Luther fordításában és magyarul, továbbá idegen nyelveken is (angol, német, finn).
- Luther saját szavai az evangélium felfedezéséről;
- valamint a gyülekezet tulajdonában lévő, 1574-ben kiadott és 2010-ben restaurált Luther-Biblia.

A következő lépcsőfordulókban egymás után következnek a kőszegi evangélikus gyülekezet születéséről, majd az elnyomatás idejéről szóló emlékek és dokumentumok, melyek a gyülekezeti irattár és az Evangélikus Országos Levéltár segítségével kerülnek összeállításra. Bemutatásra kerül a mai Jurisics téren álló két templom építésének története, majd a nemescsói száműzetés időszaka is.

A következő stáció a türelmi rendelet szövegét ismerterti, majd a rendelet következtében született helyzetet, a templomépítés dokumentumait. (1783 júniusától, az alapkövételétől, a november 30-i templomszentelésig, amikor is több mint 100 év után újra saját hajléka lehetett a kőszegi evangélikusoknak.) Elhelyezésre kerül itt az egykori lelkészek, tanítók és felügyelők névsora is.

A további szinteken a gyülekezet iskolatörténete és szeretetszolgálata kerül bemutatásra, az 1843-ban épült Wallisch alapítvány otthonának tárgyai és dokumentumai válnak láthatóvá. Itt kerül kiállításra az egykor remélt, de fel nem épült templom meglévő makettje is.

A kiállítás célja bemutatni, hogy a gyülekezeti élet nem csupán a templomi istentiszteletet, hanem a tanítás és a szeretetszolgálat feladatát is komolyan vevő életet is jelenti. Szépen példázza ezt a kőszegi „insula lutherana” – a templomot ma is körülvevő iskola, szeretetotthon és az új gyülekezeti ház épülete is. Mindez az utolsó állomáson jelenik meg képekben, tárgyakban és dokumentumokban a gyülekezet mai életét és szolgálatát bemutatva.

A város és a gyülekezet reformációval való összefonódásának befogadásával a torony legmagasabb pontjára eljutva élénk tárul a város és a környék csodálatos látványa, amely az emberi élet kilátását, reményteliségét is szimbolizálja. A múzeumban nagyméretű molinók kerülnek elhelyezésre, megférnek egymás mellett a régi– a helyi értéktárban fellelhető eredeti biblia, ruházat, kelyhek, valamint a modern technika, modern kor eszközei – digitális, interaktív eszközök is.

A **beszerzendő eszközök** a következők:

- Kiállítási tárlók, melyekben az egyházközség történetét bemutató kiállítási tárgyak kerülnek elhelyezésre.
- Falakra helyezendő színes molinók, illetve roll-up rendszerű kiállítási eszközök.
- Számítógépek, wireless access point.
- Érintőképernyős monitorok és számítástechnikai rendszer. A rendszer a KRAFT múzeumfejlesztési projekthez tartozó intézményekkel együttműködve kerül fejlesztésre, kialakításra.

A projekt új **munkaerő** felvételét nem igényli, valamint a meglévő személyzet kapcsán sem generál plusz költségeket. A kialakítandó intézmény nyitvatartási idejében a gyülekezet önkéntesei, illetve – az új közoktatási törvénnyel összhangban – önkéntes munka formájában az Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai Szakképző Iskola és Kollégium diákjai végeznék a beléptetési és felügyeleti feladatokat. Az esetlegesen felmerülő problémákat, panaszokat az intézmény vezetője, a gyülekezet lelkesze, vagy az intézmény gondoka fogja kezelni.

A projekt során tervezett együttműködések

A projektgazda a megvalósításhoz helyi szinten is rendelkezik szellemi kapacitással, valamint az Országos Evangélikus Múzeum, és a város vezetése is támogatja az elképzelést.

E támogatáson túl a kőszegi Városi Múzeummal és a Vas Megyei Levéltár kőszegi fióklevéltárával való együttműködés elengedhetetlen.

7.2.4.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt fő célja

A projekt megvalósítása kapcsán elsődleges célkitűzés az evangélikus torony belső rekonstrukciójának elvégzése és megfelelő tartalommal való megtöltése.

Az építmény 45 méteres magasságával a belváros legmagasabb pontja, a felső ablakokból kiváló kilátás nyílik a városra. Innen adódott az ötlet, hogy egy evangélikus torony-múzeum jöjjön létre, ahol a toronybelső lépcsőházában felfelé haladó „állomásokon” – az egyes szinteken és a lépcsőfordulókban – interaktív kiállítás kerüljön kialakításra, ahol a város és a gyülekezet ebben az összefüggésében páratlanul izgalmas történetén keresztül a reformáció magyarországi történetéből egyre több információ tárulna a látogatók elé. A „csúcs” a „kilátás élménye” lenne, a szép város és a kőszegi hegység magával ragadó látványával, másik dimenzióban pedig hangot adva az emberi élet kilátásainak, rámutatva a keresztény ember reménységére.

A tervek szerint a gyülekezet történetének bemutatása mellett az egész kiállításon végigvonnul egy személyes szál is. Kezdve a „lutheri toronyélménnyel”, a saját kereszttségünkre való emlékeztetéssel, hitünk és életünk megpróbáltatásain át vezetve egészen a „csúcsra való feljutásig” – az örök élet reménységéig

Konkrét célok

- Oktatáshoz kapcsolódó célok:
 - Egyedi oktatási szolgáltatások nyújtása: a helyi alap- és középfokú oktatási intézményekben tanulók számára kihelyezett történelemóra megtartása.
 - A bemutatásra szánt anyag digitális formában való megjelentetése.
- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - A térség vonzerejének, turisztikai kínálatának új, fenntartható szolgáltatási elemekkel történő bővítése, valamint vendégforgalmának növelése.
 - A programkínálat bővítése és komplexebbé tétele.
 - Az új szolgáltatási elemek által újabb célcsoportok elérése.
 - A helyi hagyományokra, erőforrásokra épülő gazdasági növekedés megteremtése.
 - Az ICT technológiák adta lehetőségek alkotó felhasználása.

- A helyi elköteleződés növelése és helyi összefogások erősítése
- Kulturális értékek fejlesztéséhez kapcsolódó célok:
 - Kulturális örökség védelme, hasznosításának elősegítése.
 - Kőszeg építészeti, művészettörténeti értékeinek bemutatása, széles tömegekkel történő megismertetése, különféle hasznosítási módok révén a műemlék épületek megújítása, hatékony, hosszútávon fenntartható működtetésének biztosítása.
 - Multifunkcionális kulturális központ létesítése.

A vonzerővé fejlesztett műemlékek új, értékelvű hasznosításának „rétegei”:

- Műemlékvédelem, örökség-megőrzés.
- Turisztikai vonzerőfejlesztés.
- Rekreáció.
- Identitáserősítés.

A „Kreatív város – fenntartható vidék” (KRAFT) program egyik kiemelt múzeumfejlesztési projektjében, a különböző vallások békés együttélését, együttműködését célzó programok között helyezkedik el.

A projekt megvalósítása következményeként az alábbi **hatások** bekövetkezését várjuk:

- A Toronyban bemutatásra szánt anyag digitális formában való megjelentetése hozzájárul a digitális készségek, a digitális írástudás regionális fejlesztéséhez, valamint számos interaktív ötletet tesz lehetővé.
- A projekt megvalósulása lehetőséget ad a helyi alap- és középfokú oktatási intézményekben tanulók számára egy-egy kihelyezett történelemóra megtartásához.

Célcsoportok

A tervezett szolgáltatások potenciális látogatói között mind belföldi, mind külföldi látogatók érkezésére számítunk, ami egyrészt Kőszeg meglévő vonzerőinek, azok népszerűségének köszönhető, valamint úgy gondoljuk, hogy a KRAFT programban és azon kívül meghonosítani tervezett attrakciós elemek értelmezhető vonzáskörzete a jelenlegi határokon jócskán túlra nyúlhat.

Közvetlen célcsoportok

- A vonzerő potenciális látogatói azok a bel- és külföldi utazók, akiknek elsődleges vonzerőt jelent Kőszeg, valamint a „Toronyélmény”:
 - **vallási turisták**: minden olyan látogatót vallási turistának tekintünk, akik csoportosan vagy egyénileg a projekt vallási háttere miatt érkeznek;

- **kulturális turisták:** azok a turisták, akik nem vallási motivációval látogatják meg Kőszegét, hanem elsősorban művészettörténeti, építészeti értékek miatt érkeznek.
- Azok a Nyugat-Dunántúlra, Kőszeg környékére látogató turisták, akik alternatív programként, az itt tartózkodás színesítéséeként választhatják a „Toronyélmény” felkeresését:
 - a felsőoktatási, kutatási programok résztvevői,
 - a térségben pihenők (Sopron, Szombathely, Bük, Sárvár vendégei),
 - rendezvények, illetve tematikus utak résztvevői, fesztivál vendégek: a meglévő események látogatói (pl. Nemzetközi Nyári Egyetem, Szőlő Jövésnek Könyve programsorozat, Kőszegi Szüret, Tranzit – Fesztivál a határon, Kőszegi Ostromnapok),
 - az itt található, a turizmus más irányaihoz (aktív-, öko-, horgász-, vadászturizmus stb.) tartozó látogatók.
- A térség **meglévő oktatási intézményei** a projekt hatására kibővült lehetőségek (pl. interaktív történelem órák) tükrében.
- **Kőszegi Evangélikus Egyházközség**, amely számára lehetőség nyílik a tulajdonában lévő műemléki épület felújítására, megfelelő hasznosítására jelen program céljaihoz kapcsolódva.

A közvetlen célcsoportba az utazás típusa szerint

- **egyéni utazók** (utazásaikat előre megtervezik és maguk szervezik),
- **csoporthoz tartozó utazók** (utazási irodák, utazásszervezők, iskolák, egyesületek stb. segítségével kerül kiválasztásra az úti cél)

egyaránt bele tartoznak.

Közvetett célcsoportok

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- A **régiós és területi turisztikai szolgáltatókat** is érintik a tervezett fejlesztések, hiszen olyan sokszínű rendezvények, turisztikai szolgáltatások jelennek meg a területen, amely kiegészítő szolgáltatások, programok nyújtását várja el más szolgáltatóktól.

7.2.4.4. A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A torony belső megújulását, nagyközönség számára való megnyitását a reformáció 2017-es jubileumi évére ütemezzük. A műszaki ütemezés lehetséges tervezetét mutatja a következő táblázat, amelyet a projekt forrásának (EU-s támogatás) előteremtése befolyásolhat (a

pályázati kiírás megjelentetése és elbírálási folyamata a kivitelezési munkákat késleltethetik).

34. táblázat: A projekt tervezett ütemezése

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Építési engedély megszerzése																								
Részletes megvalósítási tervek elkészítése																								
Közbeszerzési feladatok																								
Kivitelezési munkák																								
Lift beszerzés, beüzemelés																								
Eszközbeszerzés																								
A kiállítás be- rendezése																								

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- Az ingatlan tulajdonviszonya rendezett.
- A közművekkel és az illetékes szakhatóságokkal való egyeztetés megtörtént.
- A projekt engedélyes tervdokumentációval rendelkezik.
- A projekt a hatályos rendezési tervnek megfelel.

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- Építési engedély megszerzése.
- Kiviteli tervdokumentáció elkészítése.
- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.
 - A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.
 - Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.
 - Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
 - Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

7.2.4.5.A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek bruttó összegben kerültek megadásra, mivel a Kőszegi Evangélikus Egyházközösség alanya az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában nem igényel vissza ÁFÁ-t.

35. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (tervezés, közbeszerzés, ingatlanvásárlás)	0
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	4.580.786
Megvalósítás költségei (kivitelezés, eszközbeszerzés, immateriális javak)	45.807.862
Projekt összköltsége	50.388.648

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Unió támogatás lehet, várhatóan a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban (TOP) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- Bevételek:
 - a „Toronyélmény” látogatása kapcsán keletkezett adományok.
- Kiadások:
 - adminisztrációs költségek,
 - marketing költségek (szórólapok, kiadványok),
 - rezsiköltség.

A fejlesztésből származó bevételnövekmények várhatóan elegendőek a projekt fejlesztése következtében keletkező kiadásnövekmények finanszírozására, így a projektgazdának előre láthatóan nem szükséges további, működést segítő forrásokat bevonnia.

7.3. TURIZMUS, REKREÁCIÓ, WELL-BEING

Az elmúlt időszak európai turisztikai tendenciáinak vizsgálata komplex képet mutat. A fiatalabb korosztályok növekvő jövedelmének, az egyedülálló, egyszemélyes háztartások számának emelkedésének, valamint az új társadalmi struktúrák következtében kialakult szociális és szakmai hálózatoknak köszönhetően a 16–35 éves korosztály egyre többet utazik. A demográfiai trendek eredményeként a turizmus területén a főszezonon kívüli, illetve a rövid utazások, a sokféle élményt nyújtó szolgáltatások/látnivalók, a kényelmes vásárlási lehetőségek iránti kereslet növekedése várható. Az egészségtudatosság erősödése az egészségturizmus keresletének bővülését eredményezi, a fiatalabbak körében az aktív turizmus formái egyre népszerűbbek. A személyes fejlődésre fordítható idő hiánya az ún. kreatív turizmus iránti igényt erősíti, amelynek során az utazóknak lehetősége nyílik képességeik fejlesztésére.

A globalizáció hat a fiatalok értékrendjére és utazási szokásaira: jelentős szerephez jut a színvonalas tájékoztatás, az internetes elérhetőség és a szálláslehetőségek választéka.

Európában a kulturális turizmus bővülése várható, ezt az egyes kulturális turisztikai úti célok növekvő népszerűsége mellett az általános képzettségi szint emelkedése is motiválja. A kulturális látnivalók egyre szélesebb rétegeket vonzanak, a motivációk a speciális igényekkel szemben az általános kulturális érdeklődés irányába tolódnak el, ami a kulturális turizmus és az egyéb szabadidős termékek összekapcsolását támogatja.

A fogyasztók egyre inkább az élményszerűséget keresik, emelkedik a „biztonságos veszélyhelyzetek” (például a kalandutak) iránti kereslet. Másrészt viszont nő a kereslet a belső élményekre épülő termékek iránt is, az egészségturisztikai termékeket gyakran más termékekkel kötik össze.¹⁴

A turizmus szakmai és tudományos folyóirata, a Turizmus Bulletin 2014-ben több lapszámában¹⁵ is foglalkozott a hazai adatok elemzésével és a jelenlegi trendekkel. A kereskedelmi szálláshelyek statisztikai adatai 2011 óta növekvő belföldi vendégforgalomról tanúskodnak. Megjelent egy olyan gazdasági gyarapodást megelő lakossági réteg, amely réteg először a belföldi, ezt követően a külföldi rekreációra, pihenésre, értékteremtő turizmusra is egyre több időt és pénzt tud áldozni. A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalmi bővülésében persze nem csupán a szabadidős, de a hivatásturisztikai (munkavégzéssel összefüggő) üzleti

¹⁴ Turizmus bulletin X. évfolyam 4. szám

¹⁵ Turizmus bulletin (2014) XVI. évfolyam 2. szám, Turizmus bulletin (2014) XVI. évfolyam 3–4. szám

utazások is benne foglaltaknak. Magyarországon 2013-ban összesen 2.362 konferenciát rendeztek (ebből 1.017 nemzetközi és 1.345 magyar), amelyeken közel 451 ezer fő vett részt. A rendezvények 62,4%-át Budapesten, 37,6%-át pedig vidéken tartották. Utóbbiak átlagos hossza 3,4 nap volt, résztvevőinek átlagos száma 234 fő. A nemzetközi konferenciákon összesen 237.801 résztvevőt regisztráltak. Az egészségmegőrzés főbb helyszínei a Balaton és Észak-Magyarország, bár ez a motiváció a Nyugat-Dunántúlon (8%) és az Észak-Alföldön (6%) is érdemi súllyal van jelen, minden bizonnyal Hévíz és Zalakaros (Balaton régió), Bük (Nyugat-Dunántúl), valamint Hajdúszoboszló (Észak-Alföld) vonzereje miatt.

A KRAFT program keretében lehetőség nyílik két, Kőszeget jelentős mértékben meghatározó élővizes projekt megvalósítására, melyek a turizmus és a rekreáció fellendülésének potenciális letéteményesei. Az egyik, a Kőszeget kettészelő Gyöngyös-patak, és hozzá kapcsolódóan a Csónakázó-tó revitalizációja, a másik pedig a Kőszegtől délre található úgynevezett Abért-tavak rekreációs fejlesztése.

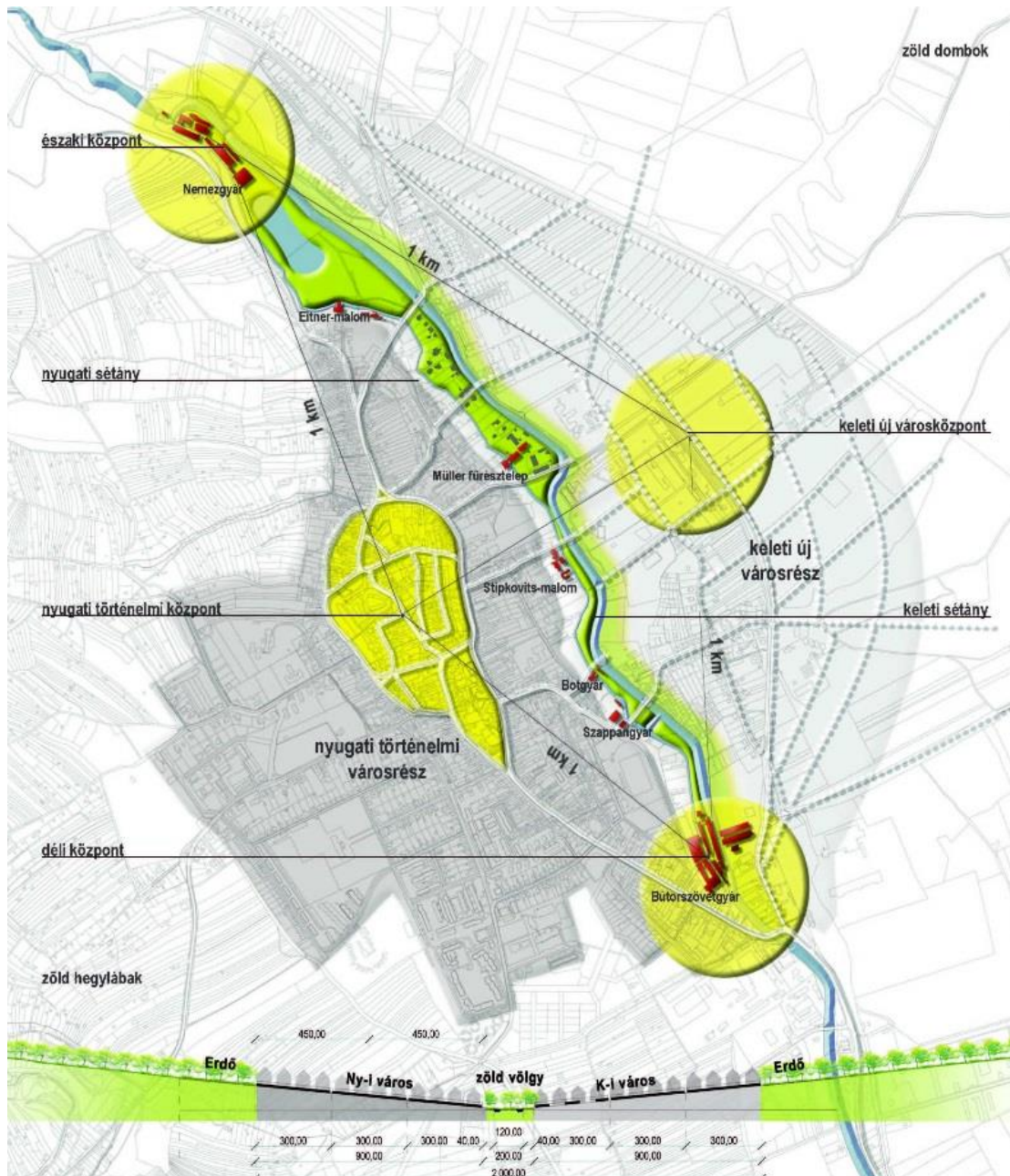
Az alábbiakban bemutatásra kerülő fejlesztések elválaszthatatlan szinergiában vannak egymással, megvalósulásuk során jelentősen erősítik egymást. A Gyöngyös-patak Kőszeget és környékét érintő szakaszának környezetvédelmi szempontú fejlesztése stabilizálhatja a patak jelenleg elhanyagolt ökológiai állapotát. Mivel az Abért-tavak a Gyöngyös-patakból nyelik vízutánpótlásukat ezért a patak és környezetének fejlesztése közvetetten hozzájárul a tavak vízminőségének javításához is. Az Abért-tavak rekreációs fejlesztése hosszú távon ellehetetlenül oxigénben gazdag, stabil állapotú vízutánpótlás nélkül ezért a Gyöngyös-patak vízmennyiségének és vízminőségének megóvása az Abért-tavak szempontjából is igen fontos feladat.

A két projektelelem megvalósítása során tehát szorosan együtt kell működniük az érintetteknek, hogy a fejlesztésekkel az elvárt ökológiai, környezeti hatást lehessen elérni és így a Kőszeg környéki vizes élőhelyek megfelelő hasznosításával egy hosszú távú és fenntartható állapotot tudjanak kialakítani.

A Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége (továbbiakban Szövetség) élvezi a Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézetének a támogatását a Gyöngyös-patak és Abért-tavak halállományának és a hozzájuk kapcsolódó vízi élettér fokozott védelme tekintetében, valamint a Szövetség ezen területekre vonatkozó halgazdálkodási jogának hosszú távú megtartásában és non-profit módon történő hasznosításában. Továbbá az ISES, mint partner együttműködik a potenciális pályázati lehetőségek kiaknázásában, a Szövetség pedig a projektek megvalósítása során szakemberei, valamint partnerei szaktudását és tapasztalatait biztosítja.

7.3.1. GYÖNGYÖS–PATAK REVITALIZÁCIÓ

7.3.1.1. A PROJEKT HELYSZÍNÉNEK BEMUTATÁSA

10. ábra: A fejlesztéssel érintett terület bemutatása
(forrás: Gyöngyös–patak rekreációs övezet tervezési koncepció)

A Gyöngyös-patak Ausztriában ered, Kőszeg magasságában éri el a határt és Sárvárnál torkollik a Rábába, mint a Kőszegi-hegység egyik fő vízgyűjtő vízfolyása. A Gyöngyös-patak vízjárása szeszélyes, mivel itt egyesülnek a rövid, nagy esésű mellékvizein a bőséges csapadékhullások nyomán gyorsan levonuló árhullámok.

A patak két összefolyásból keletkezik. A hosszabb ág Alsó-Ausztria délkeleti határán ered, Zöber település területén, ekkor még ez a neve is (Zöbern, Zöbernbach). A másik ág Güns néven a burgenlandi Borostyánkőnél ered. Güns egyébként Kőszeg német megnevezése. Lékánál (Lockenhaus, Ausztria) folyik össze a két ág és Güns néven folytatva útját. A patak Kőszegtől északra lépi át a magyar határt, keresztülfollik a városon, melyre beérkezve két részre válik: Gyöngyös-patakra és Malomárokra. A várost elhagyva újra egyesülve folyik tovább.

Kőszeg eredete szerint patakpartra települt város. Hosszú évszázadok alatt alakították ki a vadpatak melletti mai Malomárkot, amelynek épített medre sokféleképpen hasznosítható volt. A Gyöngyös vad árkat is szabályozták, amely ma a Malomároknál 2 méterrel mélyebben folyik, így szintben eltávolodott a városlakóktól. E két patakág öleli közre a város teljes 3 km-es hosszában elterülő „szigetet”. A malomág mentén gyönyörű ipari műemlékek találhatóak: Posztógyár, Szappangyár, Botgyár vagy a Nemezgyár.

7.3.1.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI ISMERTETÉSE

A projekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett Kőszeg Város Önkormányzata. A projekt előzménye az Interreg III. 2004–2006 program keretében (AT-HU/05/01/006) támogatott „Gyöngyszemünk-e a Gyöngyösünk” című koncepció és a hozzá

tartozó tervek. A tanulmány és tervek készítése során mind a várossal, mind pedig az érintett szakhatóságokkal történtek egyeztetések. Így ez a koncepció képi a megvalósítandó projekt alapját, ennek átgondolásával, a mostani igényekhez való alakításával fog elkészülni a részletes projektterv.

11. ábra: Gyöngyös-patak látványterv
 (forrás: Gyöngyös-patak rekreációs övezet tervezési koncepció)

A város kedvező adottságai, gyönyörű műemlékei, háborítatlan színes történelmi utcái, hangulata, a páratlan természeti környezete, hegyei a „tudás alapú” fejlesztés számára vonzó környezetet jelentenek. A tervek szerint a város hossz tengelyével párhuzamosan egy „zöld tengely” épülne ki nagyjából 3 km hosszban a Gyöngyös-patak és a Malomárok által közrefogott „szigetközben”. A rendezett zöld folyosó városi parkként működne. Lehetővé tenné a Malomárok rekonstrukcióját, a patakpart eredeti vonalának és őshonos növényzetének újra-telepítését. Így a fejlesztésnek köszönhetően a sziget hosszában a vízpartokhoz való közvetlen hozzáférést biztosítottá válik. Emellett a vízgyűjtő területekről, a város északnyugati-nyugati részén lévő dombokról lefolyó vizeket a kiépítendő új és felújított csapadékvíz elvezető rendszerek kártétel nélkül vezetik a befogadó Gyöngyös-patakba.

Az elképzelt fejlesztések megvalósítása a történelmi városmaghoz szervesen hozzákapcsolja a Gyöngyös-patak keleti oldalán lévő tervezett tudományos centrumot, az elérési útvonalat lerövidíti, a közlekedésre alternatívákat és egyben pihenési lehetőséget is kínál. Ez a beépítés adná meg a város 21. századi fejlesztésének irányát a KRAFT program keretében. A fejlesztés következtében a foglalkozási struktúra jó irányba tolódhat, tudásközpontúsága a régi iparos, céhes múltú város méltó jövőbeni fejlődésének alapja lehet.

A projekt egyik fő eleme a város szívében lévő 3 km hosszú vízfolyásokkal határolt zöld sziget revitalizációja. Annak ellenére, hogy a terület meghatározó városszerkezeti szempontból – már csak elhelyezkedése miatt is – állapota leromlott, a területén található épületek elhasználódtak, a Malomárkon lévő malmok és duzzasztó művek elhanyagoltak, egy részük megsemmisült. Helyrehozatala, karbantartása, védelme halaszthatatlan.

A Malomárok keleti oldalán az önkormányzati tulajdonú területeken gyalogösvény, a Gyöngyös-patak nyugati oldalán kerékpárút létesül a város teljes hosszában. A kerékpárút a városi park északi végétől az országhatárig vezet – figyelembe véve a természetvédelmi és az egyéb területek adottságait. Déli vége a Vasútállomás alatt a Szombathelyre vezető kerékpárút hálózatra köt rá. Így a fejlesztési területen az átmenő és helyi forgalom levezetése a sétány és kerékpárút kiépítésével megvalósítható. A hosszirányú „zöld tengelyre” a város keresztirányú tengelyeit a program keretében ki kell építeni, vagy a kiépített helyeken annak rekonstrukcióját el kell végezni a várható beépítés figyelembevételével. A hossz tengely további erősítésére és szépítésére egy keleti és egy nyugati sétány alakítható ki a vízfolyások várossal érintkező oldalán. A két új sétány a zöld szigettel együtt a várost körülölelő erdő-koszorú szerves kiegészítője a város szívében. Az elképzelt fejlesztések megvalósításával nem csak az észak-déli átjárhatósága javul a városnak, a kelet-nyugati közlekedésben is jelentős pozitív változások alakulnak ki.

A Széchenyi téri park, valamint patakpartokat övező zöldfelületek megújulnak, az értékes faállomány vizsgálat után faszabványos beavatkozással megfiatalodik. A gyér cserje és évelő-állomány kibővül, új fák kerülnek telepítésre. Új parkolóhelyek kerülnek kialakításra a környező megközelíthetőség, valamint a turizmus fejleszthetőségének elősegítése érdekében. Időtálló, minőségi utcabútorok kerülnek kihelyezésre, valamint esőbeálló is létesülnek. A patakpart felújítása mellett több híd megújítására is lehetőség nyílik, illetve a rossz állapotú közművek cseréje is meg fog történni. A revitalizációs fejlesztés során a patak ökológiai szempontjait is figyelembe véve, többek között uszadék fogók és surrantók (átjárható fennékküszöb) kialakításával, az értékes halállomány megóvása is fontos célkitűzésként szerepel.

A projekt másik jelentős eleme a belterület védelmét szolgáló vízvezető hálózat fejlesztése, rekonstrukciója. Ennek indokoltsága, hogy Kőszeg belterülete csapadékvíz által igen veszélyeztetett. Az elmúlt 10 évben négy alkalommal következett be olyan rendkívüli esőzés, amikor a vízvezető rendszer nem tudta elvezetni a város északnyugati-nyugati vízgyűjtőjéről a városba bezúduló vizet és nagy mennyiségű hordalékot, amely elöntötte mintegy 30 cm vastagságban a belvárost, és a pincéket. Így történt ez 2009. június 24-én is, amikor a lehullott záporok, zivatarok esővizei (125 mm/nap) rendkívüli károkat okoztak a városban és környezetében. A projektrész célja ezen állapotok csökkentése és megszüntetése. A város csapadékvíz elvezető hálózat rendszere 31.400 méter hosszú. Ebből felújításra szorul 16.000 méter, és fejlesztési igényként további 3.000 méter csapadékcsatorna kiépítése van szükség. A csapadékvíz elvezető hálózat fejlesztése, a vízgyűjtőről lefolyó vizek kártétel nélküli elvezetése, a meglévő elöregedett csatornák cseréjével, másrészt új létesítmények kiépítésével oldható meg. A Gyöngyös-patak medrének feliszapolódása, és a városi csapadékvíz hálózat állapota indokolja a fejlesztés megvalósítását, a jelentős helyi vízkárok (előntések) csökkentése, megszüntetése érdekében. A felújítási munkák mellett új vízvezető rendszerek (zárt és nyílt árkok) készülnek, amelyeknek fő feladata a nagy lejtésű dombokról nagy sebességgel lefolyó csapadékvizek összegyűjtése, betárolása, kiülepítése és kártétel nélküli elvezetése.

Indokolt továbbá a Gyöngyös-patakon kettő helyen – a város északi és déli oldalán – hulladékfogó műtárgyak kialakítása, mert nagyobb, de már közepes árhullámok levonulása esetén is az uszadék a Nemezgyárnál lévő duzzasztóművet eltorlaszolja, a működtetést veszélyezteti és akadályozza, valamint a patak halállományát is veszélyezteti. A Gyöngyös-patak vízvezető képessége lecsökkent, a mértékadó árvízszint levezetésére már nem alkalmas. A korábbiakban kiépített, több évszázados, rakott kőcsatornákat a nagy mennyiségű hordalékkal terhelt csapadékvíz részben eltömítette, vízvezető képességét jelentősen lecsökkentette. Ugyanakkor karbantartásuk nem megoldott. Az elmúlt évek helyi vízkár eseményei követ-

keztében a lakosság részéről jogos elvárásként fogalmazódott meg az önkormányzat felé, hogy mihamarabb kezeljék a problémát, és a lakosság egészséges és biztonságos lakókörnyezetben élhessen. A megvalósítani javasolt fejlesztéssel elérhető, hogy a jövőben az egyre gyakoribb tendenciájú nagy esőzések és árhullámok által bekövetkezett károkat minimalizálni lehessen.

A patak sporthorgászati hasznosításával kapcsolatos szakmai tartalom bemutatása

A Szövetség élő együttműködési megállapodással rendelkezik a Pannon Egyetemmel, mely szervezet részére vállalták, hogy igény esetén a graduális és PhD képzésben résztvevő hallgatói, TDK dolgozat, illetve szakdolgozat megírásában érintett hallgatói számára kutatási helyszínt és a szükséglet szerinti kísérleti halállományt biztosítják. A Gyöngyös-patak Szövetség által javasolt revitalizációjának megvalósulása esetén az egyetemi kutatóknak, hallgatóknak egyaránt egy kiváló vadvízi kutatási terület jön létre, ahol a revitalizálódás dinamizmusa gyakorlatban is vizsgálható.

A Szövetség tagja a Magyar Országos Horgász Szövetségnek (MOHOSZ). A MOHOSZ az előzőekben részletezett kutatási- és oktatási témakörökben szintén rendelkezik élő együttműködéssel az alábbi intézményekkel:

- Pannon Egyetem (Veszprém),
- Szent István Egyetem Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kara (Gödöllő).

A Gyöngyös-patak revitalizációját követően várhatóan mindkét Egyetem a Szövetség közreműködésével gyakorlati és kutatási helyszíneként tudja használni a patakot.

A sebes pisztráng tiszta és hideg vizet igénylő halfaj, ezért hazánkban már Vas megyén kívül nagyon ritkán fordul elő. A Szövetség a sebes pisztrángok telepítését problémamentesen már az 1980-as évektől kezdve folyamatosan végzi a Gyöngyös-patakon. A Gyöngyös-patak pisztráng megtartó képességét a revitalizáció jelentősen tudja javítani. A patak Lukácsháza és Kőszeg közötti Sebes Pisztráng Tanösvényének fejlesztése által a sebes pisztráng a térség kiemelkedő jelentőségű őshonos halfaja tud lenni, melyre később a sebes pisztránghoz köthető programok épülhetnek (pl.: Kőszegi Pisztráng Napok stb.). A pisztráng aktív megjelenésével pedig Kőszeg területén is megvalósíthatóvá válna a lillafürdei Erdei Halsütőde mintájára egy Kőszegi Pisztrángsütőde is, mely a kőszegi chardonnay-val egy újabb kiváló gasztronómiai vonzerő lehetne a régióban.

A patak szakasz tudatos renaturálása stabilizálhatja a patak jó ökológiai állapotát, melyet jelentősen veszélyeztetnek az elmúlt években kialakult hektikus vízviszonyok. A patak vízmennyiségének és vízminőségének megóvása különösen fontos feladat, mert az Abért-tavak

rekreációs hasznosítása hosszú távon ellehetetlenül oxigénben gazdag, stabil állapotú be-tápláló patak nélkül. A tervezett projektjavaslat szerint 6–7 km-en kb. 60 db kőrakatból készített – vízjogi engedéllyel rendelkező – surrantó kerülne kialakításra. A természetközeli fenékküszöbök kialakításának ökológia célja:

- vízi élettér növelése,
- változó esés, sebesség és vízmélység kialakítása,
- menedékhelyek létrehozása a vízi élővilág számára aszályos időben,
- fokozott oxigénfelvétel biztosítása,
- a reofil halfajoknak szaporodó és vermelő területek kialakítása.

A horgászati és halélettani feltételek javulása mellett egy olyan természetközeli szakasz válik így elérhetővé a projekt célterületén, mely a természetjárók és fotósok kedvelt úticéljává válhat a jövőben. A Sebes Pisztráng Tanösvény táblázottságát és egyéb megközelíthetőségét, infrastruktúráját javító kis léptékű fejlesztésekkel jelentősen növelhető a terület idegenforgalmi vonzereje. Ahhoz, hogy hosszútávon fenntartható legyen a természetközeli állapot megőrzése, feltétlen szükséges a már említett 2 db (1 db Kőszeg felett, 1 db Kőszeg alatt) mesterségesen létesített uszadékfogó kialakítása a Gyöngyös-patakon, mely megakadályozza a kommunális hulladék és egyéb hordalékok bejutását Kőszegre és a tanösvény területére.

A Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége (Szövetség) a turizmus fejlesztése és a patak ökológiai kezelése során is potenciális partnerként kezelendő. Továbbá a fejlesztés során együtt kell működni a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatósággal, mint a patak vagyónkezelőjével.

Város-rehabilitációs beavatkozások

A fejlesztés szükségességét Kőszeg vonzáskörzetében a Gyöngyös-patak és szűk környezetének jelenlegi elhanyagolt állapota indokolja. A város történelmi belvárosa és a várost elkerülő Ausztriába vezető főút közé ékelődő területsáv nagyon eltérő minőségű. Kőszeg belvárosába a gépkocsival érkező ezen a sávon keresztül jut el. Az utak melyen áthalad alap nélküliek, túlnyomórészt kétszeresen felületzártak, kátyúsak, sok esetben tovább már nem kátyúzhatók. A járdák egyenetlenek, szintén nem javíthatók. A közvilágítás és a kommunális villamosenergia-ellátás, valamint a távközlési szolgáltatás betongyámokra rögzített fa oszlopokra való felfüggesztéssel valósul meg. Sem az elkerülő út menti új épületek, sem a be-kötő gyűjtőutak színvonala, beépítése, sem a hidak állapota nem méltó a történelmi belváros építészeti örökségéhez. Továbbá a kerékpárutak a szomszédos Ausztria kerékpárútjaival nincsenek összekötve, ami a turizmus növekedésének egyik alapját képezhetné.

A projektelem kapcsán tervezett építési munkálatok kiterjednek a patakpart teljes megújítására, patakrendezésre, útépitésre, parképítésre, híd- és támfalépítésre, valamint kiszolgáló létesítmények kialakítására is.

7.3.1.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt fő (átfogó) célja

A Gyöngyös-patak Kőszeg történelmi városmagjától messze, kissé félreeső helyen található. Ennek árvízvédelmi okai vannak. Jelen projekt célja a Gyöngyös-partját bekapcsolni a város helyi és turisztikai vérkeringésébe.

A fejlesztés összhangban van a KRAFT programban tervezett több fontos fejlesztési elemmel, mint például a volt MÁV Gyermekotthon, a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, valamint az Abért-tavak projektjével.

A két patak (Gyöngyös-patak, Malomárok) közéne és környékének revitalizációja kiemelt célként szerepel Kőszeg Városának fejlesztési elképzelései között. Cél, hogy az elfeledett történelmi vízpart újra szerves része legyen a városnak és a patakköz a város új zöld tengelyeként funkcionálhasson, ezzel is kapcsolatot teremtve a város keleti és nyugati része között.

Konkrét célok

A komplex fejlesztési terület a hozzá kapcsolódó infrastruktúrával együtt egészen a Kőszeg északi részén található Csónakázó-tótól, a városon át a Kőszegtől délre fekvő Abért-tavakig tartana. Az érintett szakaszon a fejlesztések eredményeképpen az alábbi célok valósulnak meg a Gyöngyös-patak revitalizációjának jegyében:

- A 3 km-es „zöld sziget” elszőlődésének megállítása.
- A város „belső” autós forgalmának csökkentése és a kerékpáros infrastruktúra bővítése.
- Az osztrák kerékpáros turisták bevonása.
- A város két végén lévő, északi és déli természetvédelmi területet szerves bekapcsolása a város életébe.
- A jelenleg szétszabdalt parkterületek összekötése.
- A fejlesztés új szabadtéri rendezvényeknek nyithat teret a belvárosban.
- A Gyöngyös jobb partjának rendezése, és kibővítése vizes élőhelyekkel.
- A város és a park területén a szükséges közműkiváltások megvalósítása.
- A park növényállományának megújítása.
- A város teljes hosszában, a sík területeken rekreációs lehetőségek kialakítása.

- A revitalizáció következtében biztosítani a kirándulók számára a vízhez való hozzáférést.
- A fejlesztés hatására a területet a történelmi városközpont színvonalához emelni.
- A vízgyűjtő területekről, a város északnyugati–nyugati részén lévő dombokról lefolyó vizeket a kártétel nélkül lehessen elvezetni a befogadó Gyöngyös–patakba.
- A város kelet–nyugati és észak– déli átjárhatóságának javítása.
- Az ár– és belvízi veszélyeztetettség lecsökkentése.
- A halállomány megóvása és a sporthorgászat népszerűsítése.
- Vonzó és inspiráló tér kerül kialakításra a városba tervezett kutatási és felsőoktatási intézmények használói (professzorok, kutatók, hallgatók) számára, amely egyfajta találkozási felületté is válhat.

A vonzerővé fejlesztett Gyöngyös–patak és környéke revitalizációjának „rétegei”:

- Turisztikai vonzerőfejlesztés.
- Városfejlesztés.
- Sport és rekreáció.
- Környezeti–ökológiai megóvás.

A projekt által **elvárt eredmények, hatások**

- A Gyöngyös–patak és Malomárok mederrendezésével, valamint a hozzájuk kapcsolódó közterületek felújításával kibővülnek azok hasznosítási funkciói, illetve a fejlesztési területek be tudnak kapcsolódni a városi vérkeringésbe. Ezzel megvalósulhat az eddig elhanyagolt területek revitalizációs, rekreációs megújítása.
- A kiépítendő csapadékvíz elvezető rendszerekkel, valamint az árvízvédelmi beruházásokkal megoldható Kőszeg árvízi védelme.
- Surrantók és uszadékfogók megépítésével megvalósulhat, a halállomány, valamint a patak ökológiájának megóvása, ami később az erre épülő turizmus fejlesztésének alapját képezheti.
- Az infrastrukturális fejlesztésekkel megvalósítható a kerékpáros, autós, valamint gyalogos közlekedés fejlesztése, mely a városi közlekedését javítását fogja eredményezni.

Célcsoportok

A tervezett beruházás megvalósításával a Kőszegre érkezők között mind belföldi, mind külföldi látogatók érkezésére számítunk, tekintettel arra, hogy megjelenik egy eddig csak korlátozottan hozzáférhető vízfelület, amit rekreációs tevékenységekre, valamint sporthorgászatra is alkalmassá válik. Továbbá minden Kőszegre látogató és helyi lakos számára jelentőséggel bír a beruházás, hiszen a sokrétű fejlesztéseknek köszönhetően mind a város napi

életére, mind a minőségi turizmus kialakulására jelentős befolyással lesz a bemutatott projekt.

Közvetlen célcsoportok

- A vonzerő potenciális látogatói azok a bel- és külföldi utazók, akiknek elsődleges vonzerőt jelent Kőszeg, valamint a Gyöngyös–patak:
 - **horgászturizmusban résztvevők**: azok a turisták, akiket a pisztrángok, vagy a sporthorgászat lehetőségei miatt érkeznék;
 - **természetjárók, aktív turisták**: túrázók, kerékpárosok, természetvédők, akik érdeklődési körében elsősorban a térség földrajzi adottságai, a Kőszegi–hegység mellett a Gyöngyös–patak és a szervesen hozzá kapcsolódó Csónakázó-tó vonzerői állnak.
- Azok a Nyugat–Dunántúlra, Kőszeg környékére látogató turisták, akik alternatív programként, az itt tartózkodás színesítéseként választhatják Kőszeg felkeresését:
 - a felsőoktatási, kutatási programok résztvevői,
 - a térségben pihenők (Sopron, Szombathely, Bük, Sárvár vendégei),
 - különféle rendezvények, illetve tematikus utak résztvevői,
 - az itt található, a turizmus más irányaihoz (kulturális, vallási, aktív-, öko-, vadászturizmus stb.) tartozó látogatók.
- A **térségi**, illetve a **helyi lakosság**.
- **Kőszeg Város Önkormányzata**, amely számára lehetőség nyílik a fenntartásában lévő múzeumi intézmények racionális, hatékony működtetésére.

A közvetlen célcsoportba az utazás típusa szerint

- **egyéni utazók** (utazásaikat előre megtervezik és maguk szervezik),
- **csopartos utazók** (utazási irodák, utazásszervezők, iskolák, egyesületek stb. segítségével kerül kiválasztásra az úti cél) egyaránt bele tartoznak.

Közvetett célcsoport

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- **Vállalkozások** célközönséggé válhatnak azzal, hogy a fejlesztések kapcsán a térségbe érkező diákok, látogatók, egyéb érdeklődők kiszolgálására építenek, illetve a projekt-elemek valamilyen szintű partnerévé válnak.
- A **régiós és területi turisztikai szolgáltatókat** is érintik a tervezett fejlesztések, hiszen olyan sokszínű rendezvények, turisztikai szolgáltatások jelennek meg a területen, amely kiegészítő szolgáltatások, programok nyújtását várja el más szolgáltatóktól.

7.3.1.4.A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A Gyöngyös-patak és környékének revitalizációjára vonatkozóan, a projektem jelenlegi kidolgozottsága mellett, az alábbi táblázat a projekt előkészítésének ütemezését mutatja be.

36. táblázat: A projekt tervezett ütemezése

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Közbeszerzési feladatok																								
Tervezés																								
Részletes megvalósítási tervek elkészítése																								
Engedélyeztetés																								
Kivitelezés																								

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- „Gyöngyszemünk-e Gyöngyösünk” Gyöngyös-patak rekreációs övezet tervezési koncepció megléte (AT-HU/05/01/006 Az Ausztria–Magyarország INTERREG III.A program 2004–2006 keretében).

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- A fejlesztési terület érintett ingatlanjai tulajdonviszonyának rendezése.
- A rendezési terv és a projekt koncepciójában szereplő tartalom összhangjának megteremtése.
- A fejlesztéshez szükséges engedélyek beszerzése.
- Kiviteli tervdokumentáció elkészítése.
- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.
 - Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.
 - Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
 - Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

7.3.1.5.A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek bruttó összegben kerültek megadásra, mivel Kőszegi Város Önkormányzata alanya az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában nem igényel vissza ÁFÁ-t.

37. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (tervezés, közbeszerzés, ingatlanvásárlás)	82.262.972
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	123.875.543
Megvalósítás költségei (kivitelezés, eszközbeszerzés, immateriális javak)	2.193.722.673
Projekt összköltsége	2.399.861.188

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- Bevételek:
 - sporthorgászatból (napijegyek, bérletek) és egyéb turizmusból (pl. rendezvények bevételei, területbérbeadás) származó bevételek,
 - a terület egyes részeinek bérbeadásából származó bevételek,
 - a növekvő turizmusból származó önkormányzati többletbevételek (pl. idgenforgalmi adó növekmény),
 - a jövőbeli árvizi károk elmaradása miatti megtakarítás.
- Kiadások:
 - a Gyöngyös-patak és környezetének fenntartási költségei,
 - az Önkormányzat tulajdonában lévő szolgáltató egységek költségei.

7.3.2. KŐSZEGI ABÉRT-TAVAK REKREÁCIÓS FEJLESZTÉSE

7.3.2.1.A PROJEKT HELYSZÍNÉNEK BEMUTATÁSA

Az Abért-tavak Kőszegtől délre, Lukácsháza felé félúton, Kőszegfalva magasságában helyezkednek el. A tavak tulajdonképpen árvízi tározókként kerültek megépítésre 2008 és 2010 között Európai Unió támogatással¹⁶. Ennek szükségességét az 1965-ös nagy árvíz

¹⁶ <http://www.lukacshazitarozo.hu/>

igazolta, mely jelentős károkat okozott a környéken és súlyosan érintette Szombathely egyes részeit is. A tavakat Abért László műszaki igazgató–helyettesről nevezték el, aki a tározó építéséről hazafelé vezető úton közúti baleset következtében elhunyt.

27. kép: Abért-tavak (Kőszeg–Lukácsháza víztározó)
(forrás: www.wikimapia.org)

A fejlesztés nem csak árvízvédelmi szempontból volt jelentős, hanem a projekt ökológiai hatása is kifejezetten kedvezőnek bizonyult. A 9, illetve 16 hektár területű tavak kedvező vizes, nedves élőhely adottságokat teremtettek (sekély vízmélység, természetes partvonal stb.). Ennek következtében, mind ezen a területen, mind Vas megyében, egy új növényfaj jelent meg, az úgynevezett tündérfátyol, amely Magyarország területén védettnek növénynek számít. Az Abért-tavak vízutánpótlását a Gyöngyös-patak, mint betápláló patak biztosítja.

7.3.2.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI ISMERTETÉSE

A projekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett Kőszeg Város Önkormányzata. A tározó építése közben, a kivitelezés munkák utolsó szakaszában, a Vízügyi Igazgatóság megkereste Kőszeg Város Önkormányzatát, hogy a tómeder kialakításával kapcsolatban lehetőség kínálkozik egy jövőbeni fejlesztés megvalósítása érdekében olyan meder kialakítására, amely lehetővé teszi természetes fürdőhely létrehozását. 2010. májusában a Képviselő-testület a vázlattervet elfogadva kifejezte azon szándékát, hogy a tavak hasznosításával foglalkozni kell. Ennek érdekében a rendezési tervekben fejlesztési területként jelölte ki a tavak és környezetük területét, pontosítva a tavak keleti vonulatát a 87 számú főútvonallal párhuzamosan.

A tavak környezetében lévő fejlesztéssel érintett terület több, mint 50 hektárt tesz ki. A projekt jelenlegi szakaszában még nem ismert a pontos műszaki tartalom, az majd csak az elő-

készítési tevékenységeket követően határozható meg részleteiben. A jelenlegi koncepció alapján a tavak és körülöttük lévő több mint 50 hektáros terület rekreációs célú fejlesztése valósul meg, mely szorosan kapcsolódik a Gyöngyös–patak revitalizációját célzó projekt-elemhez.

A komplex fejlesztés a tavakhoz és közvetlen környezetükhöz kapcsolódó infrastruktúrával és a tó területe felett lévő északi terület, valamint a tó területétől délre lévő területek bevonásával. A területen az alábbi jóléti és rekreációs fejlesztések valósulnak meg:

- természetes fürdőhely létrehozása, sporthorgászat telepítése – Abért II. tó,
- gyermekek részére vízi-sportok oktatására alkalmas hely kialakítása: kajak, kenu és gyermek-sárkányhajó – Abért I. tó,
- szabadtéri sportolás (sporteszközök, sportpályák) feltételeinek megteremtése,
- nagy zöldfelületen kialakított szabadtéri játszóterek, sétányok létesítése,
- kerékpáros centrum kialakítása,
- kilátó megvalósítása madarak megfigyelés céljából,
- a tervezett kiszolgáló épület mellett rendezvényi tér kialakítása,
- kemping létesítése,
- a kapcsolódó infrastruktúra kiépítése (nyomvonalas vezetékek, bekötő és belső hálózati utak, új csomópont, kerékpárút, parkolók stb.),
- a létesítmények fenntartásához szükséges építmények (vendéglátás, szociális egységek, pihenő helyek, információs táblák stb.) telepítése,
- tömegközlekedési eszközök fogadására alkalmas terület kialakítása,
- a vízi- és horgászsport infrastruktúrájának megteremtése (tájba illő stégek, kikötők sólyával, partvédelem, az Abért I. tónál kis szakaszon történő mélyítés a sziget megkerüléséhez stb.),
- a kőszegi bekötő híd és a lukácsházi tározó műtárgy közötti szakaszon sebespiztráng-élőhely (surrantók, uszadék fogó stb.) és tanösvény (gyalogos útvonal információs táblákkal a Gyöngyös–patak völgyének élővilágával, rekreációs tanösvény) kialakítása.

Az Abért-tavakon 2012. év tavaszán a Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége megkezdte a Halászati Hatóság által jóváhagyott Halgazdálkodási Tervének megvalósítását, melyben szigorúan őshonos halfajok telepítése szerepelt. A környező lakosok és a Szövetség horgászai számára is kedvezőtlen helyzet kezdett kialakulni a tavakon 2012. év nyarára, mert a tavakat teljesen benőtte a süllőhínár, ezzel ellehetetlenítve annak horgász célú és egyéb hasznosítását. A probléma azonnali megoldása érdekében a Szövetség hosszas engedélyezési eljárás után az illetékes hatóságok hozzájárulásával, a köztudottan vízínövényeket

fogyasztó amur halfaj telepítését tudta végrehajtani, melynek eredményeként a tavakon 2014. évre megszűnt a vízi növényzet túlburjánzása és ismét hasznosíthatóvá váltak a tavak.

A tavakban jelenleg fogható halfajok: ponty, amur, domolykó, süllő, csuka, balin, csapó sügér, dévérkeszeg, bodorka, vörösszárnyú keszeg és kűsz.

Az Abért-tavak esetében a Szövetség hosszú távú célja a jó ökológiai állapotú catch and release tó (fogd meg és engedd el) sporthorgászvíz fenntartása és védelme a környékbeli és a távolabb lakó, valamint a külföldi horgászok részére. A 2014. évben az Abért I. tavon még nem lehetett horgászni a stabil halfauna kialakítása miatt, de az Abért II. tavon már megkezdődött a sporthorgászat. A Szövetség szervezésében több nagy létszámú megyei és nemzetközi horgászverseny volt, mely megfelelő vízparti infrastruktúra (tájba illő műanyag horgászstégek, partvédelem megerősítése, szerviz utak, pihenőhelyek stb.) kialakítását követően várhatóan tovább fokozható.

12. ábra: Abért-tavak

A projekt során tervezett együttműködések

Az Abért-tavak horgászati és halgazdálkodási joga egyaránt a Szövetség kezelésében van. Kőszeg Város Önkormányzata megállapodást kötött a Szövetséggel, melyben rögzítésre kerültek a tavak használatával kapcsolatos feltételek többek között, hogy a Szövetség tudomásul veszi az önkormányzat fejlesztési szándékait.

A hatályos rendezési terv is lehetővé teszi a területek fejlesztését, de a záró véleményezés alatt lévő terv már konkrétabban tartalmazza a terület beépítését. Mivel a fejlesztéshez Kőszeg Város Önkormányzata szükségesnek tartja a tavak keleti vonulatában újabb terület felhasználást, így ennek megfelelően kezdeményezik a rendezési terv ilyen irányú módosítását.

7.3.2.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt fő célja

A tavak és körülöttük lévő több mint 50 hektáros terület rekreációs célú fejlesztése, mely szorosan kapcsolódik a Gyöngyös–patak revitalizációját célzó projekthez.

Konkrét célok

- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - A térség sport- és rekreációs lehetőségeinek bővítése.
 - Természetes fürdőhely létrehozása, sporthorgászat lehetőségeinek erősítése.
 - Szabadtéri rendezvényter kialakítása, szálláslehetőség bővítése (kemping létesítése).
 - A térség vonzerejének, turisztikai kínálatának új, fenntartható szolgáltatási elemekkel történő bővítése, valamint vendégforgalmának növelése.
 - A programkínálat bővítése és komplexebbé tétele.
 - Az új szolgáltatási elemek által újabb célcsoportok elérése.
 - Kerékpáros és aktív turizmus fejlesztése.
 - A helyi hagyományokra, erőforrásokra épülő gazdasági növekedés megteremtése.
 - A környezeti állapot javítása.
 - A társadalmi–gazdasági–ökológiai fenntarthatóság együttes megteremtése.
 - A helyi elköteleződés növelése és helyi összefogások erősítése
 - A Kőszeg–Szombathely város–együttes kapcsolat szorosabbra fűzése.
- Vállalkozás–fejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Üzleti szereplők számára vonzó települési környezet megteremtése.
 - Vállalkozói kultúra és környezet fejlesztése.
 - A térség vállalkozásainak dinamizálása, a vállalkozói tőke megmozgatása, további fejlesztési igények generálása.

A vonzerővé fejlesztett árvízi tározók új hasznosításának „rétegei”

- Turisztikai vonzerőfejlesztés.
- Rekreáció.
- Környezeti–ökológiai megóvás.

Célcsoportok

A tervezett beruházás megvalósításával a tavak potenciális látogatói között mind **belföldi**, mind **külföldi** látogatók érkezésére számítunk, tekintettel arra, hogy a környéken már meglévő híres és népszerű fürdők alternatívájaként (Lutzmannsburg, Bad Tatzmannsdorf, Lockenhaus, Bükkfürdő, Sárvár stb.) megjelenik a természetes vízfelület mint fürdőzésre, vízisportokra, valamint sporthorgászatra alkalmas terület.

Közvetlen célcsoportok

- A vonzerő potenciális látogatói azok a bel- és külföldi utazók, akiknek ***elsődleges vonzerőt jelent Kőszeg térsége és az Abért-tavak:***
 - természetjárók, öko- és aktív turisták: túrázók, kerékpárosok, természetvédők, akik érdeklődési körében elsősorban a térség földrajzi adottságai, a Kőszegi-hegység mellett a Gyöngyös-patak és a szervesen hozzá kapcsolódó Abért-tavak vonzerői állnak,
 - horgász turizmus, sporthorgászat miatt érkezők.
- Azok a Nyugat-Dunántúlra, Kőszeg környékére látogató turisták, akik ***alternatív programként, az itt tartózkodás színesítéseként választhatják az Abért-tavak felkeresését:***
 - a felsőoktatási, kutatási programok résztvevői,
 - a térségben pihenők (Sopron, Szombathely, Bük, Sárvár vendégei),
 - rendezvények, illetve tematikus utak résztvevői, fesztivál vendégek: a meglévő események látogatói (pl. Nemzetközi Nyári Egyetem, Szőlő Jövésnek Könyve programsorozat, Kőszegi Szüret, Tranzit – Fesztivál a határon, Kőszegi Ostromnapok),
 - az itt található, a turizmus más irányaihoz (vallási, kulturális, vadász- stb.) tartozó látogatók.
- A ***térségi***, illetve a ***helyi lakosság***: számukra egyrészt közvetlen munkahelyteremtés valósul meg, másrészt lehetőség adódik a projektelemekhez kapcsolódóan különféle bedolgozási és beszállítási lehetőségek kihasználására, továbbá a település olyan szolgáltatási körrel bővül, ami a lakosok jóléti szintjét emeli meg, és a kényelmüket szolgálja (felértékelődik lakókörnyezetük),
- ***Kőszeg Város Önkormányzata.***

A közvetlen célcsoportba az utazás típusa szerint

- ***egyéni utazók*** (utazásaikat előre megtervezik és maguk szervezik),
- ***csoporthoz tartozó utazók*** (utazási irodák, utazásszervezők, iskolák, egyesületek stb. segítségével kerül kiválasztásra az úti cél)

egyaránt bele tartoznak.

Közvetett célcsoportok

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- A térség **meglévő oktatási intézményei** a projekt hatására kibővült lehetőségek (pl. interaktív biológia és földrajz órák) tükrében.
- **Vállalkozások** célközönséggé válhatnak azzal, hogy a fejlesztések kapcsán a térségbe érkező diákok, látogatók, egyéb érdeklődők kiszolgálására építenek, illetve a projekt-elemek valamilyen szintű partnerévé válnak.
- A **régiós és területi turisztikai szolgáltatókat** is érintik a tervezett fejlesztések, hiszen olyan sokszínű rendezvények, turisztikai szolgáltatások jelennek meg a területen, amely kiegészítő szolgáltatások, programok nyújtását várja el más szolgáltatóktól.

7.3.2.4. A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A tavak hasznosítására vonatkozóan, a projektelem jelenlegi kidolgozottsága mellett, az alábbi táblázat a projekt előkészítésének ütemezését mutatja be.

38. táblázat: A projekt tervezett ütemezése

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Fejlesztési területek tulajdonba szerzése																		
Környezetvédelmi hatástanulmány																		
Településrendezési eszközök módosítása																		
Régészeti kutatás																		
Közlekedési és építészeti koncepció – tervezői költségbecslés																		
Telekalakítások																		
Geodéziai felmérés																		
Külső közművek tervezése (engedélyezési és kiviteli tervek) – költségvetési kiírással																		
Közlekedési területek tervezése (út, parkolók és kerékpárút) engedélyezési és kiviteli tervek – költségvetési kiírással																		
Építészeti tervek (épületek, építmények stb.) engedélyezési és kiviteli tervek – költségvetési kiírással																		

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- A terület önkormányzati tulajdonba való kerülése folyamatban van, jelenleg állami tulajdon.
- A természetes fürdőhely kialakításához szükséges medermélység adott és a vízminősége várhatóan megfelelő a fürdőhely kialakításához.
- A hatályos rendezési terv is lehetővé teszi a területek fejlesztését, de a záró-véleményezés alatt lévő terv már konkrétan tartalmazza a terület beépítését.

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- A terület tulajdonviszonyának rendezése.
- A fejlesztéshez szükséges engedélyek beszerzése.
- Engedélyes és kiviteli tervdokumentációk elkészítése,
- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.
 - A pontos, végleges műszaki–szakmai tartalom összeállítása.
 - A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.
 - Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.
 - Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
 - Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

7.3.2.5. A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek bruttó összegben kerültek megadásra, mivel a Kőszegi Város Önkormányzata alanya az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában nem igényel vissza ÁFÁ-t.

39. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (közbeszerzés, tervezés, tanulmányok)	45.000.000
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	45.000.000
Megvalósítás költségei (kivitelezés, eszközbeszerzés)	1.010.000.000
Projekt összköltsége	1.100.000.000

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Unió támogatás lehet, várhatóan a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban (TOP) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- **Bevételek:**
 - sporthorgászatból származó bevételek,
 - a terület egyes részeinek (szolgáltatóknak történő) bérbeadásából származó bevételek,
 - helyi iparüzési adó a területen létesítendő szolgáltatóegységek által.
- **Kiadások:**
 - a tavaknak és környezetüknek fenntartási költségei,
 - az önkormányzat tulajdonában lévő szolgáltató egységek költségei,
 - a strand és a vízi-sprotok oktatására való hely fenntartási költségei,
 - rezsiköltség.

7.3.3. TURISZTIKAI FEJLESZTÉSEK

7.3.3.1. A PROJEKT HELYSZÍNEINEK BEMUTATÁSA

A fejlesztési terület földrajzi szempontból a Nyugat-Magyarországi-Peremvidék nagytájon belül az Alpokalja középtáj, Kőszegi-hegység elnevezésű kistáján helyezkedik el. A hegység északkelet-délnyugat irányban húzódó főgerincének legmagasabb pontja a 883 m magas Irottkő, a főgerincről leágazó oldalgerincek között meredek falu völgyek húzódnak. A domborzati forma az eróziós, valamint, patak völgyek és a hegycsúcsok változatos és különleges természeti szépséget teremtenek. A kőszegi hegység területe az Alpokalja éghajlati körzetébe tartozik, a térség klimatikus viszonyai, a kristálytisza levegő és a megfelelő páratartalom a lakosság jelentős számában megjelenő allergiás és asztmatikus megbetegedésekre gyógyhatással van.

Jelen projektben tervezett egyes elemek pontos helyszín meghatározása (helyrajzi szám szinten) folyamatban van, a projekt részletes kidolgozásának folyamatában várhatóak erre vonatkozóan pontos információk.

7.3.3.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI ISMERTETÉSE

A természeti környezet adta lehetőségek közül a Szabó-hegy és környékének fejlesztési lehetőségeire tesz javaslatot jelen fejezet, figyelembe véve, hogy a térség tájvédelmi körzet a „Natura 2000” része.

A városhatártól a Táborhegyig tartó terület tervezett fejlesztései a következők:

- **Interaktív információs tábla telepítése:**

A város főterén interaktív információs tábla létrehozása szükséges a KRAFT projekt Kőszegi-hegységet érintő turisztikai és rekreációs programjairól, mely széleskörű tájékoztatást adhat Kőszeg és környékének összes látnivalójáról, turisztikai szempontból fontos szolgáltatásokról.

- **Útépítési, útajítási, valamint közlekedésfejlesztési feladatok megvalósítása:**

A meglévő hegyi utakat a Kőszeg város táblától a táborhegyi objektumig járhatóvá kell tenni (ez valahol javítást, valahol teljesen új aszfaltozást igényel). Az úthoz kapcsolódóan megfelelő számú jármű megállására alkalmas parkolókat kell építeni a következő helyeken:

- sífelvonónál kb. 20 db,
- Okmányosnál kb. 50 db,
- Keresztkút 1. kb. 10 db,
- Keresztkúti Pihenőhely kb. 20 db,
- Táborhegy kb. 20 db.

A városból a Szabó-hegyre felvezető út részben közút, részben „közforgalom elől el nem zárt” magánútnak minősül (ez utóbbi esetben az út kezelője a Szombathelyi Erdészeti Zrt.).

A hegyen történő közlekedésre új koncepciót kell kidolgozni az Önkormányzat, az Erdészeti Zrt. és a Természetvédelmi Hatóság részvételével. Az alapelv az, hogy az Okmányostól a Szabó-hegyet lehetőleg csak közösségi közlekedési eszközzel lehessen látogatni a közúton, kivétel ez alól azon vendégek, akik a Stajer-házakban, a Hörmann-forrásnál, illetőleg a Keresztkúti Pihenőhelyen (turistabázison) szállnak meg. A jelenlegi sorompós rendszert egy modern beléptető rendszerre kell cserélni (pl.: napelemmel működő, rendszámfelismerő automaták).

Fontos feladat, hogy a látogatókat szállító közlekedési eszközök a tájvédelemhez kapcsolódó előírások figyelembe vételével kerüljenek kiválasztásra. Ki kell dolgozni a Kőszeg központjából induló kisbuszos járatok működési feltételeit, az üzemben tartás költségeit, a menetrendet és díjazást.

▪ **Szénsavas kútra épülő ivópavilon létesítése:**

A kútnál egy úgynevezett „ivópavilont” kell létesíteni, ahol a megpihenő vendégek kulturált környezetben, leülve kóstolhatják, fogyaszthatják a szénsavas vizet (adagolás műanyag poharak biztosítása). A pavilonba tájékoztató táblán kell bemutatni a víz hatását, s külön tájékoztatók adnának útbaigazítást a kőszegi hegyen lévő természetes vizekről és természetes vízfogyasztási lehetőségekről (Hétforrás, Hörmann–forrás, Keresztkúti–forrás). A pavilon kb. 50 m²-es faszerkezetű épület nagy üvegfelületekkel, belül kulturált asztalok és székek. Ez az egység állandó személyzet nélkül működik, tisztántartását, takarítását napi rendszerességgel kell megoldani.

▪ **Sífelvonó, síház környékének rendbetétele:**

A jelenlegi sífelvonót le kell bontani, miután a sífelvonó elavult műszaki szerkezetű ezért a felújítása rendkívül költséges és a mai kor igényeinek nem felel meg. A meglévő „melegedő ház” és annak környezetéből egy autós és turista megállóhelyet kell kialakítani, amely esőbeállóként működik, egy-két kültéri és beltéri asztallal, székekkel biztosítják az átmenő forgalmat.

▪ **Okmányos vendégfogadási feltételeinek javítása:**

Ezen fejlesztés kulturált gépkocsi parkolási lehetőség és buszmegálló kialakítását, valamint egy, a helyi lehetőségeket bemutató interaktív tájékoztató tábla elhelyezését jelenti. Az Okmányosnál jelenleg büfé működik magánvállalkozó üzemeltetésében, melyhez kapcsolódóan szociális blokk kialakítása szükséges fejlesztés. Az Okmányosnál célszerű kialakítani az innen induló erdészeti utak igénybevételének lehetőségeit (beléptető rendszer).

▪ **Hétforrás turista pihenőhely fejlesztése:**

A Hétforrás 427 m magasan fekszik a tengerszint felett, egy völgykatlanban, az erdei úttól kb. 100 méterre. Közvetlen közelében található az erdei határátkelőhely. Jelenleg a korábban határőr laktanyaként működő épületegyüttes életveszélyes állapotban van, bontását soron kívül el kell rendelni.

A Hétforrás völgykatlanban való fekvése indokolja, hogy a területen ne létesüljön turista szálláshely, hanem a kiránduló ember, az aktív és a kisgyerekes családok turisták számára nyújtson rövidtávú pihenési és szórakozási lehetőséget. Kulturált környezetben az idelátogató kirándulók élvezzék a Hétforrás csodálatos vizét, erdei környezetben felnőttek és gyerekek egyaránt tudjanak játszani, sportolni, pihenni, étkezni (egy gyermekjátszótér és egy felnőtt játszótér sportelemekkel stb.).

A lebontandó laktanya területén esőbeálló, pihenőhely és kiszolgáló helyiségek kialakítása javasolt, tájba illő építészeti stílusban (faszerkezetű pavilon nagy üvegfelületekkel). Az épülethez kapcsolódóan kb. 100 m² lekövezett rendezvényhelyszín kialakítása szükséges, valamint 1–2 biztonságos tűzgyújtási hely. A terület világítását korszerű energiatakarékos eszközökkel kell megoldani.

A terület használatának településrendezési tervben rögzített módja: „védett területen lévő kialakult telekállapotú, turisztikai, természetvédelmi célokat szolgáló különleges terület.”

▪ **Tematikus erdészeti és vadászati információs pont kialakítása Keresztkúton:**

Az erdei úttól 1–2 méterre egy faszerkezetű kilátót kell építeni, ahol az itt áthaladó turisták csodálatos panorámában élvezhetik az Óház–kilátó épületének látványát, valamint minden évszakban az Alpok nyúlványainak és a meredek falú völgyek látványát. (Ezen az útszakaszon a kitérő kiszélesítése is célszerű, a fát szállító kamionok a teljes útszakaszt elfoglalják).

A terület Kőszegi Tájvédelmi Körzethez tartozik, Natura 2000 terület. A terület használatának Kőszeg város településrendezési tervében rögzített módja: „védett területen lévő kialakult telekállapotú, turisztikai, természetvédelmi célokat szolgáló különleges terület.”

▪ **Keresztkúti Pihenőhely fejlesztése:**

A lent felsorolt Kőszeg város közigazgatási területén természetben található két helyrajzi szám alatti – volt határőr laktanya – ingatlan 2002. évben került magántulajdonba, azzal a céllal, hogy erdei pihenőhely és klimatikus szálloda kerül megépítésre, szakaszos ütemterv alapján. A Kőszegi hegységben a Keresztkút csúcs alatt 470 méterrel a tengerszint felett elhelyezkedő ingatlan idegenforgalmi és turisztikai célokat szolgáló üdülő-, rekreációs centrummá történő átalakítását nagymértékben motiválta, hogy a kiválasztott helyen az Alpokalja klímája (tisztá, páradús levegő) gyógyító és megelőző hatású. A klíma alkalmas a káros környezeti hatások miatt kialakult légúti megbetegedések gyógyítására. Gyönyörű természeti környezet a mentális egészség megőrzésében is szerepet játszik.

Az újjáépítés, átalakítás célja az volt, hogy az egynapos turistavendég és a hosszabb tartózkodást igénylő vendégek számára egyaránt megfelelő szolgáltatást tudjon nyújtani az üdülőcentrum.

Az építkezés első üteme 2002–2006 években megvalósult: 2 önálló épületben 2–2 db 65 m²-es, kétszobás vendégház és a 75 m² alapterületű turistaszálló, valamint a lovarda épületből kialakításra került egy 40–50 fő befogadására alkalmas 100m²-es rendezvényhelyszín (ugyan ebben az épületben kialakításra került melegítő konyha, kétnemű mosdó, zuhanyozó, WC).

A terep rendezése számtalan olyan lehetőséget adott, amit részben a meglévő korábbi felépítmények átépítése tett lehetővé, pl. borospince, valamint gyermekjátszó, kerti tó, állatsimogató, meditációs hely (kápolna), szalonnasütő hely stb., mely a hangulatos vendéglátáshoz nélkülözhetetlen.

A fejlesztés második üteme (2007–2010 években) nem kezdődött el, forráshiány miatt.

A volt laktanya épület fejlesztésével kialakításra kerülő tervezett 30 szobás szálloda kifejezetten a végső célt – rekreációs üdülőcentrum létrehozását – szolgálja. A szálloda épületen belül – annak kismértékű bővítésével lehetővé válna egy korszerű technológiájú és egészséges étkezést előtérbe helyező melegkonyhás étterem kialakítása. A szabadtéri sport és játékterek mellett a szállodán belül kialakításra kerülne egy, a prevenciót és rekreációt szolgáló egység.

A szállodai szolgáltatások mellett a hely specialitása lenne – élve a természet adta adottságokkal (csend, nyugalom, jó levegő, a természet szépsége) –, hogy Kőszeg város új fejlődési irányának megfelelő tudásközpont munkáját segítő egység kerülne kialakításra, ahol professzorok, kutatók, diákok erdei környezetben tudnak elmélyülni tudományos munkájukban.

Nem csak a Keresztkúti pihenőhely fejlesztése igényli, hanem minden felsorolt helyszín fejlesztése a biztonságos víz, szennyvíz, korszerű energia ellátását szélessávú internetes hálózat kiépítését.

A területen egy kombinált sportpálya kialakítása, mely alkalmas foci, kézilabda, kosárlabda, röplabda, tenisz sportok űzésére.

A KRAFT program által megfogalmazott célok egyik eszköze lehetne a Keresztkúti pihenőhely fejlesztésének, bővítésének megvalósítása.

A KRAFT programban több helyen megfogalmazódik: „a kreatív város nem csak tudományos élet feltételeinek megteremtését jelenti, legalább ugyan annyira fontos a kultúra, a sport, a kikapcsolódás egyéb formáinak mindennapokba történő szerves beépítése, minél szélesebb körű, változatosabb megjelenésük elérése.”

A KRAFT program célja, hogy a tudományos élet feltételeinek megteremtése egyben a helyi lakosság életkörülményeinek javítását is eredményezze, részesévé tudjon válni a fejlődésnek (munkahelyteremtés, életszínvonal növekedés és a rekreációs lehetőségek biztosítása).

A terület fejlesztése feltételezi az egyidejűleg megvalósuló infrastruktúra kialakítását (megfelelő út, parkoló és buszmegálló kialakítása).

A következő pontban ismertetett Táborhegyi fejlesztés és a Keresztkúti pihenőhely továbbfejlesztése egy egységben, szolgáltatásaiban egymást kiegészítve lehetne a „kreatív város és a természet” olyan találkozási pontja, mely a KRAFT program tudományos feladatainak ellátásához nélkülözhetetlen rekreációs potenciált is jelentené.

Nem elhanyagolható a két fejlesztés természetbeni helyszíne és különleges adottsága, hogy a völgyben elhelyezkedő osztrák kisvárosok, falvak távolsága gyalogosan 30 perc. Nem véletlen, hogy a szóhagyományok alapján erre a környékre teszik a „bábaasszonyok útját” ahol valamikor nem csak gyalogosan, hanem az erdők között vágott szekérúton közlekedtek.

▪ **Táborhegyi vadaspark és kilátó létesítése:**

A Kőszegi hegység ismert hegycsúcsai közé tartozik 646 méter magasságával, azonban ismertsége nem a látogatottságát jelenti, hisz fél évszázadon keresztül teljesen elzárt terület volt. A több mint 10 éve tevékenységében felhagyott objektum jelenlegi felépítményeit az idő és a szándékos rongálások a karbantartás és az őrzés hiánya teljesen tönkretette látványában zavaró, a pusztulás minden nyomát magán viselő területté vált. A területen különleges értéket jelenthet a kilátóvá alakítható katonai műtárgy. Jelentős számú épület bontása nélkül a terület nem válhat turisztikai célponttá. Ezen objektum fejlesztése során egyrészt eltűnnének a még sok helyen fellelhető katonaság működéséből itt maradt tájsebek, szeméthegek, törmelékek, másrésztől nemcsak helyi, hanem országos természetvédelmi, turisztikai látványosság jönne létre az Írottkő–kilátó együttesével.

Ez a terület alkalmas arra, hogy a város és a természet összekapcsolódásának végpontja legyen, amire szinte felfűződnek azok a turisztikai, illetve rekreációs objektumok, melyek a KRAFT program által a Kőszegi–hegységben megvalósíthatók.

Ezen a területen egy egész évben működő turista látványosság és rekreációs egység kialakítása a cél. A természeti adottságok figyelembevételével a területen az erdőszettel közösen vadaspark kialakítását javasoljuk, mely keretein belül olyan mozgáskultúrát fejlesztő játszótér kialakítása lenne a cél, mely eltér a hagyományos mindennapi játszótéri formától.

Bakancsos turistaszállás esetleg kialakítható a meglévő és megtartható épületegyüttesek valamelyikéből.

A természeti adottságokat kihasználva a Keresztkúti erdei pihenőhely és a Táborhegy tornapályával való összefűzése különleges sportolási lehetőséget biztosítana.

Az adótorony adta lehetőséget kihasználva, annak átalakításával kilátó létrehozására van lehetőség, melynek fenntartható forrását a vadaspark, a kilátó bevételéből és önkormányzati, vagy erdőszeti támogatásból kell biztosítani.

A Táborhegyen, illetve környékén lehetne egy határon átnyúló projekt keretében megépíteni a felvonót (libegőt), mely egy sajátos turisztikai attrakciót jelentene és összekötné a két országot.

A Táborhegyi turisztikai attrakció széles célcsoportnak adna programot, beleértve a helyi lakósságot és az iskolai turizmust.

A terület használatának településrendezési tervben rögzített módja: „védett területen lévő kialakult telekállapotú, turisztikai, természetvédelmi célokat szolgáló különleges terület.”

▪ **Kőszegi bor és gasztronómiai excellence fejlesztése, működtetése:**

- A jelenleg meglévő Borárium, Postamúzeum, Pálinkárium helyén egy excellence borbár és vinotéka kialakítása, mely alkalmas magas igényeket támaztó gasztronómiai elvárásokat kielégíteni.
- Állófogadások, borászati bemutatók színterét biztosító rendezvényközpont.
- Bor és Gasztró Excellence Oktatási Központ kialakítása.
- Az Oktatási Központ keretein belül a Vásárcsarnok területén bemutató főző programok lebonyolítása.
- Udvarán mondén, borra és fine dining étkezésre alapuló mediterrán, „Toscán udvar” klub rendszerben működő éjszakai szórakozóhely létesítése.

▪ **Egyéb fejlesztések megvalósítása**

- Korcsolyapálya kialakítása: Kőszegen a téli időszakban a rekreációs lehetőség rendkívül kevés. A Fő tér alkalmas arra, hogy novembertől február végéig mobil sátorral fedett korcsolyapálya kerüljön felállításra minden évben. A mérete kb. 300 m² lehet.
- Királyvölgyi játszótér létrehozása: A játszótér visszaidézná a török magyar időket és ennek hangulatában kerülne kialakításra (korhű török sátor, magyar tábor stb.) A játszótér felett a Szulejmán domb már kialakításra került.
- Sportcélú fejlesztések:
 - színvonalas 3–4 sávós tekepálya kialakítása,
 - műfüves focipálya kialakítása,
 - jelenlegi uszoda mellé, nyílt medencék (bébi, gyerek, úszó (min. 25 méter), élmény elemek, játszótér, napozási lehetőség) létesítése,
 - hegyi kerékpározás feltételeinek megteremtése, kijelölt erdei útvonalak és DH pályák létrehozása,
 - Síugró Centrum megépítése (K–15, K–30, K–60 méteres sáncok, kiszolgáló épület, felvonó, FIS szabványos)
Nemzetközi serdülő és utánpótlás táboroknak helyszín (versenysport) biztosítása. Magyarországon kuriózum, sok látogató is betérne (nézők, turisták). A melléte lévő területen kalandpark (korábban “Kenyérhegyi Kalandpark” projekt újra gondolása) megépítése, valamint a síugrást kiszolgáló, de a turista részére is használható elemek beépítése a parkba (egyensúly, koordináció, bátorság próba, piknik park, síugró szimulátor–kötélpálya).

7.3.3.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt fő célja

A cél olyan rekreációs lehetőségeket megvalósító projektek megvalósítása, melyek a térség turisztikai potenciáljának megfelelő hasznosítását teszik lehetővé, valamint a KRAFT programhoz kapcsolódva a tudományos élet feltételeinek megteremtéséhez nélkülözhetetlen, testi-lelki teljesítőkészség és képesség teljes kiaknázást, illetve helyreállítását eredményezik.

Konkrét célok

- Oktatáshoz, kutatáshoz kapcsolódó célok:
 - Nemzetközi léptékű, egyedi, magas szintű oktatási szolgáltatások nyújtásához okos városi megoldások megvalósítása.
- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Foglalkoztatás-bővítés, munkahelyteremtés.
 - A térség népességmegtartó erejének növelése, a képzettebb rétegek, valamint a fiatalok elvándorlásának megállítása, visszafordítása egy élhető modern város kialakításával.
 - A térség vonzerejének, turisztikai kínálatának új, fenntartható szolgáltatási elemekkel történő bővítése, valamint vendégforgalmának növelése.
 - Minőségi szálláshelyek létesítésének elősegítése.
 - Az új szolgáltatási elemek által újabb célcsoportok elérése.
 - Kerékpáros és aktív turizmusra épülő szolgáltatások fejlesztése.
 - A környezeti állapot javítása.
 - A társadalmi-gazdasági-ökológiai fenntarthatóság együttes megteremtése.
 - A helyi elköteleződés növelése és helyi összefogások erősítése.
- Vállalkozás-fejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Üzleti szereplők számára vonzó települési környezet megteremtése.
 - Vállalkozói kultúra és környezet fejlesztése.
 - A térség vállalkozásainak dinamizálása, a vállalkozói tőke megmozgatása, további fejlesztési igények generálása.

Célcsoportok

A tervezett szolgáltatások potenciális látogatói között mind *belföldi*, mind *külföldi* látogatók érkezésére számítunk, ami egyrészt Kőszeg meglévő vonzerőinek, azok népszerűségének köszönhető, valamint úgy gondoljuk, hogy a KRAFT programban és azon kívül

meghonosítani tervezett attrakciós elemek értelmezhető vonzáskörzete a jelenlegi határokon jócskán túlra nyúlhat.

Közvetlen célcsoportok

- A vonzerő potenciális látogatói azok a bel- és külföldi utazók, akiknek ***elsődleges vonzerőt jelent Kőszeg:***
 - természetjárók, öko- és aktív turisták: túrázók, kerékpárosok, természetvédők, akik érdeklődési körében elsősorban a térség földrajzi adottságai, a Kőszegi-hegység vonzerői állnak,
- Azok a Nyugat-Dunántúlra, Kőszeg környékére látogató turisták, akik ***alternatív programként, az itt tartózkodás színesítéseként választhatják a Kőszeg felkeresését:***
 - a felsőoktatási, kutatási programok résztvevői,
 - a térségben pihenők (Sopron, Szombathely, Bük, Sárvár vendégei),
 - rendezvények, illetve tematikus utak résztvevői, fesztivál vendégek: a meglévő események látogatói (pl. Nemzetközi Nyári Egyetem, Szőlő Jövésnek Könyve programsorozat, Kőszegi Szüret, Tranzit – Fesztivál a határon, Kőszegi Ostromnapok),
 - az itt található, a turizmus más irányaihoz (kulturális-, vallási-, horgász-, vadászturizmus stb.) tartozó látogatók.
- ***Kőszeg Város Önkormányzata***, amely számára lehetőség nyílik a város turizmusának, idegenforgalmának növelésére, a település vonzóbbá tételére (mind a lakosság, mind a turisták számára).

A közvetlen célcsoportba az utazás típusa szerint

- ***egyéni utazók*** (utazásaikat előre megtervezik és maguk szervezik),
- ***csoportos utazók*** (utazási irodák, utazásszervezők, iskolák, egyesületek stb. segítségével kerül kiválasztásra az úti cél)

egyaránt bele tartoznak.

Közvetett célcsoportok

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- ***Vállalkozások*** célközönséggé válhatnak azzal, hogy a fejlesztések kapcsán a térségbe érkező látogatók, egyéb érdeklődők kiszolgálására építenek, illetve a projektelemek valamilyen szintű partnerévé válnak.
- A ***régiós és területi turisztikai szolgáltatókat*** is érintik a tervezett fejlesztések, hiszen olyan sokszínű rendezvények, turisztikai szolgáltatások jelennek meg a területen, amely kiegészítő szolgáltatások, programok nyújtását várja el más szolgáltatóktól.

7.3.3.4. A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- Projekthelyszínek pontos felmérése, tulajdonviszonyok tisztázása.
- Egyeztetések lefolytatása a potenciális projektgazdával, szükséges szerződések megkötése.
- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.
 - A pontos, végleges műszaki–szakmai tartalom összeállítása.
 - A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.
 - Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.
 - Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
 - Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

7.3.3.5. A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

Mivel a pontos projektgazda kör még nem tisztázott, azt feltételezzük, hogy a potenciális kedvezményezettek alanyai az ÁFÁ-nak, egyes esetekben a beruházási költségek nettó, más esetekben bruttó összegben szükséges velük számolnunk. A projektelemek részletes kidolgozása folyamán a potenciális projektgazdák és az elszámolási módok tisztázásra kerülnek.

40. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (közbeszerzés, tervezés)	75.679.200
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	113.518.800
Megvalósítás költségei (kivitelezés, eszközbeszerzés, immateriális javak)	1.891.980.000
<i>Interaktív tájékoztatás; útépítés, útjavítás; közlekedésfejlesztés</i>	<i>190.500.000</i>
<i>Szénsavas ivókút fejlesztése</i>	<i>31.750.000</i>
<i>Sífelvonó, síház környékének rendezése</i>	<i>25.400.000</i>
<i>Okmányos környezetének rendezése</i>	<i>25.400.000</i>
<i>Hétforrás turista pihenőhely fejlesztése</i>	<i>190.500.000</i>
<i>Tematikus erdészeti és vadászati információs pont létesítése (Keresztkút)</i>	<i>254.000.000</i>
<i>Keresztkúti Pihenőhely fejlesztése</i>	<i>450.000.000</i>

Megnevezés	Összesen
<i>Táborhegyi vadaspark és kilátó</i>	<i>508.000.000</i>
<i>Kőszegi bor és gasztronómiai excellence fejlesztése, működtetése</i>	<i>156.580.000</i>
<i>Korcsolyapálya kialakítása</i>	<i>44.450.000</i>
<i>Királyvölgyi játszótér létesítése</i>	<i>25.400.000</i>
Projekt összköltsége	2.081.178.000

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Unió támogatás lehet, várhatóan a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban (GINOP), a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban (TOP), esetleg a Vidékfejlesztési Programban (VP) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására. Bizonyos trurisztikai beruházások (pl. szálláshelyek, vendéglátó egységek) EU-s pályázati finanszírozása várhatóan nem lehetséges a 2014–20-as operatív programok rendszeréből (esetleg visszatérítendő támogatások igénybevétele még szóba jöhet), így ezen fejlesztések megvalósításához egyéb források (hitel, pénzügyi vagy szakmai befektetők stb.) felkutatása válhat szükségesé.

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- Bevételek:
 - a projektelemek által megtermelt piaci bevételek
 - szállásdíjak,
 - vendéglátás bevételei,
 - vadaspark és korcsolyapálya belépőjegyei,
 - egyéb értékesítési bevételek (pl. ajándéktárgyak eladása),
 - reklámbevételek, hirdetési felületek bevételei,
 - alkalmi rendezvények, események bevételei.
- Kiadások:
 - adminisztrációs költségek,
 - személyi költségek,
 - a rendszerek üzemeltetésének költsége,
 - marketing költségek (szórólapok, kiadványok),
 - karbantartási és pótlási költségek.

7.4. MUNKAHELYTEREMTÉS, GAZDASÁGFEJLESZTÉS, SZOCIÁLIS SZFÉRA

7.4.1. NEMEZGYÁR REHABILITÁCIÓ

7.4.1.1. A PROJEKT HELYSZÍNÉNEK BEMUTATÁSA

A projekt helyszíne: Nemezgyár, Kőszeg, Róti völgy 3. Hrsz 1111/A/1, B, C. Az ingatlan tulajdonosa: Design Terminál Nemzeti Kreatívipari Központ. Az épület hasznos alapterülete 1.333 m².

28. kép: Kőszegi Nemezgyár (forrás: <http://hg.hu>)

A kőszegi Nemezgyár 1898-ban jött létre, de egy nemszött technikával előállított, nemezelt textil-terméket gyártó egység létezéséről már 1839-ből származó dokumentumok is tanúskodnak. A 20. században Kőszegen három nagy textilgyár működött: egy szövött technológiára szakosodott lakástextilgyár, egy posztógyár, illetve az ezektől távolabb eső és független nemezgyár.

Mindhárom üzem a Gyöngyös-patak mentén, fonodai, majd festő egységekkel kiegészülve működött. A Nemezgyár 1992-től magántulajdonba került és Magyarországon egyedülként állít elő gyapjútartalmú ruhaipari és műszaki nemezeket.

A gyár ipari termelése a filc¹⁷ áru folyóméterben történő előállítására koncentrál.

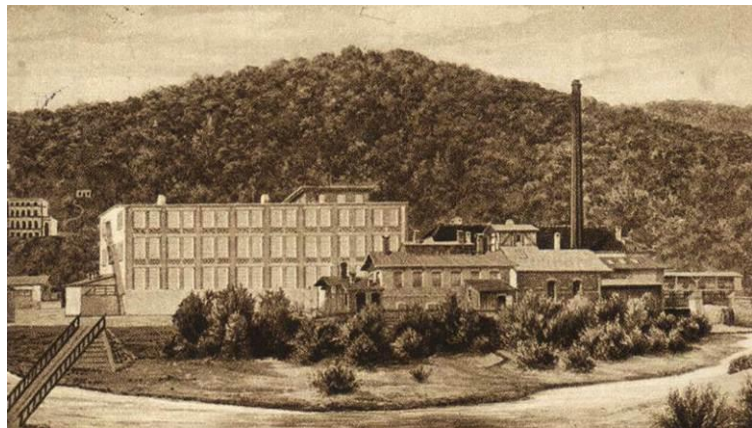
A filc egy természetes, a juh gyapjából készült, nemszövött technológiával előállított síkfelületű termék. Kiváló tűzállósági és hangszigetelési tulajdonságokkal rendelkezik, melyek által a mai napig verhetetlen a piacon. A legkülönfélébb tömörségi, vastagsági fokai vannak, készülhetnek: dekorfilc, technikai filc, speciális filc négyzetméterben szállított és kiskereskedelmi igényekre szabott kivitelben.

¹⁷ A nemez ősi eredetű textil, amelyet hagyományosan birkagyapjából, víz segítségével, gyúrással készítenek. A nemezt a textiliparban és gyakran a köznyelvben is a filc névvel jelölik.

Felhasználási területei:

- az építészetben látható és nem látható felületeken: belsőépítészet, szőnyegpadló, akusztikai falpanelek stb,
- a járműiparban az autók legkülönbözőbb részein, pl. szőnyegalátétnek, ajtók bélésére, hangelnyelés, akusztikai szempontok miatt és hőszigetelés, bélelés, károsanyagkibocsátás szűrés céljából,
- használják továbbá atomerőművek, erőművek, a gépipar csőbélések, filccső, polírozó korongok, szűrőszövetek céljára,
- dekorációs célokra és kiskereskedelmi forgalomba kerül terítő, hímzéalapok formájában,
- a reklámpar pl. fóliasimító szerszámként használja,
- a hangszergyártás során zongora kalapácsként,
- az egészségügyben protézis töltőanyagként,
- a cipőiparban talpbetétként, bélésként,
- a ruhaiparban szabászati kiegészítő formájában, illetve gallérmerevítés céljából kerül felhasználására.

Általában nemszövött funkciója miatt is keresett és maximálisan kihasznált anyag. Az utóbbi években felületi továbbgondolásai is mutatkoztak a lakástextil- és a bútorigarban: pl: lézeres vágógépen felcsíkozott formákban, vagy filc néven szereplő szövött alapárúként, mely felületi finomkártyolással ugyanazt az optikai hatást nyeri, mint a filc, de strapabíró bútorigari igényeket is kielégít.

29. kép: A kőszegi nemezgyár az 1930-as években (forrás: A kőszegi nemezgyár projekt)

A Nemezgyárban korábban a tűzött filcet is tartalmazó termékpaletta mára két termék előállítására zsugorodott: a termékek 60%-át a dekor célra felhasznált filcek, 40%-át a technikai célra felhasznált filcek jelentik. A dekorfilc általában festett készárúként kerül ki a gyártásból. A festést jelenleg a gyárban végzik, melyet egy külső labor kikolorizálása előz meg. Ehhez gyakran használják a finomfehérített ausztrál gyapjút. A natúr színű, és a magyar gyapjúból készült nemez rusztikusabb, ebből a technikai filcek készülnek.

A Kőszegen előállított filc jó minőségű, de – egyelőre – nem exkluzív. A technikai nemez korábban nagy mennyiségben beszállításra került – többek között az autóiparba –, ma azonban gyártásának feltételei nem felelnek meg az európai előírásoknak. Ennek okát a vezetés a gépek minőségében és az egyre romló nyersanyagbeszállításokban látja.

A legtöbb környező országnak van nemezgyára. A kőszegi üzem előnye abban rejlik, hogy hazánkban az egyetlen, amely magyar kézben van, remek természeti adottságokkal rendelkezik (víz: Gyöngyös-patak és a határ közelsége), valamint a város lakói évtizedeken keresztül szívvel-lélekkel szolgálták.

A nemezgyár rehabilitációs projektjének gazdái szoros együttműködésben a KRAFT programmal – annak részeként –, az ipar+oktatás+turizmus és a holisztikus tervezés összekapcsolásával kívánják fejlődési pályára állítani a nemezgyárat. Ennek érdekében a Design Terminál 2014. július 20–27 között egy holisztikus tervezői tábor keretében 25 diák és 5 csapatvezető azon dolgozott, hogy javaslatokat tegyen, mi lehet a kőszegi nemezgyár jövője.

7.4.1.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI TARTALMÁNAK ISMERTETÉSE

A projekt megvalósításáért felelős potenciális kedvezményezett és fenntartó a Design Terminál NKK. A magyar textilipar és ezzel együtt a magyar textilképzés kihalófélben van. Kőszegen adott egy nagy hagyománnyal rendelkező gyár, amely a 21. században még – elavultan is – működik, és amelyet első lépcsőben modernizálással és egy jól kidolgozott stratégiával meg lehet menteni. A gyár 1898-ban épült, épülete ipari örökségünk részeként méltó arra, hogy megújuljon.

A koncepció azon a felismerésen alapul, hogy a nemezgyártás a létrejövő központ szerves része kell, hogy legyen. Ezt támasztják alá a nemez sokoldalú felhasználási lehetőségeivel, illetve a textilipar a városban, a régióban, sőt Európában betöltött fontos szerepével és hagyományával kapcsolatos kutatások is, melyek eredményei azt mutatják, hogy a textiliparon belül a nemezgyártás ma is fontos piacokat lát el, és melyben kiemelt jelentőségű az európai normákba illeszkedő gyártástechnológiák és innovatív textilek fejlesztése.

A jelenlegi gyár területén létrejövő komplexum egy gyártó és innovációs centrumot foglal magában, mely társított kulturális funkciói által nyitott a nagyközönség felé és befogadó intézményként szervesen kapcsolódik a KRAFT program projektjeihez, illetve a környező hazai és külföldi nagyvárosok releváns intézményeihez. A központ területén magas fokú és

koncentrált munka folyik az innovatív textilanyagok gyártása, fejlesztése, értékesítése és vállalkozások fejlesztése érdekében.

A projekt egyik meghatározó eleme a nemezgyár területén a textilipari tevékenység folytatása lenne az alábbi tevékenységek kapcsán:

- a hely természetközeli szellemébe igazítható európai minőségi osztályozásnak megfelelő gyártósor kialakítása,
- a termelés komprimálása, korszerűsítése és technológiai bővítése,
- a környezeti adalék–kiegészítők multiplikált felerősítése, a gyártás környezeti és energiaforrásainak modernizálása (víz-, napenergia),
- új vállalkozási- és marketingstratégia kiépítése, reprezentációs tevékenységek,
- a Gyöngyös–patak jobb kihasználásának megvizsgálása, alternatív energiák beemelése,
- alapanyag–fejlesztések a piaci versenyképesség növelése érdekében, újszerű nemszött anyagok kikísérletezése és gyártása,
- a helyi alapanyag adottságok monitorozása, további hazai alapanyag–beszállítók (és alternatív alapanyagok) keresése.
- az oktatás projektigényű bevonása a folyamatokba,
- Magyarországi szintellenőrző egységes bevizsgáló labor létrehozása.

KIND, azaz Kőszeg Innovation in Design Unit vagyis Kőszegi Dizájn Innovációs Egység

A kifejezés egyszerűen lefedi a projekt tartalmát, azaz a gyártörténetet, a technológiát, a fejlesztési és újító szándékot. A nemzetközileg könnyen értelmezhető mozaikszó szimbolizálja a kapcsolati nyitást külföld előtt, és hálózati kapcsolatot teremt a KRAFT városfejlesztési projekttel, mint annak innovációs gyermeke.

A projekt három egységre (VALUES) épül:

1. Ipari tevékenység (USEFUL + FINANCIAL VALUE)

A Nemezgyár területén a textilipari tevékenység folytatása az egyik meghatározó projektelem. Cél: a hely természet közeli szellemébe igazítható európai minőségi osztályozásnak megfelelő gyártósor kialakítása.

Tervezett tevékenységek:

- A termelés komprimálása, korszerűsítése és technológiai bővítése.
- A környezeti adalék–kiegészítők multiplikált felerősítése, a gyártás környezeti és energiaforrásainak modernizálása (víz-, napenergia).
- Új vállalkozási- és marketingstratégia kiépítése, reprezentációs tevékenységek a hazai és nemzetközi piacok megnyitása érdekében.

- Technológiai fejlesztések. Újszerű nemszött anyagok kikísérletezése és gyártása a piaci versenynek megfelelően. Az oktatás projektigényű bevonása a folyamatokba. Bővített technológiák kidolgozása – például túfilc (korábbi gyártótapasztalat felfrissítése). Ez további géppark-fejlesztési lehetőségeket von maga után.
- Az eredmények folyamatos prezentálása helyben az erre kialakított bemutatóteremben, valamint szaklapokban való publikálással. Rendszeres külföldi megmutatkozás szakvásárokon és szaklapokban.
- Magyarországi szintellenőrző területi textil-bevizsgálólabor létrehozása támogatva a gyártási és az kutatási és oktatási funkciókat.
- A Gyöngyös-patak jobb kihasználásának megvizsgálása, alternatív energiák beemelése. Körforgásos termelés, kevesebb gyártási maradék képződés megcélzása. A magyar alapanyag, a helyi alapanyag-adottságok pontos monitorozása, további hazai alapanyag-beszállítók (és alternatív alapanyagok) keresése. A magyar nyersanyag előnyben részesítése. Kedvezőbb és gördülékenyebb országon belüli kereskedelmi kapcsolatok kiépítése.

2. Fejlesztés/Oktatás

- Hosszútávú gazdasági stratégiára kialakítása kiváló szakemberekkel – kiemelt szakmai kutatókkal és fiatal – esetleg diplomaévükben járó diákokkal együttműködésben.
- Szakirányos kutatás és oktatás helyben, illetve a város többi pontján interakcióban a textilipari jelenléttel. A fiatal kutatók előre meghatározott programok alapján egy élő gyárprojektben dolgozhatnak.
- Workshopok civileknek, együttműködés iskolákkal, műhelybérleti lehetőségek, csereprogramok.

A fejlesztések lehetséges irányai: gépipari fejlesztések, alternatív technológiai irányok kikísérletezése, új anyagok, teljesen új funkciók keresése a hagyományos technológiára épülve, új értékesítési koncepciók kidolgozása. Kapcsolódó képző- és iparművészeti alkotóterek, műhelyek kialakítása.

Az oktatási kapcsolódási pontok:

- A munkahelyteremtéssel együtt a Kőszegen rejlő több évtizedes szakmai tapasztalatok kamatoztatása oktatói minőségben is.
- A tevékenység szakmai oldalról kiterjedhet a BME szakirányos tanszékeire, a Pannon Egyetem számos fejlesztői tevékenységet végző ágazatára (gépészmérnök, marketing, értékesítés külföldi piacok, mind gazdasági és

gyakorlati szabadterep), az ISES CAS Műemlékvédelem és Fenntarthatósági Fejlesztések tanszékére.

- Helyi labortevékenység: fizikai bevizsgáló és vegyi laborok létesítése kutatási célokra, valamint együttműködési lehetőségek keresése hazai laborokkal. Hatékony kooperációs megoldások kigondolása.
- A Moholy-Nagy Művészeti Egyetem és az Alkalmazott Művészeti Intézet bevonása az újszerű anyagmegformálási módok felkutatásába, bútor és belsőépítészeti elemek tervezésére. Az oktatás, fejlesztés és a magyar textilipar együttműködése újra felelevenítésre kerülhetne.
- Kapcsolódó képző- és iparművészeti alkotóterek, műhelyek kijáánlása, összművészeti elgondolás alapján. (Eseti térszcenáriók bemutatása modern beltéri igényeket kielégítően. Építészek, társművészetek kapcsolódó színházi és képzőművészeti akciókkal. Szezonális alkotói ösztöndíjak. Workshop-ok, gyermek- és diákkurzusok szervezésének helyszíne rész- vagy önfinanszírozási kötelezettséggel, Kőszeg város számára szállásadói szerepkörrel.)
- Kapcsolható külföldi intézmények és projektek számbavétele. Ipari csereprogram-ösztöndíj, valamint kölcsönös kiállításokkal egybekötött prezentációk, nyitott fórumok. Cél: Magyar identitás erősítése és reprezentációja.

3. KRAFT/Kultúra

A Nemezgyár ezen egységében design múzeum, hazai design bemutatók, designer ajándéktárgy értékesítés, kulturális lehetőségek és gasztronómiai egység kapnak helyet. Múlt-jelen viszonya a magyar jövőben – ezt az arcot építeni, egységes emberi gondolkodásra serkenteni kell.

- Ide sorolható a gyártómúzeum jellegű gyártás-animalizálás, mely hiteles és látványos. A múzeumi gyártás nyilvános lehet bizonyos keretek között helyben és a város egyéb pontjain interaktív muzeális jelleggel. Az ipari tevékenység pontban bemutatott modernizált gyártás ezzel szemben nem lesz bejárható. Ezen két egység – az ipari és a gyártómúzeum – egy üzemeltető felelősségkörébe tartozik.
- A Nemezgyár területén tervben van a design múzeum, illetve magyar bútortörténeti múzeum kialakítása. A bútorok beválogatása magyarországi múzeumokkal együttműködésben történik. Az elképzelések szerint vidéki kisközpont is létesül állandó tárlatokkal, a XX. századi és kortárs tervezők bútormunkáinak bemutatása pedig időszakos kiállítási keretek között zajlik.
- A tervek között szerepel a Formatervezési Központ kihelyezett irodájának (design point) létesítése. Itt kaphatnának helyet a hazai kapcsolódó

fejlesztésekkel foglalkozó egyesületek. Feladatköréhez tartozna a Nemezgyár design-oldalú keringésének életben tartása programokkal, pályázatokkal stb.

- Felt Concept Mall – hazai bútortervezők és formatervezők, képzőművészek kis és közép méretű tárgyainak helyi értékesítése (shopping point) tisztán turisztikai céllal. Ezek árusítása végfelhasználóknak helyben (illetve határon túl is) állandó reprezentációs és prezentációs jelleggel. A turisztikai figyelemfelkeltés céljából kisebb tárgyak értékesítése, valamint a látogatók marasztalására egy ízfokozó „well-being” gasztronómiai egység létrehozása.

Fontosnak tartjuk, hogy a projekt egységei nem zárt intézmények, hanem nyitva állnak szinte a nap 24 órájában a látogatók és érdeklődők előtt. Ennek érdekében a jelenlegi nemezgyár területén egy kulturális és a szórakoztató funkció kialakítása is tervezett, melynek keretében létrejöhet egy színvonalas, a gasztronómiát magas szinten művelő, de mégis megfizethető étterem, egy kávézó és a hozzá tartozó terasz. Emellett helyet kaphat a gyár területén egy olyan multifunkcionális tér is, mely több száz fő befogadására alkalmas konferenciák, koncertek, illetve bármilyen előadás megtartását is lehetővé teszi. Az így létrejövő infrastruktúra nagyobb fesztiválok befogadására is alkalmassá teszi a területet.

A hangsúly a hármas funkciók TEAM-szerű egységén van, fontos ezek összegyűrése és társadalmi és gazdasági szintű szoros együttműködése, a megfelelő együttműködő partnerek megtalálása a közös érdek képviselésére, amely kifelé kommunikatív példát statuál. A helyi kőszegi összefogó erő példája egy tágítottabb olvasatban. („Nálunk mindenki köszön mindenkinek“ idézet az egykori MÁV Diákotthonból).

A projekt **műszaki tartalma** a gyárban található gyártóegység korszerűsítését (modern gépek beszerzését), a raktárkapacitások és műhelyek fejlesztését, az iroda és tárgyalóhelyiségek felújítását, bemutatótér, Concept Shop, laborkapacitások, múzeumi terület kialakítását, valamint egyén háttér-infrastrukturális beruházások (kávézó/bár, járműpark fejlesztése) megvalósítását magában foglalja.

Jelenleg a gyár **dolgozói létszáma** kb. 20 fő (raktáros, szakdolgozók, karbantartó), a marketing tevékenységet, értékesítést, és a gyártáskoordinációt 2 személy végzi (gyáregység igazgató, termelésirányító (gyártás)). A projekt során a meglévő termelési és bevett erő bővítésére lesz szükség. A munkaerő kapacitás első lépcsőben várhatóan: 50–100 fő közé tehető (ügyvezető igazgató, titkárság, főmérnök, design/bútormúzeum/archív igazgató, kurátor, R&D (kutatási vezető), stylist, kereskedelmi vezető, értékesítési vezető, értékesítő, HR, diszpozíció/beszerzés, oktatási koordinátor, idegenforgalmi felelős, szakdolgozók,

gyakornokok, shop-értékesítő). Vezető szakemberek, szakmunkaerő és fiatal szakkutatók, illetve textilspecifikusan kiképzendő kutatók bevonása szükséges. A projekt kapcsán munkahelyteremtés is megvalósul. Fontos teendő a fizetési lépcsők kialakítása, az osztrák munkaerőpiaci vonzásra alternatív lehetőségek kidolgozása (pl. magasabb bérezés magasan kvalifikáltaknak, alacsonyabb bérezés pályakezdőknek, szakmunkaerőnek egyéb kreatív-humán juttatások). Javított gyártókapacitásokkal és fejlesztési egységekkel, javított és kellemesebb munkakörülmények garantálása.

A projekt együttműködő partnerei a mindenkori KRAFT projektpartnerek és olyan nemzetközi intézmények, amelyek élen járnak a textilipari kutatásban, vagy ahhoz valamilyen módon kapcsolódó területek kutatásában, képzésében, innovációjában. A projekt során **tervezett együttműködések**:

- Akademie der bildenden Künste Wien (Bécs, Ausztria),
- Bio-Nemezgyár Kft.,
- Budai Vár Történeti Múzeum (Budapest),
- Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem,
- Collegicum Hungaricum Berlin (Németország),
- Collegicum Hungaricum Wien (Ausztria),
- Create Berlin (Németország),
- École d'Art Maryse Eloy (Párizs, Franciaország),
- École d'Art Maryse Eloy-Visart Művészeti Akadémia (Budapest),
- Elemente MaterialForum (Berlin, Németország),
- FH JOANNEUM University of Applied Sciences (Graz, Ausztria),
- Graz University of Technology (Graz, Ausztria),
- Internationales Design Zentrum (IDZ) Berlin (Németország),
- Iparművészeti Múzeum (Budapest),
- Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ),
- Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME),
- Pannon Egyetem (Veszprém),
- Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar, Alkalmazott Művészeti Intézet (Sopron),
- Slovak University of Technology in Bratislava (Pozsony, Szlovákia),
- Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézet Alapítvány (ISES),
- Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE),
- University of Applied Arts Vienna (Bécs, Ausztria),
- University of Economics in Bratislava (Pozsony, Szlovákia),
- University of Graz (Graz, Ausztria),
- University of Maribor (Szlovénia),

- University of Vienna (Bécs, Ausztria),
- Univerza v Ljubljani (Szlovénia),
- Vienna University of Economics and Business (Bécs, Ausztria),
- Vienna University of Technology (Bécs, Ausztria).

A projekt koncepcionálásában, megvalósításában **példaértékű jelentőséggel bíró projektek, intézmények:**

- Made in Germany: Nemzeti identitástudat, hazai termékhez ragaszkodás.
- RÁBA–VOLVO magyarországi beszállítóprogram.
- Új-Zéland: fontos adott helyi érték, ezért a gyapjú új felhasználásait a mai napig keresik, aktívak.
- Vertikális gyártósor Győrben (a termelés az alapanyag előállításától a készáru átvételéig egy csarnokból kerül ki. Vertikális termelés).
- Innovációs együttműködés multinacionális cégekkel, mint pl. Burg Giebichenstein University of Art and Design Halle (Németország) textilipari fejlesztési kutatóintézetekkel (együttműködésre példákat mutattak be a Leipzig Design Open 2013 (Németország) rendezvényen), vagy a Volkswagen konzern együttműködése egyetemekkel.
- Vitra Design Museum (Weil am Rhein, Németország) – építészeti egység, mely a Vitra bútorcég történetét mutatja be, emellett kortárs designerekkel együttműködésben piacra bocsátott termékeiket prezentálja. Múzeum és bemutatóterem.
- Lotus BIO Car: kenderalapú nemszövött-technológiára épülő autókarosszéria és gyapjúalapú kárpitolás.
- BoConcept: dán franchise világszerte üzletekkel. Dán tulajdonosai dán gyakornokokat vonnak be az anyaországból munkaerőnek. Tapasztalatszerzés, világlátás, nyelvtanulás céljából. Képzési idő: 3 év.
- London Design Chelsea Harbour (Egyesült Királyság) – kikötő épülete design cégek együttes bemutatótere.
- Zona Tortona része a Museum of Contemporary Design (New York, New York, Amerikai Egyesült Államok) – gyárépületegyüttes, mely évente szezonálisan, illetve állandó kiállítások keretében is bemutatót tart a nemzetközi bútordesign legjobbjaiból.
- Deutsche Bank Kunsthalle: intézményi támogatás a képzőművészeteknek (Unter den Linden, Berlin, Németország).
- BWF Envirotec, Offingen (Németország): A BWF Envirotec a modern nagyipari nemezgyártás világszerte vezető példája, s ezzel együtt bizonyíték a nemezben rejlő lehetőségek professzionális kiaknázására. Fő profiljuk szűrőbetétek előállítása ipari, terméktechnológiai és szilárd/folyadék elválasztási folyamatokhoz. Termékeiket

elsősorban Ausztráliában, Kínában, Csehországban, Indiában, Olaszországban, Oroszországban, Törökországban és az Egyesült Államokban forgalmazzák.

- The WUK, Bécs (Ausztria): A WUK (Werkstätten- und Kulturhaus) egy közel 12.000 négyzetméteren működő kulturális központ: a workshopok és közösségi élet bölcsője Európa egyik legnagyobb kulturális centrumában. Az egykori mozdonygyár jelenleg négy fő területre koncentrálva a zenének, az előadóművészeteknek, gyermekprogramoknak és művészeteknek biztosít otthont.
- Fabrika – Center of Creative Industries (CCI), Moszkva (Oroszország): A 2004-ben alapított PROJEKT_FABRIKA az első non-profit kortárs vizuális szervezetként jöhetett létre Moszkvában. A 700 négyzetméternyi kiállítótér és további 1000 négyzetméternyi szabadon felhasználható terület a különböző kulturális és szociális események – mint tánc, színház és zenei előadások – befogadását tűzte ki céljául.
- A38 Hajó (Budapest): A koncerthajó, kulturális központ és étterem – mely a világ leghíresebb átalakított ukrán teherhajója – a budai oldal közelében, a Petőfi híd lábánál ringatózik a Dunán. Az A38 mára fogalommá vált, a zárt és nyitott koncerthelyiségekben hírességek egész sora lépett már fel szinte minden műfajból.
- Ars Electronica, Linz (Ausztria): Az Ars Electronica Center kakukktojás a példák között, hiszen nem egy régi ipari épület felújításával jött létre. Mégis fontosnak érezzük megmutatni ezt az intézményt, hiszen tökéletesen példázza azt az elképzelésünket, hogy egy jól megfogalmazott fókusztérlet milyen pezsgő tudományos, kutatói, oktatási és vállalkozási tevékenységet tud generálni, miközben megszólítja a téma iránt érdeklődő laikus közönséget is. Az Ars Electronica Center a művészet, a technológia és a közösség kapcsolatát kutató, ritmikusan önmagát “újra feltaláló” közeg.

7.4.1.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt nemzetközi kontextusban

Olyan szervezet létrehozása tervezett, amely erősen koncentrálna a textiliparra, képzési, kutatási és gyártási kapacitásai egyedülállóvá teszik a régióban. A textiliparhoz közvetlenül kapcsolódó tevékenységek mellett helyet biztosít olyan szakterületeknek is, amelyek a holisztikusság jegyében kapcsolódnak a textil iparhoz. Így találunk itt mérnököket, akik a textilgyártáshoz szükséges gépekkel foglalkoznak, biológusokat, akik a textilek biológiai előállításával kísérleteznek, nanotechnológusokat, akik a textilek tulajdonságait nano szinten képesek befolyásolni, designereket, közgazdászokat, marketing és kommunikációs szakembereket, akik az anyagokat termékekké alakítják és erre épülő vállalkozásokat indítanak útnak.

Egy olyan nemzetközi szinten jegyzett gyártó- és tudásközpont jön létre, ahol koncentrálik a textilipari gyártás, az ezzel kapcsolatos kutatás, innováció és képzés, kiegészítve kulturális élményekkel.

A jelenleg is működő nemezgyártás kisebb alapterületen, részben modernizált, részben muzeális jellegű. A nemezgyár menedzsmentje a gyártás modernizált részére tervezett innovatív kapacitásokkal új termékeket fejleszt ki és új piacokat hódít meg, így a nemezgyártás és rokontechnológiai újra profitábilis tevékenységgé válnak. A muzeális értékű gépek adják a központ lelkét, ettől válik egyedivé, szerethetővé, megjegyezhetővé.

A projekt nyitott a látogatók számára, multifunkcionális termében koncerteket, színházi előadásokat, konferenciákat rendeznek, amelyek ismertté és szerethetővé teszik az intézményt.

Az évente megrendezett fesztivál a tervezett projektet működtető szervezet csúcseménye. Textilipari, oktatási és kutatási intézmények a világ minden pontjáról részt vesznek ezen a szakmai eseményen, ahol bemutatják az aktuális munkájukat. Divatipari cégek, tervezők, szakmabeliek és laikusok látogatják a kiállításokat, konferenciákat és workshopokat. Divatbemutatók, koncertek, performanszok és színházi előadások színesítik esténként a szakmai programot, amely sok laikus nézőt is vonz a világ minden pontjáról.

A központ szervesen kapcsolódik a Gyöngyös-patak és a csónakázó-tó revitalizációjához.

A projekt fő célja

A projekt célkitűzése, hogy a nyugati határvidéki kisvárosban található nemezgyár – amely több mint 100 éve működő ipari termelői egység – megtalálja jövőbeni funkcióját. A tervek szerint a gyár területén olyan intézmény létrehozása történik, amely a kreatívipar regionális központként helyet ad ipari, oktatási, kutatási, kulturális és kiállítási tevékenységnek, programalkotásában nemzetközi szinten is előremutató, működése gazdasági és környezeti szempontból is fenntartható és partneri viszony jellemzi Kőszeg városával és intézményével, illetve a régióban található jelentős szervezetekkel.

Konkrét célok

- Ipari tevékenységhez kapcsolódó célok:
 - A nemezgyár jövőbeni funkciójának megtalálása.
 - A termelés komprimálása, korszerűsítése és technológiai bővítése, ezáltal a piaci versenyképesség és a bevételi arányok növelése.
 - A gyár természet-közeli szellemébe igazítható európai minőségi osztályozásnak megfelelő gyártósor kialakítása.

- A környezeti adalék–kiegészítők multiplikált felerősítése: a gyártás környezeti és energiaforrásainak modernizálása (víz, napenergia).
- A régi és új piacok kiszolgálása.
- A Magyarországon egyedülálló textilipar újrendezése.
- Az ipar–oktatás–turizmus egyedülálló összefogásának kialakítása.
- Oktatáshoz, kutatáshoz kapcsolódó célok:
 - Hozzájárulás a magyar felsőoktatás nemzetközi szintű versenyképessé tételéhez és szerves bekapcsolásához a világ és Európa élvonalába tartozó oktatási–kutatási hálózatokba.
 - Kiemelkedő fiatal és szenior hazai és nemzetközi kutatók jelenlétének biztosítása és új nemzetközi kutató csapatok és hálózatok kialakítása.
 - A kutatási eredmények folyamatos prezentálása: a kialakított bemutatótérben, publikációk szaklapokban, valamint rendszeres külföldi megmutatkozás szakvásárokon és szaklapokban.
- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Foglalkoztatás–bővítés, munkahelyteremtés.
 - A térség népességmegtartó erejének növelése, a képzettebb rétegek, valamint a fiatalok elvándorlásának megállítása, visszafordítása.
 - A térség vonzerejének, turisztikai kínálatának új, fenntartható szolgáltatási elemekkel történő bővítése, valamint vendégforgalmának növelése.
 - A programkínálat bővítése és komplexebbé tétele.
 - Az új szolgáltatási elemek által újabb célcsoportok elérése.
 - A helyi erőforrásokra épülő gazdasági növekedés megteremtése.
 - A környezeti állapot javítása.
 - A társadalmi–gazdasági–ökológiai fenntarthatóság együttes megteremtése.
 - A térségi energiahatékonyság növelése.
- Kulturális értékek fejlesztéséhez kapcsolódó célok:
 - Kulturális örökség védelme, hasznosításának elősegítése.
 - Kőszeg építészeti, művészettörténeti értékeinek bemutatása, széles tömegekkel történő megismertetése, különféle hasznosítási módok révén a műemlék épületek megújítása, hatékony, hosszútávon fenntartható működtetésének biztosítása.
 - Multifunkcionális kulturális központ létesítése.
 - Design múzeum létesítése, magyar bútortörténeti múzeum kialakítása.

- Vállalkozás–fejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Új vállalkozási– és marketingstratégia kiépítése.
 - Üzleti szereplők számára vonzó települési környezet megteremtése.
 - Vállalkozói kultúra és környezet fejlesztése.
 - A térség vállalkozásainak dinamizálása, a vállalkozói tőke megmozgatása, további fejlesztési igények generálása.

A vonzerővé fejlesztett épület új, értékelvű hasznosításának „rétegei”:

- Örökség–megőrzés.
- Oktatás, továbbképzés helyszíneinek megteremtése.
- Kutatóhelyek kialakítása.
- Turisztikai vonzerőfejlesztés.
- Munkahelyteremtés.
- Gazdaságélénkítés (kistérségi és régiós).
- Területfejlesztés.
- Multiplikatív hatások.
- Rekreáció, közösségi tér.
- Identitáserősítés.

A részprojekt megvalósítása következményeként az alábbi **hatások** bekövetkezését várjuk:

- A Nemezgyár megtartásának példamutató emocionális tartalma a kivándorló magyar társadalom számára.
- Korszerű technológia megvalósítása, növekvő árbevétel.
- Egy ÖKO–szisztéma kiépítése.
- Közvetett hatást jelent a befektetők érdeklődésének felkeltése.

Célcsoportok

A tervezett szolgáltatások potenciális látogatói között mind belföldi, mind külföldi látogatók érkezésére számítunk, akik a megvalósítani tervezett szolgáltatásokat fogják igénybevenni.

Közvetlen célcsoportok

- A projekt fejlesztései elsősorban azokat a célcsoportokat érintik, amelyek a nemez ipari tevékenységekkel kapcsolatban állnak:
 - a nemezipari termékekkel kereskedők (alvállalkozók, beszállítók, viszonteladók),
 - a nemezipari termékek végfelhasználói (építő-, jármű-, gép-, ruha-, reklámpar stb.),
 - designerek, stylistok stb.

- a textiliparhoz kapcsolódó **felsőfokú oktatási, képzési programok résztvevői**:
 - hazai és külföldi oktatók,
 - hazai és külföldi vendégelőadók (tervezők, kurátorok),
 - hazai és külföldi diákok,
 - oktatási partnerszervezetek,
- A már működő és a telepítendő tudásközpontok **kutatási programjainak résztvevői**, a **kutatóhelyek használói**:
 - hazai és külföldi kutatók,
 - kutatási programokba bevont partner szervezetek, vállalkozások.
- A nemezgyár potenciális látogatói azok a bel- és külföldi utazók, akiknek elsődleges vonzerőt jelent a nemezgyár:
 - kulturális turisták**: azok a turisták, akik elsősorban művészettörténeti, építészeti értékek, valamint a design ipar miatt érkeznek;
 - rendezvények résztvevői**: a kialakításra kerülő közösségi-rendezvényi tér kiváló helyszíne lehet nagyobb kulturális, design, művelődési, tudományos, oktatási rendezvényeknek.
- Azok a Nyugat-Dunántúlra, Kőszeg környékére látogató turisták, akik alternatív programként, az itt tartózkodás színesítéseként választhatják a nemezgyár felkeresését:
 - a felsőoktatási, kutatási programok résztvevői,
 - a térségben pihenők (Sopron, Szombathely, Bük, Sárvár vendégei),
 - rendezvények, illetve tematikus utak résztvevői, fesztivál vendégek: a meglévő események látogatói (pl. Nemzetközi Nyári Egyetem, Szőlő Jövésnek Könyve programsorozat, Kőszegi Szüret, Tranzit – Fesztivál a határon, Kőszegi Ostromnapok),
 - az itt található, a turizmus más irányaihoz (vallási-, aktív-, öko-, horgász-, vadászturizmus stb.) tartozó látogatók.
- A térség **meglévő** és együttműködő **oktatási intézményei**.
- A **térségi**, illetve a **helyi lakosság**: számukra egyrészt közvetlen munkahelyteremtés valósul meg, másrészt lehetőség adódik a projektelemekhez kapcsolódóan különféle bedolgozási lehetőségek kihasználására, továbbá a település olyan szolgáltatási körrel bővül, ami a lakosok jóléti szintjét emeli meg, és a kényelmüket szolgálja (felértékelődik lakókörnyezetük).
- **Kőszeg Város Önkormányzata**.

Közvetett célcsoport

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- **Vállalkozások**, akik a projektelem valamilyen szintű partnerévé válnak.
- A térség **meglévő oktatási intézményei** növekedő hallgatószámmal számolhatnak a projekt hatására kibővült lehetőségek (könyvtári szolgáltatások, bővülő szakterületek, kutatási programok, szaporodó együttműködések) tükrében.
- A **régiós és területi turisztikai szolgáltatásokat** is érintik a tervezett fejlesztések, hiszen olyan sokszínű rendezvények, turisztikai szolgáltatások jelennek meg a területen, amely kiegészítő szolgáltatások, programok nyújtását várja el más szolgáltatóktól.

7.4.1.4.A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

41. táblázat: A projekt tervezett ütemezése

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
(Köz)beszerzési feladatok																								
Engedélyes és kiviteli tervek elkészítése																								
Részletes megvalósítási tervek elkészítése																								
Kivitelezés																								
Eszközbeszerezés, berendezés																								

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- Az ingatlan tulajdonviszonyának rendezése.
- A szükséges engedélyes és kiviteli tervdokumentációk elkészítése.
- A környezeti feltételek megteremtése és szinten tartása (kb. 12–17 hónap).
- Építési engedélyek megszerzése.
- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.
 - A pontos, végleges műszaki–szakmai tartalom összeállítása.
 - A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.
 - Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.
 - Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
 - Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.

- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.

7.4.1.5.A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek nettó összegben kerültek megadásra, mivel a potenciális projektgazdák alanyai az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában várhatóan nem igényelik vissza ÁFÁ-t. A várható költségek kiszámítása csak pontos, szakemberek által elvégzett előkalkulációk által lehetséges, amely a projekt részleteinek kidolgozása során valósulhat meg. Előzetes becslések történtek ezeket tartalmazza a következő táblázat:

42. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (nettó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (tanulmányok, tervek, közbeszerzés)	126.995.202
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	44.663.468
Megvalósítás költségei (kivitelezés, eszközbeszerzés, immateriális javak)	2.879.586.700
<i>Gépek beszerzése, telephelyfejlesztés</i>	<i>1.500.000.000</i>
<i>Közösségi, kulturális tér, valamint programok kialakítása</i>	<i>1.379.586.700</i>
Projekt összköltsége	3.051.245.370

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Unió támogatás lehet, várhatóan a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban (GINOP), esetleg az EU Horizon 2020 programban (H2020) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

Működtetés pénzügyi eredménye

A működtetés alapvető koncepciója kettős elven működik: minden funkciónak van egy saját for-profit működtető szervezete, illetve az egész projekt mögött egy non-profit működtető szervezet áll. Az egyes funkciókat működtető szervezetek biztosítják a funkciók professzionális működését, követve az adott terület pozitív trendjét a profitábilis, vagy legalább önfenntartó funkcionálás érdekében. A projekt funkcióit működtető szervezeteket egy non-profit szervezet fogja össze, amely a funkciókat működtető szervezetektől kap előre megállapított hozzájárulásokat. Ezekből a hozzájárulásokból fedezi a nonprofit szervezet az általános működés költségeit.

A tervezett projekt egészének bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni (a pontos számadatokat a koncepció részletes kidolgozása során tudjuk meghatározni):

- **Bevételek:**
 - kormányzati támogatás,
 - Európai Unió támogatások, H2020-as kutatói, kutatási projektek,
 - egyéb támogatások,
 - piaci bevételek (nemezgyártás és –eladás, rendezvények, vendéglátás),
 - speciális kutatásokban való részvétel,
 - alkotóterek, műhelyek értékesítéséből származó bevételek,
 - workshopok, képzések díjai.
- **Kiadások:**
 - adminisztrációs költségek,
 - személyi költségek,
 - rezsi és egyéb működési költségek,
 - karbantartási és javítási költségek.

7.4.2. DR. NAGY LÁSZLÓ EGYSÉGES GYÓGYPEDAGÓGIAI MÓDSZERTANI INTÉZMÉNY ÉPÜLETE- INEK ENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉSE

7.4.2.1. A PROJEKT HELYSZÍNÉNEK BEMUTATÁSA

A Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (továbbiakban Intézmény) Kőszegen a Kiss János u. 31. alatt található. Az Intézmény a Magyar Állam tulajdonában van, fenntartója pedig a Vas Megyei Intézményfenntartó Központ.

30. kép: Dr. Nagy László Gyógypedagógia Intézmény főépü-
lete (forrás: www.koszeg.hu)

Az Intézmény az egykori 1856-ban alapított Hunyadi Mátyás magyar királyi alreál és reáliskola helyén – amely az „Iskola a határon” (Ottlik Géza, 1959) című regény révén vált közismertté – 1957-ben kezdte meg a gyógyító oktatás-nevelést.

A 24 hektáron elhelyezkedő intézmény helyén 1856–1945-ig folyt katonai képzés, kezdetben csak német származású, majd az I. világháborút követően magyar nemzetiségű fiatalok számára. Sok ezer fiatal képzésére került itt sor,

akik később az ország egész területén képezték magukat tovább illetve szolgálták hazájukat.

A II. világháború közeledtével a katonai iskola külföldre települt, majd Németországban felszámolódott. 1945–1956 között szovjet csapatok birtokába került a területet, az ősparkkal és az épületekkel együtt. Kivonulásukkor szinte a földig lerombolt falakat, használhatatlan hálósobákat, iskolai termeket hagytak maguk mögött. Még a várossal összekötő kis hidat is megsemmisítették.

Hosszú tárgyalások után 1957-től egy komplex gyógypedagógiai intézmény létrehozását határozták el a területen. Az intézmény kialakításában, felépítésében kiemelkedő érdemeket szerzett Dr. Nagy László alapító igazgató és elkötelezett testülete. A fáradságot nem ismerő, gyógypedagógusi tevékenységük eredményeképpen jöhetett létre Magyarország legnagyobb „multifaktorális” gyógypedagógiai intézménye. Kezdetben csak értelmileg sérült, államilag nevelt gyermekek kerültek Kőszegre. Az 1960-as évek végén kezdődött meg a Beszédjavító

31. kép: A Dr. Nagy László Gyógypedagógiai Intézmény épületegyüttese

Iskola folyamatos kiépítése. Hosszú fejlődés eredményeképpen teljesült ki mai arculatának megfelelően ez az iskolatípus is. Időközben az 1965-ben miniszteri határozattal megszüntetett ún. „Foglalkoztató tagozat” helyére 1991-ben elkezdte működését a Speciális Szakiskola, ahol sajátos nevelési fiatalok szakmunkásképzése folyik. Az intézmény története során kiemelkedő országos, nemzetközi konferenciáknak adott helyet, sok-sok kulturális,

tanulmányi és sportverseny házigazdája volt. Jelentős eseményként vonult be az intézmény életébe az 1997–98-as évek felújító, rekonstrukciós programja. Ekkor felújításra került a százéves épületegyüttes, új kollégium, tanvarroda, építőipari műhelyek létesültek. 2000 szeptemberében került átadásra egy új, fedett 25 m-es uszoda.

Az épületegyüttes jelentős része a századfordulón épült (főépület, 2-es épület, kórház épület), a következő építési ciklus a 60-as években kezdődött és tartott a 90-es évek végéig.

7.4.2.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI ISMERTETÉSE

A projekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett a KLIK.

A fejlesztés szükségszerűségét mutatja, hogy a jelenleg is működő intézmény legnagyobb problémája a nem hatékony üzemeltetésből (óriási rezsiköltségek kigazdálkodása) fakad.

Az ISES megbízásából a Netcalor Mérnöki Tervező és Kivitelező Kft. elkészítette az Intézmény rekonstrukciójához kapcsolódó energetikai és épületgépészeti tanulmányt. A tanulmányt az építészeti rekonstrukciós tervekben meghatározott épületfizikai korszerűsítés alapján került kidolgozásra. Az Intézmény épületenergetikai tanulmányát pedig a Kőberterv Mérnöki Kft. készítette.

A javaslatok alapján az intézmény következő épületeit fogja érinteni a beruházás:

- főépület,
- iskola épület,
- uszoda,
- szolgálati lakások,
- fiúkollégium,
- logopédia,
- zenede,
- varroda,
- óvoda,
- kórházi épület,
- műhelyek,
- mosoda, nyomda,
- kazánház.

Az *épületenergetikai* felmérést követően az Intézmény épületeinek alábbi felújítási munkálatai szükségesek:

- nyílászáró csere (korszerű hőszigetet üvegezésű nyílászáróra),
- falszerkezetek hőszigetelése,
- pince/padlás/tető hőszigetelése.

Ezekkel a fejlesztésekkel jelentős mértékű komfortjavulás érhető el hőérzet, valamint világítás tekintetében. A beruházás további fontos hatása az üzemeltetési költségek nagyarányú csökkentése, továbbá az épületek élettartamának növekedése, hiszen ezen építmények állapotromlása így megállítható. Nem utolsósorban pedig esztétikai minőségjavulás is elérhető több épület tekintetében. A tervezés későbbi szakaszában meg kell vizsgálni az egyes épü-

letek esetében (pl.: mosoda, nyomda, műhelyek) a tetőre elhelyezett napelemekkel történő energiatermelő funkció kiépítésének lehetőségét is.

Az egyes épületek épületenergetikai fejlesztési javaslatok részletesen a Kőberterv Mérnöki Kft. által készített *Kőszeg, Dr. Nagy László Gyógypedagógiai Intézet rekonstrukciójához kapcsolódó épületenergetikai tanulmány (építészeti vonatkozások)* című tanulmányában található.

Az Intézmény **energetikai**, valamint **épületgépészeti** szempontból is több problémával küzd. A fűtési energiafelhasználás szempontjából meghatározó az intézmény épületgépészeti rendszereinek állapota. A fűtési hálózatok jellemzően elavultak. A felhasználói oldalt képviselő hőközponti, alapvezetéki és hőleadói berendezések műszaki állapota elavult, műszaki szempontból amortizálódott.

Az épületek legnagyobb problémája a szabályzó rendszerek hiányossága. A hőközpontok legfeljebb egy-egy működőképes szabályzókört tartalmaznak, ami messze nem elégíti ki az épületgépészetben szokásos irányítástechnikai feladatokkal szemben támasztott követelményeket. A főépület esetében ez azt jelenti, hogy a funkciójában jelentősen eltérő – ezáltal eltérő fűtést igénylő – helyiségek csak együttesen és egyszerre fűthetők. Ugyanaz a fűtési menetrend és fűtési intenzitás lehetséges a nagy közösségi terek (étkező, díszterem), a tanterem és a hálóterem esetében is. Mindez jelentős fűtési többletenergia felhasználást eredményez.

A nagyobb volumenű megtakarítás érdekében szükséges tehát az épületek hőközpontjától kezdődően egy teljes épületgépészeti rekonstrukciót megvalósítani. A problémákat fokozza, hogy a korábbi évek felújításai sem a szakmai követelményeknek megfelelően történtek, a hőközpontokban lévő osztó-gyűjtők szerelvényei nem kerültek felújításra, az egyes fűtési körök nem szabályozhatóak, a régebbi hőközpontok esetén nem is zárhatók el egymástól függetlenül. Az egész épületegyüttes hidraulikailag egy egységet képez, a kazánvíz kering a radiátorokban is. Mindezek eredményeként szinte minden épületben található túlfűtött, illetve elfogadhatatlanul alulfűtött helyiségek, a rendszerek be nem szabályozhatóak és a rendszer bármilyen mértékű vízvesztése azonnal hibát jelent a legfelső szintű helyiségek fűtésében.

Az üzemeltetési problémákat tovább fokozza, hogy a korszerű Viessmann kazánok teljesen eltérő korú és műszaki állapotú hőleadókat táplálnak meg. Az épületek jelentős részében öntöttvas radiátorok vannak, de található tagos acéllemez radiátor és különböző gyártmányú

acél lapradiátor is. A rendszeren termosztatikus szelepek nincsenek, ezáltal a helyiségenkénti fűtésszabályzás eleve lehetetlen.

Az egész intézet egy összefüggő használati melegvíz termelő hálózattal rendelkezik. A kiterjedt melegvíz hálózat és a hiányos cirkuláció miatt a végponti épületeknél erősen lehűlt, 30 C° körüli vízhőmérséklet biztosítható csak. A közösségi épületek vizesblokkjai a 20 évvel ezelőtti felújítás ellenére rossz képet mutatnak, a felújítás során beépített szerelvényekhez alkatrész nem biztosított, az időzített működési idejű kifolyók funkciójukat már nem látják el, ami jelentős felesleges vízfelhasználást eredményez.

Az Intézmény energetikai, valamint épületgépészeti fejlesztése szempontjából három koncepció megvalósítása is lehetséges:

▪ **1) Jelenlegi hőellátás decentralizálása**

- Távhővezeték elbontása, vagy vissza bontása és leválasztása a főút felőli területen található épületek esetében.
- Távhővezeték létesítése az Uszoda és központi kazánház között 80 fm hosszban, NA80 előre szigetelt földbe fektetett technológiával.
- Gáz elosztóhálózat építése kisnyomású, földbe fektetett KPE vezetékéből, épületenkénti almerővel 500 fm hosszban D110 méretben.
- Egyedi gázkazánházak létesítése 90 kW-1db, 60 kW-4db, 30 kW-1db, a meglévő hőközpontokhoz kapcsolódva.
- Kémény kialakítások – 6 db gázkémény.
- Használati melegvíz készítés napenergiával – 6 épülethez.
- Központi kazánház átállítása biomassza tüzelésre 2 db 300 kW teljesítményű apríték kazán beépítésével a meglévő kazánházba, a meglévő kiviteli tervek átdolgozásával. A jelenlegi gázkazánok elbontásával, melyek eladási érték a költségekbe kalkulálva. Tüzelő anyag tároló kapacitás az épületek közé tervezve.

▪ **2) Jelenlegi hőellátás alternatív energiahordozóra átállítása**

- Távhővezetési hálózat rekonstrukció befejezése.
- Távhővezeték létesítése az Uszoda és központi kazánház között.
- Központi kazánház átállítása biomassza tüzelésre, meglévő kazánház átalakítása 2 db 400 kW teljesítményű apríték kazán beépítésével a meglévő kazánházba, a meglévő kiviteli tervek átdolgozásával. A jelenlegi gázkazánok elbontásával, melyek eladási érték a költségekbe kalkulálva. Tüzelő anyag tároló kapacitás az épületek közé tervezve.
- Központi használati melegvíz rendszer alternatív energiahordozóval történő kiegészítése. Kazánház és uszoda lapos tető felhasználásával, meglévő tárolók kihasználásával.

▪ **3) Jelenlegi hőellátás bővítése**

- Távfűtési hálózat rekonstrukció befejezése.
- Távhővezeték létesítése az Uszoda és központi kazánház között.
- Központi kazánház átállítása biomassza tüzelésre, meglévő kazánház átalakítása 2 db 1500 kW teljesítményű apríték kazán beépítésével a meglévő kazánház elbontásával és új építéssel, a meglévő kiviteli tervek átdolgozásával. A jelenlegi gázkazánok elbontásával, melyek eladási érték a költségekbe kalkulálva. Tüzelő anyagtároló kapacitás az épületek közé tervezve.
- Központi használati melegvíz rendszer alternatív energiahordozóval történő kiegészítése. Kazánház és Uszoda lapos tetőinek felhasználásával, meglévő tárolók felhasználásával.
- Távfűtési építése a központi kazánház és a Rákóczi téri fűtőmű között 1600 fm hosszban NA 200 méretben a Gyöngyös–patak vonalát követve, a Kossuth Lajos utcán keresztül csatlakozva a kazánházhoz, 600f m NA 125 leágazással a volt árvaház felé.

Az Intézmény energetikai és épületgépészeti fejlesztési javaslatai részletesen a NettCalor Mérnöki Tervező és Kivitelező Kft. által készített *Kőszeg, Dr. Nagy László Gyógypedagógiai Intézet rekonstrukciójához kapcsolódó energetikai és épületgépészeti tanulmány* című tanulmányában található.

7.4.2.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A hosszú távú gazdaságos, biztonságot nyújtó működtetéshez alapvető célként jelenik meg az épületek energetikai, gépészeti korszerűsítése. A **legfőbb cél** az Intézmény üzemeltetési költségének csökkentése és ezáltal a hosszú távú fenntarthatóság biztosítása, valamint az üzemeltetésből fakadó környezetre káros hatások mérséklése.

Célcsoportok

A tervezett fejlesztések potenciális haszonélvezői Kőszeg, valamint Vas megye speciális oktatást, képzést igénylő gyermekkel rendelkező családjai.

Közvetlen célcsoportok

- A **térségi**, illetve a **helyi családok**, akik gyermekei speciális oktatást igényelnek.
- **Magyar állam**, valamint a fenntartó **KLIK**.

Közvetett célcsoport

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- **Vállalkozások**, mint a felújításokban érintett beszállítók.

A fejlesztés hatására az Intézmény működtetése, diákjainak képzése hosszú távon biztosítottá válik, különös tekintettel arra, hogy az Intézményben hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő gyerekek oktatására, képzése zajlik. Az üzemeltetési költségek csökkentéséből fakadó megtakarítás, valamint az esetleges többletbevételek pedig az Intézmény további oktatási, infrastrukturális fejlesztéseinek alapja lehet, amitől az még színvonalasabbá válhat. Ezáltal pedig még jobb lehetőséget kaphatnak az itt tanuló, nevelkedő fiatalok felnőttként való érvényesülésükhöz.

A projekt keretében megvalósítandó energetikai, valamint épületgépészeti fejlesztések hatására az üzemeltetési költségek megtakarítása a különböző alternatívák megvalósítása esetén az alábbiak szerint alakulhatnak:

- 1) Jelenlegi hőellátás decentralizálása
 - Évi 45–50 millió Ft megtakarítás.
- 2) Jelenlegi hőellátás alternatív energiahordozóra átállítása
 - Évi 45–50 millió Ft megtakarítás.
- 3) Jelenlegi hőellátás bővítése
 - Az intézmény részéről a költség megtakarítás évi 50 millió Ft lehet, azonban egy további jelentős bevétellel számolhat a projekt a távhő hőértékesítéséből.

7.4.2.4.A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- Energetikai, épületgépészeti felmérés – NettCalor Mérnöki Tervező és Kivitelező Kft.
- Épületenergetikai felmérés – Kőberterv Mérnöki Kft.

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.
 - Kidolgozni a fejlesztés pontos, részletes koncepcióját
 - A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.
 - Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.

- Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
- Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
 - Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
 - Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

7.4.2.5.A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek bruttó összegben kerültek megadásra, mivel a KLIK alanya az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában nem igényel vissza ÁFÁ-t.

Az energetikai és épületgépészeti fejlesztések tekintetében az előzőekben részletesen bemutatott három alternatíva egymástól lényegesen eltérő költségek mellett valósítható meg. A finanszírozhatóság tekintetében a költség különbségeknél is nagyobb eltérést okoz az egyes beruházásokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek igénybevétele. Egy részletes költség–haszon elemzésben kell megvizsgálni a támogatási arányt, figyelembe véve a projekt esetleges jövedelemtermelő tulajdonságát.

Míg a decentralizált első változat esetében csak az alternatív energiahordozó váltás költségei pályázhatók (a gázra való átállást a jelenlegi pályázati kiírások nem tolerálják), addig a másik két változat (2., 3.) esetében a teljes projekt tekintetében lehetőség nyílik pályázat benyújtására.

43. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (közbeszerzés, tervezés)	56.906.372
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	85.359.559
Megvalósítás költségei (épületenergetika)	728.604.305
Megvalósítás költségei (energetika, épületgépészet) választható alternatívái:	
1) Jelenlegi hőellátás decentralizálása	226.695.000
2) Jelenlegi hőellátás alternatív energiahordozóra átállítása	198.755.000
3) Jelenlegi hőellátás bővítése	694.055.000
Projekt összköltsége az alternatívák függvényében	1.020.095.236-tól 1.564.925.236-ig

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Uniós támogatás lehet, mivel az ingatlan tulajdonosa a Magyar Állam, a fenntartója pedig állami szervezet, így várhatóan a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programban (KEHOP) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- Bevételek:
 - az üzemeltetésben keletkező megtakarítások,
- Kiadások:
 - adminisztrációs költségek,
 - személyi költségek,
 - a rendszerek üzemeltetésének költsége,
 - karbantartási és pótlási költségek.

7.5. KÖZLEKEDÉS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

7.5.1. OKOS VÁROS KIALAKÍTÁSA KŐSZEGEN (SMART CITY)

7.5.1.1. A PROJEKT HELYSZÍNÉNEK BEMUTATÁSA

A tervezett interdiszciplináris innovációs pilot projektek Kőszegen, illetve annak szűk vonzaskörzetében valósulnak meg. A projekt során az okos város (smart city) koncepció elkészítése a volt MÁV Gyermekotthonban kialakítandó irodahelyiségekben történik.

7.5.1.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI ISMERTETÉSE

A projekt megvalósításáért felelős kedvezményezett az IBM Magyarországi Kft.

Az elképzelés egy olyan koncepció kidolgozása, amely Kőszeg mintája alapján kifejezetten a magyar kisvárosok (cca. 10–30.000 fős) sajátosságait figyelembe véve infokommunikációs technológiákkal támogassa a városvezetés saját feladatainak hatékonyabb ellátását, valamint szorosabb együttműködését a lakossággal egy jobb, okosabb, biztonságosabb, végső soron pedig fenntarthatóbb városi környezetért.

A projekt keretében kifejlesztendő szolgáltatások:

- Intelligens városirányítás (Okos város, vagy Smart City).
- Közművek optimális működését támogató szolgáltatás.
- Intelligens közlekedésinformatikai megoldás megvalósítása.
- Kőszeg Város ingyenes wifi hálózatának tervezett kiépítése.
- Térfigyelő kamerarendszer bővítése.
- Mobil munkaerő menedzsment.

- Üzleti analitika és optimalizálás kialakítását támogató szolgáltatás.
- Telemedicina és e-egészségügyi szolgáltatások.
- Az intelligens lakossági kártya bevezetése és az arra épülő rendszerek, valamint az ehhez kapcsolt NFC technológiát használó alkalmazások.
- A fentiek működéséhez és kialakításához szükséges ún. Felhő alapú megoldás kialakítása.

13. ábra: Az okos város koncepció modulárisan felépülő keretrendszere (forrás: IBM Smart City kezdeményezés – Intelligens megoldások városoknak)

A fejlesztések igazodnak a jelenlegi piaci-, tudományos-, és fejlesztéspolitikai trendekhez, amely által a projekt során létrehozandó termékek és szolgáltatások a jövőben piacképes, munkahely-, és jövedelemteremtő megoldásokat eredményeznek.

Az okos város koncepció kialakításának kutatási témái előre ütemezett menetrend szerint zajlanak, jelenleg az okos város részprojekt keretein belül az igényfelmérési szakasz zajlik. Ennek folyamán az IBM dedikált munkacsoportok kijelölésével személyes interjúkon keresztül megkezdte az önkormányzatok, és az irányításuk alá tartozó városüzemeltető szervezetek, illetve kérdőívek összegzésével a lakosság lehetséges igényeinek összegyűjtését, és értékelését, az eredményeket pedig beépítette az elkészült anyagokba. Az

okos város alprojekt második fázisában a munkacsoportok eddig a következő területeket fedték le:

- történeti áttekintés,
- törvényi kötöttségek feltárása,
- terepi munkacsoport a személyes interjúkhoz,
- jelenlegi kapcsolódó megoldások áttekintése,
- közgazdasági vetületek,
- folyamatok modellezési módszertana, illetve magas szintű folyamatleírás.

Ehhez az igényfelméréshez és kutatáshoz kapcsolódik szervesen Kőszeg, mivel itt egy konkrét város, konkrét igényeinek megismerésével és körbehatarolásával az országos koncepció megalkotásához elengedhetetlen mintaprojekt jöhet létre.

A projekt során a Kőszeg városára készülő koncepció 3 ütemben (2015–2018; 2019–2022 és 2023–2025) vázolja majd fel a konkrét fejlesztési lehetőségeket.

Néhány lehetséges példa az okos város kezdeményezés konkrét magvalósítási területeit tekintve:

- útjelző táblák gyalogosoknak,
- városi eszköz- és helynyilvántartás,
- incidenskezelés,
- intelligens városi térfigyelés, eseményfelismerés,
- lakossági térinformációs portál létrehozása,
- intelligens, (időjárásfüggő) közvilágítás,
- a város teljes területén elérhető ingyenes wifihálózat,
- erdőtűz megelőzése füstszenzorokkal,
- vibrációs és statikai állapot követése (hidak, műemlékek stb.),
- vízminőség valós idejű monitorozása,
- vízhálózat szivárgás-érzékelése.

Természetesen ide sorolhatók olyan (esetleg korábban már megvalósult) fejlesztések is, mint például a közlekedési lámpák összehangolása a forgalmas útvonalakon az utazási idő, illetve a légszennyezettség csökkentése érdekében, az sms-sel való parkolási lehetőség, vagy éppen a mobil árvízvédelmi gátak alkalmazása.

A készítendő koncepció magában foglalja az intelligens közlekedésinformatikai megoldás megvalósításának koncepcióját, amely helyi és helyközi járatokat üzemeltető közlekedési vállalatok munkáját forradalmasítja. A tervezett fejlesztés szakmai tervező és elemző

rendszert, valamint forgalomirányító és utas tájékoztató rendszert is magába foglal, melyekkel minden, a személyszállítás tervezéséhez, irányításához és adminisztrálásához szükséges funkció lefedésre kerülne.

Továbbá a tervek között szerepel Kőszeg Város ingyenes wifi hálózatának tervezett kiépítése is a terek teljes területén, mely 802.11 b/g, illetve 802.11a szabványnak megfelelő lefedettséget és megbízható vezeték nélküli Internet hozzáférést biztosítana.

Kőszeg Város Önkormányzata 2012 tavaszán kiépítette térfigyelő kamerarendszerét Kőszeg belvárosában, amelynek kiterjesztése a város további fontosabb pontjaira is megtörténhetne, ezenfelül a meglévő térfigyelő kamera rendszer különböző modulokkal történő bővítése is elképzelhető.

Az IBM rendelkezik európai városokban bevezetett Smart City referenciákkal. Plzenben a közigazgatás munkafolyamatainak hatékonyabbá tételével spórolt pénzt az önkormányzat, Stockholmban a rendszámfelismerő rendszer segítségével bevezetett dugódíjjal redukálták átlagosan felére az utazási időt belvárosi úticélok esetén, Velencében pedig az intelligens turistatájékoztató terminálok segítségével növelték, öregbítették a város hírnevét.

7.5.1.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A projekt fő célja

Jelenleg a Föld felületének mindössze 2%-át elfoglaló városokban él az emberiség fele, és használja el az összes előállított energia háromnegyedét. A globalizáció természetes velejárója a városok számának, és lakosságának folyamatos növekedése, a legfőbb okok között elsősorban a munkalehetőségek, és a szolgáltatások városi koncentrációja említhető meg.

Ebben a helyzetben a városirányítás számára a legfőbb kihívást a versenyképesség állandó javításának, és a fenntarthatóságnak az összehangolása jelenti. Egyfajta verseny, versenyszellem a városok között országon belül, és adott régióon belül akár országok között is letagadhatatlanul jelen van, aminek lehetnek akár történelmi, vagy gazdasági, turisztikai, illetve egyéb okai is. Nem mindegy például, hogy a magasan képzett mobilis munkavállalók melyik városban találnak állást maguknak, és költik el megkeresett jövedelmüket.

Az említett jelenségek következményeként megnövekedett környezeti terhelés, és energiaszükséglet, a gazdasági növekedési kényszer, és népességyarapodás komplex kezelésére napjainkban legrelevánsabbnak tartott válasz az ún. okos város (Smart City) koncepció.

Az okos város olyan fejlett város, mely fenntartható gazdasági fejlődést, és magas életminőséget biztosít az ott lakók számára, olyan kulcs területek optimalizálásával, mint

- energiafelhasználás,
- közlekedés,
- környezet,
- lakosok,
- életmód,
- kormányzat.

Az IBM elkötelezett híve a fenntartható fejlődésnek így felismerte, hogy a világ városainak élhetőbbé tételéhez és működtetéséhez kiemelten fontos, hogy a városvezetés modern, az ipari szektorban bizonyított informatikai megoldásokkal támogassa a saját feladatait, valamint szorosan együttműködjön a lakossággal, együtt tegyék jobbá, okosabbá, biztonságosabbá a városi környezetüket. A Magyar Kormánnyal kötött stratégiai megállapodás eredményeként kutatás-fejlesztési projekt keretében idén januártól kezdve négy éves időtávon foglalkozik Smarter City fejlesztéssel. Kifejezetten a magyar városok sajátosságait figyelembe véve infokommunikációs technológiákkal támogatva szándékozik ösztönözni a fenntartható fejlődést. Az okos város kezdeményezés legfőbb célkitűzései Kőszegre tekintve sem lehetnek mások, mint

- az életminőség javítása,
- a fenntartható környezet,
- turisztikailag vonzóbb Kőszeg,
- a városi szolgáltatások fejlesztése (közbiztonság, közösségi közlekedés stb.),
- a városi infrastruktúra működtetés hatékonyság növelése (épületek, közművek – pl. vízvezeték),
- a közvetlenebb kommunikáció / kapcsolat a lakosság, és a városvezetés között,
- egyfajta mellékhatásként a fentiek következményeként munkahelyek teremtése, és gazdasági fejlődés.

Konkrét célok

- Oktatáshoz, kutatáshoz kapcsolódó célok:
 - Nemzetközi léptékű, egyedi, magas szintű oktatási szolgáltatások nyújtásához okos városi megoldások megvalósítása.
- Települési, térségi infrastruktúra fejlődéséhez, gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Kulturális események, turisztikai objektumok, szórakozóhelyek, szállások, értékesítő pontok megjelenítése, kiemelve nyitvatartási idővel, elérhetőségekkel (weboldal, email, telefonszám).

- Foglalkoztatás-bővítés, munkahelyteremtés.
- A térség népességmegtartó erejének növelése, a képzetesebb rétegek, valamint a fiatalok elvándorlásának megállítása, visszafordítása egy élhető modern város kialakításával.
- A térség vonzerejének, turisztikai kínálatának új, fenntartható szolgáltatási elemekkel történő bővítése, valamint vendégforgalmának növelése.
- Minőségi szálláshelyek létesítésének elősegítése.
- Az új szolgáltatási elemek által újabb célcsoportok elérése.
- Kerékpáros és aktív turizmusra épülő szolgáltatások fejlesztése.
- A térség kreativitási és innovációs potenciáljának növelése.
- A környezeti állapot javítása.
- A társadalmi-gazdasági-ökológiai fenntarthatóság együttes megteremtése.
- A térségi energiahatékonyság növelése.
- A helyi elköteleződés növelése és helyi összefogások erősítése.
- Kulturális értékek fejlesztéséhez kapcsolódó célok:
 - Okos múzeumok kialakítása.
- Vállalkozás-fejlesztéshez kapcsolódó célok:
 - Üzleti szereplők számára vonzó települési környezet megteremtése.
 - Vállalkozói kultúra és környezet fejlesztése.
 - A térség vállalkozásainak dinamizálása, a vállalkozói tőke megmozgatása, további fejlesztési igények generálása.

A projekt megvalósítása következményeként az alábbi **hatások** bekövetkezését várjuk:

- Intelligens városirányítási rendszer kialakításával az életminőség javulása.
- A városi infrastruktúra optimális működését támogató szolgáltatásokkal a város gazdaságosabb működését szolgáló feltételrendszerek kialakítása (pl.: közművek, épületek stb.).
- A turisztikailag vonzóbbá váló Kőszeg megteremtése.
- A városi szolgáltatások fejlesztése.
- Közvetlenebb kommunikáció, valamint kapcsolat a lakosság és a városvezetés között.
- Mobil munkaerő menedzsment.

Célcsoportok

A tervezett szolgáltatások potenciális haszonélvezői Kőszeg és környezetének lakossága, illetve a **belföldi** és **külföldi** látogatók, ami egyrészt Kőszeg meglévő vonzerőinek, azok népszerűségének köszönhető, valamint úgy gondoljuk, hogy a KRAFT programban és azon kívül meghonosítani tervezett attrakciós elemek értelmezhető vonzáskörzete a jelenlegi határokon jócskán túlra nyúlhat.

Közvetlen célcsoportok

- A *térségi*, illetve a *helyi lakosság*.
- Azok a *Nyugat-Dunántúlra, Kőszeg környékére látogató turisták*, akik Kőszeg városának turisztikai attrakcióira kíváncsiak:
 - a várost kulturális és egyéb értékei miatt felkeresők,
 - a térségben pihenők (Sopron, Szombathely, Bük, Sárvár vendégei),
 - különféle rendezvények, illetve tematikus utak résztvevői,
 - az itt található, a turizmus más irányaihoz (aktív-, öko-, horgász-, vadászturizmus stb.) tartozó látogatók.
- A már működő és a telepítendő tudásközpontok *kutatási programjainak résztvevői*, a *kutatóhelyek használói*, valamint a *felsőfokú oktatási, képzési programok résztvevői*:
 - hazai és külföldi kutató professzorok, fiatal kutatók és diákok,
 - hazai és külföldi professzorok, vendégelőadók, egyetemi hallgatók,
- *Kőszeg Város Önkormányzata* (közvetlen, továbbá közvetett módon is: a fejlesztés hatására a térségben megnő a gazdasági aktivitás, ami miatt az önkormányzat adó- és egyéb bevételei is növekednek).

Közvetett célcsoport

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- *Vállalkozások.*
- *A régiós és területi turisztikai szolgáltatók.*

7.5.1.4.A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A műszaki ütemezés lehetséges tervezetét mutatja a következő táblázat, amelyet a projekt forrásának (EU-s támogatás) előteremtése befolyásolhat (a pályázati kiírás megjelentetése és elbírálási folyamata a kivitelezési munkákat késleltethetik)

44. táblázat: A projekt tervezett ütemezése

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Igényfelmérés												
Kőszegre vonatkozó Smart City koncepció kialakítása												
Országos Smart City koncepció kialakítása												

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- Az IBM Smart City koncepciója rendelkezésre áll.

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.
 - Kőszeg vonatkozásában összeállítani a Smart City elképzelés végleges koncepcióját.
 - A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.
 - Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.
 - Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
 - Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

7.5.1.5.A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek nettó összegben kerültek megadásra, mivel az IBM alanya az ÁFÁ-nak.

45. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (nettó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (közbeszerzés, tervezés)	0
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	35.000.000
Megvalósítás költségei (kivitelezés, eszközbeszerzés, immateriális javak)	350.000.000
Projekt összköltsége	385.000.000

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Unió támogatás lehet, várhatóan a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban (GINOP), és az EU Horizon 2020 programban (H2020) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- Bevételek:
 - kifejlesztett Smart City modulok értékesítése,

- városüzemeltetésben keletkező megtakarítások.
- Kiadások:
 - adminisztrációs költségek,
 - személyi költségek,
 - a rendszerek üzemeltetésének költsége,
 - marketing költségek (szórólapok, kiadványok),
 - karbantartási és pótlási költségek.

7.5.2. KŐSZEG VÁROS INTERMODÁLIS PÁLYAUDVAR ÉS KAPCSOLÓDÓ KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSI FEJLESZTÉSE

A Gyöngyös-patak keleti oldalán a Dr. Nagy László Gyógypedagógiai Intézettől délre épülne meg Kőszeg új vasútállomása. Az állomás egyben Kőszeg város intermodális pályaudvara és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztések központja is lenne. A város tartós növekedésének alapvető feltétele, hogy a közlekedési hálózat és a szolgáltatások fejlesztése révén, a vállalkozások megfelelően be legyenek csatlakoztatva a közlekedési és szállítási infrastruktúrákba, illetve a munkavállalók és a lakosság számára is racionálisabb, komfortosabb szolgáltatási lehetőségeket biztosítson. A fejlesztésnek ezen felül a környezeti fenntarthatóságot is szolgálnia kell a belváros zaj- és porterhelésének csökkentésével, a közlekedési infrastruktúra racionalizálásával.

Az új csomópont tervezett helyszíne Gyöngyös patak keleti oldalán lenne, sokkal közelebb a történelmi városmaghoz. Az intermodális csomópont megteremthetné több közlekedési forma kapcsolatát:

- a helyi-, helyközi és távolsági buszok illetve azok parkoltatásának, kiszolgálásának együttes igényeit,
- a vasúti pályaudvar teljesebb városi kapcsolatát,
- a térségi kerékpárút-hálózat bekapcsolódását,
- a P+R parkolók kialakításával (összhangban a parkolóház fejlesztésével) és a történelmi belváros gyalogos jellegének erősítését.

A projekt **konkrét céljai**:

- Kőszeg város központjában a közösségi közlekedési módok együttműködésének továbbfejlesztése.
- A jelenleg túlterhelt és gyakran problémákat okozó központi buszpályaudvar új helyszínének meghatározása.
- Intermodális csomópont kialakítása.
- Új közlekedési alközpontok kialakítása.

- Minőségi változás elérése a belváros gyalogos és kerékpáros életében.
- Akadálymentesítés.
- Korszerű információs kapcsolat biztosítása a helyi és helyközi közlekedésben.
- A tömegközlekedést választók kulturált átszállási, várakozási feltételeinek biztosítása.
- Parkolási lehetőségek kialakítása.
- Az idegenforgalom fellendítése, a városba érkező turisták magas szintű fogadása.

A projekt eredményeként megoldást nyerhetnek az előváros tömegközlekedési problémái. A vasúti és közúti közösségi közlekedés szolgáltatási színvonala javul, a közlekedési idők lerövidülnek, ezáltal javul az ingázók helyzete, várhatóan előnyben fogják részesíteni a közösségi közlekedést az egyedi közlekedési formákkal szemben. Ezáltal a közutak terheltsége, a balesetek száma csökken, a tömegközlekedés jobb kihasználtsága és a tömegközlekedési vállalatok gazdaságosabb üzemeltetése valósul meg.

A projekt tervezése során együtt kell működni a Kőszeg városára kidolgozásra került Smart City koncepció készítőivel (IBM).

A projekt megvalósításának tervezett költsége: 1.800.000.000 Ft (nettó).

A projekt a megyei területfejlesztési operatív programnak része, így a KRAFT programhoz való szoros illeszkedése mellett a finanszírozása más forrásból valósulhat meg.

7.5.3. KŐSZEG VÁROSMAJOR FELÚJÍTÁSA – PARKOLÓHÁZ ÉS VÁSÁRCSARNOK ÉPÍTÉSE, TÚZOLTÓSÁG ÁTKÖLTÖZTETÉSE

7.5.3.1. A PROJEKT HELYSZÍNÉNEK BEMUTATÁSA

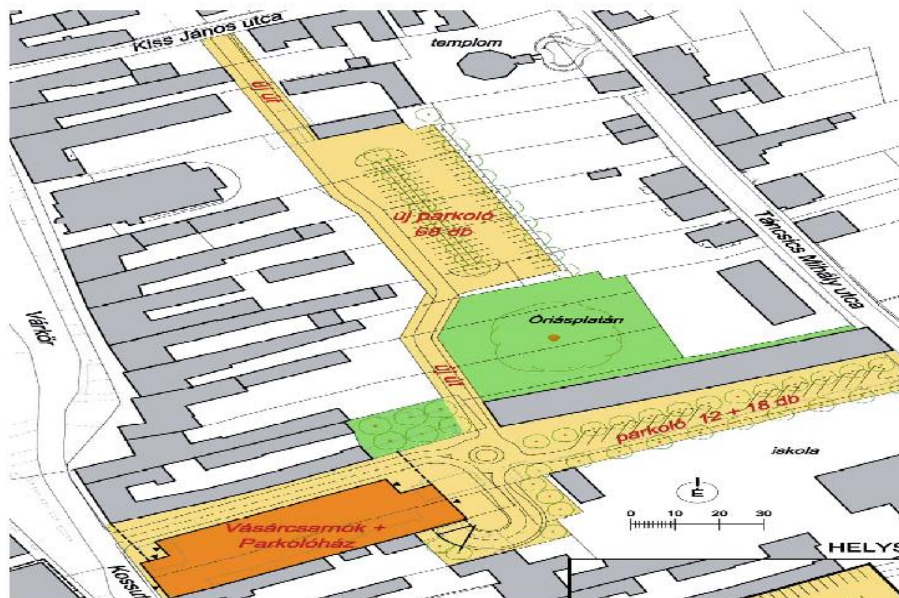
A tervezett projekt két részprojektből áll. Az első projektrész az új vásárcsarnok, valamint hozzá kapcsolódóan a parkolóház megépítése, illetve további 30 db felszíni parkolóhely kialakítása. Továbbá a második ütemben (2020 után) további 68 db felszíni

14. ábra: Az új tűzoltósági épület tervezett helyszíne

parkoló kerülne kialakításra a hozzá tartozó új bekötőúttal együtt, amely a Táncsics Mihály utcával párhuzamosan kötné össze a tervezett új vásárcsarnokot és parkolóházat a Kis János utcával.

A másik projektelelem a tűzoltóság átköltöztetése a Liszt Ferenc u. 30 szám alatt található területre (2530/2 hrsz.)

46. táblázat: A fejlesztésben érintett ingatlanok

#	Hrsz.	Jelenlegi tulajdonviszony	Fejlesztés meghatározása	Telekalakítás	Épület bontás
Vásárcsarnok és parkolóház, valamint a tervezett felszíni parkolók					
I. ütem					
1.	2196	önkormányzati tulajdon	egy része közlekedési terület út – vásárcsarnok épülete, parkolóház	Igen	Igen – 2 épület
2.	2200	magán tulajdon	egy része közlekedési terület út – vásárcsarnok épülete, parkolóház	Igen	Igen
3.	2202	magán tulajdon	közlekedési terület út – fásítással	Nem	Igen
4.	2199	magán tulajdon	közlekedési terület út – fásítással	Nem	Nem
5.	2194	önkormányzati tulajdon	közlekedési terület út	Nem	Nem
6.	2197	önkormányzati tulajdon	közlekedési terület út – parkoló fásítással	Igen	Igen
7.	2195/2	önkormányzati tulajdon	közlekedési terület út – nagy zöldfelület park	Igen	Nem

#	Hrsz.	Jelenlegi tulajdonviszony	Fejlesztés meghatározása	Telekalakítás	Épület bon-tás
II. ütem					
8.	2192	magán tulajdon	közlekedési terület út - nagy zöldfelület park	Igen	Nem
9.	2191	önkormányzati tulajdon (óriásplatán)	közlekedési terület - nagy zöldfelület park	Igen	Nem
10.	2190	magán tulajdon	közlekedési terület út - nagy zöldfelület park	Igen	Nem
11.	2189/2	önkormányzati tulajdon	közlekedési terület - parkoló fásítással	Nem	Nem
12.	2188	magán tulajdon	parkoló fásítással	Igen	Nem
13.	2186/3	önkormányzati tulajdon	közlekedési terület - parkoló fásítással	Nem	Nem
14.	2185/2	önkormányzati tulajdon	közlekedési terület - parkoló fásítással	Nem	Nem
15.	2182/3	önkormányzati tulajdon	közlekedési terület - út	Nem	Nem
16.	2182/4	önkormányzati tulajdon	közlekedési terület - parkoló fásítással	Nem	Nem
17.	2181/2	önkormányzati tulajdon	közlekedési terület út - parkoló fásítással	Nem	Nem
18.	2177	vegyes tulajdon	közlekedési terület út	Igen	Nem
19.	2175/1	magán tulajdon	közlekedési terület út	Igen	Nem
20.	2174	magán tulajdon	közlekedési terület út	Igen	Nem
21.	2173	magán tulajdon	közlekedési terület út	Igen	Nem
Tűzoltóság átköltöztetése					
1.	2530/1	magán tulajdon	új tűzoltósági épület építése, területrendezés	Igen	Igen
2.	2530/2	önkormányzati tulajdon	új tűzoltósági épület építése, területrendezés	Igen	Igen

A 2196 és 2200 hrsz-en lévő ingatlanok (amelyek a létesítendő vásárcsarnok és parkolóház tervezett fő, központi helyszínei) Kőszeg Város központi helyén, a buszállomás mellett, a jelenlegi piac területén, az Írottkő Hotel szomszédságában találhatóak, néhány percnyi sétára a Jurisics tértől. A 2196 hrsz-ú ingatlan tulajdonosa Kőszeg Város Önkormány-

32. kép: Ingatlanok a leendő vásárcsarnok és parkolóház helyén

zata, alapterülete 5.090 m². Ez a telek kerül még kibővítésre a 2200 hrsz-ú ingatlannal, amelyről – az Önkormányzati adás-vételt követően – lebontásra kerül a meglévő lakóingatlan. A többi, fejlesztéssel érintett magántulajdonban lévő ingatlan tulajdonosaival már folyik az egyeztetés az ingatlanok Önkormányzati tulajdonba való kerüléséről.

A Liszt Ferenc u. 30. alatt található 2530/2 hrsz-ú ingatlan tulajdonosa Kőszeg Város Önkormányzata. Az ingatlanon álló épület jelenleg elhanyagolt állapotú. Az Önkormányzat kezdeményezi a magántulajdonban lévő, szomszédos 2530/1 hrsz-ú ingatlan megvásárlását, és így a két telek összevonásával kerülne kialakításra az új tűzoltósági épület és annak környezete.

7.5.3.2. A PROJEKT SZAKMAI, MŰSZAKI ISMERTETÉSE

A projekt megvalósításáért és fenntartásáért felelős kedvezményezett Kőszeg Város Önkormányzata.

7.5.3.2.1. PARKOLÓHÁZ ÉS VÁSÁRCSARNOK ÉPÍTÉSE

A tervezett parkolóház és vásárcsarnok egy kétszintes épület, amely zárt sorúan illeszkedik a szomszédos épületekhez. Az épület a jelenlegi 80 m²-es piaccsarnok és egy bontásra ítélt lakóház helyére kerül. Az épület földszintjén kerül elhelyezésre a mintegy 600 m²-es vásárcsarnok néhány hozzá kapcsolódó, kívülről is megközelíthető üzlettel. Az üzletház alapterülete mintegy 800 m². Az északi telekhatár mentén egy 8 méter széles gépkocsi áthajtó vezet majd az udvarra és az emeleti parkolóba vezető rámpához. A felhajtó íves rámpa az udvari homlokzat elé kerül. Az emeletet teljes egészében a fedett parkolóház foglalja el. Itt mintegy 100 gépkocsi helyezhető el. A zárt sorú kialakítású épület Kossuth Lajos utcai és udvari homlokzata a környezetbe illeszkedés érdekében magas tetős. A kialakítandó épület műszaki alapparaméterei:

- szintszám: 2,
- bruttó alapterület: 2.480 m² + 360 m² felhajtó rámpa,
- nettó alapterület
 - földszint: 1.510 m² kereskedelem + 820 m² fedett gépjármű áthajtó,
 - emelet: 2.380 m² parkolóház.

A parkolóház és vásárcsarnok építéshez kapcsolódó közterület alakítás során a valamikori udvar hátsó részén egy egyirányú lakóút és 30 db ferde beállású parkoló kerül kialakításra. A parkoló és az épület közötti területen járdaburkolat készül egy fasorral. A felhajtó rámpa körül valamint az út és a szomszédos iskola telekhatára között – a mostani tűzifa tárolók

helyén – zöldfelület lesz egy másik fasorral. A kialakítandó udvari parkoló műszaki alapparamétere:

- útburkolat: 1.080 m²,
- gyalogos terület: 680 m²,
- zöldfelület: 840 m²,
- összes terület: 2.600 m².

A projekt II. ütemében fog megvalósulni a város rendezési tervében már régóta szereplő, a Kiss János és a Kossuth Lajos utca közti tömbbelső feltáró út és parkoló. Egy része már megvalósult, de a terület jelenleg csak a Várkör 20–22. számon található élelmiszer áruház alatti szűk áthajtókon át közelíthető meg. A terv szerint egy egyirányú közlekedésre alkalmas út készül, egyoldali járdával, középen egy 68 férőhelyes merőleges felállású parkolóval és az előírások szerinti fásítással. A tömbbelső feltáró út és parkoló műszaki alapparamétere:

- útburkolat (út + parkoló): 2.475 m²,
- gyalogos terület (járda): 540 m²,
- zöldfelület megújítás: 890 m²,
- összes terület: 3.905 m².

A Pannon REL Program Kőszegi Járási Programeleméhez szükséges értékesítési hely feltételeit teremti meg az ebben a projektben tervezett vásárcsarnok. A beruházás eredményeként létrejövő, modern, vásárcsarnok jellegű piactér és helyi termék értékesítő központ a város egészséges élelmiszer ellátásának alapja lesz. Működése nem csak közellátási, hanem kialakítása, egyedisége és a benne található szolgáltatók kínálata folytán turisztikai láttnivaló, élménypont lesz. Jellegében magyaros, de mégis európai fogyasztói piaci hangulatot teremt a helyben fogyasztási igények kielégítésével Kőszegen, annak történelmi belvárosának szomszédságában. Termelői piaca rendszeres napi piac lenne, de tematizált árukra szervezve, idényjelleggel akciós napok is illeszthetővé válnának működtetésébe, míg pavilonjai a hét minden napján kínálhatnák portékáikat. A piaci asztalok gyors bontását, építését lehetővé tevő technikai megoldások esetén, a belső fedett tér promóciós, értékesítési, akár rendezvénytartási szükségleteket is kielégíthet.

A Pannon REL Program szakmai igényeit a GET KRAFT szakmai programját bemutató 7.4.2. fejezet tartalmazza, annak 15. beavatkozása részletezi. A Pannon REL Program belső infrastruktúra szükséglete:

- 40 fő őstermelő – 80 fm stand alapterület árusítótéri asztal,
- 10 db pavilon (pavilononként 30 m² + 20 m² raktár) – 500 m²,
- 1 db hűtő és klimatizált raktár, minimum 5 rekeszre osztva: 150 m²,
- szolgálati parkolók, szociális blokk, piacfelügyeleti iroda.

A hűtő és klimatizált tárolóinak elhelyezésére a kiköltöző tűzoltósági épület is felmerült alternatív megoldásként.

7.5.3.2.2. TŰZOLTÓSÁG ÁTKÖLTÖZTETÉSE

A jelenlegi, mai viszonyokhoz méltatlan állapotot szünteti meg a városi tűzoltóság átköltöztetése a Liszt Ferenc utca 30. szám alatt található területre, ahol a jelenlegi romos épület lebontását követően egy új, a 21. század követelményeinek megfelelő tűzoltósági épület kerül megépítésre. Az új terület és épület így sokkal használhatóbb és korszerűbb lenne az önkéntes tűzoltók számára, ahol többek között oktatótermek is kialakíthatóvá válnak (a jelenlegi épületben ez egyáltalán nem megoldható), és a tűzoltósági dolgozók parkolási gondjai is megoldódnának.

Az új épület kialakítását megelőzi a területen lévő lakóépület bontása, a bontáshoz szükséges engedély beszerzése folyamatban van. A főépület kialakítása mellett szükséges a környezet rendezése, ami a telken belüli úthálózat, személygépjármű parkolók, akadálymentes parkoló, kerítések és a zöld növényzet kialakítása pihenő padokkal – foglalja magába. Továbbá a területen lévő, a tűzoltó autók elhelyezését biztosítandó épület is felújításra kerül.

A fent felsorolt fejlesztések mellett ki kell építeni a terület megfelelő közlekedési kapcsolatát a Liszt Ferenc utcával illetve meg kell oldani a területen belüli közművek szükséges kapacitásnak megfelelő kiépítését valamint az ingatlanon belüli térvilágítást. A területen biztosítani kell a gépjármű forgalomnak megfelelő belső, telken belüli, úthálózatot és a személyi közlekedésre alkalmas gyalogos közlekedési sávokat. A személygépjármű parkolók kiépítésével együtt a parkolók megvalósításához szükséges fásítás is megvalósul, valamint akadálymentes személygépjármű parkoló is létesül.

Az épület két szinttel, a mai építészeti irányzatot követő, annak megfelelő építészeti megjelenést tükröző kivitelben kell, hogy megvalósuljon. A megvalósulás során törekedni kell arra, hogy az épület belső kialakítása maximálisan vegye figyelembe a funkcióhoz kötött egységek elrendezését, azok legcélszerűbb használhatóságát.

A tervezett épület bruttó alapterülete: 201,38 m². A felújítandó, 6 állásos, tűzoltóautó tárolására alkalmas épület bruttó alapterülete: 243 m². A közlekedési terület, parkolók és a zöld felület alapterületének kiterjedése várhatóan 1.800 – 2.500 m² közötti.

7.5.3.3. CÉLOK, CÉLCSOPORTOK

A Fő tér felújítása óta megváltozott forgalmi rend, különös tekintettel a Kossuth Lajos utca kétirányú forgalmára, valamint a folyamatosan növekvő személygépjármű-parkoló igényre, jelentős hatással van e területre. A piac és a városmajor területére a Kossuth Lajos utca felől behajtó gépjárművek csak ugyanitt tudnak kihajtani, ezzel is növelve a kereszteződés forgalmát. Ugyanezen forgalmi csomópont „terhelésével” tudják megközelíteni a Kossuth Lajos utca szomszédos épületeinek lakói az ingatlanjaikat gépkocsival, valamint a tűzoltók jelenlegi vonulása is ezen a kereszteződésen át történik. A projekt segítségével megoldandó problémák ismertetése:

1. Kőszeg város életének fontos helyszíne a kistermelői piac, mely az elmúlt évszázadban a város központjából – a Jurisics térről – a Fő térre, majd onnan a belváros határára költözött. Jelenleg a Kossuth Lajos utcában található egy elbontott ház telkén. A piac többek között gyalogos átjáróként is szolgál a Táncsics Mihály utca felé. Problémát jelent, hogy a piacot évtizedek óta nem fejlesztették, a fedett csarnok túl kicsi, a piac nagy része nyitott. A piac állaga leromlott, tágabb környezete is elhanyagolt és a parkolás sem megoldott. Ezért szükséges, hogy a jelenlegi piac és egy szomszédos elbontandó lakóépület helyén egy új, korszerű vásárcsarnok épüljön.
2. A belvárosban állandó problémát jelent a parkolóhelyek hiánya. Ezen segít egyrészt a piaci parkolóház megépítése, másrészt a Várkör, Kiss János utca, Táncsics Mihály utca és Kossuth Lajos utcai tömbbelsőben lévő parkolóhelyek bővítése, amelyhez a településrendezési terv egy – a Kossuth Lajos és a Kiss János utca közti – új feltárási utat jelölt ki, ami a II. ütemben valósulna meg. A Kossuth Lajos utca keleti részének felújításával – a tűzifa tárolók megszüntetésével – további parkoló alakíthatók ki, megoldva az ott lévő önkormányzati, vegyes – lakó és intézményi – rendeltetésű épület parkolását is, valamint a belváros közeléből egy potenciálisan tűzveszélyes gócpont is felszámolásra kerül. A tárolók megszüntetésének feltétele az épület csatlakoztatása a távfűtési rendszerbe.
3. A jelenlegi tűzoltóállomás közlekedési kapcsolata sem megfelelő a várossal. A szerdai és szombati városi piac napokon a megnövekedett forgalom hátráltatja a tűzoltók vonulását. Az épület állapota és mérete nem alkalmas a Kőszegi Önkéntes Tűzoltóság teljes körű működtetésére. Az udvar sem tudja biztosítani a tűzoltóautók megfelelő mozgási lehetőségét.

A projekt célja

Jelen projektben tervezett fejlesztések az ún. városmajor területén jelentkező és orvosolható, városi közlekedéssel kapcsolatos problémák megoldását jelentik egymással párhuzamosan:

- a belvárosi parkolási lehetőségeket bővítő parkolóház kialakítása, amely földszintjén helyi termékek árusítását lehetővé tevő, megfelelő körülményeket biztosító helyi piac, vásárcsarnok telepítése is megvalósul;
- a tűzoltóság átköltöztetésével egy hatékonyabb működésére, biztonságosabb és korszerűbb üzemeltetésére alkalmas tűzoltóság alakítható ki.

Konkrét célok

- Megfelelő mennyiségű gépkocsi parkoló kialakítása a belvárosban (mind a lakók, mind a városba érkező vendégek, mind a környéken dolgozók számára).
- Vásárcsarnok kialakításával a lakosság egészséges ételmiszerrel történő rendszeres ellátása.
- Őstermelők értékesítési lehetőségeinek fejlesztése.
- A Kossuth Lajos utca túlterhelt forgalmának csillapítása, kiváltása a Táncsics Mihály utca felé.
- Belváros gyorsabb, egyszerűbb elérése a déli városrész felől.
- Rendezettebb belváros–periféria kapcsolat, valamint belvárosi lakó és zöldterületek szervesebb kapcsolata alakul ki.
- A 21. század követelményeknek megfelelő, korszerű tűzoltósági épület kialakítása, a tűzoltóság munkájának hatékonyabbá tétele.
- Felértékelődő városi területrészek.

A tervezett fejlesztés következtében a fedett piac a jelenleginél lényegesen kulturáltabb kereskedést tesz lehetővé, ez mind a környékbeli kistermelők, mint a városlakók, mind pedig a városba látogatók számára előnyös. Várhatóan a piaci forgalom is meg fog erősödni a beruházás hatásaként. A tervezett beruházás során a piac történelmi belvároshoz közvetlenül kapcsolódó és jelenleg elhanyagolt állapotban lévő környezete is megújul.

A parkolóház és a környező felszíni parkolók megépítésével mintegy 130 db parkoló létesül a jelenlegi 30–35 parkoló helyén, mely mind a piacon vásárlók, mind a belvárost felkereső turisták, mind pedig az ott lakók számára kívánatos. A fejlesztéshez kapcsolódóan megépülhet a régen tervezett tömbbelső feltáró út, további mintegy 65 db új parkolóval.

Célcsoportok

A tervezett beruházás elsősorban a helyi termelők és fogyasztók érdekeit fogják szolgálni, továbbá a Kőszeg belvárosába látogató autóval érkező turistáknak és az ISES programban résztvevő kutatóknak, tanároknak, diákoknak egyaránt hasznos lesz a fejlesztés, tekintettel arra, hogy a KRAFT programban megvalósítandó fejlesztések hatására növekedni fog a városba látogatók száma, ennek megfelelően pedig szükséges a belváros közelében megfelelő parkolási lehetőség kialakítása.

Közvetlen célcsoportok

- *A piacot használók köre:*
 - térségi, megyei termelők, őstermelők,
 - a fedett csarnokon belül létesítendő állandó üzlethelyiségek tulajdonosai,
 - vásárlók.
- *A térségi, illetve a helyi lakosság.*
- *Azok a Nyugat-Dunántúlra, Kőszeg környékére látogató turisták, akik Kőszeg városának turisztikai attrakcióira kíváncsiak:*
 - a várost kulturális és egyéb értékei miatt felkeresők,
 - a térségben pihenők (Sopron, Szombathely, Bük, Sárvár vendégei),
 - különféle rendezvények, illetve tematikus utak résztvevői,
 - az itt található, a turizmus más irányaihoz (aktív-, öko-, horgász-, vadászturizmus stb.) tartozó látogatók.
- *A már működő és a telepítendő tudásközpontok kutatási programjainak résztvevői, a kutatóhelyek használói, valamint a felsőfokú oktatási, képzési programok résztvevői:*
 - hazai és külföldi kutató professzorok, fiatal kutatók és diákok,
 - hazai és külföldi professzorok, vendégelőadók, egyetemi hallgatók,
- *Kőszeg Város Önkormányzata* (közvetlen, továbbá közvetett módon is: a fejlesztés hatására a térségben megnő a gazdasági aktivitás, ami miatt az önkormányzat adó- és egyéb bevételei is növekednek).

Közvetett célcsoport

A közvetett célcsoportot a fejlesztés által generált eredmények, hatások és hasznok élvezői alkotják:

- *Vállalkozások:* Résztvételük szolgáltatásaik révén nélkülözhetetlen a település kreatív várossá formálásban, értékesítői szempontból meghatározóak a helyi termékek piacra vitelében.
- *A régiós és területi turisztikai szolgáltatók:* A megjelenő helyi termékek széles választékához kapcsolódóan kiegészítő szolgáltatások, programok nyújtásával jelenhetnek

meg, amely megfelelő szinten megvalósuló együttműködéssel, bizonyos fokú szinergia által kölcsönösen segítheti egymás termékeinek, szolgáltatásainak értékesítését.

7.5.3.4.A PROJEKT VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE

A műszaki ütemezés lehetséges tervezetét mutatja a következő táblázat, amelyet a projekt forrásának (EU-s támogatás) előteremtése befolyásolhat (a pályázati kiírás megjelentetése és elbírálási folyamata a kivitelezési munkálatokat késleltethetik)

47. táblázat: A projekt tervezett ütemezése

Tevékenység megnevezése	A projekt előkészítésének és megvalósításának potenciális időszaka																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Közbeszerzési feladatok																								
Ingtatlanvásárlás																								
Tervezés																								
Részletes megvalósítási tervek elkészítése																								
Engedélyeztetés																								
Kivitelezés																								

A projekt jelenlegi előkészítettsége:

- Az ingatlanok tulajdonviszonyai részben rendezettek:
 - 2196 hrsz-ú ingatlan önkormányzati tulajdonban vannak,
 - 2530/2 hrsz-ú ingatlan részben önkormányzati tulajdonban van.
- A projekt jelenleg egy vázlat tervvel rendelkezik, mely a parkolóház és vásárcsarnok elhelyezésére, a tömbbelső feltáró út és parkoló kialakítására, valamint a Kossuth Lajos utca keleti felének rendezésére tesz helyszínrajzi szinten javaslatot.
- A közterület alakítást a rendezési terv megfelelően tartalmazza, a projekt a hatályos rendezési tervnek megfelel.

A projekt megvalósításához az alábbi lépések megtétele szükséges:

- A fejlesztés által érintett, magántulajdonban lévő tulajdonrészének megvásárlása.
- Az épületekre engedélyezési és kiviteli tervdokumentációk elkészítése.
- A közterületre közterület alakítási terv, és ezek alapján szakági engedélyezési és kiviteli tervek készítése.
- Építési engedélyek megszerzése.
- A pontos lehetőségek és erőforrások ismeretében a részletes megvalósítási tervek elkészítése megtörténhet.

- A beszerzendő eszközök és immateriális javak műszaki specifikációjának kidolgozása.
- Az igénybe veendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó pontos feladatlista meghatározása.
- Az üzemeltetésben résztvevőkre (munkakörök, személyek, időbeosztás) vonatkozóan humán erőforrás tervek összeállítása.
- Az aktuális pályázati kiírásnak megfelelő szakmai dokumentáció(k) összeállítása.
- Pályázati, vagy egyéb forrásbevonási lehetőségek feltárása.
- Közbeszerzési dokumentációk előkészítése, szükséges közbeszerzések lefolytatása.

7.5.3.5. A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Beruházási költségek

A beruházási költségek bruttó összegben kerültek megadásra, mivel a Kőszegi Város Önkormányzata alanya az ÁFÁ-nak, de jelen projekt vonatkozásában nem igényel vissza ÁFÁ-t. A projekt tervezett költségei között szerepelnek projekt-előkészítési, projektmenedzsmenttel kapcsolatos költségek, beruházási típusú költségek és igénybe vett szolgáltatások költségei is.

48. táblázat: A tervezett tevékenységek projektköltségei (bruttó, Ft)

Megnevezés	Összesen
Előkészítési költségek (tervezés, közbeszerzés, ingatlanvásárlás)	160.027.800
Területvásárlás költsége	90.000.000
Tervezés	52.247.800
Közbeszerzés	17.780.000
Megvalósítás költségei (projektmenedzsment és szolgáltatások)	79.375.000
Megvalósítás költségei (kivitelezés, eszközbeszerzés, immateriális javak)	1.151.589.621
Tűzoltóság építési költsége	127.000.000
Kereskedelmi és közlekedő területek	364.363.000
Fedett parkoló építése	362.712.000
Utca és belső bútorok	24.130.000
Egyéb kiegészítő építési munkák	273.384.621
Projekt összköltsége	1.390.992.421

A fent bemutatott projektköltségek forrása Európai Unió támogatás lehet, várhatóan a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban (TOP) nyílik lehetőség ilyen típusú fejlesztések támogatására.

A II. ütemben tervezett fejlesztések – az újabb 68 db felszíni parkoló, valamint az új tömbbelső feltáró út építése – várhatóan 2020 után fognak megvalósulni. Ennek tervezett költsége bruttó 107.812.363 Ft.

Működtetés pénzügyi eredménye

A tervezett projekt bevételeire és kiadásaira jelen pillanatban a következő megállapításokat tudjuk tenni:

- **Bevételek:**
 - a piactér árusítóhelyeinek bérbeadása (bérleti díjak),
 - üzemeltetési díjak (a bérbeadott területekre áthárított rezsi, valamint karbantartás és pótlás költsége),
 - parkolási díjak (alkalmi díjak, valamint a szállodáknak, vendéglátó egységeknek való állandó parkolóhelyek kiadása).
- **Kiadások:**
 - adminisztrációs költségek,
 - projektelem fenntartásával kapcsolatos többlet személyi költségek (piacfelügyeleti iroda munkatársai),
 - rezsi költség,
 - karbantartási és pótlási költségek.

8. PÉNZÜGYI ELEMZÉS

Jelen pillanatban elmondható, hogy a programban tervezett projektek illeszkednek a 2014–2020-as időszak operatív programjaiban tervezett intézkedésekhez, és az állami, önkormányzati és civil szervezetek beruházásainak, projektjeinek megvalósítása esetén – az előzetes egyeztetések alapján – akár 100%-os támogatási intenzitás elérése is várható.

Fel kell azonban készülni bizonyos projektelemek esetén önerő biztosítására, valamint az előkészítési költségek jelentős részének előfinanszírozására (pl. tervek és tanulmányok költségei, közbeszerzési költségek).

Az alábbiakban a projektek megvalósításakor felmerülő potenciális finanszírozási lehetőségeket kívánjuk számba venni.

8.1. SAJÁT FORRÁS

8.1.1. ÖNERŐ

Önerő alatt értjük a projektgazda szervezet tulajdonosa(i) rendelkezésére álló saját forrást pénzeszközben. A KRAFT programhoz kapcsolódó projektek pontos önerőszükséglet nagyságát jelen pillanatban nem lehet meghatározni, ahhoz az igénybe vehető egyéb források (főleg európai uniós pályázatok) részletes feltételeit (pl. elérhető maximális támogatási intenzitás) kell megismerni. Ezeket a véglegesen kidolgozott, és az Európai Bizottság által elfogadott operatív programok, valamint ezekhez tartozó pályázati konstrukciók nélkül nem tudjuk bemutatni.

Az önerő biztosítása történhet a tulajdonosok tőkeági (jegyzett tőke, tőketartalék) pénzzuttatásán keresztül, valamint a menedzsment szervezet által elért jövedelmek vállalkozásban hagyott (megőrzött) felhalmozás (eredménytartalék) igénybevételével. Idegen forrás szempontjából jellemzően az idegen forrást biztosító szervezetek (pl. hitelintézet) tipikusan nem ismerik el önerőnek a természetben (nem pénzeszközben) rendelkezésre bocsátott apporttal végrehajtott tőkeemelést, a könyvekben szereplő tárgyi eszközöket, vagy pályázati úton elnyert vissza nem térítendő támogatást, amennyiben a projektgazda nem rendelkezik megkötött támogatási szerződéssel és a támogatás lehíváshoz szükséges biztosítéknyújtási feltételekkel (pl. bankgarancia).

8.1.2. BEFEKTETÉS

A befektetés sajátos formája az önerő biztosításának, de mindenképpen ide sorolandó, hiszen a befektető az idegen forrást biztosító szervezetekkel ellentétben valamekkora tulajdonrészt szerez a befektetésében (jelen esetben a menedzsment szervezetben) és finanszírozása jellemzően, de nem kizárólag tőkeágon (jegyzett tőke, tőketartalék) keresztül valósul meg. Így szerepe nem különbözik az Önerő fejezetben ismertetett tulajdonosoktól, bár a finanszírozáshoz használhat kölcsön formát is, ebben az esetben tagi kölcsönként már inkább idegen forrásnak tekinthető finanszírozásban részesíti a befektetését. A befektetők között megkülönböztetünk (i) szakmai és (ii) pénzügyi befektetőket. A szakmai befektető olyan vállalkozás, amely a céltársasághoz hasonló, vagy ahhoz jól illeszkedő tevékenységet folytat. A szakmai befektető elsősorban azért fektet be a céltársaságba, hogy a tevékenységük összehangolásával többelhasznot érjen el. A szakmai befektető általában hosszú távra fektet be, a céltársaságnak tartós tulajdonosává kíván válni. Ezzel szemben a pénzügyi befektető kifejezetten átmeneti időszakra, jellemzően néhány évre fektet be a céltársaságba. A pénzügyi befektető a befektetésének megtérülését onnan várja, hogy a befektetéssel megszerzett üzletrészt a befektetési időszak végén haszonnal kívánja értékesíteni. A pénzügyi befektetők jellegzetes típusai a magánbefektetők és az intézményi befektetők.

8.2. IDEGEN FORRÁS

8.2.1. PROJEKTFINANSZÍROZÁS

A projektfinanszírozás alapvető jellemzője, hogy egy vállalat/projektgazda szervezet önálló projektet kíván megvalósítani a beruházás összes működési és pénzügyi kockázatának a projektgazda szervezet tevékenységétől történő elkülönítésével. Ebben az esetben a kereskedelmi bankok finanszírozási döntésüket a projekt megvalósításának és működtetésének kockázati szintjére, valamint – a hitel visszafizetésének kizárólagos forrásaként – a beruházás cash-flow termelő képességére alapozzák, elsősorban az önálló projekt által nyújtható biztosítékok bevonásával. A kereskedelmi bankok ilyen esetekben a projektre szabott egyedi finanszírozási struktúra kialakítására törekednek. A hitelösszeg általában nincs limitálva, de a finanszírozás jellegéből adódóan a 200–500 millió Ft feletti beruházások esetén javasolt a projektfinanszírozási konstrukció megvalósítása. A hitel futamideje a projekt jellegétől függően 3–10 év (max. 1–2 éves türelmi idővel). Előfeltételként általában a kereskedelmi bankok előírják, hogy a beruházási költségek egy részével (általában min. 30–50 %) a hiteligénylő saját erőből, állami támogatásból, egyéb

forrásból rendelkezzen, és ezt a saját erőt a beruházás megvalósítására előzetesen felhasználja. A projektfinanszírozás általános területei:

- ingatlan-beruházások,
- cégkivásárlások finanszírozása,
- szolgáltatók és gyártók zöldmezős ipari, termelő és szabadidő jellegű beruházásai,
- energetikai beruházások,
- infrastrukturális beruházások.

A finanszírozás folyamata:

1. A projekt előzetes átvilágításához szükséges információk, dokumentumok rendelkezésre állása (tulajdonos(ok) bemutatása, projekt gazdasági racionalitásának és üzleti tervének prezentálása, finanszírozási igény).
2. A kereskedelmi bank a projekt előzetes véleményezését követően indikatív finanszírozási ajánlatot ad.
3. Az indikatív ajánlat elfogadását követően az ügylet a kereskedelmi bank döntéshozó testülete elé kerül előterjesztésre.
4. Jóváhagyó döntés esetén a kereskedelmi bank kötelező érvényű finanszírozási ajánlatot tesz, melyet a jogi dokumentáció kitárgyalása, aláírása, végül pedig a hitel folyósítása követ.
5. A projekt működése során a bank folyamatosan figyelemmel kíséri az adott vállalkozás eredményeit (monitoring rendszer).

A projekt- és ingatlanfinanszírozás alapvető biztosítékai lehetnek:

- a bevételek és szerződéses jogok engedményezése,
- bevételek zárolt bankszámlára irányítása,
- zálogjog a projekt összes eszközén, bankszámlákon,
- jelzálogjog az ingatlanokon,
- óvadéki jog/zálogjog a projekt társaság részvényein/üzletrészen.

Fontos paraméter, hogy a projektgazdának vagy a kivitelezésre felkérni szándékozott vállalkozásnak hasonló projektek megvalósításában szerzett tapasztalatai legyenek, valamint a működtetés terén a hiteligénylő, illetve üzemeltetésbe bevonandó partnere szintén rendelkezzen megfelelő végzettséggel, tapasztalatokkal, referenciákkal. Amennyiben a fejlesztés nem saját ingatlanon tervezett, akkor hosszú távú – legalább a hitel futamidejét lefedő – bérleti szerződésekkel és a tulajdonos fejlesztésekhez történő hozzájárulásával szükséges rendelkezni.

8.2.2. BERUHÁZÁSI HITEL

Egy vállalkozás/szervezet által megvalósítandó beruházások (kapacitásbővítő, korszerűsítő) és a kapcsolódó forgóeszköz igény finanszírozása érdekében a kereskedelmi bankok közép-, illetve hosszú lejáratra nyújtanak hitelt. A hitel összege, futamideje, az esetleges türelmi idő, valamint a törlesztő részletek nagysága és gyakorisága a beruházás nagyságrendjének és megtérülésének figyelembevételével kerül megállapításra. Előfeltételként általában a kereskedelmi bankok előírják, hogy a beruházási költségek egy részével (általában min. 30–50%) a hiteligénylő saját erőből, állami támogatásból, egyéb forrásból rendelkezzen, és ezen saját erőt a beruházás megvalósítására előzetesen felhasználja. Természetesen a hitel célnak megfelelő felhasználását számlákkal igazolni kell a bank felé.

8.2.3. EURÓPAI UNIÓS PÁLYÁZATI FORRÁSOK

Az alábbi táblázatban mutatjuk be a tervezett projektek kapcsolódásait az Európai Unió pályázati rendszerhez.

49. táblázat: A KRAFT programhoz kapcsolódó projektek 2014–2020-as operatív programokhoz való illeszkedése

Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Kedvezményezett	Illeszkedés valamely OP-hoz (Bizottságnak megküldött változat)				
			OP	Prioritás- tengely	Beruházási prioritás	Specifikus cél	Intézkedés
Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja – Centre for Advanced Interdisciplinary Studies (CAS)	Kutatói laboratóriumok (Globalizáció és Kormányzás Laboratórium; Komplexitás és Nem-linearitás; Kulturális örökség és fenntarthatóság; MTA támogatott kutatóműhely; Nyílt Adat és Közösségi Informatika Műhely)	ISES (létrehozását követően CAS)	EFOP	3.	10.ii	3.E	3.6
	Jövő kutatásokra Épülő Interdiszciplináris Kutatóműhely létrehozása – Természettudományi és Műszaki Informatikai Központ		EFOP	3.	10.ii	3.E	3.6
	Nemzetközi Fenntarthatósági Elemző Központ létrehozása		GINOP	2.	1.b	NEC 4.1	
	Pannon Irodalom Háza kialakítása		GINOP	2.	1.b	NEC 4.2	
	Határtalan Hangok – Kreatív Zenei Központ és Művészetterápia		EFOP	3.	10.ii	3.E	3.6
			EFOP	3.	10.ii	3.E	3.6
			EFOP	3.	10.ii	3.E	3.6
			GINOP	2.	1.b	NEC 4.1	
			GINOP	2.	1.b	NEC 4.2	
			GINOP	2.	1.a	NEC 5.1	
			GINOP	2.	2.b	NEC 6.1	
			GINOP	2.	2.a	NEC 8.2	
			Big Data Központ				

Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Kedvezményezett	Illeszkedés valamely OP-hoz (Bizottságnak megküldött változat)				
			OP	Prioritás- tengely	Beruházási prioritás	Specifikus cél	Intézkedés
Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja – Centre for Advanced Interdisciplinary Studies (CAS)	Technológiai és Transzfer Központ	ISES (létrehozását követően CAS)	GINOP	2.	1.b	NEC 4.2	
	Könyvtár		EFOP	3.	10.ii	3.E	3.6
	KRAFT Intézet		EFOP	3.	10.ii	3.C	3.4
	Publikációs Iroda létrehozása		EFOP	3.	10.ii	3.E	3.6
Pannon Egyetem kutató- oktató bázisának létrehozása	Pannon Egyetem oktatási és kutatási infrastruktúrájának kiépítése, valamint képzési, kutatási és ösztöndíj programjainak megvalósítása	Pannon Egyetem	EFOP	4.	10.a	4.B	4.2
			EFOP	3.	10.ii	3.C	3.4
			EFOP	3.	10.ii	3.D	3.5
			GINOP	2.	1.b	NEC 4.1	
	GINOP		2.	1.b	NEC 4.2		
	Nemzetközi Diplomáciai Akadémia létrehozása		EFOP	4.	10.a	4.B	4.2
			EFOP	3.	10.ii	3.C	3.4
			EFOP	3.	10.ii	3.D	3.5
			EFOP	4.	10.a	4.B	4.2
	Mesterprogramok		EFOP	3.	10.ii	3.C	3.4
			EFOP	3.	10.ii	3.D	3.5
			Doktori iskola	EFOP	4.	10.a	4.B
EFOP	3.	10.ii		3.C	3.4		
EFOP	3.	10.ii		3.D	3.5		
Nemezyár rehabilitáció	-	Design Terminál	-	-	-	-	-
		vállalkozási konzorcium	GINOP	1.	3.c	NEC 3.1	

Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Kedvezményezett	Illeszkedés valamely OP-hoz (Bizottságnak megküldött változat)				
			OP	Prioritás- tengely	Beruházási prioritás	Specifikus cél	Intézkedés
Pannon Egyetem Georgikon Karának és az Evangélikus Szakképző Iskola térségfejlesztési együttműködése	Pannon Egyetem Georgikon Karának képzési és ösztöndíj programjának fejlesztése	Pannon Egyetem	EFOP	3.	10.ii	3.C	3.4
			EFOP	3.	10.ii	3.D	3.5
			VP	1.	1A, 1B, 1C		1
	Evangélikus Szakképző Iskola képzési program fejlesztése	Kőszegi Evangélikus Egyház-község (Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai és Szakképző Iskola és Kollégium)	EFOP	4.	10.a	4.A	4.1
			EFOP	3.	10.i	3.B	3.2
			VP	1.	1A, 1B, 1C		1
Evangélikus Szakképző Iskola gyakorlati helyeinek infrastrukturális fejlesztése	Kőszegi Evangélikus Egyház-község (Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai és Szakképző Iskola és Kollégium)	VP	1.	1A, 1B, 1C		1	
		–	–	–	–	–	
		–	–	–	–	–	
Kőszegi múzeumfejlesztés	Kiengesztelődés és Dialógus Háza létrehozása	meghatározása folyamatban	–	–	–	–	–
	"Múlt – jelen – jövő" Kőszegi Agora – Örökségmúzeum létesítése a volt Balog iskola épületében	Kőszeg Város Önkormányzata	TOP	1.	8.b	1.B	1.2
	„Kőszegi toronyélmény”	Kőszegi Evangélikus Egyház-község	TOP	1.	8.b	1.B	1.2
Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése	–	Kőszeg Város Önkormányzata	TOP	3.	4.e	3.A	3.1
Gyöngyös-patak revitalizáció	–	Kőszeg Város Önkormányzata	TOP	1.	8.b	1.B	1.2
			TOP	2.	6.e	2.A	2.1
Kőszegi Városmajor felújítása	Parkolóház és vásárcsarnok építése	Kőszeg Város Önkormányzata	TOP	1.	8.b	1.A	1.1
			TOP	2.	6.e	2.A	2.1
	Tűzoltóság átköltöztetése	Kőszeg Város Önkormányzata	–	–	–	–	–
Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése	–	Kőszeg Város Önkormányzata	TOP	1.	8.b	1.B	1.2

Projekt	Kapcsolódó részprojekt	Kedvezményezett	Illeszkedés valamely OP-hoz (Bizottságnak megküldött változat)				
			OP	Prioritás- tengely	Beruházási prioritás	Specifikus cél	Intézkedés
Klíma- és energia stratégia készítése	-	Kőszeg Város Önkormányzata	TOP	3.	4.c	3.B	3.2
Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény épületeinek energetikai korszerűsítése	-	KLIK	KEHOP	5.	4.iii	4.	2.
Okos Város (Smart City)	Smart City koncepció kidolgozása, amely magában foglalja az intelligens közlekedésinformatikai megoldások kiterjesztésének vizsgálatát, valamint a közcélú wifi kiépítésének és a térfigyelő kamerarendszer bővítésének koncepcióját is.	IBM	GINOP	3.	2.b	NEC 6.1	
Turisztikai fejlesztések	Interaktív tájékoztatás; útépités, útjavítás; közlekedésfejlesztés	Kőszeg Város Önkormányzata	TOP	2.	6.e	2.A	2.1
	Szénsavas ivókút fejlesztése	Kőszeg Város Önkormányzata	TOP	1.	8.b	1.B	1.2
	Sífelvonó, síház környékének rendezése	meghatározása folyamatban	-	-	-	-	-
	Okmányos környezetének rendezése	meghatározása folyamatban	TOP	1.	8.b	1.B	1.2
	Hétforrás turista pihenőhely fejlesztése	meghatározása folyamatban	-	-	-	-	-
	Tematikus erdészeti és vadászati információs pont létesítése (Keresztkút)	meghatározása folyamatban	-	-	-	-	-
	Keresztkúti Pihenőhely fejlesztése	Vállalkozás	GINOP	1.	3.c	NEC 3.1	
	Táborhegyi vadspark és kilátó	meghatározása folyamatban	-	-	-	-	-
	Kőszegi bor és gasztronómiai excellence fejlesztése, működtetése	Vállalkozás	GINOP	1.	3.c	NEC 3.1	
	Korcsolyapálya kialakítása	meghatározása folyamatban	-	-	-	-	-
Királyvölgyi játszótér létesítése	meghatározása folyamatban	-	-	-	-	-	

50. táblázat: A KRAFT program projektjeinek várható finanszírozási lehetőségei a 2014–2020-as operatív programokból

Téma- csoport	Projektlem	Részprojektek	Elszámolható projektköltség (Ft)	Potenciális OP finanszírozás					OP-hez jelen- leg nem il- leszhető költ- ségek
				EFOP	GINOP	KEHOP	TOP	VP	
I.	Felsőbbfokú Interdiszcipli- nár Tanulmányok Köz- pontja – Centre for Advan- ced Interdisciplinary Studies (CAS)	Kutatói laboratóriumok (Globalizáció és Kormányzás Laboratórium; Komplexitás és Nem-linearitás; Kulturális örök- ség és fenntarthatóság; MTA támogatott kutatóműhely; Nyílt Adat és Közösségi Infor- matika Műhely)	6 637 006 789	Ösztöndíjprogramok, oktatási eszközbe- szerzések és járulé- kos szolgáltatások: 4 209 770 091 Ft	Kutatói infrastruk- túra kialakítás és járulékos szolgálta- tások: 658 634 698 Ft				
		Jövő kutatásokra Épülő In- terdiszciplináris Kutatómű- hely létrehozása – Termé- szettudományi és Műszaki Informatikai Központ							
		Fenntarthatósági Elemző Központ létrehozása							
		Pannon Irodalom Háza ki- alakítása							
		Big Data központ kialakítá- sa							
		Technológiai és Transzfer Központ							
		Határtalan Hangok – Kreatív Zenei Központ és Művé- szetterápia							
		Nemzetközi Kutatókönyvtár							
		KRAFT Iroda							
		Publikációs Iroda létrehozá- sa							

Téma- csoport	Projektelem	Részprojektek	Elszámolható projektköltség (Ft)	Potenciális OP finanszírozás					OP-hez jelen- leg nem il- leszhető költ- ségek	
				EFOP	GINOP	KEHOP	TOP	VP		
I.	Pannon Egyetem kutató- oktató bázisának létreho- zása	Pannon Egyetem oktatási és kutatási infrastruktúrájának kiépítése, valamint képzési, kutatási és ösztöndíj prog- ramjainak megvalósítása	7 401 274 641	Felsőoktatási infrast- ruktúra kialakítás és járulékos szolgálta- tások: 3 573 604 641 Ft	Kutatási eszközb- szerzések és járulé- kos szolgáltatások: 1 654 400 000 Ft					
		Nemzetközi Diplomáciai Akadémia létrehozása		Ösztöndíjprogramok, oktatási eszközbe- szerzések és járulé- kos szolgáltatások: 2 173 270 000 Ft						
		Mesterprogramok								
		Doktori iskola								
	Pannon Egyetem Georgi- kon Karának és az Evangé- likus Szakképző Iskola térségfejlesztési együtt- működése	Helyi igényekre reagáló képzések indítása	3 488 650 000	Képzési programok fejlesztése és járulé- kos szolgáltatások: 190 300 000 Ft						
		Integrált tudományokon alapuló képzések								
		Vidékfejlesztési kiválóság- központ alapítása						"Infrastruktúra kialakítása és eszközbeszerzés, kapcsolódó járulékos költsé- gekkel: 2 461 250 000 Ft"		
		AIK kutatási központ								
		Élelmiszer-minőség elle- nőrző labor nyitása								
		Élelmiszer Innovációs Köz- pont alapítása								
		Egyetemi gyakorló Iskola cím megszerzése								
		Innovatív szakképzési rend- szer kidolgozása								
		Oktatási helyszínek reorga- nizációja								
		Középfokú szakképzések indítása, fejlesztése								
Beiskolázási körzet és ke- retszám növelése										

Téma- csoport	Projektelem	Részprojektek	Elszámolható projektköltség (Ft)	Potenciális OP finanszírozás					OP-hez jelen- leg nem il- leszhető költ- ségek
				EFOP	GINOP	KEHOP	TOP	VP	
I.	Pannon Egyetem Georgi- kon Karának és az Evangé- likus Szakképző Iskola társérfeljelztési együttl- müködése	Gyakorlati oktató bázisok kialakítása (tangazdaság, tankert)						Infrastruktúra feljelztés és járulékos szol- gátlatások: 568 480 000 Ft	Kollégiumi inf- rastruktúra feljelztése és járulékos szol- gátlatások: 223 520 000 Ft
		Logisztikai feljelztések - szállás és étkezés az okta- tás szolgálatában (tankony- ha és kollégium korszerűsí- tése)							
	Klíma- és energia stratégia készítése		13 970 000				13 970 000		
II.	Kőszegi múzeumfeljelztés	Kiengesztelődés és Dialó- gus Háza létrehozása	253 889 693				253 889 693		
		"Múlt - jelen - jövő" Kősze- gi Agora - Örökségmúzeum létesítése a volt Balog iskola épületében	3 116 693 934				3 116 693 934		
		„Kőszegi toronyélmény”	50 388 648				50 388 648		
III.	Gyöngyös-patak revitalizáció		2 399 861 188			Élőhely- rehabilitáció: pontos költsége nem ismert	2 399 861 188 Ft (élőhely- rehabilitációval csökkentve)		
	Kőszegi Abért-tavak rekreációs feljelztés		1 100 000 000				1 100 000 000		
	Turisztikai feljelztések	Interaktív tájékoztatás; útépítés, útjavítás; közleke- désfeljelztés	2 081 178 000				272 415 000		
		Szénsavas ivókút feljelztés							
		Okmányos környezetének rendezése							
Korcsolyapálya kialakítása									
	Királyvölgyi játszótér létesí- tése								

Téma- csoport	Projektlem	Részprojektek	Elszámolható projektköltség (Ft)	Potenciális OP finanszírozás					OP-hez jelen- leg nem il- leszhető költ- ségek
				EFOP	GINOP	KEHOP	TOP	VP	
III.	Turisztikai fejlesztések	Sífelvonó, síház környéké- nek rendezése			Eszközbeszerezések és járulékos szolgál- tatások: 461 238 000 Ft				Bizonyos turisz- tikai infrastruk- turális beruhá- zások (az OP-k által meghatáro- zott kritériu- moknak meg nem felelő att- rakciók, szállás- helyek): 1 347 525 000 Ft
		Hétforrás turista pihenőhely fejlesztése							
		Tematikus erdészeti és vadászati információs pont létesítése (Keresztkút)							
		Keresztkúti Pihenőhely fejl.							
		Táborhegyi vadaspark és kilátó							
		Sportcélú fejlesztések							
		Kőszegi bor és gasztronó- miai excellence fejlesztése							
IV.	Nemezgyár rehabilitáció	3 051 245 370		Vállalkozásfejlesztés: 1 500 000 000 Ft				Közösségi, kul- turális tér, vala- mint programok kialakítása állami szervezet szá- mára: 1 551 245 370 Ft	
	Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény épületeinek energetikai korszerűsítése	1 564 925 236			1 564 925 236				
V.	Okos város kialakítása Kőszegen (Smart City)	385 000 000		385 000 000					
	Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése	na.				nincs pontos költségvetés			
	Kőszegi Városmajor felújítása	1 390 992 421				1 232 242 421		Tűzoltóság átköltöztetése: 158 750 000 Ft	
Mindössze			32 935 075 920						

A KRAFT program projektlistája tartalmaz minden olyan fejlesztést, amely a programot megalkotja és teljessé teszi. Ebből a körből szükséges lehatárolni azokat a projekteket, amelyek a program megvalósulása szempontjából prioritást élveznek és minden tekintetben beleférnek a 2014–2020-as időszakra tervezett operatív programok célrendszerébe és finanszírozási kereteibe.

Több projektelem esetében sokkal pontosabb és részletesebb tervezés, előkészítés szükséges ahhoz, hogy a projektek részletei megfelelően beazonosíthatók legyenek és konkrétan hozzárendelhetők legyenek az operatív programokhoz, azok intézkedéseihez. Ennek megfelelően a fenti táblázat a projektek várható költségeit és az esetleges OP kapcsolódásokat mutatja, de jelen állapotban nem tud kitérni az OP-k közötti pontos megosztásra. Vannaok olyan ún. opcionális lehetőségek, részprojekt elemek, amelyek KRAFT programban szerepeltetése, finanszírozhatósága több, a jövőben pontosítható, egyeztetendő tényezőtől is függ, így ezen részprojekt elemek finanszírozása adott esetben nem a KRAFT költségvetésében jelenik meg.

51. táblázat: A projektek becsült költségei a számba vehető opciókkal

Projekt-szám	Projekt	Becsült elszámolható projektköltség (Ft)	Projektben lévő opcionális lehetőség	Becsült elszámolható projektköltség opcionális lehetőségek nélkül (Ft)
1.	Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja – Centre for Advanced Interdisciplinary Studies (CAS)	6 637 006 789	Szuperszámítógép telepítése, valamint járműipari és mechatronikai kutatólaboratóriumok felállítása részletes vizsgálat alatt áll.	4 938 254 789
2.	Pannon Egyetem kutató-oktató bázisának létrehozása	7 401 274 641	Járműipari és mechatronikai kutatólaboratóriumok felállítása részletes vizsgálat alatt áll.	5 746 874 640
3.	Nemezgyár rehabilitáció	3 051 245 370	–	3 051 245 370
4.	Pannon Egyetem Georgikon Karának és az Evangélikus Szakképző Iskola térségfejlesztési együttműködése	3 488 650 000	–	3 488 650 000
5.	Kőszegi múzeumfejlesztés	3 420 972 275	–	3 420 972 275
6.	Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése	na.	–	na.
7.	Gyöngyös-patak revitalizáció	2 399 861 188	–	2 399 861 188
8.	Kőszegi Városmajor felújítása	1 390 992 421	–	1 390 992 421
9.	Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése	1 100 000 000	–	1 100 000 000
10.	Klíma- és energia stratégia készítése	13 970 000	–	13 970 000

Projekt-szám	Projekt	Becsült elszámolható projektköltség (Ft)	Projektben lévő opcionális lehetőség	Becsült elszámolható projektköltség opcionális lehetőségek nélkül (Ft)
11.	Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény épületeinek energetikai korszerűsítése	1 564 925 236	-	1 564 925 236
12.	Okos Város (Smart City)M)	385 000 000	-	385 000 000
13.	Turisztikai fejlesztések	2 081 178 000	-	2 081 178 000
Összesen		32 935 075 920		29 581 923 919

A KRAFT-ban betöltött szerep, a többi projektre gyakorolt hatás, az előkészítettség mértéke, valamint az Operatív Programokhoz történő illeszthetőség alapján az alábbi projektek részletes kidolgozásával folytatódik a KRAFT program:

- CAS,
- Pannon,
- Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése,
- Dr. Nagy László energetikai korszerűsítése,
- Gyöngyös-patak revitalizációja,
- Okos Város (Smart City),
- turisztikai fejlesztések (Kőszegi „Toronyélmény”, Szabó-hegyi utak).

52. táblázat: A továbblépés szempontjából priorizált projektek

Projekt	Becsült elszámolható projektköltség (Ft)	Becsült elszámolható projektköltség opcionális lehetőségek nélkül (Ft)	Javasolt továbblépés
Felsőbbfokú Interdiszciplináris Tanulmányok Központja – Centre for Advanced Interdisciplinary Studies (CAS)	6 637 006 789	4 938 254 789	Részletes megvalósíthatósági tanulmányok kidolgozása az egyes projektelemekre, pályázati kiírások figyelése, folyamatos egyeztetések az intézményrendszer tervező és végrehajtó szervezeteivel.
Pannon Egyetem kutató-oktató bázisának létrehozása	7 401 274 641	5 746 874 640	
Kőszeg város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztése	na.	na.	
Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény épületeinek energetikai korszerűsítése	1 564 925 236	1 564 925 236	
Gyöngyös-patak revitalizáció	2 399 861 188	2 399 861 188	
Okos Város (Smart City)	385 000 000	385 000 000	
Turisztikai fejlesztések	349 250 000	349 250 000	
Kőszegi múzeumfejlesztésből kiemelten a kőszegi "Toronyélmény" projekt	50 388 648	50 388 648	
Összesen	18 787 706 503	15 434 554 502	

Projekt	Becsült elszámolható projekt költség (Ft)	Becsült elszámolható projekt költség opcionális lehetőségek nélkül (Ft)	Javasolt továbblépés
Pannon Egyetem Georgikon Karának és az Evangélikus Szakképző Iskola térségfejlesztési együttműködése	3 488 650 000	3 488 650 000	A projektötletek finomítása, továbbgondolása, a projekt-koncepciók részletezése, a tulajdonviszonyok és egyéb alapfeltételek rendezése, további egyeztetések a potenciális projektgazdák és az intézményrendszer tervező és végrehajtó szervezetei között.
Nemzezyár rehabilitáció	3 051 245 370	3 051 245 370	
Kőszegi Városmajor felújítása	1 390 992 421	1 390 992 421	
Kőszegi múzeumfejlesztés	3 370 583 627	3 370 583 627	
Kőszegi Abért-tavak rekreációs fejlesztése	1 100 000 000	1 100 000 000	
Klíma- és energia stratégia készítése	13 970 000	13 970 000	
Turisztikai fejlesztések	1 731 928 000	1 731 928 000	
Összesen	14 147 369 417	14 147 369 417	

Támogathatóság mértéke

Állami támogatás fogalma

A projektek támogatási mértékének meghatározásának első lépése annak eldöntése, hogy a tervezett projekthez nyújtott visszafizetési kötelezettség nélküli végleges juttatás állami támogatásnak minősül-e. Az állami támogatás fogalma az Európai Unió működéséről szóló Szerződés (EUMSZ) 107. cikk (1) bekezdéséből vezethető le, amely főszabályként megtilt minden olyan támogatást, annak érdekében, hogy a belső piacon a versenytorzítás lehetőségét csökkentse. A hivatkozott szabály értelmében állami támogatás ismérvei az alábbiak¹⁸:

- **Vállalkozás a kedvezményezett:** e tekintetben vállalkozás fogalmába nemcsak a jogi személyiséggel vagy azzal nem rendelkező gazdasági társaságok tartoznak, hanem minden olyan piaci szereplő, amely tényleges gazdasági tevékenységet fejt ki a belső piacon, függetlenül annak jogi státuszától (ideértve pl. az egyetemeken szerződéses alapon, vállalkozásoknak végzett K+F tevékenységét).
- **A támogatás állami forrásból származik:** állami forrásnak minősülnek a központi költségvetés, az önkormányzatok, az állami alapok, vagy az Európai Unió alapjaiból származó források.
- **Előny biztosít a kedvezményezettnek:** előnynek minősül minden olyan körülmény, amely a piacról, azonos finanszírozási viszonyok között nem érne el a kedvezményezett.

¹⁸ Forrás: *Támogatásokat Vizsgáló Iroda*

- **Szelektivitás:** az intézkedés akkor tekinthető szelektívnek, ha nem terjed ki a gazdaság minden szereplőjére, hanem csak – valamilyen szempontok szerint – kiválasztott alanyok egy csoportjára.
- **Versenytorzító hatás:** a kedvezményezettek olyan piacon tevékenykednek, amelyen verseny van, vagy lehetne (a vélelem a versenytorzító hatás megléte, ennek az ellenkezőjét kell bizonyítani).
- **Tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás:** Ez a hatás a legtöbb esetben fennáll, hiszen ha a kedvezményezett által érintett piacon a konkurencia nehezebben tud megjelenni.

A legegyszerűbb megközelítésben, a közcélú feladatokhoz kapcsolódó projektek (közoktatás, felsőoktatás, árvízvédelem, közösségi közlekedés fejlesztése stb.) megvalósításához nyújtott juttatás nem minősül állami támogatásnak, míg a vállalkozások részére, vagy közszféra szervezetek vállalkozási tevékenységéhez nyújtott juttatás állami támogatásnak minősül.

Az állami támogatásnak nem minősülő juttatások maximális támogatási mértéke

Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében tehát nem minősülnek állami támogatásnak az olyan intézkedések, amelyek esetében a fenti feltételek közül valamelyik nem teljesül. Ha egy intézkedés nem minősül az uniós értelemben vett állami támogatásnak, akkor azt az állam/önkormányzat akár 100 százalékos mértékben is finanszírozhatja. Az állami támogatásnak nem minősülő juttatások tekintetében azonban minden esetben vizsgálni szükséges a projekt jövedelemtermelő jellegét. Amennyiben a projekt eredményéből már a megvalósítási időszakban származik bevétel (pl. a még folyó iskolabővítési projekt keretében kialakított tornatermet bérbe adják), annak összegével szükséges csökkenteni a juttatást. Ha a projekt eredményéből származó bevétel a megvalósítási időszakot követően keletkezik (pl. úthasználati díjból származó bevétel), és annak mértéke meghaladja a projekt eredményének fenntartási költségeit, úgy ezzel a többlettel (jövedelemmel) szükséges csökkenteni a támogatás összegét.

Az állami támogatás maximális mértéke

A fent idézett EUMSZ 107. cikk értelmében főszabályként tiltott az állami támogatások nyújtása az Európai Unió területén. Ezen szabály alól azonban kivételt képeznek az alábbi esetek:

1. ***Amikor az Európai Bizottság egyedi döntés alapján úgy dönt, hogy a támogatás a közös piaccal összeegyeztethető:***

Amennyiben az EUMSZ 109. cikke (korábbi 89. cikke) vagy annak más vonatkozó rendelkezései alapján elfogadott rendeletek másképpen nem rendelkeznek, valamennyi tagállam köteles az Európai Bizottság számára kellő időben bejelenteni

minden új állami támogatás nyújtására vonatkozó tervet. A benyújtott információk alapján az Európai Bizottság mérlegeli, hogy a tervezett támogatás a belső piaccal összeegyeztethető-e. Állami támogatási program indítása a tagállamokban kizárólag az Európai Bizottság azt jóváhagyó határozatával lehetséges. Ilyen egyedi bejelentés alapján engedélyezte az Európai Bizottság pl. a fejlesztési adókedvezmény hazai alkalmazását, vagy a magyar JEREMIE program kockázati tőke programját.

2. Amikor a támogatás olyan alacsony összegű, hogy az nem torzítja a versenyt (de minimis alapú támogatás):

Az Európai Bizottság a 1407/2013/EU rendeletben (továbbiakban: De minimis rendelet) jóváhagyta, hogy egy vállalkozás tagállamonként három éves időtartamban legfeljebb 200.000 összegű támogatásban részesülhet.

3. Amikor a támogatást gazdaságilag elmaradottabb helyen működő vállalkozásoknak nyújtják (Iránymutatás a regionális állami támogatásokról (2014–2020)):

Az Európai Bizottság a regionális állami támogatásokról szóló iránymutatásban (C/209/1) (továbbiakban: Iránymutatás) meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett a regionális támogatás a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető. Meghatározza emellett azokat a kritériumokat, amelyek alapján azonosíthatóak azok a területek, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság, továbbá melyek azok a gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatások, amelyek nem befolyásolják hátrányosan a kereskedelmi feltételeket. Az Iránymutatás alapján a területenként eltérő maximálisan megengedett támogatási mérték – mivel az tükrözi az érintett régió fejlődésére kiható problémák „viszonylagos komolyságát” – belső piaccal való összeegyeztethetőségén túl elősegíti a regionális támogatás takarékos és arányos alkalmazását, és biztosítja, hogy az az Európai Unió leghátrányosabb helyzetű régióira összpontosuljon. Az Iránymutatás alapján Magyarország betervezte, az Európai Bizottság pedig 2014. március 11-én jóváhagyta /C(2014) 1298/ Magyarország 2014–2020-ra vonatkozó regionális támogatási térképét, amelyet tagállami kötelezettségének eleget téve, a hatályos szabályozásba is átültette (158/2014. (VI. 30.) Korm. rendelet).

A 2007–2013-as időszakban hatályos térképhez képest a Közép–Dunántúl és Nyugat–Dunántúl régiókban 5–5%-kal csökken az intenzitás mértéke. Budapesten nagyvállalatoknak beruházási támogatás nem adható. Pest megyének pedig csak egy része támogatható. Pest megye 82 településén 35%-ra nő az intenzitás mértéke a 2007–2013 közötti időszakban hatályos 30%-hoz képest.

Maximális támogatásintenzitás nagyvállalatok számára

15. ábra: Maximális támogatási intenzitás nagyvállalatok számára (forrás: <http://tvi.kormany.hu/regionalis-tamogatasi-terkep>)

53. táblázat: A 2014–2020-as programozási időszakban adható maximális támogatási intenzitások

Terület	Nagyvállalat	Középvállalkozás	Kisvállalkozás
Észak-Magyarország, az Észak-Alföld, a Dél-Alföld és a Dél-Dunántúl	50%	60%	70%
Közép-Dunántúl	35%	45%	55%
Nyugat-Dunántúl	25%	35%	45%
Közép-magyarországi régió 82 településén	35%	45%	55%
Közép-magyarországi régióban Pilis-csaba, Pilisjászfalu, Pilisvörösvár és Solymár településeken	20%	30%	40%

A hivatkozott Közép-magyarországi régió 82 települése: Abony, Alsónémedi, Áporka, Aszód, Bag, Bernecebaráti, Cegléd, Csemő, Dabas, Domony, Dömsöd, Dunaharaszti, Ecsér, Érd, Farnos, Felsőpakony, Galgagyörk, Galgahévíz, Galgamácsa, Gödöllő, Gyál, Gyömrő, Halásztelek, Hévízgyörk, Iklad, Ipolydamásd, Ipolytölgyes, Jászkarajenő, Kartal, Kémence, Kiskunlacháza, Kisnémedi, Kocsér, Kóspallag, Kőröstetetlen, Letkés, Lórév, Maglód, Makád, Márianosztra, Mikebuda, Monor, Nagybörzsöny, Nagykáta, Nagykőrös, Nagytarcsa, Nyársapát, Ócsa, Örkény, Pécel, Perőcsény, Péteri, Püspökhatvan, Püspökszilágy, Ráckeve, Szentmártonkáta, Szigetbecse, Szigetszentmiklós, Szob, Szokolya, Táborfalva, Tápióbicske, Tápiógyörgye, Tápióság,

Tápiószele, Tápiószentmárton, Tápiószőlős, Tatárszentgyörgy, Tésa, Törtel, Tura, Újhartyán, Újszilvás, Üllő, Vác, Váckisújfalu, Valkó, Vámosmikola, Vecsés, Verőce, Verseg és Zebegény.

4. Amikor a támogatásokat speciális feltételek teljesülése esetén nyújtják (csoportmentességi rendelet):

Az Európai Bizottság a 651/2014/EU rendeletben (továbbiakban: Általános csoportmentességi rendelet) felülvizsgálta a támogatási kategóriákat, amelyek mentesülnek az EUMSZ 108. (3) bekezdésében meghatározott bejelentési kötelezettség alól. A 800/2008/EK rendelet alkalmazása során szerzett tapasztalatok lehetővé tették az Európai Bizottság számára, hogy pontosabban meghatározza, mely feltételek alapján tekinthetők egyes támogatási kategóriák összeegyeztethetőnek a belső piaccal, és kiterjessze a csoportmentesség hatályát. Az Általános csoportmentességi rendelet alkalmazásának feltételei olyan közös elvek alapján kerültek meghatározásra, amelyek biztosítják, hogy a támogatás közös érdekű célt szolgáljon, egyértelműen ösztönző hatású, megfelelő és arányos legyen, nyújtására teljes átláthatóság mellett kerüljön sor, ellenőrzési mechanizmus és rendszeres értékelés tárgya legyen, és ne befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben. Ennek megfelelően az Európai Bizottság az Általános csoportmentességi rendelet hatálya alatt alkalmazott támogatási kategóriákat¹⁹ a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinti.

Az Általános csoportmentességi rendeletben rögzített állami támogatási kategóriák közül a Magyarországon leggyakrabban használtak az alábbiak:

- **Regionális beruházási támogatás:** Az előző pontban bemutatott, kedvezményezett területeken, a területek tekintetében meghatározott maximális támogatási mértékkel, beruházáshoz nyújtott támogatás, amelynek keretében tárgyi eszközökre és immateriális javakra irányuló beruházási költségek és/vagy induló beruházás által létrehozott munkahelyek két évre számított becsült bérköltsége számolható el.

¹⁹ Ezek a következők: a regionális támogatások; a KKV-knak nyújtott támogatások; a KKV-k finanszírozási eszközökhöz való hozzáférést elősegítő támogatások; a kutatás-fejlesztési és innovációs támogatások; a képzési támogatások; a hátrányos helyzetű és megváltozott munkaképességű munkavállalókra irányuló támogatások; a környezetvédelmi támogatások; a természeti katasztrófa okozta károk helyreállítására nyújtott támogatások; a távoli területek lakosainak közlekedésére irányuló szociális támogatások; a szélessávú infrastruktúrára irányuló támogatások, a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatások, sportlétesítményekre és multifunkcionális szabadidős létesítményekre nyújtott támogatások, helyi infrastruktúrára irányuló támogatások.

- **Kutatás–fejlesztési projektekhez nyújtott támogatás:** Ezen állami támogatási kategória keretében nyújtott támogatás alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés, vagy megvalósíthatósági tanulmány készítésére irányuló tevékenységhez igényelhető. Tevékenységenként a rendelet az alábbiak szerint maximalizálja a nyújtható támogatás mértékét:
 - alapkutatás: 100%,
 - ipari kutatás: 50%,
 - kísérleti fejlesztés: 25%,
 - megvalósíthatósági tanulmány: 50%.Az ipari kutatás és a kísérleti fejlesztés maximális támogatási mértéke legfeljebb 80%-ig bónuszok igénybevételével növelhető.
- **Képzési támogatás:** Az állami támogatási jogcím keretében az oktatók személyi jellegű ráfordításai, az oktatók és a képzésen résztvevők képzéshez kapcsolódó költségei, a képzési projekthez kapcsolódó tanácsadás költségei, valamint a képzés résztvevőinek személyi ráfordításai támogathatóak. A nyújtott támogatás mértéke nem haladhatja meg az 50%-ot, és bónuszok igénybevételével legfeljebb 70%-ig növelhető.
- **Kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás:** Az állami támogatási jogcím keretében kizárólag kulturális célok és tevékenységek támogathatóak (pl. múzeum, levéltár, színház, koncertterem, szellemi kulturális örökség, művészeti vagy kulturális örökség). A támogatás mértéke nem haladhatja meg az elszámolható költségeknek és a beruházás működési eredményének a különbségét.

A támogatási kategóriák a tagállamok állami támogatások területén létező mozgásterének kereteit szabályozzák. Az egyes projektek támogathatóságához ezen kategóriákban történő támogathatóságához szükséges a használni kívánt támogatási kategória hazai szabályozásba való átültetése, ún. jogcímrendelet kiadásával. Az Európai Unió Európai Strukturális és Beruházási Alapokból²⁰ finanszírozott operatív programok esetében mindezeket túl kötelezően figyelembe veendőek az egyes alapok elszámolhatósági szabályai, valamint az operatív programokban rögzített célok és támogatni tervezett tevékenységek²¹.

²⁰ Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), Európai Szociális Alap (ESZA), Kohéziós Alap (KA), Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)

²¹ Hiába felelnek meg az állami támogatási szabályoknak, az Európai Bizottság elvárásainak megfelelően 2014–2020-as operatív programok keretében pl. nem lesznek támogathatóak a szálláshelyfejlesztések.

8.2.4. A KRAFT PROGRAMHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYÉB PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK

A megvalósuló KRAFT projektek többsége esetében a hosszú távú fenntarthatóság biztosítása érdekében a különféle támogatási források folyamatos felkutatása és megpályázása elengedhetetlenül szükséges. A projektek jelenlegi kidolgozottsági állapotában az alábbi programokkal rajzolódnak ki kapcsolódási pontok, pályázati lehetőségek:

- A **Horizon 2020** az Európai Unió **kutatás–fejlesztési és innovációs** politikáját 2014–2020-ig meghatározó keretprogramja a kutatás és az innováció közötti szinergiák megteremtésével a Kiváló tudomány, az Ipari vezető szerep és a Társadalmi kihívásokra adott válasza helyezi a hangsúlyt. Az említett három terület alkotja a keretprogram pilléreit, amelyek programokból és alprogramokból épülnek fel. A KRAFT-on belüli projektek számára a pillérek által nyújtott lehetőségek nagy része rendelkezésre áll.
 - A *Kiváló tudomány* terület célja, hogy megerősítse az Európai Unió tudományos kiválóság terén világviszonylatban betöltött vezető szerepét. Ebben a pillérben a kiemelkedő és kreatív kutatóknak, kutatócsoportoknak nyújtott támogatások töltenek be nagy szerepet, prioritásként jelenik meg a kiváló pályakezdekők patronálása. A kutatók számára nyújtott karrierfejlesztési és képzési lehetőségek mellett a programok a kutatási infrastruktúrák fejlesztését is támogatják.
 - Az *Ipari vezető szerep* pillér alá tartozó programok Európa vezető szerepét hivatottak megalapozni a kutatás–fejlesztés és innováció területén, a kulcsfontosságú technológiák támogatásával, a tőkéhez való szélesebb körű hozzáférés biztosításával, valamint a kis- és középvállalkozások segítségével.
 - Az Európa egésze számára kihívást jelentő *társadalmi kihívások* megoldásához kíván hozzájárulni a keretprogram harmadik pillére az egészségügy, élelmiszerbiztonság és fenntartható mezőgazdaság, az energia, a közlekedés, az éghajlatváltozás és környezetvédelem, valamint az inkluzív, innovatív és biztonságos társadalmak területein.
- Az **oktatás és képzés** területén az **Erasmus+** program segíthet a KRAFT programok továbbvitelében. Az Európai Unió új, 2014–2020-as programja az oktatást, a képzést, az ifjúsági területet és a sportot is magában foglalja. A hétéves program három fő célkitűzést szolgál: költségvetésének kétharmadából az egyének külföldi tanulási lehetőségeit támogatja az EU-n belül és kívül; a fennmaradó összegből az oktatási intézmények, ifjúsági szervezetek, vállalkozások, helyi és regionális hatóságok és NGO-k közötti partnerségekhez, valamint az oktatás és szakképzés korszerűsítését szolgáló – az innovációt, a vállalkozó szellemet és a foglalkoztathatóságot ösztönző – reformokhoz nyújt támogatást.

- A **Kreatív Európa** támogatási program Európa **kulturális és kreatív szektorai** számára jelent megnövekedett támogatási lehetőséget 2014-től a mozi, a zene, az irodalom, az előadóművészet, és a kulturális örökség területein. A transznacionális kulturális együttműködési projektek támogatásának fő célja az európai kulturális és kreatív ágazatok transznacionális és nemzetközi működési kapacitásának megerősítése, a kulturális és kreatív alkotások országok közötti forgalmának fellendítése, valamint a kulturális és kreatív szereplők, különösen a művészek nemzetek közötti mobilitásának előmozdítása.
- Az **URBACT III.** (2014–2020) az európai **fenntartható városfejlesztést** segítő tapasztalatcserét és tanulást támogató program. Célja, hogy felkészítse a városokat a főbb kihívásokra, közös megoldások kidolgozására és központi szerepük megerősítésére az egyre komplexebb társadalmi változások közepette. Az új, fenntartható gyakorlati megoldások integrált megközelítéssel adnak válaszokat a társadalmi, gazdasági, környezeti folyamatokra. A legjobb gyakorlati példákat és tapasztalatokat a programban résztvevő partnervárosok Európa szerte megosztják egymással, a várospolitikában, várostervezésben érintett szakemberekkel és minden olyan érdeklődővel, aki szűkebb vagy tágabb városi lakó- és munkakörnyezete iránt elkötelezett. A program egyrészt a versenyképesség, a növekedés és a munkahelyteremtés fokozására, másrészt a leromlott területek társadalmi, gazdasági és környezeti problémáinak kezelésére fókuszál.
- **Európai Területi Együttműködési Program** (2014–2020) egyik kategóriája a **határokon átívelő együttműködés**, a közös határ két oldalán található régiók és helyi hatóságok közreműködésével megvalósuló projektek finanszírozásával foglalkozik. A 2014–2020-as célok is a kétoldalú partnerségeket és projekteket támogatják a 2007–2013-as programciklus céljaihoz hasonlóan (az osztrák–magyar határ mentén a gazdasági, társadalmi, kulturális és ökológiai kapcsolatok elmélyítése, s ezáltal a regionális versenyképesség erősítése és az egyenlőtlenségek enyhítése).

Az elfogadott tematikus célkitűzések a következők:

- Vállalkozások ösztönzése, KKV-k támogatása;
 - Vízgazdálkodás, kulturális és természeti örökségvédelem, Biodiverzitás és talajvédelem, Innovatív technológiák bevezetése környezetvédelem területén, Elmozdulás a zöld gazdaság felé;
 - Regionális mobilitás fokozása, Környezetbarát közlekedési hálózatok kiépítése, Vasútfejlesztés;
 - Határon átnyúló együttműködések.
- **Európai Területi Együttműködési Program** másik kategóriája a Duna Transznacionális Együttműködési 2014–2020 Operatív Program, amelyet az Európai Bizottság azért kívánt létrehozni, hogy ezzel is elősegítse a Duna vízgyűjtő területén osztozó államok

közötti együttműködést, vagyis egy olyan programot, melyben a Duna, mint nemzeteket összekötő, nem pedig elválasztó elemként szerepel. Az érintett terület lefedi Ausztriát, Bosznia és Hercegovinát, Bulgáriát, Csehországot, Horvátországot, Magyarországot, Moldovát, Montenegrót, Németország két szövetségi tartományát (Baden–Württemberg és Bajorország), Romániát, Szerbiát, Szlovákiát, Szlovéniát és Ukrajna bizonyos területeit. Ugyanezt a területet érinti az EU Duna Régió Stratégia is, melynek fejlesztéséhez és a kitűzött céljainak eléréséhez is hozzájárul a program. A tematikus célok összhangban vannak a nemzeti prioritásokkal és az adott programterület igényeivel. A kapcsolódó prioritások pl. a gazdasági és társadalmi innováció, a természeti és kulturális értékek védelme, közlekedésfejlesztés és energiahatékonyság. A program végrehajtásáért közös intézményrendszer lesz felelős: Közös Irányító Hatóság, Ellenőrző Hatóság, Igazoló Hatóság és Közös Titkárság.

- Az **EGT és Norvég Alap** célja Magyarország Norvégiával, Liechtensteinnel és Izlanddal való kétoldalú kapcsolatainak fejlesztése, a gazdasági és szociális különbségek csökkentése. Az EGT Alap által támogatott hét programterület: Energiahatékonyság, Megújuló energia, Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz, Civil szervezetek támogatása, Veszélyeztetett gyermekek és fiatalok, Kulturális és természeti örökség megőrzése, Ösztöndíjak. A Norvég Alap által támogatott öt programterület: Zöld ipari innováció, Méltányos munka és háromoldalú párbeszéd, Kétoldalú kutatási együttműködés, Kapacitásfejlesztés és intézményközi együttműködés, Népegészségügy.

8.3. FENNTARTHATÓSÁG

A KRAFT program alapvető célja nem elsősorban gazdasági alapon megtérülő projektek megvalósítása, hanem komplex fejlesztések véghezvitele, amelyek által olyan **pozitív externális hatások** érhetőek el a térségben, melyek közép- és hosszútávon éreztetik a hatását, és növelik a térségben élők jóléti szintjét:

- Új oktatási és képzési programok beindítása, amelyek segítségével olyan szakemberek képzésére nyílik lehetőség, akik biztosan megtalálják a számukra megfelelő pozíciót, hiszen egy olyan tudásbázissal rendelkeznek, ami a piaci versenyben számukra előnyt fog jelenteni.
- A megvalósuló kutatási programok által az egyes kutatási területek térségbe vonzott szaktekintélyei biztosítékot jelentenek a piacosiható kutatásokra, valamint a vállalkozások érdeklődésére, bevonhatóságára.
- A városfejlesztési projektelemek hozzájárulnak a régió és a város optimálisabb, kívánatosabb működéséhez.

- A fentiek hatására elengedhetetlen a térség kulturális fejlesztése, ami szintén jelentős lökést adhat a terület fejlődése szempontjából.
- A fejlesztések hatására – amennyiben elkezdene mutatkozni ezek pozitív hozadékai – beléphetnek a finanszírozók közé olyan vállalatok is, melyeknek megéri az ilyen típusú programok szponzorálása, hiszen az új típusú oktatás hatásainak következtében a megfelelő munkaerő utánpótlás biztosítottá válik számukra.
- Általában egy bizonyos fejlesztés csak egy bizonyos területen érezheti pozitív hatásait, jó esetben úgy, hogy ezek a fejlesztés esetleges negatív hatásait messze meghaladják. Jelen esetben azonban a KRAFT egy olyan komplex program, mely megpróbálja a fejlesztések összekapcsolásával a pozitív hatásokat egymás által felerősíteni és minden területre – így mind az oktatás, a kultúra, a városfejlesztés, valamint a környezetvédelem területén – egyszerre hatni, ami felgyorsíthatja a program térségre kifejtett hatásait, a program elemeinek megtérülését.
- A határ közelsége által a fejlesztések következtében az egyes „végtermékek”, „kimenetek” határon átnyúló, nemzetközi pozitív hatásokat is generálhatnak, ami nem csak a régió, de az ország szempontjából is nem vagyoni értékű előnyökkel járhat.

A KRAFT során célunk olyan **kutatások, fejlesztések** megvalósítása, melyek **eredményei jól piacosíthatóak**, így ezek pénzügyi bevételei nemcsak elősegítik az adott projektem közép- és hosszútávon történő megtérülését, valamint továbbvitelét, hanem a többi, nem feltétlen piacosítható, de közcélú, vagy a közösség számára fontos projekt finanszírozását is biztosíthatja.

A Kormány az Európa 2020 stratégiához kapcsolódó Nemzeti Reform Programban vállalt, hazánk kutatás-fejlesztési és innovációs teljesítményének növelésére irányuló célkitűzések elérése érdekében 2014 novemberében megtárgyalta és elfogadta a **Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégiát (S3)**. Az eddigi munka során is törekedtünk arra, hogy a KRAFT program kutatási projektelei a Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégiába (S3) illeszthetők legyenek, ami a következő időszakban megfelelő támogatottságot és finanszírozhatóságot biztosíthatja. Az S3 célja a K+F+I folyamatok hatékonyabb támogatását segítő koordinációs rendszer kialakítása országos, regionális illetve megyei szinten, mely a tudásalapú gazdaság fejlődését kívánja elérni az innovatív vállalkozások, az oktatási- és kutatóintézmények, és a civil társadalom számára átlátható, stabil és támogató intézményi struktúrával. A stratégiát azért hozták létre, hogy keretet biztosítson a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységekkel kapcsolatos tervezési folyamatok és megvalósítása számára, azoknak hosszú távon fenntarthatóságot biztosítson. Cél továbbá egy nemzetközileg is versenyképes, specializált K+F+I rendszer kialakítása, illetve a korábbi innovációs tevékenységek fejlesztése.

A KRAFT programban az **állami szerepvállalás** elengedhetetlen, főleg a program kezdeti éveiben. Amíg a program nem tud új finanszírozókat bevonni, a hosszú távú megtérülés és hatáskifejtés érdekében az államnak olyan bázist kell nyújtania, mely biztosítja a KRAFT fenntarthatóságát.

- Amennyiben a CAS működtető szervezetét a Kormány alapítja, és önálló költségvetéssel rendelkező kutatóintézet lesz, abban az esetben a fenntarthatóságot erősíti az éves **bázisfinanszírozás** összege.
- A diplomáciai képzés speciális jellegéből adódóan az induló években nem várható el, hogy önfenntartó legyen, vagy, hogy jelentős önálló bevétellel rendelkezzen. A világon számos helyen folytatnak diplomáciai képzést, ezek közül néhány nagy presztízsű (Diplomatische Akademie – Bécs (Ausztria), Fletcher School of Law and Diplomacy – Medford (Amerikai Egyesült Államok), Kennedy Government School – Cambridge (Amerikai Egyesült Államok), John Hopkins University – Baltimore (Amerikai Egyesült Államok) stb.) elismert intézmény magas tandíjak mellett képes az önfenntartásra. Ugyanakkor számos más országban is zajlik ilyen képzés az állami felsőoktatás keretei között (pl. Haute Etudes d'Administration, Science Po – Paris, Párizs (Franciaország)), államilag szubvencionált alacsony tandíjak mellett, vagy éppen ingyenesen. Egy induló képzési formának előbb bizonyítania kell az életképességét és hasznosságát, és csak azután válhat legalább részben önfenntartóvá. Ezért csak abban az esetben van értelme elindítani a diplomáciai képzést, ha legalább három év biztonságos finanszírozását előre látjuk, de ezt követően is elsősorban nem tandíjkból, hanem a küldő országok, nemzetközi vállalatok, szponzorok által felajánlott ösztöndíjkból, grant-ekből, támogatásokból látjuk finanszírozhatónak a Nemzetközi Diplomáciai Akadémiát.

Az állami finanszírozáson kívül természetesen egyéb, a **finanszírozhatóságot elősegítő tevékenységet** kell megvalósítani, például

- különböző pályázatokon való aktív részvétellel plusz forrásokhoz lehet majd jutni (mind a képzési, kutatási ösztöndíjprogramok, mind a működési, mind a beruházási költségek fedezésére);
- vállalati szponzorációkkal, melyek kutatási programokhoz, képzésekhez kapcsolódhatnak.

Fontos még megemlíteni, hogy a KRAFT programban szereplő és hasznosításra kerülő **épületek üzemeltetését** nem a CAS kívánja megoldani, hiszen ilyen kompetenciákkal nem fog rendelkezni a szervezet. Az épületek üzemeltetése a jelenlegi elgondolás szerint jó háttérrel és tapasztalattal rendelkező professzionális üzemeltető cég kezébe kell kerüljön, a megfelelő cég pályáztatás útján kerül majd kiválasztásra.

9. SWOT–ANALÍZIS

A SWOT–analízis során a KRAFT program erősségeinek és gyengeségeinek (belső tényezők), valamint lehetőségeinek és veszélyeinek (külső tényezők) a feltárása valósul meg, melyek alapján a program megvalósíthatóságának alátámasztása, továbbá a kockázati tényezők beazonosítása, a kezelésükre teendő intézkedések felvázolása lehetséges.

54. táblázat: A KRAFT program SWOT–analízise

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jelenleg kihasználatlan, egyedi és értékes műemléki környezet fenntartható hasznosítása. ▪ A projekthelyszínek területi koncentrálttsága nagyobb szinergiát jelent. ▪ Kőszeg város jó földrajzi elhelyezkedése (három határ; Bécs, Pozsony, Szombathely közelsége). ▪ Kőszeg város fejlesztése több dimenzióban valósul meg (műemléki, kutatási, képzési, kulturális, közlekedési, környezetvédelmi, turisztikai stb.). ▪ A potenciális projektgazdák pályázati tapasztalatai, korábbi sikeres pályázati forrásbevonás és –felhasználási rutin hasznosítása (Phare, Interreg, Norvég Alap, ÚSZT). ▪ A program céljai jól illeszkednek a városi, térségi, a megyei és az országos területfejlesztési stratégiákhoz, operatív programokhoz. ▪ Magas színvonalú, sokszínű kutatási és oktatási, képzési programok. ▪ Jeles és neves oktatói, kutatói kör kerül bevonásra. ▪ Széleskörű nemzetközi kapcsolatok. ▪ Az intézmények közötti szoros kapcsolat miatt a kutatások eredményei azonnal hasznosíthatók a piacon, valamint a gyakorlati tapasztalatok közvetlenül megjelennek az elméleti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A programhoz kapcsolódó ingatlanok tulajdonviszonyai nem minden esetben rendezettek, nincsenek a potenciális projektgazda tulajdonában. ▪ A potenciális projektgazdák pénzügyi háttere nem teszi lehetővé komolyabb összegek előteremtését, így <ul style="list-style-type: none"> – esetleges önerő biztosításához szükséges pénzügyi fedezet előteremtése nehézségekbe ütközhet, – a szükséges előkészítő munkák (engedélyes tervdokumentációk, részletes projekttervek) átmeneti finanszírozása is gondot okozhat. ▪ A megvalósítandó intézmények fenntartásukat pályázati támogatásokra is alapozzák, melyek közép és hosszú távon nehezen tervezhetők. ▪ A sokszereplős modell kommunikációs és döntéshozatali mechanizmusai nehézkesek, lassúk. ▪ A programhoz kapcsolódó projektek kidolgozottsága induló szinten áll (projektötletek és koncepciók állnak rendelkezésre, engedélyes tervdokumentációk és részletes projekttervek nincsenek). ▪ Programkoordináló szervezet / szervezeti egység hiánya.

Erősségek	Gyengeségek
<p>képzésben.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A – komplex, egész évben ajánlható – szolgáltatások által érintettek spektruma rendkívül széles. ▪ Meglévő, jelentős rendezvényekhez való kapcsolódás. ▪ Jelentős munkahelyteremő képesség. ▪ A fenntartás során piaci bevételekkel is számolhatunk, ami jelentős lépés az önfenntartás eléréséhez. ▪ A kormányzat (hatályos kormányhatározatok) és a tudományos elit támogatásával rendelkező program. ▪ Széles körű partneri együttműködések, jó nevű partnerszervezetek. 	
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Széles szolgáltatási spektrum kialakíthatósága, színes, minden igényt kielégítő programkínálat. ▪ A projektek sokrétűségének köszönhetően a program egészére vonatkozó fenntarthatóság könnyebben megvalósítható (a jövedelmet termelő elemek segítik a csak közgazdasági haszonnal rendelkező elemeket). ▪ Komplex kínálat, de egymástól elkülönítve is működő/működtethető projektelemek. ▪ Határon átnyúló kapcsolatok megerősítése, kiterjesztése. ▪ A programban érintett intézmények közötti szoros és sokrétű együttműködési lehetőség megteremtése, a szinergikus hatások által példaértékű beruházás sorozat megvalósítása. ▪ A KRAFT program hasonló térségek esetében országos szintre történő emelése. ▪ Települési infrastruktúrába való integráltság. ▪ A város-rehabilitációs fejlesztések területi közelsége, szinergia megléte. ▪ Belföldi turizmus várható növekedése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A város jelenlegi megközelíthetősége nem megfelelő (közutak állapota, helyközi és tömegközlekedés feltételei). ▪ Sok műemlék épület hasznosítása miatt jelentős beruházási igény, valamint számos előre nem tervezhető feladat jelentkezhet. ▪ A programhoz kapcsolódó projektek részletes előkészítése (engedélyes tervdokumentációk és részletes projekttervek készítése) során felmerülő, eddig ismeretlen problémák, kockázatok lehetősége. ▪ A rendezetlen tulajdonviszonyok miatt egyes fejlesztések megghiúsulhatnak. ▪ A projektek által érintett ingatlanok sajátosságaihoz nem igazodó üzemeltetési háttér kidolgozása. ▪ Az egyes projektelemek elmaradása – tekintettel az egymásra épültségekre – a teljes program megvalósítását veszélyezteti. ▪ A projektelemek egymásra épültsége egyfajta időbeliséget feltételez, amelytől való eltérés a hatékony programmegvalósítást veszélyezteti.

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Külföldi hallgatók számára a nagyhírű professzorok jelentik a programok hitelességét. ▪ Egyre több gazdasági szereplő keres kapcsolatot oktatási, kutatási intézményekkel. ▪ Kutatási/tanácsadási tevékenységből származó bevételek. ▪ A projektelemek európai uniós és hazai pályázati források általi megvalósíthatósága biztosítható. 	<p>lósítást fenyegeti.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nem sikerül állandó és jelentős támogatást biztosító finanszírozó partnert/partnereket találni. ▪ A KRAFT programban megvalósítandó feljesztések hatására megvalósuló projektelemek közép- és hosszútávú fenntarthatóságának bizonytalansága. ▪ Nem lesznek források a nemzetközileg ismert professzorok huzamosabb vendégül látására. ▪ A nemzetközi kapcsolatok nem válhatnak konkrét együttműködésekre. ▪ Tovább csökken a felsőoktatásban résztvevők száma. ▪ Növekvő oktató-, hallgató- és látogatószámból fakadó környezeti terhelés növekedése. ▪ Mivel Kőszeg nem egyetemi vagy diákváros, így az ennek megfelelő háttérinfrastruktúra kiépítésének elmaradása veszélyeztetheti az oktatási intézmények sikeres működését (pl. szálláshelyek, tömegközlekedés). ▪ Állandóan változó jogszabályi környezet. ▪ Külpolitikai trendek változása, cselekmények hatásai. ▪ A 2014–2020-as pályázati ciklus támogatási lehetőségei az előző időszakhoz képest leszűkülnek, így több projektelem EU-s forrásból történő támogatásának kétséges, illetve nem megoldható. ▪ Az egyes projektelemek fenntarthatóságára vonatkozó pontos vizsgálatok csak a részletes projekttervek kidolgozásakor végezhetőek el. ▪ Az oktatási programok életképességéhez költségtérítéses hallgatókra van szükség, amely széleskörű elismertséget feltételez.

10. KOCKÁZATELEMZÉS

A KRAFT program, illetve az azt alkotó projektelemek akkor lesznek eredményesek, ha bizonyos külső és belső feltételek kedvezően alakulnak. A megvalósítás során számos kockázati tényező merülhet fel, melyek teljesülése esetén a projektek sikeres megvalósítása problémákba ütközhet. Amennyiben a tervezés és előkészítés során ezekre a tényezőkre, és elhárításukra felkészülünk, kisebb eséllyel akadályozzák a projekt sikerét.

A kockázatkezelési folyamat az alábbi tevékenységekből áll:

- kockázat azonosítása,
- kockázat értékelése,
- kockázat kezelése (tervezése),
- kockázat nyomon követése.

Az alábbiakban számba vesszük azokat a kockázatokat, melyek véleményünk során akadályként felmerülhetnek, és előzetes problémakezelési javaslatokat teszünk, melyeket érdemes már a tervezés időszakában figyelembe venni.

55. táblázat: Kockázatok azonosítása és kezelése

Kockázatok típusa	Kockázatok azonosítása	Kockázatok értékelése	Kockázatok kezelése	Kockázatok bekövetkezési valószínűsége
Jogi kockázat	engedélyezési eljárások elhúzódnása	a projektek engedélyezéséhez szükséges szakhatóság hozzájárulások csúszása, a műemléki jellegből adódóan az eljárások elhúzódnása	megfelelő műszaki, építésügyi előkészítés, a szakhatóságokkal való folyamatos egyeztetés, valamint a Kormány a beruházást engedélyezési szempontból kiemelt beruházásnak minősítette	alacsony
	tulajdonjogi viszonyok rendezetlensége	a projektek megvalósítása csúszhat, illetve el is maradhat, amennyiben nem sikerül időben rendezni a projektek által érintett ingatlanok tulajdonviszonyait	előzetesen felvenni a kapcsolatot az érintett ingatlanok tulajdonosaival, és a földhivatali adatbázisban ellenőrizni, hogy a megfelelő átvezetések megtörténtek	közepes
	közbeszerzési eljárások elhúzódnása	eredménytelen eljárások, vagy a lefolytatott közbeszerzéseket a vesztes felek megtámadják – a megvalósítás folyamata késedelmet szenved	megfelelő tapasztalattal és szakmai háttérrel rendelkező közbeszerzési szakértő alkalmazása, az eljárások gondos, mindenre kiterjedő előkészítése és lefolytatása	közepes
	jogszabályi környezet állandó változása	az állandóan változó jogszabályi környezet miatt esetleg nem lesz (adott pillanatban) egyértelmű, hogy az egyes engedélyezési folyamatok kihez is tartoznak, illetve az adott, esetlegesen megváltozott hatósági környezet milyen átfutási idővel tud dolgozni (mind közbeszerzési, mind műemlékvédelmi környezetre vonatkozóan)	a jogszabályok folyamatos monitoringja, a szakhatóságokkal való folyamatos egyeztetés és kapcsolattartás, a változásokra való időbeni reagálás	közepes
	a projekt megvalósításához szükséges szolgáltatások szerződéskötéseinek elhúzódnása	az egyes szolgáltatások leszerződése elcsúszik, nem megfelelő időben történik, így bizonyos projektelemek megvalósítása késedelmet szenvedhet	program- és projektmenedzsment szervezetek megfelelő szakemberekből történő összeállítása, részletes, mindenre kiterjedő projektterv készítése, betartásának folyamatos felügyelete	alacsony
Pénzügyi-gazdasági kockázat	várt jövedelemtermelő képesség elmaradása (projektelemtől függő kockázat)	a tényleges hallgató-és látogatószámok, tervezett szolgáltatás-megrendelések nem érik el a tervezettet, így a projektek fenntartása, gazdaságossága kérdésessé válik, az üzemeltetés megkérdőjeleződik	nagy hangsúlyt kell fektetni az előkészítésre, a marketing tevékenységekre, magas színvonalú és széles tömegeket megmozgató programok szervezésére, egyedi programkínálat kialakítására, szükséges a szolgáltatások megismertetése a potenciális célcsoportokkal	magas

Kockázatok típusa	Kockázatok azonosítása	Kockázatok értékelése	Kockázatok kezelése	Kockázatok bekövetkezési valószínűsége
<i>Pénzügyi-gazdasági kockázat</i>	válságos gazdasági környezet	egy recessziós gazdasági környezetben a projektgazdának nincs lehetősége megfelelő garanciák érvényesítésére, a várakozások teljesülése bizonytalanná válik	gazdasági környezet folyamatos monitoringja, időben történő reakciók, gyors döntéshozatal	közepes
	szükséges önerő rendelkezésre állása	a projekt megvalósításához (biztosítandó önerő, valamint előkészítési tevékenységek előfinanszírozása) szükséges pénzügyi fedezet nem áll rendelkezésre	a projekt tervezett elemeinek ütemezése, az egyes ütemek megvalósításához illeszkedő pályázati források (EU-s, hazai, illetve fenntartói források) felkutatása, pályázása, egyéb finanszírozási lehetőségek vizsgálata	magas
	árképzésben rejlő kockázatok	a kialakításra kerülő szolgáltatási árstruktúrára nem felel meg a célcsoportok elvárásainak	a célcsoportok elvárásainak, a versenytársak árainak felmérése, folyamatos visszajelzések gyűjtése	alacsony
	a projekt finanszírozását biztosító, megfelelő támogatási konstrukciók hiánya	a projekthez, illetve annak ütemeihez illeszkedő (célok, elszámolható költségek stb. tekintetében) pályázati konstrukciók nem kerülnek kiírásra, vagy a kiírásuk éveket várat magára	a pályázati rendszerek folyamatos figyelemmel kísérése, az esetleges pályázatok megfelelő időben történő előkészítése	magas
	a megvalósított projektelemelek közép- és hosszútávú fenntarthatóságának bizonytalansága	a megvalósított fejlesztések nem lesznek képesek önállóan fenntartani magukat, és nem kapnak elegendő támogatást működésük fenntartásához	az egyes programelemekre részletes megvalósíthatósági tanulmány készítése és ezeken belül egy költség-haszon elemzés elkészítése, illetve előzetes tárgyalások az állami szerepvállalásról	magas
	előre nem látható költségek felmerülése	a megvalósítás, de különösen a kivitelezés során előre nem tervezett költségek lépnek fel (műemléki épület sajátosság)	megfelelő, mindenre kiterjedő műszaki tervezés, esetleges tartalékkeret meghatározása az ilyen problémák elhárítására	magas
<i>Társadalmi kockázat</i>	lakói tiltakozás a projekt ellen („hangos” tevékenységek miatt, pl.: Chernel utcai ingatlanok, a volt Balogh-iskola felújítása)	a projekttel szembeni ellenséges hangulat az eljárások csúszásához, megghiúsulásához vezethet, ami a projekt megvalósulását veszélyeztetheti	nagy hangsúlyt kell fektetni a megfelelő tervezésre (konceptcionálás, műszaki megoldások stb.), a kivitelezéskori jó anyaghasználatra és a lakók felé történő folyamatos, interaktív kommunikációra	közepes

Kockázatok típusa	Kockázatok azonosítása	Kockázatok értékelése	Kockázatok kezelése	Kockázatok bekövetkezési valószínűsége
	közvélemény projekttel szembeni ellenállása	a közvélemény negatívan értékeli és kezeli a tervezett beavatkozásokat, fejlesztéseket	úgy gondoljuk, hogy a KRAFT program elemei mind Kőszeg lakosainak, mind az ide látogató turisták számára egy vonzó lehetőség, amelyet pozitívan fognak fogadni – ezt hatékony kommunikációs tevékenységgel kívánjuk erősíteni	alacsony
Társadalmi kockázat	a lakosság megfelelő időben és tartalommal történő tájékoztatásának elmaradása	nem megfelelő tartalmú, valamint későn történő kommunikáció a fejlesztésekről elbizonytalaníthatja a közvéleményt, esetleg találgatásokra adhat teret, ami a program számára negatív hatásokat is gerjeszthet	programmenedzsment szervezet megfelelő szakemberekből történő összeállítása, a fejlesztések előkészítési időszakától kezdődően, a teljes megvalósítási időszakon át a célcsoportok (lakosság, turisták) folyamatos és megfelelő időben történő tájékoztatása	alacsony
Műszaki kockázat	az engedélyes és a kiviteli tervek elkészítése csúszik	a tervezésre szánt idő nem elegendő a szükséges tervdokumentációk alapos és megfelelő szintű elkészítéséhez	a tervezők kiválasztására irányuló eljárások megfelelő alkalmassági és késedelembe esési feltételek beépítésével történő lefolytatása, megfelelő munkaszervezettel rendelkező tervező kiválasztása	magas
	a beruházások ütemterve csúszik	bizonyos tényezők (pl.: engedélyezési eljárások, kiviteli tervek elhúzódása) miatt a projekt építési tevékenysége módosul, ami a megvalósulás tervezett végső határidőt veszélyezteti	az ütemezés gondos tervezése és a határidők – peszsimista módon történő – felültervezése, a rendelkezésre álló megfelelő vezetői és műszaki szakembergárda segíthet a határidők követésében, a beruházás időben történő megvalósulásában	közepes
	projekthez kapcsolódó és a hatékony működéshez elengedhetetlen beruházások csúszása és meg nem valósulása	a közlekedés-fejlesztésre és egyéb szolgáltatásokra vonatkozó beruházások elmaradása a működtetést, rosszabb esetben a beruházások megvalósulását veszélyezteti	megfelelő műszaki ütemtervek készítése, felmérve a lehetséges lassító tényezőket; folyamatos egyeztetések, szoros munkakapcsolat a projekt-előkészítő/menedzselő csapatok között	közepes
	restaurátori tevékenység miatti csúszás	amennyiben olyan művészettörténeti emlékanyag kerül elő a fejlesztési területen, amelynek teljes feltárása hosszabb időt vehet igénybe, az a munkálatokat hátráltathatja	megfelelő előkészítő kutatások, restaurátori kapacitás rendelkezésre állásáról gondoskodni kell	magas

Kockázatok típusa	Kockázatok azonosítása	Kockázatok értékelése	Kockázatok kezelése	Kockázatok bekövetkezési valószínűsége
	beruházási költség növekszik, a műszaki tartalom változik	előre nem látható műemléki, építés-technikai problémák és a kivitelezés szűk határideje miatt többlet munkákkal, költségekkel kell számolni	a projektgazdák gondos, körültekintő tervezéssel, a munkálatok ütemterv szerinti megkezdésével megpróbálhatják elkerülni ezen tényezőt	magas
<i>Intézményi kockázat</i>	kapacitáskihasználtságok alakulása	a tervezett számokat nagyban befolyásolhatja a képzési, fogyasztói igények változása, illetve egyéb tényezők	folyamatos fejlesztésekkel, piaci trendek követésével, magas minőségi színvonal biztosításával, rugalmas változtatási hajlandóság meglétével kezelhető	alacsony
<i>Intézményi kockázat</i>	megfelelő minőségű és mennyiségű/kapacitású üzemeltető szervezet bevonása	a különböző funkciókkal lefedett helyszínek bérbeadása, üzemeltetésre kiadása nem valósul meg olyan mértékben, amely a fenntarthatóságot biztosítja	a KRAFT projektelemeire vonatkozó megfelelő üzemeltetési struktúra, politika megteremtése és alkalmazása, a szakmai működést segítő partner szervezetek együttműködése	közepes
	az intézmények fenntartóinak átalakulása	jogszabályi változások miatt bekövetkezhet a projektet megvalósító intézmények fenntartóinak változása	a jogszabályi környezet folyamatos monitoringozása, és a változások azonnali kezelése	alacsony
	humán erőforrás nem megfelelő kiválasztási folyamata	az üzemeltetés során felmerülő problémák megoldására nincs megfelelő kompetencia	megfelelő kiválasztással, képzések biztosításával jól képzett szakemberekből állítható össze	közepes
	döntéshozatali rendszer lassúsága	egyes projektgazda szervezeteknél bizonyos döntések meghozatala rögzített eljárásrend szerint történik, lassítva a folyamatokat	jól részletezett és megfelelően átgondolt, tartalékokkal is rendelkező ütemterv, a rendszer megfelelő ismeretével felállított és szabályozott döntés-előkészítési folyamatok, válságkezelési terv készítése	alacsony
	elnyert támogatás fel nem használása, nem megfelelő projektmenedzsment	a megvalósítás nem megfelelő menedzselése a támogatás helytelen felhasználásához, a projekt megghiúsulásához vezet	tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező, alaposan kiválasztott szakemberek bevonásával ezen tényező kiküszöbölhető	alacsony
	nem tervezett, váratlan külső események	kikerülhetetlen tényező, melyre készülni, elhárításáról gyorsan intézkedni lehet, azonban elkerülni nem (pl.: természeti katasztrófa, terror-cselekmény, járvány, rendkívül szélsőséges időjárás stb.)	fel kell készülni arra, hogy egy ilyen esemény bekövetkezését követően a lehető leggyorsabban intézkedni tudjunk az elhárítással kapcsolatban, s minél hamarabb vissza tudjunk térni a megvalósítás vagy működés folyamatába	közepes
<i>Környezetvédelmi kockázat</i>	kivitelezés környezetterhelő hatása	a kiviteli munkálatok időszakában a munkagépek és közlekedési eszközök megnövekedett száma okozta környezet-terhelés (zaj, por, elhagyott hulladék stb.)	az építési munkák gondos tervezésével az építés ideiglenes helyigénye és hatásterülete minimalizálható (pl.: folyamatban lévő egyéb város-rehabilitációs építési munkákkal történő összehangolás)	közepes

A kockázatlistából kiemeljük azokat a kockázatokat, amelyeknél úgy gondoljuk, hogy bekövetkezési valószínűségük, vagy a bekövetkezésük által kiváltott hatások jelentősek. Ezen kockázatokra monitoringozására kiemelt figyelmet kell fordítani a program menedzsmentje során:

- várt jövedelemtermelő képesség elmaradása (projektelemtől függő kockázat);
- szükséges önerő rendelkezésre állása;
- a projekt finanszírozását biztosító, megfelelő támogatási konstrukciók hiánya;
- előre nem látható költségek felmerülése;
- az engedélyes és a kiviteli tervek elkészítése csúszik;
- restaurátori tevékenység miatti csúszás;
- beruházási költség növekszik, a műszaki tartalom változik.

Kockázatok nyomon követése

A bemutatott kockázatok hatásának kivédésére, mérséklésére fel kell készülni, a kockázati tényezőket folyamatosan figyelemmel kell kísérni, így a fennálló kockázatok bekövetkezése minimalizálható. Ez a tevékenység, illetve ennek ellenőrzése az egyes elemekhez kapcsolódó projektmenedzsment, valamint a KRAFT programot koordináló programmenedzsment egyik fontos feladata. A program, illetve a projektek végrehajtása során a kockázatokkal kapcsolatban új információk merülhetnek fel. A kockázatok követésének célja a meghatározott kockázatok felülvizsgálata, a hozzájuk kapcsolódó várakozások (becslések) pontosítása, valamint esetlegesen felmerülő új kockázatok megismerése. A kockázatok követése egy iteratív tevékenység, amellyel naprakészen tudjuk tartani a kockázatok listáját. A projekt- és projektmenedzsment szervezetek folyamatos ellenőrzések végzésével, jelentések készítésével, valamint a kockázatok előre szabályozott áthárításával (pl. garanciális kötelezettségvállalások, biztosítás stb.) képes megakadályozni a kockázatok bekövetkezését, illetve mérsékelni tudja hatásukat.

11. KRAFT KOMMUNIKÁCIÓS TERV

A KRAFT céljait figyelembe véve ez egy többszereplős program, így szükséges a szakmai koordináció mellett a partnerek közti minél hatékonyabb kapcsolattartás elősegítése, valamint a program egységessége okán az egyes programelemek is – önállóságukat megtartva – egységesként kell megjelenjenek a közvélemény számára. A programban elsődlegesen érdekelt Kőszeg Város Önkormányzata és a város lakossága, tehát elengedhetetlen a folyamatos kapcsolattartás, az érintettek rendszeres és célcsoportorientált tájékoztatása a program aktuális állásáról.

A program „Kőszeg város példáján” mutatja be a vidékfejlesztés egy lehetséges formáját, így szükséges, hogy ez a „példa” látható legyen regionális és országos szinten is. Ennek megfelelően olyan sajtóanyagoknak kell készülniük a programon belül, amelyek eljuttathatók a megyei és az országos médiához is.

A KRAFT kommunikációs terve fentiek figyelembe vételével fogalmazódott meg konkrét eszközök, médiumok megnevezve, konkrét terminusokat meghatározva:

- 1. A program kommunikációjának elsődleges célcsoportja** a szűkebb és tágabb környezetben lévő szereplők (szervezetek, személyek), akik a programban részt vesznek, akiket a KRAFT szeretne a projekt támogatóiként megnyerni, valamint a program által érintett térség lakossága.
- 2. A program elsődleges üzenete**, hogy a meglévő adottságok (tárgyi és szellemi) mentén újjáéledhet egy város, egy térség, amely rendelkezik mindazon értékekkel, amelyek a fenntartható fejlesztéseket szolgálhatják.
- 3. A program működéséhez, láthatóságához és ismertségéhez szükségesek a megfelelő kommunikációs eszközök.** A KRAFT esetében ez jelenti a helyi és a megyei nyomtatott és elektronikus sajtót, sajtóhíreken keresztül az országos médiát. Az ezekkel való kapcsolattartás fontos eleme a KRAFT kommunikációs stratégiájának – eszközeiről és módjairól alábbiakban szólunk.
- 4. Kommunikációs eszközök:**
 - Létre kell hozni a KRFT egységes arculati elemeit, amelyeket a programban részt vevő szervezetek is használnak kommunikációjuk során, ugyanezt a célt szolgálja a kommunikációs szabályzat

kidolgozása, ami szintén az egységként való megjelenést segíti. A KRAFT logó már elkészült, a többi arculati elem – levélpapír, prezentáció sablon, névjegy stb. – tervezés alatt áll.

- Legfontosabb információhordozó és –közlő a KRAFT honlap (<http://kraftprojekt.hu/>), amely heti frissítéssel tájékoztat a program állásáról.
- A KRAFT-nak meg kell jelennie közösségi oldalakon: elkészült a program facebook-profilja (<https://www.facebook.com/kraft.projekt.koszeg?fref=ts>), amelynek célja, hogy naprakész információkkal szolgáljon a program állásáról.
- Negyedéves rendszerességgel hírlevelek készülnek, melyek a programon belüli belső kommunikációt szolgálják: a partnerek kapják a program egészének állásáról illetve az egyes programelemek állapotáról.
- A partnerek közt értelemszerűen legfontosabb Kőszeg Város Önkormányzata: a KRAFT menedzsmentje kéthavonta tájékoztatja az önkormányzatot a projekt állásáról.
- A tervezett tájékoztató kiadványok, rendezvények, egyéb eszközök a KRAFT céljairól, eredményeiről:
 - Összefoglaló kiadvány a programban érintett szervezetekről, épületekről és tervekről, amely füzetformátumban készült el, és a KRAFT facebook oldaláról is letölthető.
 - KRAFT magazin: Újságformátumú, negyedévi megjelenésű kiadvány, amely ingyenesen jut a város polgáraihoz, és közérthetően tájékoztat a program elemeiről.
 - KRAFT leporelló: A hagyományos, turisztikai célú kiadványoknak megfelelő formátumban bemutatja a programban érintett épületeket – jelenlegi és tervezett állapotukat, funkcióikat – a helyi közönség és a városba és a környékére érkező látogatók számára.
 - KRAFT „nyílt napok” szervezése: A programban érintett épületek emblematikus jelentőségűek a város és térség életében. A „nyílt napok” lehetőséget nyújtanak arra, hogy az érdeklődők bejárják az épületeket, és megismerkedjenek jelenlegi állapotukkal, tervezett jövőjükkel.
 - KRAFT film: 15 perces riport/dokumentumfilm formájában bemutatja a programot és az egyes programelemeket, terjesztése országos hatókörű.
 - Negyedéves rendszerességgel sajtóanyagok készítése, amelyek az országos médiát célozzák.
 - Félévente sajtótájékoztató a program állásáról, eredményeiről.
 - Workshopok, amelyek a hasonló adottságú települések számára nyújtanak módszertani segítséget a program megvalósításához.

5. **Fentiek nyomán úgy véljük, elérhető a helyi, a regionális és az országos közvélemény,** az érintett vagy érintendő célcsoportok. A vázolt kommunikációs tevékenység és a megcélzott csoportok révén a KRAFT egyszerre válik helyi értékteremtővé és követhető példává.
6. **A tájékoztatási tevékenységet már a 0. fázisban szükséges megkezdeni** elsősorban a KRAFT filozófiájára, terveire koncentrálva. Ugyanakkor már ekkor tudósítani kell a konkrét lépésekről és eredményekről – elsősorban a helyi és regionális médiában. Jelen szakmai dokumentum elfogadását követően indulhat a fentebb vázolt, időben tervezett kommunikációs tevékenység.
7. **Monitoring:** A kommunikációs tevékenységgel kapcsolatos visszacsatolásokat folyamatosan figyelni és értékelni szükséges. Ennek adottak a lehetőségei: a KRAFT program kommunikációs irodája gyűjti, elemzi és mérlegeli a programmal kapcsolatos közlemények hatásait és visszhangjait.

MELLÉKLETEK

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

TÉRSÉGI KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉSI JAVASLAT

Kőszeg vasúti illetve közúti közlekedési helyzete:

1. Bevezető:

Kőszeg Magyarországon, a Nyugat-Dunántúlon, Vas megye nyugati szélén, az osztrák határ mentén fekszik, Bécstől 110 km-re délre, Budapesttől 260 km-re nyugatra, Graztól 130 km-re északkeletre, Szombathelytől 18 km-re északra, Felsőpulyától 15 km-re délre. A Kőszegi járás és a Kőszegi Tájvédelmi Körzet központja. Városrésze: Kőszegfalva. Hazánk schengeni egyezményhez való 2007-es csatlakozásával megszűnt határvárosi szerepe, kapcsolatai könnyebbé váltak a vonzaskörzetének számító egykori Kőszegi járás területével. Kőszeg az Alpok keleti nyúlványai között a Kőszegi-hegység lábánál fekszik, mely a határon túl a Borostyánkői-hegységben folytatódik. A település a Gyöngyös-patak völgyében helyezkedik el.

Kőszeg város népessége az elmúlt évszázadok alatt elkerülte a jelentős változásokat, és kiegyensúlyozott fejlődés ellenére kisebb ingadozásokkal csak lassan növekedett. Ez részben a középkorból öröklött szabad királyi városi címből, ugyanakkor az 1867 után bekövetkezett iparosodásból való kimaradás, majd a város határ menti elzártságából fakadt. A rendszerváltást követően átmenetileg csökkent a város népessége, majd a bevándorlásnak köszönhetően növekedésnek indult, és 2008-ban újra meghaladta a 12 000 főt.

A közlekedés része mindennapjainknak, gazdaságunknak, hiszen egy jól összehangolt rendszer szerint felépített közlekedési hálózat ösztönzi a szomszédos térségek közlekedését, felzárkóztatását, a tőke, a munkaerő, az áruk és szolgáltatások szabad áramlását. Ez okból is nézzük át kőszeg közlekedési hálózatának kialakulását, jelenlegi helyzetét, és a jövőbeni lehetőségeket.

2. A vasúti hálózat:

2.1. Bevezetés:

Hazánk, így Kőszeg XIX-XX. századi történelmében is jelentős szerepet játszott a vasútépítés. Kőszeg vonatkozásában leginkább negatív értelemben beszélhetünk erről, hiszen 1865-ben elkerülte a Sopron-Nagykanizsa/azaz a Bécs-Fiumei/ un. Déli vasút, 1922 után pedig egyre-másra szűntek meg a környék vasútjai. De egy szerencse is kísérte ezen a területen, hiszen az 1968 utáni nagy vasút megszüntetési lázban egy adminisztrációs hiba miatt kimaradt a felszámolandók listájáról, így a mai napig is vígan közlekednek a motorkocsik Szombathely és a város között.

2.2. A vasút története:

2.2.1. A Déli vasút:

A Déli Vasút, teljes – kétnyelvű – nevén k. k. priv. Südbahn-Gesellschaft / cs. kir. szab. Déli Vaspályatársaság, rövidítve: SB/DV egy olyan, több ország területén hálózattal bíró vasúttársaság volt, melynek történetét háborúk, a nemzetállamok megalakulása és kormányközi tárgyalások során kialakuló szerződések befolyásolták. A Déli Vasút egyik elődje a Wien – Gloggnitzer Eisenbahn volt, amelyet 1841 - 1842-ben adtak át a forgalomnak. A vonal építését 1844-től a Cs. és Kir. Déli Államvasút (k. k. priv. Südliche Staatsbahn) folytatta Grazon és Laibachon (Ljubljana) át Ausztria legfontosabb kikötővárosáig, Triesztig. A nehéz terepviszonyok közt megépített Semmering vonal a maga idejében építéstechnikai csúcsteljesítménynek minősült. Ez a vonal 1848 – 1854 között épült, Triesztet 1857-ben érték el. Ausztria kijutott a tengerhez.

Az 1857-ben alakult Cs. K. szab. Ferenc József császár Keleti Vasúttársaság (Kaiser Franz Josef Orient Bahn - KFJOB), amely a magyar vonalak megépítéséhez 1856. október 8-án kelt engedélyokirattal kapott megbízást, azonban csak néhány hónapig állt fenn. Az építés már folyt, a szükséges anyagok és a járművek megrendelése is megtörtént, amikor az alábbiakban részletezett osztrák döntés a társaság Európa legkiterjedtebb vasúthálózatába történő beolvasztásáról megszületett.

A döntés oka a már szintén említett pénzügyi válság volt, ami miatt a szorult helyzetben lévő osztrák állam az e hálózatrész már megépített vonalait is értékesíteni kényszerült. A KFJOB-ot a Lombard – Ve-

lencei és Közép-olaszországi Vasúttársasággal egyesítették, és a Bécs – Trieszt, karintiai, horvátországi, valamint tiroli, még építés alatt álló vonalakat is hozzácsatolták. Az egyesítést 1858. december 9-én hagyták jóvá. A társaság új elnevezése „Cs. K. szab. Déli Államvasút, Lombard – Velencei és Központi Itáliai Vasúttársaság” (k. k. priv. Südliche Staats-Lombardisch-Venetianische und Central Italienische Eisenbahngesellschaft) lett. Az 1859. január 1-jén létrejött, röviden Déli Vasútnak elnevezett vasúttársaság mögött francia és angol tőkéscsoportok álltak. Élükön Rothschild báróval, székhelye Bécs volt. A vasúttársaság 1858-as megalakítása kettős célt szolgált: a Duna jobb partján fekvő osztrák területek töredezt vasúthálózatának egységesítése (befejezése)

A báró bankházához tartozó társaság Közép-Európa egyik legjelentősebb vállalkozásába fogott. Egyes vonalakat a társaság kezdetben más magánvasutaktól, illetve az osztrák államtól vett át, majd a hálózatot saját költségen végzett építésekkel kiegészítve egyesítette.

Az Adria elérése azonnal érezte gazdasági hatását ezért a társaság megkezdte egy másik vasútvonal építését az Adria felé. A több tervezett változat közül a Magyarországon keresztüli vonal mellett tették le a voksot, végcélnak Fiumét jelölve. Ezen vonal részeként épült meg 1862-1865 között a Sopron-Nagykanizsa közötti szakasz. A 165 km-es szakaszt 1865. szeptember 21-én /két évvel a kiegyezés előtt/ nyitották meg Ez pedig megpecsételte Kőszeg szerepét. A megyeszékhely világviszonylatban is párját ritkító fejlődésbe kezdett, Kőszeg pedig innentől kisvárosi szerepkörbe ragadt. Hiszen a vasút az 1867 utáni szintén egyedülálló gazdasági fejlődés alapjára volt. A város akkori vezetése nem ismerte fel a vasút jelentőségét, de a döntés földrajzi okokra is vezethető. Az Alpok nyúlványai Kőszegtől K-re mennek át síkvidéki jellegbe, ezért vezették azt Kőszegtől 15-20 km-re K-re. Sopron és Kőszeg között három folyóvölgy /köztük a Répce és a Gyöngyös/ is található, azaz egy nagysebességű, nagyteherbírású vasútvonalnak nem voltak kedvező paraméterek a Kőszeg környéki területen.

Érdekességként meg kell jegyezni, hogy a szabadságharc előtt, 1847-ben tervek is születtek a Bécsúj-hely–Sopron–Kőszeg–Szombathely–Zalaszentgrót–Nagykanizsa–Fiume vasút létesítésére. Azt nem tudhatjuk, mi lett volna Kőszeggel, ha ez az eredeti nyomvonalon épül ki a Fiumei vasút.

2.2.2.A vasút Kőszegen:

A Gyöngyös patak völgyében haladó, dombvidéki jellegű, 17,1 km hosszú vonalat a Kőszeg–Szombathelyi HÉV társaság építette és 1883. augusztus 1-jén nyitották meg. Azaz a vasút 18 évvel később ért a városba! Az építéséhez 150 000 törzs- és 167 900 elsőbbségi részvényt bocsátottak ki, összesen 317 900,- forint névértékkel. A vasutat a Déli Vasút kezelte, a vonal igazgatóságának székhelye Kőszegen volt. A vonalon kezdetben két megállóhely létesítettek, Német-Gencs és Lukácsháza-Nemescsó települések mellett. Naponta két vegyesvonat-pár közlekedett, 46 perc menetidővel.

Az üzletkezelést 1911. május 1-jétől a MÁV vette át, hamarosan a vonalat átépítették, így az engedélyezett tengelyterhelést a kezdeti 9 tonnáról 12 tonnára emelték. Rövidesen megnyitották a Nagypőse - Ludad, Gyöngyösapáti és Szombathely-repülőtér megállóhelyek, később, a második világháború kitörése előtt Kőszegfalva megállóhely is.

Ezt a szakaszt Aspang felé/a Gyöngyös patak völgyében/ tervezték továbbépíteni, bekötve a Graz-Fehring-Bécsújhely vonalba. Ez ma már ismeretlen okokból elmaradt, így a vonal folytatását, a Sopron–Kőszeg-vasútvonalat 1908. november 5-én adta át a Sopron-Kőszegi HÉV társaság. A vasútvonalat a Sopron-Kőszegi HÉV társaság építette. A vasút a Kőszeg–Szombathelyi HÉV társaság által korábban megépített, Szombathely–Kőszeg-vasútvonalának kőszegi végállomásáról indult és a Déli vasút harkai állomásáig haladt. A dombvidéki jellegű, 56,5 km hosszú vasútvonalat 1908. november 5-én adták át a forgalomnak. A jelentős földmunkával készült vonal három vízvázasztót is átszelt, legnagyobb emelkedője 15‰ volt. A több mint száz műtárgy közül két jelentősebb, vasszerkezetű híd épült, egy 25 m nyílású a Répce felett és egy 20 m nyílású a Csara-patak felett. A felépítményt a helyi érdeklődő vasutaknak megfelelően 23,6 kg/fm tömegű, „i” jelű sínekből építették.

Az első világháborút befejező békeszerződés által meghatározott új államhatár a vasútvonalat elvágtatta, a Harka és Kőszeg közötti pályaszakasz Ausztriához került, viszont nem volt kapcsolata az osztrák hálózattal. Az üzemeltetést a GYSEV, majd 1948-tól az ÖBB vette át. 1929-ben a Népszövetség tárgyalta a vonal ügyét, döntése értelmében az osztrák állam megváltotta a vonalat a részvénytársaságtól. Így a mai

napig osztrák tulajdonú a Harka és a határ közötti pálya, illetve Kőszeg és az országhatár közt a nyomvonal földterülete.

A kőszegi határátmenetnél 1951. október 6-án állt le a személyforgalom, 1960. szeptember 1-jével a teherforgalom. A vonal felbontását az osztrák fél kezdeményezte földcsuszamlásra hivatkozva. A vonal Magyarországi részén, Kőszegtől a határig a vasúti pályát felszedték. Az egykori vasút nyomvonala helyenként fellelhető, a még fel nem szedett sínek láthatóak a Kórház utca, Nemezyári út és a volt határátkelő térségében. A régi Sörgyári megálló épülete a Várház utcában még áll.

Ausztriában 1968. április 28-án megszűnt a személyforgalom a Rőtfalva–Felsőpulya szakaszon, a teherforgalom pedig a mai napig Felsőlászlóiig megmaradt. A 46,860 km-től a pályát Felsőlászlóiig felszedték. Az 1988. május 29-ei menetrendváltózással a személyszállítás a Sopron–Sopronkeresztúr közé szorult. 1989 és 2001 között újra járt vonat Lakompakig (Lackenbach).

2.2.3. A Sárvár – Kőszeg vasútvonal:

Az 1800-as évek végén fogalmazódott meg egy új vasútvonal építése Sárváron, többek között az ott 1895-ben megnyílt cukorgyár ellátására. Végül 1911. április 27-én született meg a Dunántúli HÉV engedélyokirata, mely új vasútvonal építéséről szolt Zalabér – Sárvár – Bük – Felsőlászló (ma az ausztriai Oberloisdorf) között, ahol a vonal a Sopron-Kőszegi HÉV Sopron–Kőszeg-vasútvonalába csatlakozva Kőszeg végállomásig vezet. A Sárvár–Bük közötti 26,5 km hosszú szakasz műtanrendőri bejárására 1913. szeptember 27-én került sor, a teljes vonalat 1913. november 9-én nyitották meg. A vonalat a MÁV helyi érdekű vasutak szabványai szerint építették, a felépítmény 23,6 kg/m tömegű „i” jelű sínekből készült.

A trianoni békeszerződés a Répczevis–Kőszeg szakaszt Ausztriához csatolta. A vonal kiszolgálását Locsmándig (ma Lutzmansburg) a MÁV, onnan a GYSEV végezte tovább. A vonal engedményese az első világháború után is a Dunántúli HÉV maradt.

Osztrák oldalon a személyforgalom 1933. május 14-én szűnt meg. A pályát Répcemecske és Répcesarud között a második világháborúban találat érte. Egyes feljegyzések alapján 1955-ig a megmaradt vonalat teherforgalomra, többek között cukorrépa szállítására használták Felsőlászló-Répcesarud között, mivel Locsmánd és Répcesarud között a pályát felszedték. A Raiding patak felett ívelő híd alapjai még láthatóak. Az L225 jelű Locsmándra menő út korszerűsítésével Répcemicskén a vasútállomás területét átvágták és az egykori vasútállomást keletről elkerülő ország út mellékút lett, ma Obere und Untere Bahnzeile (Felső és Alsó vasútsor).

A magyar oldalon a második világháború után 1945. augusztus 15-én indult újra a vonatforgalom, immár csak Répczevisig. 1963. május 26-án a büki gyógyfürdő megnövekedett forgalmának kiszolgálására a fürdőtől négyszáz méterre Bükfürdő néven megállóhely nyílt. Naponta két közvetlen fürdővonat közlekedett Szombathely és Bükfürdő között.

Az 1968-as közlekedéspolitikai koncepció értelmében 1972. május 26-ig vizsgálták a Sárvár–Répczevis vonal területét, melynek következtében a vonal forgalmát 1974. május 26-tól közútra terelték, majd a 41 km hosszú vasútvonalat felbontották. Sajnálatos módon a Bük–Bükfürdő szakasz sem maradhatott meg. Megszűnése előtt a 14-es sorszámot viselte.

2.3. A mai helyzet:

Ausztriában a Sopron - Sopronkeresztúr szakasz villamosításával 2001 decemberében a forgalom leállt Sopronkeresztúr–Lakompak szakaszon. 2007. decemberében ideiglenesen újraindult a forgalom, de már csak a Sopronkeresztúr–Sopronnyék (Neckenmarkt)/Haracsony (Horitschon) vonalon. 2013. július 1-től a forgalmat ismét leállították, jelenleg Sopronkeresztúrig üzemel.

A 2001-es Sopron–Sopronkeresztúr szakasz villamosítása egyedül álló különlegesség az ÖBB villamos vontatásában, mivel az nem az általános osztrák 15 kV, 16,7 Hz váltakozó áramú, hanem a magyar 25 kV 50 Hz-es rendszert vette át. Gyakorlatilag a GYSEV rendszere lett meghosszabbítva. A Sopronnyék-Haracsonyig tervezett villamosítása is ezt követi majd.

A Sopronnyék - Felsőpulya 23 km-es szakaszát drezinátúra keretében turisztikai célra hasznosítják, feltárva Burgenland napos vidékét.

Kőszegen a vasútállomás kihúzóvágánya a 87-es főút várost elkerülő szakaszának 1984-es építésével módosult és nyerte el mai alakját, megszüntetve az Alsó körúton lévő keresztezést. A Soproni úton megmaradt a szintbeli vasúti keresztezés, de sorompó helyett fénysorompós biztosítást kapott. 2009-ben a Kethelyi úton a pálya telkén került a város 1956-os forradalom emlékműve felállításra az ÖBB hozzájárulásával. A 2008. májustól októberig tartó vágányzárban a vonalon egyszerűsített felépítménycserét végeztek. Közel 6 km-es szakaszon a régi, elhasználódott síneket és korhadt talpfákat elbontották, és a Bajánsenye–Zalaegerszeg–Ukk–Boba-vasútvonal Ukk környéki szakaszának átépítéséből származó használt felépítményi anyagokból új vágányt fektettek. A Gyöngyösfalu és Kőszeg közötti szakaszon felújítási munkákat végeztek. A felújított vonal hézag nélküli felépítményű és alkalmassá vált a 80 km/h-ás sebességre.

A vasútvonal 125 éves évfordulójára a szombathelyi állomáson, az „A” vágány mellett emléktáblát avattak. Az ünnepség keretében emlékvonat indult Kőszegre. Az állomások Gyöngyösfalu megálló kivételével avult képet mutatnak.

A vasútvonal üzemeltetését 2011 decemberétől a GYSEV vette át. 2011. szeptember 20-án közlekedett először ezen a pályán GYSEV jelzéssel az ÖBB 5047 sorozat motorkocsija. 2013. április 7-től a He-gyeshalom–Szombathely-vasútvonal és a Rédics–Zalaegerszeg-vasútvonal mellett itt vezetik be Magyarországon elsőként a feltételes megállást Kámon, Lukácsháza-alsó, Kőszegfalva megállóhelyeken.

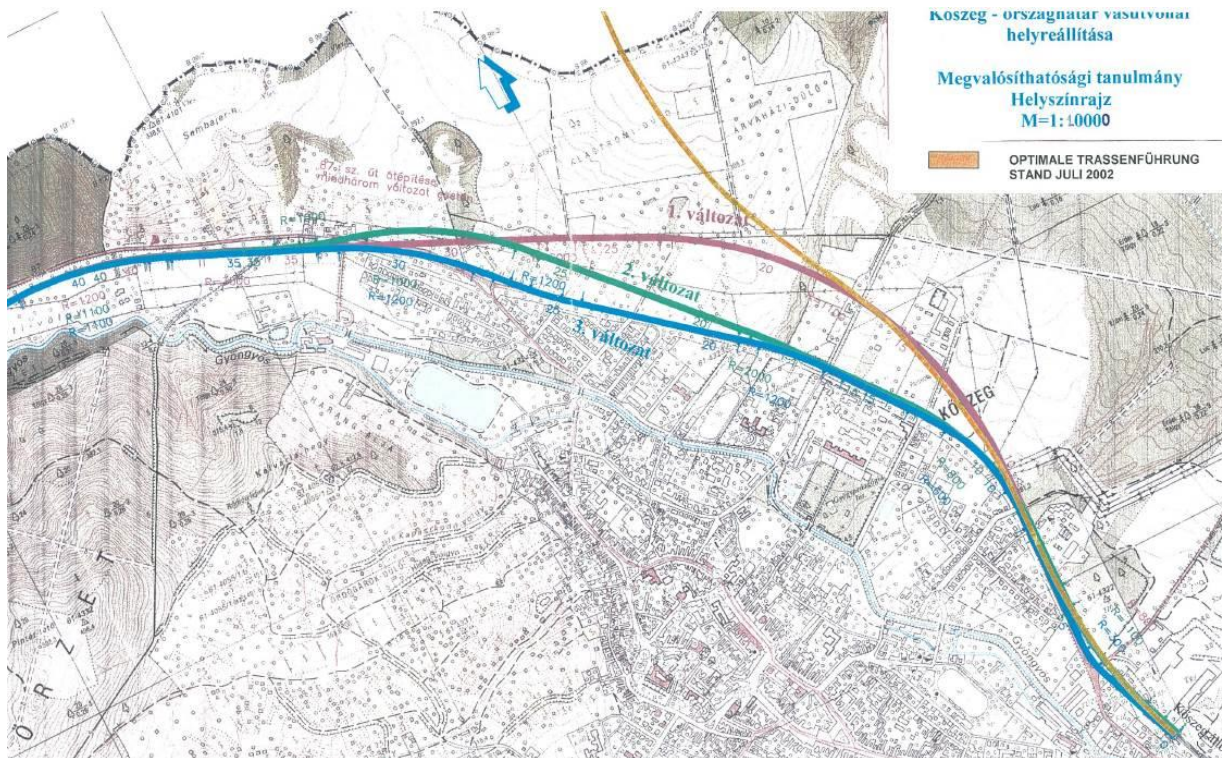
2.4. A megoldás:

2.4.1. Kőszeg – Felsőpulya - Harka:

Már a rendszerváltás előtt megfogalmazódott Szombathelyen, hogy vissza kellene állítani a megyeszékhely, és a két magyarok lakta Őrvidéki járási székhely/Felsőőr, Felsőpulya/ között a vasúti összeköttetést. Tudni kell ugyanakkor, hogy a régi pályának sem a vízszintes és magassági nyomvonallevezetése, sem a teherbírása nem megfelelő egy korszerű közlekedési igénynek. Ugyanakkor kiépítési költsége nem sokkal kisebb egy magasabb paraméterű pályához képest. Nem véletlen, hogy az ugyanekkor elkészült osztrák tanulmány már nem a régi nyomvonallal, hanem egy 720 m-es alagúttal új nyomvonallal tette a pályát Kőszeg és Felsőpulya között. Ezzel maximálisan egyet lehet érteni, hiszen Kőszeg - Felsőlászló között nem csak elbontották, hanem sok helyen be is építették a nyomvonalat.

- I. változat, az eredeti nyomvonal felhasználásával, kisebb korrekciókkal:
Kőszeg-Kőszegváros-Rótfalva-Répcethely-Felsőlászló-Alsópulya-Felsőpulya-Csúáva-Sopronújlak-Sopronszentmárton-Kabold-Lakompak-Doborján-Harácsony-Alsópéterfa-Sopronkeresztúr-Harka hosszúság 52 km, sebesség 60 km/h, legnagyobb emelkedő 1,5 %-os emelkedők, legkisebb ívsugár R=300 m, teherbírás 18 kN.
Becsült költség: 38,25 MD Ft, melyből a magyarországi szakasz 2,94 MD Ft.
- II. változat, új nyomvonalon, több régi szakasz felhasználásával:
Kőszeg-/alagút/-Alsópulya-Felsőpulya-Doborján-Harácsony-Sopronkeresztúr-Harka hosszúság 42 km, sebesség 100 km/h, legnagyobb emelkedő 10 %-os, legkisebb ívsugár R=600 m, teherbírás 25 kN.

Becsült költség: 46,5 MD Ft, melyből a magyarországi szakasz 3,87 MD Ft.

Az alagutas változat sárga színnel!

Az adatokból láthatjuk, hogy a második változatot célszerű megépíteni, megtérülési mutatója sokkal jobb, mint az első változatnak. Emellett a gyorsabb sebessége miatt is sokkal nagyobb forgalmat bonyolítana le, mint az I. változat.

Mindkét esetben egy új megállóhely épül ki Kőszegen a benzinkút, sportpálya vonalában a Gyöngyös patak K-i oldalán, megteremtve ezzel a városközpont megfelelő gyalogos elérését is.

Megjegyeznénk, hogy 2006 és 2009. között Kőszeg városrendezési terve tartalmazta a vasút új nyomvonalon való helyreállítását, majd a Vas Megye-Burgenland Vasút Rt (VBV Rt.) megszűntével az ötletet érthetetlen módon elvetették.

2.4.2. Kőszeg-Szombathely:

Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) a többi operatív programmal együtt Magyarország és az Európai Bizottság 2014 – 2020-as időszakra szóló Partnerségi Megállapodásban megcélzott fenntartható, magas hozzáadott értékű termelésre és foglalkoztatás bővítésére épülő gazdasági növekedést szolgálja.

Az „IKOP 3” lista tartalmazza a Szombathely-Kőszeg vasútvonal korszerűsítését. Ez forgalmi kiterőket, a biztosítóberendezés fejlesztését, peronok építését jelenti, a sebesség növelése mellett. Ezt a kedvező helyzetet kell megerősíteni, kibővíteni a szakasz teljes korszerűsítésével.

Becsült költsége 3,8 MD Ft.

3. A közúti hálózat:

3.1. A 87-es számú út története

Hazánkban kevés út rendelkezik olyan komoly múlttal, mint a Bécs/Pozsony/ - Szombathely - Lendva útirány. A római úthálózat egyik legfontosabb főútvonala volt mind hadi, mind kereskedelmi szempontból a híres Borostyánkő út, amely Észak Európát kötötte össze Itáliával. Az út elnevezéséhez adalékul szolgál, hogy a rómaiakat megelőző kelták idejében a Balti-tenger partján kitermelt borostyánkövet ka-

ravánok szállították a Földközi-tenger térségébe. A Borostyánkő út ma is megtalálható nyomvonala az akkori Aquelaiából - amely a birodalom északi része felé induló utak kiinduló pontja volt – indulva Laibach, Lendva, Körmend, Szombathely, Kőszeg, Sopronon át a mai Hainburgnál érte el a Dunát, a Római Birodalom határát. A Borostyánkő út maradványai több helyen nyomon követhetők, melyek közül legjelentősebb a Szombathelyen, és a Répcesarud, Doborján mellett feltárt útszakasz.

A római időket követően egészen a XX. század elejéig a Közép-Európából az Adria felé irányuló forgalom sokáig az ősi Borostyánkő út nyomvonalán bonyolódott le, hisz az Alpok hágóin keresztül vezető utak akkor még alig voltak járhatóak. A XVII. – XIX. század között ezen az útvonalon közlekedett például az egyik legfontosabb postajárat Bécs és Zágráb között. A szabad királyi városi rangot kapott Kőszeg a XVIII. századig vezető szerepet töltött be térségében, fontos erődítmény és kereskedelmi központ volt. Az országos állami úthálózat kialakítására 1894-ben került sor, mely három utat jelölt ki megyénkben. A Pozsony – Sopron – Kőszeg -Szombathely – Körmend - varasdi út a 30-as sorszámot kapta.

A főút Szombathelytől északra vezető szakasza ezen útnak a fejlődésével nyerte el közel mai nyomvonalát. A Szombathely és Túrje közötti szakasz kevésbé fontos megyei út volt, mely tartalmazta a Rába folyón való átkelést Rum községben. Ez az útvonal változott a legkevésbé, mivel mai napig a jelentős fejlesztések - a tervek ellenére - elmaradtak.

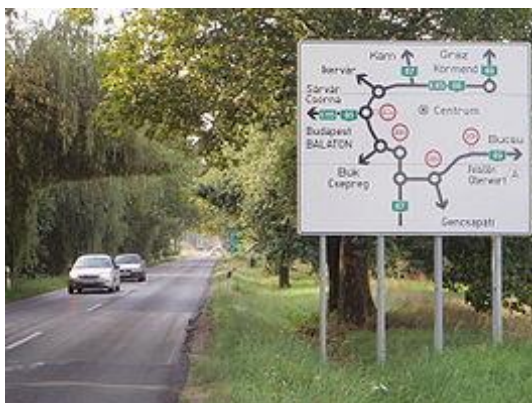
Vas megye úthálózata a trianoni béke megkötését követően átalakult. Az országhatár által szétszabdalt utak szerepe csökkent, míg a hazai közutak szerepe megnőtt. A főutakat az akkori városhálózathoz igazítva alakították ki. Az 1933-37 között megépült 8-as főút lett a 87-es főút Kám községnél lévő kiinduló pontja, míg a Túrje felé induló szakasz csak mellékút maradt. A Szombathelytől északra lévő szakasz a korábbi állami útból alakult ki, de a Kőszegtől Répcekehelyig tartó szakasz megszűnt, és a korábbi mellékiránynak számító Rótfalva felé vezető út lett az osztrák határatmenet. A II. Világháború után további elzárás következett, volt olyan időszak, hogy a főúton határátkelőhely sem működött. 1948 és 1965 között nem lehetett Kőszegnél átjutni Ausztriába!

Szombathely 1924-es városi rendezési terve grandiózus sugárút építését irányozta elő Kőszeg felé, ez a mai Markusovszky utca vonala. A főút azonban sosem került erre a nyomvonalra, az Szombathely belvárosán haladt át. A harmincas években megindult a főút fejlesztése, és 1943–1944 kötött megépült a szombathelyi 11-es Huszár út és a Gyöngyösfalu közötti új szakasz. Az útvonal átvágta a korábbi íveket, elkerülte a településeket, így ennek a része lett a Gencsapáti határában lévő egyenes szakasz is. A burkolata makadám felületű volt, a Szombathely–Kőszeg-vasútvonal átjárójában macskakő.

A II. világháborút követően a főút szilárd burkolatot kapott. Az 1965-ös árvízét követően új Rába-híd létesült Rum területén, a belterületet elkerülő nyomvonal kijelölése mellett. Lukácsháza és Kőszeg között burkolatszélesítés és megerősítés történt. Szombathely belterületén először a 18-as Honvéd utcát és a 11-es Huszár utat négy sávra bővítették, majd lakótömbök átvágást követően a forgalmat a Fő térről a Vörösmarty utcába kiépített 2×2 sávos útra terülték el. A főút megveszékelyen áthaladó további szakasza a szintén négy sávossá bővített Hunyadi utca és 2×2 sávossra tervezett, de mai napig át nem épített Rumi út volt. A kereszteződéseket jelzőlámpákkal látták el. 1984 után elkezdődött a Kőszeg belvárosát tehermentesítő út építése a Sopron–Kőszeg-vasútvonal egykori nyomvonala mentén. 1986 körül megépült a szombathelyi elkerülő út első szakasza a 87-es főút és a Söptei út között. Ez 2002-ben a Minerva park létesítésével együtt teljesen átépült, és elnyerte mai jellegét. Szombathely-körgyűrű megépültével a 87-es főút közös nyomvonalat kapott a 86-os főúttal, és elkerülte Szombathely-Bogát déli városrészét is. Ezzel egy időben a felhagyott, megveszékelyen belüli szakaszok, városi gyűjtőúttá minősültek. 2003-ban elkészült a rumi körforgalom. 2008-ban megújult a burkolat Gyöngyösfalu – Gencsapáti, valamint a Táplánszentkereszt – Csempezkopács szakaszon.

Ívátvágás miatt felhagyott útdarab Gencsapáti mellett. 1940-es évekbeli állapotot mutatja. Falazott áteresz és két-két kerékvető.

Szombathely északi bevezető, elkerülő rendszert mutató táblával, a fákon látható a közúti őrszelvény.

Szombathely elkerülő, 86-87.sz. főutak közös szakasza.

Kőszeg 87.sz. főút vége Ausztria felől.

3.2. Az S 31-es számú út története:

Eredetileg az S31-es autótutat csak Nagymartontól Felsőpulyáig tervezték megvalósítani. A mai Kismarton felé vezető szakasz Nagymartontól egészen Pozsonyig, mint S4-es autótút épült volna ki. A S4-es út ma Bécsújhely és Nagymarton között üzemel. 1976-ban nyitották meg az első szakaszát Kismarton-dél és Kismarton csomópont (3,055 km), a mai A3 autópálya csomópont között. Az egyes szakaszok átadási időpontja:

- 1979. augusztus 20.: Kismarton A3 - Kismarton dél, 3,055 km;
- 1979. augusztus 20.: Kismarton A3 - Zemenye-Selegd, 6,586 km;
- 1980. október 31.: Zemenye-Selegd - Nagymarton S4, 3,134 km;
- 1982. szeptember 30.: Nagymarton S4 - Szikra, 12,473 km;
- 1985. szeptember 13.: Szikra - Veperd, 10,557 km;
- 1990. július 30.: Kismarton-dél - Kismarton-kelet, 2 sávon, 3,231 km;
- 1999. szeptember 30.: Veperd - Sopronújlak, 4,157 km;
- 2004. augusztus 20.: Sopronújlak - Felsőpulya csomópont, 3,397 km;
- 2004. augusztus 20.: Felsőpulya - Felsőpulya-dél, 2 sávon, 3,397 km;
- 2007. június 29.: Nagymarton - Kismarton autótutat kiépítették autópályává, 6,5 km.

3.3. A mai helyzet:

Kőszegről Magyarországon három irányba indul el állami út. A márt említett 87-es számú út Szombathely felé, az Alpokalja falvai felé a cáki út, a harmadik pedig Fertőszentmiklós irányába. Ezen útról méltatlanul kevés szó esik, pedig ez a Kőszeg – Budapest útirány. Ez a közel 37 km-es szakasz rossz nyomvonal vezetésű, elhasználódott burkolatú, és rendkívül lassú! Többször felmerült beemelése a főúthálózatba, de eddig ez az elképzelés nem járt sikerrel. Több szakaszon rendkívül balesetveszélyes /I. Peresznye/, és kilenc átkelési szakaszt is tartalmaz.

A 87-es számú főút több helyen nem megfelelő nyomvonal vezetésű, hosszú lakott területek találhatók rajta.

Autópályaként üzemel a Kismarton elkerülő, illetve az A3-es autópályába és S4 csomópont (Nagymarton) között. Autópályává bővíthető autótút a meglévő alépítmények és telekterülete alapján az S4 gyorsforgalmi út és a Veperd (Weppersdorf) csomópont közötti szakasz. Az ettől délre lévő pálya már csak 2×2 sávos autótútnak megfelelő műtárgyakkal készült el. 2001–2004 között kiépült a Sopronújlak (Neutal) – Felsőpulya (Oberpullendorf) szakasz. A csávai (Stoob) elágazótól 2×1 sáv halad a B50 főúti végpontot jelölő körforgalomig. A 2010-ben induló Kőszeg-Szombathelyig való déli meghosszabbítására (M87 autótút) három terv is készült, de Ólmod lakói tiltakoznak az építkezés ellen. Ólmodnál lévő bizonytalan határátlépés miatt a déli szakaszt a B61 főútig tervezték autótútként kiépíteni.

3.4. A megoldás:

3.4.1. A 87-es számú főút:

Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) tartalmazza a Szombathely – Kőszeg közötti út korszerűsítését legkésőbb 2020-as befejezéssel. Ez 2 x 1 sávon történne, a lakott területek megszűnésével, és külön szintű, illetve csak becsatlakozó csomópontok kiépítésével. Ezt elegendőnek tartjuk.

Két szakaszt kell megépíteni:

- a. az egyik a szombathelyi É-i csomópontjától a 89-es útig tart a 27 + 100 és a 31 + 265 km szelvények között, a 89-es számú főútig, itt szükséges lehet a 2 x 2 sávú kiépítés. Tervezési sebesség 120 km/h. **Becsült költség: 4,4 MD Ft.**
 - b. a másik ettől a ponttól a határátmetszésig tart a 31 + 265 és az 50 + 256 km szelvények között. 2 x 1 sávon 120 km/h-s sebességgel. A határátmenet a régi kethelyi út vonalán lenne. **Becsült költség: 8,7 MD Ft.**
- Összesen: 13,1 MD Ft**

3.4.2. A 8627. jelű Fertőszentmiklós – Kőszeg összekötő út főúttá történő átépítése:

Ha komolyan gondoljuk Kőszeg város fenntartható fejlődésének biztosítását, akkor az egyik legfontosabb feladat a város beillesztése az ország többi részéhez. Létfonosságú a Budapestre, Győrbe, stb. történő minél gyorsabb, veszélytelen eljutás.

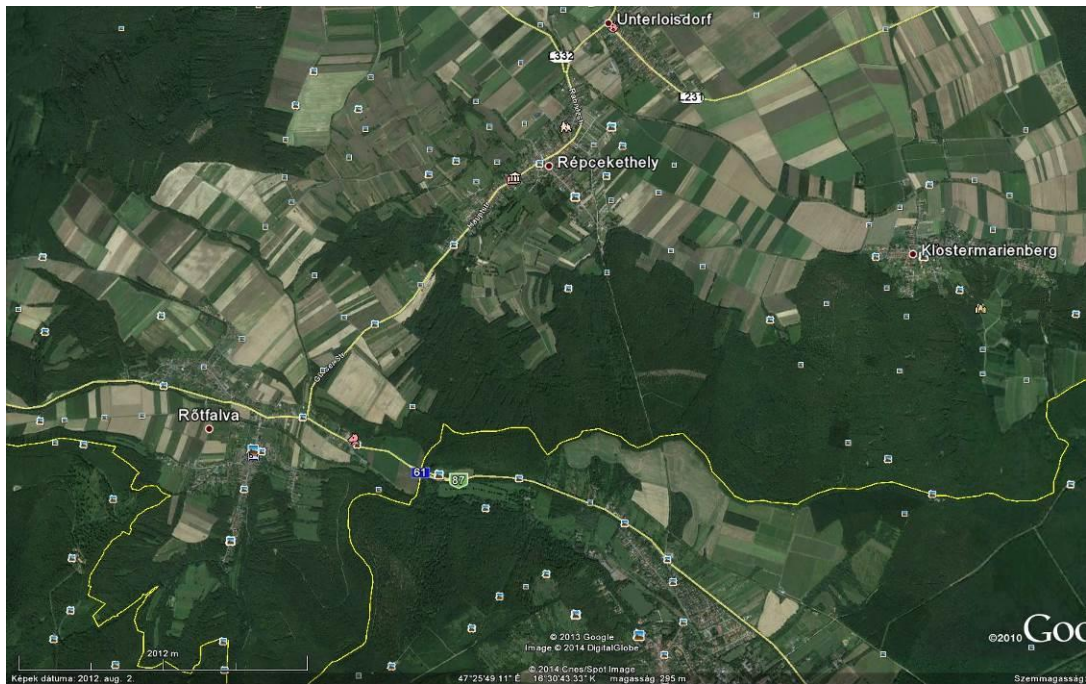
Egy ütemű fejlesztés lenne 2 x 1 sávon, Peresznye, Zsira, Sopronhorpács, Völcséj elkerülők megépítésével. Tervezési sebesség 100 km/h. **Becsült költség: 14,9 MD Ft.**

3.4.3. Az S 31-es út:

Az S 31-es gyorsforgalmi út hiányzó szakaszának/Felsőpulya - Rőtfalva/ építése megkezdődött. **2015 augusztusában** a magyar határtól 200 m-re **kész lesz** a gyorsforgalmi út, a 87-es számú út korszerűsítésével 2016-ban összekapcsolódhat a két út/l. fenn/.

Szombathely, 2014. augusztus 28.

Kovács Jenő
építőmérnök
megyei főmérnök

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

A PANNON EGYETEM ÁLTAL A KŐSZEGI TELEPHELYEN INDÍTANDÓ SZAKOK RÉSZLETESEBB LEÍRÁSA

Oktatásfejlesztés

1.1.1.1 Gazdaságtudományi Kar

1.1.1.1.1 Műszaki Menedzser

1.1. Indítandó szak megnevezése	Műszaki menedzser										
1.2. Indítás éve	2017. <u>ősz</u> / tavasz										
1.3. Képzés típusa	Alapképzés / <u>Mesterképzés</u> / Osztatlan mesterképzés / Felsőoktatási szakképzés / Szakirányú továbbképzés										
1.4. Tudományterület és tudományág	Gazdaságtudomány										
1.5. Tagozat (munkarend)	Nappali / <u>Levelező</u>										
1.6. Szakvezető	Dr. Balogh Ágnes										
1.7. Szak rövid ismertetése											
<p>A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik természettudományi, műszaki és informatikai, gazdálkodási-és szervezéstudományi, valamint nyelvi ismereteik, készségeik révén képesek komplex műszaki-gazdasági feladatok menedzselésére, azaz a technológiai folyamat műszaki és gazdasági megtervezésére, megszervezésére, a megvalósítás irányítására és az eredmények számbavételére, értékelésére, valamint a gazdálkodás- és szervezéstudományi tanulmányok doktori képzés keretében való folytatására is.</p> <p>A képzési idő 4 félév.</p>											
1.8. Igényfelmérés történt?	igen / <u>nem</u>										
1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.											
<p>A térségben számos műszaki orientáltságú nagy-, valamint kis- és középvállalkozás működik. Az egyetem a térségben jelentős műszaki oktatási és K+F+I bázist épít ki. Erre alapozva a szak a műszaki tevékenységet végző vállalatok vezetőképzési igényét kívánja kielégíteni.</p>											
1.10. Tervezett hallgatói létszám											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>25</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>	2014	2015	2016	2017	2018	0	0	0	25	30
2014	2015	2016	2017	2018							
0	0	0	25	30							
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?											
<p>A térségben nincs ilyen képzés.</p>											

1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szakindításához?

A Pannon Egyetem a Műszaki menedzser szak alapítója. A képzést 5 éves szak formájában az országban elsőként 1993-ban indította. Egyetemünk a Bologna folyamatban létrejött Műszaki menedzser képzés kidolgozásában is vezető szerepet játszott. Veszprémi képzési helyre szakindítási engedéllyel rendelkezünk. A kőszegi telephelyre szóló indítási engedély kérelme szükséges.

1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)

Évfolyamonként egy tanterem, projektor, interaktív tábla, továbbá a mérnöki képzési területen kialakítandó laboratóriumok.

1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)

-

1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása

-

1.16. Költségigény és bevétel

Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018
Teljes kiadás	0	0	0	3 000 000	6 000 000
Ebből saját forrás terhére	0	0	0	3 000 000	6 000 000
Tervezett bevétel	0	0	0	7 625 000	18 300 000

1.1.1.2 Projekt menedzser (fővállalkozó)

1.1. Indítandó szak megnevezése	Projekt menedzser (fővállalkozó)													
1.2. Indítás éve	2015. <u>ősz</u> / tavasz													
1.3. Képzés típusa	Alapképzés / Mesterképzés / Osztatlan mesterképzés / Felsőoktatási szakképzés / <u>Szakiránvú továbbképzés</u>													
1.4. Tudományterület és tudományág	Gazdaságtudomány													
1.5. Tagozat (munkarend)	Nappali / <u>Levelező</u>													
1.6. Szakvezető	Dr. Szabó Lajos													
1.7. Szak rövid ismertetése	<p>A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a következő kihívásoknak maradéktalanul meg tudnak felelni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - képesek lesznek a különböző céllal megfogalmazott projektek stratégia-orientált megvalósítására, - kezelni tudják a projektek kapcsán felmerülő bizonytalanságokat és kockázatokat, - szervezési-vezetési, műszaki-technikai és gazdasági ismereteik segítségével megoldást találnak a projektekkel kapcsolatos problémákra, - hatékonyan és eredményesen képesek irányítani projekt-csapatukat. <p>A képzési idő 4 félév.</p>													
1.8. Igényfelmérés történt?	igen / <u>nem</u>													
1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	<p>A térségben számos műszaki orientáltságú nagy-, valamint kis- és középvállalkozás működik. Ezekre a vállalkozásokra a projekt alapú működés jellemző. A térségben lévő non-profit szervezetekben a pályázati tevékenységükből kifolyólag szintén megjelent a projektek tervezésével és megvalósításával kapcsolatos tevékenység. A szak az ezeken a területeken jelentkező képzési igényt kívánja kielégíteni.</p>													
1.10. Tervezett hallgatói létszám	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>15</td> <td>25</td> <td>25</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>				2014	2015	2016	2017	2018	0	15	25	25	30
2014	2015	2016	2017	2018										
0	15	25	25	30										
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?	<p>A térségben nincs ilyen képzés.</p>													
1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?	<p>A képzésre 2002-től kezdődően veszprémi és nagykanizsai telephelyre szóló indítási engedélyünk van. A kőszegi telephelyre szóló indítási engedély kérelme szükséges.</p>													

1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)					
Évfolyamonként egy tanterem, projektor, interaktív tábla.					
1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)					
-					
1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása					
-					
1.16. Költségigény és bevétel					
Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018
Teljes kiadás	0	800 000	800 000	800 000	800 000
Ebből saját forrás terhére	0	800 000	800 000	800 000	800 000
Tervezett bevétel	0	2 100 000	3 500 000	3 500 000	4 200 000

1.1.1.1.3 Biztosítási menedzser

1.1. Indítandó szak megnevezése	Biztosítási menedzser										
1.2. Indítás éve	2015. <u>ősz</u> / tavasz										
1.3. Képzés típusa	Alapképzés / Mesterképzés / Osztatlan mesterképzés / Felsőoktatási szakképzés / <u>Szakirányú továbbképzés</u>										
1.4. Tudományterület és tudományág	Gazdaságtudomány										
1.5. Tagozat (munkarend)	Nappali / <u>Levelező</u>										
1.6. Szakvezető	Dr. Gaál Zoltán										
<p>1.7. Szak rövid ismertetése</p> <p>A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a következő kihívásoknak maradéktalanul meg tudnak felelni, képesek lesznek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a pénzügyi folyamatok és a tőkegazdálkodás alapvető folyamatainak kezelésére, – általános jogi tájékozottság és jogérzék megszerzésére, – az önmenedzselés és a szervezetek irányításához alkalmazható eszközrendszer magas szintű alkalmazására, – a különböző szervezeti kultúrák megismerésére, segítve ezzel a kultúrák közötti átjárást, és a változás menedzselését. <p>A képzési idő: 2 félév.</p>											
1.8. Igényfelmérés történt?	igen / <u>nem</u>										
<p>1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.</p> <p>Napjainkban a biztosítás, mint szolgáltatási területen közel negyvenötezen dolgoznak. A foglalkoztatottak döntő részét az alapképzettségüknek megfelelő munkát nem találók teszik ki, tekintélyes hányaduk diplomás. A biztosítási szakmenedzser képzés egyik célcsoportja ez a társadalmi réteg. E mellett szükség van a biztosító társaságoknál vezetői feladatokat ellátó kollégák ismereteinek bővítésére és időközönkénti frissítésére.</p> <p>A fentiekre tekintettel e szakirányú továbbképzés hiánypótlónak tekinthető. A képzés indítására két biztosító társaságtól közvetlen kezdeményezést kaptunk a továbbképzési szak alapítására.</p>											
<p>1.10. Tervezett hallgatói létszám</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>15</td> <td>25</td> <td>25</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>		2014	2015	2016	2017	2018	0	15	25	25	30
2014	2015	2016	2017	2018							
0	15	25	25	30							
<p>1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?</p> <p>A térségben nincs ilyen képzés.</p>											

<p>1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?</p> <p>A képzésre FF 243/2013 sz. alapítási és FF 256/2013 sz. indítási engedéllyel rendelkezünk Veszprém, Nagykanizsa, Székesfehérvár képzési helyen. A kőszegi telephelyre szóló indítási engedély kérelme szükséges.</p>																													
<p>1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)</p> <p>Évfolyamonként egy tanterem, projektor, interaktív tábla.</p>																													
<p>1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)</p> <p>-</p>																													
<p>1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása</p> <p>-</p>																													
<p>1.16. Költségigény és bevétel</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ft-ban</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Teljes kiadás</td> <td>0</td> <td>1 300 000</td> <td>1 300 000</td> <td>1 300 000</td> <td>1 300 000</td> </tr> <tr> <td>Ebből saját forrás terhére</td> <td>0</td> <td>1 300 000</td> <td>1 300 000</td> <td>1 300 000</td> <td>1 300 000</td> </tr> <tr> <td>Tervezett bevétel</td> <td>0</td> <td>3 000 000</td> <td>5 000 000</td> <td>5 000 000</td> <td>6 000 000</td> </tr> </tbody> </table>						Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018	Teljes kiadás	0	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000	Ebből saját forrás terhére	0	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000	Tervezett bevétel	0	3 000 000	5 000 000	5 000 000	6 000 000
Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018																								
Teljes kiadás	0	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000																								
Ebből saját forrás terhére	0	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000																								
Tervezett bevétel	0	3 000 000	5 000 000	5 000 000	6 000 000																								

1.1.1.4 Karbantartási menedzser

1.1. Indítandó szak megnevezése	Karbantartási menedzser													
1.2. Indítás éve	2015. <u>ősz</u> / tavasz													
1.3. Képzés típusa	Alapképzés / Mesterképzés / Osztatlan mesterképzés / Felsőoktatási szakképzés / <u>Szakiránvú továbbképzés</u>													
1.4. Tudományterület és tudományág	Gazdaságtudomány													
1.5. Tagozat (munkarend)	Nappali / <u>Levelező</u>													
1.6. Szakvezető	Dr. Gaál Zoltán													
1.7. Szak rövid ismertetése	<p>A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a következő kihívásoknak maradéktalanul meg tudnak felelni, képesek lesznek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – objektív kép kialakítására a gyártó és szolgáltató cégek működéséről, azok folyamatairól, – szervezetek (intézmények) karbantartási stratégiájának kidolgozására, illetve a kidolgozásban való közreműködésre, – felelősségteljes munkavégzésre, ugyanakkor csapatmunkában való részvételre, – az üzemeltetés/működtetés megbízhatóságát garantáló és fejlesztő tevékenység koordinálása. <p>A képzési idő: 4 félév</p>													
1.8. Igényfelmérés történt?	igen / <u>nem</u>													
1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	<p>Recessziós és szerény növekedést mutató gazdasági körülmények között a karbantartás szerepe felértékelődik, mert a fejlődést, növekedést biztosító beruházások elmaradnak. Ez kikerülhetetlenül a meglévő eszközök, berendezések jelentőségét növeli. E berendezések működőképességét pedig a karbantartási tevékenység garantálja/garantálhatja.</p> <p>A Gazdaságtudományi Kar e területen több évtizedes tapasztalatot szerzett. A karbantartási és karbantartási menedzser szakma legfontosabb helyszínévé vált Veszprém, különös tekintettel a 25 éve rendszeresen megszervezett nemzetközi karbantartási konferencia által.</p>													
1.10. Tervezett hallgatói létszám	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>15</td> <td>25</td> <td>25</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>				2014	2015	2016	2017	2018	0	15	25	25	30
2014	2015	2016	2017	2018										
0	15	25	25	30										
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?	<p>A térségben nincs ilyen képzés.</p>													
1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?														

A képzésre alapítási engedéllyel rendelkezünk, az indítási engedély megszerzése folyamatban van. A községi telephelyre szóló indítási engedély kérelme szükséges.

1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)

Évfolyamonként egy tanterem, projektor, interaktív tábla, továbbá a mérnöki képzési területen meglévő laboratóriumok.

1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)

-

1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása

-

1.16. Költségigény és bevétel

Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018
Teljes kiadás	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Ebből saját forrás terhére	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Tervezett bevétel	0	2 400 000	4 000 000	4 000 000	4 800 000

1.1.1.2 Georgikon Kar

1.1.1.2.1 Gazdasági és vidékfejlesztő agrármérnök

1.1. Indítandó szak megnevezése	Gazdasági és vidékfejlesztő agrármérnök BSc (regionális turisztikai menedzsment szakirány)
1.2. Indítás éve	2015. ősz
1.3. Képzés típusa	Alapképzés
1.4. Tudományterület és tudományág	agrár / gazdasági
1.5. Tagozat (munkarend)	Levelező
1.6. Szakvezető	Dr. Bánhegyi Gabriella egyetemi docens
<p>Szak rövid ismertetése: A gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök szak célja olyan szakemberek képzése, akik képesek a termeléssel, szolgáltatással, szaktanácsadással összefüggő szervezési és irányítási feladatok ellátására. Az elsajátított ökonomiai, menedzsment, regionális és térségi ismereteik birtokában, valamint a szakigazgatási, térségi turizmus fejlesztésével összefüggő feladatok során képesek a munkaerő-piaci elvárásoknak megfelelő szakmai munka végzésére, az agrártermelés sajátosságainak és a vidékgazdaság kapcsolatrendszerének ismeretében, ökológiai szemléletük révén. Rendelkeznek a vidékfejlesztés európai uniós normák szerinti értelmezéséhez, vidékfejlesztési programok tervezéséhez, lebonyolításához szükséges szakismeretekkel. Képesek a mezőgazdasági termelés, feldolgozás, az ipari termelőeszköz-ellátás, valamint a kereskedelemhez és az idegenforgalomhoz kapcsolódó feladatok integrálására. A szakon végzetek kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban (mesterképzés) történő folytatásához.</p>	
1.7. Igényfelmérés történt?	nem
<p>1.8. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.</p> <p>Regionális sajátosságok, szak erős beiskolázási bázisa, minimális háttér infrastruktúra igény.</p>	

1.9. Tervezett hallgatói létszám					
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
	-	20	35	60	75

1.10. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?

NyME indítja az alapszakot, de ez a szakirány nincs.

1.11. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?

Az indítás külön engedélyhez nem kötött.

1.12. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)

Tantermi oktatás 20 fővel, levelező munkarend szerint.

1.13. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)

Számítógép+projektor

1.14. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása

Az indításkori oktatási kapacitást a Georgikon Kar biztosítja, a levelező munkarendben elvégzi. A fejlődés és esetleges csoportbontások utáni helyzetet adott időben értékelve döntünk személyi fejlesztés szükségességéről.

1.15. Költségigény és bevétel

e Ft-ban	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Teljes kiadás		7000,-	12250,-	21000,-	26250,-
Ebből saját forrás terhére		0	0	0	0
Ebből saját bevétel terhére		7000,-	12250,-	21000,-	26250,-
Tervezett bevétel		7000,-	12250,-	21000,-	26250,-

1.1.1.2.2 Turisztikai desztináció menedzsment

1.1. Indítandó szak megnevezése	Turisztikai desztináció menedzsment szakirányú továbbképzés
1.2. Indítás éve	2015. ősz
1.3. Képzés típusa	Szakirányú továbbképzés
1.4. Tudományterület és tudományág	gazdasági / gazdálkodás és szervezés
1.5. Tagozat (munkarend)	Levelező
1.6. Szakvezető	Dr. Pupos Tibor egyetemi tanár
1.7. Szak rövid ismertetése	
<p>A regionális turisztikai menedzser végzettséget szerző hallgatók szakismereteik birtokában képesek a vidék, illetve az adott térség feltételrendszerébe ágyazottan felismerni és értelmezni a térségi turisztikai folyamatok háttérét és összefüggéseit. Ismerik a turisztikai szektor sajátosságait, a turisztikai szervezetek és a kapcsolódó intézményrendszer működését. Alkalmassak a helyi, regionális, térségi turisztikai szervezetek munkájának koordinálására, irányítására, fenntartható turisztikai projektek generálására és menedzselésére, a kapcsolódó források felkutatására és pályázatok írására, innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására.</p> <p>A három féléves szakirányú továbbképzési szak olyan ismeretanyagot és oktatás-módszertani eszközöket kínál, amelyekkel eredményesebben és professzionálisabban lehet a szakemberekkel szemben megfogalmazott elvárásoknak megfelelni. Erre annál is inkább szükség van, mivel a turizmus irányításában és szervezésében az átfogó szemlélettel bíró szakemberek iránti igény már nem csak Európa szerte, hanem Magyarországon is jelen van. A végzett szakemberek lehetséges munkahelyeiként jelölhetők meg önkormányzatok, fejlesztési irodák, MVH hivatalok, civil szervezetek, turisztikai kisvállalatok és egyesületek, a turizmus irányításával foglalkozó intézmények, stb.</p>	
1.8. Igényfelmérés történt?	nem (Amennyiben igen, kérjük, csatolni.)
1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	
Regionális sajátosságok, minimális háttér infrastruktúra igény.	

1.10. Tervezett hallgatói létszám					
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
	-	20	35	60	75
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?					
Nincs konkurencia.					
1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?					
Az indítás külön engedélyhez nem kötött.					
1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)					
Tantermi oktatás 20 fővel, levelező munkarend szerint.					
1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)					
Számítógép+projektor					
1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása					
Az indításkori oktatási kapacitást a Georgikon Kar biztosítja, levelező munkarendben elvégzi. A fejlődés és esetleges csoportbontások utáni helyzetet adott időben értékelve döntünk személyi fejlesztés szükségességéről.					
1.16. Költségigény és bevétel					
e Ft-ban	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Teljes kiadás		6400,-	11200,-	19200,-	24000,-
Ebből saját forrás terhére		0	0	0	0
Ebből saját bevétel terhére		6400,-	11200,-	19200,-	24000,-
Tervezett bevétel		6400,-	11200,-	19200,-	24000,-

1.1.1.2.3 Szőlő – és borgazdasági mérnök

1.1. Indítandó szak megnevezése	Szőlő – és borgazdasági mérnök szakirányú továbbképzés				
1.2. Indítás éve	2015. ősz				
1.3. Képzés típusa	Szakirányú továbbképzés				
1.4. Tudományterület és tudományág	agrár / kertészet és élelmiszergyártás				
1.5. Tagozat (munkarend)	Levelező				
1.6. Szakvezető	Dr. Kocsis László egyetemi tanár				
1.7. Szak rövid ismertetése					
1.8. Igényfelmérés történt?	nem				
1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	Regionális sajátosságok, minimális háttér infrastruktúra igény.				
1.10. Tervezett hallgatói létszám					
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
	-	20	35	60	75
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?	Nincs konkurencia.				
1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?	Az indítás külön engedélyhez nem kötött.				
1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)	Tantermi oktatás 20 fővel, levelező munkarend szerint.				

1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)

Számítógép+projektor

1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása

Az indításkori oktatási kapacitást a Georgikon Kar biztosítja, a levelező munkarendben elvégzi. A fejlődés és esetleges csoportbontások utáni helyzetet adott időben értékelve döntünk személyi fejlesztés szükségességéről.

1.16. Költségigény és bevétel

e Ft-ban	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Teljes kiadás		6400,-	11200,-	19200,-	24000,-
Ebből saját forrás terhére		0	0	0	0
Ebből saját bevétel terhére		6400,-	11200,-	19200,-	24000,-
Tervezett bevétel		6400,-	11200,-	19200,-	24000,-

1.1.1.3 Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

1.1.1.3.1 Nemzetközi tanulmányok

1.1.Indítandó szak megnevezése	Nemzetközi tanulmányok MA (angol nyelven)
1.2.Indítás éve	2015 <u>ősz</u> / tavasz
1.3.Képzés típusa	Alapképzés / <u>Mesterképzés</u> / Osztatlan mesterképzés / Felsőoktatási szakképzés / Szakirányú továbbképzés
1.4.Tudományterület és tudományág	társadalomtudomány / politikatudomány
1.5.Tagozat (munkarend)	<u>Nappali</u> / <u>Levelező</u>
1.6.Szakvezető	Prof. Dr. Míszlivetz Ferenc
1.7.Szak rövid ismertetése	<p>A nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak célja olyan magasan kvalifikált, széles társadalomtudományi műveltséggel rendelkező szakemberek képzése, akik képesek Magyarországon nemzetközi rendszerben és Európában betöltött helyének, szerepének értelmezésére, ismerik a nemzetközi viszonyok elméleti és gyakorlati összefüggéseit, magas szintű nyelvtudással rendelkeznek. A végzett hallgatók nemzetközi gazdasági, politikai, jogi és történeti ismereteik birtokában alkalmasak a nemzetközi és európai integrációs folyamatok megértésére, előrejelzésére és formálására. Mint diplomaták, nemzetközi szakértők, kutatók, újságírók, illetve az államigazgatás és a multinacionális vállalatok alkalmazottjai eligazodnak a nemzetközi viszonyok komplex összefüggései között, s képesek tanulmányaik doktori képzésben való folytatására. A képzést elvégző hallgatók magas szintű nyelvi, tárgyalástechnikai ismeretekkel rendelkeznek. Történeti, társadalomtudományi és szakmai műveltségük analitikus és szintetizáló gondolkodásra képesíti őket. Tárgyi tudásuk alkalmassá teszi őket a nemzetközi rendszer gazdasági, jogi, politikai folyamatainak megértésére, előrejelzésére. Képesek elhelyezni a kelet-közép-európai térség perspektíváit a nemzetközi viszonyok kihívásai között. A végzett hallgatók ismerik és értik az Európán kívüli térségek fejlődési tendenciáit és megfelelő diszciplináris - civilizációs, világgazdaság-tani, nemzetközi jogi, politikaelméleti -, valamint gyakorlati - diplomáciai, protokoll, tárgyalástechnikai - jellegű ismeretekkel rendelkeznek.</p>
1.8.Igényfelmérés történt?	igen / <u>nem</u>
1.9.Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	<p>Az ISES által működtetett képzés két képzéshez tematikájában illeszkedő képzésről van szó (Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok MA, Kulturális Örökség Menedzsment BSc, angol nyelven). Nagyjából külföldi, kisebb részt hazai hallgatókra számítunk. A szak bemenetét képezné a kialakítandó társadalomtudományi doktori iskolának és rá épülő kiválósági kutatóközpontnak.</p>
1.10. Tervezett hallgatói létszám	

	2014	2015	2016	2017	2018																								
	0	10	20	25	30																								
<p>1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?</p> <p>A Nyugat-magyarországi Egyetem Berzsenyi Dániel Tanárképző karán 2013-ig működött magyar nyelvű nemzetközi tanulmányok alapképzés, itt azonban <u>angol nyelvű mesterképzésről van szó</u>, amely Dunántúlon egyedül Pécsen van akkreditálva.</p>																													
<p>1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?</p> <p>Telephely bejelentés, bejelentés az OH-nak, angol nyelvű képzés MAB elé terjesztése</p>																													
<p>1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)</p> <p>Nincsenek speciális igények (jól felszerelt szemináriumi termek).</p>																													
<p>1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)</p> <p>-</p>																													
<p>1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása</p> <p>-</p>																													
<p>1.16. Költségigény és bevétel</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ft- ban</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Teljes kiadás</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ebből saját forrás terhére</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Tervezett bevétel</td> <td>4 000 000</td> <td>10 000 000</td> <td>15 000 000</td> <td>15 000 000</td> <td>20 000 000</td> </tr> </tbody> </table>						Ft- ban	2014	2015	2016	2017	2018	Teljes kiadás						Ebből saját forrás terhére						Tervezett bevétel	4 000 000	10 000 000	15 000 000	15 000 000	20 000 000
Ft- ban	2014	2015	2016	2017	2018																								
Teljes kiadás																													
Ebből saját forrás terhére																													
Tervezett bevétel	4 000 000	10 000 000	15 000 000	15 000 000	20 000 000																								

1.1.1.3.2 Némettanár

1. Indítandó szak megnevezése	Némettanár MA										
1.1.Indítás éve	2015 <u>ősz</u> / tavasz										
1.2.Képzés típusa	Alapképzés / <u>Mesterképzés</u> / Osztatlan mesterképzés / Felsőoktatási szakképzés / Szakirányú továbbképzés										
1.3.Tudományterület és tudományág	bölcsészettudomány / pedagógusképzés										
1.4.Tagozat (munkarend)	Nappali / <u>Levelező</u>										
1.5.Szakvezető	Dr. Rác Gabriella										
1.6.Szak rövid ismertetése	<p>A némettanári MA a közoktatás, a szakképzés, a felnőttoktatás és a felsőoktatás számára képez oktatói, kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok ellátására, továbbá a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására képes szaktanárokat. Az okleveles némettanár végzettség elsősorban a közoktatás, a szakképzés és a felső-, ill. a felnőttoktatás oktatói munkájának elvégzésére jogosít fel, de az itt szerzett ismeretek elhelyezkedési lehetőséget biztosítanak a médiában, a (tan)könyvkiadás és -terjesztés, valamint a taneszközfejlesztés területén, a tudományos, kulturális, helyi, regionális és országos oktatásirányítási és európai uniós intézményeknél. A némettanári mesterképzés keretében a hallgatók széles körű szakterületi és nyelvpedagógiai ismeretekre tesznek szert, s ennél fogva képessé válnak a nyelvtanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek, valamint az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciáinak hatékony fejlesztésére.</p>										
1.7.Igényfelmérés történt?	igen / <u>nem</u>										
1.8.Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	<p>Az osztrák határ közelsége és a régió német orientációja (pl. Audi) indokolta teszi kiváló német nyelvtudású, magas fokú interkulturális kompetenciával rendelkező szakemberek, tanárok képzését.</p>										
1.9.Tervezett hallgatói létszám	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017*</th> <th>2018*</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>10</td> <td>20</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p>* A jelenlegi szabályozás szerint 2016-ban indítható utoljára, utáni osztatlan tanárképzésben.</p>	2014	2015	2016	2017*	2018*		10	20	-	-
2014	2015	2016	2017*	2018*							
	10	20	-	-							

<p>1.10. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?</p> <p>Nem működik a térségben némettanárképzés, egész Dunántúlon csak Veszprémben és Pécsen.</p>																													
<p>1.11. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?</p> <p>Telephely bejelentés, bejelentés az OH-nak.</p>																													
<p>1.12. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)</p> <p>Jól felszerelt szemináriumi termek, lehetőleg nyelvi labor</p>																													
<p>1.13. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)</p> <p>-</p>																													
<p>1.14. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása</p> <p>-</p>																													
<p>1.15. Költségigény és bevétel</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ft-ban</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Teljes kiadás</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ebből saját forrás terhére</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Tervezett bevétel</td> <td>0</td> <td>6 000 000</td> <td>12 000 000</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>						Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018	Teljes kiadás						Ebből saját forrás terhére						Tervezett bevétel	0	6 000 000	12 000 000	-	-
Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018																								
Teljes kiadás																													
Ebből saját forrás terhére																													
Tervezett bevétel	0	6 000 000	12 000 000	-	-																								

1.1.1.3.3 Német nyelv, irodalom, kultúra

1.1.Indítandó szak megnevezése	Német nyelv, irodalom, kultúra														
1.2.Indítás éve	2015 <u>ősz</u> / tavasz														
1.3.Képzés típusa	Alapképzés / <u>Mesterképzés</u> / Osztatlan mesterképzés / Felsőoktatási szakképzés / Szakirányú továbbképzés														
1.4.Tudományterület és tudományág	bölcseztudomány / germanisztika														
1.5.Tagozat (munkarend)	Nappali / <u>Levelező</u>														
1.6.Szakvezető	Prof. Dr. Földes Csaba														
1.7.Szak rövid ismertetése	<p>A képzés célja olyan német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcész szakemberek képzése, akik a német nyelv, irodalom és kultúra tudományának átfogó ismeretével és a német nyelvben, a német nyelvű országok kultúrájában speciális jártassággal és felkészültséggel rendelkeznek. Megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi ismereteik birtokában képesek a közigazgatásban és a kulturális élet számos területén nyelvi közvetítői feladatok ellátására. Megfelelő ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.</p>														
1.8.Igényfelmérés történt?	igen / <u>nem</u>														
1.9.Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	<p>Az osztrák határ közelsége és a régió német orientációja (pl. Audi) indokolta teszi kiváló német nyelvtudású, magas fokú interkulturális kompetenciával, tárgyalási készséggel rendelkező szakemberek képzését.</p>														
1.10. Tervezett hallgatói létszám	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>10</td> <td>15</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> </tbody> </table>					2014	2015	2016	2017	2018	0	10	15	15	15
2014	2015	2016	2017	2018											
0	10	15	15	15											
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?	<p>Nem működik a térségben német nyelv, irodalom és kultúra képzés, egész Dunántúlon csak Veszprémben és Pécsen.</p>														

<p>1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szakindításához?</p> <p>Telephely bejelentés, bejelentés az OH-nak.</p>																													
<p>1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)</p> <p>Jól felszerelt szemináriumi termek, nyelvi labor.</p>																													
<p>1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)</p> <p>-</p>																													
<p>1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása</p> <p>-</p>																													
<p>1.16. Költségigény és bevétel</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ft-ban</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Teljes kiadás</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ebből saját forrás terhére</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Tervezett bevétel</td> <td>0</td> <td>6 000 000</td> <td>12 000 000</td> <td>12 000 000</td> <td>12 000 000</td> </tr> </tbody> </table>						Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018	Teljes kiadás						Ebből saját forrás terhére						Tervezett bevétel	0	6 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018																								
Teljes kiadás																													
Ebből saját forrás terhére																													
Tervezett bevétel	0	6 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000																								

1.1.1.3.4 Magyar mint származásnyelv-tanár

1.1. Indítandó szak megnevezése	Magyar mint származásnyelv-tanár (osztatlan tanárképzési szak)				
1.2. Indítás éve	2016 <u>ősz</u> / tavasz				
1.3. Képzés típusa	Alapképzés / Mesterképzés / <u>Osztatlan mesterképzés</u> / Felsőoktatási szakképzés / Szakirányú továbbképzés				
1.4. Tudományterület és tudományág	bölcseztudomány / pedagógusképzés				
1.5. Tagozat (munkarend)	Nappali / <u>Levelező</u>				
1.6. Szakvezető	Dr. habil Navracsics Judit				
1.7. Szak rövid ismertetése	<p>A létesítendő és indítandó szak célja, hogy a magyar nyelvet külföldön, magyar szülőktől elsajátító, ugyanakkor nem magyar nyelvi környezetben élő, többségükben kétnyelvű és kétkulturájú fiatalok képzésére készítsen fel hungarológus szakembereket, tanárokat. A képzés során a magyar nyelv, kultúra, irodalom, történelem, társadalom, civilizáció, művészetek oktatására készítjük fel a jelölteket.</p>				
1.8. Igényfelmérés történt?	igen / <u>nem</u>				
1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	<p>A Pannon Egyetem ad otthont a diaszpórában magyar nyelvet oktató tanárok nyári képzésének. Eddigi tapasztalataink és a tanárok visszajelzése alapján úgy ítéljük meg, valóban igény van ilyen szak létesítésére. A Pannon Egyetem kétnyelvűség-kutatási portfóliója és szakembergárdája minden szempontból megfelelő bázisát adja a képzésnek. A határ közelsége a külföldről érkezők számára vonzó célpontot jelenthet.</p>				
1.10. Tervezett hallgatói létszám	2014	2015	2016	2017	2018
	0	0	10	15	15
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?	<p>Jelenleg nem működik ilyen szak Magyarországon.</p>				

<p>1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához? MAB akkreditáció, telephely bejelentés.</p>																													
<p>1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények) Jól felszerelt szemináriumi termek.</p>																													
<p>1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.) -</p>																													
<p>1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása -</p>																													
<p>1.16. Költségigény és bevétel</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ft-ban</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Teljes kiadás</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ebből saját forrás terhére</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Tervezett bevétel</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10 000 000</td> <td>15 000 000</td> <td>15 000 000</td> </tr> </tbody> </table>						Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018	Teljes kiadás						Ebből saját forrás terhére						Tervezett bevétel	-	-	10 000 000	15 000 000	15 000 000
Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018																								
Teljes kiadás																													
Ebből saját forrás terhére																													
Tervezett bevétel	-	-	10 000 000	15 000 000	15 000 000																								

1.1.1.3.5 Fordító és tolmács mesterszak

1.1. Indítandó szak megnevezése	Fordító és tolmács mesterszak (angol, német, olasz, orosz nyelven, mely további kelet-európai nyelvekkel bővíthető, mint pl.: horvát, lengyel, szlovák, cseh)
1.2. Indítás éve	2015 <u>ősz</u> / tavasz
1.3. Képzés típusa	Alapképzés / <u>Mesterképzés</u> / Osztatlan mesterképzés / Felsőoktatási szakképzés / Szakirányú továbbképzés
1.4. Tudományterület és tudományág	bölcsészettudomány / alkalmazott nyelvtudomány
1.5. Tagozat (munkarend)	Nappali / <u>Levelező</u>
1.6. Szakvezető	Dr. Szilágyi-Kósa Anikó
1.7. Szak rövid ismertetése	<p>A képzés célja olyan fordítók és tolmácsok képzése, akik szakszerűen látják el az írásbeli és a szóbeli nyelvi közvetítés feladatát idegen nyelvről magyarra és magyarról idegen nyelvre. Az írott vagy hallott forrásnyelvi szöveget tartalmilag pontosan és nyelvileg helyesen tudják visszaadni a célnyelven, és ismerik a nyelvi közvetítés etikai és retorikai szabályait. Tájékozottak a forrásnyelvi és célnyelvi országok, valamint az Európai Unió országainak politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életében. Megszerzett ismereteik birtokában alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására. Az európai többnyelvűség fenntartása, és az ezzel járó hatalmas méretű soknyelvű dokumentációs tevékenység miatt a nyelvi közvetítők iránti igény a jövőben prognosztizálhatóan nőni fog. A versenyképesség javításának kulcsa a gazdaság minden területén a korszerű, jól alkalmazható nyelvtudás és szükség esetén a megfelelő minőségű nyelvi közvetítésre – fordításra, tolmácsolásra – való képesség. Társadalmi, politikai szinten az Európai Unióhoz történt csatlakozás, az oktatás, főként a felsőoktatás területén pedig a Bolognai Nyilatkozat aláírása és ezeknek a feltételeként, illetve következményeként jelentkező jogi, szervezeti, igazgatási, kulturális, szakmai, terminológiai stb. harmonizációs törekvések és előírások új munkaerő-piaci igényt teremtettek. Olyan szakemberek képzése vált szükségessé, akik a professzionális (szak)nyelvismereten túl jól informáltak az általuk választott forrás- és célnyelvi országok társadalmi, politikai, diplomáciai, gazdasági és kulturális háttéréről, és ezen ismeretek birtokában a saját szakterületükön magabiztosan el tudják látni a nyelvi közvetítés feladatát.</p>
1.8. Igényfelmérés történt?	igen / <u>nem</u>
1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	<p>A szakot a Pannon Egyetem konzorciumban akkreditáltatta és 2008-ban az első között indította. A szak egyre nagyobb népszerűséggel rendelkezik országszerte, folyamatosan nő a képzésre jelentkezők száma, a nagy tudományegyetemek is elindították a szakot, ami önmagában is</p>

megalapozza az igényt fordító és tolmács szakemberekre. A pályázati cégektől kezdve vállaltoknál, a közigazgatásban és kulturális intézményekben egyaránt szükséges a jelenlétük, s jól kiegészíti a községi telephely nemzetközi portfólióját.					
1.10. Tervezett hallgatói létszám					
	2014	2015	2016	2017	2018
	0	10	15	20	20
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?					
Nem működik ilyen szak a régió intézményeiben, egyedül Veszprémben és Pécsen az egész Dunántúlon.					
1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?					
Telephely bejelentés, új nyelvek bejelentése az OH-nak.					
1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)					
Jól felszerelt szemináriumi termek, nyelvi labor.					
1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)					
-					
1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása					
-					
1.16. Költségigény és bevétel					
Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018
Teljes kiadás					
Ebből saját forrás terhére					
Tervezett bevétel	-	5 000 000	10 000 000	15 000 000	15 000 000

1.1.1.3.6 Német–magyar–osztrák kulturális kapcsolatok

1.1.Indítandó szak megnevezése	Német–magyar–osztrák kulturális kapcsolatok													
1.2.Indítás éve	2015 <u>ősz</u> / tavasz													
1.3.Képzés típusa	Alapképzés / Mesterképzés / Oszatlan mesterképzés / Felsőoktatási szakképzés / <u>Szakirányú továbbképzés</u>													
1.4.Tudományterület és tudományág	bölcészettudomány /germanisztika													
1.5.Tagozat (munkarend)	Nappali / <u>Levelező</u>													
1.6.Szakvezető	Dr. Zsigmond Anikó													
1.7.Szak rövid ismertetése	<p>A képzésben részt vevők átfogó képet kapnak az interkulturális kommunikáció elméletéről, az interkulturális irodalomtudomány alapjairól, valamint a német–magyar–osztrák kapcsolatok történetéről. Kulturális, nyelvtudományi és irodalomtudományi modulokba rendezve a hallgatók betekintést nyernek a kultúrák közti közvetítés új tendenciáiba, a kulturális intézmények tevékenységébe, a kontrasztív szövegelemzésbe, a német nyelvű pályázatok nyelvi sajátosságaiba, valamint számos további interkulturális nyelvészeti és irodalmi aspektusba. A szakmai projekt és az egyéni kutatómunka keretében személyre szabottan, gyakorlatorientáltan sajátíthatják el a résztvevők a legfontosabb szociolingvisztikai, stratégiai, szociokulturális és nyelvi kompetenciákat. Az itt megszerzett készségek, képességek és tárgyi tudás jól hasznosítható a német nyelvoktatásban, különösen a nemzetközi kapcsolatokat ápoló általános és középiskolákban, valamint a felsőoktatásban. Ezen szakirányú továbbképzést elvégzők elhelyezkedhetnek továbbá a közigazgatásban, elsősorban a kulturális kapcsolatok területén, projektirodákban, művelődési intézményekben, illetve kutatóként, szakértőként európai uniós projektek, szervezetek által kínált munkakörökben.</p>													
1.8.Igényfelmérés történet?	igen / <u>nem</u>													
1.9.Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	<p>Az osztrák határ közelsége és a régió német orientációja (pl. Audi) indokoltta teszi kiváló német nyelvtudású, magas fokú interkulturális kompetenciával, tárgyalási készséggel rendelkező szakemberek képzését, akiknek már van egy diplomája, de specializálódni szeretnének.</p>													
1.10. Tervezett hallgatói létszám	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>10</td> <td>15</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> </tbody> </table>				2014	2015	2016	2017	2018	0	10	15	15	15
2014	2015	2016	2017	2018										
0	10	15	15	15										

1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?

Nem működik a térségben egész Dunántúlon, csak Veszprémben.

1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?

Telephely bejelentés.

1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)

Jól felszerelt szemináriumi termek, nyelvi labor.

1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)

-

1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása

-

1.16. Költségigény és bevétel

Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018
Teljes kiadás					
Ebből saját forrás terhére					
Tervezett bevétel		1 500 000	2 000 000	4 000 000	4 000 000

1.1.1.3.7 Politikai tanácsadó

1.1.Indítandó szak megnevezése	politikai tanácsadó				
1.2.Indítás éve	2014 <u>ősz</u> / tavasz				
1.3.Képzés típusa	Alapképzés / Mesterképzés / Osztatlan mesterképzés / Felsőoktatási szakképzés / <u>Szakirányú továbbképzés</u>				
1.4.Tudományterület és tudományág	társadalomtudomány / politikatudomány				
1.5.Tagozat (munkarend)	Nappali / <u>Levelező</u>				
1.6.Szakvezető	Dr. habil Kalmár Zoltán				
1.7.Szak rövid ismertetése					
<p>A képzés célja, hogy olyan szakembereket képezzen, akik a politikai szervezetek működését hatékonyabbá teszik; a különböző szintű – központi és helyi – közigazgatási szervezetekben dolgozók számára lehetővé tegye szakmai ismereteik továbbfejlesztését; segítse a gazdasági vezetők tájékozódását a politika gyorsan változó világában; megfelelő ismereteket és jártasságot biztosítson a média és a kommunikáció világában tevékenykedők számára; a civil társadalom és a non-profit szektor szakembereinek magas szintű képzésével segítse ezen szervezetek szakszerűbb és hatékonyabb működését; az eltérő politikai értékeket valló hallgatók közös képzésével elősegítse a demokratikus politikai kultúra fejlődését.</p>					
1.8.Igényfelmérés történt?	igen / <u>nem</u>				
1.9.Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.					
<p>A szakot több telephelyen is indítottuk, nagy népszerűségnek örvendett, különösen közhivatalok, közintézmények dolgozói jelentkeztek rá szívesen másoddiplomás továbbképzésre.</p>					
1.10. Tervezett hallgatói létszám					
	2014	2015	2016	2017	2018
	10	10	15	20	20

1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?

Nem működik ilyen szakirányú továbbképzési szak a régió intézményeiben, egyedül Veszprémben az egész Dunántúlon.

1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?

Telephely bejelentés.

1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)

Jól felszerelt szemináriumi termek.

1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)

-

1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása

-

1.16. Költségigény és bevétel

Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018
Teljes kiadás					
Ebből saját forrás terhére					
Tervezett bevétel	-	2 000 000	4 000 000	5 000 000	5 000 000

1.1.1.4 Műszaki Informatikai Kar

1.1.1.4.1 Programtervező informatikus BSc

1.1. Indítandó szak megnevezése	programtervező informatikus BSc													
1.2. Indítás éve	2015 őszi													
1.3. Képzés típusa	alapképzés													
1.4. Képzési terület	Informatika													
1.5. Tagozat (munkarend)	levelező													
1.6. Szakvezető	Dr. Hartung Ferenc													
1.7. Szak rövid ismertetése	<p>A szakon a hallgatók elsajátítják az algoritmusok tervezését, elemzését és megvalósításukat a legfontosabb programozási paradigmák mentén; megtanulják a szoftverfejlesztési módszertanokat és technológiákat, az adatmodellezést, adatbázisok tervezését, létrehozását, módosítását; megismerkednek az SQL használatával; képesek lesznek a mesterséges intelligencia technikáinak, eszközeinek alkalmazására, logikai programozásra, osztott rendszerek használatára, web-programozásra, numerikus számítási rendszerek modellezésére és megvalósítására. A programtervező informatikusok munkájuk során vállalati információs rendszereket, döntéstámogató rendszereket terveznek, készítenek, szakértői rendszereket fejlesztenek és működtetnek, alkalmazzák az informatika formális modelljeit, multimédiás alkalmazásokat terveznek, fejlesztenek, működtetnek.</p>													
1.8. Igényfelmérés történt?	nem													
1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	...													
1.10. Tervezett hallgatói létszám	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>20</td> <td>40</td> <td>60</td> <td>60</td> </tr> </tbody> </table>				2014	2015	2016	2017	2018	0	20	40	60	60
2014	2015	2016	2017	2018										
0	20	40	60	60										
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?	Sem Sopronban sem Szombathelyen nem működik programtervező informatikus képzés.													

<p>1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szakindításához?</p> <p>Telephely létesítés, szenátusi határozat a szakindításról, Oktatási Hivatal regisztrációba vétel.</p>																													
<p>1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)</p> <p>20-40 fős tanterem és számítógépes laboratóriumok a mellékelt táblázat szerint.</p>																													
<p>1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)</p> <p>Számítógépes infrastruktúra bútor- és eszközigényét lásd a mellékelt táblázatban</p>																													
<p>1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása</p> <p>-</p>																													
<p>1.16. Költségigény és bevétel</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ft-ban</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Teljes kiadás</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ebből saját forrás terhére</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Tervezett bevétel</td> <td>0</td> <td>5 600 000</td> <td>2 240 000</td> <td>3 360 000</td> <td>3 360 000</td> </tr> </tbody> </table>						Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018	Teljes kiadás						Ebből saját forrás terhére						Tervezett bevétel	0	5 600 000	2 240 000	3 360 000	3 360 000
Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018																								
Teljes kiadás																													
Ebből saját forrás terhére																													
Tervezett bevétel	0	5 600 000	2 240 000	3 360 000	3 360 000																								

1.1.1.4.2 Mérnökinformaticus

1.1. Indítandó szak megnevezése	mérnökinformaticus													
1.2. Indítás éve	2015 őszi													
1.3. Képzés típusa	mesterképzés													
1.4. Képzési terület	informatika													
1.5. Tagozat (munkarend)	levelező													
1.6. Szakvezető	Dr. Friedler Ferenc													
1.7. Szak rövid ismertetése	<p>A képzés célja olyan mérnökök kibocsátása, akik az informatika szakterületéhez kapcsolódó természettudományos és specifikus műszaki ismeretek magas szintű elsajátítását követően képesek új informatikai rendszerek és eszközök tervezésére, informatikai rendszerek fejlesztésére és integrálására, az informatikai célú kutatási-fejlesztési feladatok ellátására, koordinálására, tanulmányaik PhD képzés keretében való folytatására.</p>													
1.8. Igényfelmérés történt?	nem													
1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	...													
1.10. Tervezett hallgatói létszám	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>20</td> <td>40</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> </tbody> </table>				2014	2015	2016	2017	2018	0	20	40	40	40
2014	2015	2016	2017	2018										
0	20	40	40	40										
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?	<p>Sem Sopronban sem Szombathelyen nem működik mérnökinformaticus képzés.</p>													
1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?	<p>Telephely létesítés, szenátusi határozat a szakindításról, Oktatási Hivatal regisztrációba vétel</p>													
1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)	<p>20-40 fős tanterem és számítógépes laboratóriumok a mellékelt táblázat szerint.</p>													

1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)

Számítógépes infrastruktúra bútor- és eszközigényét lásd a mellékelt táblázatban

1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása

-

1.16. Költségigény és bevétel

Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018
Teljes kiadás					
Ebből saját forrás terhére					
Tervezett bevétel	0	6 000 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000

1.1.1.4.3 Tanterem és számítógépes laboratórium fejlesztés a mérnökinformatikus és a programtervező informatikus szakok létesítéséhez kapcsolódóan

Létrehozó laboratórium / speciális tanterem neve	Területigénye /m ² /	Eszközige nye /eFt/	Hallgatói kapacitása egyidejűleg /fő/	Speciális bútorzatigény /eFt/
számítógépterem-1 (20 fős)	60	16.600 eFt (21 gép és tartozékai, monitorok, kábelezés, projektor, videokonferencia berendezés, szoftverek)	20	2.500 eFt (20 főnyi számítógépasztal, klaviatúra- és számítógéptartóval + 1 főnyi oktatói asztal + 21db szék)
számítógépterem-2 (20 fős)	60	16.600 eFt (21 gép és tartozékai, monitorok, kábelezés, projektor, videokonferencia berendezés, szoftverek)	20	2.500 eFt (20 főnyi számítógépasztal, klaviatúra- és számítógéptartóval + 1 főnyi oktatói asztal + 21db szék)
számítógépterem-3 CISCO (20 fős)	60	27.600 eFt (21 speciális gép és tartozékai, monitorok, kábelezés, projektor, videokonferencia berendezés, szoftverek)	20	2.500 eFt (20 főnyi számítógépasztal, klaviatúra- és számítógéptartóval + 1 főnyi oktatói asztal + 21db szék)
számítógépterem-4 (30 fős)	80-90	22.800 eFt (31 gép és tartozékai, monitorok, kábelezés, projektor, videokonferencia berendezés, szoftverek)	30	3.500 eFt (30 főnyi számítógépasztal, klaviatúra- és számítógéptartóval + 1 főnyi oktatói asztal + 31db szék)

számítógépterem-5 (40 fős)	110-120	29.000 eFt (41 gép és tartozékai, monitorok, kábelezés, projektor, videokonferencia berendezés, szoftverek)	40	4.600 eFt (40 főnyi számítógépasztal, klaviatúra- és számítógéptartóval + 1 főnyi oktatói asztal + 41db szék)
szerverterem	20-25	64.000 eFt - informatikai eszközökre és klímaberendezés		

Összesítés

Labor1-20fő:	18 917 658 Ft
Labor2-20fő:	18 917 658 Ft
Labor3-Cisco-20fő:	29 866 784 Ft
Labor4-30fő:	26 236 046 Ft
Labor5-40fő:	33 554 434 Ft
Központi infrastruktúra:	63 506 337 Ft
Összesen:	190 998 919 Ft

lásd. részletesebben: MIK_gepterem-koltseg.xls

1.1.15 Mérnöki Kar

1.1.15.1 Mechatronikai mérnök

1.1. Indítandó szak megnevezése	mechatronikai mérnök													
1.2. Indítás éve	2015. ősz													
1.3. Képzés típusa	alapképzés													
1.4. Képzési terület	műszaki													
1.5. Tagozat (munkarend)	levelező													
1.6. Szakvezető	Dr. Gugolya Zoltán egyetemi docens													
1.7. Szak rövid ismertetése	<p>A cél mechatronikai mérnökök képzése, akik az elsajátított természettudományos, elektronikai, gépészeti, irányítástechnikai, informatikai, gazdasági és szervezési-vezetési ismeretek birtokában alkalmasak mechatronikai eszközök, berendezések és részgységek felhasználásán alapuló gyártási, szerelési és minőség szabályozási folyamatok felügyeletére és irányítására, mechatronikai eszközök tervezésére, valamint mechatronikai rendszerek üzemeltetésére, diagnosztizálására és karbantartására.</p>													
1.8. Igényfelmérés történt?	nem													
1.9. Amennyiben nem történt igényfelmérés, milyen információk alapján került kiválasztásra az adott szak.	...													
1.10. Tervezett hallgatói létszám	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>25</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>				2014	2015	2016	2017	2018	0	25	30	30	30
2014	2015	2016	2017	2018										
0	25	30	30	30										
1.11. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül (Sopron, Szombathely) melyeknél van konkurens képzés. Ha van ilyen, akkor az indítandó szak milyen specifikumok mentén különböztethető meg?	<p>Sem Sopronban, sem Szombathelyen nem működik mechatronikai mérnök képzés. A Nyugat-magyarországi Egyetem, alapképzés keretében, Zalaegerszegen képez mechatronikai mérnököket.</p>													
1.12. Milyen jogi, egyéb előkészítő tevékenységek, engedélyezések szükségesek a szak indításához?	<ul style="list-style-type: none"> - Telephely létesítése, - Szenátusi határozat a szakindításról, - Regisztrációba vétel az Oktatási Hivatal által. 													

1.13. A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)

- Három, 30-35 fő befogadására alkalmas laboratórium a mellékelt táblázat
- Két, 30-35 fő befogadására alkalmas tanterem,
- Három kisebb, oktatói-kutatói szoba.

1.14. Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)

A laboratórium infrastruktúra bútor- és eszközigényét lásd a mellékelt táblázatban.

1.15. Kapcsolódó a meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása

Két oktatói munkahely létrehozása szükséges hosszabb távon.

1.16. Költségigény és bevétel

Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018
Teljes kiadás					
Ebből saját forrás terhére					
Tervezett bevétel		20 000 000	25 000 000	25 000 000	25 000 000

1.1.1.5.2 Tanterem és laboratórium fejlesztés a mechatronikai mérnök szak létesítéséhez kapcsolódóan

Létrehozó laboratórium / speciális tanterem neve	Terület-igénye /m ² /	Eszközigénye /eFt/	Hallgatói kapacitása egyidejűleg /fő/	Speciális bútorzatigény /eFt/
Fizika laboratórium	60	optikai mérőpad 4 db, légpárnás asztal + felsz 4db, vetítővászon 1 db, lézeryomtató 1 db, notebook számítógép 16 db, légpárnás tartozékokkal 8 db, szabadesés apparátus 8 db, digitális mérleg 4 db, digitális stopper 4 db, lab. állványkészlet 8 db, lab. üvegeszközök 8 db, súlysorozatok 8 db, erőmérő sorozat 8 db, rugókészlet 8 db, lejtős mérőkészlet 8 db, Pohl-inga 8 db, kajító szerkezet 8 db, fizikai inga mérőkészlet 8 db, lab. karosmérleg 8 db. <u>Összesen: 34.000.000 Ft.</u>	30	két-munkahelyes fiokos lab asztal 15 db, lab szék 30 db. Összesen : 3.000.000 Ft
Elektronikai laboratórium (Elektronika, Logikai áramkörök, Mikrovezérlők lab. gyakorlatok)	60	Tápegység munkaállomás 15 db, projektor 1db, vetítővászon 1 db, lézeryomtató 1 db, forrasztóállomás 15 db, digitális multiméter 30 db, digitális oszcilloszkóp 15 db, notebook számítógép 30 db, digitális jelanalizátor 15 db, mikrokontrolleres fejlesztőkártya 30 db, elektronikai alkatrészecskék, érzékelők, integrált áramkörök, próbapanelek 15 db, Szoftverek: Labview, Multisim 30 felhasználó, <u>Összesen: 40.000.000 Ft.</u>	30	két-munkahelyes fiokos lab asztal 15 db, lab szék 30 db. Összesen : 3.000.000 Ft

<p>Mechatronikai laboratórium</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szenzorok és aktuátorok lab. - Mechatronikai rendszerek lab. - Folyamatmérnöki lab. - Pneumatikai lab. 	<p>60</p>	<p>Tápegység munkaállomás 15 db, projektor 1db, vetítövászón 1 db, lézeryomtató 1 db, digitális oszcilloszkóp 15 db, notebook számítógép 30 db, léptetőmotorok tanulói munkaállomás 3 db, DC motorok tanulói munkaállomás 3 db, AC motorok tanulói munkaállomás 3 db, lineáris egységek tanulói munkaállomás 3 db, digitális multiméter 30 db, optikai érzékelő csomag 3 db, fényforrás (lézer, LED, termikus) csomagok 3 db, induktív, kapacitív érzékelő csomagok 3 db, termodinamikai (hőmérséklet, nyomás, áramlás) érzékelő csomagok 3db, ipari robot 1db, CNC eszterga 3db, CNC marógép 3db, FESTO pneumatikai állomás 6 db, PLC oktatóhelyek 6db, Folyamatmérnöki okt. helyek 6 db, Szoftverek: Labview, Multisim 30 felhasználó, <u>Összesen: 230.000.000 Ft</u></p>	<p>30</p>	<p>két-munkahelyes fiókos lab asztal 15 db, lab szék 30 db. <u>Összesen : 3.000.000 Ft</u></p>
--	-----------	---	-----------	--

K+F fejlesztés

1.1.2 Mérnöki Kar

1.1.2.1 Járműipari és mechatronikai kutatások

1.1.K+F téma megnevezése	Járműipari és mechatronikai kutatások
1.2. Indítás éve	2015. ősz
1.3. Tudományterület és tudományág	műszaki, természettudományi
1.4. Témavezető	Dr. Fodor Dénes egyetemi docens
<p>1.5. K+F téma rövid ismertetése</p> <p>Motorfejlesztési tesztelési feladatok</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dauer-teszt (több hőmérő, nyomásmérő alkalmazásával). BlowBy-mérés, füstölés- és olajfogyasztás mérés. A motorok járatásának hossza: min. 25 óra, max. 1200 óra (széria bevezetés előtti alkatrészekhez). - Funkciós mérések motorvezérlő applikációs tevékenységre, szenzorok, jelleggörbék ellenőrzése (5 féle gáz összetevő-mérés, kipufogógáz analizátor). Járatás hossza: 2-10 óra, jelleggörbe mezők ellenőrzése. - Indikálás: piezokristályokat szerelnek az izzító gyertya helyére és azokkal végeznek méréseket. Az égési nyomásgörbékől több száz hasznos adatot nyernek. - Inka-s mérések (programozható motor vezérlőegységgel – és Puma kétirányú adat kommunikációval). HIL-szimulációk <p>Minőségbiztosítási feladatok a gyártásban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Motoraudit vizsgálat mérésekkel (funkció vizsgálat: teljesítmény, nyomaték, kipufogógáznyomás, hőmérséklet). A motor szétszedése és az alkatrészek hiba-felvételezése egy cheklista alapján. Járatás hossza: 4.5 óra bejáratás + 1 óra teljes terhelés. - Zerleger Audit (a termelési program adott százalékának (~0.5 – 1%) megfelelő darabszámú motor szétbontása, ellenőrzése. - Motoralkatrészek bemintázása, beépítési próbája (oka: megváltozik egy adott alkatrész és azt kell kipróbálni, bírja-e az extrém üzemi körülményeket). <p>Termikus analízis, anyagvizsgálatok végzése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Különböző minták termikus analízise, elektronmikroszkópos anyagvizsgálatok végzése. <p>Interdiszciplináris kutatások, elektroeológiai és magnetoeológiai folyadékok alkalmazása a gépjármű mechatronikában</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektroeológiai (ER) és magnetoeológiai (MR) aktuátorok fejlesztése és tesztelése. Az ER és MR folyadékok szenzorikai alkalmazásainak kutatása. <p>Kompetencialista címszavakban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ECU Elektronikus vezérlő egységek tesztelése, diagnosztikája, verifikálása és validálása, 	

- HIL, SIL szimulációs technikák,
- Korszerű ipari (ProfiBus, Fieldnet, Profinet) és autóiipari kommunikációs protokollok (CAN, LIN, FlexRay, MOST) diagnosztikája,
- Mérésadatgyűjtő rendszerek, adatbázis struktúrák,
- Mérésautomatizálás, tesztautomatizálás, hibadiagnosztika, grafikus kezelői felületek tervezése,
- Gyártástámogatás, döntéstámogatás,
- DSC, PLC, SCADA rendszerek,
- Optimális szerkezet tervezés,
- Magnetoreológiai (MR) és elektroteológiai (ER) folyadékok,
- Anyagvizsgálat, elektronmikroszkóp, hulladékhasznosítás, kerámia, röntgenanalízis,
- Termikus analízis, rezgési spektroszkópia, kémiai térképezés,
- Üzemanyagok fejlesztése

1.6. Kérjük, mutassa be, hogy a térség felsőoktatási szereplői közül melyeknél van konkurens kutatás. Ha van ilyen, akkor az indítandó K+F terület milyen specifikumok mentén különböztethető meg?

A térség felsőoktatási szereplői nem végeznek konkurens kutatásokat.

1.7.A műszaki alapparaméterek ismertetése (helyigény, egyéb speciális igények)

- 1 db 50 m²-es, földszinti, rezgésmentes laboratórium,
- 2 db 50 m²-es, földszinti laboratórium,
- 2 db 20 m²-es kutatói szoba.

1.8.Beszerzendő eszközök pontos és részletes ismertetése (bútorok, berendezések, informatikai eszközök, könyvek, egyéb felszerelések stb.)

- HRTEM, SEM elektronmikroszkópok (600 000 000 Ft értékben).
 - AVL gépjármű-energetikai vizsgálóberendezés fékpaddal és kiegészítő egységekkel (700 000 000 Ft értékben).
 - ER viszkoziméter, digitális sűrűségmérő, számítógépes termosztátok, analitikai mérlegek, rezgéseltető egységek, szárítószekrények, oszcilloszkópok, impedancia analízátorok, mérőcellák, frekvenciamérők, vegyszerek (200 000 000 Ft értékben).
 - Laboratóriumi bútorok három laboratórium berendezéséhez (4 000 000 Ft értékben).
- Összesen: 1 504 000 000 Ft

1.9.Kapcsolódó meglévő és létrehozandó munkahelyek bemutatása

Négy új kutatói munkahely létrehozása.

1.10. Költségigény és bevétel

Ft-ban	2014	2015	2016	2017	2018
Teljes kiadás					
Ebből saját forrás terhére					
Tervezett bevétel		10 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000

1.11. Együttműködő partnerek (ipari és egyéb) megnevezése (meglévő és újonnan bevonandó)

- **BPW-Hungária Kft.**
- **Delphi Hungary Kft.**
- **Flextronics International Kft.**
- **JABIL Global Services Hungary Ltd.**
- **LUK Savaria Kuplunggyártó Kft.**
- **OPEL Szentgotthárd Kft.**
- **TC Zalaegerszeg**
- **TDK-EPCOS Elektronikai Alkatrészgyártó Kft.**

3. SZÁMÚ MELLÉKLET

TUDÁS– ÉS TECHNOLOGIATRANSZFER KÖZPONT MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

Tudás– és Technológiatranszfer Központ (TTK) tervezett Működési Szabályzata

1. A TTK küldetési nyilatkozata

A Pannon Egyetem Tudás– és Technológiatranszfer Központjának tevékenysége:

- a. Az Egyetem polgárai által létrehozott szellemi alkotások, kutatási eredmények, ötletek és felfedezések feltérképezése, befogadása, vizsgálata és védelme.
- b. Az Egyetem alkotásainak hatékony gazdasági hasznosítása illetve a hasznosítást megvalósító vállalkozások alapításának elősegítése, gazdasági hasznot biztosítva a kutatóknak, feltalálóknak, és az Egyetemnek.
- c. Az Egyetem és kutatói számára fontos és a kutatás–finanszírozás szempontjából elengedhetetlen hazai és nemzetközi ipari–gazdasági kapcsolatok kiépítésének, fenntartásának támogatása.
- d. Az Egyetem kutatóinak tájékoztatása, folyamatos továbbképzése a technológiatranszferrel kapcsolatos kérdésekben.

A Pannon Egyetem Tudás– és Technológiatranszfer Központjának céljai:

- a. az Egyetem tudásbázisának és versenyképességének növelése,
- b. az Egyetem és a K+F szektor közti kapcsolat kiépítése és fenntartása,
- c. a termékorientált innovatív szemlélet és a vállalkozói szellem bátorítása az Egyetemen és annak társadalmi–gazdasági környezetében,
- d. a szellemi alkotások védelme és ezekből a társadalom számára hasznos termékek és szolgáltatások születésének elősegítése,
- e. hasznosító vállalkozások létrejöttének elősegítése, szellemi termékek értékesítése (szabadalom, licenc, prototípus, stb.)
- f. az Egyetem polgárainak tájékoztatása a TTK feladatairól, információs kiadványok, előadások útján

2. A TTK feladatköre:

2.1 Feltérképezés, befogadás, vizsgálat és védelem

- Feltérképezi az Egyetemen a gazdasági potenciállal bíró szellemi alkotásokat, kutatási eredményeket, ötleteket és felfedezéseket.
- Fellép a hozzá bejelentett szellemi alkotások védelme érdekében, a feltalálók és külső szakemberek gyors és hatékony bevonásával.
- Megvizsgálja az új ötletek, találmányok potenciális profitabilitását a feltalálók bevonásával.

- Kapcsolatot tart és együttműködik az Egyetem megbízásából eljáró szabadalmi ügyvivőkkel és ügyvédekkel.
- Képviseli az Egyetem, mint szabadalmas, illetve egyéb szellemi alkotás tulajdonos érdekeit a szabadalmaztatással és egyéb szellemi alkotások védelmével kapcsolatos valamennyi eljárásban.
- Figyeli az Egyetem szellemi tulajdonának harmadik felek általi esetleges jogosulatlan gazdasági hasznosítását és megteszi a lépéseket annak szakszerű megakadályozására.
- Alkalmazza a Szellemi Tulajdonkezelési Szabályzatban foglaltakat; az általa kezelt projektek gazdáinak figyelmét felhívja annak esetleges múltbeli vagy jelenbeli megszegéséről; folyamatosan figyeli a Szellemi Tulajdonkezelési Szabályzat alkalmasságát az Egyetem kutatói érdekeinek, a saját és az Egyetem küldetésének és céljainak megvalósítására, s szükség esetén javaslatot tesz a Szellemi Tulajdonkezelési Szabályzat módosításaira.

2.2 Hasznosítás

- Felkutatja a feltalálók bevonásával a potenciális vevőket, akiknek licencia vagy opciós jogokat értékesít az Egyetem szabadalmainak, illetve egyéb szellemi alkotás tulajdonainak kizárólagos vagy nem-kizárólagos hasznosítására.
- Elősegíti az Egyetem szabadalmainak, illetve egyéb szellemi alkotásainak hasznosítását megvalósító vállalkozások alapítását, aktív kapcsolatot tart fenn hazai és külföldi üzleti és kormányzati finanszírozókkal, kihasználva a pályázati finanszírozási lehetőségeket.
- Ellenjegyez valamennyi szerződést, nyilatkozatot, pályázati beadványt vagy szándéknyilatkozatot, amely az Egyetem, annak Karai, Intézetei, Tanszékei és más szervezeti egységei részvételével folyó kutatások során létrejött szellemi alkotások hasznosításával, értékesítésével, megszerzésével kapcsolatos, így különösen a közös kutatási programok esetén a kutatásban résztvevő intézmények, gazdálkodó szervezetekkel létrejött szellemi alkotások védelmével kapcsolatos megállapodásokat.
- Ellenjegyzzi szolgálati szabadalmak esetén a találmányi díjszerződéseket, alkalmazotti találmány esetén az alkalmazotti találmánnyal kapcsolatos szerződéseket.
- Folyamatosan ellenőrzi a harmadik felekkel az Egyetem szabadalmainak, illetve egyéb szellemi alkotás tulajdonainak hasznosítására kötött licencia szerződések jogi és pénzügyi teljesítését.
- Rendszeresen felértékeli az Egyetem szabadalom, illetve egyéb szellemi alkotás tulajdon portfólióját, s javaslatot tesz annak optimalizálására, a gazdaságtalanná vált elemek megszüntetésére, illetve a feltalálóknak való visszaadására szabad felhasználásra.
- Hasznosító vállalkozások létrehozatalában, illetve ilyen vállalkozásokban történő tulajdonszerzésben az Egyetem vezetésének tanácsot ad, illetve javaslatot tesz. Hasznosító vállalkozások működése esetén kapcsolatot tart fenn a hasznosító vállalkozás vezetőjével.

2.3 Ipari–gazdasági kapcsolatok kiépítése és menedzselése

- Tanácsokat ad hasznosító vállalkozások létrehozásában. Hasznosító vállalkozások működése esetén kapcsolatot tart fenn a hasznosító vállalkozások vezetőivel.
- A potenciális ipari kollaborációs partnerekkel való tárgyalásokon támogatja az Egyetem kutatóit a technológiatranszferrel kapcsolatos témákban és az érdekvérvényesítésben; kutatói igény esetén primer ipari tárgyalópartnerként funkcionál.
- Ellenjegyzzi az Egyetem, annak Karai, Intézetei, Tanszékei és más szervezeti egységei által más külső intézményekkel, gazdálkodó szervezetekkel kötött kutatási szerződéseket, tanácsadási szerződéseket, titoktartási nyilatkozatokat és anyagátadási megállapodásokat.
- Tevékenyen részt vesz az Egyetem, annak Karai, Intézetei, Tanszékei és más szervezeti egységei részvételével megvalósuló a szellemi alkotások üzleti hasznosítását elősegítő konzorciumok, társulások, együttműködések létrehozásában, ipari és pénzügyi partnerek bevonásában.
- Az Egyetem képviselőjében hivatalosan aktív kapcsolatot tart fenn az egyéb hazai és külföldi egyetemek és kutatóintézetek technológiatranszfer szervezeteivel, valamint a technológiatranszfer szervezeteket tömörítő nemzetközi ernyőszervezetekkel.

2.4 Tájékoztatás

- Az Egyetemen iparjogvédelem, innováció–menedzsment, valamint a szellemi alkotások üzleti hasznosításának témakörében képzéseket tart, illetve szervez, írásos információs anyagokat ad ki.
- Honlapot hoz létre és üzemeltet, mely mind az Egyetem kutatói, mind pedig a potenciális ipari kollaborációs partnerek számára elsődleges technológiatranszfer kapcsolati felületként szolgál, és segítséget nyújt a tájékozódásban.
- Támogatást és személyes tanácsadást nyújt a szellemi alkotások védelmével kapcsolatos kérdésekben az Egyetem kutatói számára.

3. Működési alapok

3.1 Szellemi alkotások befogadása, felkutatása

A TTK feladata azt elérni, hogy minél nagyobb számban az Egyetemen születő szellemi alkotások és találmányok eljussanak a TTK-hoz. Az alkotások felkutatására a TTK kétféle módszert fog alkalmazni:

„Passzív” kutatás: Belső helyzetfelmérés, a kutatók által kezdeményezve.

„Aktív” kutatás: a TTK proaktívan figyeli az Egyetemen folyó kutatócsoportok munkáját, hogy honnan várható találmány, pl.:

- eljár az Egyetemen rendezett kutatói összejövetelekre, előadásokra, konferenciákra;
- személyesen kapcsolatot tart a kutatókkal;
- figyeli az Egyetemen futó pályázati finanszírozású projekteket és ipari kollaborációkat-konzorciumokat;
- szemináriumokat szervez és információs munkát végez annak érdekében, hogy a kutatáshasznosítással kapcsolatos gondolkodásmódot meghonosítsa, illetve elterjessze az Egyetemen.

Az egyetemi alkalmazottak az egyetem Szellemi Tulajdonkezelési Szabályzatában foglaltak szerint kötelesek eljárni. A bejelentés formai és tartalmi feltételeit és az ügyintézés módját a Pannon Egyetem Szellemi Tulajdonkezelési Szabályzata tartalmazza.

3.2 Szellemi alkotások hasznosítása: licencia–marketing útján

A TTK marketing funkciója jórészt a potenciális licencia partnerek megkereséséből áll. Az üzleti partnerek megtalálására két módszert fog a TTK alkalmazni:

„Passzív” marketing: pl. a weboldalon felsorolják a licencia- és együttműködési lehetőségeket, mely adatbázisban az ipari partnerek böngészhetnek.

„Aktív” marketing: a TTK a feltalálók segítségével proaktívan megkeresi a potenciális partnereket, s felajánlja nekik a lehetőségeket; szellemi alkotások hasznosítása egyetemi spin-off-ok elősegítése útján.

3.3 A TTK szellemi tulajdonjogok hasznosításából származó jövedelmeinek felosztási rendszere, kutatók motiválása

A TTK küldetése, hogy gazdasági hasznot hajtson az Egyetemnek és kutatóinak. Szintén deklarált, hogy a technológiatranszfer bruttó – de esetleges harmadik felek (pl. ipar, más kutatók stb.) felé fennálló kötelezettségekkel csökkentett – bevételeinek a következő fontos célokat kell szolgálniuk:

- pénzzel motiválni és jutalmazni a projekt sikerében résztvevő kutatókat;
- a sikeresen innováló kutatóknak olyan további pénzügyi forrásokat juttatni, amit „kötetlenül” új ötletekre fordíthatnak;
- hozzájárulni a TTK funkcióinak fenntartásához, s ezen belül elsősorban a szabadalmaztatás költségeihez;
- az Egyetem pénzügyi forrásait növelni.

A fenti motivációs funkciót a jövedelem–felosztási rendszer csak akkor éri el, ha átlátható, stabil és kiszámítható. A bevételek az Egyetem, a kutatók és a kutatók munkacsoportjai között kerülnek felosztásra a Pannon Egyetem Szellemi Tulajdonkezelési Szabályzatában foglaltak alapján.

3.4 Potenciális érdekkonfliktusok és összeférhetlenségek kezelése

Az Egyetem érdekét – a technológiatranszfer szemszögéből nézve – alapvetően azok a dolgok sérthetik, amelyek az Egyetemnek gazdasági kárt vagy elmaradt hasznot okoznak. Ilyen például, ha a kutató az Egyetem tudta és ellentételezése nélkül:

- az Egyetem tárgyi- és szellemi tulajdonát átadja/felhasználja, vagy humán erőforrásait felhasználja harmadik fél hasznára – klasszikus példák: laborok és személyzet használata, anyagátadások, felfedezések átadása hasznosításra, titoktartás megszegése, információk átadása stb. saját cégnek vagy más cégnek egyéni megállapodások alapján;
- saját munkaidejében harmadik fél hasznára tevékenykedik;
- az Egyetemet előnytelen helyzetbe hozza – pl. anyagátadással, tanácsadással stb.

3.5 Ipari kapcsolatok kiépítése és menedzsmentje

A TTK-nak az ipari kapcsolatok menedzsmentjében központi szerepe van. Alapvetően fontos, hogy a TTK a kapcsolatfelvétel legelején be legyen vonva a kutatói-ipari tárgyalásokba. Magyarországon különösen fontos ez a pályázatok esetében, ahol általában bonyolult konzorciális struktúrák jönnek létre.

Sok esetben – főleg a kollaborációs kutatásnál – viszonylag tág tér van a tárgyalásokra és az érdekérvényesítésre és több jó megoldás is létezhet. A TTK feladata, hogy elérje, hogy a lehető legtöbb jog az Egyetemenél maradjon, pl.:

- ha a szabadalmaztatási jogot nem is sikerül megszerezni, akkor méltányos royalty jogokat kapjon az Egyetem; –
- az ipari partnernek kötelessége legyen az eredményeket hasznosítani, s ne „tehesse fiókba” azokat hosszú időre, pl. üzleti megfontolásokból (ilyenkor a jogok szálljanak vissza az Egyetemre és a többi partnerre);
- ha az ipari partner megszűnési tevékenységét (pl. csőd), akkor is a jogok szálljanak vissza az Egyetemre és a többi partnerre.

Minden típusú ipari-egyetemi kutatási kapcsolatnak szerződésen kell alapulnia, melyet a TTK-nak kell ellenjegyeznie vagy elkészítenie.

A TTK ezeken a tárgyalásokon és szerződéskötésekkor az Egyetem érdekeit maximálisan képviselve olyan megoldásokat keres, amelyek az Egyetemnek, a kutatóknak és az ipari partnernek is megfelelő és fair állapotot eredményez. Mindezt úgy, hogy az ipari partnerek az Egyetemet kedvező és korrekt, de nem kihasználható K+F partnernek tekintsék, és minél nagyobb számban jelentkezzenek partnerségre; a TTK-t pedig fogadják el, mint professzionális elsődleges kapcsolattartót, akivel az Egyetem kutatóinak megkeresésével egy időben vagy akár előtte aktívan is felveszik a kapcsolatot.

3.6 Tájékoztatás, PR és kommunikáció, külső kapcsolatépítés

A technológiatranszfer lényege a kapcsolatépítés.

A kutatók „kutatóhasznosítás-tudatosságát” folyamatos kommunikációs, tájékoztatási és képzési munkával lehet csak fejleszteni:

- nyomtatott ismertető anyagok – maga a Találmányismertető lap is fontos információforrás;
- weboldal – fontos egy webes és nyomtatott információs anyag készítése arról, hogy egyáltalán mikor jusson eszébe, s ebből mikor kell és mikor javasolt a kutatónak a TTK-t megkeresnie;
- cikkek az egyetemi újságban;
- rendszeres PhD és graduális oktatás valamint alkalmi szemináriumok szabadalmaztatásról, üzleti tervezésről, biotechnológia iparról stb.;
- személyes találkozók.

3.7 Szervezeti struktúra

A PE TTK közvetlenül a PE Projekt Igazgatóság irányítása alatt működik.

3.8 Döntési kompetenciák

A TTK saját hatáskörén belül szabadon hozza meg döntéseit, az Egyetem küldetését, a közgazdasági racionalitásokat, valamint a szabályozói környezetet szem előtt tartva. Természetesen a TTK minden lényeges kérdésben konzultál a feltalálókkal és külső szakértőivel és jóhiszeműen a kutatók és az Egyetem érdekében jár el.

4. SZÁMÚ MELLÉKLET

AZ UTIRO LEADER JAVASLATA A GEORGIKON KARRAL TÖR- TÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE

A 2008-ban alapított és a Vidékfejlesztési Minisztérium által elismert **UTIRO LEADER HACCS** (Vidékfejlesztési Helyi Akció Csoport) a Magyarországi LEADER Egyesületek hálózatához tartozó, helyi önkormányzatok, civilszervezetek, vállalkozók együttműködésével létrejött egyesület. Célja a Kőszegi és Felső-Répcementi Kistérség települései fejlesztési igényeinek kiszolgálása, pályázati rendszerekben való mentorálása, információ továbbítás, közösség-szervezés. A 2007–2013-as pályázati ciklusban közel egy milliárd forintnyi EU-s támogatási összeget juttatott el az Egyesület a pályázókhoz.

A 2014–2020-as pályázati ciklus programtervezési időszakában a CLLD tervezési módszertan alapján, 2013 őszétől folyamatos egyeztetéseken, konzultációkon át, megújuló lehetőségekhez igazítva tervezi újra partnereivel Térségi Integrált Fejlesztési Stratégiáját, melyet szeretne a közösség érdekében végre is hajtani. A Térségi Integrált Fejlesztési Stratégia jelen projekthez kapcsolódó, de nem a KRAFT programból, hanem a megye területfejlesztési operatív programjaiból támogatott/finanszírozott részei a következők:

- Pannon REL, Rövid Ellátási Lánc – Egészséges Élelmiszer Program,
- Térségi Zöld és Klímastratégia,
- turisztikai fejlesztések az Élmenyporták mentén,
- intermodális közlekedési rendszer kiépítése a térségben,
- vidék a városban, város a vidékben program,
- TOP CLLD program,
- Tájgazdálkodási Program,
- térségmenedzsment kialakítás a Natúrparki gondolatosság mentén.

A projektben tervezett beavatkozások

Pannon Egyetem Georgikon Kara

1. Kőszegi Campus létesítése – „Iskola a város határán” Program

A tervek szerint a Pannon Egyetem Kőszeg városában 2015 évtől számos tudományterületen kezdi meg – az első években még csak levelező képzésekkel – tevékenység-

gét. A műszaki, gazdasági, idegen–nyelvi és humán képzéskörök mellett a Georgikon Karra alapozottan a speciális Agrármérnöki képzések is elindulnak.

2. Helyi igényekre reagáló képzések indítása – „Kreatív térség kreatív képzése!” Program
A Pannon Egyetem, a Georgikon Kar oktatói, kutatói, szellemi tőkájére és a helyi igények felmérése alapján a tervek szerint a következő időszakban, a saját mátrixos képzési struktúrájára alapozva gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, Turisztikai Desztináció Menedzser, valamint szőlő és borgazdasági agrármérnöki képzést indít.

3. Integrált tudományokon alapuló képzések – „A Kreatív tudás határai” Program
Az elképzelések szerint a Pannon Egyetem vezetése vállalkozik arra, hogy integrált, posztgraduális, interdiszciplináris oktatási területek képzési programját – más karokkal és egyetemekkel egyeztetve – kidolgozza, valamint a képzési munka részét képező feladattá teszi a 2020–ig tartó időszakban.

4. Vidékfejlesztési kiválóságközpont alapítása – „Tudomány a Kreatív Vidékért!” Program

Cél a Campus területén egy olyan képző, szemléletformáló műhely alapítása, felszerelése, működtetése, mely feladatául tűzi ki az agrártudományokon túli területeknek, a Vidéknek és annak szellemi potenciáljával rendelkező értelmiségének részére humán, társadalomtudományi, gazdasági ismeretek átadását. Fontos lenne a hallgatók bevonásával, önszegélyező, önoktató kör szerinti, gyakorlati problémákra reagáló tanulmányok készítése, integrálása a vidékben.

5. AIK– Agrár Innovációs Kutatási Központ nyitása – „Kreativitás Vidéki Háza” Program
A Georgikon Kar képzéseire, kutatási Programjaihoz szükséges bázis (gyógynövény, szőlő, gyümölcs öko–kertek), gazdaságok és kísérleti helyszínek a város területén nem valósíthatóak meg hely és az ökológiai feltételek hiánya miatt. Ezért javaslatunk szerint a Lukácsházán létrejövő térségi, Város a vidékben Program területén és a község borvidéki szőlőhegyére, kertjeire alapozva ki lehetne alakítani egy, a keszthelyi anyaintézettel párhuzamos kutatási programot bonyolító európai szintű kreatív kutatóházat, mely képes megfelelni a magyar és külföldi kutatók magas szintű elvárásainak.

6. Élelmiszer–minőség ellenőrző labor nyitása – „Fenntartható Minőség – Labor” Program

A tervek szerint megépítésre, felszerelésre kerülhet, egy komplex, kémia és biológiai vizsgálati rendszereken alapuló laboratórium, mely képes az élelmiszer–kutatások, gyógynövény és gyógyszer analitikai mérések, talajkárosodás és szennyeződés mérésekre, és egyéb toxikológiai, bakteriális, mikotoxikológiai, virológiai mérésekre is alkalmas. Ma már a kutatási eredmények publikálásának elengedhetetlen része az egyzakt mérés, annak visszaellenőrizhetősége, igazoló kontroll mérések elvégzése. Így a

Georgikon meglévő laborjai eszközparkjának parallel fejlesztése, a két intézmény gépészeti összehangolása szükséges.

7. *Élelmiszer Innovációs Központ alapítása* – „Az egészséges finom is!” Program

A Georgikon Kar gyakorlati eredményeit és ismereteit hasznosítva a borászat, szőlészet terén új Szőlő és Bor gasztronómiai Program indítása tervezett a térségben. Kutatási eredmények hasznosításával, új minőségi szőlőfajták termesztésbe vonásával, a szőlő látványüzemben való borrá alakításával, egy olyan Kőszegre jellemző, egyedi vörösbor állítható elő a térség szőlőhegyein, mely méltán kerülhet minden, KRAFT-ot érezni, látni szerető ember poharába. A bor mellé, az Evangélikus Szakképző Iskola és a helyi gasztronómia alapanyag kínálata, a helyi alapanyagokra alapozó konyhák segítségével egyedi ízeket, ételeket is kerít a vendégek tányérjába. Így együtt európai minőségű slow jellegű étkezési kultúra és élet honosítható meg a Natúrpark területén.

Evangélikus Szakképző Iskola

8. *Egyetemi gyakorló Iskola cím megszerzése* – „Kreatív Közoktatás, Kreatív fiatalság” Program

Az Evangélikus Szakképző Iskola önként vállalt kötelességének tekintette eddigiekben is a reá bízott fiatalok erkölcsi, szellemi nevelését is, a szakmai normák átadásán túl is. A Pannon Egyetem megjelenésével és a vele való szoros együttműködés eredményeként a középiskola előtt lehetőség nyílik egy oktatási rangot jelentő, képzési rendszerét megújító, az egyetemi oktatás igényeinek és a fiatalok képességeinek fokozását hozó tanulmányi, oktatási rendszer-fejlesztésre is. A szükséges szakmai képzéseken túl, tantervi rendbe igazítva kreatív gondolkodást, a közösségi szemlélet kialakítását is oktatná. Így középfokú képzések esetén is egységes alapokkal rendelkező, nyitott, Natúrparki gondolkodású emberek kerülnek ki az iskolapadból.

9. *Innovatív szakképzési rendszer kidolgozása* – „Minőséget minőségi alapokról” Program

Az Evangélikus Szakképző Iskola képzési profilját, lehetőség szerint felmenő rendszerben reorganizálni kell úgy, hogy a falai közül kikerülő diákok – a Pannon Egyetem jövődi hallgatói kompetens tudásalapról indulva – a lehető legkevesebb lemorzsolódással és mellékpályás kitérővel, időbeli csúszás nélkül tudjanak a munkaerőpiacon versenyképes diplomájukkal megjelenni. Az Evangélikus Szakképző Iskola a reorganizációs tervezéskor a mindenkor érvényes jogszabályi keretek között figyelembe veszi a szakmai igényeket, melyeket a Georgikon Kar, vagy a majdani Kőszegi Campus oktatói-kutatói fogalmazznak meg. A reorganizációs folyamatnak köszönhetően a kibocsátott potenciális munkaerő szakképzettségét tekintve versenyképes lesz a munkaerőpiacon, és ki tudja elégíteni a jövődi munkáltatók igényeit.

10. Gyakorlati oktató bázisok kialakítása – „A kézzel fogható tudás” Program

A modern kor szakmai oktatásának nem minden tekintetben felel meg a jelenlegi technikai, technológiai szintű tangazdasági–tankerti infrastruktúra. Ki lehetne alakítani, a képzési szerkezet követelményeinek megfelelő, jól felszerelt gyakorlati oktató bázist, mely a tanító hely szerepen túl, gazdaságként, vállalkozói szemléletű mintagazdaságként is képes mintát adni a fiataloknak. Modern gépeken, a legfejlettebb technikákkal tanuló fiatalok lesznek csak képesek önálló gazdálkodóként minőségi terméket, fenntartható módon termelni. Továbbfejlesztve a meglévő alapokat az Evangélikus Szakképző Iskola tanulói és munkatársai által előállított hús, gyümölcs-zöldség az új strukturális keretben is a képzőhely saját Tankonyhájának alapanyagaként is funkcionálhat, így a tanulók saját kezük munkáját élvezhetik egy egészséges ebéd közben. Szükséges, a saját üzemeltetésű gyakorlati helyeken kívül, az innovatív, példa értékű, hiányterületeken gazdálkodó vállalkozások gyakorlati helyül való felkérése és a Mester–Inas Program beindítása.

11. Oktatási helyszínek reorganizációja – „Korszerű tudásátadás Kreatív módon” Program

Olyan szakmák, szakterületek, képzések esetén, melyek jövőbeni művelői a munkájuk során a személyes kreativitásukat is kell használni (pl.: infó-kommunikáció, turizmus, vendéglátás), fontos a kreatív megközelítések megismertetése, azok használatának napi szükségletté tevésének igénye. Ezt csak az iskolai példákon keresztül lehet elérni. Olyan képzési eszközök, technikák bevezetését tartalmazza a program, melyek emelik a probléma megoldási szinteket, újszerű megközelítéseket mutatnak, serkentik a diákok saját fantáziáját.

12. Logisztikai fejlesztés – szállás és étkezés az oktatás szolgálatában – „Vidékiként otthonosan a városban” Program

Az Evangélikus Szakképző Iskola kollégiumának rekonstrukciója, a diákok lakhatási körülményeinek javítása, étkezési lehetőség megtartása, valamint a Tangazdaság és a Tankert alapanyag termelési kapacitásainak összehangolása a Program célja. A kollégium épületének apartman blokkos átalakítása, tankonyha fejlesztése és a saját gazdaságból, valamint a környékbeli termelőkötől vásárolt alapanyagokon nyugvó, az egyaránt hagyományos és modern konyhatechnikát alkalmazó menza megtartása és technológiai korszerűsítése a cél, mely kezdetben az egyetemi ifjúság szállás és étkezési igényeit is biztosítja.

13. Középfokú szakképzések indítása, fejlesztése – „Korszerű igényekre korszerű tudás” Program

A program célja, hogy a dinamikusan változó munkaerőpiac igényeinek megfelelő, magasan jegyzett, minőségi tudást adó képzések induljanak az Evangélikus Szakképző Iskolában, együttműködve a megyei munkáltatói és munkaügyi szervezetekkel, térségi foglalkoztatókkal, önkormányzatokkal. Itt kell lehetőség szerint kitermelni a

térség, KRAFT program bővülése okán keletkező munkaerő igényeit. Folyamatosan változó, rugalmas, gyors képzésekkel lehet serkenteni a Program humánerőforrás igényeit.

14. Beiskolázási körzet és keretszám növelése – „Vonzó iskola – vonzó képzés” Program

A programban a három együttműködő partner kidolgozza azt a rendszert és szemléletet, mely lehetővé teszi, hogy az Evangélikus Szakképző Iskola legyen az, aki felcsillantva a folytatólagos képzés lehetőségét, akár a nagyobb térségből is, karrierperspektívát kínáljon a pályaorientáció előtt állóknak. Ezáltal az Evangélikus Szakképző Iskola a jelentkező tanuló számait úgy tudja bővíteni, hogy végzős diákjainak kitűzött életpályát kínál. Továbbfejlesztve a korábbi beiskolázási stratégiát, 7–8 osztályos kortól már környékbeli általános iskolákban is megjelenhet ajánlata, ami vonzó választási lehetőség minden családnak, fiatalnak. Ezzel együtt a Pannon Egyetem beiskolázási munkái redukálódnak, jobb, egységesebb szemléletű középiskolai oktatásból érkező hallgatói sikeresebben veszik a képzési akadályokat, ami számára is kézzelfogható előny.

UTIRO LEADER Egyesület

15. Pannon REL program kidolgozása, indítása, menedzsmentje, működtetése – „Pannon REL – Kőszeg–Irottkő” Program

A PANNON REL Program Kőszegi Járási programeleméhez szükséges értékesítési hely feltételeket a Kőszegi Városmajor felújítása, az abban szereplő vásárcsarnok (Helyi Termék Piac) teremti meg. A Pannon REL kőszegi piacán létrejön:

- minimum 800 m² árusító felület, mely lehetőséget teremt a térségi, megyei termelőknek, szövetségeiknek áruik értékesítésére,
- a csarnokon belül létesítendő, állandó üzemelésű helyi termék bolt, ami minősített, helyi termékeket értékesít,
- a csarnokban külső megközelítéssel rendelkező, pavilonos, állandó nyitva tartású termékpályás üzletek (hús, tej, egyéb feldolgozott áruk),
- a piactér részen 2x1 méteres standok állandó felügyelettel, árusított termelt, gyűjtött, készített helyi termékek időszakos vásárának,
- állandó és idény jelleggel Pannon REL által szervezett piacok,
- hűtő és klimatizált tárolók, melyek kiszolgálhatják a vendéglátás és közétkeztetés napi alapanyag igényeit is,
- hátsó megközelítési útvonalak kidolgozása (teherszállítástól mentesített belváros),
- az állandó pavilonsorban kiépített, folyamatos üzemű a magyar piaci hagyományokat továbbító, lángosos, „lacikonyhás”, reggeliztető helyi alapanyagra alapozott helyi vállalkozások.

A helyi termelők és élelmiszer feldolgozók a térségi Pannon Egyetem Élelmiszer Kiválóság Központ, Labor és AIK központ infrastrukturális, szolgáltatói és kutató tudományos támogatásával a Pannon REL rendszerében állítanának elő olyan egyedi magas minőségű élelmiszereket, melyekkel megtöltik az épülő piac épületét. Az Élelmiszer Kiválóság Központ szövetkezeti működtetésű, szőlő és bor, gyümölcs, zöldség és gyógynövény feldolgozói összehangolt fejlesztése, kidolgozása, építése a Program részének tekinthető.

16. Közösségek erősítése (TOP CLLD) – „Kreatív város, Kreatív közössége” Program

A program egy olyan Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (továbbiakban: TOP) által tervezett Közösségvezérelt helyi fejlesztések (Community-led Local Development; továbbiakban: CLLD) típusú, egyesületi formában működő, területfejlesztési szervezet létrehozását és működtetését célozza meg, melyben egyenlő arányban képviseltetik magukat a helyi önkormányzatok, civilek és vállalkozók. Célja, hogy a város és vidéke területén olyan beruházásokat, programokat hajtson végre, melyek a helyi közösség által meghatározottan, helyben, helyi érdekek kielégítését szolgálják. A TOP elveknek megfelelően, közösségi, megtartó és kohéziós programok szervezése, valamint az ennek megvalósításához szükséges terek megszerzése, megszervezése, működtetése lehet a feladata a kialakítandó Kőszeg-Kőszegi Járás HACSS-CLLD Egyesületnek. A TOP által vázolt általános célokon túl az Egyesület feladata lehet:

- A Város a Vidékben, Vidék a Városban Programelem megvalósítása, menedzselése.
- Jelen térségfejlesztési koncepció integrációs, kulturális, oktatási foglalkoztatási feladatainak megismertetése a Vidékkel, melynek szemléletformálási és menedzsmenti funkcióit ellátja.
- Helyet kapva Kőszeg területén a Vidék megjelenítésére, bemutatkozására, Város a Vidékért Programelem keretében, azt kezeli, fenntartja és egyéb forrásokat is bevon működtetésébe.

17. Vidék a városban Program – „Kreatív vidék a fenntartható városban” Program

A GET KRAFT ezen eleme a térségi kohézió, közösségépítés kreatív, fenntartható, rejtett igényeket kiszolgáló, újfajta megoldást kínáló kezdeményezése, mely a meglévő, tájsebek, szlömösödő felhagyott iparterületek, épületek revitalizációját is szolgálja egyszerre Városon és Vidéken is. A programelem célja hogy a Kőszegi város, területén, valamint Lukácsháza község, barna iparmezős területén egy olyan multifunkcionális, társadalmi, kulturális, sport, rekreációs, vállalkozásbarát környezetet teremtsünk, ahol a városi szereplőnél a vidéke és annak miliője, termékei, szolgáltatásai, rekreációs értékei, míg a községi szereplőnél a városias környezettel az urbánus megtartó erő, a vidéki fiatalság kiválóság megmutatási igényeit elégíthetjük ki. A fel-

hagyott iparterületek, építmények a települések fekete foltjai, de meglévő erőforrásai is, elhelyezkedésük, épületeik lehetővé teszik egy komplex „IKSZT” felfogású fiatalos településközpont létrehozását alapjaikon.

18. Zöld Város és Vidék program, Klímastratégia – „A Fenntartható környezetért” Program

A program többretű, ám belül szerves összefüggéseket mutat fel a CO₂ kibocsátás csökkentésére, energia- és költséghatékony köz- és oktatási intézmény rekonstrukciója, valamint energiatermelési, klíma- és tájvédelmi kérdésekben. Elsődleges célja a GET KRAFT valamennyi intézményének energetikai felmérése, hőszigetelése, fűtési rendszer korszerűsítése, saját termelésű energiával való ellátása, KREATÍV városi energiapark létesítése. A Vidéki KRAFT központhoz, a Pannon Egyetem kutatási projektjéhez kapcsolódóan klímastratégia, intézkedési, cselekvési program kidolgozása, térségi menedzsment felállítása szükséges.

19. Térségi turisztikai program az Élémnyporták mentén – „Újratöltődés Kreatív módon” Program

Az Írott-kő Natúrpark Térség, a területét jelenleg és jövőben is átszelő túra-, kerékpár és tematikus utak hálózata mentén, az azokat érintő települések turisztikai szolgáltatóit, attrakcióit kedvezményezettnek tekintve tervez a Vas megyei Turisztikai Szövetség Szakmai iránymutatásai alapján, minőségi az igényeket kiszolgáló fejlesztéseket. Ezen hálózat elemeire építve kerékpárút hálózat kiépítésével tesszük lehetővé, hogy ne csak a város belterületén, hanem abból a négy égtáj szerint kiindulva Rohonc (Rechnitz, Ausztria) – Léka (Lockenhaus, Ausztria) – Zsira – Szombathely felé felkereshessék a várostérség lakói a rekreációs övezetüket: tavak, fürdők, kulturális események helyszíneit, gasztronómiai kínálatot. A Vidék szemszögéből nézve, a vidéki emberek fenntartható, mondén módon bejuthatnak az egyetemi város falain belülré, ahol élvezhetik annak atmoszféráját. Úthálózatával, szolgáltatásaival, intermodális kötéseiivel igazi hálózatot teremt a turisztikai kínálatot biztosító vállalkozások közt.

20. Térségi intermodális közlekedésfejlesztés – „Bringázz és bámulj,” Program

A program kitűzött célja egy olyan intermodális (vasút- helyi busz-távolsági busz-kerékpár) közlekedési csomópont megépítése Kőszegen és térségében, mely összehangolja a helyi tömegközlekedési, turisztikai, városszervezési, vidékfeltáró közlekedési igényeket. A helyi és rövidtávú távolsági közlekedés eszközének alapvetően a kerékpárt tekinti, mely a belga egyetemi városokhoz hasonló légkört tudna kölcsönözni a városnak. Ehhez kapcsolódó cél egy olyan komplex közlekedési fejlesztés, mely során a tömegközlekedés környezetbarát és fenntartható módon, innovatívan KREATÍV Városhoz és fenntartható Vidékhez méltóan kerül megoldásra. A Program-elem megvalósítása során megépülhetne egy új buszpályaudvar, fogadó épület, mely teret ad a helyi elektromos rendszerű tömegközlekedési buszoknak, valamint a korszerű diesel üzemű távolsági buszoknak is. Létesülne egy korszerű, e-bike rendszert

is magába foglaló kerékpárdokkoló, kölcsönző hálózat, valamint a szelíd turizmus igényeit is kielégítő kerékpáros szervizpont. A térségi kerékpárutak ide vezetésével és városba való átkötésével megvalósul a közösségi közlekedés elvárt, új dimenziója is, lehetővé téve az egészséges, környezetet, tájat nem romboló személygépkocsi közlekedés kiváltását. A távolabbi falvakhoz kapcsolódóan korszerű buszvárók és öblök, valamint buszfordulók megépítése szintén a programelem része. A kerékpáros és a vasúti szárnyakra ráhordó, kerékpár szállításra is alkalmas iránytaxi közlekedési feltételeinek megteremtése is elhagyhatatlan a térségben. Az egyetemek, középiskolák diákjai lehetnek azok, akik campusaik és oktatási, gyakorlati helyszínek közt kerékpárral közlekedve megteremtenék a kritikus tömeget, mely minden helyben élőt, a táj- és klímavédelmi szempontból oly fontos bringára ültetne.

21. Térségi menedzsment kialakítása a „Natúrparkiság” gondolata mentén – „Természetes, mert Natúrpark” Program

Az egyetemi kutatások fontos része a táj- és környezetvédelem, a természeti értékek megőrzése, azok vizsgálata, a természet óvása, a biodiverzitás emelése. Ezt a tevékenységet lehetővé tevő Írott-kő Natúrpark területe, annak fejlesztése, az itt élők és vendégeik számára értékessé tétele, turisztikai feltárása, bemutatása mind az Evangélikus Szakképző Iskola vendéglátás-turisztikai képzéseinek, mind a Pannon Egyetem Turisztikai Desztináció Menedzser felsőfokú képzésének fontos oktatási, bemutatási, gyakorlati terepe lehet. Fontos egy, az oktatás és működtetés közös céljait, kitévéseit harmonizáló szervezet létrehozása a Natúrpark, a Pannon Egyetem és az Evangélikus Szakképző Iskola szakembereiből, mely kutatási, tájhasználati, turisztikai, vidékfejlesztési kérdésekben illetékesként járhat el térségében.

22. Tájgazdálkodási Program indítása – „Hagyományosan, tájba illően, fenntarthatóan,” Program

A Pannon Egyetem kutatási programjai által kijelölt irányoknak megfelelően, a helyi gazdálkodókkal, önkormányzatokkal, civil szervezetekkel az Írott-kő Natúrpark települései egy olyan komplex táj-, víz-, klíma-, erdőgazdálkodási programot indítanak, mely célja a határtérség ezer éves érintetlen tájegységének megőrzése, subalpin klímájának óvása. A Pannon Egyetem és az Evangélikus Szakképző Iskola tudományos bázisait használva stratégiát alkothat – az itt élőket bevonva a közös gondolkodásba –, és pénzügyi lehetőségeket megteremtve, megvalósítva víziójukat, adják tovább az élő ember – természet együttest a következő nemzedékeknek.

5. SZÁMÚ MELLÉKLET

SZÁNDÉKNYILATKOZATOK

Szándéknnyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név: Európa-Ház Egyesület
Székhelye/telephelye: Kőszeg, Chernel u. 14.
Postacíme: Kőszeg, Chernel u. 14.
Adószáma: 18883769-1-18
Azonosító száma (cégjegyzékszám): Pk.60.007/1995/17
Aláírásra jogosult képviselője: Dr. Bokányi Péter, elnök
Kapcsolattartó neve, elérhetőségei: Dr. Bokányi Péter, 30/6292765; bokanyi@t-online.hu

II. A szándéknnyilatkozat célja

A Kormány 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztés koncepció megvalósításában való partneri részvétel kinyilvánítása, a partner által vállalt projekt céljainak megfogalmazása.

III. Programban való részvétel kinyilvánítása

Megismerve a II. pontban nevesített koncepció tartalmát, céljait, vállaljuk a programban való partneri részvételt.

Vállaljuk továbbá saját projektünk szakmai, műszaki, szervezeti és pénzügyi előkészítését és végrehajtását, továbbá hozzájárulunk a programhoz kapcsolódó projektek közötti szinergikus hatások érvényre juttatásához.

IV. A projekt célja

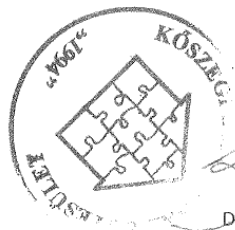
A Pannon Irodalom Háza kutatóműhely és kiállítás létrehozása

Ingatlan elhelyezkedése:

Átfogó cél: A Nyugat-Pannon térség (Magyarország, Ausztria, Szlovénia érintett reületei) irodalomtörténeti örökségének feltérképezése, a kutatási programok révén a nyugati magyar emigráció – elsősorban Kristóf Ágota életművének – kutatása, a kutatási eredmények bemutatása kiadványok, konferenciák, kiállítás formájában.

Konkrét cél: A rendelkezésre álló kutatási programok alapján kutatókat megbízni ösztöndíjas rendszerben, az irodalomtörténeti kiállítás felépítése.

Kőszeg, 2014. szeptember 3.

Dr. Bokányi Péter

Szándéknyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név: ED Textile Design Service

Székhelye/telephelye: Berlin

Postacíme: Berlin 14057, Holtzendorffstraße 19

Adószáma: DE282190291

Azonosító száma (cégjegyzékszám):

(későbbi cégjegyzéki bejegyzés KIND Kőszeg Innovation in Design Unit Kft,
Kőszeg 9730, Liszt Ferenc u. 17/2 néven)

Aláírásra jogosult képviselője: Drescher Edina

Kapcsolattartó neve, elérhetőségei: Drescher Edina,

info@edinadrescher.com

0036 30 4921 269

II. A szándéknyilatkozat célja

A Kormány 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztés koncepció megvalósításában való partneri részvétel kinyilvánítása, a partner által vállalt projekt céljainak megfogalmazása.

III. Programban való részvétel kinyilvánítása

Megismerve a II. pontban nevesített koncepció tartalmát, céljait, vállaljuk a programban való partneri részvételt.

Vállaljuk továbbá saját projektünk szakmai, műszaki, szervezeti és pénzügyi előkészítését és végrehajtását, továbbá hozzájárulunk a programhoz kapcsolódó projektek közötti szinergikus hatások érvényre juttatásához.

IV. A projekt célja

Ingtalan elhelyezkedése: Kőszeg, Róti völgy, Nemezgyár

Átfogó cél: Gyár revitalizálás

Konkrét cél:

A gyár termelőegységeinek modernizációja és visszahozása a piaci keringésbe, a gyárterület technológiai, kereskedelmi és turisztikai jellegű fellendítése a KRAFT projekthez kapcsolódó innovatív eszközökkel az oktatás bevonásával, munkahelyek teremtésének és az országimázs emelésének céljából. Ipari és kulturális örökségvédelem.

V. További rendelkezések

ED EDINA DRESCHER
TEXTILE DESIGN SERVICE
HOLTZENDORFFSTRASSE 19 • 14057 BERLIN
VAT DE282190291

Kőszeg, 2014. augusztus 29.

Szándéknyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név: IBM Magyarországi Kft. (továbbiakban "IBM")
Székhelye/telephelye: Neumann János utca 1. Budapest 1117
Azonosító száma (cégjegyzékszám): 01-09-060028

II. A szándéknyilatkozat célja

IBM kinyilvánítja abbéli szándékát, hogy a Kormány 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztés koncepció megvalósításában résztvegyen az alábbi területeket érintő együttműködési lehetőségek elemzése révén:

- IBM saját képzési tapasztalati figyelembevételével az IBM Smart University koncepciójának adaptálása és a kapcsolódó IT infrastruktúra kialakításának és folyamatos üzemeltetésének megvizsgálása.
- IT alkalmazásfejlesztési innovációs központ létrehozásának megvizsgálása a Pannon Egyetem IBM Szoftverfejlesztési Központ támogatásával.
- Interdiszciplináris innovációs pilot projektek létrehozásának megvizsgálása a Kőszeg-Szombathely régióban többek között az alábbi területeken:

1. -Városüzemeltetés, intelligens épületek
2. -Eszköz- és karbantartásmenedzsment, épített örökség védelem
3. -Okos múzeumok, turisztika
4. -Energetika
5. -Civil szektornak nyújtott közösségi platform
6. -Résztevő szereplők csoportmunka támogatása
7. -Interaktivitás – polgárság bevonása, kreativitás fejlesztése
8. -Innovation jam - elektronikus fórum nagy tömegű szereplő ötleteinek a feldolgozására

III. További rendelkezések

Jelen Nyilatkozat a projekttel kapcsolatos lehetséges együttműködés általános kereteit tartalmazza. Konkrét feladatok megvalósítására, ezekkel kapcsolatos jogok és kötelezettségek keletkeztetésére külön megállapodás megkötésével nyílhat lehetőség. Jelen Nyilatkozattal kapcsolatos tevékenység nem irányul sem közbeszerzésben való részvételre, sem közbeszerzés előkészítésére.

IBM jelen Nyilatkozatban foglaltakkal kapcsolatos tevékenysége díjtalan, IBM ezzel kapcsolatban kártérítési, szavatossági és egyéb felelősséget nem vállal. IBM -et jelen Nyilatkozattal kapcsolatban korlátlan elállási és felmondási jog illeti meg.

Budapest, 2014. Szeptember 11.

IBM Magyarországi Kft.

Veres Zsolt

Szándéknyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név: Kőszegi Művészeti Egyesület

Székhelye/telephelye: 9730 Kőszeg Chernel utca 18.

Postacíme: 9730 kőszeg Alsó krt 43.

Adószáma: 18896046-1-18

Azonosító száma (cégjegyzékszám): Pk.60.100/2005/2 2005. október 27.

Aláírássra jogosult képviselője: Dr.Lőrincz Zoltán

Kapcsolattartó neve, elérhetőségei: Dr.Lőrincz Zoltán 9730 Kőszeg Alsó krt. 43.

Tel:94 563 390 Mobil. 70 638 56 58 Email: laurentius05 yahoo.com

II. A szándéknyilatkozat célja

A Kormány 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztés koncepció megvalósításában való partneri részvétel kinyilvánítása, a partner által vállalt projekt céljainak megfogalmazása.

III. Programban való részvétel kinyilvánítása

Megismerve a II. pontban nevesített koncepció tartalmát, céljait, vállaljuk a programban való partneri részvételt.

Vállaljuk továbbá saját projektünk szakmai, műszaki, szervezeti és pénzügyi előkészítését és végrehajtását, továbbá hozzájárulunk a programhoz kapcsolódó projektek közötti szinergikus hatások érvényre juttatásához.

IV. A projekt célja

Ingatlan elhelyezkedése: 9730 Kőszeg Chernel utca 18.

Átfogó cél: A régió () határokon átnyúló) művészeti életének szervezése és kordinálása

Konkrét cél:Kiállítások, hangversenyek, irodalmi rendezvények szervezése

V. További rendelkezések

Kőszeg, 2014. augusztus 29.

Szándéknyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név: Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház
Székhelye/telephelye: 9730 Kőszeg, Rajnis utca 9.
Postacíme: 9730 Kőszeg, Rajnis utca 9.
Adószáma: 15574493-2-18
Azonosító száma (cégjegyzékszám):
Aláírással jogosult képviselője: Pócza Zoltán igazgató
Kapcsolattartó neve, elérhetőségei: Pócza Zoltán 20 9 145 547

II. A szándéknyilatkozat célja

A Kormány 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztés koncepció megvalósításában való partneri részvétel kinyilvánítása, a partner által vállalt projekt céljainak megfogalmazása.

III. Programban való részvétel kinyilvánítása

Megismerve a II. pontban nevesített koncepció tartalmát, céljait, vállaljuk a programban való partneri részvételt.

Vállaljuk továbbá saját projektünk szakmai, műszaki, szervezeti és pénzügyi előkészítését és végrehajtását, továbbá hozzájárulunk a programhoz kapcsolódó projektek közötti szinergikus hatások érvényre juttatásához.

IV. A projekt célja

Ingyen elhelyezkedése: 9730 Kőszeg, Rajnis utca 9.

Átfogó cél: KÖ-KÖZ-MŰ Program

Konkrét cél: Kőszegi KÖZművelődési és Művészeti Program megvalósítása, melyben a Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház KRAFT programhoz kapcsolódó fejlesztései és programja valósulhat meg.

V. További rendelkezések

Kőszeg, 2014. szeptember 12.

Pócza Zoltán igazgató

PANNON EGYETEM

Szándéknyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név:	Pannon Egyetem
Székhelye/telephelye:	8200 Veszprém, Egyetem u. 10.
Postacíme:	8200 Veszprém, Egyetem u. 10.
Adószáma:	15308816-2-19
Azonosító száma (cégjegyzékszám):	FI80554
Aláírási jogosult képviselője:	Dr. Friedler Ferenc rektor
Kapcsolattartó neve, elérhetőségei:	Dr. Gaál Zoltán rektori biztos

II. A szándéknyilatkozat célja

A Szándéknyilatkozat célja, hogy a Pannon Egyetem kinyilvánítsa részvételi szándékát a 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” programban, a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztési koncepció megvalósításában, valamint az Egyetem által vállalt célok megfogalmazása.

III. Programban való részvétel kinyilvánítása

A Pannon Egyetem, megismerve a II. pontban nevesített koncepció tartalmát, céljait, vállalja a programban való partneri részvételt.

Vállalja továbbá saját feladatainak szakmai, műszaki, szervezeti és pénzügyi előkészítését és végrehajtását, továbbá hozzájárul a programhoz kapcsolódó projektek közötti szinergikus hatások érvényre juttatásához.

IV. A Projekt céljai

A Project átfogó céljai: Oktatási és képzési infrastruktúrák fejlesztése, tudományos-oktatói kapacitások bővítése.

A Project konkrét céljai: A Pannon Egyetem Kőszegi Campusának létrehozása (oktatási helyszín, menza, színházterem, interdiszciplináris doktori iskola, laborok, kollégium). A Projectben érintett ingatlan elhelyezkedése, adatai: MÁV Gyermekotthon Kőszeg, Felső Körút 4.

V. További rendelkezések

A Pannon Egyetem vállalja, hogy a Projekt előkészítését koordináló ISES Alapítvánnyal, illetve megbízottjaival folyamatosan együttműködik.

Veszprém, 2014. március 10.

Dr. Friedler Ferenc
rektor

H-8200 Veszprém, Egyetem u. 10. • H-8201 Veszprém, P. 158
Telefon: (+36 88) 624-130 • Fax: (+36 88) 624-529 • www.uni-pannon.hu
rektor@uni-pannon.hu

Dr. Szerdahelyi Balázs

**Társadalomtudományok és Európa-
tanulmányok Intézete Alapítvány -
Institute for Social and European Studies**

Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége

Szám: /2014.

Szám: /2014.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészt a **Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézete Alapítvány - Institute for Social and European Studies** (9700 Szombathely, Kőszegi utca 8.; Levelezési cím: 9730 Kőszeg, Chernel utca 14.; telefon, fax: +36 94 563 055; E-mail: info@ises.hu, a képviseletében eljáró **Prof. Dr. Miszlivetz Ferenc – igazgató**) - a **továbbiakban: ISES**

másrészt a **Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége** (9795 Vaskeresztes, 165/4. hrsz., telefon: + 36 94 506 835, fax: + 36 94 506 836; E-mail: info@vasivizeken.hu, a képviseletében eljáró **Puskás Norbert - ügyvezető elnök**) a **továbbiakban: Szövetség**

(a továbbiakban: együttesen Felek) között az alábbi feltételekkel.

I.

Az együttműködési megállapodás előzményei

1. Az ISES látja el a „**Kreatív város - fenntartható vidék (KRAFT)**” projekt **előkészítését és megvalósítását**. KRAFT projekt célja, hogy Kőszeg város értékeire, adottságaira alapozva az innovációs és kutatási infrastruktúra fejlesztésével, a kulturális örökség új menedzsmentjének segítségével, a közcélú szolgáltatások és a közösségi terek fejlesztésével olyan komplex térségfejlesztő program induljon, amely a város, meghatározó gazdasági, társadalmi és közéleti szereplői közötti hatékonyabb együttműködés kialakítására törekszik. A KRAFT projekt részér képezi a Gyöngyös patak revitalizációja és a Kőszegi Abért tavak (Hrsz.: 0164/34.) rekreációs fejlesztése.
2. A **Szövetség** közhasznú társadalmi szervezetként működik 2010. május 12. óta. A közhasznú szervezetté minősítés szellemében a sporthorgászat mellett a **természetvédelem, a hal és élőhelyének védelme, az ifjúság nevelése** kapja a fő hangsúlyt a szervezet működésében. A közhasznú Szövetség jelenleg 1373,61 ha vízterületen végez horgásztatást, halgazdálkodást Vas és Zala megyében. A 2013. évben a Szövetség 25 tagegyesületében 4.511 tag volt. A családtagokat és hozzátartozókat is figyelembe véve a Szövetség, több mint 15.000 természetkedvelő Vas és Zala megyei lakos érdekeit tartja szem előtt. Szövetség 2005. évtől több sikeres vadvíz renaturálási és horgászturisztikai projektet készített és valósított meg különböző pályázati támogatásokat felhasználva.

A megvalósított projektek a teljesség igénye nélkül:

- Alpesi Fogadó és Borház, Horgászturisztikai Központ, Vaskeresztes
- Pinka patak – Pinka holtág horgászturisztikai fejlesztése, Vaskeresztes
- Gyöngyös patak Sebes Pisztráng Tanösvény, Lukácsháza
- Csörmöc-Herpenyő patak revitalizációja, Vas megye

A Gyöngyös-patak és a Kőszegi Abért tavak (Hrsz.: 0164/34.) horgászati – és halgazdálkodási joga egyaránt a Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége kezelésében van.

II.

A Felek vállalásai

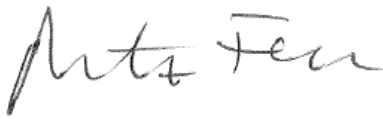
- 1. A Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézete vállalja, hogy**
 - a KRAFT projekt előkészítése és megvalósítása során a Gyöngyös-patak és a Kőszegi Abért tavak (Hrsz.: 0164/34.) - Szövetség által képviselt – horgászati, halgazdálkodási szempontjait beépíti a horgászturizmus fejlesztése érdekében. A projekt megvalósítása során a halállomány és annak vízi életterének fokozott védelmére kiemelt figyelmet fordít.
 - a Szövetséget támogatja a Gyöngyös-patak és a Kőszegi Abért tavak (Hrsz.: 0164/34.) halgazdálkodási jogának hosszú távú megtartásában és non-profit módon történő hasznosításában.
 - a Szövetséggel közös pályázati lehetőségek keresését és azokban partnerként való részvételt.
- 2. A Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége vállalja, hogy**
 - a Gyöngyös-patak és a Kőszegi Abért tavak (Hrsz.: 0164/34.) horgászati, halgazdálkodási szempontjairól tájékoztatja – az ISES képviseletében - a KRAFT projekt előkészítésében és megvalósításában részt vevő szakembereket.
 - a KRAFT projekt sikeres megvalósítása érdekében – ISES kérésére - a Szövetség szakembereinek, partnereinek szaktudását, tapasztalatait felajánlja.
 - Az ISES-es közös pályázati lehetőségek keresését és azokban partnerként való részvételt.
- 3. A Felek a KRAFT projekt - Gyöngyös-patakat és a Kőszegi Abért tavakat (Hrsz.: 0164/34) - érintő egyeztetésekre kölcsönösen meghívják egymást a hatékony partneri kommunikáció biztosítása érdekében.**
- 4. A Felek jelen Megállapodásban foglaltak megvalósítása érdekében szükség szerint folyamatosan együttműködnek. A Felek kötelesek az érdekkörükben felmerülő és a Megállapodás teljesítésére hatással bíró lényeges körülményről egymást haladtkalanul értesíteni.**

III. Vegyes rendelkezések

1. A Felek jelen megállapodást határozatlan időtartamra kötik.
2. A Felek bármelyike jogosult a megállapodást azonnali hatállyal, indoklás nélkül, írásban felmondani. A megállapodás felmondása nem érinti a felmondás időpontjában folyamatban lévő projektek lebonyolítását.
3. A Felek kijelentik, hogy a jelen megállapodásból származó esetleges vitás kérdéseiket békés úton, tárgyalással igyekeznek megoldani, kizárólag ennek sikertelensége esetén fordulnak bírósághoz. Az esetleges jogviták rendezésére a Felek kikötik - értékhatártól függően - a Szombathelyi Járásbíróság, illetve a Szombathelyi Törvényszék kizárólagos illetékességét.
4. A jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Ptk. rendelkezései irányadók.
5. Jelen szerződés a Felek aláírásának dátumával lép hatályba.
6. Jelen együttműködési megállapodás 3 lapon, három eredeti példányban készült, melyet Felek elolvasás és együttes értelmezés után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt írnak alá.

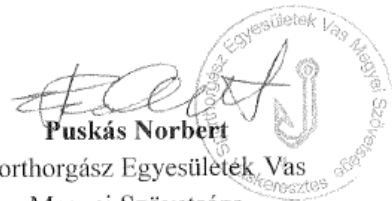
Kőszeg, 2014. augusztus .

Vaskeresztes, 2014. augusztus .

Prof. Dr. Mislivetz Ferenc

Társadalomtudományok és Európa-
tanulmányok Intézete - Institute for
Social and
European Studies igazgatója

Puskás Norbert

Sporthorgász Egyesületek Vas
Megyei Szövetsége
ügyvezető elnöke

Társadalomtudományok és Európa-
tanulmányok Intézete Alapítvány
9700 Szombathely, Kőszegi u. 8.
Adószám: 18887811-2-18
Számiaszám:
CIB 10700127-04576604-51100005

Szándéknyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név:	Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság
Székhelye/telephelye:	9090 Pannonhalma, Vár u. 1.
Adószáma:	19886662-2-08
Aláírásra jogosult képviselője:	Dr. Várszegi Asztrik főapát
Kapcsolattartó neve, elérhetőségei:	Rábai László (96/570-117; rabai@osb.hu)

II. A szándéknyilatkozat célja

A Kormány 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztési koncepció megvalósításában való partneri részvétel kinyilvánítása, a partner által vállalt projekt céljainak megfogalmazása.

III. Programban való részvétel kinyilvánítása

Megismerve a II. pontban nevesített koncepció tartalmát, céljait, vállaljuk a programban való partneri részvételt.

Vállaljuk továbbá saját projektünk szakmai, műszaki, szervezeti és pénzügyi előkészítését és végrehajtását, továbbá hozzájárulunk a programhoz kapcsolódó projektek közötti szinergikus hatások érvényre juttatásához.

IV. A projekt célja

Ingyatlan elhelyezkedése: Kőszeg, Rájnis József u. 2. számú, 1811 és 1812 hrsz. alatti épület, műemlékvédelmi törzsszám: 7887 – műemléki védelem alatt álló épület.

Átfogó cél: Advanced Study Centre működését kiszolgáló oktatási és képzési infrastruktúrák fejlesztése, kollégiumi férőhelyek létesítése.

Konkrét cél: Kőszeg történelmi belvárosában – összhangban a város fejlesztéseivel – a városban folyó egyetemi képzések támogatását segítő, fiatal kutatók és egyetemi hallgatók elszállásolására alkalmas kollégiumi férőhelyek kialakítása, a funkcióhoz szükséges kiszolgáló helyiségek létesítése. Az épületben mintegy 60 férőhely kialakítása lehetséges egy és kétágyas szobákban.

V. További rendelkezések

A Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság vállalja, hogy a program előkészítését koordináló ISES Alapítvánnyal, illetve megbízottjaival folyamatosan együttműködik, és rendszeresen beszámol a projekt előrehaladásáról.

Pannonhalma, 2014. március 10.

Dr. Várszegi Asztrik
Dr. Várszegi Asztrik
főapát

Magyar Bencés Kongregáció
Pannonhalmi Főapátság

Szándéknyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név:	Torkos-ház Vendéglátóipari és Szolgáltató Kft.
Székhelye/telephelye:	9730, Kőszeg, Chernel u. 2.
Postacíme:	9730, Kőszeg, Kórház u. 8.
Adószáma:	11728229-2-18
Azonosító száma (cégjegyzékszám):	18-09-109306
Aláírásra jogosult képviselője:	Wächter Balázs ügyvezető
Kapcsolattartó neve, elérhetőségei:	Wächter Balázs (30/9223-589) bwachter74@gmail.com

II. A szándéknyilatkozat célja

A Kormány 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztési koncepció megvalósításában való partneri részvétel kinyilvánítása, a partner által vállalt projekt céljainak megfogalmazása.

III. Programban való részvétel kinyilvánítása

Megismerve a II. pontban nevesített koncepció tartalmát, céljait, vállaljuk a programban való partneri részvételt.

Vállaljuk továbbá saját projektünk szakmai, műszaki, szervezeti és pénzügyi előkészítését és végrehajtását, továbbá hozzájárulunk a programhoz kapcsolódó projektek közötti szinergikus hatások érvényre juttatásához.

IV. A projekt célja

Ingatlan elhelyezkedése: Kőszeg, Chernel u. 2. számú, 1844 hrsz. alatti épület, műemlékvédelmi törzsszám: 7816 (muemlekem.hu) – országos védetség alatt álló műemléki épület.

Átfogó cél: Advanced Study Centre működését kiszolgáló oktatási és képzési infrastruktúrák fejlesztése.

Konkrét cél: Kőszeg történelmi belvárosában – összhangban a város fejlesztéseivel - egy jelenleg üresen álló, középkori alapokkal, illetve épületrészekkel rendelkező kiemelt műemléki védetségű épületben a városban folyó egyetemi képzések támogatására egy megfelelő színvonalú professzori és vendégház kialakítása.

V. További rendelkezések

A Torkos-ház Kft. vállalja, hogy a projekt előkészítését koordináló ISES Alapítvánnyal, illetve megbízottjaival folyamatosan együttműködik, és heti rendszerességgel beszámol a projekt előrehaladásáról.

Kőszeg, 2014. március 7.

Wächter Balázs
Ügyvezető
Torkos-ház Kft.

Torkos-ház Kft.
9730 Kőszeg, Chernel u. 2.
Adószám: 11728229-2-18
Bsz: 12601014-00342486-00200004

Szándéknnyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név:	Kőszegi Evangélikus Egyházközség
Székhelye/telephelye:	9730 Kőszeg, Zrínyi Miklós u. 6.
Postacíme:	9730 Kőszeg, Zrínyi Miklós u. 6.
Adószáma:	19893998-1-18
Azonosító száma (cégjegyzékszám):	MEE-K0226/2014.
Aláíráásra jogosult képviselője:	Baranyay Csaba lelkész, Koczor Lajos felügyelő
Kapcsolattartó neve, elérhetőségei:	Baranyay Csaba csbaranyay@gmail.com +36 20 330-9664

I. A szándéknnyilatkozat célja

A Kormány 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztési koncepció megvalósításában való partneri részvétel kinyilvánítása, a partner által vállalt projekt céljainak megfogalmazása.

II. Programban való részvétel kinyilvánítása

Megismerve a II. pontban nevesített koncepció tartalmát, céljait, vállaljuk a programban való partneri részvételt.

Vállaljuk továbbá saját projektünk szakmai, műszaki, szervezeti és pénzügyi előkészítését és végrehajtását, továbbá hozzájárulunk a programhoz kapcsolódó projektek közötti szinergikus hatások érvényre juttatásához.

III. A projekt céljai

Ingtalanok elhelyezkedése, adatai (hrsz, cím): 1736 hrsz, 9730 Kőszeg, Várkör 44.

Átfogó célok:

A „kőszegi toronyélmény” projekt megvalósulásával a város turisztikai fejlesztéséhez és az egyházi örökség bemutatásához való hozzájárulás.

Konkrét célok:

A „kőszegi toronyélmény” mellékelt leírásában megfogalmazott célok megvalósítása.

A Kőszegi Evangélikus Egyházközség tulajdonában lévő különálló harangtorony belső tartalommal való megtöltése, melynek nyomán a toronyban kilátó és toronymúzeum kerül kialakításra.

IV. További rendelkezések

A Kőszegi Evangélikus Egyházközség vállalja, hogy a projekt előkészítését koordináló ISES Alapítvánnyal, illetve megbízottjaival folyamatosan együttműködik, és heti rendszerességgel beszámol a projekt előrehaladásáról.

Kőszeg-Szombathely, 2014. március 7.

Baranyay Csaba Koczor Lajos
lelkész felügyelő
Kőszegi Evangélikus Egyházközség

Szándéknyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név: Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE)
Székhelye/telephelye: ELTE 1053 Budapest, Egyetem tér 1-3.
Postacíme: ELTE 1053 Budapest, Egyetem tér 1-3.
Adószáma: 15308744-2-41
Azonosító száma (cégjegyzékszám): FI 80798 (OM azonosító)
Aláírásra jogosult képviselője: Dr. Tausz Katalin dékán, Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar (ELTE TáTK)
Kapcsolattartó neve, elérhetőségei: Dr. Csepeli György, csepeli.gyorgy@gmail.com, ELTE
TáTK 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A

II. A szándéknyilatkozat célja

A Kormány 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztés koncepció megvalósításában való partneri részvétel kinyilvánítása, a partner által vállalt projekt céljainak megfogalmazása.

III. Programban való részvétel kinyilvánítása

Megismerve a II. pontban nevesített koncepció tartalmát, céljait, vállaljuk a programban való partneri részvételt.

Vállaljuk továbbá saját projektünk szakmai, műszaki, szervezeti és pénzügyi előkészítését és végrehajtását, továbbá hozzájárulunk a programhoz kapcsolódó projektek közötti szinergikus hatások érvényre juttatásához.

IV. A projekt célja

Ingatlan elhelyezkedése:

Átfogó cél:

Konkrét cél:

V. További rendelkezések

Kőszeg, 2014. szeptember 1.

Dr. Tausz Katalin
dékán

Szándéknyilatkozat

I. Nyilatkozó partner megnevezése

Név: Környezetért	Magyar Reneszánsz Alapítvány az Épített
Székhelye/telephelye:	HU-1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 8.
Postacíme:	HU-1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 8.
Adószáma:	18260687-1-43
Azonosító száma (cégjegyzékszám):	10176
Aláírásra jogosult képviselője:	Graham BELL
Kapcsolattartó neve, elérhetőségei:	Graham BELL bell.graham@magyar-reneszansz.hu +36 30 854 7050 +0044 7815 874423

II. A szándéknyilatkozat célja

A Kormány 1011/2014. (I. 17.) Korm. határozata alapján előkészítés alatt álló „Kreatív város – fenntartható vidék” a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztés koncepció megvalósításában való partneri részvétel kinyilvánítása, a partner által vállalt projekt céljainak megfogalmazása.

III. Programban való részvétel kinyilvánítása

Megismerve a II. pontban nevesített koncepció tartalmát, céljait, vállaljuk a programban való partneri részvételt.

Vállaljuk továbbá saját projektünk szakmai, műszaki, szervezeti és pénzügyi előkészítését és végrehajtását, továbbá hozzájárulunk a programhoz kapcsolódó projektek közötti szinergikus hatások érvényre juttatásához.

IV. A projekt célja

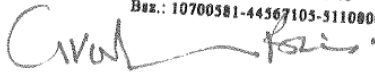
Ingyen elhelyezkedése:

Átfogó cél:

Konkrét cél:

V. További rendelkezések

MAGYAR RENESZÁNSZ ALAPÍTVÁNY
1125 Budapest,
Szilágyi Erzsébet fasor 8.
Adószám: 18260687-1-43
Bsz.: 10700581-44367103-31100003

Kőszeg, 2014.